Johannes' brev
Matteusevangeliet
Markusevangeliet
Johannesevangeliet
Opprinnelsen
Utgangen
Tallene
Andre Lov
Josvas bok

Oversikt

Dette er et nøye utvalgt utvalg av gamle greske tekster som er ment å best fange opp Jesu lære, både direkte og gjennom Hans disipler, samt grunnlaget for Hans lære: Guds lov. Etter disse, vurder å lese bøkene til de andre profetene (Salmene, Jesaja, Jeremia, Daniel, Jona, Hosea, osv.).

Ansvarsfraskrivelse

Denne oversettelsen ble laget fra den opprinnelige greske Septuaginta og bysantinske tekster med store språkmodeller. Av denne grunn inneholder den mange artefakter fra kulturen og grammatikken i originalspråket, men kan også inneholde feil. Hvis noe ser rart ut, vennligst sjekk den opprinnelige greske teksten. Hvis du finner en feil, vennligst send den på e-post til jesusislord@joshuabible.com.

Lisensiering

Du har tillatelse til å reprodusere og distribuere denne oversettelsen helt eller delvis. Du har ikke lov til å endre eller selge den. Hvis du finner en feil, vennligst send en e-post til jesusislord@joshuabible.com slik at vi kan rette den og gi deg en oppdatert utgave.

26-4-16

Johannes' brev

1 2 3 4 5

Matteusevangeliet

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Markusevangeliet

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Johannesevangeliet

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Opprinnelsen

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Utgangen

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Tallene

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Andre Lov

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Josvas bok

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Johannes' brev

1

Det som var fra begynnelsen, det vi har hørt, det vi har sett med våre egne øyne, det vi har betraktet og våre hender har rørt ved, angående livets ord, Og livet ble åpenbart, og vi har sett og vitner og forkynner for dere det evige liv, som var hos Faderen og ble åpenbart for oss, Det vi har sett og hørt, forkynner vi til dere, så dere også må ha fellesskap med oss, og vårt fellesskap er med Faderen og med hans Sønn Jesus Kristus. Og vi skriver disse tingene til dere, så at vår glede skal være fylt.

Og dette er budskapet som vi har hørt fra ham og kunngjør til dere, at Gud er lys og det er intet mørke i ham. Hvis vi sier at vi har fellesskap med ham og vandrer i mørket, lyver vi og gjør ikke sannheten, Men hvis vi vandrer i lyset, slik som han er i lyset, har vi fellesskap med hverandre, og blodet til Jesus Kristus, hans sønn, renser oss fra all synd. Hvis vi sier at vi ikke har synd, bedrar vi oss selv og sannheten er ikke i oss. Hvis vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss fra all urettferdighet. Hvis vi sier at vi ikke har syndet, gjør vi ham til en løgner, og hans ord er ikke i oss.

2

Mine små barn, disse ting skriver jeg til dere så at dere ikke skal synde, og hvis noen synder, har vi en talsmann hos Faderen, Jesus Kristus, den rettferdige. Og han er soning for våre synder, ikke bare for våre, men også for hele verdens. Og ved dette vet vi at vi har kjent ham, dersom vi holder hans bud. Den som sier: Jeg kjenner ham, og ikke holder hans bud, er en løgner, og sannheten

er ikke i ham. Men den som holder hans ord, i ham er sannelig Guds kjærlighet blitt fullkommet. Ved dette vet vi at vi er i ham. Den som sier at han forblir i ham, bør selv også gå slik som den gikk.

Brødre, jeg skriver ikke et nytt bud til dere, men et gammelt bud som dere hadde fra begynnelsen. Det gamle budet er det ordet som dere hørte fra begynnelsen. Igjen skriver jeg et nytt bud til dere, noe som er sant i ham og i dere, fordi mørket går forbi og det sanne lyset allerede skinner. Den som sier å være i lyset, og hater sin bror, er i mørket inntil nå. Den som elsker sin bror, forblir i lyset, og det er ingen snublestein i ham. Den som hater sin bror er i mørket og vandrer i mørket, og vet ikke hvor han går, fordi mørket har blindet hans øyne.

Jeg skriver til dere, små barn, fordi syndene er tilgitt dere på grunn av hans navn. Jeg skriver til dere, fedre, fordi dere har kjent ham fra begynnelsen. Jeg skriver til dere, unge menn, fordi dere har overvunnet den onde. Jeg skrev til dere, barn, fordi dere har kjent Faderen. Jeg skrev til dere, fedre, fordi dere har kjent ham fra begynnelsen. Jeg skrev til dere, unge menn, fordi dere er sterke og Guds ord forblir i dere, og dere har overvunnet den onde.

Ikke elsk verden, heller ikke tingene i verden. Hvis noen elsker verden, er ikke Faderens kjærlighet i ham, fordi alt det i verden, kjøttets begjær og øynenes begjær og livets storskryt, ikke er fra Faderen, men er fra verden. Og verden forgår og begjæret dens, men den som gjør Guds vilje forblir til evig tid.

Barn, det er den siste time, og som dere hørte at Antikristen kommer, og nå har mange antikrister kommet, derfor vet vi at det er den siste time. Fra oss gikk de ut, men de var ikke av oss, for

hvis de hadde vært av oss, ville de ha forblitt hos oss, men dette skjedde så det kunne bli åpenbart at ikke alle er av oss. Og dere har salving fra den hellige, og dere vet alt. Jeg skrev ikke til dere fordi dere ikke kjenner sannheten, men fordi dere kjenner den, og fordi ingen løgn er fra sannheten. Hvem er løgneren hvis ikke den som fornekter at Jesus er Kristus? Denne er Antikrist, den som fornekter Faderen og Sønnen. Hver den som fornekter Sønnen, har heller ikke Faderen. Dere derfor, la det dere hørte fra begynnelsen forbli i dere. Hvis det dere hørte fra begynnelsen forblir i dere, vil også dere forbli i Sønnen og i Faderen. Og dette er løftet som han selv lovet oss, det evige liv. Disse tingene skrev jeg til dere om de som bedrager dere. Og dere, den salvelsen som dere mottok fra ham, forblir i dere, og dere har ikke behov for at noen lærer dere, men som den samme salvelsen lærer dere om alt, og den er sann og er ikke løgn, og som den lærte dere, vil dere forbli i ham. Og nå, små barn, bli i ham, så at når han blir åpenbart, kan vi ha frimodighet og ikke bli skamfulle fra ham ved hans tilstedeværelse. Hvis dere vet at han er rettferdig, vet dere at enhver som gjør rettferdighet er født av ham.

3

Se hva slags kjærlighet Faderen har gitt oss, så vi kan bli kalt Guds barn. Derfor kjenner ikke verden dere, fordi den ikke kjente ham. Elskede, nå er vi Guds barn, og det er ennå ikke åpenbart hva vi skal være, men vi vet at hvis han åpenbares, skal vi være like ham, fordi vi skal se ham slik han er. og enhver som har dette håpet til ham, renser seg selv, slik som han er ren.

Enhver som gjør synd gjør også lovløshet, og synd er lovløshet. Og dere vet at han ble åpenbart for å ta bort våre synder, og det er ikke synd i ham. Hver den som forblir i ham,

synder ikke; hver den som synder, har ikke sett ham og heller ikke kjent ham. Små barn, la ingen bedra dere, den som gjør rettferdighet er rettferdig, slik som han er rettferdig, Den som gjør synden er fra djevelen, fordi djevelen synder fra begynnelsen. Til dette ble Guds Sønn åpenbart, så han kunne ødelegge djevelens gjerninger. Enhver som er født av Gud gjør ikke synd, fordi hans sæd forblir i ham, og han kan ikke synde, fordi han er født av Gud. I dette er Guds barn og djevelens barn synlige. Enhver som ikke gjør rettferdighet, er ikke fra Gud, og heller ikke den som ikke elsker sin bror. at dette er budskapet som dere hørte fra begynnelsen, at vi skal elske hverandre, Ikke som Kain, som var fra den onde og slaktet sin bror, og for hvis skyld slaktet han ham? Fordi hans gjerninger var onde, men hans brors rettferdige. Ikke undre dere, mine brødre, hvis verden hater dere. Vi vet at vi har gått over fra døden til livet, fordi vi elsker brødrene. Den som ikke elsker brøderen, forblir i døden. Hver den som hater sin bror er en morder, og dere vet at ingen morder har evig liv som forblir i seg selv. I dette har vi kjent kjærligheten, fordi han la ned sin sjel for oss, og vi skylder å legge ned våre sjeler for brødrene. Men den som har verdens goder og ser sin bror lide nød og lukker sitt hjerte for ham, hvordan kan Guds kjærlighet forbli i ham? Mine små barn, la oss ikke elske med ord eller med tungen, men i gjerning og sannhet. Og i dette vet vi at vi er av sannheten, og vi vil berolige våre hjerter for ham, at hvis vårt hjerte fordømmer oss, at Gud er større enn vårt hjerte og kjenner alt. Elskede, hvis vårt hjerte ikke fordømmer oss, har vi frimodighet overfor Gud, Og det vi ber om, mottar vi fra ham, fordi vi holder hans bud og gjør det som er behagelig for ham. Og dette er hans bud, at vi skal tro på navnet til hans Sønn Jesus Kristus og elske hverandre, slik som han ga budet. Og den som holder hans befalinger, forblir i ham, og han selv i ham. Og ved dette vet vi at han forblir i oss, fra den Ånd som han ga oss.

4

Elskede, ikke tro hver ånd, men prøv åndene om de er fra Gud, fordi mange falske profeter har gått ut i verden. I dette kjenner dere Guds ånd: hver ånd som bekjenner at Jesus Kristus er kommet i kjøtt, er fra Gud, Og hver ånd som ikke bekjenner Jesus Kristus kommet i kjød, er ikke fra Gud, og dette er antikristens ånd som dere har hørt at kommer, og nå er den allerede i verden. Dere er fra Gud, små barn, og dere har overvunnet dem, fordi den som er i dere er større enn den som er i verden. De selv er fra verden, derfor snakker de fra verden og verden hører dem. Vi er fra Gud, den som kjenner Gud hører oss. Den som ikke er fra Gud hører ikke oss. Av dette kjenner vi sannhetens ånd og villfarelsens ånd.

Elskede, la oss elske hverandre, fordi kjærligheten er fra Gud, og hver den som elsker er født av Gud og kjenner Gud. Den som ikke elsker, har ikke kjent Gud, fordi Gud er kjærlighet. I dette ble Guds kjærlighet åpenbart i oss, fordi Gud har sendt sin enebårne sønn inn i verden, slik at vi kan leve gjennom ham. I dette er kjærligheten, ikke at vi elsket Gud, men at han elsket oss og sendte sin sønn som soning for våre synder. Elskede, hvis Gud således elsket oss, bør også vi elske hverandre. Ingen har noensinne sett Gud. Hvis vi elsker hverandre, forblir Gud i oss og hans kjærlighet er fullkommet i oss. I dette vet vi at vi forblir i ham og han i oss, fordi han har gitt oss av sin Ånd. Og vi har sett og vitner om at Faderen har sendt Sønnen som verdens frelser. Den som bekjenner at Jesus er Guds Sønn, i ham forblir Gud, og han i Gud. Og vi har kjent og trodd den kjærlighet som Gud har i oss. Gud er kjærlighet, og den som forblir i kjærligheten, forblir i Gud, og Gud i ham. I dette har kjærligheten blitt fullkommet med oss, slik at vi kan ha frimodighet på dommens dag, fordi slik som han er, er

også vi i denne verden. Frykt er ikke i kjærligheten, men den fullkomne kjærlighet kaster frykten ut, fordi frykten har straff, men den som frykter er ikke blitt fullkommet i kjærligheten. Vi elsker ham, fordi han først elsket oss. Hvis noen sier at jeg elsker Gud, og hater sin bror, er han en løgner, for den som ikke elsker sin bror som han har sett, hvordan kan han elske Gud som han ikke har sett? Og vi har denne befalingen fra ham, at den som elsker Gud, også skal elske sin bror.

5

Enhver som tror at Jesus er Kristus, er født av Gud, og enhver som elsker ham som har avlet, elsker også den som er født av ham. I dette vet vi at vi elsker Guds barn, når vi elsker Gud og holder hans bud. For dette er Guds kjærlighet, at vi holder hans bud, og hans bud er ikke tunge. fordi hver den som er født av Gud, seirer over verden, og dette er seieren som har seiret over verden, vår tro. Hvem er den som overvinner verden, hvis ikke den som tror at Jesus er Guds Sønn? Dette er han som kom gjennom vann og blod, Jesus Kristus, ikke i vannet bare, men i vannet og blodet, og Ånden er den som vitner, fordi Ånden er sannheten. at tre er de som vitner i himmelen, Faderen, Ordet og den Hellige Ånd, og disse tre er én, og tre er de som vitner på jorden, Ånden og vannet og blodet, og de tre er ett. Hvis vi mottar menneskers vitnesbyrd, er Guds vitnesbyrd større, fordi dette er Guds vitnesbyrd som han har vitnet om sin sønn. Den som tror på Guds Sønn har vitnesbyrdet i seg, den som ikke tror på Gud har gjort ham til en løgner, fordi han ikke har trodd på det vitnesbyrdet som Gud har vitnet om sin Sønn. Og dette er vitnesbyrdet, at Gud ga oss evig liv, og dette livet er i hans Sønn. Den som har Sønnen har livet, den som ikke har Guds Sønn har ikke livet.

Disse ting skrev jeg til dere som tror på Guds Sønns navn, så dere kan vite at dere har evig liv, og så dere kan tro på Guds Sønns navn. Og dette er den frimodigheten som vi har til ham, at hvis vi ber om noe i henhold til hans vilje, hører han oss. Og hvis vi vet at han hører oss, uansett hva vi ber om, vet vi at vi har de bønnene som vi ba ham om. Hvis noen ser sin bror synde en synd som ikke er til døden, skal han be, og han vil gi ham liv, de som synder ikke til døden. Det er synd til døden; om den sier jeg ikke at han skal be. All urettferdighet er synd, og det er synd som ikke fører til død. Vi vet at hver den som er født av Gud ikke synder, men den som er født av Gud bevarer seg selv, og den onde rører ham ikke. Vi vet at vi er fra Gud, og hele verden ligger i det onde. Vi vet at Guds Sønn har kommet og har gitt oss forstand slik at vi kan kjenne den sanne, og vi er i den sanne, i hans Sønn Jesus Kristus. Denne er den sanne Gud og evig liv.

Små barn, vokt dere selv for avgudene, amen.

Matteusevangeliet

1

Bok om Jesu Kristi slekt, Davids sønn, Abrahams sønn. Abraham avlet Isak, Isak avlet Jakob, Jakob avlet Juda og brødrene hans, Judas avlet Phares og Zerah med Tamar, Phares avlet Hezron, Hezron avlet Aram, Aram avlet Aminadab, Aminadab avlet Nahshon, Nahshon avlet Salmon, Salmon avlet Boaz med Rahab, Boaz avlet Obed med Ruth, Obed avlet Jesse, Jesse avlet kong David. Kong David avlet Salomo av Urias hustru, Salomo avlet Rehabeam, Rehabeam avlet Abia, Abia avlet Asa, Asa avlet Josafat, Josafat avlet Joram, Joram avlet Ussias, Uzziah avlet Jotham, Jotham avlet Ahaz, Ahaz avlet Hezekiah, Hezekiah avlet Manasseh, Manasseh avlet Amon, og Amon avlet Josiah. Josiah avlet Jekoniah og brødrene hans ved deportasjonen til Babylon.

Men etter landflyktigheten til Babylon avlet Jekonias Sealtiel, og Sealtiel avlet Serubabel. Zerubbabel avlet Abiud, Abiud avlet Eliakim, Eliakim avlet Azor, Azor avlet Sadok, Sadok avlet Akim, Akim avlet Eliud, Eliud avlet Eleasar, Eleasar avlet Mattan, Mattan avlet Jakob, Jacob avlet Joseph, mannen til Maria, fra hvilken Jesus ble født, han som kalles Kristus. Alle generasjonene fra Abraham til David er derfor fjorten generasjoner, og fra David til deportasjonen til Babylon er det fjorten generasjoner, og fra deportasjonen til Babylon til Kristus er det fjorten generasjoner.

Jesu Kristi fødsel var således. For da hans mor Maria var blitt trolovet med Josef, ble hun funnet havende i liv fra Hellig Ånd, før de kom sammen. Joseph, mannen hennes, var rettferdig og ønsket ikke å vanære henne offentlig, så han ville skille seg fra henne i hemmelighet. Men da han hadde betraktet disse ting, se, viste en

engel av Herren seg til ham i en drøm og sa: Josef, Davids sønn, frykt ikke å ta til deg Maria, din hustru, for det som er blitt unnfanget i henne er fra den Hellige Ånd. Hun vil føde en sønn, og du skal kalle hans navn Jesus, for han vil frelse sitt folk fra deres synder. Men alt dette har skjedd så det som ble talt av Herren gjennom profeten som sa, skulle bli oppfylt, Se, jomfruen skal bli med barn og føde en sønn, og de skal kalle hans navn Emmanuel, som oversatt betyr Gud med oss.

Etter å ha blitt vekket fra søvnen, gjorde Josef som Herrens engel hadde befalt ham, og han tok til seg sin hustru Og han kjente henne ikke før hun fødte sin førstefødte sønn, og han kalte ham Jesus.

2

Men da Jesus var blitt født i Betlehem i Judea i kong Herodes dager, se, vismenn fra øst kom til Jerusalem De sa: Hvor er den nyfødte jødenes konge? For vi så hans stjerne i øst og vi kom for å tilbe ham. Men da kong Herodes hørte dette, ble han urolig, og hele Jerusalem med ham. Og etter å ha samlet alle yppersteprestene og de skriftlærde blant folket, spurte han dem hvor Kristus blir født. De sa til ham: I Betlehem i Judea, for således er det skrevet gjennom profeten, Og du Betlehem, land Juda, på ingen måte er du minst blant lederne i Juda, for fra deg vil det gå ut en leder, som vil gjete mitt folk Israel.

Da kalte Herodes hemmelig på vismennene og bestemte nøyaktig fra dem tidspunktet for da stjernen viste seg, Og etter å ha sendt dem til Betlehem, sa han: Gå og undersøk nøye om barnet, og når dere finner det, rapporter til meg, slik at også jeg kan komme og tilbe ham. De som hadde hørt kongen, gikk av sted,

og se, stjernen som de hadde sett i østen, gikk foran dem, inntil den kom og stod over stedet hvor barnet var. Men da de så stjernen, gledet de seg med overmåte stor glede. Og da de kom inn i huset, så de barnet med Maria, hans mor, og de falt ned og tilba ham, og de åpnet sine skatter og brakte ham gaver, gull og virak og myrra, Og etter å ha blitt advart i en drøm om ikke å returnere til Herodes, trakk de seg tilbake til sitt land gjennom en annen vei.

Etter at de hadde trukket seg tilbake, se, en engel fra Herren viste seg i en drøm for Josef og sa: Stå opp, ta barnet og hans mor og flykt til Egypt, og vær der til jeg sier til deg, for Herodes er i ferd med å søke etter barnet for å ødelegge det. Men etter å ha reist seg tok han barnet og moren hans om natten og trakk seg tilbake til Egypt, Og han var der inntil Herodes død, så det som var sagt av Herren gjennom profeten kunne bli oppfylt: Fra Egypt kalte jeg min sønn.

Da Herodes så at han var blitt lurt av magerne, ble han meget sint, og han sendte bud og drepte alle barna i Betlehem og i alle dens grenser fra to år og nedover, ifølge den tiden han hadde fastslått nøyaktig fra magerne. Da ble det som ble sagt av profeten Jeremia oppfylt, da han sa, En stemme ble hørt i Ramah, klagesang og gråt og stor sorg, Rakel som gråter over barna hennes, og hun ville ikke bli trøstet, fordi de ikke er.

Men da Herodes var død, se, viste en engel av Herren seg for Josef i en drøm i Egypt Sigende: Etter å ha oppstått, ta barnet og moren hans og gå inn i landet Israel, for de som søker sjelen til barnet, har dødd. Men han stod opp, tok barnet og moren hans, og kom inn i landet Israel.

Men da han hadde hørt at Arkelaus regjerte over Judea i stedet for Herodes, hans far, fryktet han å dra dit, men etter å ha blitt advart i en drøm trakk han seg tilbake til områdene i Galilea, Og da han kom, bosatte han seg i en by kalt Nasaret, slik at det som var talt gjennom profetene skulle bli oppfylt, at han skal kalles nasareer.

3

I de dagene kommer Johannes Døperen, forkynnende i ørkenen i Judea og sier: Omvend dere, for himlenes rike har kommet nær. For dette er han som ble talt om av profeten Jesaja da han sa: En røst av en som roper i ørkenen: Forbered Herrens vei, gjør hans stier rette.

Selv hadde Johannes sin kledning av kamelhår og et lærbelte om lendene sine, og maten hans var gresshopper og vill honning. Da gikk Jerusalem og hele Judea og hele regionen rundt Jordan ut til ham, og de ble døpt i Jordan av ham, bekjennende sine synder

Men da han så mange av fariseerne og saddukeerne komme til hans dåp, sa han til dem: Avkom av hoggorme, hvem viste dere å flykte fra den kommende vrede? Gjør derfor frukt som er verdig av omvendelsen. Og ikke tro dere kan si til dere selv: Vi har Abraham til far. For jeg sier dere at Gud er i stand til å reise opp barn for Abraham av disse steinene. Men allerede ligger øksen mot roten av trærne, derfor blir hvert tre som ikke bærer god frukt hugget ned og kastet i ilden.

Jeg døper dere i vann til omvendelse, men den som kommer etter meg er sterkere enn meg, jeg er ikke dyktig til å bære sandalene hans, han vil døpe dere i Hellig Ånd og ild. Han har

kasteskovelen i hånden sin og vil rengjøre treskeplassen sin grundig, og vil samle kornet sitt inn i lageret, men agnene vil han brenne med uslukkelig ild.

Da kommer Jesus fra Galilea til Jordan for å bli døpt av Johannes. Men Johannes hindret ham og sa: Jeg har behov for å bli døpt av deg, og du kommer til meg? Men Jesus svarte og sa til ham: La det skje nå, for således er det passende for oss å oppfylle all rettferdighet. Da tillot han ham. Og da Jesus var blitt døpt, gikk han umiddelbart opp fra vannet, og se, himlene ble åpnet for ham, og han så Guds Ånd stige ned som en due og komme over ham, Og se, en stemme fra himlene som sier: Denne er min elskede sønn, i hvem jeg har velbehag.

4

Då ble Jesus ført opp i ørkenen av Ånden for å bli fristet av djevelen. Og etter å ha fastet i førti dager og førti netter, ble han til slutt sulten. Og da fristeren nærmet seg ham, sa han: Hvis du er Guds sønn, si at disse steinene skal bli brød. Men han svarte og sa: Det er skrevet: Ikke på brød alene vil mennesket leve, men på hvert ord som utgår gjennom Guds munn. Då tar djevelen ham med seg inn i den hellige byen, og setter ham på templets hjørne. Og han sier til ham: Hvis du er Guds sønn, kast deg ned, for det er skrevet at han vil befale sine engler om deg, og på hender skal de bære deg, for at du ikke skal støte foten din mot en stein.

Jesus sa til ham: Igjen er det skrevet: Du skal ikke friste Herren din Gud.

Igjen tar djevelen ham med inn i et svært høyt fjell, og viser ham alle verdens riker og deres herlighet Og han sier til ham: Alle

disse tingene vil jeg gi deg, hvis du faller ned og tilber meg. Da sier Jesus til ham: Gå bort, satan, for det er skrevet: Herren din Gud skal du tilbe, og ham alene skal du tjene. Da slapp djevelen ham, og se, engler kom og tjente ham.

Etter å ha hørt at Johannes var blitt utlevert, trakk Jesus seg tilbake til Galilea. Og etter å ha forlatt Nasaret, kom han og bosatte seg i Kapernaum ved havet, i Sebulons og Naftalis grenseområder, så at det som ble talt gjennom profeten Jesaja måtte bli oppfylt, da han sa Land Zebulun og land Naphtali, veien ved havet, på den andre siden av Jordan, Galilea av hedningene, Folket som satt i mørke så et stort lys, og for dem som satt i dødens land og skygge steg et lys opp.

Fra da begynte Jesus å forkynne og si: Omvend dere, for himlenes rike har kommet nær.

Mens han gikk ved havet i Galilea, så han to brødre, Simon kalt Peter og Andreas hans bror, som kastet nett ut i havet, for de var fiskere. Og han sier til dem: Kom etter meg, og jeg vil gjøre dere til menneskefiskere. Men de forlot umiddelbart nettene og fulgte ham. Og da han hadde gått videre derfra, så han to andre brødre, Jakob, Sebedeus sønn, og Johannes, hans bror, i båten sammen med Sebedeus, deres far, mens de bøtte nettene sine, og han kalte dem. Men de forlot umiddelbart båten og sin far og fulgte ham.

Og Jesus gikk omkring i hele Galilea, undervisende i deres forsamlinger og forkynnende det gode budskap om kongedømmet og tjenende all sykdom og all svakhet i folket. Og ryktet om ham gikk ut over hele Syria, og de brakte til ham alle de som hadde det vondt med forskjellige sykdommer og plager, og demonbesatte og

epileptikere og lamme, og han helbredet dem. Og mange folkemengder fulgte ham fra Galilea og Dekapolis og Jerusalem og Judea og bortenfor Jordan.

5

Men da han så mengdene, gikk han opp på fjellet, og da han hadde satt seg ned, kom disiplene hans til ham, Og etter å ha åpnet munnen sin, lærte han dem og sa, Velsignet er de fattige i ånden, for deres er himlenes rike. Velsignede er de som sørger, for de skal bli trøstet. Salige er de saktmodige, for de skal arve jorden. Salige er de som sulter og tørster etter rettferdighet, for de skal bli mettet. Velsignet er de barmhjertige, for de skal vises barmhjertighet. Salige er de rene i hjertet, for de skal se Gud. Velsignet er fredsmakerne, for de skal kalles Guds sønner. Salige er de som blir forfulgt for rettferdighets skyld, for himlenes rike er deres. Velsignet er dere når de bebreider dere og forfølger dere, og lyver og sier alle slags onde ord mot dere på grunn av meg. Gled dere og juble, for deres lønn er stor i himlene, for slik forfulgte de profetene før dere.

Dere er jordens salt, men hvis saltet mister smaken, hva skal det saltes med? Det duger ikke lenger til noe annet enn å kastes ut og trampes ned av mennesker. Dere er verdens lys. En by som ligger på et fjell kan ikke skjules, Heller ikke tenner de en lampe og plasserer den under kurven, men på lysestaken, og den skinner for alle som er i huset. Således la lyset deres skinne for menneskene, slik at de ser deres gode gjerninger og ærer deres Far i himlene.

Ikke tro at jeg kom for å ødelegge loven eller profetene, jeg kom ikke for å ødelegge, men for å oppfylle. Amen, for jeg sier til

dere: Inntil himmelen og jorden går forbi, skal ikke en iota eller en serif gå forbi fra loven, inntil alt blir til. Hvem som derfor opphever ett av disse minste budene og lærer menneskene således, skal kalles den minste i himlenes rike, men den som gjør og lærer, denne skal kalles stor i himlenes rike. Jeg sier dere at hvis ikke deres rettferdighet overgår de skriftlærdes og fariseernes, skal dere ikke gå inn i himlenes rike. Dere har hørt at det ble sagt til de gamle, du skal ikke myrde, men den som myrder, vil være skyldig for dommen. Men jeg sier dere at enhver som er sint på sin bror uten grunn, vil være skyldig for dommen, og den som sier til sin bror raka, vil være skyldig for rådet, og den som sier dåre, vil være skyldig til ildens gehenna. Hvis du derfor ofrer din gave på alteret og der husker at din bror har noe imot deg, La gaven din ligge der foran alteret, og gå først og bli forsont med broren din, og kom da tilbake og frembær gaven din. Vær velvillig stemt mot din motstander raskt mens du er på veien med ham, for at ikke motstanderen skal overgi deg til dommeren, og dommeren overgi deg til betjenten, og du bli kastet i fengsel. Amen, jeg sier til deg, du skal ikke gå ut derfra før du har gitt tilbake den siste øre.

Dere har hørt at det ble sagt til de gamle: Du skal ikke bryte ekteskapet. Men jeg sier til dere at enhver som ser på en kvinne for å begjære henne, allerede har begått hor med henne i sitt hjerte. Men hvis det høyre øyet ditt forårsaker at du synder, riv det ut og kast det fra deg, for det er fordelaktig for deg at ett av lemmene dine skulle forgå og ikke at hele legemet ditt blir kastet inn i gehenna. Og hvis din høyre hånd får deg til å synde, kutt den av og kast den fra deg, for det er bedre for deg at ett av dine lemmer går tapt, enn at hele din kropp blir kastet i gehenna.

Det ble sagt: Den som skiller seg fra sin kone, la ham gi henne et skilsmissebrev. Men jeg sier til dere at den som skiller seg fra sin kone, unntatt på grunn av hor, gjør henne til en ekteskapsbryter, og den som gifter seg med en skilt kvinne, begår ekteskapsbrudd.

Igjen har dere hørt at det ble sagt til de eldgamle: Du skal ikke sverge falskt, men du skal holde dine eder overfor Herren. Men jeg sier til dere: Ikke sverg i det hele tatt, hverken ved himmelen, fordi den er Guds trone, Verken ved jorden, fordi den er fotskammel for hans føtter, eller ved Jerusalem, fordi den er den store kongens by, Heller ikke skal du sverge ved ditt hode, fordi du ikke er i stand til å gjøre ett hår hvitt eller svart. La deres ord være ja ja, nei nei; men det som er mer enn dette, er fra det onde.

Dere har hørt at det ble sagt: Øye for øye og tann for tann. Men jeg sier til dere: Ikke stå imot den onde, men den som slår deg på det høyre kinnet, vend til ham også det andre, Og til den som vil stevne deg for retten og ta din tunika, la ham også få kappen. og hvem som tvinger deg én mil, gå med ham to Til den som ber deg, gi, og den som vil låne fra deg, skal du ikke vende deg bort fra.

Dere har hørt at det ble sagt: Du skal elske din neste og hate din fiende. Men jeg sier til dere: Elsk deres fiender, velsign dem som forbanner dere, gjør godt mot dem som hater dere, og be for dem som mishandler dere og forfølger dere. så at dere kan bli sønner av deres Far i himlene, fordi han lar sin sol gå opp over onde og gode, og lar det regne over rettferdige og urettferdige. Hvis dere elsker dem som elsker dere, hvilken lønn har dere? Gjør ikke også tollerne det samme? Og hvis dere bare hilser på vennene deres, hva ekstraordinært gjør dere? Gjør ikke også tollerne det

samme? Dere skal derfor være fullkomne, akkurat som deres Far i himlene er fullkommen.

6

Pass på at dere ikke gir almisse foran mennesker for å bli sett av dem, for ellers har dere ingen lønn hos deres Far som er i himlene. Når du derfor gir almisse, skal du ikke blåse i trompet foran deg, akkurat som hyklerne gjør i forsamlingene og på gatene, slik at de kan bli herliggjort av menneskene. Sannelig sier jeg dere, de har allerede mottatt sin lønn. Men når du gir almisse, la ikke din venstre hånd vite hva din høyre hånd gjør så at din barmhjertighet er i det skjulte, og din far som ser i det skjulte, vil gi deg tilbake åpenlyst.

Og når du ber, skal du ikke være akkurat som hyklerne, fordi de elsker å stå og be i forsamlingene og på gatehjørnene, slik at de kan vise seg for menneskene. Sannelig sier jeg dere at de har mottatt sin lønn. Men du, når du ber, gå inn i ditt indre rom, og steng din dør og be til din far som er i det skjulte, og din far som ser i det skjulte vil gi deg igjen i det åpenbare.

Når dere ber, skal dere ikke bable akkurat som hedningene, for de synes at de vil bli hørt på grunn av sin ordrikhet. Vær derfor ikke som dem, for deres far vet hva dere har behov for før dere ber ham. Således skal derfor dere be: Fader vår som er i himlene, helliget bli ditt navn, La ditt rike komme, la din vilje skje, som i himmelen, så også på jorden, Gi oss i dag vårt daglige brød og forlat oss våre gjeld, som også vi forlater våre gjeldnere, Og led oss ikke inn i fristelse, men fri oss fra det onde. For riket og kraften og æren er din i all evighet, amen.

Hvis dere tilgir menneskene deres overtredelser, vil også deres himmelske Far tilgi dere. Hvis dere ikke tilgir menneskene deres overtredelser, vil heller ikke deres far tilgi deres overtredelser.

Når dere faster, skal dere ikke bli som de mørke hyklerne, for de vanstiller ansiktene sine så de kan fremstå for menneskene som fastende, sannelig sier jeg dere at de har mottatt sin lønn. Men du, når du faster, salv ditt hode og vask ditt ansikt, så at du ikke fremstår for menneskene som fastende, men for din far som er i det skjulte, og din far som ser i det skjulte vil gi deg igjen i det åpenbare.

Ikke lagre opp skatter for dere selv på jorden, hvor møll og rust ødelegger, og hvor tyver bryter inn og stjeler, Lagre opp skatter for dere i himmelen, hvor verken møll eller rust ødelegger, og hvor tyver ikke bryter seg gjennom og heller ikke stjeler. For hvor skatten deres er, der vil også hjertet deres være.

Kroppens lampe er øyet, hvis derfor øyet ditt er enkelt, vil hele kroppen din være full av lys, Men hvis øyet ditt er ondt, vil hele legemet ditt være mørkt. Hvis derfor lyset i deg er mørke, hvor stort er da mørket?

Ingen er i stand til å tjene to herrer, for enten vil han hate den ene og elske den andre, eller han vil holde fast ved den ene og forakte den andre. Dere er ikke i stand til å tjene Gud og mammon.

Derfor sier jeg til dere: Vær ikke bekymret for deres sjel, hva dere skal spise og hva dere skal drikke, heller ikke for deres kropp, hva dere skal kle på dere. Er ikke sjelen mer enn næringen, og

kroppen mer enn klærne? Se på himmelens fugler, fordi de ikke sår, heller ikke høster, heller ikke samler i lader, og deres himmelske far nærer dem – er ikke dere verdt mer enn dem? Hvem av dere kan ved å bekymre seg legge til en alen på sin levetid? Og hvorfor bekymrer dere dere om klær? Betrakt liljene på marken, hvordan de vokser, de strever ikke og spinner ikke heller, Jeg sier dere at heller ikke Salomo i all sin herlighet ble kledd som en av disse. Men hvis Gud slik kler gresset på marken, som er her i dag og i morgen kastes i ovnen, vil han ikke langt mer kle dere, dere lite-troende? Vær derfor ikke bekymret og si: Hva skal vi spise, eller hva skal vi drikke, eller hva skal vi kle oss med? For alle disse tingene søker nasjonene etter, men deres himmelske far vet at dere trenger alt dette. Søk men først Guds rike og hans rettferdighet, og alt dette vil bli gitt dere. Vær derfor ikke bekymret for morgendagen, for morgendagen vil være bekymret for seg selv; tilstrekkelig for dagen er dens ondskap.

7

Ikke døm, så dere ikke blir dømt, For i den dom dere dømmer, skal dere bli dømt, og med det mål dere måler, skal det bli målt til dere. Hvorfor ser du flisen i øyet til broren din, men bjelken i ditt eget øye legger du ikke merke til? Eller hvordan vil du si til din bror: La meg kaste ut flisen fra ditt øye, og se, bjelken er i ditt øye? Hykler, kast ut først bjelken fra ditt eget øye, og da vil du se klart til å kaste ut splinten fra din brors øye.

Ikke gi det hellige til hundene, og heller ikke kast perlene deres foran svinene, for at de ikke skal tråkke dem under føttene sine og vende seg om og rive dere i stykker.

Be, og det vil bli gitt dere, søk, og dere vil finne, bank på, og det vil bli åpnet for dere, For hver den som ber, mottar, og den som søker, finner, og for den som banker, vil det bli åpnet. Eller hvem er det blant dere som, hvis hans sønn ber ham om brød, vil gi ham en stein? Og hvis han ber om fisk, vil han ikke gi ham en slange? Hvis derfor dere, som er onde, vet å gi gode gaver til barna deres, hvor mye mer vil da deres Far i himlene gi gode ting til dem som ber ham?

Alt derfor som dere vil at menneskene skal gjøre for dere, skal også dere gjøre for dem, for dette er loven og profetene.

Gå inn gjennom den smale porten, fordi porten er bred og veien som leder inn i ødeleggelsen er vid, og mange er de som går inn gjennom den. Hvor smal er porten og trengt er veien som leder inn i livet, og få er de som finner den.

Pass på for de falske profetene, som kommer til dere i saueklær, men innvendig er rovdyr ulver. Fra fruktene deres skal dere kjenne dem. Samler de vel druer fra torner eller fiken fra tistler? Således gjør hvert godt tre gode frukter, men det råtne treet gjør onde frukter. Et godt tre kan ikke bære onde frukter, heller ikke et råttent tre bære gode frukter. Hvert tre som ikke bærer god frukt, blir hugget ned og kastet i ilden. Derfor skal dere kjenne dem på deres frukter.

Ikke alle som sier til meg Herre, Herre, vil entre inn i himlenes rike, men den som gjør min Fars vilje, han som er i himlene. Mange vil si til meg på den dagen: Herre, Herre, profeterte vi ikke i ditt navn, og kastet vi ikke ut demoner i ditt navn, og gjorde vi ikke mange kraftgjerninger i ditt navn? Og da

vil jeg bekjenne for dem at jeg aldri kjente dere: Gå bort fra meg, dere som arbeider med lovløshet.

Enhver derfor som hører disse mine ord og gjør dem, skal jeg sammenligne med en vis mann som bygde sitt hus på fjellet. Og regnet falt og elvene kom og vindene blåste og slo mot det huset, og det falt ikke, for det var grunnlagt på klippen. Og enhver som hører disse mine ord og ikke gjør dem, vil bli liknet ved en dårlig mann som bygde sitt hus på sanden, Og regnet kom ned, og elvene kom, og vindene blåste, og de slo mot det huset, og det falt, og dets fall var stort.

Og det skjedde at da Jesus hadde fullført disse ordene, ble folkemengdene forbauset over hans undervisning, Han var nemlig en som underviste dem som en som hadde autoritet, og ikke som de skriftlærde.

8

Etter at han kom ned fra fjellet, fulgte mange folkemengder ham. Og se, en spedalsk kom og tilba ham og sa: Herre, hvis du vil, kan du rense meg. Og Jesus strakte ut hånden, rørte ham og sa: Jeg vil, bli renset. Og umiddelbart ble hans spedalskhet renset. Og Jesus sier til ham: Se til at du ikke sier det til noen, men gå og vis deg selv for presten og bær frem den gaven som Moses befalte, til vitnesbyrd for dem.

Da han kom inn i Kapernaum, kom en høvedsmann bort til ham og ba ham innstendig og sa, Herre, min tjener ligger hjemme lammet og blir forferdelig plaget. Og Jesus sier til ham: Jeg skal komme og helbrede ham. Og hundremannen svarte og sa: Herre, jeg er ikke verdig til at du går inn under mitt tak, men si bare et

ord, og min tjener vil bli helbredet. For også jeg er en mann under autoritet, som har soldater under meg, og jeg sier til denne, gå, og han går, og til en annen, kom, og han kommer, og til slaven min, gjør dette, og han gjør. Etter å ha hørt dette undret Jesus seg og sa til dem som fulgte ham: Sannelig sier jeg dere, ikke engang i Israel har jeg funnet så stor tro. Jeg sier dere at mange fra øst og vest vil komme og ligge til bords med Abraham og Isak og Jakob i himlenes rike. Men rikets sønner vil bli kastet ut i det ytre mørket, der vil det være gråt og tenners gnissel. Og Jesus sa til centurionen: Gå, og som du har trodd, la det skje deg. Og tjeneren hans ble helbredet i den samme time.

Og da Jesus kom inn i Peters hus, så han svigermoren hans liggende og lidende av feber. Og han rørte ved hånden hennes, og feberen forlot henne, og hun reiste seg og tjente ham. Da kvelden var kommet, brakte de til ham mange som var besatt av demoner, og han drev ut åndene med et ord og helbredet alle som hadde det vondt, så at det som ble talt gjennom profeten Jesaja kunne bli oppfylt, da han sa: Han selv tok våre svakheter og bar sykdommene.

Etter å ha sett mange folkemengder rundt seg, befalte Jesus å dra bort til den andre siden. Og en skriftlærd nærmet seg og sa til ham: Lærer, jeg vil følge deg hvor enn du går. Og Jesus sier til ham: Revene har huler, og himmelens fugler har reder, men Menneskesønnen har ikke noe sted å hvile sitt hode. En annen av disiplene hans sa til ham: Herre, tillat meg først å gå og begrave min far. Men Jesus sa til ham: Følg meg, og la de døde begrave sine egne døde.

Og da han hadde gått om bord i båten, fulgte disiplene hans ham. Og se, et stort jordskjelv skjedde i havet, så at båten ble

dekket av bølgene, men han selv sov. Og da disiplene hans kom nær, vekket de ham og sa: Herre, frels oss, vi går under. Og han sier til dem: Hvorfor er dere feige, dere som har så liten tro? Da reiste han seg og irettesatte vindene og havet, og det ble en stor stillhet. Men menneskene undret seg og sa: Hva slags mann er dette, at også vindene og havet lyder ham?

Og da han hadde kommet til den andre siden, inn i Gergesenernes land, møtte to demonbesatte ham som kom ut fra gravene, svært farlige, så at ingen var sterk nok til å passere forbi på den veien. Og se, de ropte ut og sa: Hva har vi med deg å gjøre, Jesus, Guds Sønn? Kom du hit før tiden for å pine oss? Det var en flokk av mange griser som beitet langt fra dem. Men demonene ba ham innstendig og sa: Hvis du kaster oss ut, tillat oss å gå inn i svineflokken. Og han sa til dem: Gå. De gikk da ut og fór inn i svineflokken, og se, hele svineflokken styrtet ned stupet inn i havet og døde i vannet. Men de som gjætet flyktet, og etter å ha gått bort til byen rapporterte de alt, også det som gjaldt de demonbesatte mennene. Og se, hele byen gikk ut for å møte Jesus, og da de hadde sett ham, ba de ham om at han ville dra bort fra deres grenser.

9

Og etter å ha gått ombord i en båt, krysset han over og kom til sin egen by. Og se, de brakte til ham en lammet som lå på en seng, og da Jesus så deres tro, sa han til den lammede: Ta mot, barn, dine synder er tilgitt deg. Og se, noen av de skriftlærde sa i seg selv: Denne spotter Gud. Og da Jesus hadde sett tankene deres, sa han: Hvorfor tenker dere onde tanker i hjertene deres? Hva er lettere, å si: Dine synder er tilgitt, eller å si: Stå opp og gå? Men så dere må vite at Menneskesønnen har autoritet på jorden til å tilgi

synder, da sier han til den lamme: Reis deg, ta din seng og gå til ditt hus. Og etter å ha reist seg, gikk han hjem til sitt hus. Men da mengdene hadde sett dette, undret de seg og forherliget Gud som hadde gitt slik myndighet til menneskene.

Og da Jesus gikk forbi derfra, så han en mann sittende ved tollboden, kalt Matteus, og han sier til ham: Følg meg. Og han reiste seg og fulgte ham. Og det skjedde mens han lå til bords i huset, og se, mange tollere og syndere som hadde kommet, lå til bords sammen med Jesus og hans disipler. Og da fariseerne hadde sett dette, sa de til disiplene hans: Hvorfor spiser læreren deres med tollere og syndere? Men Jesus, da han hadde hørt det, sa til dem: De sterke har ikke behov for en lege, men de som har det dårlig. Gå da og lær hva dette er: Jeg vil ha barmhjertighet og ikke offer. For jeg kom ikke for å kalle rettferdige, men syndere til omvendelse.

Da nærmer disiplene av Johannes seg til ham og sier: Hvorfor faster vi og fariseerne mye, men disiplene dine faster ikke? Og Jesus sa til dem: Kan sønnene av bryllupshallen sørge så lenge brudgommen er med dem? Men det vil komme dager når brudgommen blir tatt bort fra dem, og da vil de faste. Ingen setter på en lapp av uskrumpet klut på et gammelt klesplagg, for fylden tar bort fra klesplagget, og en verre rift oppstår. Heller ikke kaster de ung vin i gamle vinsekker, for ellers brister vinsekkene, og vinen helles ut og vinsekkene går til grunne, men ung vin kaster de i nye vinsekker, og begge bevares.

Mens han talte disse tingene til dem, se, en leder som hadde nærmet seg, tilba ham og sa: Min datter døde nettopp nå, men kom og legg din hånd på henne, og hun vil leve. Og Jesus reiste seg og fulgte ham, og disiplene hans. Og se, en kvinne som hadde

lidd av blødning i tolv år, nærmet seg bakfra og rørte ved frynsen av hans kledning. Hun sa nemlig til seg selv: Hvis jeg bare rører ved kappen hans, vil jeg bli frelst. Men Jesus snudde seg og så henne og sa: Ta mot, datter, din tro har frelst deg. Og kvinnen ble frelst fra den time. Og da Jesus kom inn i huset til lederen og så fløytespillerne og folkemengden som var støyende, sier han til dem, Trekk dere tilbake, for jenten døde ikke, men sover. Og de lo av ham. Men når mengden ble drevet ut, gikk han inn og grep hånden hennes, og jenta reiste seg. Og dette ryktet gikk ut i hele det landet.

Og da Jesus passerte derfra, fulgte to blinde ham, ropende og seende: Ha miskunn med oss, Davids sønn! Men da han hadde kommet inn i huset, kom de blinde til ham, og Jesus sier til dem: Tror dere at jeg er i stand til å gjøre dette? De sier til ham: Ja, Herre. Da rørte han ved øynene deres og sa: Ifølge deres tro, la det skje for dere. Og deres øyne ble åpnet, og Jesus advarte dem strengt og sa: Se til at ingen får vite det. Men de som hadde gått ut, spredte ryktet om ham i hele det landet.

Mens de gikk ut, se, brakte de til ham en stum mann som var besatt av en demon. Og da demonen var blitt kastet ut, talte den stumme, og folkemengdene undret seg og sa at aldri hadde noe slikt vist seg i Israel. Men fariseerne sa: Ved demonenes hersker kaster han ut demoner.

Og Jesus gikk omkring i alle byene og landsbyene, underviste i deres forsamlinger og forkynte det gode budskap om riket, og tjente all sykdom og all svakhet blant folket.

Da han så folkemengdene, fikk han medfølelse med dem, fordi de var utmattet og forkomne som sauer som ikke har hyrde.

Da sier han til disiplene sine: Høsten er visstnok stor, men arbeiderne er få. Be derfor Herren om høsten at han må sende ut arbeidere inn i hans høst.

10

Og etter å ha kalt sammen de tolv disiplene sine, ga han dem myndighet over urene ånder, slik at de kunne drive dem ut og helbrede all sykdom og all svakhet. Av de tolv apostlene er navnene disse: først Simon, den kalte Peter, og Andreas, hans bror, Jakob, sønn av Sebedeus, og Johannes, hans bror, Filip og Bartolomeus, Tomas og Matteus skatteoppkreveren, Jakob, Alfeus sønn, og Lebbeus som ble kalt Taddeus, Simon Kananéeren og Judas Iskariot, han som forrådte ham.

Disse tolv sendte Jesus ut, etter å ha befalt dem og sagt: Dra ikke inn på veien til hedningene, og gå ikke inn i noen samaritansk by. Gå heller til de tapte sauene av Israels hus. Mens dere går, forkynn og si at himlenes rike har kommet nær. Helbred de syke, rens de spedalske, oppvekk de døde, kast ut demoner. Dere mottok det fritt, gi det fritt. Ikke skaff dere gull, heller ikke sølv, heller ikke bronse i beltene deres. Ikke bag på veien, heller ikke to tuniker, heller ikke sandaler, heller ikke stav, for arbeideren er verdig sin næring. Inn i hvilken by eller landsby dere måtte entre, undersøk hvem der som er verdig, og bli der inntil dere drar videre. Men når dere går inn i huset, hils det med å si: Fred være med dette huset. Og hvis huset virkelig er verdig, la deres fred komme over det, men hvis det ikke er verdig, la deres fred vende tilbake til dere. Og den som ikke mottar dere og heller ikke hører ordene deres, når dere går ut av det huset eller den byen, da rist av støvet fra føttene deres. Sannelig sier jeg dere, det vil være mer

tålelig for landet Sodoma og Gomorra på dommens dag enn for den byen.

Se, jeg sender dere som sauer midt blant ulver. Vær derfor kloke som slangene og uskyldige som duene. Pass på for menneskene, for de vil utlevere dere til råd, og i deres forsamlinger vil de piske dere, Og dere vil bli ført frem for ledere og konger på grunn av meg, til vitnesbyrd for dem og for nasjonene. Når de overgir dere, skal dere ikke være bekymret for hvordan eller hva dere skal si, for det vil bli gitt dere i den timen hva dere skal si. For ikke dere er de som taler, men Ånden til deres Far er den som taler i dere. Men bror vil forråde bror til døden og far sitt barn, og barn vil reise seg opp mot foreldre og sette dem til døden. Og dere vil bli hatet av alle på grunn av mitt navn, men den som holder ut til enden, han vil bli frelst. Men når de forfølger dere i denne byen, flykt til den andre, for sannelig sier jeg til dere: Dere skal ikke ha fullført byene i Israel før Menneskesønnen kommer. En disippel er ikke over sin lærer, heller ikke en slave over sin herre. Det er tilstrekkelig for disippelen at han blir som sin lærer, og for slaven at han blir som sin herre. Hvis de kalte husets herre Beelzebul, hvor mye mer vil de da kalle hans husholdsmedlemmer? Frykt derfor ikke dem, for ingenting er dekket som ikke vil bli avslørt, og intet skjult som ikke vil bli kjent. Det jeg sier til dere i mørket, si i lyset, og det dere hører hvisket i øret, forkynn fra takene. Og frykt ikke for dem som dreper kroppen, men som ikke er i stand til å drepe sjelen, frykt heller den som er i stand til å ødelegge både sjel og kropp i helvete. Selges ikke to spurver for en assarion? Og ikke en av dem vil falle til jorden uten deres Fars vilje. Men selv alle hårene på hodet deres er talt. Vær derfor ikke redde, dere er verdt mer enn mange spurver.

Alle derfor som bekjenner meg for menneskene, vil jeg også bekjenne for min Far som er i himlene Men hvem som helst som benekter meg foran menneskene, ham vil også jeg benekte foran min Far som er i himlene.

Ikke tro at jeg kom for å bringe fred på jorden, jeg kom ikke for å bringe fred, men sverd. For de kom for å dele mann mot hans far, og datter mot hennes mor, og brud mot hennes svigermor. og en manns fiender er hans egen husstand.

Den som elsker far eller mor mer enn meg er ikke meg verdig, og den som elsker sønn eller datter mer enn meg er ikke meg verdig, Og den som ikke tar sitt kors og følger etter meg, er ikke meg verdig. Den som har funnet sin sjel vil miste den, og den som har mistet sin sjel for min skyld vil finne den.

Den som mottar dere, mottar meg, og den som mottar meg, mottar ham som sendte meg. Den som mottar en profet i en profets navn, vil motta en profets lønn, og den som mottar en rettferdig i en rettferdigs navn, vil motta en rettferdigs lønn. Og den som gir en av disse små bare et beger kaldt vann i en disippels navn, sannelig sier jeg dere, han skal slett ikke miste sin lønn.

11

Og det skjedde at da Jesus hadde fullført instruksjonen til sine tolv disipler, dro han derfra for å undervise og forkynne i deres byer.

Men Johannes, som hadde hørt om Kristi gjerninger i fengselet, sendte to av disiplene sine Han sa til ham: Er du den som skal komme, eller skal vi vente på en annen? Og Jesus svarte

og sa til dem: Gå og rapporter til Johannes det dere hører og ser, Blinde ser igjen og lamme går, spedalske blir renset og døve hører, døde blir reist opp og fattige får forkynt godt budskap. Og salig er den som ikke tar anstøt av meg.

Mens disse gikk, begynte Jesus å si til folkemengdene om Johannes: Hva gikk dere ut i ørkenen for å se? Et siv som ristes av vinden? Men hva gikk dere ut for å se? En mann kledd i myke klær? Se, de som bærer myke klær er i kongenes hus. Men hva dro dere ut for å se? En profet? Ja, jeg sier dere, og mer enn en profet. Dette er han som det er skrevet om: Se, jeg sender min budbringer foran ditt ansikt, som skal forberede din vei foran deg.

Sannelig sier jeg dere, det har ikke stått opp blant dem som er født av kvinner noen større enn Johannes Døperen, men den minste i himlenes rike er større enn ham. Fra Johannes døperens dager inntil akkurat nå blir himlenes rike tatt med makt, og voldelige mennesker griper det. For alle profetene og loven profeterte inntil Johannes. Og hvis dere vil ta imot det, er han Elias som skal komme. Den som har ører å høre med, la ham høre.

Men hvem skal jeg sammenligne denne generasjonen med? Den er lik barn som sitter på markedsplassene, som roper til sine ledsagere og sier, Vi spilte fløyte for dere, og dere danset ikke. Vi sang en klagesang for dere, og dere sørget ikke. For Johannes kom verken spiste eller drakk, og de sier han har en demon. Menneskesønnen kom spisende og drikkende, og de sier: Se, en mann som er storeter og vindrikker, tollerenes venn og synderes. Og visdommen ble rettferdiggjort av sine barn.

Da begynte han å bebreide byene der de fleste av hans undergjerninger skjedde, fordi de ikke angret, Ve deg, Korasin, ve

deg, Betsaida, for hvis de kraftgjerningene som skjedde hos dere hadde skjedd i Tyrus og Sidon, ville de for lenge siden ha angret, sittende i sekk og aske. Men jeg sier dere, det vil være mer tålelig for Tyrus og Sidon på dommens dag enn for dere. Og du Kapernaum, som ble opphøyet inntil himmelen, du skal bli brakt ned inntil dødsriket, fordi hvis de kreftene som skjedde i deg hadde skjedd i Sodoma, ville de ha forblitt inntil i dag. Men jeg sier dere at det vil være mer tålelig for Sodomas land på dommens dag enn for deg.

I den tiden svarte Jesus og sa: Jeg priser deg, Far, himmelens og jordens Herre, fordi du har skjult disse ting fra vise og forstandige, og åpenbart dem for spedbarn, Ja, Far, fordi det således skjedde etter din gode vilje. Alt ble overlevert til meg av min far, og ingen kjenner sønnen unntatt faren, heller ikke kjenner noen faren unntatt sønnen og den som sønnen ønsker å åpenbare det for. Kom til meg, alle dere som arbeider og er tynget, og jeg vil gi dere hvile. Ta mitt åk på dere og lær av meg, for jeg er mild og ydmyk i hjertet, og dere vil finne hvile for deres sjeler, For mitt åk er godt og min byrde er lett.

12

I den tiden gikk Jesus på sabbaten gjennom kornmarkene, og disiplene hans var sultne, og de begynte å plukke aks og spise. Men fariseerne, da de hadde sett dette, sa til ham: Se, disiplene dine gjør det som ikke er lovlig å gjøre på sabbaten. Men han sa til dem: Har dere ikke lest hva David gjorde da han var sulten, han selv og de som var med ham? Hvordan han gikk inn i Guds hus og spiste fremleggelsesbrødene, som det ikke var tillatt for ham å spise, heller ikke for de som var med ham, hvis ikke bare for prestene? Eller har dere ikke lest i loven at prestene på sabbaten

vanhellige sabbaten i tempelet, og er uskyldige? Men jeg sier dere at noe større enn tempelet er her. Hvis dere hadde kjent hva det er: Jeg vil barmhjertighet og ikke offer, ville dere ikke ha fordømt de uskyldige. For Menneskesønnen er herre også over sabbaten.

Og etter å ha dratt derfra, kom han inn i deres forsamling. Og se, en mann var der som hadde en tørr hånd, og de spurte ham og sa: Er det tillatt å helbrede på sabbaten? Dette for at de kunne anklage ham. Men han sa til dem: Hvem vil være blant dere en mann som har ett sau, og hvis dette faller i en grøft på sabbaten, vil han ikke gripe det og reise det opp? Hvor mye mer er derfor et menneske verdt enn et sau? Så det er tillatt å gjøre godt på sabbaten. Da sier han til mannen: Strekk ut din hånd. Og han strakte den ut, og den ble gjenopprettet sunn som den andre. Men fariseerne gikk ut og holdt råd mot ham for å ødelegge ham. Men Jesus, da han kjente dette, trakk seg tilbake derfra, og mange folkemengder fulgte ham, og han helbredet dem alle, og han irettesatte dem så de ikke skulle gjøre ham kjent så at det som ble talt gjennom profeten Jesaja, skulle bli oppfylt Se, min tjener som jeg har valgt, min elskede som min sjel har velbehag i, jeg vil legge min ånd på ham, og han skal forkynne dom for folkeslagene, Han vil ikke krangle eller rope ut, og ingen vil høre stemmen hans i gatene. Et knust siv vil han ikke knekke, og en ulmende veke vil han ikke slukke, inntil han fører dommen frem til seier. og på hans navn skal nasjoner håpe.

Da ble en demonbesatt, blind og stum mann brakt til ham, og han helbredet ham, slik at den blinde og stumme kunne både tale og se. Og alle folkemengdene var forbauset og sa: Er ikke dette Kristus, Davids sønn? Men fariseerne sa da de hørte dette: Denne kaster ikke ut demonene unntatt ved Beelzebul, demonenes herskere. Men Jesus kjente deres tanker og sa til dem: Ethvert

rike som er delt mot seg selv blir ødelagt, og enhver by eller hus som er delt mot seg selv skal ikke bestå. Og hvis Satan kaster ut Satan, er han blitt delt mot seg selv, hvordan skal derfor hans rike stå? Og hvis jeg kaster ut demonene ved Beelzebul, ved hvem vil da deres sønner kaste dem ut? Derfor vil de selv være deres dommere. Men hvis jeg driver ut demonene i Guds Ånd, da har Guds rike kommet til dere. Eller hvordan kan noen entre inn i den sterkes hus og gripe karene hans, hvis han ikke først binder den sterke? Og da vil han plyndre huset hans. Den som ikke er med meg er mot meg, og den som ikke samler med meg sprer.

Derfor sier jeg dere: All synd og bespottelse vil bli tilgitt menneskene, men bespottelsen av Ånden vil ikke bli tilgitt menneskene. Og den som skulle si et ord mot Menneskesønnen, det skal bli tilgitt ham, men den som skulle si noe mot den Hellige Ånd, det skal ikke bli tilgitt ham, verken i denne tidsalder eller i den kommende.

Enten gjør treet godt og dets frukt god, eller gjør treet råttent og dets frukt råtten, for av frukten blir treet kjent. Avkom av huggorme, hvordan kan dere tale gode ting når dere er onde? For av hjertets overflod taler munnen. Det gode menneske kaster ut gode ting fra det gode skattkammer, og det onde menneske kaster ut onde ting fra det onde skattkammer. Jeg sier til dere at hvert ledig ord som menneskene snakker, skal de gi regnskap for på dommens dag, For fra dine ord skal du bli rettferdiggjort, og fra dine ord skal du bli fordømt.

Da svarte noen av de skriftlærde og fariseerne og sa: Lærer, vi vil se et tegn fra deg. Men han svarte og sa til dem: En ond og utro generasjon søker et tegn, og intet tegn vil bli gitt den unntatt profeten Jonas tegn. Akkurat som Jonas profeten var i magen av

den store fisken i tre dager og tre netter, slik vil Menneskesønnen være i jordens hjerte i tre dager og tre netter. Menn fra Nineve vil stå opp i dommen sammen med denne generasjonen og fordømme den, fordi de angret ved forkynnelsen til Jona, og se, mer enn Jona er her. Dronningen av Sør vil reise seg i dommen sammen med denne slekten og fordømme den, fordi hun kom fra jordens ender for å høre Salomos visdom, og se, her er noe større enn Salomo.

Når den urene ånd går ut fra mennesket, passerer den gjennom vannløse steder og søker hvile, men finner den ikke. Da sier den: Jeg vil returnere inn i mitt hus hvorfra jeg gikk ut, og når den kommer, finner den det uokkupert og feid og prydet. Da går den og tar med seg syv andre ånder som er mer onde enn den selv, og de går inn og bor der, og det siste for dette mennesket blir verre enn det første. Slik vil det også være for denne onde slekten.

Mens han ennå talte til folkemengdene, se, hans mor og hans brødre sto utenfor og søkte å tale med ham. Men noen sa til ham: Se, moren din og brødrene dine står utenfor og søker å se deg. Men han svarte og sa til den som talte til ham: Hvem er min mor, og hvem er mine brødre? Og idet han strakte ut hånden sin mot disiplene sine, sa han: Se, min mor og mine brødre, For den som gjør min Fars vilje i himlene, han er min bror og søster og mor.

13

Men den dagen, etter å ha gått ut av huset, satt Jesus ved sjøen. Og mange folkemengder ble samlet til ham, så at han gikk inn i en båt og satte seg, og hele folkemengden stod på stranden. Og han talte mange ting til dem i lignelser og sa: Se, såmannen gikk ut for å så. Og mens han sådde, falt noe ved veien, og fuglene

kom og fortærte det. Men andre falt på de steinete stedene, hvor det ikke var mye jord, og det sprang straks opp fordi det ikke hadde dybde av jord, Men da solen hadde gått opp, ble det svidd, og fordi det ikke hadde rot, tørket det bort. Men andre falt på tornene, og tornene vokste opp og kvalte dem. Men andre falt på den gode jorden og ga frukt, noen hundre, noen seksti, noen tretti. Den som har ører å høre med, la ham høre.

Og disiplene kom bort til ham og sa: Hvorfor taler du til dem i lignelser? Men han svarte og sa til dem: Til dere er det gitt å kjenne himmelrikets mysterier, men til dem er det ikke gitt. For den som har, vil det bli gitt til ham og han vil ha overflod, men den som ikke har, også det han har vil bli tatt bort fra ham. Derfor taler jeg til dem i lignelser, så at de seende ikke skal se, og de hørende ikke skal høre, og heller ikke skal forstå. Ikke at de skulle vende tilbake, og da vil profetien av Jesaja som sier bli oppfylt for dem: Med hørsel skal dere høre og ikke forstå, og seende skal dere se og ikke se, For hjertet til dette folket har blitt sløvt, og med ørene hørte de tungt, og øynene sine lukket de, for at de ikke skal se med øynene og høre med ørene og forstå med hjertet og vende om, og jeg vil helbrede dem.

Men deres øyne er velsignet, fordi de ser, og deres ører, fordi de hører. Amen, for jeg sier dere at mange profeter og rettferdige ønsket å se det dere ser, og så det ikke, og å høre det dere hører, og hørte det ikke.

Dere skal derfor høre lignelsen om såmannen. Når noen hører ordet om riket og ikke forstår det, kommer den onde og tar bort det som er sådd i hjertet hans. Dette er den som ble sådd ved veien. Men den som er sådd på steinete steder, dette er den som hører ordet og umiddelbart mottar det med glede og tar imot det

Han har ikke rot i seg selv, men er midlertidig, og når trengsel eller forfølgelse skjer på grunn av ordet, blir han umiddelbart brakt til fall. Men den som er sådd blant tornene, dette er den som hører ordet, og bekymringen for denne tidsalder og rikdommens bedrag kveler ordet, og det blir ufruktbart. Men den som er sådd på den gode jorden, dette er den som hører ordet og forstår det, som visselig bærer frukt og gir den ene hundre, den andre seksti, den tredje tretti.

En annen lignelse la han frem for dem og sa: Himlenes rike ble liknet ved et menneske som sådde godt frø i sin åker, Men mens mennene sov, kom fienden hans og sådde ugress midt i kornet og gikk bort. Men når gresset spirte og bar frukt, da viste ugresset seg også. Men slavene til husbonden nærmet seg og sa til ham: Herre, sådde du ikke godt såkorn i din mark? Hvor kommer da ugresset fra? Men han sa til dem: En fiendtlig mann har gjort dette. Men slavene sa til ham: Vil du derfor at vi skal gå bort og samle dem? Men han sa: Nei, for at dere ikke skal rykke opp kornet samtidig når dere samler ugress, La begge vokse sammen inntil høsten, og i høstens tid vil jeg si til høsterne: Samle først ugresset og bind dem i bunter for å brenne dem, men kornet samle inn i mitt lager.

En annen lignelse la han frem for dem og sa: Himlenes rike er likt et sennepskorn som en mann tok og sådde i sin mark, Det er sannelig det minste av alle frøene, men når det vokser, er det større enn alle grønnsakene og blir et tre, slik at himmelens fugler kommer og bygger rede i grenene dets.

En annen lignelse talte han til dem: Himlenes rike er likt surdeig, som en kvinne tok og gjemte i tre mål mel, inntil det hele ble surdeiggjort.

Alle disse tingene talte Jesus i lignelser til folkemengdene, og uten lignelse talte han ingenting til dem, Så at det som ble talt gjennom profeten skulle bli oppfylt, den som sa: Jeg vil åpne min munn i lignelser, jeg vil utsi skjulte ting fra verdens grunnleggelse.

Da forlot han folkemengdene og kom inn i huset sitt. Og disiplene hans kom til ham og sa: Forklar oss lignelsen om ugresset i åkeren. Men han svarte og sa til dem: Den som sår det gode såkornet er Menneskesønnen, Men feltet er verden, det gode frøet, disse er rikets sønner, og ugresset er den ondes sønner. Men fienden som sådde dem er djevelen, og høsten er fullførelsen av tidsalderen, og høsterne er engler. Akkurat som ugress derfor samles inn og brennes med ild, således vil det være ved fullførelsen av denne tidsalderen. Menneskesønnen vil sende sine budbringere, og de vil samle fra hans rike alle snublesteinene og de som gjør lovløshet. og de vil kaste dem inn i ildens ovn, der vil det være gråt og tenners gnissel. Da vil de rettferdige skinne som solen i deres fars rike. Den som har ører å høre med, la ham høre.

Igjen er himmelriket likt en skatt skjult i marken, som en mann fant og skjulte, og av glede går han og selger alt han har og kjøper den marken.

Igjen er himlenes rike lik en kjøpmann som søker gode perler, som, da han hadde funnet en dyrebar perle, gikk bort og solgte alt han hadde, og kjøpte den

Igjen er himmelriket likt et drivgarn som har blitt kastet ut i havet og som har samlet sammen av alle slags, som, da den var fylt, brakte de opp på stranden, og etter å ha satt seg ned samlet de de gode i kar, men de dårlige kastet de ut. Således vil det være ved tidens ende. Englene vil gå ut og skille de onde fra de rettferdige,

og de vil kaste dem inn i ildens ovn, der vil det være gråt og tenners gnissel. Jesus sier til dem: Forsto dere alt dette? De sier til ham: Ja, Herre. Men han sa til dem: Derfor er enhver skriftlærd som er blitt trent for himmelriket, lik en husbond som tar frem fra sitt skattkammer nye og gamle ting.

Og det skjedde at da Jesus hadde fullført disse lignelsene, dro han derfra. Og da han kom til sitt fedreland, underviste han dem i deres forsamling, så de ble forundret og sa: Hvor har denne mannen fått denne visdommen og disse kreftene fra? Er ikke denne tømrermannens sønn? Er ikke hans mor kalt Maria og hans brødre Jakob og Joses og Simon og Judas? Og er ikke alle søstrene hans hos oss? Hvor har da denne fått alt dette fra? Og de ble fornærmet over ham. Men Jesus sa til dem: En profet er ikke vanæret, unntatt i sitt fedreland og i sitt hus. Og han gjorde ikke mange kraftgjerninger der på grunn av deres vantro.

14

I den tiden hørte tetrark Herodes ryktet om Jesus Og han sa til tjenerne sine: Denne er Johannes Døperen. Han er blitt reist opp fra de døde, og derfor virker disse kreftene i ham. For Herodes hadde tatt Johannes til fange, bundet ham og satt ham i fengsel på grunn av Herodias, konen til Filip, hans bror. For Johannes sa til ham: Det er ikke tillatt deg å ha henne. Og selv om han ville drepe ham, fryktet han folkemengden, fordi de regnet ham som en profet. Men da bursdagen til Herodes ble holdt, danset datteren til Herodias i midten og behaget Herodes Derfra lovet han med ed å gi henne det hun måtte be om. Hun da, tilskyndet av moren sin, sier: Gi meg her på et fat hodet til Johannes Døperen. Og kongen var bedrøvet, men på grunn av edene og gjestene befalte han at det skulle gis, Og etter å ha sendt

noen, halshugget han Johannes i fengselet. Og hodet hans ble brakt på et fat og ble gitt til jenta, og hun brakte det til moren sin. Og hans disipler nærmet seg, tok opp legemet og begravde det, og da de kom, rapporterte de det til Jesus.

Etter å ha hørt dette trakk Jesus seg tilbake derfra i båt til et øde sted for å være alene, og da folkemengdene hørte det, fulgte de ham til fots fra byene. Og da Jesus hadde gått ut, så han en stor folkemengde, og han fikk medfølelse med dem og helbredet deres syke. Men da kvelden var kommet, nærmet disiplene hans seg til ham og sa: Stedet er øde og timen er allerede gått forbi, send bort folkemengdene, slik at de kan gå til landsbyene og kjøpe mat til seg selv. Men Jesus sa til dem: De har ikke behov for å dra bort, gi dem selv å spise. Men de sier til ham: Vi har ikke her annet enn fem brød og to fisker. Men han sa: Bring dem hit til meg. Og etter å ha bedt folkemengdene legge seg ned på gresset, tok han de fem brødene og de to fiskene, så opp mot himmelen og velsignet dem, og brøt dem og ga dem til disiplene, og disiplene ga dem til folkemengdene. Og alle spiste og ble mette, og de tok opp det som var til overs av stykkene, tolv fulle kurver. Men de spisende var menn, omkring fem tusen, bortsett fra kvinner og barn.

Og umiddelbart tvang Jesus disiplene sine til å gå om bord i båten og dra i forveien til den andre siden, mens han sendte bort folkemengdene. Og etter å ha sendt bort folkemengdene, gikk han opp på fjellet for å be alene. Da det ble kveld, var han der alene. Skipet var allerede midt på havet, plaget av bølgene, for vinden var motsatt. I den fjerde nattevakt gikk Jesus til dem, vandrende på havet. Og da disiplene hadde sett ham gående på sjøen, ble de uroet og sa at det er et spøkelse, og av frykt ropte de ut. Men umiddelbart talte Jesus til dem og sa: Ta mot, jeg er det, frykt ikke. Men Peter svarte ham: Herre, hvis det er deg, befall meg å

komme til deg på vannet. Men han sa: Kom. Og Peter gikk ned fra båten og gikk på vannet for å komme til Jesus. Men da han så den sterke vinden, ble han redd, og da han begynte å synke, ropte han: Herre, frels meg. Men umiddelbart strukket Jesus ut hånden, grep ham og sa til ham: Du lite troende, hvorfor tvilte du? Og da de gikk om bord i båten, stilnet vinden. De som var i båten kom og tilba ham og sa: Sannelig, du er Guds sønn.

Og etter å ha krysset over kom de til landet Gennesaret. Og da mennene fra det stedet hadde gjenkjent ham, sendte de bud til hele den omkringliggende regionen, og de brakte til ham alle de som hadde det vondt, og de ba ham om at de bare måtte få røre ved dusken av kappen hans, og så mange som rørte ved den ble frelst.

15

Da nærmer de skriftlærde og fariseerne fra Jerusalem seg til Jesus og sier, Hvorfor overtrer disiplene dine tradisjonen til de eldste? For de vasker ikke hendene sine når de spiser brød. Men han svarte og sa til dem: Hvorfor overtreder også dere Guds bud på grunn av deres tradisjon? For Gud befalte og sa: Ær din far og din mor, og den som snakker ondt om far eller mor skal dø. Dere sier derimot: Den som sier til faren eller moren: Det du kunne ha fått hjelp av fra meg, er en gave, og ikke ærer sin far eller sin mor, og dere ugyldiggjorde Guds befaling på grunn av deres tradisjon. Hyklere, godt profeterte Jesaja om dere da han sa, Dette folket nærmer seg meg med munnen sin og ærer meg med leppene sine, men hjertet deres er langt borte fra meg, Forgjeves tilber de meg, idet de lærer lærdommer som er menneskebud.

Og etter å ha innkalt folkemengden, sa han til dem: Hør og forstå, Ikke det som går inn i munnen, vanheliger mennesket, men det som går ut av munnen, dette vanheliger mennesket. Da hans disipler hadde nærmet seg, sa de til ham: Vet du at fariseerne ble fornærmet da de hørte dette ordet? Men han svarte og sa: Hver plante som min himmelske far ikke har plantet, vil bli rykket opp med røttene. La dem være, de er blinde guider for blinde, men hvis en blind guider en blind, vil begge falle i gropen. Men Peter svarte og sa til ham: Forklar oss denne lignelsen. Men Jesus sa: Er også dere ennå uten forstand? Forstår dere ikke ennå at alt som går inn i munnen går inn i magen og kastes ut i latrinen? Men det som går ut fra munnen kommer fra hjertet, og det gjør mennesket urent. For fra hjertet går det ut onde tanker, drap, ekteskapsbrudd, hor, tyverier, falske vitnesbyrd og bespottelser. Disse er de tingene som gjør mennesket urent, men å spise med uvaskede hender gjør ikke mennesket urent.

Og etter å ha gått ut derfra trakk Jesus seg tilbake til områdene ved Tyrus og Sidon. Og se, en kanaaneisk kvinne fra de grensene, som hadde gått ut, ropte til ham og sa: Ha miskunn med meg, Herre, Davids sønn! Min datter er hardt plaget av en demon. Men han svarte henne ikke et ord. Og disiplene hans kom nær og spurte ham og sa: Send henne bort, fordi hun roper bak oss. Men han svarte og sa: Jeg ble ikke sendt unntatt til de tapte sauene av Israels hus. Men hun kom og kastet seg ned for ham og sa: Herre, hjelp meg. Men han svarte og sa: Det er ikke godt å ta brødet fra barna og kaste det til de små hundene. Men hun sa, ja, Herre, for også de små hundene spiser av smulene som faller fra herrenes bord. Da svarte Jesus og sa til henne: Å kvinne, stor er din tro! La det skje for deg som du vil. Og datteren hennes ble helbredet fra den samme time.

Og etter å ha dratt derfra kom Jesus til sjøen ved Galilea, og etter å ha gått opp på fjellet satte han seg der. Og mange folkemengder kom til ham, og de hadde med seg lamme, blinde, stumme, lemlestede og mange andre, og de la dem ved Jesu føtter, og han helbredet dem. så at mengdene forundret seg da de så døve høre, stumme tale, lemlestede friske, lamme gå og blinde se, og de forherliget Israels Gud.

Men Jesus, etter å ha kalt disiplene sine, sa: Jeg har medfølelse med mengden, fordi de allerede har vært hos meg i tre dager og ikke har noe å spise, og jeg vil ikke sende dem bort sultne, for at de ikke skal bli utmattet på veien. Og disiplene hans sier til ham: Hvorfra skal vi i ødemarka få så mange brød at vi kan mette en så stor folkemengde? Og Jesus sier til dem: Hvor mange brød har dere? De sa: Syv, og noen få små fisk. Og han befalte folkemengdene å legge seg ned på jorden. Og etter å ha tatt de syv brødene og fisken, takket han, brøt dem og ga dem til disiplene sine, og disiplene ga dem til folkemasene. Og alle spiste og ble mette, og de tok opp det som var til overs av stykkene, syv kurver fulle. De som spiste var fire tusen menn, bortsett fra kvinner og barn. Og etter å ha sendt bort folkemengdene, gikk han ombord i båten og kom til Magdalas grenser.

16

Og da fariseerne og saddukeerne hadde nærmet seg for å teste ham, spurte de ham om å vise dem et tegn fra himmelen. Men han svarte og sa til dem: Når det har blitt kveld, sier dere: Pent vær, for himmelen er rød, Og om morgenen: i dag blir det uvær, for himmelen er rød og dyster. Hyklere, himmelens utseende vet dere sannelig å tyde, men tidenes tegn er dere ikke i stand til å kjenne? En ond og horende generasjon søker et tegn, og et tegn vil ikke bli

gitt den, unntatt profeten Jonas tegn. Og han forlot dem og gikk bort.

Og da disiplene hans kom til den andre siden, hadde de glemt å ta med brød. Men Jesus sa til dem: Se til og gi akt på surdeigen fra fariseerne og saddukeerne. Men de resonnerte med seg selv og sa at de ikke hadde tatt med brød. Men da Jesus kjente dette, sa han til dem: Hvorfor resonnerer dere med dere selv, dere av liten tro, om at dere ikke tok brød? Forstår dere ikke ennå, og husker dere heller ikke de fem brødene til de fem tusen og hvor mange kurver dere tok? Heller ikke de syv brødene til de fire tusen, og hvor mange kurver dere tok? Hvordan forstår dere ikke at det ikke var om brød jeg sa til dere å være oppmerksomme på surdeigen fra fariseerne og saddukerne? Da forstod de at han ikke sa å ta seg i vare fra surdeigen i brødet, men fra læren til fariseerne og saddukeerne.

Etter å ha kommet, spurte Jesus disiplene sine i områdene ved Filips Cæsarea og sa: Hvem sier folket at Menneskesønnen er? De sa: Noen sier Johannes Døperen, andre Elias, andre igjen Jeremias eller en av profetene. Han sier til dem: Men hvem sier dere at jeg er? Men Simon Peter svarte: Du er Kristus, den levende Guds Sønn. Og Jesus svarte og sa til ham: Velsignet er du, Simon Barjona, fordi kjøtt og blod ikke har åpenbart dette for deg, men min Far som er i himlene. Og jeg sier til deg at du er Peter, og på denne klippen vil jeg bygge min forsamling, og Hades porter vil ikke overvinne den. Og jeg vil gi deg nøklene til himmelriket, og det du binder på jorden, vil være bundet i himlene, og det du løser på jorden, vil være løst i himlene. Da befalte han disiplene sine at de ikke skulle si til noen at han er Jesus, Kristus.

Fra da begynte Jesus å vise sine disipler at det var nødvendig for ham å gå til Jerusalem og lide mye fra de eldste og yppersteprestene og de skriftlærde og bli drept, og den tredje dagen bli reist opp. Og Peter tok ham til side og begynte å irettesette ham og sa: Gud være deg nådig, Herre, dette skal aldeles ikke skje deg. Men han vendte seg og sa til Peter: Gå bak meg, satan, du er min snublestein, fordi du ikke tenker på Guds ting, men på menneskenes ting.

Da sa Jesus til disiplene sine: Hvis noen vil komme etter meg, la ham fornekte seg selv og ta opp sitt kors og følge meg. Hvem som ønsker å redde sin sjel, vil miste den, men hvem som mister sin sjel for min skyld, vil finne den. Hva gagner det en mann hvis han vinner hele verden, men mister sin sjel? Eller hva vil en mann gi i bytte for sin sjel? For Menneskesønnen er i ferd med å komme i sin Fars herlighet med sine engler, og da skal han gjengjelde enhver etter hans gjerning. Sannelig sier jeg dere, det er noen av dem som står her, som ikke skal smake døden før de ser Menneskesønnen komme i sitt rike.

17

Og etter seks dager tar Jesus med seg Peter og Jakob og Johannes, hans bror, og bringer dem opp på et høyt fjell for seg selv, Og han ble forvanlet foran dem, og ansiktet hans skinte som solen, og klærne hans ble hvite som lyset. Og se, Moses og Elias viste seg for dem, samtalende med ham. Men Peter svarte og sa til Jesus: Herre, det er godt for oss å være her. Hvis du vil, la oss gjøre tre telt her, ett til deg og ett til Moses og ett til Elias. Mens han ennå talte, se, en lys sky overskygget dem, og se, en stemme fra skyen sa: Denne er min elskede sønn, som jeg har velbehag i, hør ham. Og da disiplene hørte dette, falt de på sitt ansikt og ble

svært redde. Og Jesus nærmet seg, rørte ved dem og sa: Reis dere opp og frykt ikke. Men da de løftet sine øyne, så de ingen annen enn Jesus alene. Og da de gikk ned fra fjellet, befalte Jesus dem og sa: Si synet til ingen før Menneskesønnen er reist opp fra de døde. Og disiplene hans spurte ham og sa: Hvorfor sier da de skriftlærde at Elias må komme først? Men Jesus svarte og sa til dem: Elias kommer visstnok først og vil gjenopprette alt, Jeg sier til dere at Elias allerede har kommet, og de gjenkjente ham ikke, men de gjorde med ham alt de ville, og således skal også Menneskesønnen lide av dem. Da forstod disiplene at han hadde talt til dem om Johannes Døperen.

Og da de hadde kommet til folkemengden, nærmet en mann seg ham knelende og sa, Herre, ha nåde med min sønn, fordi han er månesyk og lider hardt, for ofte faller han i ilden og ofte i vannet. Og jeg brakte ham til dine disipler, og de var ikke i stand til å helbrede ham. Men Jesus svarte og sa: Å troløse og forvendte slekt, hvor lenge skal jeg være hos dere? Hvor lenge skal jeg tåle dere? Bring ham hit til meg. Og Jesus irettesatte ham, og demonen gikk ut fra ham, og gutten ble helbredet fra den time. Da disiplene hadde nærmet seg Jesus privat, sa de: Hvorfor var vi ikke i stand til å kaste det ut? Men Jesus sa til dem: På grunn av deres vantro. For sannelig sier jeg dere: Hvis dere har tro som et sennepskorn, vil dere si til dette fjellet: Flytt deg herfra dit, og det vil flytte seg, og ingenting vil være umulig for dere. Men denne slekten går ikke ut uten gjennom bønn og faste.

Mens de beveget seg rundt i Galilea, sa Jesus til dem: Menneskesønnen er i ferd med å bli overlevert i menneskers hender. Og de vil drepe ham, og den tredje dag vil han bli reist opp. Og de ble storlig bedrøvet.

Da de hadde kommet til Kapernaum, kom de som mottok didrakmaene til Peter og sa: Betaler ikke deres lærer didrakmaene? Han sier: Ja. Og da han gikk inn i huset, tok Jesus ham i forkjøpet og sa: Hva synes du, Simon? Kongene på jorden, fra hvem tar de skatter eller tribut? Fra sine egne sønner eller fra de fremmede? Peter sier til ham: Fra de andres. Jesus sa til ham: Derfor er sønnene frie. Så at vi ikke skal fornærme dem, gå til havet, kast ut en krok, og ta opp den første fisken som kommer opp, og når du åpner munnen dens vil du finne en stater, ta den og gi den til dem i stedet for meg og deg.

18

I den timen kom disiplene til Jesus og sa: Hvem er da størst i himlenes rike? Og Jesus kalte til seg et barn, satte det i midten av dem og sa, Amen, jeg sier dere: Hvis dere ikke vender om og blir som barn, skal dere slett ikke gå inn i himlenes rike. Hvem som helst som derfor ydmyker seg selv som dette barnet, denne er den største i himmelriket. og den som mottar et slikt barn i mitt navn, mottar meg Men den som forårsaker at en av disse små troende i meg snubler, det ville være bedre for ham at en eselsmøllesten ble hengt rundt nakken hans og han ble druknet i havets dyp. Ve verden for anstøtssteinene, for det er nødvendig at anstøtssteinene kommer, men ve det mennesket som anstøtsteinene kommer gjennom. Hvis men din hånd eller din fot får deg til å synde, kutt dem av og kast dem fra deg. Det er bedre for deg å gå inn i livet halt eller lemleste, enn å ha to hender eller to føtter og bli kastet i den evige ild. Og hvis øyet ditt får deg til å snuble, riv det ut og kast det fra deg. Det er bedre for deg å gå enøyd inn i livet, enn å ha to øyne og bli kastet i ildens gehenna. Se til at dere ikke forakter en av disse små, for jeg sier dere at deres

engler i himlene alltid ser min Fars ansikt, han som er i himlene. For Menneskesønnen kom for å redde det som var tapt.

Hva synes dere? Hvis en mann har hundre sauer og ett av dem går vill, vil han ikke forlate de nittini på fjellene, gå av sted og søke etter det som har gått vill? Og hvis det skjer at han finner det, sannelig sier jeg dere at han gleder seg mer over det enn over de nitti ni som ikke har gått vill. Således er det ikke viljen til deres Far i himlene at en av disse små skulle forgå.

Hvis din bror synder mot deg, gå og irettesett ham mellom deg og ham alene. Hvis han hører deg, har du vunnet din bror. Hvis han ikke hører, ta med deg enda en eller to, så at hvert ord kan bli stadfestet ved to eller tre vitners munn. Hvis han ignorerer dem, si det til forsamlingen, hvis han også ignorerer forsamlingen, la ham være for deg akkurat som hedningen og tolleren. Sannelig sier jeg dere: Alt dere binder på jorden, skal være bundet i himmelen, og alt dere løser på jorden, skal være løst i himmelen. Igjen, sannelig sier jeg til dere at hvis to av dere blir enige på jorden om enhver sak de ber om, vil det bli gitt dem fra min Far i himlene. For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem.

Da Peter hadde nærmet seg ham, sa han: Herre, hvor mange ganger vil min bror synde mot meg og jeg skal tilgi ham? Inntil syv ganger? Jesus sier til ham: Jeg sier ikke til deg inntil syv ganger, men inntil sytti ganger syv.

Derfor ble himlenes rike liknet ved en mann som var konge, som ville gjøre opp regnskap med sine tjenere. Men da han begynte å gjøre opp regnskap, ble det brakt til ham en skyldner på utallige talenter. Men da han ikke hadde noe å betale tilbake,

befalte hans herre at han skulle bli solgt, og hans kone og barna og alt han hadde, og at det skulle bli betalt. Etter å ha falt ned tilba derfor slaven ham og sa: Herre, vær tålmodig med meg, og jeg vil betale alt tilbake til deg. Men herren til den slaven fikk medfølelse, løslot ham og ettergav ham lånet. Men etter å ha gått ut, fant den slaven en av sine medsklaver som skyldte ham hundre denarer, og han grep ham og kvalte ham og sa: Gi tilbake til meg det du skylder. Medtjeneren hans falt derfor ned for føttene hans og ba ham innstendig og sa: Vær tålmodig med meg, og jeg vil betale deg tilbake. Men han var ikke villig, men gikk bort og kastet ham i fengsel inntil han skulle betale tilbake det som var skyldt.

Men da hans medslaver hadde sett det som hadde skjedd, ble de dypt bedrøvet, og de kom og forklarte sin herre alt som hadde skjedd. Da han hadde kalt ham til seg, sier herren hans til ham: Du onde slave, hele den gjelden lot jeg gå til deg, siden du ba meg. Var det ikke også nødvendig at du hadde medlidenhet med din medtjener, slik jeg også hadde medlidenhet med deg? Og da hans herre ble sint, overleverte han ham til pinegjørerne inntil han skulle betale tilbake alt han skyldte ham. Således vil også min himmelske far gjøre mot dere, hvis ikke hver av dere tilgir sin bror fra hjertet for hans overtredelser.

19

Og det skjedde at da Jesus hadde avsluttet disse ordene, dro han bort fra Galilea og kom inn i Judeas grenser bortenfor Jordan. Og mange folkemengder fulgte ham, og han helbredet dem der. Og fariseerne kom til ham, testet ham og sa til ham: Er det tillatt for en mann å skille seg fra sin kone av enhver årsak? Men han svarte og sa til dem: Har dere ikke lest at han som skapte fra begynnelsen, gjorde dem mann og kvinne, og sa, På grunn av dette

vil en mann forlate sin far og sin mor og bli festet til sin hustru, og de to vil være ett kjøtt. Så de er ikke lenger to, men ett kjøtt. Det som derfor Gud har sammenføyd, la ikke menneske skille. De sier til ham: Hvorfor befalte da Moses å gi et skilsmissebrev og skille seg fra henne? Han sier til dem at Moses på grunn av deres hjertehårdhet tillot dere å skille dere fra deres hustruer, men fra begynnelsen har det ikke vært slik. Jeg sier til dere at den som skiller seg fra sin kone, ikke på grunn av hor, og gifter seg med en annen, begår ekteskapsbrudd, og den som gifter seg med den fraskilte, begår ekteskapsbrudd. Disiplene hans sier til ham: Hvis årsaken mellom mannen og kvinnen er slik, er det ikke fordelaktig å gifte seg. Men han sa til dem: Ikke alle mottar dette ordet, men de som det har blitt gitt til. For det er eunukker som ble født slik fra mors liv. Og det er eunukker som ble gjort til eunukker av mennesker, og det er eunukker som gjorde seg selv til eunukker på grunn av himlenes rike. Den som er i stand til å akseptere dette, la ham akseptere det.

Da ble barn brakt til ham, så at han skulle legge hendene på dem og be, men disiplene irettesatte dem. Men Jesus sa: La barna komme til meg, og hindre dem ikke, for de slikes er himlenes rike. Og etter å ha lagt hendene på dem, gikk han derfra.

Og se, en som hadde nærmet seg sa til ham: Gode lærer, hva godt skal jeg gjøre så jeg kan ha evig liv? Men han sa til ham: Hvorfor kaller du meg god? Ingen er god unntatt Gud alene. Men hvis du vil gå inn i livet, hold budene. Han sier til ham: Hvilke? Men Jesus sa: Du skal ikke myrde, du skal ikke begå ekteskapsbrudd, du skal ikke stjele, du skal ikke bære falskt vitnesbyrd, Ær faren og moren, og du skal elske din neste som deg selv. Den unge mannen sier til ham: Alle disse tingene har jeg holdt fra min ungdom av. Hva mangler jeg ennå? Jesus sa til ham:

Hvis du vil være fullkommen, gå og selg dine eiendeler og gi til de fattige, og du vil ha skatt i himmelen, og kom og følg meg. Men da den unge mannen hørte dette ordet, gikk han bort sørgende, for han hadde mange eiendeler. Men Jesus sa til disiplene sine: Sannelig sier jeg dere at en rik mann vanskelig vil entre inn i himlenes rike. Igjen sier jeg dere: Det er lettere for en kamel å gå gjennom et nåløye enn for en rik å entre Guds rike. Men da hans disipler hørte dette, ble de svært forbauset og sa: Hvem kan da bli frelst? Etter å ha sett på dem, sa Jesus til dem: Hos mennesker er dette umulig, men hos Gud er alt mulig. Da svarte Peter og sa til ham: Se, vi har forlatt alt og fulgt deg. Hva vil da bli til oss? Men Jesus sa til dem: Sannelig sier jeg dere at dere som har fulgt meg, i gjenfødelsen, når Menneskesønnen sitter på sin herlighets trone, skal også dere sitte på tolv troner og dømme Israels tolv stammer. Og alle som forlot hus eller brødre eller søstre eller far eller mor eller kone eller barn eller marker på grunn av mitt navn, skal motta hundredobbelt og arve evig liv. Mange som er først vil bli sist, og de siste vil bli først.

20

Likt er himlenes rike en husbond som gikk ut tidlig om morgenen for å leie arbeidere til sin vingård. Og etter å ha avtalt med arbeiderne om en denarius for dagen, sendte han dem inn i sin vingård. Og da han hadde gått ut omkring den tredje time, så han andre som sto ledige på markedsplassen, Og til dem sa han: Gå også dere inn i vingården, og det som er rettferdig, vil jeg gi dere. De gikk bort. Igjen, da han hadde gått ut omkring den sjette og niende time, gjorde han likeledes. Om den ellevte time, da han hadde gått ut, fant han andre som sto ledige, og han sier til dem: Hva står dere her hele dagen ledige? De sier til ham at ingen har leid oss. Han sier til dem: Gå også dere inn i vingården, og dere vil

motta det som er rettferdig. Men da kvelden var kommet, sier herren over vingården til sin forvalter: Kall arbeiderne og gi dem lønnen, og begynn med de siste inntil de første. Og de som kom ved den ellevte time, tok en denar hver. Men da de første kom, trodde de at de ville få mer, og de tok også selv en denarius hver. Men da de hadde tatt det, knurret de mot husherren De sa at disse siste har arbeidet én time, og du har gjort dem like med oss som har båret dagens byrde og hete. Men han svarte og sa til en av dem: Kamerat, jeg gjør deg ikke urett. Avtalte du ikke med meg for en denarius? Løft det dine og gå, jeg vil gi denne siste det samme som til deg. Eller er det ikke tillatt meg å gjøre det jeg vil med det som er mitt? Er ditt øye ondt fordi jeg er god? Således vil de siste være først og de første sist, for mange er innbudte, men få er utvalgte.

Og da Jesus gikk opp til Jerusalem, tok han de tolv disiplene til side på veien og sa til dem Se, vi går opp til Jerusalem, og Menneskesønnen vil bli overgitt til yppersteprestene og de skriftlærde, og de vil dømme ham til døden, Og de vil overlevere ham til hedningene for å håne og hudstryke og korsfeste, og den tredje dagen vil han oppstå.

Da nærmet moren til Sebedeus sønner seg ham med sønnene sine, tilbad og ba om noe fra ham. Men han sa til henne: Hva vil du? Hun sier til ham: Si at disse to sønnene mine må sitte, en på din høyre side og en på din venstre side, i ditt rike. Men Jesus svarte og sa: Dere vet ikke hva dere ber om. Er dere i stand til å drikke det beger som jeg er i ferd med å drikke, eller den dåp som jeg blir døpt med? De sier til ham: Vi er i stand til det. Og han sier til dem: Dere vil visstnok drikke min kopp, og dere vil bli døpt med den dåp som jeg blir døpt med, men å sitte på min høyre side og på min venstre side er ikke mitt å gi, men det er for dem som

det er forberedt for av min Far. Og da de ti hørte dette, ble de indignerte over de to brødrene. Men Jesus kalte dem til seg og sa: Dere vet at herskerne over nasjonene herser over dem, og de store utøver myndighet over dem. Ikke slik skal det være blant dere, men den som ønsker å bli stor blant dere, skal være deres tjener og den som ønsker å være først blant dere, skal være deres slave Akkurat som Menneskesønnen ikke kom for å bli tjent, men for å tjene og for å gi sin sjel som løsepenge i stedet for mange.

Og da de gikk ut fra Jeriko, fulgte en stor folkemengde ham. Og se, to blinde som satt ved veien, da de hørte at Jesus gikk forbi, ropte de og sa: Ha miskunn med oss, Herre, Davids sønn. Men mengden irettesatte dem så de skulle være stille, men de ropte enda høyere og sa: Ha miskunn med oss, Herre, Davids sønn. Og Jesus stod og ropte på dem og sa: Hva vil dere at jeg skal gjøre for dere? De sier til ham: Herre, så våre øyne må bli åpnet. Men Jesus, fylt av medfølelse, rørte ved øynene deres, og umiddelbart fikk de synet tilbake, og de fulgte ham.

21

Og da de nærmet seg Jerusalem og kom til Betfage ved Oljeberget, sendte Jesus to disipler Han sa til dem: Gå inn i landsbyen som ligger foran dere, og straks vil dere finne et esel bundet og et føll hos den. Løs dem og bring dem til meg. Og hvis noen sier noe til dere, skal dere si at Herren har behov for dem, og han sender dem straks tilbake. Men alt dette har skjedd så det som ble sagt gjennom profeten som talte, skulle bli oppfylt, Si til datteren Sion: Se, din konge kommer til deg, ydmyk og ridende på et esel og på en føll, sønn av et pakdyr.

Disiplene gikk og gjorde som Jesus hadde befalt dem. De brakte eselet og follen, og de la klærne sine oppå dem, og han satt oppå dem. Men den største mengden spredte sine egne klær i veien, mens andre kuttet ned grener fra trærne og spredte dem i veien. Men mengdene som gikk foran og de som fulgte etter ropte ut og sa: Hosanna, Davids sønn! Velsignet er han som kommer i Herrens navn! Hosanna i det høyeste!

Og da han dro inn i Jerusalem, ble hele byen rystet og sa: Hvem er denne? Men mengdene sa: Denne er Jesus, profeten fra Nasaret i Galilea.

Og Jesus gikk inn i Guds tempel, og kastet ut alle som solgte og kjøpte i tempelet, og veltet bordene til pengevekslerne og setene til dem som solgte duene, Og han sier til dem: Det er skrevet: Mitt hus skal kalles et bønnens hus, men dere har gjort det til en røverhule.

Og lamme og blinde kom til ham i templet, og han helbredet dem. Men da yppersteprestene og de skriftlærde så de underverkene han gjorde, og barna som ropte i tempelet og sa: Hosianna, Davids sønn, ble de harme. Og de sa til ham: Hører du hva disse sier? Men Jesus sier til dem: Ja, har dere aldri lest at fra munnen av spedbarn og diende har du forberedt lovprisning? Og etter å ha forlatt dem, gikk han ut utenfor byen til Betania og overnattet der.

Om morgenen, mens han vendte tilbake til byen, ble han sulten, Og da han så et fikentre ved veien, kom han bort til det, og fant ingenting på det bortsett fra bare blader, og sier til det: Aldri mer skal det bli frukt fra deg inn i evigheten. Og fikentreet ble tørket opp umiddelbart. Og da disiplene så det, undret de seg og

sa: Hvordan ble fikentreet umiddelbart tørket opp? Men Jesus svarte og sa til dem: Sannelig sier jeg dere, hvis dere har tro og ikke tviler, skal dere ikke bare gjøre det med fikentreet, men selv om dere sier til dette fjellet: Bli løftet opp og kastet i havet, så skal det skje. Og alt dere ber om i bønn med tro, skal dere motta.

Og da han hadde kommet inn i tempelet, nærmet yppersteprestene og de eldste av folket seg til ham mens han underviste, og sa: Med hva slags myndighet gjør du disse tingene, og hvem ga deg denne myndigheten? Men Jesus svarte og sa til dem: Jeg vil også spørre dere om ett ord, og hvis dere sier det til meg, så vil også jeg si til dere i hva slags myndighet jeg gjør disse ting. Dåpen til Johannes, hvor var den fra, fra himmelen eller fra mennesker? Men de resonnerte hos seg selv og sa: Hvis vi sier fra himmelen, vil han si til oss: Hvorfor trodde dere ham da ikke, Men hvis vi sier, fra mennesker, frykter vi folkemengden, for alle holder Johannes som profet. Og de svarte Jesus og sa: Vi vet ikke. Han sa til dem: Heller ikke jeg sier til dere med hvilken myndighet jeg gjør disse tingene.

Hva synes dere? En mann hadde to barn, og han gikk til den første og sa: Barn, gå i dag og arbeid i min vingård. Men han svarte og sa: Jeg vil ikke. Senere angret han og gikk. Og han nærmet seg den andre og sa det samme. Men han svarte: Jeg, herre, og gikk ikke. Hvem av de to gjorde farens vilje? De sier til ham: Den første. Jesus For Johannes kom til dere i rettferdighets vei, og dere trodde ham ikke, men tollerne og de prostituerte trodde ham, men dere som så det angret ikke senere og trodde ham.

Hør en annen lignelse. Det var en mann som var husets herre, som plantet en vingård og satte et gjerde rundt den og gravde en

vinpresse i den og bygde et tårn, og leide den ut til bønder og reiste bort. Men da tiden for fruktene nærmet seg, sendte han sine slaver til bøndene for å ta imot fruktene sine. Og bøndene tok hans slaver, og noen slo de, noen drepte de, og noen steinet de. Igjen sendte han andre slaver, flere enn de første, og de gjorde det samme med dem. Senere sendte han imidlertid sin sønn til dem og sa: De vil respektere min sønn. Men bøndene sa til seg selv da de så sønnen: Denne er arvingen, kom, la oss drepe ham og ta arven hans. Og etter å ha tatt ham, kastet de ham ut utenfor vingården og drepte ham. Når derfor herren av vingården kommer, hva vil han gjøre med de bøndene? De sier til ham: De onde vil han ødelegge på grusom måte, og vingården vil han leie ut til andre bønder som vil gi ham fruktene til rett tid. Jesus sier til dem: Har dere aldri lest i skriftene: Steinen som byggerne forkastet, den er blitt til hjørnestein. Fra Herren skjedde dette, og det er vidunderlig i våre øyne?

Derfor sier jeg til dere at Guds rike vil bli tatt bort fra dere og gitt til et folk som bærer dets frukter. Og den som faller på denne steinen vil bli knust til stykker, men den som steinen faller på, vil den knuse. Og da yppersteprestene og fariseerne hadde hørt lignelsene hans, skjønte de at han talte om dem og de søkte å gripe ham, men fryktet folkemengdene, siden de hadde ham som profet.

22

Og Jesus svarte og sa igjen til dem i lignelser: Himlenes rike ble liknet ved en mann, en konge, som gjorde bryllup for sin sønn. Og han sendte sine slaver for å kalle de som hadde blitt innbudt til bryllupet, og de ville ikke komme. Igjen sendte han andre tjenere og sa: Si til de innbudte: Se, mitt festmåltid har jeg forberedt, oksene mine og de gjødfede dyr er slaktet, og alt er klart, kom til

bryllupet. Men de forsømte det og gikk bort, den ene til sin egen mark, den andre til sin handel, De gjenværende erobret slavene hans, mishandlet dem og drepte dem. Etter å ha hørt dette ble den kongen sint, og han sendte sine hærer, ødela de morderne og brente deres by. Da sier han til slavene sine: Bryllupet er riktignok klart, men de innbudte var ikke verdige. Gå derfor til veikryssene, og så mange som dere finner, kall til bryllupet. Og de slavene gikk ut på veiene og samlet alle de fant, både onde og gode, og bryllupet ble fylt med gjester som lå til bords. Men da kongen gikk inn for å se på gjestene som lå til bords, så han der en mann som ikke hadde på seg bryllupsklær Og han sier til ham: Kamerat, hvordan kom du inn her uten å ha bryllupsklær? Men han ble brakt til taushet. Da sa kongen til tjenerne: Bind hans føtter og hender, løft ham og kast ham ut i mørket det ytre. Der vil det være gråt og tenners gnissing. For mange er innbudte, men få er utvalgte.

Da fariseerne hadde gått bort, holdt de råd for å fange ham med ord. Og de sender disiplene sine til ham sammen med herodianerne og sier: Lærer, vi vet at du er sannferdig og lærer Guds vei i sannhet, og du bryr deg ikke om noen, for du ser ikke på menneskers ansikt. Si derfor til oss, hva synes du? Er det tillatt å gi tribut til Cæsar eller ikke? Men Jesus kjente deres ondskap og sa: Hvorfor frister dere meg, dere hyklere? Vis meg skattemynten. De brakte ham en denarius. Og han sier til dem: Hvems bilde er dette og innskriften? De sier til ham: Keiserens. Da sier han til dem: Gi derfor keiserens ting tilbake til keiseren, og Guds ting til Gud. Og da de hørte det, undret de seg, og de forlot ham og gikk bort.

Den dagen kom saddukeerne til ham, de som sier at det ikke er noen oppstandelse, og de spurte ham De sa: Lærer, Moses sa:

Hvis noen dør uten å ha barn, skal hans bror gifte seg med hans hustru og reise opp avkom til hans bror. Det var syv brødre blant oss, og den første giftet seg og døde, og siden han ikke hadde avkom, overlot han konen sin til broren sin, Likeledes også den andre og den tredje, inntil de syv. Senere, etter alle, døde også kvinnen. I oppstandelsen derfor, hvem av de syv vil kvinnen tilhøre? For alle hadde henne. Men Jesus svarte og sa til dem: Dere er villedet fordi dere ikke kjenner skriftene og heller ikke Guds kraft. For i oppstandelsen gifter de seg verken, eller blir gitt i ekteskap, men de er som Guds engler i himmelen. Men om de dødes oppstandelse, har dere ikke lest det som ble sagt til dere av Gud, som talte, Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud; Gud er ikke de dødes Gud, men de levendes. Og da folkemengdene hadde hørt dette, ble de forbauset over hans undervisning.

Men fariseerne, som hadde hørt at han hadde brakt saddukeerne til taushet, ble samlet på samme sted, Og en av dem, en lovkyndig, spurte ham for å friste ham og sa, Lærer, hvilket bud er stort i loven? Men Jesus sa til ham: Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av hele ditt sinn. Dette er det første og store budet. Den andre er lik denne: Du skal elske din neste som deg selv. I disse to budene henger hele loven og profetene.

Mens fariseerne var samlet, spurte Jesus dem Sigende: Hva synes dere om Kristus? Hvem sin sønn er han? De sier til ham: Davids. Han sier til dem: Hvordan kan derfor David i Ånden kalle ham Herre når han sier, Sa Herren til min Herre: Sitt ved min høyre hånd inntil jeg legger dine fiender som fotskammel for dine føtter.

Hvis derfor David kaller ham Herre, hvordan er han hans sønn?

Og ingen var i stand til å svare ham et ord, heller ikke vågde noen fra den dagen å spørre ham mer.

23

Da talte Jesus til folkemengdene og til disiplene sine. sigende, på Mose sete satt de skriftlærde og fariseerne. Alt derfor, så mye som de måtte si til dere å holde, det skal dere holde og gjøre, men etter deres gjerninger skal dere ikke gjøre, for de sier og gjør ikke. For de binder tunge og vanskelige byrder å bære, og legger dem på menneskenes skuldre, men med sin egen finger vil de ikke flytte dem. Men alle gjerningene deres gjør de for å bli sett av menneskene. For de gjør fylatkeriene sine brede og de gjør frynsene på klærne sine store, Men de elsker æresplassen ved festmåltidene og de fremste setene i forsamlingene og hilsenene på markedsplassene og å bli kalt rabbi av menneskene. Men dere skal ikke bli kalt rabbi, for én er deres lærer, Kristus, og dere er alle brødre. Og kall ikke noen deres far på jorden, for én er deres far, han i himlene. Heller ikke la dere kalle lærere, for én er deres lærer, Kristus. Den som er størst blant dere skal være deres tjener. Men den som opphøyer seg selv, skal bli ydmyket, og den som ydmyker seg selv, skal bli opphøyet.

Ve dere, skriftlærde og fariseere, hyklere, fordi dere sluker enkenes hus og som påskudd ber lange bønner; derfor skal dere få en desto strengere dom. Ve dere, skriftlærde og fariseere, hyklere, fordi dere stenger himlenes rike for menneskene; dere selv går ikke inn, og de som vil gå inn, slipper dere ikke inn. Ve dere, skriftlærde og fariseere, hyklere, fordi dere krysser havet og det

tørre land for å vinne én tilflytter, og når han blir det, gjør dere ham til en sønn av helvete dobbelt så mye som dere selv. Ve dere, blinde veiledere, som sier: Den som sverger ved tempelet, det er ingenting, men den som sverger ved gullet i tempelet, han er forpliktet. Dårer og blinde! Hvem er større, gullet eller tempelet som helliggjør gullet? Og den som sverger ved alteret, det er ingenting, men den som sverger ved gaven som er over det, han er forpliktet. Dårer og blinde, hva er større: gaven eller alteret som helliggjør gaven? Den som derfor har sverget ved alteret, sverger ved det og ved alt som er over det, og den som har sverget ved tempelet sverger ved det og ved ham som har bodd i det Og den som har sverget ved himmelen, sverger ved Guds trone og ved ham som sitter over den. Ve dere, skriftlærde og fariseere, hyklere, fordi dere gir tiende av mynte og dill og kumin, og dere har forsømt de tyngre kravene i loven: dommen og barmhjertigheten og troen. Dette burde dere ha gjort, uten å forsømme det andre. blinde veiledere, de som siler ut myggen, men svelger kamelen Ve dere, skriftlærde og fariseere, hyklere, fordi dere renser utsiden av koppen og fatet, men innsiden er full av plyndring og urettferdighet. Blinde fariseer, rens først innsiden av koppen og fatet, slik at også utsiden av dem blir ren. Ve dere, skriftlærde og fariseere, hyklere, fordi dere er som hvitkalkede graver, som utenfra riktignok fremstår vakre, men innenfra er fulle av døde bein og all urenhet. Således fremstår også dere utenfra rettferdige for menneskene, men innenfra er dere fulle av hykleri og lovløshet. Ve dere skriftlærde og fariseere, dere hyklere, fordi dere bygger profetenes graver og pryder de rettferdiges gravminner, Og dere sier: Hvis vi hadde levd i våre fedres dager, ville vi ikke ha vært deres medsammensvorne i profetenes blod. Så dere vitner mot dere selv at dere er sønner av dem som myrdet profetene. Og dere, fyll deres fedres mål. Slanger, avkom av hoggorme, hvordan skal dere fly fra helvetes dom? Derfor, se, jeg sender til dere

profeter og vise menn og skriftlærde, og noen av dem skal dere drepe og korsfeste, og noen av dem skal dere hudflette i deres synagoger og forfølge fra by til by, så at alt rettferdig blod som blir utøst på jorden skal komme over dere, fra Abels, den rettferdiges blod, inntil Sakarias, Barakias sønns blod, som dere myrdet mellom tempelet og alteret. Sannelig sier jeg til dere at alle disse tingene vil komme over denne generasjonen. Jerusalem, Jerusalem, du som dreper profetene og stener dem som er sendt til deg, hvor ofte har jeg ønsket å samle dine barn slik som en høne samler sine kyllinger under vingene, men dere ville ikke. Se, huset deres blir overlatt til dere øde. For jeg sier til dere, dere skal ikke se meg fra nå av inntil dere sier: Velsignet er han som kommer i Herrens navn.

24

Og da Jesus hadde gått ut, gikk han fra tempelet, og disiplene hans kom for å vise ham bygningene til tempelet. Men Jesus sa til dem: Ser dere ikke alt dette? Sannelig sier jeg dere: Det skal ikke bli liggende igjen her stein på stein som ikke blir revet ned. Men mens han satt på Olivenberget, kom disiplene til ham privat og sa: Si oss, når vil disse tingene skje, og hva er tegnet på din komme og på tidens ende? Og Jesus svarte og sa til dem: Se til at ingen fører dere vill. For mange vil komme i mitt navn og si: Jeg er Kristus, og de vil villede mange. Dere vil komme til å høre om kriger og rykter om kriger, se til at dere ikke blir urolige, for alt dette må skje, men ennå er det ikke slutten. For nasjon vil reise seg mot nasjon og rike mot rike, og det vil være hungersnød og pest og jordskjelv på forskjellige steder, Men alt dette er begynnelsen på fødselssmerter. Da vil de overlevere dere til trengsel og drepe dere, og dere vil være hatet av alle nasjoner på grunn av mitt navn. Og da vil mange bli fornærmet, og de vil overlevere hverandre og

hate hverandre. Og mange falske profeter vil stå fram, og de vil føre mange vill. Og fordi lovløsheten vil bli mangfoldiggjort, vil kjærligheten hos de mange bli kald. Men den som har utholdt til enden, denne vil bli frelst. Og dette gode budskap om riket vil bli forkynt i hele den beboede verden til vitnesbyrd for alle nasjonene, og da vil enden komme. Når dere derfor ser vederstyggelighetens ødeleggelse, som ble sagt gjennom profeten Daniel, stående på hellig sted – den som leser, la ham forstå da skal de i Judea flykte til fjellene Den som er på taket, la ham ikke komme ned for å ta med seg tingene fra huset sitt. Og den som er i marken, la ham ikke vende tilbake for å hente klærne sine. Ve de gravide og de ammende i de dagene. Men be om at ikke flukten deres skjer om vinteren eller på sabbaten. For da vil det være stor trengsel, slik som ikke har vært fra verdens begynnelse inntil nå, og heller ikke noensinne vil bli. Og hvis ikke de dagene ble forkortet, ville ikke alt kjøtt blitt frelst, men på grunn av de utvalgte vil de dagene bli forkortet. Da, hvis noen sier til dere: Se, her er Kristus, eller her, så må dere ikke tro det. For falske kristuser og falske profeter vil bli reist opp, og de vil gi store tegn og undergjerninger for å villede, hvis mulig, også de utvalgte. Se, jeg har fortalt dere på forhånd. Hvis de derfor sier til dere: Se, han er i ørkenen, så dra ikke ut; Se, han er i de indre kammere, så tro det ikke, For akkurat som lynet går ut fra øst og vises helt til vest, slik vil også Menneskesønnens komme være, For hvor åtselet er, der vil ørnene bli samlet.

Umiddelbart etter trengselen i de dagene vil solen bli formørket og månen vil ikke gi sitt lys, og stjernene vil falle fra himmelen, og himmelens krefter vil bli rystet.

Og da vil tegnet av Menneskesønnen vise seg i himmelen, og da vil alle jordens stammer sørge, og de vil se Menneskesønnen

kommende på himmelens skyer med makt og stor herlighet. Og han vil sende sine budbringere med en stor trompetrøst, og de vil samle hans utvalgte fra de fire vinder, fra himlenes ytterpunkter til deres ytterpunkter. Fra fikentreet skal dere lære lignelsen. Når grenen allerede blir myk og bladene spirer, vet dere at sommeren er nær, Således også dere, når dere ser alle disse ting, vet at det er nær, ved døren. Amen, jeg sier til dere, denne generasjonen skal ikke forgå før alle disse tingene blir til. Himmelen og jorden vil forgå, men mine ord vil ikke forgå. Om den dagen og timen vet ingen, heller ikke englene i himlene, bare min Far alene. Akkurat som dagene til Noah, således vil også Menneskesønnens komme være. For akkurat som de var i dagene før flommen, etende og drikkende, giftende seg og givende i ekteskap, inntil den dagen Noah gikk inn i arken, og de visste det ikke før flommen kom og tok dem alle, slik skal også Menneskesønnens komme være. Da vil to være i marken; den ene tas med, og den andre forlates. To kvinner som maler i kvernen, den ene blir tatt med og den andre blir forlatt. Vær derfor våkne, fordi dere ikke vet hvilken time Herren deres kommer. Det vet dere at hvis husets herre visste hvilken vakt tyven kommer, ville han ha våket og ikke ha tillatt at huset hans ble brutt inn i. På grunn av dette skal også dere være klare, for Menneskesønnen kommer i den time dere ikke venter det.

Hvem er da den tro og kloke slave, som hans herre oppnevnte over sin tjeneste for å gi dem næring til rett tid? Velsignet er den slaven som hans herre vil finne gjørende slik når han kommer. Sannelig sier jeg dere at han vil sette ham over alle hans eiendeler. Men hvis den dårlige slaven skulle si i sitt hjerte: Min herre forsinker å komme, og begynner å slå sine medslavere, og spiser og drikker med de drukne, Herren til den slaven vil komme på en dag han ikke forventer og i en time han ikke vet. Og han vil kutte

ham i to, og vil plassere hans del sammen med skuespillerne. Der vil det være gråt og tenners gnissing.

25

Da vil himlenes rike bli liknet ved ti jomfruer, som tok sine lamper og gikk ut for å møte brudgommen. Fem av dem var kloke og fem var tåpelige. som var tåpelige og hadde tatt faklene sine, tok ikke med seg olje De kloke tok imidlertid olje i karene sine sammen med lampene sine. Men da brudgommen forsinket seg, ble de alle døsige og sov. Midt på natten har det blitt et rop: Se, brudgommen kommer! Dra ut for å møte ham. Da reiste alle de jomfruene seg og pyntet lyktene sine. Men de dåraktige sa til de kloke: Gi oss av oljen deres, fordi faklene våre slukkes. Men de vise svarte og sa: For at det ikke skal være nok til oss og dere, gå heller til de som selger og kjøp for dere selv. Men da de dro av for å kjøpe, kom brudgommen, og de som var rede gikk inn med ham til bryllupet, og døren ble stengt. Senere kommer også de gjenværende jomfruene og sier: Herre, herre, åpne for oss. Men han svarte og sa: Sannelig sier jeg dere, jeg kjenner dere ikke. Vær derfor våkne, fordi dere ikke vet dagen eller timen da Menneskesønnen kommer.

For akkurat som en mann som reiste bort, kalte sine egne slaver og overleverte til dem sine eiendeler, Og til en ga han fem talenter, til en annen to, til en tredje en, til hver etter hans egen evne, og han reiste straks bort. Men den som hadde tatt de fem talentene, gikk og arbeidet med dem og tjente fem talenter til. Likeledes vant også den som hadde fått de to, selv ytterligere to. Men den som hadde fått den ene, gikk bort og gravde i jorden og skjulte sin herres sølv. Men etter lang tid kommer herren til de slavene og gjør opp regnskap med dem. Og han som hadde tatt

imot de fem talentene kom frem og brakte andre fem talenter og sa: Herre, fem talenter betrodde du meg, se, jeg har vunnet andre fem talenter på dem. Herren hans sa til ham: Godt, du gode og trofaste tjener! Over lite har du vært trofast, over mye vil jeg sette deg. Gå inn i din herres glede. Men han som hadde fått de to talentene, kom fram og sa: Herre, to talenter betrodde du meg. Se, to andre talenter har jeg vunnet på dem. Hans herre sa til ham: Godt, du gode og trofaste tjener, over få ting var du trofast, over mange ting vil jeg sette deg, gå inn i din herres glede. Men han som hadde mottatt det ene talentet nærmet seg og sa: Herre, jeg kjente deg, at du er en hard mann, som høster hvor du ikke sådde, og samler hvorfra du ikke spredte, og fordi jeg fryktet, gikk jeg bort og gjemte talentet ditt i jorden, se, du har det som er ditt. Men hans herre svarte og sa til ham: Du onde og late slave, du visste at jeg høster hvor jeg ikke sådde, og samler hvorfra jeg ikke spredte. Det var derfor nødvendig at du kastet sølvet mitt til bankfolkene, og da jeg kom, ville jeg ha mottatt det som var mitt med rente. Ta derfor fra ham talentet og gi det til den som har de ti talentene. For til den som har alt, vil det bli gitt og han vil ha overflod, men fra den som ikke har, vil også det han har bli tatt bort fra ham. Og kast den ubrukelige slaven ut i det ytre mørket; der vil det være gråt og tenners gnissing.

Men når Menneskesønnen kommer i sin herlighet og alle de hellige engler med ham, da skal han sitte på sin herlighets trone, Og alle nasjonene vil bli samlet før ham, og han skal skille dem fra hverandre, akkurat som hyrden skiller sauene fra geitene, Og han skal sette sauene på sin høyre side, men geitene på sin venstre side. Da vil kongen si til dem på hans høyre side: Kom, dere velsignede av min far, arv det riket som er forberedt for dere fra verdens grunnleggelse. For jeg var sulten, og dere gav meg å spise, jeg var tørst, og dere gav meg å drikke, jeg var fremmed, og dere

tok imot meg, Naken, og dere kledde meg, jeg var syk, og dere besøkte meg, jeg var i fengsel, og dere kom til meg. Da vil de rettferdige svare ham og si: Herre, når så vi deg sultende og ga deg mat, eller tørstende og ga deg drikke? Når så vi deg som fremmed og tok deg inn, eller naken og kledde deg? Når så vi deg svak eller i fengsel, og kom til deg? Og kongen skal svare og si til dem: Sannelig sier jeg dere, i den grad dere gjorde det for en av disse mine minste brødre, har dere gjort det for meg. Da vil han si til de på venstre side: Gå bort fra meg, dere forbannede, inn i den evige ild som er forberedt for djevelen og hans engler. for jeg var sulten, og dere ga meg ikke å spise, jeg var tørst, og dere ga meg ikke å drikke, Jeg var fremmed, og dere tok ikke imot meg, naken, og dere kledde meg ikke, syk og i fengsel, og dere besøkte meg ikke. Da vil de svare ham, og de selv si: Herre, når så vi deg sultende eller tørstende eller fremmed eller naken eller svak eller i fengsel, og ikke tjente deg? Da vil han svare dem og si: Sannelig sier jeg dere, i den grad dere ikke gjorde det for en av disse minste, har dere heller ikke gjort det for meg. Og disse vil gå bort inn i evig straff, men de rettferdige inn i evig liv.

26

Og det skjedde da Jesus hadde fullført alle disse ordene, sa han til disiplene sine, Dere vet at om to dager er det påske, og Menneskesønnen blir utlevert for å bli korsfestet. Da ble yppersteprestene og de skriftlærde og de eldste av folket samlet i gården til ypperstepresten som ble kalt Kaifas, Og de tok råd sammen for at de ved svik måtte gripe Jesus og drepe ham. De sa men: Ikke under festen, så det ikke blir opprør blant folket.

Men da Jesus var i Betania i huset til Simon den spedalske, En kvinne nærmet seg ham med en alabasterkrukke med svært

dyrebar salve, og helte den på hodet hans mens han hvilte. Men da hans disipler så dette, ble de indignerte og sa: Til hva er denne ødeleggelsen? Denne salven kunne ha vært solgt for mye og gitt til de fattige. Men da Jesus kjente dette, sa han til dem: Hvorfor volder dere kvinnen besvær? For hun har gjort en god gjerning mot meg. De fattige har dere alltid med dere, men meg har dere ikke alltid. For ved å øse denne salven på min kropp, gjorde hun det for å begrave meg. Amen, jeg sier til dere, hvor enn dette glade budskap blir forkynt i hele verden, skal også det hun gjorde bli fortalt til minne om henne.

Da gikk en av de tolv, den som ble kalt Judas Iskariot, til yppersteprestene og sa, Hva vil dere gi meg, og jeg vil utlevere ham til dere? Men de ga ham tretti sølvpenger. Og fra da søkte han en anledning til å forråde ham.

Den første dagen av de usyrede brød kom disiplene til Jesus og sa til ham: Hvor vil du at vi skal forberede påskemåltidet for deg? Men han sa: Gå inn i byen til den og si til ham: Læreren sier: Min tid er nær, hos deg holder jeg påsken med mine disipler. Og disiplene gjorde som Jesus hadde befalt dem, og de forberedte påskemåltidet. Da kvelden var kommet, la han seg til bords med de tolv. Og mens de spiste, sa han: Sannelig sier jeg dere at en av dere vil forråde meg. Og de begynte å si til ham, hver av dem, svært bedrøvet: Det er vel ikke jeg, Herre? Men han svarte og sa: Den som har dyppet hånden med meg i fatet, denne vil forråde meg. Menneskesønnen går visselig som det er skrevet om ham, men ve det mennesket som Menneskesønnen blir forrådt gjennom. Det hadde vært bedre for ham om det mennesket ikke var blitt født. Men Judas, som overleverte ham, svarte og sa: Det er vel ikke jeg, rabbi? Han sier til ham: Du har sagt det. Mens de spiste, tok Jesus brødet og ga takk, brøt det og ga det til disiplene

og sa: Ta, spis, dette er min kropp. Og han tok koppen, og etter å ha gitt takk ga han den til dem og sa: Drikk fra den, alle sammen, for dette er mitt blod av den nye pakt som blir utøst for mange til forlatelse av synder Jeg sier til dere at jeg ikke skal drikke fra nå av av denne vinens frukt inntil den dag når jeg drikker den ny med dere i min Fars rike.

Og etter å ha sunget en hymne, gikk de ut til Olivenfjellet. Da sier Jesus til dem, Alle dere vil falle bort i meg i denne natten, for det er skrevet: Jeg vil slå hyrden, og sauene i flokken vil bli spredt.

Men etter at jeg er reist opp, vil jeg gå foran dere inn i Galilea. Men Peter svarte ham: Selv om alle skulle falle fra deg, vil jeg aldri snuble. Jesus sa til ham: Sannelig sier jeg deg at i denne natten, før hanen galer, vil du fornekte meg tre ganger. Peter sier til ham: Selv om det er nødvendig for meg å dø med deg, vil jeg ikke fornekte deg. Likeledes sa også alle disiplene.

Da kommer Jesus med dem til et sted kalt Getsemane, og sier til disiplene: Sitt her inntil jeg har gått bort og ber der. Og etter å ha tatt med seg Peter og de to sønnene til Sebedeus, begynte han å bli bedrøvet og plaget. Da sier Jesus til dem: Dypt bedrøvet er min sjel inntil døden. Bli her og vær våkne med meg. Og etter å ha gått litt frem, falt han på sitt ansikt, bedende og sigende: Min far, hvis det er mulig, la dette begeret gå fra meg, men ikke som jeg vil, men som du vil. Og han kommer til disiplene og finner dem sovende, og han sier til Peter: Var dere altså ikke i stand til å holde vakt med meg én time? Vær våkne og be, så dere ikke går inn i fristelse; ånden er sannelig villig, men kjøttet er svakt. Igjen, for andre gang, gikk han bort og ba, og sa: Far min, hvis dette begeret ikke kan gå forbi meg uten at jeg drikker det, la din vilje skje. Og da han kom, fant han dem sovende igjen, for deres øyne var tynget

ned. Og han forlot dem, gikk bort igjen og ba for tredje gang, idet han sa de samme ordene. Da kommer han til disiplene sine og sier til dem: Sover dere fremdeles og hviler dere? Se, timen har kommet nær, og Menneskesønnen blir forrådt i hendene på syndere. Reis opp, la oss gå. Se, han som forråder meg har kommet nær.

Og mens han ennå talte, se, Judas, en av de tolv, kom, og med ham en stor folkemengde med sverd og trestokker fra yppersteprestene og de eldste av folket. Men den som overleverte ham, ga dem et tegn og sa: Den jeg kysser, det er ham, grip ham. Og umiddelbart nærmet han seg Jesus og sa: Vær hilset, rabbi, og kysset ham. Men Jesus sa til ham: Kamerat, det du er her for. Da kom de frem og la hendene på Jesus og grep ham. Og se, en av dem som var med Jesus, strukket ut hånden, rev løs sverdet sitt, slo slaven til ypperstepresten og hugg av øret hans. Da sier Jesus til ham: Vend ditt sverd tilbake til dets plass, for alle som tar sverdet skal dø ved sverdet. Eller synes du at jeg ikke er i stand til nå å tilkalle min far, og han vil stille mer enn tolv legioner engler til min rådighet? Hvordan skal derfor skriftene bli oppfylt, at det således må skje? I den timen sa Jesus til mengdene: Som mot en røver dro dere ut med sverd og kjepper for å gripe meg. Dag etter dag satt jeg hos dere og underviste i tempelet, og dere grep meg ikke. Men dette hele har skjedd så at skriftene til profetene skulle bli oppfylt. Da forlot alle disiplene ham og flyktet.

De som hadde grepet Jesus, ledet ham bort til Kaifas, ypperstepresten, hvor de skriftlærde og de eldste var samlet. Men Peter fulgte ham på avstand helt til yppersteprestens gård, og han gikk inn og satt sammen med tjenerne for å se slutten. Men yppersteprestene og de eldste og hele rådet søkte falskt vitnesbyrd mot Jesus, slik at de kunne avlive ham Og de fant ikke, og mange

falske vitner kom frem, de fant ikke. Men senere kom to falske vitner frem. Jeg sa: Denne sa: Jeg er i stand til å rive ned Guds tempel og bygge det opp igjen på tre dager. Og da øverstepresten reiste seg, sa han til ham: Svarer du ingenting? Hva er det disse vitner mot deg? Men Jesus var taus. Og ypperstepresten svarte og sa til ham: Jeg besvergjer deg ved den levende Gud at du skal si oss om du er Kristus, Guds Sønn. Jesus sier til ham: Du sa det, men jeg sier dere: Fra nå av skal dere se Menneskesønnen sittende ved Maktens høyre hånd og kommende på himmelens skyer. Da rev ypperstepresten sine klær og sa at han hadde spottet. Hva behov har vi ennå for vitner? Se, nå har dere hørt hans spott. Hva synes dere? Men de svarte og sa: Han er skyldig til døden. Da spyttet de ham i ansiktet og slo ham, og noen slo ham i ansiktet. De sa: Profeter for oss, Krist, hvem er det som slo deg?

Men Peter satt utenfor i gården, og en tjenestepike nærmet seg ham og sa: Også du var med Jesus fra Galilea. Men han nektet foran dem alle og sa: Jeg vet ikke hva du sier. Men da han hadde gått ut til porten, så en annen ham og sier til dem der: Også denne var med Jesus Nasareeren. Og igjen benektet han med ed at han ikke kjente mannen. Etter en liten stund kom de som sto der bort og sa til Peter: Sannelig, også du er en av dem, for talen din gjør deg tydelig. Da begynte han å forbanne og sverge at han ikke kjente mannen. Og umiddelbart gol hanen. Og Peter husket Jesu ord som han hadde sagt til ham, at før hanen galer tre ganger vil du fornekte meg, og han gikk ut og gråt bittert.

27

Men da morgenen var kommet, tok alle overprestene og de eldste av folket råd mot Jesus for å drepe ham. Og etter å ha

bundet ham, ledet de ham bort og overleverte ham til Pontius Pilatus, lederen.

Da Judas, som hadde forrådt ham, så at han var blitt fordømt, angret han og ga de tretti sølvpengene tilbake til yppersteprestene og de eldste Han sa: Jeg har syndet ved å overlevere uskyldig blod. Men de sa: Hva angår det oss? Du får se til det selv. Og etter å ha kastet sølvpengene i tempelet, trakk han seg tilbake, og etter å ha gått bort hengte han seg. Men yppersteprestene tok sølvpengene og sa: Det er ikke tillatt å kaste dem inn i skattkammeret, siden det er blodpenger. Men etter å ha holdt råd, kjøpte de pottemakkerens mark av dem til begravelse for de fremmede. Derfor ble den marken kalt blodets mark inntil den dag i dag. Da ble oppfylt det som var talt gjennom profeten Jeremias, som sa: Og de tok de tretti sølvpengene, prisen på den som ble priset, han som de priset blant Israels sønner, Og de ga dem til pottemakerjorden, som Herren befalte meg.

Men Jesus sto foran lederen, og lederen spurte ham: Er du jødenes konge? Jesus sa til ham: Du sier det. Og da han ble anklaget av overprestene og de eldste, svarte han ingenting. Da sier Pilatus til ham: Hører du ikke hvor mye de vitner mot deg? og han svarte ham ikke med ett eneste ord, slik at lederen undret seg svært. I henhold til festen var lederen vant til å frigi en fange til folkemengden, den som de ønsket. De hadde men da en framstående fange kalt Barabbas. Da de derfor var samlet, sa Pilatus til dem: Hvem vil dere jeg skal frigi til dere? Barabbas eller Jesus, den som kalles Kristus? Han visste nemlig at de hadde overlevert ham på grunn av misunnelse. Mens han satt på plattformen, sendte hans hustru bud til ham og sa: Ha ingenting med den rettferdige mannen å gjøre, for jeg led mye i dag i en drøm på grunn av ham. Men yppersteprestene og de eldste

overtalte folkemengdene til å be om Barabbas, men ødelegge Jesus. Men lederen svarte og sa til dem: Hvem vil dere av de to at jeg skal frigjøre til dere? Men de sa: Barabbas. Pilatus sier til dem: Hva skal jeg derfor gjøre med Jesus, som kalles Kristus? Alle sier til ham: La ham bli korsfestet. Men lederen sa: Hva ondt har han gjort? Men de ropte enda mer og sa: La ham bli korsfestet! Men da Pilatus så at ingenting hjalp, men at det heller ble oppløp, tok han vann og vasket hendene foran folkemengden og sa: Uskyldig er jeg fra denne rettferdiges blod, dere får se til det selv. Og alt folket svarte og sa: Hans blod være over oss og over våre barn. Da slapp han Barabbas fri til dem, men Jesus lot han piske og utleverte ham for at han skulle bli korsfestet.

Da tok lederens soldater Jesus med inn i praetorium og samlet hele kohorten rundt ham Og etter å ha kledd av ham, la de en skarlagenrød kappe på ham. Og etter å ha vevd en krone av torner, plasserte de den på hodet hans og et rør i hans høyre hånd, og etter å ha knelt foran ham, spottet de ham og sa: Vær hilset, jødenes konge. Og etter å ha spyttet på ham, tok de røret og slo ham i hodet. Og da de hadde hånet ham, tok de av ham kappen og kledde ham i hans egne klær, og de førte ham bort for å korsfeste ham.

Da de gikk ut, fant de en mann fra Kyrene ved navn Simon; denne tvang de til å bære hans kors. Og da de kom til et sted kalt Golgata, som er kalt Hodeskallens sted, De ga ham eddik blandet med galle å drikke, og da han hadde smakt det, ville han ikke drikke. Men etter å ha korsfestet ham, delte de klærne hans ved å kaste lodd. Og sittende holdt de vakt over ham der. Og de plasserte over hodet hans den skrevne anklagen mot ham: Denne er Jesus, jødenes konge. Da ble to røvere korsfestet sammen med ham, en på høyre side og en på venstre side. De som gikk forbi

spottet ham og ristet på hodet. og sa: Du som river ned tempelet og bygger det opp i tre dager, frels deg selv! Hvis du er Guds sønn, kom ned fra korset. Likeledes spottet også yppersteprestene sammen med de skriftlærde og de eldste og fariseerne og sa, Andre frelste han, seg selv er han ikke i stand til å frelse. Hvis han er Israels konge, la ham nå komme ned fra korset, og vi skal tro på ham. Han har stolet på Gud, la ham befri ham nå, hvis han vil det, for han sa at han er Guds sønn. Men det samme gjorde også røverne som var korsfestet med ham, de hånte ham.

Fra den sjette time kom det mørke over hele landet inntil den niende time. Om den niende time ropte Jesus med stor stemme og sa: Eli, eli, lama sabachthani? Dette er: Gud min, Gud min, hvorfor har du forlatt meg? Noen av dem som sto der, da de hørte det, sa at denne kaller på Elias. Og umiddelbart løp en av dem og tok en svamp, fylte den med eddik og satte den på et rør og ga ham å drikke. Men de andre sa: La oss se om Elias kommer for å redde ham. Men Jesus ropte igjen ut med stor stemme og ga opp ånden. Og se, forhenget i tempelet ble revet i to fra toppen til bunnen, og jorden skalv og klippene ble splittet, og gravene ble åpnet, og mange legemer av de innsovnede hellige ble reist Og etter å ha gått ut fra gravene, gikk de etter hans oppstandelse inn i den hellige byen og viste seg for mange. Men hundreføreren og de som var med ham og holdt vakt over Jesus, da de så jordskjelvet og det som hadde skjedd, ble de svært redde og sa: Sannelig, denne var Guds sønn. Det var også mange kvinner der som så på fra langt borte, som hadde fulgt Jesus fra Galilea og tjent ham, blant hvilke var Maria Magdalenske, og Maria, moren til Jakob og Joses, og moren til Sebedeus sønner.

Da kvelden var kommet, kom en rik mann fra Arimatea ved navn Josef, som selv hadde blitt en disippel av Jesus, Denne, etter

å ha nærmet seg Pilatus, ba om Jesu kropp. Da befalte Pilatus at kroppen skulle utleveres. Og Josef tok kroppen og svøpte den inn i rent linklede. Og han la det i sin nye grav som han hadde hugget ut i klippen, og etter å ha rullet en stor stein foran døren til graven, gikk han bort. Men der var Maria Magdalena og den andre Maria, sittende overfor graven.

Den neste dagen, som er etter forberedelsen, ble yppersteprestene og fariseerne samlet hos Pilatus De sa: Herre, vi husket at den bedrageren sa mens han ennå levde: Etter tre dager blir jeg reist opp. Befall derfor at graven blir gjort sikker inntil den tredje dag, for at ikke disiplene hans skal komme om natten og stjele ham og si til folket: Han ble reist fra de døde, og den siste villfarelse vil være verre enn den første. Pilatus sa til dem: Dere har en vakt; gå og sikre det så godt dere kan. Men de som hadde gått, sikret graven ved å forsegle steinen sammen med vakten.

28

Sent på sabbaten, ved gryningen mot den første dag i uken, kom Maria Magdalena og den andre Maria for å se graven. Og se, et stort jordskjelv skjedde, for Herrens engel kom ned fra himmelen, nærmet seg, rullet bort steinen fra døren og satt ovenfor den. Men utseendet hans var som lyn, og klesdrakten hans hvit som snø. Men av frykt for ham ble vaktene rystet og ble som døde. Men engelen svarte og sa til kvinnene: Frykt ikke, dere. Jeg vet at dere søker Jesus, den korsfestede. Han er ikke her, for han ble oppvekket som han sa. Kom og se stedet hvor Herren lå. Og gå raskt og si til disiplene hans at han er reist opp fra de døde, og se, han går foran dere inn i Galilea, der skal dere se ham, se, jeg har sagt dere det. Og etter å ha gått ut raskt fra graven med frykt og stor glede, løp de for å rapportere til disiplene hans. Som de

gikk for å rapportere til disiplene hans, og se, Jesus møtte dem og sa: Fryd dere. Men de nærmet seg, grep føttene hans og tilba ham. Da sier Jesus til dem: Frykt ikke, gå og rapporter til mine brødre at de skal gå til Galilea, og der vil de se meg.

Mens de gikk, se, kom noen av vakten inn i byen og rapporterte til overprestene alt som hadde skjedd. Og etter å ha samlet seg med de eldste og ha holdt råd, ga de soldatene tilstrekkelig med sølvpenger og sa Si at hans disipler kom om natten og stjal ham mens vi sov. Og hvis dette blir hørt av lederen, vil vi overtale ham og gjøre dere bekymringsfrie. Men de som hadde tatt sølvstykkene, gjorde som de var blitt lært. Og denne fortellingen ble spredt blant jødene helt til den dag i dag.

De elleve disiplene gikk til Galilea, til det fjellet hvor Jesus hadde bestemt for dem. Og da de hadde sett ham, tilba de ham, men noen tvilte. Og Jesus nærmet seg og talte til dem og sa: All myndighet i himmelen og på jorden er blitt gitt til meg. Gå og gjør alle folkeslagene til disipler, idet dere døper dem i Faderens og Sønnens og Den Hellige Ånds navn, Lær dem å holde alt det jeg har befalt dere, og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende. Amen.

Markusevangeliet

1

Begynnelsen av den gode nyheten om Jesus Kristus, Guds Sønn. Som det er skrevet i profetene: Se, jeg sender min budbringer foran ditt ansikt, som skal forberede din vei foran deg, En stemme av en som roper i ørkenen: Forbered Herrens vei, gjør hans stier rette,

Det skjedde at Johannes døpte i ørkenen og forkynte omvendelsens dåp til forlatelse av synder. Og hele Judea land og jerusalemittene gikk ut til ham, og de ble alle døpt i Jordanelven av ham, bekjennende sine synder. Men Johannes var kledd i kamelhår og et lærbeltet om lendene hans, og han spiste gresshopper og vill honning. Og han forkynte og sa: Den som er sterkere enn meg kommer etter meg, og jeg er ikke verdig til å bøye meg ned og løsne remmen på sandalene hans. Jeg døpte dere i vann, men han vil døpe dere i den Hellige Ånd.

Og det skjedde i de dager at Jesus kom fra Nasaret i Galilea og ble døpt av Johannes i Jordan. Og umiddelbart da han gikk opp fra vannet, så han himlene bli revet åpne og Ånden som en due stige ned på ham. Og en stemme kom fra himlene: Du er min elskede sønn, i deg har jeg velbehag.

Og umiddelbart kaster Ånden ham ut i ørkenen, Og han var der i ørkenen i førti dager og ble fristet av Satan, og han var med de ville dyr, og englene tjente ham.

Men etter at Johannes ble overgitt, kom Jesus til Galilea og forkynte det gode budskap om Guds rike. og sa at tiden er oppfylt

og Guds rike har kommet nær, omvend dere og tro på det glade budskap.

Mens han gikk ved havet i Galilea, så han Simon og Andreas, broren til Simon, som kastet nett i havet, for de var fiskere. Og Jesus sa til dem: Kom etter meg, og jeg vil gjøre d Og umiddelbart forlot de nettene sine og fulgte ham. Og da han hadde gått et lite stykke videre derfra, så han Jakob, Sebedeus sønn, og Johannes, hans bror, og dem i båten som mennet nettene. Og umiddelbart kalte han dem, og etter å ha forlatt sin far Sebedeus i båten med de leide mennene, gikk de etter ham.

Og de gikk inn i Kapernaum, og umiddelbart på sabbaten gikk han inn i forsamlingen og underviste. Og de var forbauset over undervisningen hans, for han underviste dem som en som hadde autoritet, og ikke som de skriftlærde. Og det var i deres forsamling en mann i uren ånd, og han ropte ut sigende: Hva har vi med deg å gjøre, Jesus Nasarener? Kom du for å ødelegge oss? Jeg vet hvem du er, den Helliges Gud. Og Jesus irettesatte ham og sa: Vær stille og gå ut av ham. Og den urene ånden rev i ham og ropte med høy røst og fór ut av ham. Og alle ble forbauset, så de diskuterte med hverandre og sa: Hva er dette? Hva er denne nye læren, at han med autoritet befaler til og med de urene åndene, og de adlyder ham? Og ryktet om ham spredte seg umiddelbart over hele den omkringliggende regionen av Galilea.

Og umiddelbart etter å ha gått ut fra forsamlingen, kom de inn i huset til Simon og Andreas med Jakob og Johannes. Men Simons svigermor lå syk med feber. Og straks fortalte de ham om henne. Og han nærmet seg og reiste henne opp ved å gripe hennes hånd, og feberen forlot henne umiddelbart, og hun tjente dem. Om kvelden, da solen gikk ned, brakte de til ham alle de som

hadde det vondt og de som var besatt av demoner. Og hele byen var samlet ved døren, Og han helbredet mange som hadde det dårlig med forskjellige sykdommer, og han kastet ut mange demoner, og han tillot ikke demonene å snakke, fordi de visste at han var Kristus.

Og meget tidlig om morgenen, mens det ennå var natt, reiste han seg og gikk ut og dro bort til et øde sted, og der ba han. og Simon og de som var med ham forfulgte ham Og da de hadde funnet ham, sier de til ham at alle søker deg. Og han sier til dem: La oss gå til de tilstøtende byene, så jeg også kan forkynne der, for til dette har jeg kommet ut. Og han forkynte i forsamlingene deres i hele Galilea og drev ut demoner.

Og en spedalsk kommer til ham, oppfordrer ham og kneler for ham og sier til ham at hvis du vil, kan du rense meg. Men Jesus, fylt av medfølelse, strakte ut hånden, rørte ved ham og sa til ham: Jeg vil, bli renset. Og umiddelbart etter at han hadde sagt dette, forlot spedalskheten ham, og han ble renset. Og etter å ha strengt advart ham, drev han ham umiddelbart ut, og sier til ham Se til at du ikke sier noe til noen, men gå og vis deg selv for presten og frembær for din renselse det som Moses befalte, til et vitnesbyrd for dem. Men han gikk ut og begynte å forkynne mye og spre ordet, slik at han ikke lenger kunne gå åpent inn i byen, men var utenfor på øde steder, og de kom til ham fra alle kanter.

2

Og han gikk igjen inn i Kapernaum etter noen dager, og det ble hørt at han var i huset. Og umiddelbart ble mange samlet, så det ikke lenger var plass, heller ikke ved døren, og han talte ordet til dem. Og de kommer til ham og bærer en lammet mann, som

blir løftet av fire. Og da de ikke kunne nærme seg ham på grunn av folkemengden, tok de taket av der hvor han var, og etter å ha gravd seg gjennom, senket de ned matten som den lamme lå på. Men da Jesus så deres tro, sier han til den lamme: Barn, dine synder er tilgitt deg. Men noen av de skriftlærde satt der og resonnerte i sine hjerter, Hva taler denne slik blasfemier? Hvem er i stand til å tilgi synder hvis ikke Gud alene? Og umiddelbart gjenkjente Jesus i sin ånd at de resonnerte slik i seg selv, og sa til dem: Hvorfor resonnerer dere om disse ting i deres hjerter? Hva er lettere, å si til den lamme, dine synder er tilgitt, eller å si, stå opp og ta din seng og gå? så at dere må vite at Menneskesønnen har autoritet til å tilgi synder på jorden, sier han til den lamme, Til deg sier jeg, reis deg og løft matten din og gå inn i huset ditt. Og han reiste seg umiddelbart, og løftet matten og gikk ut foran alle, slik at alle ble forbauset og æret Gud og sa at aldri har vi sett slikt.

Og han gikk ut igjen ved havet, og hele folkemengden kom til ham, og han underviste dem. Og da han gikk forbi, så han Levi, sønn av Alfeus, sittende ved tollboden, og han sier til ham: Følg meg. Og han reiste seg og fulgte ham. Og det skjedde da han lå til bords i hans hus, og mange tollere og syndere lå til bords sammen med Jesus og hans disipler, for de var mange, og de fulgte ham. Og da de skriftlærde og fariseerne hadde sett ham spise med tollerne og synderne, sa de til disiplene hans: Hvorfor spiser og drikker han med tollerne og synderne? Og da Jesus hadde hørt dette, sier han til dem: De sterke har ikke behov for lege, men de som har det dårlig. Jeg kom ikke for å kalle de rettferdige, men syndere til omvendelse.

Og disiplene til Johannes og fariseerne var fastende. Og de kommer og sier til ham: Hvorfor faster disiplene til Johannes og fariseerne, men dine disipler faster ikke? Og Jesus sa til dem: Kan

sønnene av bryllupshallen faste mens brudgommen er med dem? Så lenge de har brudgommen hos seg, kan de ikke faste. Men dager vil komme når brudgommen er tatt bort fra dem, og da vil de faste i de dager. Ingen syr på en lapp av uskrumpet klede på et gammelt plagg, for ellers tar det nye bort fullheten fra det gamle, og en verre rift oppstår. Og ingen heller ung vin i gamle vinsekker, for hvis ikke, vil den unge vinen sprekke vinsekkene, og vinen helles ut og vinsekkene går til grunne, men ung vin må helles i nye vinsekker.

Og det skjedde at han gikk gjennom kornmarkene på sabbaten, og disiplene hans begynte å bane seg vei ved å plukke aksene. Og fariseerne sa til ham: Se hva de gjør på sabbaten, som ikke er tillatt. Og han selv sa til dem: Har dere aldri lest hva David gjorde da han hadde behov og var sulten, han selv og de som var med ham? Hvordan han gikk inn i Guds hus på Abiathars tid som yppersteprest og spiste skuebrødene, som det ikke er tillatt å spise unntatt for prestene, og ga også til dem som var med ham? Og han sa til dem: Sabbaten ble til på grunn av mennesket, ikke mennesket på grunn av sabbaten. Så Menneskesønnen er herre også over sabbaten.

3

Og han gikk igjen inn i forsamlingen, og der var en mann som hadde en visnet hånd. Og de holdt øye med ham for å se om han ville helbrede ham på sabbaten, så de kunne anklage ham. Og han sier til mannen som har den visnede hånden: Reis deg opp og kom frem i midten. Og han sier til dem: Er det tillatt på sabbaten å gjøre godt eller å gjøre ondt? Å redde en sjel eller å drepe? Men de var tause. Og han så rundt på dem med vrede, bedrøvet over forherdelsen av deres hjerter, og sa til mannen: Strekk ut din

hånd. Og han strakte den ut, og hans hånd ble gjenopprettet, sunn som den andre. Og da fariseerne hadde gått ut, holdt de umiddelbart råd med herodianerne mot ham, så de kunne ødelegge ham.

Og Jesus trakk seg tilbake med disiplene sine mot sjøen, og en stor mengde fra Galilea fulgte ham, Og fra Judea og fra Jerusalem og fra Idumea og bortenfor Jordan og de fra områdene rundt Tyrus og Sidon, en stor mengde, som hadde hørt alt han gjorde, kom til ham. Og han sa til disiplene sine at en liten båt skulle vente på ham på grunn av folkemengden, så de ikke skulle presse ham. For han hadde helbredet mange, så at alle som hadde plager, falt over ham for å røre ved ham. Og de urene åndene, når de så ham, falt ned for ham og ropte ut: Du er Guds Sønn. Og han irettesatte dem mange ganger, så de ikke skulle gjøre ham kjent.

Og han går opp på fjellet, og han tilkaller dem han selv ønsket, og de gikk til ham. Og han utnevnte tolv, så at de skulle være med ham og så at han kunne sende dem ut for å forkynne og å ha myndighet til å helbrede sykdommene og kaste ut demonene og han ga Simon navnet Peter og Jakob, Sebedeus sønn, og Johannes, Jakobs bror, og han ga dem navnet Boanerges, det er tordensønner, og Andreas og Filippus og Bartolomeus og Matteus og Tomas og Jakob, Alfeus sønn, og Taddeus og Simon Selaloten og Judas Iskariot, som forrådte ham.

Og de kommer inn i et hus, og folkemengden samles igjen, slik at de ikke engang er i stand til å spise brød. Og da de fra hans familie hørte det, gikk de ut for å gripe ham, for de sa at han var fra seg selv. Og de skriftlærde som hadde kommet ned fra Jerusalem sa at han har Beelsebul, og at han kaster ut demonene ved demonenes hersker. Og etter å ha kalt dem til seg, talte han til

dem i lignelser: Hvordan kan Satan kaste ut Satan? Og hvis et rike er delt mot seg selv, kan det riket ikke stå. Og hvis et hus er delt mot seg selv, kan det huset ikke stå. Og hvis Satan har reist seg mot seg selv og er blitt delt, kan han ikke stå, men har en ende. Ingen er i stand til å plyndre karene til den sterke etter å ha gått inn i huset hans, hvis han ikke først binder den sterke, og da vil han plyndre huset hans. Sannelig sier jeg dere at alle synder og bespottelser vil bli tilgitt menneskenes barn, hvor mange de enn spotter, Men den som spotter den Hellige Ånd, har ikke tilgivelse inn i evigheten, men er skyldig i evig dom. fordi de sa: Han har en uren ånd.

Derfor kommer moren hans og brødrene hans, og mens de sto utenfor, sendte de bud til ham for å kalle på ham. Og en folkemengde sat rundt ham, og de sa til ham: Se, din mor og dine brødre er utenfor og søker deg. Og han svarte dem og sa: Hvem er min mor eller mine brødre? Og etter å ha sett rundt på de som satt omkring ham, sier han: Se, min mor og mine brødre, For den som gjør Guds vilje, er min bror og min søster og mor.

4

Og igjen begynte han å undervise ved sjøen, og en stor folkemengde ble samlet til ham, så at han gikk inn i båten for å sitte i den på sjøen, og hele folkemengden var ved sjøen på land. Og han lærte dem mye i lignelser, og han sa til dem i sin undervisning, Hør. Se, den som sådde gikk ut for å så. Og det skjedde mens han sådde, at noe falt på veien, og fuglene kom og slukte det. Og noe annet falt på steingrunn, hvor det ikke var mye jord, og det sprang straks opp fordi det ikke hadde dypt jordlag, Men da solen hadde steget, ble det svidd, og på grunn av at det ikke hadde rot, ble det tørket opp. Og noe annet falt blant tornene,

og tornene vokste opp og kvalte det, og det ga ikke frukt. Og annet falt i den gode jorden og ga frukt som vokste opp og ble større, og det bar tretti og seksti og hundre. Og han sa til dem: Den som har ører å høre med, la ham høre. Men da han var alene, spurte de som var rundt ham sammen med de tolv ham om lignelsen. Og han sa til dem: Dere har fått gitt å kjenne mysteriene om Guds rike, men for de som er utenfor skjer alt i lignelser. så at de seende ser og ikke ser, og de hørende hører og ikke forstår, for at de ikke skal vende om og syndene blir forlatt dem.

Og han sier til dem: Kjenner dere ikke denne lignelsen, og hvordan skal dere da kjenne alle lignelsene? Den som sår, sår ordet. Disse er de ved veien hvor ordet såes, og når de hører, kommer Satan umiddelbart og tar bort ordet som er sådd i hjertene deres. Og disse er likeledes de som blir sådd på steinete steder, de som når de hører ordet, umiddelbart tar imot det med glede, Og de har ikke rot i seg selv, men er midlertidige, deretter når trengsel eller forfølgelse har skjedd på grunn av ordet, snubler de umiddelbart. Og disse er de som blir sådd blant tornene, de som hører ordet, og bekymringene for denne tidsalderen og rikdommens bedrag og begjærene etter de øvrige ting som trenger inn kveler ordet, og det blir ufruktbart Og disse er de som er sådd på den gode jord, som hører ordet og mottar det, og bærer frukt i tretti og i seksti og i hundre.

Og han sa til dem: Kommer vel ikke lampen for at den skal plasseres under kurven eller under sengen? Kommer den ikke for at den skal plasseres på lysestaken? For det er ikke noe skjult som ikke skal bli åpenbart, heller ikke noe hemmelig som ikke skal komme fram i lyset. Hvis noen har ører å høre, la ham høre. Og han sa til dem: Se hva dere hører. Med det målet dere måler, skal det måles til dere, og det skal legges til for dere som hører. For den

som har, vil det bli gitt til ham, og den som ikke har, selv det han har vil bli tatt fra ham. Og han sa: Således er Guds rike, som når en mann kaster frøet på jorden, og han sover og våkner natt og dag, og frøet spirer og vokser uten at han selv vet det. Av seg selv bærer jorden frukt, først gress, deretter aks, deretter fullt korn i akset. Men når frukten er moden, sender han umiddelbart sigden, fordi høsten har kommet.

Og han sa: Hvordan skal vi ligne Guds rike? Eller med hvilken lignelse skal vi sammenligne det? som et sennepskorn, som når det blir sådd på jorden, er minst av alle frøene på jorden, Og når det er sådd, vokser det opp og blir større enn alle grønnsakene, og det lager store grener, slik at himmelens fugler kan bo i skyggen av det.

Og med mange slike lignelser talte han ordet til dem, slik som de var i stand til å høre det, Uten lignelse talte han ikke ordet til dem, men til sine egne disipler forklarte han alt.

Og han sier til dem da kvelden var kommet den dagen: La oss dra over til den andre siden. Og etter å ha forlatt folkemengden, tar de ham med seg slik han var i båten, og andre båter var med ham. Og det blir en stor vindstorm, og bølgene slo inn i båten, så at den allerede begynte å fylles. Og han selv var på akterstavnen og sov på puten, og de vekker ham og sier til ham: Lærer, bryr du deg ikke om at vi forgår? Og etter å ha blitt vekket, irettesatte han vinden og sa til havet: Vær stille, vær stille. Og vinden opphørte, og det ble en stor stillhet. Og han sa til dem: Hvorfor er dere så feige? Hvordan har dere ikke tro? Og de fryktet en stor frykt og sa til hverandre: Hvem er da denne, at både vinden og sjøen lyder ham?

5

Og de kom til den andre siden av havet, inn i Gergesenernes land. Og da han gikk ut av båten, møtte umiddelbart en mann ham fra gravene, en mann med en uren ånd. som hadde bolig i gravene, og ikke engang med lenker var noen i stand til å binde ham, fordi han ofte hadde vært bundet med fotjern og kjeder, og kjedene hadde blitt revet fra hverandre av ham og fotjernene hadde blitt knust, og ingen var i stand til å temme ham Og hele natten og dagen var han i gravene og i fjellene, ropende og kuttet seg selv med steiner. Men da han så Jesus fra langt borte, løp han og tilba ham Og han ropte ut med høy stemme og sa: Hva har jeg med deg å gjøre, Jesus, Guds Sønn, den Høyestes? Jeg besvergjer deg ved Gud, ikke plage meg! Han sa til ham: Gå ut, du urene ånd, fra mannen. Og han spurte ham: Hva er ditt navn? Og han svarte: Legion er mitt navn, fordi vi er mange. Og han oppfordret ham innstendig om at han ikke skulle sende dem utenfor landet. Det var der en stor flokk griser som beitet ved fjellet Og alle demonene ba ham og sa: Send oss inn i grisene, så vi kan gå inn i dem. Og Jesus tillot dem umiddelbart. Og de urene åndene gikk ut og gikk inn i svinene, og flokken styrtet ned den bratte skrenten inn i sjøen, de var omkring to tusen, og de druknet i sjøen. Og de som gjætet grisene flyktet og rapporterte det i byen og på markene, og de gikk ut for å se hva som hadde skjedd. Og de kommer til Jesus, og de ser den demonbesatte sittende og kledd og ved sans, han som hadde hatt legionen, og de ble redde. Og de som hadde sett det, fortalte dem hvordan det skjedde med den demonbesatte mannen og om svinene. Og de begynte å oppfordre ham til å forlate deres grenser. Og da han gikk om bord i båten, ba den demonbesatte ham om at han måtte få være med ham. Og han lot ham ikke, men sier til ham: Gå hjem til dine egne og fortell dem alt det Herren har gjort for deg og hvordan han viste deg

barmhjertighet. Og han gikk bort og begynte å forkynne i Dekapolis alt det Jesus hadde gjort for ham, og alle undret seg.

Og da Jesus hadde krysset over i båten igjen til den andre siden, ble en stor folkemengde samlet rundt ham, og han var ved sjøen. Og en av forsamlingslederne kommer, ved navn Jairus, og da han ser ham, faller han ned til føttene hans Og han ba ham inderlig og sa at min lille datter er i ferd med å dø, så du må komme og legge hendene på henne, så hun kan bli reddet og leve. Og han gikk bort med ham, og en stor folkemengde fulgte ham, og de presset seg inn på ham. Og en kvinne som hadde hatt blodflod i tolv år, og etter å ha lidd mye av mange leger og brukt opp alt hun selv hadde, og ikke blitt hjulpet i det hele tatt, men tvert imot blitt verre, Etter å ha hørt om Jesus, kom hun i mengden bakfra og rørte ved hans kledning, Hun sa for i seg selv at hvis jeg rører selv av klærne hans, skal jeg bli frelst. Og umiddelbart ble kilden til blodet hennes tørket opp, og hun kjente i kroppen at hun var helbredet fra plagen. Og umiddelbart gjenkjente Jesus i seg selv at kraften hadde gått ut fra ham, snudde seg i folkemengden og sa: Hvem rørte ved mine klær? Og disiplene hans sa til ham: Du ser folkemengden som presser seg mot deg, og du sier: Hvem rørte ved meg? og han så seg rundt for å se henne som hadde gjort dette. Men kvinnen, som fryktet og skalv, og som visste hva som hadde skjedd med henne, kom og falt ned for ham og fortalte ham hele sannheten. Men han sa til henne: Datter, din tro har frelst deg. Gå i fred, og vær frisk fra din plage. Mens han ennå talte, kom de fra forsamlingslederen og sa at datteren din er død, hvorfor plager du læreren lenger? Men Jesus, som umiddelbart hadde hørt ordet som ble talt, sier til menighetsforstanderen: Frykt ikke, bare tro. Og han lot ingen følge med seg, unntatt Peter og Jakob og Johannes, Jakobs bror. Og han kommer inn i huset til forsamlingslederen og ser oppstyr og mange som gråter og klager,

Og etter å ha gått inn, sier han til dem: Hvorfor er dere urolige og gråter? Barnet er ikke dødt, men sover. Og de lo av ham. Men han kastet ut alle, tok med seg barnets far og mor og de som var med ham, og gikk inn hvor barnet lå. Og etter å ha tatt tak i barnets hånd, sier han til henne: Talitha, koumi, som oversatt betyr: Jente, til deg sier jeg, stå opp. Og umiddelbart reiste jenta seg og gikk omkring, for hun var tolv år. Og de ble grepet av stor forbauselse. Og han befalte dem innstendig at ingen skulle få vite dette, og sa at det skulle gis henne mat.

6

Og han gikk ut derfra og kom til sitt eget fedreland, og disiplene hans fulgte ham. Og da sabbaten var kommet, begynte han å undervise i forsamlingen, og mange som hørte ble forbauset og sa: Hvor har denne fått dette fra? Og hva er dette for en visdom som er gitt ham, og slike krefter som skjer gjennom hans hender? Er ikke denne håndverkeren, Marias sønn, bror av Jakob og Joses og Juda og Simon? Og er ikke søstrene hans her hos oss? Og de ble fornærmet av ham. Han sa til dem, Jesus, at en profet ikke er vanæret unntatt i sitt fedreland og blant sine slektninger og i sitt hus. Og han var ikke i stand til å gjøre noen kraftgjerning der, bortsett fra at han la hendene på noen få syke og helbredet dem. Og han undret seg over deres vantro. Og han gikk rundt i landsbyene og underviste.

Og han tilkalte de tolv, og begynte å sende dem to og to, og han ga dem myndighet over de urene ånder, Og han befalte dem at de ikke skulle ta noe med seg på veien, bare en stav, ikke veske, ikke brød, ikke bronse i beltet, men ha sandaler på, og ikke bære to tuniker. Og han sa til dem: Hvor dere enn går inn i et hus, der skal dere bli inntil dere drar derfra. Og så mange som ikke mottar

dere, heller ikke hører dere, når dere går ut derfra, ryst av støvet under føttene deres til vitnesbyrd mot dem. Sannelig sier jeg dere, det vil være mer tålelig for Sodoma eller Gomorra på dommens dag enn for den byen. Og etter å ha gått ut, forkynte de så folk skulle angre. Og de drev ut mange demoner, og de salvet mange syke med olje og helbredet dem.

Og kong Herodes hørte dette, for hans navn var blitt kjent, og han sa at Johannes døperen var blitt reist opp fra de døde, og at derfor var kreftene i arbeid i ham. Andre sa at han er Elia, men andre sa at han er en profet som en av profetene. Men da Herod hørte dette, sa han: Den jeg halshugget, Johannes, det er ham. Han er blitt reist opp fra de døde. For Herodes selv hadde sendt bud og grepet Johannes og bundet ham i fengsel på grunn av Herodias, konen til Filip, hans bror, fordi han hadde giftet seg med henne. For John sa til Herodes at det ikke er tillatt for deg å ha din brors kone. Men Herodias holdt et nag til ham og ønsket å drepe ham, og var ikke i stand til det. For Herodes fryktet Johannes, da han visste at han var en rettferdig og hellig mann, og han beskyttet ham, og etter å ha hørt ham gjorde han mye, og han hørte ham med glede. Og da en bekvem dag hadde kommet, da Herodes på bursdagen sin holdt middag for storfolkene sine og for tusenbefalsmennene og for de første av Galilea, Og da datteren hennes, Herodias datter, hadde gått inn og danset og behaget Herodes og de som lå til bords med ham, sa kongen til jenta: Be meg om det du vil, og jeg vil gi deg det. Og han sverget til henne at det som du måtte spørre meg om, vil jeg gi deg, inntil halvparten av mitt rike. Men hun gikk ut og sa til moren sin: Hva skal jeg be om? Og hun sa: Hodet til Johannes Døperen. Og hun gikk umiddelbart inn med hast til kongen og ba ham og sa: Jeg vil at du umiddelbart gir meg hodet til Johannes Døperen på et fat. Og kongen ble dypt bedrøvet, men på grunn av edene og gjestene som

lå til bords med ham, ville han ikke avvise den. Og umiddelbart sendte kongen en bøddel og befalte at hans hode skulle bringes. Men han gikk bort og halshugget ham i fengselet, og brakte hodet hans på et fat og ga det til jenta, og jenta ga det til moren hennes. Og da disiplene hans hadde hørt det, kom de og tok opp liket hans, og de la det i en grav.

Og apostlene samlet seg hos Jesus, og de rapporterte til ham alt, både det de hadde gjort og det de hadde lært bort. Og han sa til dem: Kom dere selv til et øde sted for dere alene, og hvil dere litt, for de som kom og de som gikk var mange, og de hadde ikke engang tid til å spise. Og de dro bort til et øde sted i båt for seg selv. Og jeg så dem gå bort, og mange gjenkjente dem, og til fots fra alle byene løp de dit og gikk foran dem og samlet seg hos ham. Og da Jesus hadde gått ut, så han en stor mengde og ble fylt av medfølelse for dem, fordi de var som sauer uten hyrde, og han begynte å undervise dem mye. Og da det allerede var blitt sent på dagen, kom disiplene hans til ham og sa at stedet er øde og det allerede er sent på dagen Send dem bort, slik at de, etter å ha dratt av sted til markene og landsbyene rundt omkring, kan kjøpe seg brød, for de har ikke noe å spise. Men han svarte og sa til dem: Gi dere dem å spise. Og de sier til ham: Skal vi gå av sted og kjøpe brød for to hundre denarer og gi dem å spise? Men han sier til dem: Hvor mange brød har dere? Gå og se. Og da de hadde funnet ut av det, sier de: Fem, og to fisker. Og han befalte dem å la alle legge seg ned i grupper på det grønne gresset. Og de la seg ned i grupper, hundre og femti. Og etter å ha tatt de fem brødene og de to fiskene, så han opp mot himmelen og velsignet, og han brøt brødene og ga dem til disiplene så de kunne sette dem fram for dem, og de to fiskene delte han ut til alle. Og alle spiste og ble mette, Og de tok opp tolv kurver fulle av rester, og av fisken. Og de som hadde spist brødene var fem tusen menn.

Og umiddelbart tvang han disiplene sine til å gå om bord i båten og dra i forveien over til Betsaida, mens han selv sendte bort folkemengden. Og etter å ha tatt farvel med dem, gikk han bort til fjellet for å be. Og da kvelden var kommet, var båten midt på sjøen, og han var alene på land. Og da han så dem plaget i roingen, for vinden var imot dem, og omkring den fjerde nattevakt kommer han til dem gående på sjøen, og ville gå forbi dem. Men da de hadde sett ham gående på sjøen, syntes de det var et spøkelse, og de ropte ut. For alle så ham og ble urolige. Men umiddelbart talte han med dem og sier til dem: Ta mot, det er jeg, frykt ikke. Og han gikk opp i båten til dem, og vinden stilnet, og de ble overmåte forbauset i seg selv og undret seg. For de forsto ikke angående brødene, men deres hjerte var forherdet.

Og etter å ha krysset over, gikk de i land ved Gennesaret og la til kai. Og da de hadde gått ut av båten, gjenkjente de ham umiddelbart de løp rundt i hele den omkringliggende regionen og begynte å bære rundt de syke på bårer til hvor de hørte at han var Og hvor han gikk inn i landsbyer eller byer eller marker, la de de syke på markedsplassene og ba ham om at de i det minste måtte få røre ved frynsen av hans plagg, og så mange som rørte ved ham ble helbredet.

7

Og fariseerne og noen av de skriftlærde som hadde kommet fra Jerusalem, samlet seg hos ham, Og da de hadde sett noen av disiplene hans spise brød med urene hender, det vil si uvaskede, fant de feil. For fariseerne og alle jødene spiser ikke hvis de ikke vasker hendene med knyttneve, idet de holder fast på de eldstes tradisjon, Og fra markedsplassen, hvis de ikke vasker seg, spiser de ikke, og det er mange andre ting som de har mottatt å holde

fast ved, vaskinger av kopper og mugger og bronsekar og senger, Deretter spør fariseerne og de skriftlærde ham: Hvorfor vandrer ikke disiplene dine ifølge de eldstes tradisjon, men spiser brødet med uvasket hender? Men han svarte og sa til dem at Jesaja profeterte godt om dere skuespillere, som det er skrevet: Dette folket ærer meg med leppene, men deres hjerte er langt borte fra meg. Forgjeves ærer de meg, idet de lærer som læresetninger menneskebud.

For dere har forlatt Guds bud og holder fast ved menneskers tradisjoner, vasking av krukker og kopper, og mange andre lignende ting gjør dere. Og han sa til dem: Godt setter dere til side Guds befaling, så dere kan holde deres tradisjon. Moses sa jo: Ær din far og din mor, og den som taler ondt om far eller mor, skal dø. Dere sier derimot: Hvis en mann sier til faren eller moren, Korban, det er gave, det du kunne ha fått hjelp av fra meg, og dere tillater ham ikke lenger å gjøre noe for sin far eller sin mor, Dere gjør Guds ord ugyldig ved deres overlevering som dere har overlevert, og mange slike lignende ting gjør dere. Og etter å ha kalt sammen hele folkemengden, sa han til dem: Hør meg alle sammen og forstå. Ingenting som kommer inn i mennesket utenfra er i stand til å besmitte ham, men det som kommer ut er det som besmitter mennesket. Og da han gikk inn i huset bort fra folkemengden, spurte disiplene hans ham om lignelsen. Og han sier til dem: Således er også dere uten forståelse? Forstår dere ennå ikke at alt det som kommer inn i mennesket fra utsiden ikke er i stand til å gjøre ham uren? fordi det ikke går inn i hans hjerte, men inn i magen, og går ut i latrinen, og renser all maten. Han sa at det som kommer ut fra mennesket, det gjør mennesket urent. For innenfra, fra menneskenes hjerte, kommer de dårlige tankene ut: ekteskapsbrudd, hor, drap, tyverier, grådigheter, ondskaper,

svik, løsaktighet, ondt øye, spott, arroganse, dårskap, Alle disse onde tingene går ut innenfra og gjør mennesket urent.

Og derfra reiste han seg og dro bort til grenseområdene ved Tyrus og Sidon. Og da han gikk inn i et hus, ønsket han at ingen skulle få vite det, men han klarte ikke å forbli skjult. For en kvinne hadde hørt om ham, hvis lille datter hadde en uren ånd, og hun kom og falt ned for hans føtter. Den kvinnen var gresk, syrofønikisk av rase, og hun ba ham om at han måtte kaste ut demonen fra datteren hennes. Men Jesus sa til henne: La først barna bli mette, for det er ikke godt å ta barnas brød og kaste det til de små hundene. Men hun svarte og sa til ham: Ja, Herre, og hundene under bordet spiser av smulene fra barna. Og han sa til henne: På grunn av dette ordet, gå. Djevelen har gått ut av datteren din. Og da hun hadde gått bort til sitt hus, fant hun barnet liggende på sengen og demonen hadde gått ut.

Og igjen, etter å ha gått ut fra grensene av Tyrus og Sidon, kom han til Galileahavet gjennom midten av Dekapolis grenser. Og de bringer til ham en døv og talesvekket, og de ber ham om at han skulle legge hånden på ham. Og han tok ham til side fra mengden, for seg selv, og puttet fingrene sine i ørene hans, og etter å ha spyttet, rørte han ved tungen hans. Og etter å ha sett opp mot himmelen sukket han og sier til ham: Effata, som er: Bli åpnet. Og umiddelbart ble hans ører åpnet, og båndet på tungen hans ble løst, og han talte riktig. Og han befalte dem at de ikke skulle si det til noen, men jo mer han befalte dem, desto mer forkynte de det. Og de var forbauset over all måte og sa: Alt har han gjort godt, og han gjør de døve hørende og de stumme talende.

I de dager, da det igjen var en stor folkemengde og de ikke hadde noe å spise, kalte Jesus disiplene sine til seg og sa til dem, Jeg har medfølelse med folkemengden, fordi de allerede har vært hos meg i tre dager og ikke har noe å spise, Og hvis jeg sender dem sultende hjem, vil de besvime på veien, for noen av dem har kommet langveisfra. Og disiplene hans svarte ham: Hvorfra vil noen her kunne mette disse med brød i ødemarka? Og han spurte dem: Hvor mange brød har dere? De svarte: Syv. Og han befalte mengden å legge seg ned på jorden, og etter å ha tatt de syv brødene og gitt takk, brøt han dem og ga dem til disiplene sine så de kunne sette dem fram, og de satte dem fram for mengden. Og de hadde noen få små fisker, og etter å ha velsignet dem, sa han å sette også dem fram. De åt og ble mette, og de tok opp restene av fragmentene, syv kurver. De var omtrent fire tusen, og han avskjediget dem. Og han gikk umiddelbart om bord i båten med disiplene sine og kom til områdene ved Dalmanuta.

Og fariseerne gikk ut og begynte å diskutere med ham, og søkte et tegn fra himmelen fra ham, for å teste ham. Og etter å ha sukket dypt i sin ånd, sier han: Hvorfor søker denne generasjonen et tegn? Sannelig sier jeg dere: Det skal ikke bli gitt denne generasjonen noe tegn. Og etter å ha forlatt dem, gikk han om bord i båten og dro bort igjen.

Og de glemte å ta med brød, og bortsett fra ett brød hadde de ikke noe med seg i båten. Og han befalte dem og sa: Se dere for, vokt dere for fariseernes surdeig og Herodes surdeig. Og de resonnerte med hverandre og sa: Vi har ikke brød. Og da Jesus kjente dette, sier han til dem: Hvorfor diskuterer dere fordi dere ikke har brød? Forstår dere ennå ikke, og begriper dere heller ikke? Har dere fremdeles hjertet forherdet? Har dere øyne og ser ikke, og har dere ører og hører ikke? Og husker dere ikke?

Da jeg brøt de fem brødene til de fem tusen, hvor mange kurver fulle av fragmenter tok dere opp? De sier til ham: Tolv. Når de syv ble delt blant de fire tusen, hvor mange kurver fulle av rester tok dere opp? De sa: Syv. Og han sa til dem: Forstår dere det ikke ennå?

Og han kommer inn i Betesda, og de bringer en blind til ham, og de ber ham om at han må røre ham. Og etter å ha tatt tak i hånden til den blinde, ledet han ham utenfor landsbyen, og etter å ha spyttet i øynene hans og lagt hendene på ham, spurte han ham om han så noe. Og da han så opp, sa han: Jeg ser menneskene som trær som går. Deretter la han igjen hendene på øynene hans og fikk ham til å se opp, og han ble gjenopprettet, og han så alle klart. Og han sendte ham til sitt hus og sa: Gå heller ikke inn i landsbyen, og si det heller ikke til noen i landsbyen.

Og Jesus gikk ut, og disiplene hans, inn i landsbyene i Filips Caesarea, og på veien spurte han disiplene sine og sa til dem: Hvem sier menneskene at jeg er? De svarte: Johannes Døperen, og andre Elias, men andre en av profetene. Og han sier til dem: Men dere, hvem sier dere at jeg er? Peter svarer og sier til ham: Du er Messias. Og han irettesatte dem så de ikke skulle si noe til noen om ham.

Og han begynte å lære dem at Menneskesønnen måtte lide mye, og bli forkastet av de eldste og overprestene og de skriftlærde, og bli drept, og etter tre dager stå opp, Og han talte ordet åpent. Og Peter tok ham til side og begynte å irettesette ham. Men han snudde seg og så på disiplene sine og irettesatte Peter og sa: Gå bak meg, satan, fordi du ikke tenker på Guds ting, men på menneskenes ting.

Og da han hadde kalt folkemengden sammen med disiplene sine, sa han til dem: Hvem som helst vil følge etter meg, la ham fornekte seg selv og ta opp sitt kors, og la ham følge meg. For den som ønsker å redde sin sjel, vil miste den, men den som mister sin egen sjel for min skyld og for de gode nyheters skyld, denne vil redde den. Hva vil det gagne en mann hvis han vinner hele verden, og taper sin sjel? Eller hva vil en mann gi i bytte for sin sjel? For hvem som skammer seg over meg og mine ord i denne horkvinnelige og syndige generasjon, han vil også Menneskesønnen skamme seg over når han kommer i sin Fars herlighet med de hellige engler.

9

Og han sa til dem: Sannelig sier jeg dere at det er noen av dem som står her, som ikke skal smake døden før de ser Guds rike kommet i kraft.

Og etter seks dager tar Jesus med seg Peter og Jakob og Johannes og bringer dem opp på et høyt fjell, alene for seg selv, og han ble forvanlet foran dem, Og klærne hans ble skinnende, svært hvite som snø, slik som ingen fuller på jorden er i stand til å hvitne. Og Elias ble sett av dem sammen med Moses, og de samtalte med Jesus. Og Peter svarte og sa til Jesus, Rabbi, det er godt for oss å være her, og la oss gjøre tre telt, ett til deg og ett til Moses og ett til Elia. For han visste ikke hva han skulle si, for de var forferdede. Og det skjedde at en sky overskygget dem, og en stemme kom fra skyen og sa: Denne er min elskede sønn, hør ham. Og plutselig, da de så seg omkring, så de ikke lenger noen, bare Jesus alene hos seg. Men da de gikk ned fra fjellet, befalte han dem at de ikke skulle fortelle noen hva de hadde sett, før Menneskesønnen var oppstått fra de døde. Og de grep ordet, og

diskuterte seg imellom hva det er å oppstå fra de døde. Og de spurte ham og sa: Hvorfor sier de skriftlærde at Elias må komme først? Men han svarte og sa til dem: Elias kommer sannelig først og gjenoppretter alt, og hvordan er det skrevet om Menneskesønnen at han skal lide mye og bli foraktet? Men jeg sier til dere at også Elias har kommet, og de gjorde med ham alt de ville, slik som det er skrevet om ham.

Og da han kom til disiplene, så han en stor mengde rundt dem, og skriftlærde som argumenterte med dem. Og straks ble hele folkemengden forbauset da de så ham, og de løp til og hilste på ham. Og han spurte de skriftlærde: Hva debatterer dere seg imellom? Og en fra mengden svarte: Lærer, jeg brakte min sønn til deg, som har en stum ånd. Og hvor det overtok ham, kastet det ham ned, og han frådde og gnissel tennene sine, og visnet. Og jeg sa til disiplene dine at de skulle drive det ut, og de var ikke i stand til det. Men han svarte og sa til ham: O vantro slekt, hvor lenge skal jeg være hos dere? Hvor lenge skal jeg tåle dere? Bring ham til meg. Og de brakte ham til ham. Og da ånden så ham, krampetrukket den ham umiddelbart, og han falt på jorden og rullet skummende. Og han spurte hans far: Hvor lenge er det siden dette skjedde med ham? Og han sa: Fra barndommen. Og ofte har den kastet ham både i ild og i vann for å ødelegge ham, men hvis du kan noe, så hjelp oss ved å ha medfølelse med oss. Men Jesus sa til ham: Hvis du er i stand å tro, er alt mulig for den som tror. Og umiddelbart ropte faren til barnet med tårer og sa: Jeg tror, Herre, hjelp min vantro. Men da Jesus så at folkemengden løp sammen, irettesatte han den urene ånd og sa til den: Du stumme og døve ånd, jeg befaler deg, gå ut av ham og gå aldri mer inn i ham. Og etter å ha ropt ut og krampetrukket ham voldsomt, gikk den ut, og han ble som død, så mange sa at han var død. Men Jesus grep ham i hånden og reiste ham opp, og han

reiste seg. Og da han hadde gått inn i huset, spurte disiplene hans ham privat: Hvorfor var vi ikke i stand til å kaste det ut? Og han sa til dem: Denne slekten kan ikke drives ut på noen måte, hvis ikke ved bønn og faste.

Og etter å ha dratt derfra, reiste de gjennom Galilea, og han ønsket ikke at noen skulle vite det, Han underviste for sine disipler og sa til dem at Menneskesønnen blir forrådt i menneskenes hender, og de vil drepe ham, og etter å ha blitt drept vil han oppstå den tredje dag. Men de forsto ikke ordet, og de fryktet å spørre ham.

Og han kom til Kapernaum, og da han var kommet inn i huset, spurte han dem: Hva var det dere diskuterte med hverandre på veien? Men de var stille, for de hadde diskutert med hverandre på veien hvem som var større. Og etter å ha satt seg ned, ropte han de tolv til seg og sier til dem: Hvis noen vil være først, skal han være den siste av alle og tjener for alle. Og han tok et barn og satte det i midten av dem, og han omfavnet det og sa til dem, Den som mottar ett av de slike barn i mitt navn, mottar meg, og den som mottar meg, mottar ikke meg, men den som sendte meg. Johannes svarte til ham og sa: Lærer, vi så en som drev ut demoner i ditt navn, som ikke følger oss, og vi forbød ham fordi han ikke følger oss. Men Jesus sa: Ikke stopp ham, for ingen som vil gjøre kraftgjerninger i mitt navn vil være i stand til raskt å tale ondt om meg. Den som ikke er mot dere, er for dere. For den som gir dere et kopp vann å drikke i mitt navn, fordi dere er Kristi, sannelig sier jeg dere, han skal slett ikke miste sin lønn.

Og den som forårsaker at en av disse små troende i meg snubler, det er bedre for ham om en kvernstein ble lagt rundt nakken hans og han ble kastet i havet. Og hvis din hånd forårsaker

at du snubler, kutt den av. Det er bedre for deg å entre livet lemleste, enn å ha to hender og gå bort til gehenna, til den uslukkelige ild. hvor deres orm ikke dør og ilden ikke slukkes. Og hvis foten din forårsaker at du snubler, kutt den av. Det er bedre for deg å entre livet halt, enn å ha to føtter og bli kastet i gehenna, i den uslukkelige ilden. hvor deres orm ikke dør og ilden ikke slukkes. Og hvis øyet ditt forårsaker deg til å snuble, kast det ut. Det er bedre for deg å entre inn i Guds rike enøyet, enn å ha to øyne og gå bort i ildens gehenna. hvor deres orm ikke dør og ilden ikke slukkes. For hver skal saltes med ild, og hvert offer skal saltes med salt. Godt er saltet, men hvis saltet blir saltløst, med hva skal dere krydre det? Ha salt i dere selv og vær i fred med hverandre.

10

Og derfra reiste han seg og kom inn i grensene av Judea gjennom landet hinsides Jordan, og folkemengder samlet seg igjen hos ham, og som han var vant til, underviste han dem igjen. Og fariseerne nærmet seg og spurte ham om det er tillatt for en mann å skille seg fra sin kone, for å teste ham. Men han svarte og sa til dem: Hva befalte Moses dere? Men de sa: Moses tillot å skrive et skilsmissebrev og å skille seg. Og Jesus svarte og sa til dem: På grunn av deres hjertehårdhet skrev han dette budet til dere. Men fra skapelsens begynnelse gjorde Gud dem mann og kvinne På grunn av dette vil en mann forlate sin far og sin mor, og bli føyet til sin hustru, og de to vil være ett kjøtt. så at de ikke lenger er to, men ett kjøtt, Det som Gud derfor har sammenføyd, la ikke menneske skille. Og inne i huset spurte disiplene ham igjen om dette, Og han sier til dem: Den som skiller seg fra sin kone og gifter seg med en annen, begår hor mot henne. Og hvis en kvinne har skilt seg fra mannen sin og gifter seg med en annen, begår hun ekteskapsbrudd.

Og de brakte barn til ham, så at han skulle røre dem, men disiplene irettesatte de som brakte dem. Men da Jesus så det, ble han indignert og sa til dem: La barna komme til meg, og ikke hindre dem, for av slike er Guds rike. Sannelig sier jeg til dere, den som ikke mottar Guds rike som et barn, skal slett ikke gå inn i det. Og da han hadde omfavnet dem, velsignet han dem og la hendene på dem.

Og da han gikk ut på veien, løp en mann fram og knelte for ham og spurte ham: Gode lærer, hva skal jeg gjøre for å arve evig liv? Men Jesus sa til ham: Hvorfor kaller du meg god? Ingen er god unntatt Gud alene. Budene kjenner du: Du skal ikke begå ekteskapsbrudd, du skal ikke myrde, du skal ikke stjele, du skal ikke bære falskt vitnesbyrd, du skal ikke bedra, ær din far og din mor. Men han svarte og sa til ham: Lærer, alle disse ting har jeg holdt fra min ungdom. Men Jesus så på ham, elsket ham og sa til ham: Én ting mangler du. Hvis du vil være fullkommen, gå, selg alt du har og gi til de fattige, og du vil ha en skatt i himmelen, og kom, følg meg, og ta opp ditt kors. Men han ble dyster ved dette ordet og gikk bort sørgende, for han hadde mange eiendeler.

Og etter å ha sett seg omkring, sier Jesus til disiplene sine: Hvor vanskelig de som har penger vil entre inn i Guds rike. Men disiplene var forbauset over ordene hans. Men Jesus svarte igjen og sa til dem: Barn, hvor vanskelig det er for dem som stoler på rikdom å entre inn i Guds rike. Lettere er det for en kamel å gå gjennom nåløyet enn for en rik å entre Guds rike. Men de ble overmåte forbauset og sa til seg selv: Hvem kan da bli frelst? Etter å ha sett på dem sier Jesus: Hos mennesker er det umulig, men ikke hos Gud, for alt er mulig hos Gud. Peter begynte å si til ham: Se, vi har forlatt alt og har fulgt deg. Men Jesus svarte og sa: Sannelig sier jeg dere, ingen er som har forlatt hus eller brødre

eller søstre eller far eller mor eller hustru eller barn eller marker for min skyld og for evangeliets skyld, hvis han ikke tar hundredobbelt nå i denne tiden – hus og brødre og søstre og far og mor og barn og marker – med forfølgelser, og i den kommende tidsalder evig liv. Mange som er først vil bli sist, og de siste vil bli først.

De var på veien og gikk opp til Jerusalem, og Jesus gikk foran dem, og de var forundret, og de som fulgte fryktet. Og han tok igjen de tolv til seg og begynte å si til dem det som skulle skje med ham, at se, vi går opp til Jerusalem, og Menneskesønnen vil bli overgitt til yppersteprestene og de skriftlærde, og de vil dømme ham til døden og overgi ham til hedningene, Og de vil håne ham og piske ham og spytte på ham og drepe ham, og den tredje dag vil han oppstå.

Og Jakob og Johannes, Sebedeus sønner, nærmer seg ham og sier: Lærer, vi vil at du skal gjøre for oss det vi ber om. Men han sa til dem, hva vil dere at jeg skal gjøre for dere? Men de sa til ham: Gi oss at en kan sitte på din høyre side og en på din venstre side i din herlighet. Men Jesus sa til dem: Dere vet ikke hva dere ber om. Er dere i stand til å drikke det beger som jeg drikker, og å bli døpt med den dåp som jeg blir døpt med? De sa til ham: Vi er i stand til det. Men Jesus sa til dem: Begeret som jeg drikker, skal dere drikke, og dåpen som jeg blir døpt med, skal dere bli døpt med. Men å sitte ved min høyre side og min venstre side er ikke mitt å gi, men tilhører dem som det har blitt forberedt for.

Og da de ti hørte dette, begynte de å være indignert over Jakob og Johannes. Men Jesus, etter å ha kalt dem til seg, sier til dem: Dere vet at de som synes å herske over folkeslagene undertrykker dem, og deres store utøver makt over dem. Ikke

således skal det være blant dere, men den som ønsker å bli stor blant dere, skal være deres tjener, og den som ønsker å bli den første blant dere, skal være alles slave For Menneskesønnen kom ikke for å bli tjent, men for å tjene, og for å gi sin sjel som løsepenge i stedet for mange.

Og de kommer til Jeriko. Og da han gikk ut fra Jeriko med sine disipler og en stor folkemengde, satt Bartimeus, sønn av Timeus, en blind mann, ved veien og tigget. Og da han hadde hørt at det var Jesus Nasareneren, begynte han å rope ut og si: Davids sønn, Jesus, ha miskunn med meg. Og mange irettesatte ham så han skulle være stille, men han ropte desto mer: Davids sønn, ha miskunn med meg! Og Jesus stod og sa: Kall ham. Og de kalte den blinde og sa til ham: Ta mot, reis deg, han kaller deg. Men han kastet bort kappen sin, reiste seg og kom til Jesus. Og Jesus svarte og sa til ham: Hva vil du at jeg skal gjøre for deg? Den blinde sa til ham: Rabboni, at jeg kan få synet igjen. Og Jesus sa til ham: Gå, din tro har frelst deg. Og umiddelbart fikk han synet igjen, og han fulgte Jesus på veien.

11

Og når de nærmer seg Jerusalem, ved Betfage og Betania, mot Olivenfjellet, sender han to av disiplene sine Og han sier til dem: Gå inn i landsbyen som ligger overfor dere, og straks dere går inn i den, vil dere finne et føll bundet, som ingen mennesker har sittet på. Løsne det og bring det hit. Og hvis noen sier til dere: Hva gjør dere dette? si at Herren har behov for den, og umiddelbart sender den tilbake hit igjen. De gikk bort og fant folen bundet til døren utenfor på gaten, og de løste ham. Og noen av dem som sto der, sa til dem: Hva gjør dere som løser folen? Men de sa til dem slik som Jesus hadde befalt, og de lot dem gå. Og de brakte follen til Jesus,

og de la klærne sine på den, og han satt på den. Mange spredte plaggene sine på veien, men andre kuttet løvgrener fra trærne og spredte dem på veien. Og de som gikk foran og de som fulgte etter ropte: Hosianna, velsignet er han som kommer i Herrens navn. Velsignet er det kommende riket i Herrens navn, vår far Davids rike, hosianna i det høyeste.

Og Jesus gikk inn til Jerusalem og til tempelet, og etter å ha sett seg omkring på alt, da timen allerede var blitt kveld, gikk han ut til Betania med de tolv.

Og den neste dagen, da de hadde gått ut fra Betania, ble han sulten, Og da han så et fikentre langt borte som hadde blader, kom han for å se om han ville finne noe på det, og da han kom til det, fant han ingenting uten blader, for det var ikke tid for fikener. Og han svarte og sa til den: Aldri mer i evighet skal noen spise frukt fra deg. Og disiplene hans hørte det.

Og de kommer igjen til Jerusalem, og da Jesus hadde gått inn i tempelet, begynte han å kaste ut de som solgte og de som kjøpte i tempelet, og han veltet bordene til pengevekslerne og setene til dem som solgte duene. og han tillot ikke at noen skulle bære kar gjennom tempelet Og han lærte og sa til dem: Er det ikke skrevet at mitt hus skal kalles et bønnens hus for alle folkeslagene? Men dere har gjort det til en røverhule.

Og de skriftlærde og fariseerne og yppersteprestene hørte det, og de søkte etter hvordan de kunne ødelegge ham, for de fryktet ham, fordi hele folkemengden var forbauset over hans undervisning. Og når det ble sent, gikk han ut utenfor byen.

Og da de gikk forbi om morgenen, så de fikentreet som var visnet fra røttene. Og da Peter husket det, sier han til ham: Rabbi, se, fikentreet som du forbannet har visnet. Og Jesus svarte og sa til dem: Ha tro til Gud. Sannelig, for jeg sier til dere at den som skulle si til dette fjellet: Bli løftet opp og bli kastet i havet, og ikke tviler i sitt hjerte, men tror at det han sier skjer, skal det bli ham til del det han sier. Derfor sier jeg til dere: Alt det dere ber om i bønn, tro at dere mottar det, og det skal bli deres. Og når dere står og ber, tilgi hvis dere har noe mot noen, så at også deres Far i himlene må tilgi dere deres overtredelser. Hvis dere ikke tilgir, vil heller ikke deres far tilgi deres overtredelser.

Og de kommer igjen til Jerusalem, og mens han går i tempelet, kommer yppersteprestene og de skriftlærde og de eldste til ham. Og de sier til ham: Med hva slags myndighet gjør du disse tingene? Eller hvem ga deg denne myndigheten til å gjøre disse tingene? Men Jesus svarte og sa til dem: Jeg vil også spørre dere om ett ord, og svar meg, og jeg vil si dere med hva slags myndighet jeg gjør disse ting. Dåpen til Johannes, var den fra himmelen eller fra mennesker? Svar meg. Og de resonnerte med seg selv og sa: Hvis vi sier fra himmelen, vil han si: Hvorfor trodde dere ham da ikke? Men skal vi si: fra mennesker? De fryktet folket, for alle holdt Johannes for å være en profet. Og de svarte og sa til Jesus: Vi vet ikke. Og Jesus svarte og sa til dem: Heller ikke jeg sier til dere med hvilken myndighet jeg gjør disse ting.

12

Og han begynte å tale til dem i lignelser: En mann plantet en vingård og satte et gjerde rundt den og gravde en vinpresse og bygde et tårn, og leide den ut til bønder og reiste bort. Og han sendte en slave til bøndene på den rette tiden, så at han skulle ta

imot av fruktene fra vingården. Og etter å ha tatt ham, slo de ham og sendte ham bort tomhendt. Og igjen sendte han til dem en annen slave, og etter å ha steinet ham, såret de ham i hodet og sendte ham vanæret. Og igjen sendte han en annen, og den drepte de, og mange andre – noen banket de, noen drepte de. Da han ennå hadde en sønn, hans elskede, sendte han også ham til sist til dem og sa at de vil respektere min sønn. Men de bøndene, da de så ham komme, sa til hverandre at denne er arvingen, kom, la oss drepe ham, og arven vil bli vår. Og etter å ha tatt ham, drepte de ham og kastet ham utenfor vingården. Hva vil derfor herren av vingården gjøre? Han vil komme og ødelegge disse bøndene, og gi vingården til andre. Heller ikke denne skriften har dere lest: steinen som bygningsmennene forkastet, denne ble hjørnesteinen. Fra Herren skjedde dette, og det er vidunderlig i våre øyne.

Og de søkte å gripe ham, og de fryktet folkemengden, for de kjente at han sa lignelsen til dem. Og de forlot ham og gikk bort.

Og de sender noen av fariseerne og herodianerne til ham for å fange ham med et ord. Men de som kom, sa til ham: Lærer, vi vet at du er sann og at du ikke bryr deg om noen, for du ser ikke på menneskers ansikt, men lærer Guds vei i sannhet. Si oss derfor: Er det tillatt å gi skatt til Cæsar eller ikke? Skal vi gi, eller skal vi ikke gi? Men han, som kjente deres hykleri, sa til dem: Hvorfor prøver dere meg? Bring meg en denarius så jeg kan se den. Men de brakte den. Og han sier til dem: Hvem sitt bilde er dette og innskriften? Men de sa: Keiserens. Og Jesus svarte og sa til dem: Gi Cæsars ting til Cæsar og Guds ting til Gud. Og de undret seg over ham.

Og Saddukeer kommer til ham, som sier at det ikke finnes noen oppstandelse, og de spurte ham og sa, Lærer, Moses skrev til oss at hvis en manns bror dør og etterlater en hustru, men ikke

etterlater barn, så skal broren ta hans hustru og reise opp avkom til sin bror. Syv brødre var det derfor. Og den første tok seg en kone, og da han døde, etterlot han ikke avkom. Og den andre tok henne og døde, og heller ikke han etterlot avkom. Og den tredje likeså. Og de syv tok henne, og de lot ikke igjen sæd. Sist av alle døde også kvinnen. I oppstandelsen derfor, når de står opp, hvem av dem vil hun være hustru? For de syv hadde henne som hustru. Og Jesus svarte og sa til dem: Er dere ikke villedet på grunn av dette, fordi dere ikke kjenner skriftene og heller ikke Guds kraft? Når de oppstår fra de døde, gifter de seg verken eller blir gitt i ekteskap, men er som englene i himlene. Men om de døde, at de oppstår, har dere ikke lest i boken til Moses, ved busken, hvordan Gud sa til ham: Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud? Gud er ikke de dødes Gud, men de levendes; dere tar derfor meget feil.

Og en av de skriftlærde nærmet seg, etter å ha hørt deres disputter, og da han så at han svarte dem godt, spurte han ham: Hvilket bud er det første av alle? Men Jesus svarte ham: Det første av alle bud er: Hør, Israel, Herren vår Gud, Herren er én. Og du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel og av hele ditt sinn og av hele din styrke. Dette er det første budet. Og det andre budet er likt dette: Du skal elske din neste som deg selv. Det finnes ikke noe annet bud som er større enn disse. Og den skriftlærde sa til ham: Vel, lærer, du sa i sannhet at han er én, og det finnes ingen annen unntatt ham, Og å elske ham av hele hjertet og av hele forståelsen og av hele sjelen og av hele styrken, og å elske nesten som seg selv er mer enn alle brennofrene og ofringene. Og Jesus, da han så at han hadde svart intelligent, sa til ham: Du er ikke langt fra Guds rike. Og ingen våget lenger å spørre ham.

Og Jesus svarte og sa mens han underviste i tempelet: Hvordan sier de skriftlærde at Kristus er Davids sønn? For David selv sa i den Hellige Ånd: Herren sier til min Herre, sitt ved min høyre hånd inntil jeg legger dine fiender som fotskammel for dine føtter. Selv derfor kaller David ham Herre, og hvordan er han da hans sønn? Og den store folkemengden hørte ham gjerne.

Og han sa til dem i sin undervisning: Se dere for for de skriftlærde som ønsker å gå omkring i kapper og motta hilsener på markedsplassene og førsteseter i forsamlingene og førsteplasser ved festmåltidene. de som sluker enkenes hus og som til påskudd ber lange bønner, disse vil ta imot en strengere dom

Og Jesus satte seg ned overfor skattkammeret og observerte hvordan folkemengden kastet bronse inn i skattkammeret. Og mange rike kastet mye, og en fattig enke som kom, kastet to små mynter, det er en quadrans. Og etter å ha kalt sine disipler til seg, sa han til dem: Sannelig sier jeg dere at denne fattige enken har gitt mer enn alle de andre som har lagt penger i tempelkassen. For alle kastet fra deres overflod, men denne kastet fra hennes fattigdom alt hun hadde, hele hennes liv.

13

Og da han gikk ut fra tempelet, sier en av disiplene hans til ham: Lærer, se hva slags steiner og hva slags bygninger! Og Jesus svarte og sa til ham: Ser du disse store bygningene? Det skal ikke bli forlatt stein på stein her som ikke skal bli kastet ned. Og mens han satt på Oljeberget midt imot tempelet, spurte Peter og Jakob og Johannes og Andreas ham privat, Si oss når disse tingene vil skje, og hva tegnet er når alle disse tingene er i ferd med å bli fullført? Men Jesus begynte å svare dem: Se til at ingen villeder

dere. Mange vil komme i mitt navn og si at jeg er det, og de vil føre mange vill. Når dere hører om kriger og rykter om kriger, ikke bli urolige, for det må skje, men enden er ikke ennå. For nasjon skal reise seg mot nasjon og kongerike mot kongerike, og det skal være jordskjelv på forskjellige steder, og det skal være hungersnød og uro. Disse er begynnelsen på fødselssmerter. Men pass på dere selv. For de vil utlevere dere til råd, og i deres forsamlinger vil dere bli slått, og dere vil bli stilt for ledere og konger på grunn av meg, til et vitnesbyrd for dem. Og det gode budskap må først bli forkynt til alle nasjoner. Når de leder dere bort og overgir dere, skal dere ikke være bekymret på forhånd for hva dere skal si, og heller ikke øve, men det som blir gitt dere i den timen, det skal dere tale, for det er ikke dere som taler, men den Hellige Ånd. Men bror vil forråde bror til døden, og far sitt barn, og barn vil reise seg opp mot foreldre og drepe dem. Og dere vil bli hatet av alle på grunn av mitt navn, men den som holder ut til enden, han skal bli frelst.

Når dere ser vederstyggeligheten av ødeleggelsen, som ble talt av profeten Daniel, stående hvor den ikke burde være – den som leser, la ham forstå – da skal de som er i Judea flykte til fjellene Men den som er på taket, la ham ikke komme ned inn i huset, heller ikke gå inn for å ta noe fra huset sitt. Og den som er på marken, la ham ikke vende tilbake for å hente klesplagget sitt. Ve men de gravide og de ammende i de dagene. Bed men så at deres flukt ikke skjer om vinteren. For de dagene vil være trengsel, slik som det ikke har vært fra begynnelsen av skapelsen som Gud skapte inntil nå, og ikke vil bli. Og hvis ikke Herren hadde forkortet dagene, ville ikke alt kjøtt blitt frelst, men på grunn av de utvalgte som han valgte, forkortet han dagene. Og da, hvis noen skulle si til dere: Se, her er Kristus, eller se, der, så ikke tro. For falske kristuser og falske profeter vil stå fram, og de vil gi tegn og

under for å føre vill, hvis mulig, også de utvalgte. Dere må være på vakt, se, jeg har fortalt dere alt på forhånd. Men i de dager, etter den trengselen, vil solen bli formørket, og månen vil ikke gi sitt lys, Og stjernene vil falle fra himmelen, og kreftene i himlene vil bli rystet. Og da vil de se Menneskesønnen komme i skyene med stor makt og herlighet. Og da vil han sende sine budbringere, og han vil samle sammen sine utvalgte fra de fire vinder, fra jordens ende til himmelens ende.

Men fra fikentreet, lær lignelsen. Når grenen allerede blir mør og bladene spirer frem, vet dere at sommeren er nær. Således også dere, når dere ser disse tingene skje, vet at det er nær ved døren. Amen, jeg sier til dere at denne generasjonen ikke skal gå forbi før alle disse tingene skjer. Himmelen og jorden vil forgå, men mine ord vil aldeles ikke forgå.

Om den dagen eller den timen vet ingen, heller ikke englene i himmelen, heller ikke Sønnen, bare Faderen. Se, vær våkne og be, for dere vet ikke når tiden er. Som en mann på reise, som forlot sitt hus og ga sine slaver myndighet, og hver sitt arbeid, og befalte dørvokteren at han skulle våke. Vær våkne derfor, for dere vet ikke når husets herre kommer, sent eller ved midnatt eller ved hanegal eller om morgenen, at han ikke plutselig kommer og finner dere sovende. Det jeg sier til dere, sier jeg til alle: Vær våkne.

14

Men påsken og de usyrede brød var etter to dager. Og overprestene og de skriftlærde søkte hvordan de kunne drepe ham etter å ha grepet ham med svik. Men de sa: Ikke under festen, for at det ikke skal bli oppstyr blant folket.

Og mens han var i Betania i huset til Simon den spedalske, da han lå til bords, kom en kvinne som hadde en alabasterkrukke med salve av ren, kostbar nardus, og hun knuste alabasterkrukken og helte den over hans hode. Men noen var indignerte og sa til seg selv: Til hva har denne ødeleggelsen av salven skjedd? For denne salven kunne vært solgt for over tre hundre denarer og gitt til de fattige, og de irettesatte henne. Men Jesus sa: La henne være, hvorfor volder dere henne besvær? Hun har gjort en god gjerning mot meg. For dere har alltid de fattige hos dere selv, og når dere vil kan dere gjøre dem godt, men meg har dere ikke alltid. Det hun hadde, gjorde hun; hun forutså å salve min kropp til begravelsen. Amen, jeg sier til dere, hvor enn dette glade budskap blir forkynt i hele verden, skal også det hun gjorde bli fortalt til minne om henne.

Og Judas Iskariot, en av de tolv, gikk bort til yppersteprestene for å forråde ham til dem. Men de som hadde hørt dette gledet seg, og de lovet å gi ham sølvstykker, og han søkte hvordan han beleilig kunne forråde ham.

Og på den første dagen av de usyrede brød, da de ofret påskelammet, sier disiplene hans til ham: Hvor vil du at vi skal gå hen og forberede, slik at du kan spise påsken? Og han sender to av disiplene sine og sier til dem: Gå inn i byen, og en mann som bærer en vannkrukke vil møte dere. Følg ham, Og hvor han enn går inn, si til husets herre at læreren sier: Hvor er herberget mitt hvor jeg kan spise påsken med disiplene mine? Og han vil vise dere et stort, møblert øvre rom som er klart; der skal dere forberede for oss. Og disiplene hans gikk ut og kom inn i byen, og de fant det som han hadde sagt til dem, og de forberedte påskemåltidet. Og da det var blitt kveld, kommer han med de tolv. Og mens de lå til bords og spiste, sa Jesus: Sannelig sier jeg dere

at en av dere vil forråde meg, en som spiser med meg. Men de begynte å bli bedrøvet og å si til ham, en etter en: Sikkert ikke jeg? og en annen: Sikkert ikke jeg? Men han svarte og sa til dem: En av de tolv, den som dypper med meg i skålen. Menneskesønnen går visselig som det er skrevet om ham, men ve det mennesket som Menneskesønnen blir forrådt gjennom. Det hadde vært godt for ham hvis det mennesket ikke var blitt født. Og mens de spiste, tok Jesus brød, velsignet det, brøt det og ga det til dem og sa: Ta, spis, dette er min kropp. Og etter å ha tatt koppen og gitt takk ga han den til dem, og de drakk alle fra den. Og han sa til dem: Dette er mitt blod, den nye pakts blod, som blir utøst for mange. Sannelig sier jeg til dere at jeg ikke lenger skal drikke av vinens frukt før den dag når jeg drikker den ny i Guds rike.

Og etter å ha sunget en salme, gikk de ut til Oljeberget. Og Jesus sier til dem: Alle dere vil falle bort i meg i denne natten, fordi det er skrevet: Jeg vil slå gjeteren, og sauene vil bli spredt. Men etter at jeg er reist opp, vil jeg gå foran dere inn i Galilea. Men Peter sa til ham: Selv om alle vil falle fra, vil ikke jeg det. Og Jesus sier til ham: Sannelig sier jeg deg at du i dag, i denne natten, før hanen galer to ganger, tre ganger vil fornekte meg. Men Peter sa enda mer innstendig: Hvis det er nødvendig for meg å dø med deg, vil jeg ikke fornekte deg. Likeledes sa også alle de andre.

Og de kommer til et sted hvor navnet er Getsemane, og han sier til disiplene sine, sitt her inntil jeg ber. Og han tok med seg Peter og Jakob og Johannes, og begynte å bli sterkt forferdet og plaget. Og han sa til dem: Min sjel er dypt bedrøvet inntil døden. Bli her og vær våkne. Og etter å ha gått litt fremover falt han på ansiktet på jorden, og han ba om at timen måtte gå forbi fra ham, hvis det er mulig. Og han sa, Abba, Far, alt er mulig for deg, bær dette begeret bort fra meg, men ikke hva jeg vil, men hva du vil.

Og han kommer og finner dem sovende, og han sier til Peter: Simon, sover du? Var du ikke i stand til å holde vakt én time? Vær våkne og be, så dere ikke går inn i fristelse; ånden er visselig villig, men kjøttet er svakt. Og igjen, etter å ha gått bort, ba han og sa de samme ordene. Og da han returnerte, fant han dem igjen sovende, for deres øyne var blitt tynget ned, og de visste ikke hva de skulle svare ham. Og han kommer den tredje gang og sier til dem: Sover dere fremdeles og hviler dere? Det er nok. Timen er kommet. Se, Menneskesønnen blir forrådt i hendene på syndere. Reis dere opp, la oss gå. Se, han som forråder meg har kommet nær.

Og umiddelbart, mens han ennå talte, kommer Judas Iskariot, en av de tolv, og med ham en stor folkemengde med sverd og trestokker, sendt fra yppersteprestene og de skriftlærde og de eldste. Men han som overleverte ham, hadde gitt dem et signal og sagt: Den jeg kysser, det er ham. Grip ham og før ham bort sikkert. Og da han kom, gikk han umiddelbart bort til ham og sa: Vær hilset, rabbi, og kysset ham. De la hendene sine på ham og grep ham. Men en av de som sto der, trakk sverdet og slo slaven til høypresten og kuttet av øret hans. Og Jesus svarte og sa til dem: Som mot en røver dro dere ut med sverd og trestokker for å gripe meg. Hver dag var jeg hos dere i templet og underviste, og dere grep meg ikke. Men dette skjedde så skriftene skulle bli oppfylt. Og alle forlot ham og flyktet. Og en ung mann fulgte ham, kledd i linklede på den nakne kroppen, og de unge mennene grep ham. Men han flyktet naken fra dem etter å ha etterlatt linkleet.

Og de ledet Jesus bort til ypperstepresten, og alle yppersteprestene og de eldste og de skriftlærde kom sammen til ham. Og Peter fulgte ham fra langt borte inntil inne i gården til ypperstepresten, og han satt sammen med tjenerne og varmet seg ved ilden. Men yppersteprestene og hele rådet søkte vitnesbyrd

mot Jesus for å drepe ham, og de fant ikke. Mange bar falsk vitnesbyrd mot ham, og vitnesbyrdene var ikke like. Og noen reiste seg og bar falskt vitnesbyrd mot ham og sa At vi hørte ham si at jeg vil rive ned dette tempelet som er laget med hender, og på tre dager vil jeg bygge et annet som ikke er laget med hender. og ikke engang således var vitnesbyrdet deres likt. Og da høypresten reiste seg og gikk inn i midten, spurte han Jesus og sa: Svarer du ikke noe? Hva er det disse vitner mot deg? Men han var stille og svarte ingenting. Igjen spurte høypresten ham og sa til ham: Er du Kristus, den velsignedes sønn? Men Jesus sa: Jeg er, og dere vil se Menneskesønnen sitte ved Maktens høyre hånd og komme på himmelens skyer. Men ypperstepresten rev tunikkene sine og sier: Hva behov har vi ennå for vitner? Dere hørte helt sikkert bespottelsen, hva synes dere? Men de fordømte ham alle til å være skyldig i døden. Og noen begynte å spytte på ham og å dekke ansiktet hans og å slå ham og å si til ham: Profeter for oss hvem som er den som slo deg. Og assistentene kastet slag på ham.

Og mens Peter var nede i gården, kommer en av høyprestens tjenestekvinner Og da hun hadde sett Peter som varmet seg, så hun på ham og sier: Også du var med Jesus, nasareneren. Men han nektet og sa: Jeg vet ikke, og jeg forstår heller ikke hva du sier. Og han gikk ut i forgården, og hanen gol. Og den unge kvinnen som hadde sett ham, begynte igjen å si til de som sto ved at denne er en av dem. Men han benektet igjen. Og etter en liten stund sa de som sto der, igjen til Peter: Sannelig, du er en av dem, for du er galileer og talen din ligner. Men han begynte å forbanne og sverge at han ikke kjente dette mennesket som dere snakker om. Og for andre gang gol hanen. Og Peter husket det ordet som Jesus sa til ham, at før hanen galer to ganger, vil du fornekte meg tre ganger, og han kastet seg ned og gråt.

15

Og umiddelbart om morgenen holdt ypperstеprestene råd sammen med de eldste og de skriftlærde og hele rådet, og etter å ha bundet Jesus bar de ham bort og overga ham til Pilatus. Og Pilatus spurte ham: Er du jødenes konge? Men han svarte ham: Du sier det. Og overprestene anklaget ham for mye, men han selv svarte ingenting. Men Pilatus spurte ham igjen og sa: Svarer du ikke noe? Se hvor mye de vitner mot deg. Men Jesus svarte ikke lenger noe, slik at Pilatus undret seg. Ved festtiden frigav han for dem en fange, den som de ba om. Det var en mann kalt Barabbas som var bundet sammen med medopprørerne, de som hadde begått mord under opprøret. Og mengden som hadde ropt ut, begynte å be slik som han alltid gjorde for dem. Men Pilatus svarte dem og sa: Vil dere at jeg skal frigi til dere jødenes konge? Han visste at ypperstеprestene hadde overlevert ham på grunn av misunnelse. Men ypperstеprestene opprørte mengden slik at han heller skulle frigi Barabbas til dem. Men Pilatus svarte igjen og sa til dem: Hva vil dere derfor at jeg skal gjøre med ham dere kaller jødenes konge? Men de ropte igjen: Korsfast ham! Men Pilatus sa til dem: Hva ondt har han da gjort? Men de ropte enda mer: Korsfest ham! Men Pilatus, som ønsket å gjøre mengden til lags, slapp Barabbas fri til dem og overgav Jesus etter å ha pisket ham, så han skulle bli korsfestet.

Men soldatene ledet ham inn i gården, det er praetorium, og de kalte sammen hele kohorten, Og de kler ham i purpur og setter på ham en krone de har vevd av torner. Og de begynte å hilse ham. Vær hilset, jødenes konge, Og de slo hodet hans med et rør og spyttet på ham, og de la knærne ned og knelte for ham. Og da de hadde spottet ham, tok de av ham purpurkappen og kledde ham i hans egne klær, og de førte ham ut for å korsfeste ham.

Og de tvinger en viss Simon fra Kyrene som går forbi, kommende fra marken, faren til Alexander og Rufus, til å ta opp korset hans.

Og de bringer ham til stedet Golgata, som oversatt betyr Hodeskallested. Og de ga ham vin blandet med myrra å drikke, men han tok den ikke. Og etter å ha korsfestet ham, deler de klærne hans ved å kaste lodd om dem for å avgjøre hvem som skal ta hva. Det var den tredje time, og de korsfestet ham. Og innskriften med hans anklage var skrevet: Jødenes konge.

Og med ham korsfester de to røvere, en på høyre side og en på venstre side av ham. Og skriften som sier ble oppfylt, og han ble regnet blant de lovløse. Og de forbipasserende spottet ham, ristet hodene sine og sa: Ha, du som river ned tempelet og bygger det opp igjen på tre dager Redd deg selv og kom ned fra korset. På samme måte spottet også yppersteprestene hverandre sammen med de skriftlærde og sa: Andre har han frelst, seg selv kan han ikke frelse. Kristus, Israels konge, la ham komme ned nå fra korset, slik at vi kan se og tro på ham. Og de som var korsfestet med ham hånte ham.

Men da den sjette time var kommet, ble det mørke over hele landet inntil den niende time Og i den niende time ropte Jesus med høy røst og sa: Eloi Eloi, lama sabachthani? som oversatt er: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?

Og noen av dem som sto der, sa da de hørte det: Se, han kaller på Elia. Men en løp og fylte en svamp med eddik, satte den rundt et siv og ga ham å drikke, og sa: La oss se om Elias kommer for å ta ham ned. Men Jesus utåndet sitt siste etter å ha ropt med høy røst. Og forhenget i tempelet ble revet i to fra toppen til bunnen.

Men da centurionen som sto ved fra motsatt side av ham så at han således hadde ropt ut og pustet sitt siste, sa han: Sannelig, denne mannen var Guds sønn. Det var også kvinner fra langt borte som så på, blant dem var Maria Magdalena og Maria, moren til Jakob den lille og Joses, og Salome, de som også, da han var i Galilea, fulgte ham og tjente ham, og mange andre som hadde kommet opp med ham til Jerusalem.

Og da det allerede var blitt kveld, siden det var forberedelse, det vil si dagen før sabbaten, Josef fra Arimatea, et fremtredende rådsmedlem som selv ventet på Guds rike, kom og våget å gå inn til Pilatus og ba om Jesu kropp. Men Pilatus undret seg over om han allerede hadde dødd, og han kalte til seg kenturionen og spurte ham om han hadde dødd for lenge siden. Og etter å ha fått vite det fra senturionen, ga han kroppen til Josef. Og etter å ha kjøpt linklede og tatt ham ned, svøpte han ham i linklede og la ham i en grav som var hugget ut av stein, og han rullet en stein foran døren til graven. Men Maria Magdalena og Maria, Joses mor, så hvor han ble lagt.

16

Og da sabbaten hadde passert, kjøpte Maria Magdalene og Maria, Jakobs mor, og Salome krydder, slik at de kunne komme og salve ham. Og meget tidlig om morgenen, den første dag av uken, kommer de til graven idet solen har gått opp. Og de sa til seg selv: Hvem vil rulle bort steinen fra gravens dør for oss? Og da de så opp, ser de at steinen har blitt veltet bort, for den var svært stor. Og da de gikk inn i graven, så de en ung mann sitte på høyre side, kledd i en hvit kjortel, og de ble forundret. Men han sier til dem: Ikke bli skremt, dere søker Jesus Nasareneren, den korsfestede. Han ble reist opp, han er ikke her. Se stedet hvor de la ham. Men

gå og si til disiplene hans og til Peter at han går foran dere inn i Galilea; der skal dere se ham, slik han sa til dere. Og etter å ha gått ut, flyktet de fra graven, for skjelving og panikk hadde grepet dem, og de sa ingenting til noen, for de var redde.

Etter å ha stått opp om morgenen på den første sabbat, viste han seg først for Maria Magdalena, fra hvem han hadde drevet ut syv demoner. Den gikk og rapporterte til dem som hadde vært med ham, som sørget og gråt. Og de som hørte at han lever og ble sett av henne, trodde det ikke. Etter disse ting ble han åpenbart for to av dem som gikk, i en annen skikkelse, mens de var på vei til en mark. Og de gikk bort og rapporterte til de andre, men de trodde heller ikke dem. Senere åpenbarte han seg for de elleve mens de lå til bords, og bebreidet dem deres vantro og hjertehardhet, fordi de ikke hadde trodd dem som hadde sett ham oppstått. Og han sa til dem: Gå ut i hele verden og forkynn det glade budskap til all skapningen. Den som har trodd og blitt døpt vil bli frelst, men den som har vantrodd vil bli fordømt. Tegn vil følge de som har trodd disse ting: i mitt navn vil de kaste ut demoner, de vil snakke med nye tunger Slanger skal de løfte, og selv om de måtte drikke noe dødelig, skal det ikke skade dem, på syke skal de legge hendene, og de skal ha det godt.

Herren ble derfor sannelig, etter å ha talt til dem, tatt opp til himmelen og satt ved Guds høyre hånd. Men de gikk ut og forkynte overalt, mens Herren samarbeidet og bekreftet ordet gjennom de følgende tegn. Amen.

Johannesevangeliet

1

I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Gud var Ordet. Denne var i begynnelsen hos Gud. Alt ble til gjennom ham, og uten ham ble ikke en eneste ting til som har blitt til. I ham var liv, og livet var lyset for menneskene. Og lyset skinner i mørket, og mørket grep det ikke.

Det skjedde at en mann ble sendt fra Gud, hans navn var Johannes. Denne kom for å vitne, så han skulle vitne om lyset, så alle skulle tro gjennom ham. Han var ikke det lyset, men skulle vitne om lyset. Det var det sanne lyset som opplyser hvert menneske som kommer inn i verden. Han var i verden, og verden kom til eksistens gjennom ham, og verden kjente ham ikke. Han kom til sitt eget, og hans egne tok ikke imot ham. Men så mange som tok imot ham, ga han myndighet til å bli Guds barn, til dem som tror på hans navn. de som ikke ble født av blod, heller ikke av kjødets vilje, heller ikke av en manns vilje, men av Gud. Og Ordet ble kjøtt og slo opp sitt telt blant oss, og vi så hans herlighet, en herlighet som den enbårne fra Faderen, full av nåde og sannhet. Johannes vitner om ham og har ropt ut og sagt: Denne var han som jeg talte om: Den som kommer etter meg har gått foran meg, fordi han var før meg. Og av hans fullhet tok vi alle imot, og nåde i stedet for nåde. fordi loven ble gitt gjennom Moses, men nåden og sannheten kom gjennom Jesus Kristus. Gud har ingen sett noensinne; den enbårne Sønn, som er i Faderens fang, han har forklart ham.

Og dette er vitnesbyrdet til Johannes, da jødene sendte prester og levitter fra Jerusalem for å spørre ham: Hvem er du?

Og han bekjente, og benektet ikke, og han bekjente at jeg ikke er Kristus. Og de spurte ham: Hva da? Er du Elias? Og han sier: Jeg er ikke. Er du profeten? Og han svarte: Nei. De sa derfor til ham: Hvem er du? så vi kan gi svar til dem som sendte oss. Hva sier du om deg selv? Han sa: Jeg er en røst som roper i ørkenen: Gjør Herrens vei rett, slik profeten Jesaja sa.

Og de som var sendt, var fra fariseerne. Og de spurte ham og sa til ham: Hvorfor døper du da, hvis du verken er Messias, Elias eller profeten? Johannes svarte til dem og sa: Jeg døper i vann, men midt blant dere står en som dere ikke kjenner. Han er den som kommer etter meg, som har blitt før meg, som jeg ikke er verdig til å løse remmen av sandalen hans. Disse ting skjedde i Betania bortenfor Jordan, hvor Johannes var og døpte.

Den neste dagen ser Johannes Jesus komme mot ham og sier: Se, Guds lam som bærer verdens synd. Dette er han som jeg talte om: Etter meg kommer en mann som har gått foran meg, fordi han var før meg. Og jeg kjente ham ikke, men for at han skulle bli åpenbart for Israel, derfor kom jeg og døpte i vann. Og Johannes vitnet og sa at jeg har sett Ånden stige ned som en due fra himmelen, og den forble på ham. Og jeg kjente ham ikke, men den som sendte meg for å døpe i vann, han sa til meg: Den som du ser Ånden stige ned på og bli på, han er den som døper i den Hellige Ånd. Og jeg har sett og har vitnet at denne er Guds Sønn.

Den neste dag sto Johannes der igjen, og to av disiplene hans, Og da han så på Jesus som gikk forbi, sier han: Se, Guds lam. Og de to disiplene hørte ham tale, og de fulgte Jesus. Men Jesus snudde seg, og da han så dem følge, sier han til dem, Hva søker dere? Men de sa til ham: Rabbi – som oversatt betyr lærer – hvor bor du? Han sier til dem: Kom og se. De kom derfor og så hvor

han bodde, og de ble hos ham den dagen, det var omkring den tiende time. Andreas var broren til Simon Peter, en av de to som hadde hørt fra Johannes og fulgt ham. Denne finner først sin egen bror Simon og sier til ham: Vi har funnet Messias, som oversatt betyr Kristus. Og han førte ham til Jesus. Jesus så på ham og sa: Du er Simon, sønn av Jona. Du skal kalles Kefas, som tolkes Peter.

Den neste dag ønsket Jesus å dra ut til Galilea, og han finner Filip og sier til ham: Følg meg. Filip var fra Betesda, fra Andreas og Peters by. Filip finner Natanael og sier til ham: Den som Moses skrev om i loven og profetene, ham har vi funnet, Jesus, Josefs sønn, fra Nasaret. Og Natanael sa til ham: Kan noe godt komme fra Nasaret? Filip sier til ham: Kom og se. Jesus så Natanael komme mot seg og sier om ham: Se, en sann israelitt, i hvem det ikke er svik. Natanael sier til ham: Hvorfra kjenner du meg? Jesus svarte og sa til ham: Før Filip kalte deg, da du var under fikentreet, så jeg deg. Natanael svarte og sier til ham: Rabbi, du er Guds sønn, du er Israels konge. Jesus svarte og sa til ham: Fordi jeg sa til deg at jeg så deg under fikentreet, tror du? Du vil se større ting enn disse. Og han sier til ham: Sannelig, sannelig sier jeg dere, fra nå av skal dere se himmelen åpnet og Guds budbringere stige opp og stige ned over Menneskesønnen.

2

Og på den tredje dagen skjedde det et bryllup i Kana i Galilea, og Jesu mor var der, Men også Jesus og disiplene hans ble kalt til bryllupet. Og da vinen tok slutt, sier Jesu mor til ham: De har ikke vin. Jesus sier til henne: Hva har det med meg og deg å gjøre, kvinne? Min time er ennå ikke kommet. Moren hans sier til tjenerne: Det han sier til dere, gjør det. Det var der seks steinkrukker som sto i samsvar med jødenes renselse, som

rommet mellom to eller tre mål hver. Jesus sier til dem: Fyll vannkrukkene med vann. Og de fylte dem helt opp. Og han sier til dem: Øs opp nå og bring det til hovmesteren. Og de brakte det. Men da mesteren for banketten smakte vannet som var blitt til vin, og han ikke visste hvor det kom fra – men tjenerne visste, de som hadde trukket vannet – kaller mesteren for banketten brudgommen. Og han sier til ham: Ethvert menneske setter først frem den gode vinen, og når de er blitt drukne, da den ringere. Du har bevart den gode vinen inntil nå. Denne begynnelsen på tegnene gjorde Jesus i Kana i Galilea, og han åpenbarte sin herlighet, og disiplene hans trodde på ham.

Etter dette dro han ned til Kapernaum, han og hans mor og hans brødre og hans disipler, og der ble de ikke mange dager.

Og påsken til jødene var nær, og Jesus gikk opp til Jerusalem. Og han fant i templet de som solgte okser og sauer og duer, og pengevekslerne som satt der. Og etter å ha laget en svøpe av tau, drev han alle ut fra tempelet, både sauene og oksene, og han helte ut pengevekslernes mynter og veltet bordene. Og til dem som solgte duene, sa han: Ta disse tingene bort herfra, ikke gjør min fars hus til et handelshus. Men disiplene hans husket at det er skrevet: Nidkjærheten for ditt hus vil fortære meg. Jødene svarte derfor og sa til ham: Hva slags tegn viser du oss, siden du gjør disse tingene? Jesus svarte og sa til dem: Ødelegg dette tempelet, og på tre dager vil jeg reise det opp. Jødene sa derfor: I førti og seks år ble dette tempelet bygget, og du vil reise det opp på tre dager? Men han talte om tempelet som var hans legeme. Når han derfor ble reist opp fra de døde, husket disiplene hans at han hadde sagt dette, og de trodde på Skriften og på ordet som Jesus hadde sagt.

Som han var i Jerusalem i påsken under festen, trodde mange på hans navn, da de så de tegnene som han gjorde. Men Jesus selv betrodde seg ikke til dem, fordi han kjente alle. og at han ikke hadde behov for at noen skulle vitne om mennesket, for han selv kjente hva som var i mennesket.

3

Det var en mann fra fariseerne, Nikodemus var hans navn, en hersker av jødene. Denne kom til ham om natten og sa til ham: Rabbi, vi vet at du har kommet fra Gud som lærer, for ingen er i stand til å gjøre disse tegnene som du gjør, hvis ikke Gud er med ham. Jesus svarte og sa til ham: Sannelig, sannelig, jeg sier til deg, hvis ikke noen blir født fra oven, kan han ikke se Guds rike. Nikodemus sier til ham: Hvordan kan en mann bli født når han er gammel? Han kan vel ikke gå inn i sin mors mage en andre gang og bli født? Jesus svarte: Sannelig, sannelig sier jeg til deg, hvis ikke noen blir født av vann og Ånd, kan han ikke gå inn i Guds rike. Det som er født av kjødet er kjød, og det som er født av Ånden er ånd. Ikke undre deg over at jeg sa til deg: Dere må bli født på nytt ovenfra. Ånden blåser hvor den vil, og du hører dens stemme, men du vet ikke hvor den kommer fra og hvor den går, slik er det med hver den som er født av Ånden. Nikodemus svarte og sa til ham: Hvordan kan disse tingene skje? Jesus svarte og sa til ham: Du er Israels lærer, og du kjenner ikke til disse tingene? Sannelig, sannelig, jeg sier til deg at det vi vet, det taler vi, og det vi har sett, det vitner vi om, og vårt vitnesbyrd mottar dere ikke. Hvis jeg sa de jordiske ting til dere og dere ikke tror, hvordan vil dere tro hvis jeg sier de himmelske ting til dere? Og ingen har steget opp til himmelen, unntatt den som har steget ned fra himmelen, Menneskesønnen som er i himmelen. Og som Moses løftet opp slangen i ørkenen, slik er det nødvendig at

Menneskesønnen blir løftet opp. så at alle som tror på ham ikke skal forgå, men ha evig liv. For således elsket Gud verden at han ga sin enebårne sønn, så hver den som tror på ham ikke skal forgå, men ha evig liv. For Gud sendte ikke sin sønn inn i verden for å dømme verden, men for at verden skal bli frelst gjennom ham. Den som tror på ham blir ikke dømt, men den som ikke tror er allerede dømt, fordi han ikke har trodd på navnet til den enbårne Sønn av Gud. Dette er dommen, at lyset har kommet inn i verden, og mennesker elsket mørket mer enn lyset, for deres gjerninger var onde. For alle som gjør verdiløse ting hater lyset og kommer ikke til lyset, slik at hans gjerninger ikke blir avslørt, Men den som gjør sannheten kommer til lyset, slik at hans gjerninger blir åpenbart, fordi de er gjort i Gud.

Etter dette kom Jesus og disiplene hans inn i Judea land, og der oppholdt han seg med dem og døpte. Men også Johannes var og døpte i Ainon nær Salim, fordi det var mye vann der, og de kom og ble døpt. For Johannes var ennå ikke kastet i fengsel. Det oppsto derfor en diskusjon mellom disiplene til Johannes og en jøde om renselse. Og de kom til Johannes og sa til ham: Rabbi, han som var med deg bortenfor Jordan, han som du har vitnet om, se, han døper og alle kommer til ham. Johannes svarte og sa: Et menneske kan ikke ta imot noe, med mindre det er gitt ham fra himmelen. Dere selv vitner for meg at jeg sa: Jeg er ikke Kristus, men at jeg er sendt foran ham. Den som har bruden er brudgommen, men vennen til brudgommen, den som står og hører ham, gleder seg med glede over brudgommens stemme. Derfor er denne min glede blitt fylt. Han må øke, men jeg må bli forminsket. Den som kommer fra oven er over alle. Den som er fra jorden er fra jorden og taler fra jorden, den som kommer fra himmelen er over alle. Og det han har sett og hørt, det vitner han om, og ingen tar imot hans vitnesbyrd. Den som har tatt imot hans

vitnesbyrd, har forseglet at Gud er sann. For han som Gud sendte, taler Guds ord, for Gud gir ikke Ånden etter mål. Faren elsker sønnen og har gitt alt i hans hånd. Den som tror på Sønnen har evig liv, men den som er ulydig mot Sønnen skal ikke se liv, men Guds vrede forblir over ham.

4

Da derfor Herren visste at fariseerne hadde hørt at Jesus gjorde flere disipler og døpte enn Johannes Skjønt Jesus selv faktisk ikke døpte, men disiplene hans. Han forlot Judea og dro til Galilea. Det var nødvendig for ham å passere gjennom Samaria. Han kommer derfor til en by i Samaria kalt Sychar, nær det stedet som Jakob ga til Josef, sønnen hans, Det var der en kilde som tilhørte Jakob. Jesus, som var blitt utmattet av reisen, satt derfor ved kilden. Det var omtrent den sjette timen. En kvinne kommer fra Samaria for å hente vann. Jesus sier til henne: Gi meg å drikke. For hans disipler hadde dratt bort til byen for å kjøpe mat. Sier derfor den samaritanske kvinnen til ham: Hvordan kan du, som er jøde, be meg om å drikke, siden jeg er en samaritansk kvinne? For jøder omgås ikke samaritanere. Jesus svarte og sa: Hvis du kjente Guds gave, og hvem det er som sier til deg: Gi meg å drikke, ville du ha bedt ham, og han ville ha gitt deg levende vann. Kvinnen sier til ham: Herre, du har verken bøtte, og brønnen er dyp. Hvorfra har du derfor det levende vannet? Er du ikke større enn vår far Jakob, som ga oss brønnen, og selv drakk fra den, og hans sønner og hans dyr? Jesus svarte og sa dette: Alle som drikker av dette vannet vil tørste igjen, Men den som drikker av det vannet jeg vil gi ham, skal aldri tørste inn i evigheten, men det vannet jeg vil gi ham, skal bli i ham en kilde av vann som veller opp til evig liv. Kvinnen sier til ham: Herre, gi meg dette vannet, så at jeg ikke tørster og heller ikke kommer hit for å øse. Jesus sier til henne:

Gå, kall din mann og kom hit. Kvinnen svarte og sa: Jeg har ikke mann. Jesus sier til henne: Du sa riktig at jeg ikke har mann, For du har hatt fem menn, og nå er han du har ikke din mann, dette har du sagt sant. Kvinnen sier til ham: Herre, jeg ser at du er en profet. Våre fedre tilba på dette fjellet, og dere sier at det er i Jerusalem stedet er hvor man må tilbe. Jesus sier til henne: Kvinne, tro meg, det kommer en time da dere verken skal tilbe Faderen på dette fjellet eller i Jerusalem. Dere tilber det dere ikke vet, vi tilber det vi vet, fordi frelsen er fra jødene. Men det kommer en time, og den er nå, da de sanne tilbedere vil tilbe Faderen i ånd og sannhet, for Faderen søker slike som tilber ham. Gud er ånd, og de som tilber ham må tilbe i ånd og sannhet. Kvinnen sier til ham: Jeg vet at Messias kommer, den som kalles Kristus; når han kommer, vil han forkynne oss alt. Jesus sier til henne: Jeg er den som taler til deg. Og på dette kom disiplene hans, og de undret seg over at han talte med en kvinne, men ingen sa: Hva søker du, eller hva taler du med henne? Kvinnen lot derfor vannkrukken sin stå og gikk inn i byen, og sier til menneskene, Kom og se en mann som sa til meg alt jeg har gjort, kan det være at denne er Kristus? De gikk derfor ut fra byen og kom til ham.

I mellomtiden spurte disiplene ham og sa: Rabbi, spis. Men han sa til dem: Jeg har mat å spise som dere ikke kjenner til. Sa derfor disiplene til hverandre: Har ikke noen brakt ham noe å spise? Jesus sier til dem: Min mat er å gjøre viljen til ham som sendte meg og fullføre hans arbeid. Sier ikke dere at det ennå er fire måneder til høsten kommer? Se, jeg sier til dere, løft opp øynene deres og se på landene, for de er hvite til høst allerede. Og den som høster tar lønn og samler frukt til evig liv, så at både den som sår og den som høster gleder seg sammen. For i dette er ordet sant, at en annen er den som sår og en annen den som høster. Jeg sendte dere for å høste det dere ikke har arbeidet for, andre har

arbeidet, og dere har gått inn i deres arbeid. Men fra den byen trodde mange av samaritanene på ham på grunn av kvinnens ord, som vitnet: Han sa til meg alt det jeg hadde gjort. Da samaritanene derfor kom til ham, ba de ham om å bli hos dem, og han ble der i to dager. Og mange flere trodde på grunn av hans ord, Til kvinnen sa de at vi ikke lenger tror på grunn av din tale, for vi selv har hørt, og vi vet at denne virkelig er verdens frelser, Kristus.

Men etter de to dagene dro han ut derfra og reiste til Galilea. Selv for Jesus vitnet at en profet ikke har ære i sitt eget fedreland. Da han derfor kom til Galilea, tok galileerne imot ham, etter å ha sett alt som han hadde gjort i Jerusalem under festen, for de selv hadde også kommet til festen.

Kom derfor Jesus igjen til Kana i Galilea, hvor han gjorde vannet til vin. Og det var en kongelig tjenestemann, hvis sønn var syk i Kapernaum, Denne hadde hørt at Jesus var kommet fra Judea til Galilea, og han gikk bort til ham og ba ham om at han skulle komme ned og helbrede hans sønn, for han var i ferd med å dø. Sa derfor Jesus til ham: Hvis dere ikke ser tegn og undere, vil dere ikke tro. Den kongelige sier til ham: Herre, kom ned før barnet mitt dør. Jesus sier til ham: Gå, din sønn lever. Og mannen trodde det ordet som Jesus sa til ham, og han gikk. Allerede mens han var på vei ned, møtte hans slaver ham og rapporterte at ditt barn lever. Han spurte derfor av dem om den timen da han fikk det bedre. Og de sa til ham at i går ved den syvende time forlot feberen ham. Faren kjente derfor at det var i den timen da Jesus sa til ham at din sønn lever, og han trodde, og hele hans hus. Dette andre tegnet gjorde Jesus igjen da han kom fra Judea til Galilea.

Etter disse ting var det jødenes fest, og Jesus gikk opp til Jerusalem. Det er i Jerusalem ved sauebassenget, som kalles på hebraisk Betesda, og som har fem søylehaller. I disse lå en stor mengde av de syke, blinde, lamme og visne, ventende på vannets bevegelse. En engel gikk nemlig ned i bassenget til bestemt tid, og vannet ble rørt opp, så den første som gikk inn etter at vannet var blitt rørt opp, ble frisk, uansett hvilken sykdom han var plaget av. Det var en mann der som hadde vært syk i trettiåtte år. Da Jesus så denne liggende, og visste at han allerede hadde vært syk lenge, sier han til ham: Vil du bli frisk? Den syke svarte ham: Herre, jeg har ikke noe menneske som kan kaste meg inn i bassenget når vannet blir forstyrret, men mens jeg kommer, går en annen ned før meg. Jesus sier til ham: Stå opp, ta matten din og gå. Og umiddelbart ble mannen frisk, og han løftet matten sin og gikk. Men det var sabbat den dagen. De jødene sa derfor til den som hadde blitt helbredet: Det er sabbat, det er ikke tillatt for deg å bære matten. Han svarte dem: Den som gjorde meg frisk, han sa til meg: Løft matten din og gå. De spurte derfor ham: Hvem er den mannen som sa til deg: Løft matten din og gå? Men den som hadde blitt helbredet visste ikke hvem det var, for Jesus hadde sluppet bort siden det var en folkemengde på stedet. Etter dette finner Jesus ham i tempelet og sa til ham: Se, du har blitt frisk, synd ikke lenger, så ikke noe verre skal skje deg. Mannen gikk bort og rapporterte til jødene at Jesus var den som hadde gjort ham frisk.

Og på grunn av dette forfulgte jødene Jesus og søkte å drepe ham, fordi han gjorde disse tingene på sabbaten. Men Jesus svarte dem: Min far arbeider inntil nå, og jeg arbeider. På grunn av dette søkte derfor jødene enda mer å drepe ham, fordi han ikke bare brøt sabbaten, men også kalte Gud sin egen far, og gjorde seg selv lik Gud.

Derfor svarte Jesus og sa til dem: Sannelig, sannelig sier jeg dere, Sønnen er ikke i stand til å gjøre noe av seg selv, hvis han ikke ser noe Faderen gjør, for det som den gjør, det gjør også Sønnen likeledes. For faren elsker sønnen og viser ham alt som han selv gjør, og han vil vise ham større gjerninger enn disse, så dere kan undre dere. Akkurat som Faderen reiser opp de døde og gir dem liv, slik gir også Sønnen liv til dem han vil. Heller ikke dømmer Faderen noen, men han har gitt all dom til Sønnen, så at alle ærer Sønnen som de ærer Faderen. Den som ikke ærer Sønnen, ærer ikke Faderen som sendte ham. Sannelig, sannelig sier jeg dere at den som hører mitt ord og tror på ham som har sendt meg, har evig liv, og kommer ikke til dom, men har gått over fra døden til livet. Sannelig, sannelig, jeg sier til dere at timen kommer, og nå er, når de døde vil høre Guds Sønns stemme, og de som hører vil leve. Akkurat som Faderen har liv i seg selv, således har han også gitt Sønnen å ha liv i seg selv, og han ga ham myndighet til å holde dom, fordi han er Menneskesønnen. Ikke undre dere over dette, fordi det kommer en time da alle de som er i gravene vil høre hans stemme, og de som har gjort gode gjerninger vil komme ut til livets oppstandelse, men de som har gjort onde gjerninger til dommens oppstandelse.

Jeg er ikke i stand til å gjøre noe av meg selv. Som jeg hører, dømmer jeg, og min dom er rettferdig, fordi jeg ikke søker min vilje, men viljen til Faderen som har sendt meg. Hvis jeg vitner om meg selv, er ikke vitnesbyrdet mitt sant. En annen er den som vitner om meg, og jeg vet at det vitnesbyrdet han vitner om meg er sant. Dere har sendt bud til Johannes, og han har vitnet om sannheten. Jeg tar imidlertid ikke vitnesbyrdet fra et menneske, men jeg sier disse ting så dere kan bli frelst. Han var lampen som brant og skinte, og dere ville fryde dere en stund i hans lys. Men jeg har et vitnesbyrd som er større enn Johannes, for de

gjerningene som Faderen ga meg for at jeg skulle fullføre dem, disse gjerningene som jeg gjør, vitner om meg at Faderen har sendt meg. Og Faderen som har sendt meg, han selv har vitnet om meg. Dere har verken noensinne hørt hans stemme eller sett hans skikkelse, og hans ord forblir ikke i dere, fordi den han sendte, ham tror dere ikke på. Dere undersøker skriftene fordi dere tror at dere har evig liv i dem, og det er de som vitner om meg, Og dere vil ikke komme til meg, så dere kan ha liv. Jeg tar ikke ære fra mennesker, Men jeg har kjent dere, at dere ikke har Guds kjærlighet i dere selv. Jeg har kommet i min fars navn, og dere mottar meg ikke. Hvis en annen kommer i sitt eget navn, vil dere motta ham. Hvordan kan dere tro, når dere mottar ære fra hverandre, og ikke søker den ære som kommer fra den eneste Gud? Tror ikke dere at jeg vil anklage dere for Faderen. Det er Moses som anklager dere, han som dere har satt deres håp til. Hvis dere hadde trodd Moses, ville dere ha trodd meg, for han skrev om meg. Hvis dere ikke tror på hans skrifter, hvordan skal dere tro på mine ord?

6

Etter dette dro Jesus over Galileasjøen ved Tiberias Og en stor folkemengde fulgte ham, fordi de så tegnene hans som han gjorde på de syke. Jesus gikk opp på fjellet, og der satt han med disiplene sine. Det var nær påsken, jødenes fest. Etter å ha løftet øynene og sett at en stor folkemengde kom mot ham, sa Jesus derfor til Filip: Hvor skal vi kjøpe brød slik at disse kan spise? Dette sa han for å teste ham, for han visste selv hva han skulle gjøre. Filip svarte ham: Brød for to hundre denarer er ikke tilstrekkelig til dem, så at hver av dem kan ta noe lite. Én av disiplene hans sier til ham, Andreas, broren til Simon Peter, Det er en gutt her som har fem byggbrød og to fisker, men hva er disse

blant så mange? Jesus sa: Få menneskene til å legge seg ned. Det var mye gress på stedet. Mennene la seg derfor ned, i antall omtrent fem tusen. Jesus tok brødene, og etter å ha gitt takk, delte han ut til disiplene, og disiplene til de som lå der, likeledes også av fiskene så mye som de ville. Da de var blitt mette, sier han til disiplene sine: Samle de overskytende bitene, så ikke noe skal gå tapt. De samlet derfor og fylte tolv kurver med fragmenter fra de fem byggbrødene som var til overs etter dem som hadde spist. Menneskene som hadde sett det tegnet Jesus gjorde, sa derfor at denne virkelig er profeten som kommer inn i verden. Jesus visste derfor at de var i ferd med å komme og gripe ham for å gjøre ham til konge, så han trakk seg tilbake igjen til fjellet, alene.

Da kvelden kom, gikk disiplene hans ned til sjøen. Og etter å ha gått om bord i skipet, kom de over havet til Kapernaum. Og mørket hadde allerede falt på, og Jesus hadde ikke kommet til dem. Havet ble rørt opp da en stor vind blåste. Etter å ha rodd derfor omtrent tjuefem eller tretti stadier, ser de Jesus gående på havet og kommende nær båten, og de ble redde. Men han sier til dem: Jeg er det, frykt ikke. De var derfor villige til å ta ham inn i båten, og umiddelbart var båten ved det landet som de var på vei til.

Den neste dagen så mengden som sto på den andre siden av havet at det ikke var noen annen liten båt der enn den ene som disiplene hans hadde gått om bord i, og at Jesus ikke hadde gått om bord i den lille båten sammen med disiplene hans, men at disiplene hans hadde dratt av sted alene, Men det kom båter fra Tiberias nær det stedet hvor de spiste brødet etter at Herren hadde takket, Når folkemengden derfor så at Jesus ikke var der, og heller ikke disiplene hans, gikk de selv om bord i skipene og kom til Kapernaum for å søke etter Jesus. Og da de hadde funnet

ham på den andre siden av sjøen, sa de til ham: Rabbi, når kom du hit? Jesus svarte dem og sa: Sannelig, sannelig sier jeg dere, dere søker meg, ikke fordi dere så tegn, men fordi dere spiste av brødene og ble mettet. Arbeid ikke for den mat som blir ødelagt, men for den mat som forblir til evig liv, som Menneskesønnen vil gi dere, for ham har Faderen forseglet, Gud. De sa derfor til ham: Hva skal vi gjøre for at vi kan utføre Guds gjerninger? Jesus svarte og sa til dem: Dette er Guds gjerning, at dere tror på ham som han har sendt.

De sa derfor til ham: Hva slags tegn gjør du da, så vi kan se og tro på deg? Hva er det du gjør? Fedrene våre spiste manna i ørkenen, som det er skrevet: Brød fra himmelen ga han dem å spise. Jesus sa derfor til dem: Sannelig, sannelig sier jeg dere, det var ikke Moses som ga dere brødet fra himmelen, men min Far gir dere det sanne brødet fra himmelen. For Guds brød er det som kommer ned fra himmelen og gir liv til verden. De sa derfor til ham: Herre, gi oss alltid dette brødet. Jesus sa til dem: Jeg er livets brød, den som kommer til meg skal ikke sulte, og den som tror på meg skal aldri tørste.

Men jeg sa til dere at dere har sett meg og likevel ikke tror. Alt det Faderen gir meg, vil komme til meg, og den som kommer til meg, vil jeg aldri drive ut. fordi jeg har kommet ned fra himmelen, ikke for å gjøre min vilje, men viljen til ham som har sendt meg. Dette er viljen til Faderen som har sendt meg, at jeg ikke skal miste noe av alt det han har gitt meg, men oppreise det på den siste dagen. Dette er viljen til den som sendte meg, så at enhver som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv, og jeg skal reise ham opp på den siste dagen. Jødene knurret derfor om ham fordi han sa: Jeg er brødet som har kommet ned fra himmelen. Og de sa: Er ikke denne Jesus, Josefs sønn, hvis far og mor vi kjenner?

Hvordan kan han da si at han har kommet ned fra himmelen? Jesus svarte derfor og sa til dem: Ikke knurr med hverandre. Ingen er i stand til å komme til meg, hvis ikke Faderen som har sendt meg, trekker ham, og jeg vil reise ham opp på den siste dag. Det er skrevet i profetene: Og de skal alle være lært av Gud. Hver den som hører fra Faderen og har lært, kommer til meg. Ikke at noen har sett Faderen, unntatt den som er fra Gud; denne har sett Faderen. Sannelig, sannelig, jeg sier dere: den som tror på meg har evig liv. Jeg er livets brød. Fedrene deres spiste manna i ørkenen og døde. Dette er brødet som kommer ned fra himmelen, så at den som spiser av det ikke skal dø. Jeg er det levende brødet som har kommet ned fra himmelen. Hvis noen spiser av dette brødet, vil han leve til evig tid. Og brødet som jeg vil gi, er mitt kjøtt, som jeg vil gi for verdens liv. Jødene kranglet derfor med hverandre og sa: Hvordan kan denne gi oss sitt kjøtt å spise? Jesus sa derfor til dem: Sannelig, sannelig, jeg sier dere, hvis dere ikke spiser kjøttet av Menneskesønnen og drikker hans blod, har dere ikke liv i dere selv. Den som spiser mitt kjøtt og drikker mitt blod har evig liv, og jeg vil reise ham opp på den siste dag. For mitt kjøtt er sannelig mat, og mitt blod er sannelig drikk. Den som eter mitt kjøtt og drikker mitt blod, forblir i meg, og jeg i ham. Som den levende Far sendte meg og jeg lever på grunn av Faderen, så skal også den som eter meg leve på grunn av meg. Dette er brødet som har kommet ned fra himmelen, ikke som fedrene deres åt manna og døde. Den som eter dette brødet vil leve til evig tid. Disse tingene sa han mens han underviste i forsamlingen i Kapernaum.

Mange av hans disipler sa derfor, etter å ha hørt dette: Denne talen er hard, hvem kan høre den? Men Jesus visste i seg selv at disiplene hans knurret om dette, og sa til dem: Forarger dette dere? Hvis dere derfor ser Menneskesønnen stige opp dit hvor han

var før? Ånden er den som gjør levende, kjøttet gagner ingenting, de ordene som jeg taler til dere er ånd og er liv. Men det er noen blant dere som ikke tror. For Jesus visste fra begynnelsen hvem som ikke trodde og hvem som skulle forråde ham. Og han sa: Derfor har jeg sagt til dere at ingen kan komme til meg, hvis det ikke er gitt ham fra min Far. Fra dette gikk mange av disiplene hans bort, og de vandret ikke lenger med ham. Jesus sa derfor til de tolv: Vil ikke også dere gå? Simon Peter svarte derfor til ham: Herre, til hvem skal vi gå? Du har ord av evig liv. Og vi har trodd og har kjent at du er Kristus, den levende Guds Sønn. Jesus svarte til dem: Valgte ikke jeg dere, de tolv? Og en av dere er en djevel. Han sa dette om Judas, sønn av Simon Iskariot, for denne var i ferd med å overlevere ham, han som var en av de tolv.

7

Og Jesus vandret etter dette i Galilea, for han var ikke villig til å gå i Judea, fordi jødene søkte å drepe ham. Det var nær jødenes fest, løvhyttehøytiden. Hans brødre sa derfor til ham: Dra herfra og gå til Judea, så at også dine disipler kan se dine gjerninger som du gjør, Ingen gjør noe i hemmelighet og søker selv å være i åpenhet. Hvis du gjør disse ting, vis deg selv for verden. For ikke engang brødrene hans trodde på ham. Jesus sier derfor til dem: Min tid er ennå ikke kommet, men deres tid er alltid klar. Verden kan ikke hate dere, men den hater meg, fordi jeg vitner om den at dens gjerninger er onde. Dere går opp til denne festen, jeg går ikke ennå opp til denne festen, fordi min tid ennå ikke er oppfylt. Men etter å ha sagt dette til dem, ble han værende i Galilea. Som men hans brødre gikk opp, da gikk også han opp til festen, ikke åpent, men som i hemmelighet. Jødene søkte derfor etter ham under festen og sa: Hvor er han? Og det var mye knurring om ham i mengdene. Noen sa at han er god, andre sa: Nei, men han fører

mengden vill. Ingen talte imidlertid åpent om ham på grunn av frykten for jødene.

Allerede midt i festen gikk Jesus opp i tempelet og underviste. Og jødene undret seg og sa: Hvordan kjenner denne til skriftene uten å ha lært? Jesus svarte derfor dem og sa: Min lære er ikke min, men hans som har sendt meg. Hvis noen ønsker å gjøre hans vilje, vil han vite om undervisningen, hvorvidt den er fra Gud eller jeg taler av meg selv. Den som taler av seg selv søker sin egen ære, men den som søker æren til ham som har sendt ham, denne er sann, og det er ingen urettferdighet i ham. Har ikke Moses gitt dere loven? Og ingen av dere holder loven. Hvorfor søker dere å drepe meg? Mengden svarte og sa: Du har en demon, hvem søker å drepe deg? Jesus svarte og sa til dem: Jeg gjorde ett verk, og dere forundrer dere alle på grunn av dette. Moses har gitt dere omskjærelsen, ikke fordi den er fra Moses, men fra fedrene, og på sabbaten omskjærer dere et menneske. Hvis en mann tar imot omskjærelse på sabbaten så at Mose lov ikke blir brutt, er dere sinte på meg fordi jeg gjorde en hel mann frisk på sabbaten Ikke døm etter utseende, men døm med rettferdig dom. Sa derfor noen av jerusalemittene: Er ikke dette han som de søker å drepe? Og se, han snakker åpent, og de sier ingenting til ham. Kan det være at herskerne virkelig har forstått at denne virkelig er Kristus? Men denne vet vi hvor er fra, men Kristus, når han kommer, vet ingen hvor han er fra. Jesus ropte derfor ut i tempelet mens han underviste og sa: Dere kjenner meg også, og dere vet hvor jeg er fra, og jeg har ikke kommet av meg selv, men han som har sendt meg er sann, han som dere ikke kjenner. Jeg kjenner ham, fordi jeg er fra ham og han sendte meg. De søkte derfor å gripe ham, og ingen la hånd på ham, fordi hans time ennå ikke var kommet. Mange fra folkemengden trodde på ham og sa: Når Kristus kommer, vil han sikkert ikke gjøre flere tegn enn disse som denne

har gjort? Fariseerne hørte mengden knurre om disse tingene angående ham, og fariseerne og yppersteprestene sendte assistenter for å gripe ham. Jesus sa derfor: Ennå en liten tid er jeg med dere, og så går jeg til ham som sendte meg. Dere vil søke meg og ikke finne meg, og hvor jeg er, kan dere ikke komme. Sa derfor jødene til seg selv: Hvor skal denne gå, siden vi ikke vil finne ham? Skal han kanskje gå til de spredte grekerne og lære grekerne? Hva er dette ordet som han sa: Dere vil søke meg og ikke finne meg, og hvor jeg er, kan dere ikke komme?

Men på den siste, store dagen av festen stod Jesus og ropte ut: Hvis noen tørster, la ham komme til meg og drikke. Den som tror på meg, som Skriften sa, elver av levende vann vil flyte fra hans indre. Men dette sa han om Ånden som de troende i ham skulle motta, for den Hellige Ånd var ennå ikke, fordi Jesus ennå ikke var blitt herliggjort. Mange fra mengden sa derfor, etter å ha hørt ordet: Denne er sannelig profeten. Andre sa: Denne er Kristus. Andre sa: Kommer ikke Kristus fra Galilea? Sa ikke Skriften at Kristus kommer fra Davids ætt og fra Betlehem, landsbyen hvor David var? En splittelse oppsto derfor i folkemengden på grunn av ham. Noen av dem ville gripe ham, men ingen la hendene på ham. Assistentene kom derfor til yppersteprestene og fariseerne, og de sa til dem: Hvorfor brakte dere ham ikke? Assistentene svarte: Aldri har et menneske talt slik som dette mennesket. Fariseerne svarte derfor til dem: Har ikke også dere blitt ført vill? Har noen av herskerne trodd på ham, eller noen av fariseerne? Men denne mengden som ikke kjenner loven, er forbannet. Nikodemus sier til dem, han som hadde kommet om natten til ham, og som var en av dem, Dømmer ikke vår lov mannen, hvis den ikke først hører fra ham og får vite hva han gjør? De svarte og sa til ham: Er ikke også du fra Galilea?

Undersøk og se at ingen profet fra Galilea har blitt reist. Og hver gikk bort til sitt hus.

8

Men Jesus gikk til Oljeberget. Ved daggry kom han igjen til tempelet, og alle folket kom til ham, og han satte seg ned og underviste dem. Men de skriftlærde og fariseerne fører en kvinne som er grepet i ekteskapsbrudd, og de setter henne i midten De sier til ham: Lærer, denne kvinnen har blitt grepet på fersk gjerning i ekteskapsbrudd. Og i vår lov befalte Moses å steine slike kvinner. Du, hva sier du derfor? Men dette sa de for å teste ham, så at de kunne ha en anklage mot ham. Men Jesus bøyde seg ned og skrev med fingeren på jorden. Men da de vedble å spørre ham, rettet han seg opp og sa til dem: Den syndfrie blant dere, la ham først kaste stein på henne. Og igjen bøyde han seg ned og skrev på jorden. Men de som hadde hørt dette, gikk ut én etter én, og begynte med de eldste, og Jesus ble etterlatt alene med kvinnen som sto der i midten. Men Jesus så opp og sa til henne: Kvinne, hvor er de? Har ingen fordømt deg? Hun sa: Ingen, Herre. Men Jesus sa: Heller ikke jeg fordømmer deg, gå og synd ikke lenger fra nå av.

Igjen talte derfor Jesus til dem og sa: Jeg er verdens lys, den som følger meg skal slett ikke vandre i mørket, men vil ha livets lys. De fariseerne sa derfor til ham: Du vitner om deg selv, ditt vitnesbyrd er ikke sant. Jesus svarte og sa til dem: Selv om jeg vitner om meg selv, er vitnesbyrdet mitt sant, fordi jeg vet hvor jeg kom fra og hvor jeg går. Men dere vet ikke hvor jeg kommer fra eller hvor jeg går. Dere dommer etter kjødet, jeg dommer ingen. Og hvis jeg dømmer, er min dom sann, fordi jeg ikke er alene, men jeg og Faderen som har sendt meg. Og i deres egen lov er det

skrevet at to menns vitnesbyrd er sant. Jeg er den som vitner om meg selv, og Faderen som har sendt meg vitner om meg. De sa derfor til ham: Hvor er din far? Jesus svarte: Dere kjenner verken meg eller min far. Hvis dere kjente meg, ville dere også kjent min far. Disse ordene talte Jesus i skattkammeret, mens han underviste i tempelet, og ingen grep ham, fordi hans time ennå ikke var kommet.

Sa derfor Jesus igjen til dem: Jeg går, og dere vil søke meg, og dere vil dø i deres synd. Hvor jeg går, kan dere ikke komme. Jødene sa derfor: Han vil vel ikke drepe seg selv, siden han sier: Dit jeg går, kan dere ikke komme? Og han sa til dem: Dere er fra de nede, jeg er fra de oppe. Dere er fra denne verden, jeg er ikke fra denne verden. Jeg sa derfor til dere at dere vil dø i deres synder, for hvis dere ikke tror at jeg er, vil dere dø i deres synder. De sa derfor til ham: Hvem er du? Og Jesus sa til dem: Fra begynnelsen, det som jeg også taler til dere. Jeg har mye å si og dømme om dere, men han som sendte meg er sann, og jeg sier til verden disse ting som jeg hørte fra ham. De visste ikke at han talte til dem om Faderen. Jesus sa derfor til dem: Når dere løfter opp Menneskesønnen, da vil dere vite at jeg er, og at jeg ikke gjør noe av meg selv, men som min Far lærte meg, det taler jeg. Og den som har sendt meg er med meg, faren har ikke forlatt meg alene, fordi jeg alltid gjør det som behager ham. Mens han talte disse tingene, trodde mange på ham.

Jesus sa derfor til de jødene som hadde trodd på ham: Hvis dere forblir i mitt ord, er dere sannelig mine disipler. Og dere vil kjenne sannheten, og sannheten vil sette dere fri. De svarte til ham: Vi er Abrahams avkom, og vi har aldri vært slavebundet til noen. Hvordan kan du si at dere vil bli frie? Jesus svarte dem: Sannelig, sannelig sier jeg dere at hver den som gjør synd er en

slave av synden. Men slaven forblir ikke i huset til evig tid, sønnen forblir til evig tid. Hvis derfor Sønnen setter dere fri, vil dere virkelig være frie. Jeg vet at dere er Abrahams ætt, men dere søker å drepe meg, fordi mitt ord ikke finner rom i dere. Jeg taler det jeg har sett hos min far, og dere gjør derfor det dere har sett hos deres far. De svarte og sa til ham: Vår far er Abraham. Jesus sier til dem: Hvis dere var Abrahams barn, ville dere gjort Abrahams gjerninger. Nå men dere søker å drepe meg, et menneske som har talt sannheten til dere, som jeg hørte fra Gud. Dette gjorde ikke Abraham. Dere gjør deres fars gjerninger. De sa derfor til ham: Vi er ikke født av hor, vi har én far, Gud. Jesus sa derfor til dem: Hvis Gud var deres far, ville dere ha elsket meg, for jeg gikk ut fra Gud og har kommet. Jeg har heller ikke kommet fra meg selv, men han sendte meg. Hvorfor forstår dere ikke min tale? Fordi dere ikke er i stand til å høre mitt ord. Dere er fra djevelen, deres far, og dere vil gjøre deres fars begjær. Han var en morder fra begynnelsen og står ikke i sannheten, fordi det ikke er sannhet i ham. Når han taler løgn, taler han ut fra sitt eget, fordi han er en løgner og løgnens far. Men fordi jeg sier sannheten, tror dere meg ikke. Hvem av dere kan bevise at jeg har syndet? Hvis jeg sier sannheten, hvorfor tror dere meg ikke? Den som er fra Gud, hører Guds ord. Derfor hører dere ikke, fordi dere ikke er fra Gud. Jødene svarte derfor og sa til ham: Sier vi ikke med rette at du er en samaritan og har en demon? Jesus svarte: Jeg har ikke en demon, men jeg ærer min far, og dere vanærer meg. Jeg søker ikke min ære, det er en som søker og dømmer. Sannelig, sannelig, jeg sier til dere: hvis noen holder mitt ord, skal han aldri i evighet se døden. Jødene sa derfor til ham: Nå har vi forstått at du har en demon. Abraham døde og profetene, og du sier: Hvis noen holder mitt ord, skal han aldri smake døden i evighet? Er du ikke større enn vår far Abraham, som døde? Og profetene døde. Hvem gjør du deg selv til? Jesus svarte: Hvis jeg forherliger meg selv, er min

herlighet ingenting. Det er min Far som forherliger meg, han som dere sier at er deres Gud, Og dere har ikke kjent ham, men jeg vet ham. Og hvis jeg sier at jeg ikke vet ham, vil jeg være en løgner lik dere, men jeg vet ham og jeg holder hans ord. Abraham, deres far, jublet over å se min dag, og han så den og gledet seg. Sa derfor jødene til ham: Du har ikke ennå femti år, og du har sett Abraham? Jesus sa til dem: Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Før Abraham ble til, er jeg. De tok derfor opp steiner for å kaste på ham. Men Jesus skjulte seg og gikk ut fra tempelet, idet han gikk gjennom midten av dem, og gikk forbi på den måten.

9

Og da han gikk forbi, så han en mann som var blind fra fødselen. Og disiplene hans spurte ham og sa: Rabbi, hvem syndet, denne eller foreldrene hans, så at han ble født blind? Jesus svarte: Verken denne syndet, eller hans foreldre, men så at Guds gjerninger skal åpenbares i ham. Jeg må arbeide den som sendte megs gjerninger mens det er dag; natten kommer når ingen kan arbeide. Når jeg er i verden, er jeg verdens lys. Etter å ha sagt dette spyttet han på bakken og laget leire av spyttet, og smurte leiren på øynene til den blinde. Og han sa til ham: Gå og vask deg i bassenget Siloam, som betyr sendt. Han gikk derfor bort og vasket seg, og kom seende.

Naboene derfor og de som så ham før at han var blind, sa: Er ikke denne den som satt og tigget? Andre sa at dette er han, men andre sa at han er lik ham. Han sa at jeg er det. De sa derfor til ham: Hvordan ble dine øyne åpnet? Den svarte og sa: En mann kalt Jesus laget leire og smurte mine øyne og sa til meg: Gå til bassenget Siloam og vask deg. Jeg gikk bort og vasket meg og fikk synet. Jeg sa derfor til ham: Hvor er han? Han sier: Jeg vet ikke.

De leder ham til fariseerne, han som en gang var blind. Det var sabbat da Jesus laget leiren og åpnet øynene hans. Igjen spurte derfor fariseerne ham hvordan han hadde fått synet. Men han sa til dem: Han la leire på mine øyne, og jeg vasket meg, og jeg ser. Derfor sa noen av fariseerne: Denne mannen er ikke fra Gud, fordi han ikke holder sabbaten. Andre sa: Hvordan kan en syndig mann gjøre slike tegn? Og det var splittelse blant dem. De sier til den blinde igjen: Hva sier du om ham, siden han åpnet dine øyne? Men han sa at han er en profet. Jødene trodde derfor ikke om ham at han var blind og hadde fått synet tilbake, inntil de kalte foreldrene til ham som hadde fått synet tilbake. Og de spurte dem og sa: Er dette sønnen deres, som dere sier ble født blind? Hvordan kan han da se nå? Hans foreldre svarte dem og sa: Vi vet at denne er vår sønn, og at han ble født blind, Men hvordan han nå ser vet vi ikke, eller hvem som åpnet hans øyne vet vi ikke. Han er myndig, spør ham, han vil selv tale om seg selv. Disse tingene sa foreldrene hans fordi de fryktet jødene, for jødene hadde allerede avtalt at hvis noen bekjente ham som Kristus, skulle han bli utestengt fra synagogen. På grunn av dette sa foreldrene hans: Han har alder, spør ham. De ropte derfor for andre gang på mannen som hadde vært blind, og sa til ham: Gi Gud ære, vi vet at denne mannen er en synder. Han svarte derfor og sa: Om han er en synder vet jeg ikke, én ting vet jeg, at jeg som var blind nå ser. Jeg sa til ham igjen: Hva gjorde han med deg? Hvordan åpnet han dine øyne? Han svarte dem: Jeg sa til dere allerede, og dere hørte ikke. Hvorfor vil dere høre igjen? Vil ikke også dere bli hans disipler? De skjelte ut ham og sa: Du er disippel av ham, men vi er Moses disipler. Vi vet at Gud har talt til Moses, men denne vet vi ikke hvor kommer fra. Mannen svarte og sa til dem: I dette er det jo vidunderlig, at dere ikke vet hvor han er fra, og han åpnet mine øyne. Vi vet at Gud ikke hører syndere, men hvis noen er gudfryktig og gjør hans vilje, ham hører han. Fra verdens

begynnelse har det ikke vært hørt at noen åpnet øynene til en som var født blind. Hvis denne ikke var fra Gud, ville han ikke vært i stand til å gjøre noe. De svarte og sa til ham: I synder ble du født, helt og holdent, og du lærer oss? Og de kastet ham ut. Jesus hørte at de hadde kastet ham ut, og da han hadde funnet ham, sa han til ham: Tror du på Guds Sønn? Han svarte og sa: Og hvem er han, Herre, så jeg kan tro på ham? Jesus sa til ham: Du har sett ham, og den som taler med deg, det er han. Men han sa: Jeg tror, Herre, og han tilba ham. Og Jesus sa: Til dom kom jeg inn i denne verden, så at de som ikke ser skal se, og de som ser skal bli blinde. Og noen av fariseerne som var med ham hørte dette, og sa til ham: Er ikke også vi blinde? Jesus sa til dem: Hvis dere var blinde, ville dere ikke hatt synd, men nå sier dere at vi ser, derfor forblir synden deres.

10

Sannelig, sannelig, jeg sier dere, den som ikke går inn gjennom døren inn i sauenes gård, men klatrer opp fra et annet sted, han er en tyv og en røver, Men den som går inn gjennom døren er sauenes gjeter. Til denne åpner dørvokteren, og sauene hører hans stemme, og han kaller sine egne sauer ved navn og fører dem ut. Og når han bringer frem sine egne sauer, går han foran dem, og sauene følger ham, fordi de kjenner hans stemme. En fremmed vil de ikke følge, men de vil flykte fra ham, fordi de ikke kjenner de fremmedes stemme. Denne lignelsen sa Jesus til dem, men de forsto ikke hva det var han talte til dem om. Jesus sa derfor igjen til dem: Sannelig, sannelig, jeg sier dere at jeg er døren for sauene. Alle som kom før meg, er tyver og røvere, men sauene hørte dem ikke. Jeg er døren. Hvis noen går inn gjennom meg, vil han bli frelst, og han vil gå inn og gå ut, og han vil finne beite. Tyven kommer ikke uten at han skal stjele og ofre og

ødelegge, jeg kom så at de må ha liv og ha det i overflod. Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren setter sin sjel for sauene. Den leide arbeideren, som ikke er gjetere og som sauene ikke tilhører, ser ulven komme og forlater sauene og flyr, og ulven griper dem og sprer sauene. Men leiearbeideren flykter, fordi han er en leiearbeider og det ikke bryr ham om sauene. Jeg er den gode gjeteren, og jeg kjenner mine og er kjent av mine, Som Faderen kjenner meg og jeg kjenner Faderen, og jeg legger min sjel for sauene. Og jeg har andre sau som ikke er fra denne gården, og de må jeg også bringe, og de vil høre min stemme, og det vil bli én flokk, én hyrde. Derfor elsker faren meg, fordi jeg legger ned min sjel, så jeg kan ta den igjen. Ingen tar den fra meg, men jeg legger den fra meg selv. Jeg har myndighet til å legge den ned, og jeg har myndighet til å ta den igjen. Denne befalingen fikk jeg fra min Far. En splittelse oppsto derfor igjen blant jødene på grunn av disse ordene. Men mange av dem sa: Han har en demon og er gal, hvorfor hører dere på ham? Andre sa: Disse ordene er ikke fra en demonbesatt mann. Kan en demon åpne øynene til blinde?

Det skjedde en innvielse i Jerusalem, og det var vinter, Og Jesus gikk i tempelet i Salomos søylegang. Jødene omringet derfor ham og sa til ham: Hvor lenge tar du opp vår sjel? Hvis du er Kristus, si det til oss åpent. Jesus svarte til dem: Jeg sa til dere, og dere tror ikke. De gjerninger som jeg gjør i min fars navn, disse vitner om meg. Men dere tror ikke, for dere er ikke av mine sauer, som jeg sa til dere. Sauene mine hører min stemme, og jeg kjenner dem, og de følger meg. Og jeg gir evig liv til dem, og de skal aldri gå fortapt, og ingen skal rive dem ut av min hånd. Min far, som har gitt meg dette, er større enn alle, og ingen kan rive det ut av min fars hånd. Jeg og faren er ett. Jødene bar derfor igjen steiner for å steine ham. Jesus svarte dem: Jeg har vist dere mange gode gjerninger fra min Far. For hvilken av dem steiner dere meg?

Jødene svarte ham og sa: Vi stener deg ikke for en god gjerning, men for bespottelse, og fordi du som er et menneske gjør deg selv til Gud. Jesus svarte dem: Er det ikke skrevet i deres lov: Jeg sa, dere er guder? Hvis han kalte dem guder, de som Guds ord kom til, og Skriften ikke kan oppløses, Ham som Faderen har helliget og sendt inn i verden, dere sier at blaspfemerer, fordi jeg sa: Guds Sønn er jeg? Hvis jeg ikke gjør min fars gjerninger, så tro ikke på meg, Men hvis jeg gjør det, selv om dere ikke tror meg, så tro gjerningene, så dere kan vite og tro at Faderen er i meg og jeg i ham. De søkte derfor igjen å gripe ham, og han gikk ut av deres hånd.

Og han dro bort igjen til den andre siden av Jordan, til det stedet hvor Johannes først døpte, og han ble der. Og mange kom til ham og sa at Johannes sannelig ikke gjorde noe tegn, men alt Johannes sa om ham var sant. og mange der trodde på ham.

11

Det var en syk mann, Lasarus fra Betania, fra landsbyen til Maria og Marta, hennes søster. Det var Maria som hadde salvet Herren med salve og tørket føttene hans med håret hennes, hvis bror Lasarus var syk. Derfor sendte søstrene bud til ham og sa: Herre, se, han som du elsker er syk. Men da Jesus hadde hørt dette, sa han: Denne svakhet er ikke til døden, men for Guds ære, så Guds Sønn kan bli herliggjort gjennom den. Men Jesus elsket Martha og søsteren hennes og Lazarus. Da han derfor hørte at han var syk, ble han virkelig værende på det stedet hvor han var i to dager, Deretter sier han til disiplene: La oss gå til Judea igjen. Disiplene sier til ham: Rabbi, nå søkte jødene å steine deg, og du går dit igjen? Jesus svarte: Er det ikke tolv timer i dagen? Hvis noen går om dagen, snubler han ikke, fordi han ser lyset i denne

verden, Men hvis noen går i natten, snubler han, fordi lyset ikke er i ham. Disse tingene sa han, og etter dette sier han til dem: Lasarus, vår venn, har sovnet, men jeg går for å vekke ham. Sa derfor disiplene hans: Herre, hvis han har sovnet, vil han bli frelst. Men Jesus hadde talt om hans død, men de trodde at han talte om søvnens hvile. Da sa derfor Jesus åpent til dem: Lasarus er død, Og jeg gleder meg for deres skyld, så dere kan tro, fordi jeg ikke var der, men la oss gå til ham. Sa derfor Thomas, den kalte Tvilling, til sine meddisipler: La oss også gå, så vi kan dø med ham.

Da Jesus kom, fant han at han allerede hadde vært fire dager i graven. Men Betania var nær Jerusalem, omtrent femten stadier unna. Og mange av jødene hadde kommet til Martha og Maria for å trøste dem angående deres bror. Martha hørte derfor at Jesus kom, og møtte ham, men Maria satt i huset. Martha sa derfor til Jesus: Herre, hvis du hadde vært her, ville min bror ikke ha dødd. Men også nå vet jeg at alt du ber Gud om, vil Gud gi deg. Jesus sier til henne: Din bror vil oppstå. Martha sier til ham: Jeg vet at han vil oppstå i oppstandelsen på den siste dagen. Jesus sa dette: Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg, selv om han dør, vil leve, og enhver som lever og tror på meg, skal aldri dø. Tror du dette? Hun sier til ham: Ja, Herre, jeg har trodd at du er Kristus, Guds Sønn, han som kommer til verden. Og etter å ha sagt dette gikk hun bort og kalte hemmelig på Maria, søsteren hennes, idet hun sa: Læreren er her og kaller på deg. Da hun hørte det, reiser hun seg raskt og kommer til ham. Ennå hadde ikke Jesus kommet inn i landsbyen, men var på det stedet hvor Marta møtte ham. Jødene som derfor var med henne i huset og trøstet henne, da de så at Maria raskt reiste seg og gikk ut, fulgte henne og sa at hun går til graven for å gråte der. Maria kom derfor dit hvor Jesus var, og da hun så ham, falt hun ned for hans føtter og sa til ham:

Herre, hvis du hadde vært her, ville ikke min bror ha dødd. Jesus, da han derfor så henne gråte og jødene som hadde kommet sammen med henne gråte, ble han indignert i ånden og uroet seg selv. Og han sa: Hvor har dere lagt ham? De sier til ham: Herre, kom og se. Jesus gråt. Sa derfor jødene: Se hvordan han elsket ham. Noen av dem sa: Kunne ikke denne, som åpnet øynene til den blinde, også gjort slik at denne ikke døde? Jesus, derfor igjen dypt beveget i seg selv, kommer til graven. Den var en hule, og en stein lå over den. Jesus sier: Løft bort steinen. Martha, søsteren til den døde, sier til ham: Herre, han stinker allerede, for det er fjerde dag. Jesus sier til henne: Sa jeg ikke til deg at hvis du tror, skal du se Guds herlighet? De tok derfor opp steinen hvor den døde lå. Men Jesus løftet øynene opp og sa: Far, jeg takker deg at du hørte meg. Jeg visste at du alltid hører meg, men på grunn av folkemengden som sto rundt sa jeg det, så de skulle tro at du har sendt meg. Og da han hadde sagt dette, ropte han med høy røst: Lasarus, kom ut! Og den døde gikk ut, bundet om føttene og hendene med svøp, og ansiktet hans var viklet inn i et klede. Jesus sier til dem: Løs ham og la ham gå.

Mange av jødene som hadde kommet til Maria og sett hva Jesus hadde gjort, trodde derfor på ham. Men noen av dem gikk til fariseerne og fortalte dem hva Jesus hadde gjort. De samlet derfor yppersteprestene og fariseerne til råd og sa: Hva gjør vi, fordi denne mannen gjør mange tegn? Hvis vi lar ham gå slik, vil alle tro på ham, og romerne vil komme og ta bort både vårt sted og vår nasjon. Men en av dem, Kaifas, som var høyprest det året, sa til dem: Dere vet ingenting, Dere diskuterer heller ikke at det er fordelaktig for oss at én mann dør for folket, og ikke hele nasjonen går til grunne. Dette sa han imidlertid ikke av seg selv, men da han var yppersteprest det året, profeterte han at Jesus var i ferd med å dø for nasjonen, Og ikke bare for nasjonen, men for at han også

skulle samle Guds spredte barn til ett. Fra den dagen derfor tok de råd sammen for å drepe ham. Jesus gikk derfor ikke lenger åpent blant jødene, men dro derfra til landet nær ørkenen, til byen som kalles Efraim, og der oppholdt han seg med disiplene sine. Det var nær påsken til jødene, og mange gikk opp til Jerusalem fra landet før påsken for at de skulle rense seg selv. De søkte derfor Jesus og sa med hverandre mens de sto i tempelet: Hva tror dere, kommer han ikke til festen? Men yppersteprestene og fariseerne hadde gitt befaling om at hvis noen visste hvor han var, skulle han rapportere det, så de kunne gripe ham.

12

Jesus kom derfor seks dager før påsken til Betania, hvor Lasarus var, han som var død og som han hadde reist opp fra de døde. De gjorde derfor middag til ham der, og Martha tjente, men Lasarus var en av de som lå til bords med ham. Maria tok derfor et pund ren, kostbar nardussalve, salvet Jesu føtter og tørket føttene hans med håret sitt, og huset ble fylt av duften fra salven. Derfor sier en av disiplene hans, Judas Iskariot, Simons sønn, han som skulle overlevere ham, Hvorfor ble ikke denne salven solgt for tre hundre denarer og gitt til de fattige? Han sa dette, men ikke fordi de fattige var en bekymring for ham, men fordi han var en tyv, og han hadde pengekisten og bar bort det som ble lagt i den. Jesus sa derfor: La henne være, hun har bevart det til min begravelsesdag. De fattige har dere alltid med dere, men meg har dere ikke alltid. En stor mengde av jødene fikk derfor vite at han var der, og de kom ikke bare på grunn av Jesus, men også for å se Lasarus, som han hadde reist opp fra de døde. Men yppersteprestene planla å drepe også Lasarus. fordi mange av jødene gikk bort på grunn av ham og trodde på Jesus.

Den neste dag, da den store mengden som hadde kommet til festen hørte at Jesus kom til Jerusalem, De tok grenene av palmetrærne og gikk ut for å møte ham, og de ropte: Hosanna, velsignet er han som kommer i Herrens navn, Israels konge. Men Jesus, som hadde funnet et ungesel, satte seg på det, slik det er skrevet, Ikke frykt, datter Sion! Se, din konge kommer, sittende på et eselføll.

Disse tingene kjente ikke disiplene hans først, men da Jesus ble herliggjort, da husket de at disse tingene var skrevet om ham, og at de hadde gjort disse tingene til ham. Mengden som var med ham vitnet derfor da han ropte Lasarus ut fra graven og reiste ham opp fra de døde. På grunn av dette møtte folkemengden ham, fordi de hadde hørt at han hadde gjort dette tegnet. Fariseerne sa derfor til seg selv: Dere ser at dere ikke gagner noe? Se, verden har gått etter ham.

Det var noen grekere blant dem som dro opp for å tilbe under festen. Disse kom derfor til Filip fra Betsaida i Galilea, og spurte ham og sa: Herre, vi vil se Jesus. Filippus kommer og sier til Andreas, og igjen kommer Andreas og Filippus og sier til Jesus, Men Jesus svarte dem og sa: Timen har kommet så at Menneskesønnen skal bli herliggjort. Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis ikke hvetekornets korn faller i jorden og dør, forblir det alene, men hvis det dør, bærer det mye frukt. Den som elsker sin sjel vil miste den, og den som hater sin sjel i denne verden, vil vokte den til evig liv. Hvis noen tjener meg, la ham følge meg, og hvor jeg er, der skal også min tjener være, og hvis noen tjener meg, vil Faderen ære ham. Nå er min sjel blitt urolig, og hva skal jeg si? Fader, frels meg fra denne time. Men derfor kom jeg til denne time. Far, herliggjør ditt navn. Det kom derfor en stemme fra himmelen: Jeg har herliggjort det, og jeg vil igjen herliggjøre

det. Mengden som derfor sto der og hadde hørt, sa at det hadde vært torden, andre sa at en engel hadde talt til ham. Jesus svarte og sa: Ikke for min skyld har denne stemmen kommet, men for deres skyld. Nå er dommen over denne verden, nå vil herskeren over denne verden bli kastet ut, Og jeg, hvis jeg blir løftet opp fra jorden, vil jeg dra alle til meg selv. Dette sa han for å angi hvilken død han skulle dø. Folkemengden svarte ham: Vi hørte fra loven at Kristus forblir til evig tid, og hvordan kan du si at Menneskesønnen må bli løftet opp? Hvem er denne Menneskesønnen? Jesus sa derfor til dem: Ennå en liten tid er lyset med dere. Vandre mens dere har lyset, slik at mørket ikke skal overvinne dere, og den som vandrer i mørket vet ikke hvor han går. Mens dere har lyset, tro på lyset, slik at dere kan bli lysets barn. Dette talte Jesus, og han gikk bort og skjulte seg for dem.

Selv om han hadde gjort så mange tegn foran dem, trodde de ikke på ham. så at ordet fra profeten Jesaja måtte bli oppfylt, som han sa: Herre, hvem har trodd vår forkynnelse? Og for hvem har Herrens arm blitt åpenbart? På grunn av dette var de ikke i stand til å tro, fordi Jesaja igjen sa, Han har blindet deres øyne og har forherdet deres hjerte, så at de ikke ser med øynene og forstår med hjertet og vender seg, og jeg vil helbrede dem.

Disse tingene sa Jesaja da han så hans herlighet og talte om ham. Likevel trodde mange av herskerne på ham, men på grunn av fariseerne erkjente de det ikke, slik at de ikke skulle bli utstøtt av menigheten, de elsket æren fra menneskene mer enn æren fra Gud.

Jesus ropte ut og sa: Den som tror på meg, tror ikke på meg, men på ham som har sendt meg. og den som ser meg, ser den som har sendt meg. Jeg har kommet som lys inn i verden, så at enhver

som tror på meg ikke skal forbli i mørket. Og hvis noen hører mine ord og ikke tror, dømmer jeg ham ikke, for jeg kom ikke for å dømme verden, men for å redde verden. Den som avviser meg og ikke tar imot mine ord, har den som dømmer ham; det ordet som jeg talte, det vil dømme ham på den siste dagen. at jeg ikke talte av meg selv, men Faderen som sendte meg, han selv ga meg bud om hva jeg skal si og hva jeg skal tale, Og jeg vet at hans bud er evig liv. Det jeg derfor taler, slik som Faderen har sagt til meg, således taler jeg.

13

Før påskefesten visste Jesus at hans time var kommet for å gå bort fra denne verden til Faderen. Han hadde elsket sine egne i verden, og han elsket dem inntil enden. Og da middagen var blitt holdt, da djevelen allerede hadde lagt det inn i hjertet til Judas Iskariot, Simons sønn, at han skulle forråde ham, Jesus visste at Faderen hadde gitt ham alt i hendene, og at han var gått ut fra Gud og gikk til Gud, Han reiser seg fra middagen og legger bort plaggene, og etter å ha tatt et håndkle, bandt han det om seg selv. Deretter helte han vann i beholderen og begynte å vaske disiplenes føtter og tørke dem med håndkleet som han var omgjordet med. Han kommer derfor til Simon Peter, og han sier til ham, Herre, vasker du mine føtter? Jesus svarte og sa til ham: Det jeg gjør, vet du ikke nå, men du vil vite det etter dette. Peter sier til ham: Du skal aldri vaske føttene mine. Jesus svarte ham: Hvis jeg ikke vasker deg, har du ingen del med meg. Simon Peter sier til ham: Herre, ikke bare føttene mine, men også hendene og hodet. Jesus sier til ham: Den som har badet har ikke behov for å vaske føttene, men er helt ren, og dere er rene, men ikke alle. Han visste hvem som overleverte ham; derfor sa han: Ikke alle dere er rene.

Når han derfor hadde vasket føttene deres og tatt klærne sine, la han seg tilbake igjen og sa til dem: Vet dere hva jeg har gjort for dere? Dere kaller meg Læreren og Herren, og dere sier det med rette, for det er jeg. Hvis derfor jeg vasket deres føtter, Herren og Læreren, bør også dere vaske hverandres føtter. Et eksempel har jeg gitt dere, så at som jeg har gjort for dere, skal også dere gjøre, Sannelig, sannelig, jeg sier til dere: En slave er ikke større enn sin herre, heller ikke en apostel større enn den som har sendt ham. Hvis dere vet disse tingene, er dere salige hvis dere gjør dem. Jeg sier ikke om dere alle, jeg vet hvem jeg utvalgte, men så at skriften må bli oppfylt: den som spiser brødet med meg har løftet sin hæl mot meg. Fra nå av sier jeg til dere før det skjer, så når det skjer kan dere tro at jeg er. Sannelig, sannelig, jeg sier til dere: Den som tar imot noen jeg sender, tar imot meg, og den som tar imot meg, tar imot ham som har sendt meg.

Etter å ha sagt disse ting ble Jesus uroet i ånden, og han vitnet og sa: Sannelig, sannelig sier jeg dere at en av dere vil forråde meg. Disiplene så derfor på hverandre, i tvil om hvem han snakket om. Det var en av disiplene hans som lå tilbakelent ved Jesu bryst, han som Jesus elsket. Simon Peter nikker derfor til ham for å spørre hvem det ville være som han snakker om. Og da han hadde falt over Jesu bryst, sier han til ham: Herre, hvem er det? Jesus svarer: Det er den som jeg, etter å ha dyppet matbiten, vil gi den til. Og etter å ha dyppet matbiten, gir han den til Judas, Simons sønn, Iskariot. Og etter brødstykket gikk da Satan inn i ham. Jesus sier derfor til ham: Det du gjør, gjør raskt. Men ingen av dem som lå til bords visste hva han sa til ham. Noen syntes nemlig, siden Judas hadde pengekassen, at Jesus sa til ham: Kjøp det vi trenger til høytiden, eller at han skulle gi noe til de fattige. Etter å ha tatt brødstykket, gikk han umiddelbart ut, og det var natt.

Når han derfor gikk ut, sier Jesus: Nå ble Menneskesønnen herliggjort, og Gud ble herliggjort i ham. Hvis Gud ble herliggjort i ham, vil også Gud herliggjøre ham i seg selv, og umiddelbart vil han herliggjøre ham. Små barn, jeg er ennå en liten stund med dere. Dere vil søke meg, og som jeg sa til jødene at hvor jeg går, kan dere ikke komme, og det sier jeg til dere nå. Et nytt bud gir jeg dere, at dere skal elske hverandre, slik som jeg har elsket dere, så skal også dere elske hverandre. I dette vil alle vite at dere er mine disipler, hvis dere har kjærlighet til hverandre. Simon Peter sier til ham: Herre, hvor går du? Jesus svarte til ham: Hvor jeg går, kan du ikke følge meg nå, men senere skal du følge meg. Peter sier til ham: Herre, hvorfor kan jeg ikke følge deg akkurat nå? Jeg vil legge ned min sjel for din. Jesus svarte til ham: Din sjel vil du plassere for meg? Sannelig, sannelig sier jeg til deg, hanen vil ikke gale før du har fornektet meg tre ganger.

14

La ikke deres hjerte være urolig; dere tror på Gud, tro også på meg. I min fars hus er det mange rom. Hvis det ikke var slik, ville jeg ha sagt det til dere. Jeg går for å forberede et sted for dere. Og hvis jeg går og forbereder et sted for dere, kommer jeg igjen og tar dere til meg selv, så at hvor jeg er, der skal også dere være. Og dere vet hvor jeg går, og dere vet veien. Thomas sier til ham: Herre, vi vet ikke hvor du går, og hvordan kan vi vite veien? Jesus sier til ham: Jeg er veien og sannheten og livet. Ingen kommer til Faderen uten gjennom meg. Hvis dere hadde kjent meg, ville dere også ha kjent min far. Og fra nå av kjenner dere ham og har sett ham. Filip sier til ham: Herre, vis oss Faderen, og det er nok for oss. Jesus sier til ham: Så lang tid har jeg vært med dere, og du har ikke kjent meg, Filip? Den som har sett meg har sett Faderen, og hvordan kan du si: Vis oss Faderen? Tror du ikke at jeg er i

Faderen og Faderen er i meg? De ordene som jeg taler til dere, taler jeg ikke av meg selv, men Faderen som forblir i meg, han selv gjør gjerningene. Tro dere meg at jeg er i Faderen og Faderen er i meg. Men hvis ikke, så tro dere meg på grunn av gjerningene selv. Sannelig, sannelig, jeg sier til dere: Den som tror på meg, de gjerningene som jeg gjør, skal også han gjøre, og større enn disse skal han gjøre, fordi jeg går til min Far. Og hva som helst dere ber om i mitt navn, dette vil jeg gjøre, slik at Faderen må bli herliggjort i Sønnen. Hvis dere ber om noe i mitt navn, vil jeg gjøre det.

Hvis dere elsker meg, hold mine bud. Og jeg vil spørre Faderen, og han vil gi dere en annen talsmann, så han skal forbli hos dere inn i evigheten. Sannhetens Ånd, som verden ikke kan ta imot, fordi den verken ser den eller kjenner den, men dere kjenner den, fordi den forblir hos dere og skal være i dere. Jeg vil ikke la dere være foreldreløse, jeg kommer til dere. Ennå en liten stund, og verden ser meg ikke lenger, men dere ser meg, fordi jeg lever og dere skal leve. På den dagen skal dere vite at jeg er i min Far, og dere i meg, og jeg i dere. Den som har mine bud og holder dem, han er den som elsker meg, og den som elsker meg skal bli elsket av min Far, og jeg vil elske ham og åpenbare meg selv for ham. Judas, ikke Iskariot, sier til ham: Herre, hva har skjedd at du er i ferd med å åpenbare deg selv for oss og ikke for verden? Jesus svarte og sa til ham: Hvis noen elsker meg, vil han holde mitt ord, og min Far vil elske ham, og vi vil komme til ham og gjøre bolig hos ham. Den som ikke elsker meg holder ikke mine ord, og det ord som dere hører er ikke mitt, men min Faders som har sendt meg.

Disse tingene har jeg talt til dere mens jeg forble hos dere. Men talsmanen, den Hellige Ånd som Faderen vil sende i mitt

navn, han vil lære dere alt og minne dere om alt som jeg sa til dere. Fred etterlater jeg til dere, min fred gir jeg til dere, ikke som verden gir, gir jeg til dere. La ikke deres hjerte bli urolig, heller ikke la det frykte. Dere hørte at jeg sa til dere: Jeg går bort og kommer til dere. Hvis dere elsket meg, ville dere ha gledet dere over at jeg sa: Jeg går til Faderen, fordi Faderen min er større enn meg. Og nå har jeg sagt det til dere før det skjer, så dere skal tro når det skjer. Jeg vil ikke lenger tale mye med dere, for verdens hersker kommer, og i meg har han ingenting, Men så at verden skal vite at jeg elsker Faderen, og som Faderen befalte meg, således gjør jeg. Reis dere opp, la oss gå herfra.

15

Jeg er den sanne vinranken, og min far er bonden. Hver gren i meg som ikke bærer frukt, tar han bort, og hver gren som bærer frukt, renser han, slik at den bærer mer frukt. Dere er allerede rene på grunn av det ordet som jeg har talt til dere. Bli i meg, og jeg i dere. Som grenen ikke er i stand til å bære frukt av seg selv, hvis den ikke blir i vinstokken, slik heller ikke dere, hvis dere ikke blir i meg. Jeg er vinranken, dere er grenene. Den som forblir i meg og jeg i ham, han bærer mye frukt, fordi dere ikke kan gjøre noe uten meg. Hvis ikke noen forblir i meg, blir han kastet utenfor som grenen og tørker ut, og de samler dem og kaster dem i ilden, og det brennes. Hvis dere forblir i meg og mine ord forblir i dere, så be om det dere vil, og det skal skje for dere. I dette ble min Far herliggjort, at dere bærer mye frukt, og dere vil bli mine disipler. Som Faderen elsket meg, har jeg elsket dere; forbli i min kjærlighet. Hvis dere holder mine bud, vil dere forbli i min kjærlighet, slik som jeg har holdt min fars bud og forblir i hans kjærlighet. Disse ting har jeg talt til dere, så min glede skal forbli i dere og deres glede bli fullkommen. Dette er mitt bud, at dere skal

elske hverandre slik som jeg har elsket dere. Større kjærlighet enn denne har ingen, at noen legger ned sin sjel for sine venner. Dere er mine venner hvis dere gjør alt jeg befaler dere. Jeg kaller dere ikke lenger slaver, fordi slaven ikke vet hva hans herre gjør, men jeg har kalt dere venner, fordi alt som jeg hørte fra min far har jeg gjort kjent for dere. Ikke dere valgte meg, men jeg valgte dere, og jeg satte dere til at dere skulle gå og bære frukt, og frukten deres skulle bli, så at hva dere enn ber Faderen om i mitt navn, skal han gi dere. Jeg befaler dere dette, så dere skal elske hverandre.

Hvis verden hater dere, vet dere at den har hatet meg først. Hvis dere var fra verden, ville verden elsket sitt eget, men fordi dere ikke er fra verden, men jeg valgte dere ut fra verden, derfor hater verden dere. Husk det ordet som jeg sa til dere: en slave er ikke større enn sin herre. Hvis de forfulgte meg, vil de også forfølge dere; hvis de holdt mitt ord, vil de også holde deres. Men alle disse tingene vil de gjøre mot dere på grunn av mitt navn, fordi de ikke kjenner ham som sendte meg. Hvis jeg ikke hadde kommet og talt til dem, hadde de ikke hatt synd, men nå har de ingen unnskyldning for synden sin. Den som hater meg, hater også min far. Hvis jeg ikke hadde gjort de verkene blant dem som ingen annen har gjort, hadde de ikke synd, men nå har de både sett og hatet både meg og min far. Men så at ordet som er skrevet i deres lov måtte bli oppfylt: at de hatet meg uten grunn. Men når talspersonen kommer, som jeg vil sende til dere fra Faderen, Sannhetens Ånd som går ut fra Faderen, skal han vitne om meg, Og dere vitner også, fordi dere har vært med meg fra begynnelsen.

16

Disse tingene har jeg talt til dere så dere ikke skal bli støtt. De vil gjøre dere til utkastede, men det kommer en time da hver den

som dreper dere mener å tilby Gud en tjeneste. Og disse tingene vil de gjøre, fordi de ikke kjente Faderen eller meg. Men disse tingene har jeg talt til dere, så at når timen kommer, kan dere huske dem, at jeg sa det til dere. Disse tingene sa jeg imidlertid ikke til dere fra begynnelsen, fordi jeg var med dere. Men nå går jeg til den som sendte meg, og ingen av dere spør meg hvor jeg går Men fordi jeg har talt disse tingene til dere, har smerten fylt deres hjerte. Men jeg sier dere sannheten, det er til fordel for dere at jeg går bort. For hvis jeg ikke går bort, vil talsmanen ikke komme til dere, men hvis jeg går, vil jeg sende ham til dere. Og når han kommer, vil han irettevise verden om synd og om rettferdighet og om dom. om synd, sannelig, fordi de ikke tror på meg, Om rettferdighet, at jeg går til min far og dere ikke lenger ser meg, om dommen, at denne verdens hersker har blitt dømt. Jeg har fortsatt mye å si til dere, men dere er ikke i stand til å bære det akkurat nå. Men når den kommer, Sannhetens Ånd, vil han lede dere inn i hele sannheten, for han vil ikke tale av seg selv, men alt han hører vil han tale, og de kommende ting vil han forkynne for dere. Den vil glorifisere meg, fordi han vil ta fra det som er mitt og forkynne det for dere. Alt som Faderen har, er mitt; derfor sa jeg at han vil ta av det som er mitt og forkynne det for dere. En liten stund og dere ser meg ikke, og igjen en liten stund og dere vil se meg, fordi jeg går til Faderen. Sa derfor noen av disiplene hans til hverandre: Hva er dette som han sier til oss: En liten stund og dere ser meg ikke, og igjen en liten stund og dere vil se meg, og at jeg går til Faderen? De sa derfor: Hva er dette som han sier, det lille? Vi vet ikke hva han taler om. Jesus visste derfor at de ville spørre ham, og sa til dem: Søker dere med hverandre om dette at jeg sa: Om en liten stund ser dere meg ikke, og igjen om en liten stund vil dere se meg? Sannelig, sannelig, jeg sier til dere at dere vil gråte og klage, men verden vil glede seg. Dere vil sørge, men deres smerte vil bli til glede. Kvinnen har smerte når hun føder, fordi hennes time er

kommet, men når hun har født barnet, husker hun ikke lenger lidelsen på grunn av gleden over at et menneske er født til verden. Og dere har derfor smerte nå, men jeg vil se dere igjen, og deres hjerte vil glede seg, og deres glede tar ingen bort fra dere. Og på den dagen vil dere ikke spørre meg om noe. Sannelig, sannelig sier jeg dere at alt dere ber Faderen om i mitt navn, vil han gi dere. Inntil nå har dere ikke bedt om noe i mitt navn. Be, og dere skal motta, slik at deres glede må være fullkommen. Disse ting har jeg talt til dere i lignelser, men det kommer en time da jeg ikke lenger vil tale til dere i lignelser, men i frimodighet vil jeg forkynne dere om Faderen. I den dagen vil dere be i mitt navn, og jeg sier ikke til dere at jeg vil be Faderen om dere, Faren selv elsker dere, fordi dere har elsket meg og har trodd at jeg gikk ut fra Gud. Jeg gikk ut fra Faderen og har kommet inn i verden. Igjen forlater jeg verden og går til Faderen. Disiplene hans sier til ham: Se, nå taler du åpent, og du sier ingen lignelse. Nå vet vi at du vet alt, og du har ikke behov for at noen skal spørre deg. I dette tror vi at du gikk ut fra Gud. Jesus svarte dem: Tror dere nå? Se, timen kommer, og nå har den kommet, så dere blir spredt, hver til sitt eget, og forlater meg alene. Og jeg er ikke alene, fordi Faderen er med meg. Disse ting har jeg talt til dere, så at dere må ha fred i meg. I verden vil dere ha trengsel, men ta mot, jeg har overvunnet verden.

17

Disse tingene talte Jesus, og han løftet øynene sine mot himmelen og sa: Far, timen er kommet. Herliggjør din sønn, slik at også din sønn kan herliggjøre deg. Som du ga ham myndighet over alt kjøtt, slik at han skal gi evig liv til alt det du har gitt ham. Dette er det evige liv, at de må kjenne deg, den eneste sanne Gud, og ham du sendte, Jesus Kristus. Jeg har forherliget deg på jorden, jeg har fullført det arbeidet du har gitt meg å gjøre, Og nå,

Far, herliggjør meg hos deg selv med den herlighet som jeg hadde hos deg før verden var til. Jeg har manifestert ditt navn for de menneskene som du har gitt meg fra verden. De var dine, og du har gitt dem til meg, og de har holdt ditt ord. Nå har de forstått at alt som du har gitt meg er fra deg, fordi de ordene som du har gitt til meg, har jeg gitt til dem, og de tok imot dem, og de kjente sannelig at jeg gikk ut fra deg, og de trodde at du sendte meg. Jeg ber for deres skyld, ikke for verdens skyld ber jeg, men for deres skyld som du har gitt meg, fordi de tilhører deg. Og alle mine er dine, og dine er mine, og jeg har blitt herliggjort i dem. Og jeg er ikke lenger i verden, og disse er i verden, og jeg kommer til deg. Hellige Far, behold dem i ditt navn som du har gitt meg, slik at de er ett slik som vi. Når jeg var med dem i verden, voktet jeg dem i ditt navn. De som du har gitt meg, holdt jeg, og ingen av dem gikk fortapt, unntatt ødeleggelsens sønn, så skriften skulle bli oppfylt. Men nå kommer jeg til deg, og disse tingene taler jeg i verden, så at de må ha min glede fylt i seg. Jeg har gitt dem ditt ord, og verden hatet dem, fordi de ikke er av verden, slik som jeg ikke er av verden. Jeg ber ikke om at du tar dem fra verden, men at du holder dem fra den onde. Fra verden er de ikke, slik som jeg ikke er fra verden. Hellige dem i din sannhet, ditt ord er sannhet. Som du sendte meg inn i verden, har jeg også sendt dem inn i verden. Og for deres skyld helliger jeg meg selv, så at også de må være helliget i sannhet. Ikke ber jeg bare om disse, men også om de som tror på meg gjennom deres ord, så at alle skal være ett, som du, Far, i meg og jeg i deg, så at også de skal være ett i oss, så at verden skal tro at du sendte meg. Og jeg har gitt dem den herlighet som du har gitt meg, så at de kan være ett, slik som vi er ett, Jeg i dem og du i meg, så at de er fullkommengjort til ett, og så at verden vet at du sendte meg og elsket dem som du elsket meg. Far, de som du har gitt meg, jeg vil at der jeg er, skal også de være med meg, slik at de kan se min herlighet som du har gitt meg,

fordi du elsket meg før verdens grunnvoll. Rettferdige Far, og verden kjente deg ikke, men jeg kjente deg, og disse kjente at du sendte meg, Og jeg har gjort ditt navn kjent for dem, og jeg vil gjøre det kjent, så at den kjærligheten du elsket meg med, må være i dem, og jeg i dem.

18

Etter å ha sagt dette gikk Jesus ut med disiplene sine bortenfor Kidronbekken, hvor det var en hage, som han gikk inn i sammen med disiplene sine. Men Judas, han som forrådte ham, kjente også stedet, fordi Jesus ofte hadde samlet seg der med sine disipler. Judas tok derfor kohortet og assistenter fra yppersteprestene og fariseerne, og kom dit med fakler og lamper og våpen. Jesus, som visste alt som skulle komme over ham, gikk ut og sa til dem: Hvem søker dere? De svarte ham: Jesus Nasareeren. Jesus sier til dem: Jeg er. Og Judas, som overleverte ham, sto også sammen med dem. Da han derfor sa til dem at jeg er, gikk de bakover og falt til bakken. Igjen spurte han dem derfor: Hvem søker dere? De sa: Jesus fra Nasaret. Jesus svarte, Jeg sa til dere at jeg er. Hvis dere derfor søker meg, la disse gå, så at ordet han sa måtte bli oppfylt: at av dem du har gitt meg, har jeg ikke mistet noen. Simon Peter, som hadde et sverd, trakk det og slo yppersteprestens slave og kuttet av hans høyre øre, og slavens navn var Malchus. Sa derfor Jesus til Peter, kast sverdet inn i skjeden, begeret som Faderen har gitt meg, skal jeg ikke drikke det?

Kohorten og kommandøren og assistentene til jødene grep derfor Jesus og bandt ham. Og de førte ham til Annas først, for han var svigerfar til Kaifas, som var ypperstepresten det året. Men Kaifas var den som hadde rådet jødene at det var fordelaktig at én

mann omkom for folket. Simon Peter og den andre disippelen fulgte Jesus. Men den disippelen var kjent av øverstepresten, og gikk inn med Jesus inn i gården til øverstepresten, Men Peter sto ved døren utenfor. Derfor gikk den andre disippelen, som var kjent av høypresten, ut og talte til dørvokteren, og førte Peter inn. Derfor sier den unge kvinnen som var dørvokter til Peter: Er ikke også du en av denne mannens disipler? Han sier: Jeg er ikke. Men slavene og assistentene stod der, og de hadde laget et kullbål fordi det var kaldt, og de varmet seg. Peter stod sammen med dem og varmet seg. Derfor spurte ypperstepresten Jesus om disiplene hans og om undervisningen hans. Jesus svarte ham: Jeg har talt åpent til verden, jeg har alltid undervist i forsamlingen og i tempelet, hvor jødene alltid kommer sammen, og i hemmelighet har jeg ikke talt noe. Hvorfor spør du meg? Spør de som har hørt hva jeg talte til dem. Se, disse vet hva jeg sa. Men da han hadde sagt dette, ga en av assistentene som sto ved siden av et slag til Jesus og sa: Svarer du slik til høypresten? Jesus svarte ham: Hvis jeg talte dårlig, vitne om det onde, men hvis jeg talte godt, hvorfor slår du meg? Annas sendte ham bundet til Kaifas, ypperstepresten. Men Simon Peter var stående og varmet seg. De sa derfor til ham: Er ikke også du en av hans disipler? Derfor nektet han og sa: Jeg er ikke. En av høyprestens slaver, som var slektning av ham hvis øre Peter hadde kuttet av, sier: Så jeg deg ikke i hagen med ham? Igjen derfor nektet Peter, og umiddelbart gol hanen.

De fører derfor Jesus fra Kaifas inn i pretoriet. Det var morgen, og de selv gikk ikke inn i pretoriet, slik at de ikke skulle bli besmittet, men slik at de kunne spise påsken. Pilatus gikk derfor ut til dem og sa: Hvilken anklage bringer dere mot denne mannen? De svarte og sa til ham: Hvis ikke denne var en forbryter, ville vi ikke ha overlevert ham til deg. Pilatus sa derfor

til dem: Ta ham dere selv og døm ham etter deres egen lov. Jødene sa derfor til ham: Det er ikke tillatt for oss å drepe noen. så at Jesu ord skulle oppfylles som han sa, da han antydet hvilken død han skulle dø. Pilatus gikk derfor inn i praetorium igjen og ropte på Jesus og sa til ham: Er du jødenes konge? Jesus svarte til ham: Sier du dette av deg selv, eller har andre sagt deg det om meg? Pilatus svarte: Er vel ikke jeg jødisk? Ditt eget folk og yppersteprestene overleverte deg til meg. Hva har du gjort? Jesus svarte: Riket mitt er ikke fra denne verden. Hvis riket mitt var fra denne verden, ville mine tjenere ha kjempet, så jeg ikke skulle bli utlevert til jødene. Men nå er riket mitt ikke herfra. Sa derfor Pilatus til ham: Er du da konge? Jesus svarte: Du sier at jeg er konge. Jeg er født til dette og jeg har kommet inn i verden for dette, for å vitne om sannheten. Alle som er av sannheten hører min stemme. Pilatus sier til ham: Hva er sannhet? Og etter å ha sagt dette, gikk han igjen ut til jødene og sier til dem: Jeg finner ingen skyld hos ham. Det er en skikk hos dere at jeg skal frigi én til dere i påsken. Ønsker dere derfor at jeg skal frigi kongen av jødene til dere? De ropte derfor ut igjen alle og sa: Ikke denne, men Barabbas. Og Barabbas var en røver.

19

Da tok derfor Pilatus Jesus og lot ham piske. Og soldatene, som hadde flettet en krone av torner, la den på hans hode, og de kledde ham i en purpurkappe Og de sa: Vær hilset, jødenes konge, og de ga ham slag. Pilatus gikk derfor igjen ut og sier til dem: Se, jeg bringer ham ut til dere, slik at dere skal vite at jeg ikke finner noen skyld i ham. Jesus gikk derfor ut, bærende tornekronen og det purpurfargede plagget. Og han sier til dem: Se mannen. Da derfor yppersteprestene og assistentene så ham, ropte de ut og sa: Korsfest, korsfest ham! Pilatus sier til dem: Ta ham selv og

korsfest ham, for jeg finner ingen skyld i ham. Jødene svarte til ham: Vi har en lov, og i henhold til vår lov bør han dø, fordi han gjorde seg selv til Guds sønn. Når Pilatus derfor hørte dette ordet, fryktet han mer. Og han gikk inn i praetorium igjen og sa til Jesus: Hvor er du fra? Men Jesus ga ham ikke noe svar. Pilatus sier derfor til ham: Taler du ikke til meg? Vet du ikke at jeg har myndighet til å korsfeste deg, og myndighet har jeg til å løslate deg? Jesus svarte: Du hadde ingen myndighet over meg, hvis den ikke var gitt til deg ovenfra. På grunn av dette har den som overleverer meg til deg større synd. Fra dette søkte Pilatus å løslate ham, men jødene ropte ut og sa: Hvis du løslater denne, er du ikke Cæsars venn. Enhver som gjør seg selv til konge, motsier Cæsar. Pilatus førte derfor Jesus utenfor da han hadde hørt dette ordet, og satte seg på plattformen på et sted som kalles Steinbelagt, men på hebraisk Gabbatha. Det var forberedelsen til påsken, og timen var omkring den sjette, og han sier til jødene: Se, deres konge. Men de ropte ut: Ta ham bort, ta ham bort, korsfest ham! Pilatus sier til dem: Skal jeg korsfeste deres konge? Overprestene svarte: Vi har ingen konge uten Cæsar. Da overleverte han derfor ham til dem, så han skulle bli korsfestet.

De mottok Jesus og førte ham bort, og bærende sitt kors gikk han ut til det kalte Hodeskallested, som på hebraisk heter Golgata. hvor de korsfestet ham, og med ham to andre, en herfra og en herfra, men Jesus i midten. Pilatus skrev også en tittel og plasserte den på korset. Det var skrevet: Jesus fra Nasaret, jødenes konge. Denne tittelen leste derfor mange av jødene, fordi stedet hvor Jesus ble korsfestet var nær byen, og den var skrevet på hebraisk, på gresk og på latin. De yppersteprestene av jødene sa derfor til Pilatus: Ikke skriv Kongen av jødene, men at han sa: Jeg er kongen av jødene. Pilatus svarte: Det jeg har skrevet, har jeg skrevet.

Soldatene tok derfor, da de korsfestet Jesus, klærne hans og delte dem i fire deler, en del til hver soldat, og tunikaen. Men tunikaen var sømløs, vevd ovenfra gjennom hele. De sa derfor til hverandre: La oss ikke rive den, men la oss kaste lodd om den for å se hvem som skal få den, så skriften som sier måtte bli oppfylt: De delte klærne mine mellom seg, og om klesdrakten min kastet de lodd.

Soldatene gjorde derfor disse tingene. Men ved Jesu kors hadde stått hans mor og hans mors søster, Maria av Klopas og Maria Magdalena. Jesus, da han så moren og disippelen som han elsket stå der, sier til sin mor: Kvinne, se din sønn. Deretter sier han til disippelen: Se, din mor. Og fra den time tok disippelen henne inn til seg. Etter dette, vitende at alt allerede var fullført, sier Jesus, for at skriften skulle oppfylles: Jeg tørster. Et kar fullt av eddik lå derfor der, og de fylte en svamp med eddik, satte den på isop og brakte den til hans munn. Når Jesus derfor tok eddiken, sa han: Det er fullført, og bøyde hodet og overgav ånden.

Jødene spurte derfor Pilatus om at deres ben måtte bli brutt og de bli tatt bort, så at legemene ikke skulle forbli på korset under sabbaten, siden det var forberedelsesdag, for den sabbatens dag var stor. Soldatene kom derfor, og de brøt bena til den første og til den andre som var korsfestet med ham, Men da de kom til Jesus og så at han allerede var død, brøt de ikke hans ben, Men en av soldatene stakk ham i siden med et spyd, og umiddelbart kom det ut blod og vann. Og den som har sett har vitnet, og hans vitnesbyrd er sant, og han vet at han sier sant, så at også dere må tro. For dette skjedde så skriften skulle bli oppfylt: Ikke et bein av ham skal knuses. Og igjen sier en annen skrift: De skal se på ham de gjennomboret.

Etter disse tingene spurte Josef fra Arimatea Pilatus, som var disippel av Jesus, men skjult på grunn av frykten for jødene, om han måtte ta bort Jesu legeme, og Pilatus tillot det. Han kom derfor og løftet Jesu legeme. Men det kom også Nikodemus, han som hadde kommet til Jesus om natten den første gangen, bærende en blanding av myrra og aloer, omkring hundre pund. De tok derfor Jesu kropp og bandt den i linkleder med krydderiene, slik skikken er blant jødene å begrave. Det var en hage på det stedet hvor han ble korsfestet, og i den hagen var det en ny grav, i hvilken ennå ingen var blitt lagt, Der derfor, på grunn av jødenes forberedelse, fordi graven var nær, la de Jesus.

20

Den ene dagen av sabbatene kommer Maria Magdalenske tidlig om morgenen, mens det ennå er mørkt, til graven, og ser at steinen er tatt bort fra graven. Hun løper derfor og kommer til Simon Peter og til den andre disippelen som Jesus elsket, og sier til dem: De tok Herren fra graven, og vi vet ikke hvor de la ham. Peter og den andre disippelen gikk derfor ut og var på vei til graven. De to løp sammen, og den andre disippelen løp raskere enn Peter og kom først til graven. Og da han bøyde seg ned, så han linklærne liggende der, men han gikk likevel ikke inn. Derfor kommer Simon Peter følgende etter ham, og han gikk inn i graven og ser linklærne liggende. og ansiktsklede som hadde vært på hodet hans, lå ikke sammen med linklærne, men var rullet sammen på ett sted for seg selv. Da gikk derfor også den andre disippelen inn, han som hadde kommet først til graven, og han så og trodde. For de kjente ennå ikke skriften om at han måtte oppstå fra de døde. Disiplene gikk derfor igjen hjem. Mary stod gråtende utenfor ved graven. Som hun derfor gråt, bøyde hun seg ned inn i graven og ser to budbringere i hvitt sittende, en ved

hodet og en ved føttene, hvor Jesu legeme lå. Og de sier til henne: Kvinne, hvorfor gråter du? Hun sier til dem: Fordi de har tatt min Herre, og jeg vet ikke hvor de har lagt ham. Og etter å ha sagt dette, snudde hun seg om, og ser Jesus stående, og visste ikke at det var Jesus. Jesus sier til henne, kvinne, hvorfor gråter du? Hvem søker du? Hun, som trodde at han var gartneren, sier til ham, herre, hvis du har båret ham bort, si meg hvor du la ham, og jeg skal ta ham. Jesus sier til henne: Maria. Hun vendte seg og sa til ham: Rabboni, som betyr lærer. Jesus sier til henne: Ikke rør meg, for jeg har ennå ikke steget opp til min Far. Men gå til mine brødre og si til dem: Jeg stiger opp til min Far og deres Far, og min Gud og deres Gud. Maria Magdalena kommer og rapporterer til disiplene at hun har sett Herren, og at han sa disse tingene til henne.

Da det derfor var kveld den dagen, den første av sabbatene, og dørene var stengt der hvor disiplene var samlet på grunn av frykten for jødene, kom Jesus og sto i midten, og sier til dem: Fred være med dere. Og etter å ha sagt dette, viste han dem hendene og siden sin. Disiplene gledet seg derfor da de så Herren. Jesus sa derfor til dem igjen: Fred være med dere. Som Faderen har sendt meg, sender jeg dere. Og da han hadde sagt dette, pustet han på dem og sier til dem: Ta imot den Hellige Ånd. Hvis dere tilgir noen deres synder, er de tilgitt dem; hvis dere holder noen, er de holdt.

Thomas, men en av de tolv, den som ble kalt Tvilling, var ikke med dem da Jesus kom. De andre disiplene sa derfor til ham: Vi har sett Herren. Men han sa til dem: Hvis jeg ikke ser merket av spikerne i hendene hans, og legger fingeren min i merket av spikerne, og legger hånden min i siden hans, vil jeg ikke tro. Og åtte dager senere var disiplene hans igjen inne, og Thomas var med dem. Jesus kommer mens dørene var stengt, og sto i midten

og sa: Fred være med dere. Deretter sier han til Thomas: Kom med fingeren din hit og se mine hender, og kom med hånden din og legg den i min side, og bli ikke vantro, men trofast. Og Thomas svarte og sa til ham: Min Herre og min Gud. Jesus sier til ham: Fordi du har sett meg, har du trodd. Salige er de som ikke har sett og likevel har trodd.

Jesus gjorde derfor mange andre tegn for sine disipler, som ikke er skrevet i denne boken, Disse ting er skrevet så at dere skal tro at Jesus er Kristus, Guds sønn, og så at dere som tror skal ha liv i hans navn.

21

Etter dette åpenbarte Jesus seg selv igjen for disiplene ved Tiberias-sjøen, og han åpenbarte seg slik. Simon Peter, Thomas kalt Tvillingen, Natanael fra Kana i Galilea, Sebedeus sønner og to andre av hans disipler var sammen. Simon Peter sier til dem: Jeg går for å fiske. De sier til ham: Vi kommer også med deg. De gikk ut og gikk umiddelbart ombord i båten, og den natten fanget de ingenting. Men da morgenen allerede var kommet, sto Jesus på stranden, men disiplene visste imidlertid ikke at det var Jesus. Jesus sier derfor til dem: Barn, har dere ikke noe fisk? De svarte ham: Nei. Men han sa til dem: Kast nettet på høyre side av båten, og dere vil finne. De kastet derfor, og de var ikke lenger i stand til å dra det inn på grunn av mengden av fiskene. Derfor sier den disippelen, som Jesus elsket, til Peter: Det er Herren. Da Simon Peter hørte at det var Herren, bandt han ytterplagg om seg, for han var naken, og kastet seg ut i sjøen. Men de andre disiplene kom med båten, for de var ikke langt fra land, men bare omtrent to hundre alen unna, og dro nettet med fiskene. Som derfor de gikk i land, ser de en kullild ligge der og fisk lagt på den og brød.

Jesus sier til dem: Bring noen av fisken som dere nettopp har fanget. Simon Peter gikk opp og drog nettet på land, fullt av store fisker, hundre og femtiftre, og selv om det var så mange ble ikke nettet revet. Jesus sier til dem: Kom og spis frokost. Men ingen av disiplene våget å spørre ham: Hvem er du?, for de visste at det var Herren. Jesus kommer derfor og tar brødet og gir dem det, og fisken likeledes. Dette var allerede tredje gang Jesus viste seg for disiplene sine etter at han var oppstått fra de døde.

Da de derfor hadde spist frokost, sier Jesus til Simon Peter: Simon, Jonas sønn, elsker du meg mer enn disse? Han sier til ham: Ja, Herre, du vet at jeg elsker deg. Han sier til ham: Fôr mine lam. Han sier til ham igjen for andre gang: Simon, Jonahs sønn, elsker du meg? Han sier til ham: Ja, Herre, du vet at jeg elsker deg. Han sier til ham: Vokt mine sauer. Han sier til ham for tredje gang: Simon, Jonahs sønn, elsker du meg? Peter ble bedrøvet fordi han sa til ham for tredje gang: Elsker du meg? Og han sa til ham: Herre, du vet alt, du vet at jeg elsker deg. Jesus sier til ham: Før mine sauer. Sannelig, sannelig, jeg sier til deg: Da du var yngre, omgjordet du deg selv og gikk hvor du ville, men når du blir gammel, vil du strekke ut hendene dine, og en annen vil omgjorde deg og føre deg dit hvor du ikke vil. Men dette sa han for å antyde hvilken død han skulle ære Gud med. Og da han hadde sagt dette, sier han til ham: Følg meg. Men Peter snudde seg og så disippelen som Jesus elsket, følge etter, han som også hadde ligget inntil brystet hans ved middagen og sagt: Herre, hvem er det som forråder deg? Da Peter så denne, sier han til Jesus: Herre, men hva med denne? Jesus sier til ham: Hvis jeg vil at han skal forbli inntil jeg kommer, hva angår det deg? Du følg meg. Derfor gikk dette ordet ut blant brødrene at den disippelen ikke dør, og Jesus sa ikke til ham at han ikke dør, men: hvis jeg vil at han skal forbli inntil jeg kommer, hva angår det deg?

Dette er disippelen som vitner om disse ting og har skrevet disse ting, og vi vet at hans vitnesbyrd er sant. Det er også mange andre ting som Jesus gjorde, som hvis de skulle bli skrevet én for én, tror jeg ikke engang verden selv ville romme de bøkene som ble skrevet. Amen.

Opprinnelsen

1

I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden. Men jorden var usynlig og uformet, og mørke lå over avgrunnen, og Guds ånd svevde over vannet. Og Gud sa: La det bli lys, og det ble lys. Og Gud så lyset, at det var godt, og Gud skilte mellom lyset og mørket. Og Gud kalte lyset dag, og mørket kalte han natt. Og det ble kveld, og det ble morgen, dag én.

Og Gud sa: La det bli et firmament midt i vannet, og la det skille mellom vann og vann. Og det skjedde slik. Og Gud gjorde firmamentet, og Gud skilte mellom vannet som var under firmamentet, og vannet som var over firmamentet. Og Gud kalte hvelvingen himmel, og Gud så at det var godt, og det ble kveld, og det ble morgen, den andre dag.

Og Gud sa: La vannet under himmelen bli samlet i én forsamling, og la det tørre bli sett. Og det skjedde slik, og vannet under himmelen ble samlet i deres forsamlinger, og det tørre ble sett. Og Gud kalte det tørre land, og samlingene av vann kalte han hav, og Gud så at det var godt. Og Gud sa: La jorden spire fram urter og gress som sår frø etter sitt slag og sin likhet, og fruktbærende trær som bærer frukt med sitt frø i seg etter sitt slag på jorden. Og det skjedde slik. Og jorden brakte fram urt av gress, som sådde frø etter sitt slag og etter sin likhet, og fruktbærende tre som bar frukt, med sitt frø i seg etter sitt slag på jorden, og Gud så at det var godt. Og det ble kveld, og det ble morgen, den tredje dag.

Og Gud sa: La det bli lys i himmelens hvelving til å lyse på jorden, for å skille mellom dag og natt, og la dem være til tegn og til tider og til dager og til år. Og la dem være til lys i himmelens hvelv, så de kan lyse over jorden, og det skjedde slik. Og Gud gjorde de to store lys, det store lyset til å styre dagen, og det mindre lyset til å styre natten, og stjernene. Og Gud plasserte dem i himmelens firmament, så de skulle gi lys over jorden, og å herske over dagen og natten, og å skille mellom lyset og mørket, og Gud så at det var godt. Og det ble kveld og det ble morgen, den fjerde dag.

Og Gud sa: La vannene bringe frem krypende ting av levende sjeler, og fugler som flyr over jorden under himmelens hvelving. Og det skjedde slik. Og Gud gjorde de store sjøskapningene, og alle sjeler av dyr som kryper, som vannet førte ut etter deres slekter, og alle vingede fugler etter slekt, og Gud så at det var godt. Og Gud velsignet dem og sa: Voks og bli mange, og fyll vannet i havene, og la fuglene bli mange på jorden. Og det ble kveld, og det ble morgen, den femte dag.

Og Gud sa: La jorden bringe frem levende sjel etter rase, firføtte dyr, og krypende ting, og ville dyr av jorden etter rase, og det skjedde slik. Og Gud gjorde de ville dyr på jorden etter deres art, og husdyrene etter deres art, og alle krypende dyr på jorden etter deres art, og Gud så at det var godt.

Og Gud sa: La oss skape mennesket i vårt bilde, etter vår likhet, og la dem herske over fiskene i havet, og over fuglene under himmelen, og over buskapen, og over hele jorden, og over alle krypende dyr som kryper på jorden. Og Gud skapte mannen etter Guds bilde, han skapte ham, mann og kvinne skapte han dem. Og Gud velsignet dem og sa: Voks og bli mange, og fyll jorden, og legg

den under dere, og hersk over fiskene i havet, og over fuglene i himmelen, og over alt buskapet, og over hele jorden, og over alle krypende dyr som kryper på jorden. Og Gud sa: Se, jeg har gitt dere alt gress som sår frø, som er over hele jorden, og hvert tre som har i seg frukt med frø, det skal være mat for dere, og til alle de ville dyrene på jorden, og til alle fuglene i himmelen, og til alt krypende som kryper på jorden, som har i seg en sjel av liv, og alt grønt gress til mat, og det skjedde slik. Og Gud så alt som han hadde gjort, og se, det var meget godt, og det ble kveld, og det ble morgen, den sjette dag.

2

Og himmelen og jorden ble fullført, og hele deres verden.

Og Gud fullførte på den sjette dagen sine gjerninger som han hadde gjort, og hvilte på den syvende dagen fra alle sine gjerninger som han hadde gjort. Og Gud velsignet den syvende dag og helliget den, fordi han på denne hvilte fra alle sine gjerninger som Gud hadde begynt å gjøre.

Dette er boken om himmelens og jordens tilblivelse, da det skjedde, den dag Herren Gud skapte himmelen og jorden, og alt grønt på marken før det ble til på jorden, og alt gress på marken før det spiret opp, for Gud hadde ikke latt det regne over jorden, og det fantes ikke noe menneske til å dyrke den. En kilde steg opp fra jorden og vannet hele jordens overflate. Og Gud formet mannen av støv fra jorden, og pustet inn i hans ansikt livets pust, og mannen ble en levende sjel.

Og Gud plantet et paradis i Eden mot øst, og der plasserte han mannen som han hadde formet. Og Gud lot ennå vokse fra jorden

hvert tre som var vakkert å se på og godt til mat, og livets tre i midten av paradishagen, og treet til å kjenne det kjente av godt og ondt. En elv går ut fra Eden for å vanne paradishagen, og derfra deler den seg i fire armer. Navnet på den ene er Pishon, denne som omkranser hele landet Havilah, der hvor det er gull. Gullet fra det landet er godt, og der finnes karfunkelsteinen og den grønne steinen. Og navnet til den andre elven er Gihon, denne som omringer hele landet Etiopia. Og den tredje elven, Tigris, denne som går foran overfor assyrerne, og den fjerde elven, Eufrat. Og Herren Gud tok mannen som han hadde formet, og plasserte ham i lykkens paradis for å dyrke det og vokte det. Og Herren Gud befalte Adam og sa: Fra alle trær i paradis skal du fritt spise. Men fra treet som gir kunnskap om godt og ondt, skal dere ikke spise. Den dagen dere spiser av det, skal dere visselig dø.

Og Herren Gud sa: Det er ikke godt at mannen er alene, la oss gjøre en hjelper til ham som passer for ham. Og Gud formet ennå fra jorden alle ville dyr av marken og alle fugler av himmelen, og ledet dem til Adam for å se hva han ville kalle dem, og alt det Adam kalte levende sjel, dette var dets navn. Og Adam kalte alle husdyrene, og alle himmelens fugler, og alle markens ville dyr ved navn, men for Adam ble det ikke funnet en hjelper som var lik ham. Og Gud la en ekstase på Adam, og han sovnet, og tok en av sidene hans, og fylte opp med kjøtt i stedet for den. Og Gud bygget den siden han tok fra Adam til en kvinne, og førte henne til Adam. Og Adam sa: Dette er nå bein av mine bein og kjøtt av mitt kjøtt. Hun skal kalles kvinne, fordi hun ble tatt fra sin mann. På grunn av dette vil en mann forlate sin far og sin mor og bli føyet til sin hustru, og de to skal være ett kjøtt. Og de to var nakne, både Adam og hans kvinne, og de skammet seg ikke.

Men slangen var den viseste av alle de ville dyr på jorden som Herren Gud hadde skapt, og slangen sa til kvinnen: Hva, har Gud virkelig sagt at dere ikke skal spise av noe tre i paradis? Og kvinnen sa til slangen: Av frukten fra treet i paradis skal vi spise, Men av frukten fra treet som er midt i paradis, sa Gud, skal dere ikke spise, og dere skal heller ikke røre den, så dere ikke dør. Og slangen sa til kvinnen: Dere skal slett ikke dø, For Gud visste at den dagen dere spiser fra den, vil deres øyne bli åpnet, og dere vil være som guder, kjennende godt og ondt. Og kvinnen så at treet var godt til mat, og at det var behagelig for øynene å se på, og vakkert var det å forstå, og hun tok av frukten dets, spiste, og ga også til mannen hennes som var med henne, og de spiste. Og øynene til de to ble åpnet, og de kjente at de var nakne, og de sydde fikenblader og laget seg lendekleder. Og de hørte stemmen til Herren Gud som gikk i paradishagen om kvelden, og Adam og hans kvinne gjemte seg for Herrens Guds åsyn blant trærne i paradishagen. Og Herren Gud kalte på Adam og sa til ham: Adam, hvor er du? Og han sa til ham: Jeg hørte din stemme da du gikk i paradis, og jeg ble redd fordi jeg er naken, og jeg gjemte meg. Og Gud sa til ham: Hvem fortalte deg at du er naken? Har du spist av det treet som jeg befalte deg alene ikke å spise av? Og Adam sa: Kvinnen som du ga meg, hun ga meg av treet, og jeg spiste. Og Herren Gud sa til kvinnen: Hva er dette du har gjort? Og kvinnen sa: Slangen lurte meg, og jeg spiste.

Og Herren Gud sa til slangen: Fordi du gjorde dette, skal du være forbannet fremfor alt buskap og fremfor alle ville dyr på jorden. På brystet ditt og på magen din skal du gå, og jord skal du ete alle dine livs dager. Og jeg vil skape fiendskap mellom deg og kvinnen, og mellom din ætt og hennes ætt; han skal knuse ditt hode, og du skal knuse hans hæl. Og til kvinnen sa han: Jeg vil mangfoldiggjøre dine smerter og din stønning, i smerter skal du

føde barn, og mot din mann skal din lengsel være, og han skal herske over deg. Til Adam sa han: Fordi du hørte på stemmen til din kvinne, og du spiste fra det treet som jeg befalte deg alene ikke å spise fra, har du spist. Forbannet er jorden i dine gjerninger, i sorger skal du spise av den alle dine livs dager. Torner og tistler skal spire for deg, og du skal ete gresset på marken. I ditt ansikts svette skal du spise ditt brød, inntil du vender tilbake til jorden som du ble tatt fra, fordi du er jord, og til jord skal du vende tilbake. Og Adam kalte sin kvinne Liv, fordi hun er mor til alle levende. Og Herren Gud gjorde tuniker av skinn til Adam og hans kvinne, og kledde dem.

Og Gud sa: Se, Adam har blitt som en av oss, til å kjenne godt og ondt, og nå må han ikke noensinne strekke ut sin hånd og ta av livets tre og spise, og leve til evig tid. Og Herren Gud sendte ham ut fra lyksalighets paradis, for å arbeide jorden som han var tatt fra. Og han drev ut Adam, og bosatte ham overfor paradisets luksus, og plasserte kjerubene, og det flammende sverdet som snudde seg, for å vokte veien til livets tre.

4

Adam kjente sin kone Eva, og hun unnfanget og fødte Kain, og sa: Jeg har fått en mann gjennom Gud. Og hun fødte også broren hans, Abel, og Abel ble en hyrde for sauer, men Kain var en som dyrket jorden. Og det skjedde etter noen dager at Kain brakte et offer til Herren av jordens frukter, Og Abel brakte også selv fra de førstefødde av sauene sine, og fra fettdelene deres, og Gud så på Abel og på gavene hans. Men på Kain og på hans ofringer rettet han ikke oppmerksomheten, og Kain ble overmåte bedrøvet, og hans ansikt falt. Og Herren Gud sa til Kain: Hvorfor ble du så dypt bedrøvet, og hvorfor falt ditt ansikt? Hvis du ikke tilbyr riktig,

men ikke deler riktig, har du syndet? Vær stille, hans vending bort er til deg, og du vil herske over ham.

Og Kain sa til Abel, broren sin: La oss gå ut på sletten. Og det skjedde da de var på sletten, at Kain reiste seg mot Abel, broren sin, og drepte ham. Og Herren Gud sa til Kain: Hvor er Abel, din bror? Og han sa: Jeg vet ikke, er jeg min brors vokter? Og sa Herren, hva har du gjort? Stemmen av blodet til broren din roper til meg fra jorden. Og nå er du forbannet fra jorden, som åpnet sin munn for å motta din brors blod fra din hånd. Når du arbeider jorden, vil den ikke lenger gi deg sin styrke, stønnende og skjelvende skal du være på jorden. Og Kain sa til Herren Gud: Min skyld er større enn at jeg kan bli forlatt. Hvis du kaster meg ut i dag fra jordens åsyn, og jeg blir skjult fra ditt åsyn, vil jeg være stønnende og skjelvende på jorden, og enhver som finner meg, vil drepe meg. Og Herren Gud sa til ham: Ikke slik, enhver som dreper Kain, skal syv ganger hevnes. Og Herren Gud satte et tegn på Kain, for at ingen som finner ham skal drepe ham. Kain gikk ut fra Guds ansikt, og bodde i landet Naid, motsatt Eden.

Og Kain kjente sin kone, og hun unnfanget og fødte Enok. Og han bygde en by, og han ga byen navn etter sin sønn Enok. Det skjedde for Enok at Gaidad ble født, og Gaidad avlet Mahalalel, og Mahalalel avlet Metusalah, og Metusalah avlet Lamek.

Og Lamek tok seg to kvinner, den ene het Ada, og den andre het Sella. Og Ada fødte Jobel; denne var far til dem som bodde i telt og var kvegoppdrettere. Og navnet til broren hans var Jubal, denne var den som oppfant psalteret og lyren. Sella fødte også Tubal, og han var hammersmed i bronse og jern. Tubals søster var Noema. Sa Lamech til sine egne kvinner, Ada og Sella: Hør min stemme, Lamechs kvinner, gi øre til mine ord, fordi jeg drepte en

mann for mitt sår, og en ung mann for mitt blåmerke. Fordi syv ganger har blitt hevnet fra Kain, men fra Lamek sytti ganger syv.

Adam kjente Eva, konen sin, og hun unnfanget og fødte en sønn, og han ga ham navnet Seth, og sa: Gud har reist opp for meg en annen sæd i stedet for Abel, som Kain drepte. Og for Set ble det en sønn, og han ga ham navnet Enos. Denne håpet å påkalle Herren Guds navn.

5

Dette er boken om menneskers fødsel, den dag Gud skapte Adam, etter Guds bilde skapte han ham, Mann og kvinne skapte han dem, og han velsignet dem, og han ga dem navnet Adam den dagen han skapte dem. Adam levde to hundre og tretti år, og avlet i henhold til sin form og i henhold til sitt bilde, og han kalte hans navn Set. Og dagene til Adam, som han levde etter at han avlet Seth, ble sju hundre år, og han avlet sønner og døtre. Og alle Adams dager som han levde ble ni hundre og tretti år, og han døde. Seth levde to hundre og fem år, og fikk sønnen Enos. Og Seth levde syv hundre og syv år etter at han fikk Enos, og han fikk sønner og døtre. Og alle Seths dager ble ni hundre og tolv år, og han døde. Og Enos levde hundre og nitti år, og avlet Kainan. Og Enos levde etter at han avlet Kainan, sju hundre og femten år, og han avlet sønner og døtre. Og alle Enos dager ble ni hundre og fem år, og han døde. Og Kainan levde hundre og sytti år, og fikk sønnen Mahalalel. Og Kainan levde etter at han avlet Mahalalel, sju hundre og førti år, og han avlet sønner og døtre. Og alle Kainans dager ble ni hundre og ti år, og han døde.

Og Mahalalel levde hundre og sekstifem år, og han fikk sønnen Jared. Og Mahalalel levde etter at han avlet Jared, åtte

hundre og tretti år, og han avlet sønner og døtre. Og alle Mahalalels dager ble åtte hundre og nitti-fem år, og han døde. Og Jared levde hundre og sekstito år, og avlet Enok. Og Jared levde åtte hundre år etter at han fikk Enok, og han fikk sønner og døtre. Og alle Jareds dager ble ni hundre og seksti og to år, og han døde. Og Enok levde hundre og sekstifem år, og han fikk sønnen Metusalah. Enok vandret med Gud etter at han fikk Metusalah, i to hundre år, og han fikk sønner og døtre. Og alle Enoks dager ble tre hundre og seksti og fem år. Og Enok behaget Gud, og han ble ikke funnet, fordi Gud hadde flyttet ham. Og Methuselah levde hundre og sekstisyv år, og avlet Lamech. Og Methuselah levde etter at han fikk Lamech, åtte hundre og to år, og han fikk sønner og døtre. Og alle Metusalahs dager som han levde ble ni hundre og sekstini år, og han døde. Og Lamek levde hundre og åttiåtte år, og fikk en sønn. Og han ga ham navnet Noah, og sa: Denne vil gi oss hvile fra våre gjerninger og fra våre henders smerter, og fra jorden som Herren Gud forbannet. Og Lamek levde etter at han fikk Noa, fem hundre og sekstifem år, og fikk sønner og døtre. Og alle Lameks dager ble syv hundre og femti-tre år, og han døde. Og Noah var fem hundre år, og han avlet tre sønner: Sem, Kam og Jafet.

6

Og det skjedde da menneskene begynte å bli mange på jorden, og døtre ble født for dem. Etter å ha sett at menneskenes døtre var vakre, tok Guds sønner seg hustruer fra alle dem de valgte. Og Herren Gud sa: Min ånd skal ikke forbli i disse mennesker inn i evigheten, fordi de er kjøtt, men deres dager skal være hundre og tjue år. De kjempene var på jorden i de dagene, og etter det, da Guds sønner gikk inn til menneskenes døtre og fødte

for dem, de var kjempene fra gammel tid, de navnkundige menneskene.

Men da Herren Gud så at menneskenes laster hadde blitt mangfoldige på jorden, og at enhver tenkte omhyggelig på det onde i sitt hjerte alle dagene, Og Gud betraktet at han hadde skapt mennesket på jorden, og han tenkte. Og Gud sa: Jeg vil utslette mennesket som jeg skapte, fra jordens overflate, fra menneske til dyr, og fra krypdyr til himmelens fugler, fordi jeg angrer på at jeg skapte dem.

Noah fant nåde for Herren Guds åsyn. Disse er slektene til Noah. Noah var en rettferdig mann, fullkommen i sin slekt, Noah behaget Gud. Noah fikk tre sønner: Shem, Ham og Japheth. Men jorden ble ødelagt for Gud, og jorden ble fylt med urettferdighet. Og Herren Gud så jorden, og den var ødelagt, fordi alt kjøtt hadde ødelagt sin vei på jorden. Og Herren Gud sa til Noah: Tiden for hvert menneske har kommet for meg, fordi jorden ble fylt med urettferdighet fra dem, og se, jeg vil ødelegge dem og jorden.

Gjør derfor for deg selv en ark av firkantet trevirke, du skal gjøre reder i arken, og du skal dekke den med bek innvendig og utvendig. Og således skal du gjøre arken: tre hundre alen skal lengden av arken være, og femti alen bredden, og tretti alen høyden av den. Sammenføyende skal du gjøre arken, og til en alen skal du fullføre den fra oven. Men døren til arken skal du gjøre fra siden. Nedre, andre og tredje etasjer skal du gjøre den. Men jeg, se, jeg bringer flommen, vann over jorden, for å ødelegge alt kjøtt som har livsånde under himmelen, og alt som er på jorden skal dø.

Og jeg vil etablere min pakt med deg, og du skal gå inn i arken, du og dine sønner og din hustru og dine sønners hustruer

med deg. Og fra alt buskap, og fra alt kryp, og fra alle ville dyr, og fra alt kjøtt, to og to av alle, skal du føre inn i arken, slik at du kan holde dem i live med deg selv; hann og hunn skal de være. Fra alle fuglene etter art, og fra alt buskapen etter art, og fra alle krypende dyr som kryper på jorden etter deres art, to og to fra alle skal de komme inn til deg for å bli næret sammen med deg, hann og hunn. Du skal ta for deg selv av all maten som du skal spise, og du skal samle den til deg, og den skal være til mat for deg og for dem. Og Noah gjorde alt det Herren Gud hadde befalt ham, således gjorde han.

7

Og Herren Gud sa til Noah: Gå inn, du og hele ditt hus, i arken, fordi jeg så deg rettferdig foran meg i denne generasjon. Men av de rene husdyrene skal du bringe inn til deg sju par, hann og hunn, og av de urene husdyrene to par, hann og hunn. Og fra himmelens rene fugler syv og syv, hann og hunn, og fra alle de urene fuglene to og to, hann og hunn, for å bevare sæd på hele jorden. For ennå om syv dager vil jeg bringe regn over jorden, i førti dager og førti netter, og jeg vil utslette alle levende vesener som jeg har skapt fra hele jordens overflate. Og Noah gjorde alt som Herren Gud hadde befalt ham. Noah var seks hundre år gammel, og vannflommen kom over jorden. Noah gikk inn i arken sammen med sine sønner, sin kone og sine sønners koner, på grunn av flomvannet. Og fra de rene fuglene, og fra de urene fuglene, og fra det rene buskapet, og fra det urene buskapet, og fra alle de krypende på jorden, To og to gikk inn til Noah i arken, hann og hunn, slik som Gud hadde befalt Noah. Og det skjedde etter de syv dagene, og flommens vann kom over jorden. I det sekshundrede året i Noahs liv, i den andre måned, på den syttende og tyvende dag i måneden, på denne dagen brøt alle kildene i

avgrunnen frem, og himmelens sluseporter ble åpnet. Og regnet falt over jorden i førti dager og førti netter. På denne dagen gikk Noah, Sem, Kam, Jafet, Noahs sønner, og Noahs hustru, og de tre hustruene til sønnene hans med ham, inn i arken. Og alle de ville dyr etter sitt slag, og alt buskapet etter sitt slag, og alt krypende som beveger seg på jorden etter sitt slag, og alle fugler etter sitt slag, De gikk inn til Noah i arken, to og to, hann og hunn, fra alt kjøtt som det er livsånde i. Og de som gikk inn, hann og hunn av alt kjøtt, inntrådte som Gud hadde befalt Noah, og Herren Gud lukket arken utenfra.

Og flommen varte i førti dager og førti netter over jorden, og vannet steg, og løftet arken, og den ble hevet opp fra jorden. Og vannet steg, og økte meget på jorden, og arken ble båret over vannet. Men vannet steg svært høyt over jorden, og dekket alle de høye fjellene som var under himmelen. Femten alen over ble vannet løftet opp, og det dekket alle de høye fjellene. Og alt kjøtt som beveget seg på jorden døde, av fuglene og av buskapen og av de ville dyrene og alt krypende som beveget seg på jorden, og hvert menneske. Og alt som hadde livspust, og alt som var på det tørre, døde. Og han utvisket alle levende vesener som var på jordens overflate, fra menneske til husdyr, krypdyr og himmelens fugler, og de ble utvisket fra jorden, og bare Noah ble etterlatt, og de som var med ham i arken. Og vannet ble løftet opp på jorden i hundre og femti dager.

8

Og Gud husket Noah, og alle de ville dyr, og alt buskapet, og alle fuglene, og alle de krypende ting som krøp, så mange som var med ham i arken, og Gud brakte en vind over jorden, og vannet stilnet. Og kildene til avgrunnen ble dekket, og himmelens sluser,

og regnet fra himmelen ble holdt tilbake. Og vannet var avtagende og gikk bort fra jorden, og vannet minket etter hundre og femti dager. Og arken satte seg i den syvende måned, på den syttende dag av måneden, på Ararats fjell. Men vannet minket inntil den tiende måned. Og i den tiende måned, på den første av måneden, ble toppene av fjellene sett. Og det skjedde etter førti dager at Noah åpnet vinduet på arken som han hadde laget. Og han sendte ravnen, og den gikk ut og returnerte ikke før vannet var tørket opp fra jorden. Og han sendte duen etter seg for å se om vannet hadde avtatt fra jorden. Og duen fant ikke hvile for føttene sine, så den vendte tilbake til ham inn i arken, fordi vann var over hele jordens overflate, og han strakte ut hånden og tok den, og førte den inn til seg selv i arken. Og etter å ha ventet ennå syv andre dager, sendte han igjen ut duen fra arken. Og duen vendte tilbake til ham mot kvelden, og den hadde et olivenblad i nebbet sitt, og Noah visste at vannet hadde sunket fra jorden. Og etter å ha ventet syv dager til, sendte han igjen ut duen, og den kom ikke tilbake til ham mer. Og det skjedde i det seks hundre og første året i Noahs liv, i den første måneden, på den første dagen av måneden, at vannet opphørte fra jorden. Og Noah avdekket taket på arken som han hadde laget, og så at vannet hadde opphørt fra jordens overflate. I den andre måneden ble jorden tørket opp, den syv og tyvende dagen av måneden.

Og Herren Gud sa til Noah: Gå ut fra arken, du og din hustru og dine sønner og dine sønners hustruer med deg, Og alle de ville dyrene som er med deg, og alt kjøtt fra fugler til buskap, og alt krypende som beveger seg på jorden, før ut med deg selv. Og øk og mangfoldiggjør dere på jorden. Og Noah gikk ut, og hans hustru, og hans sønner, og hans sønners hustruer med ham, Og alle de ville dyrene, og alle husdyrene, og hver fugl, og hvert krypende dyr som beveget seg på jorden, gikk ut av arken etter sitt slag.

Og Noah bygde et alter til Herren, og tok av alt det rene buskapet og av alle de rene fuglene, og brakte dem opp som brennoffer på alteret. Og Herren Gud luktet duften av den søte røkelsen. Og Herren Gud sa, etter å ha tenkt: Jeg vil ikke lenger forbanne jorden på grunn av menneskenes gjerninger, fordi menneskets sinn ligger omhyggelig vendt mot det onde fra hans ungdom. Jeg vil derfor ikke lenger slå alt levende kjøtt, slik som jeg gjorde. Alle jordens dager, såkorn og høst, kulde og hete, sommer og vår, dag og natt, skal ikke opphøre.

9

Og Gud velsignet Noah og sønnene hans, og sa til dem: Øk og formere dere, og fyll jorden, og hersk over den. Og bevelsen og frykten for dere vil være over alle de ville dyr på jorden, over alle fuglene i himmelen, og over alt som beveger seg på jorden, og over alle fiskene i havet; under deres hender har jeg gitt dem. Og alt krypende som er levende, skal være mat for dere, som grønnsaker av gress har jeg gitt dere alt. Unntatt kjøtt med blod av sjelen, skal dere ikke spise. Og for deres blod av deres sjeler vil jeg kreve det fra hånden av alle de ville dyr, og fra hånden av menneske, bror, vil jeg kreve sjelen av mennesket. Den som utøser menneskets blod, hans blod skal utøses i stedet, fordi jeg gjorde mennesket i Guds bilde. Dere men øk, og mangfoldiggjør, og fyll jorden, og ha herredømme over den.

Og Gud sa til Noah og til sønnene hans med ham: Og se, jeg etablerer min pakt med dere og med deres ætt etter dere, og med hver levende sjel hos dere, fra fuglene og fra buskapen og alle de ville dyrene på jorden, så mange som er med dere, av alle som gikk ut av arken. Og jeg vil etablere min pakt med dere, og alt kjøtt skal ikke lenger dø fra flodens vann, og det skal ikke lenger være noen

vannflom for å ødelegge hele jorden. Og Herren Gud sa til Noah: Dette er tegnet på pakten som jeg gir mellom meg og dere, og mellom hver levende sjel som er med dere, inn i evige slekter. Buen min plasserer jeg i skyen, og den vil være et tegn på pakten mellom meg og jorden. Og det vil være når jeg samler skyer over jorden, at buen vil bli sett i skyen. Og jeg vil huske min pakt, som er mellom meg og dere, og mellom hver levende sjel i alt kjøtt, og vannet skal ikke lenger bli til en flom, slik at det utsletter alt kjøtt. Og min bue vil være i skyen, og jeg vil se den for å huske den evige pakten mellom meg og jorden, og mellom hver levende sjel i alt kjøtt som er på jorden. Og Gud sa til Noah: Dette er tegnet på pakten som jeg opprettet mellom meg og alt kjøtt som er på jorden.

Var men Noahs sønner, de som hadde gått ut fra arken, Sem, Kam og Jafet. Kam var far til Kanaan. Tre disse er Noas sønner, fra disse ble spredt over hele jorden. Og Noah, en bonde av jorden, begynte og plantet en vingård. Og han drakk av vinen, og ble beruset, og ble avkledd i sitt hus. Og Ham, Kanaans far, så sin fars blottelse, og gikk ut og fortalte det til sine to brødre utenfor. Og Sem og Jafet tok plagget, la det på begge sine skuldre, og gikk baklengs, og de dekket farens nakenhet, og ansiktet deres var baklengs, og farens nakenhet så de ikke. Men Noah edru opp fra vinen, og fikk vite hva hans yngste sønn hadde gjort mot ham. Og han sa: Forbannet være Kanaan! En tjener skal han være for sine brødre. Og han sa: Velsignet være Herren, Shems Gud, og Kanaan skal være hans tjener. Må Gud utvide Jafet, og la ham bo i Sems hus, og la Kanaan bli hans tjener.

Noah levde tre hundre og femti år etter flommen. Og alle Noahs dager ble ni hundre og femti år, og han døde.

10

Dette er slektene til Noahs sønner, Sem, Kam og Jafet, og det ble født dem sønner etter flommen.

Jafets sønner: Gomer, Magog, Madai, Javan, Elisa, Tubal, Mesjek og Tiras. Og Gomers sønner: Ashkenaz, Riphath og Togarmah. Og Javans sønner: Elisha og Tarsis, Kittim, Rodanim. Fra disse ble øyene til nasjonene skilt ut i deres land, hver etter sitt tungemål i sine stammer og i sine nasjoner.

Sønner av Ham: Kus, og Mesraim, Phud, og Kanaan. Støvs sønner var Sjeba, Havila, Sabatha, Regma og Sabathaka, og Regmas sønner var Sjeba og Dedan. Støv avlet Nebrod, og han begynte å være en gigant på jorden. Denne var en kjempe jeger for Herrens, Guds, åsyn. Derfor vil de si: Som Nebrod, en kjempe jeger for Herrens åsyn. Og begynnelsen av riket hans var Babylon, og Orek, og Arkad, og Kalanne, i landet Senaar. Fra den jorden gikk Assyria ut, og bygget Nineve, og byen Rooboth, og Kalak, og Dasah mellom Nineve og Kalah, denne store byen. Og Mesraim fikk sønnene Ludim, Naftali, Enemetim og Labim, og patrusittene, og kasluhittene, hvorfra filisterne gikk ut, og kaftorittene. Canaan fikk Sidon, hans førstefødte, og hettitten, og jebusitten, amoritten og girgasitten, og hivittene, og aroukaittene, og asennaittene, og aradierne, og samarittene og amatittene. Og etter dette ble kanaanittenes stammer spredt. Og grensene til kanaaneerne strakte seg fra Sidon til man kommer til Gerara og Gaza, til man kommer til Sodoma og Gomorra, Adama og Seboim til Lasha. Disse er sønnene til Kam, i deres stammer, etter deres tungemål, i deres land, og i deres nasjoner.

Og til Shem ble det født, og han var far til alle sønnene til Eber, bror av Jafet den eldre. Shems sønner: Elam og Assyria og Arphaxad og Lud og Aram og Cainan. Og Arams sønner: Uz, Ul, Gater og Mesek. Og Arphaxad avlet Cainan, og Cainan avlet Sala, og Sala avlet Eber. Og til Eber ble det født to sønner, navnet til den ene var Faleg, fordi i hans dager ble jorden delt, og navnet til broren hans var Jektan. Jektan avlet Elmodad, Saleth, Sarmoth og Jerach, og Hadoram, og Abimael, og Diklah, og Obal, og Abimael og Saba, og Ofir, og Euilah, og Jobab, alle disse var sønner av Jektan. Og deres bosetning var fra Masse inntil man kommer til Saphera, fjellet i øst. Disse er sønnene til Sem, i deres stammer, etter deres tungemål, i deres land, og i deres nasjoner. Dette er stammene til Noas sønner ifølge deres slekter, ifølge deres nasjoner. Fra disse ble nasjonenes øyer spredt på jorden etter flommen.

11

Og hele jorden hadde ett tungemål, og alle hadde en stemme. Og det skjedde da de dro fra øst, at de fant en slette i landet Senaar, og de bosatte seg der. Og en mann sa til sin nabo: Kom, la oss lage murstein og brenne dem i ild. Og mursteinen ble til stein for dem, og asfalt var deres leire. Og de sa: Kom, la oss bygge for oss selv en by og et tårn, hvis hode skal nå til himmelen, og la oss gjøre oss et navn, før vi blir spredt over hele jordens overflate. Og Herren gikk ned for å se byen og tårnet som menneskenes sønner hadde bygd. Og Herren sa: Se, ett folk og ett språk har alle, og dette har de begynt å gjøre, og nå vil ingenting være umulig for dem av alt det de forsøker å gjøre. Kom, og etter å ha kommet ned, la oss forvirre deres tunge der, slik at ikke hver hører stemmen til sin neste. Og Herren spredte dem derfra over hele jordens overflate, og de sluttet å bygge byen og tårnet. Derfor ble den kalt

Forvirring, fordi Herren der forvirret leppene til hele jorden, og derfra spredte Herren dem over hele jordens overflate.

Og disse er Sems slekter, og Sem var hundre år gammel da han avlet Arfaksad, i det andre året etter flommen. Og Sem levde, etter at han avlet Arfaksad, fem hundre år, og han avlet sønner og døtre, og døde. Og Arfaksad levde hundre og trettifem år, og han fikk sønnen Kainan. Og Arphaxad levde, etter at han avlet Kainan, fire hundre år, og han avlet sønner og døtre, og døde. Og Kainan levde hundre og tretti år, og han avlet Sala, og Kainan levde, etter at han avlet Sala, tre hundre og tretti år, og han avlet sønner og døtre, og døde. Og Sala levde hundre og tretti år, og fikk sønnen Eber. Og Sala levde etter at han avlet Eber, tre hundre og tretti år, og han avlet sønner og døtre, og døde. Og Eber levde hundre og trettfire år, og han fikk sønnen Faleg. Og Eber levde, etter at han avlet Faleg, to hundre og sytti år, og han avlet sønner og døtre, og døde. Og Phaleg levde hundre og tretti år, og avlet Ragau. Og Faleg levde, etter at han avlet Ragau, to hundre og ni år, og han avlet sønner og døtre, og døde. Og Ragau levde hundre og trettito år, og han fikk sønnen Serug. Og Ragau levde to hundre og syv år etter at han fikk Seruk, og han fikk sønner og døtre, og døde. Og Serug levde hundre og tretti år, og han fikk sønnen Nahor. Og Seruk levde, etter at han avlet Nakor, to hundre år, og han avlet sønner og døtre, og døde. Og Nahor levde hundre og sytti-ni år, og han avlet Tharra. Og Nahor levde, etter at han avlet Tharra, hundre og tjuefem år, og han avlet sønner og døtre, og døde. Og Tharra levde sytti år, og avlet Abram og Nahor og Haran.

Dette er slektene til Tharra. Tharra avlet Abram og Nahor og Haran, og Haran avlet Lot. Og Arran døde før sin far Terah i det landet hvor han ble født, i kaldeernes land. Og Abram og Nahor tok seg hustruer, navnet til Abrams hustru var Sara, og navnet til

Nahors hustru var Melka, datter av Haran, og far til Melka, og far til Iska. Og Sarai var ufruktbar, og hun bar ikke barn. Og Tharra tok sin sønn Abram, og Lot, sønn av Arran, sønn av hans sønn, og sin svigerdatter Sarah, hustru til Abram hans sønn, og førte dem ut fra kaldeernes land for å dra til Kanaans land, og de kom til Haran, og han bodde der. Og alle Tharras dager i landet Haran ble to hundre og fem år, og Tharra døde i Haran.

12

Og Herren sa til Abram: Gå ut fra ditt land, og fra din slekt, og fra din fars hus, og kom hit til det landet som jeg vil vise deg. Og jeg vil gjøre deg til et stort folk, og jeg vil velsigne deg, og jeg vil gjøre ditt navn stort, og du skal være velsignet. Og jeg vil velsigne dem som velsigner deg, og dem som forbanner deg vil jeg forbanne, og alle jordens stammer skal bli velsignet i deg. Og Abram gikk, akkurat som Herren hadde talt til ham, og Lot gikk med ham. Abram var sytti-fem år da han dro ut fra Haran. Og Abram tok Sarai, konen hans, og Lot, sønnen til broren hans, og alle eiendelene deres som de hadde ervervet, og hver sjel som de hadde ervervet fra Haran, og de dro ut for å gå inn i landet Kanaan. Og Abram reiste gjennom landet i lengden av det inntil plassen Sikem, ved den høye eiken, og kanaaneerne bodde da i landet. Og Herren viste seg for Abram, og sa til ham: Til din ætt vil jeg gi dette landet, og Abram bygde der et alter for Herren som hadde vist seg for ham. Og han dro bort derfra til fjellet øst for Betel, og satte opp sitt telt der, med Betel mot vest og Ai mot øst, og bygde der et alter til Herren, og kalte på Herrens navn. Og Abram dro bort, og etter å ha dratt videre slo han leir i ødemarken.

Og det skjedde en hungersnød på jorden, og Abram dro ned til Egypt for å bo der, fordi hungersnøden ble sterk på jorden. Det skjedde at da Abram nærmet seg Egypt for å dra inn, sa Abram til Sara, sin hustru: Jeg vet at du er en vakker kvinne. Det vil derfor være slik at når egypterne ser deg, vil de si at denne er hans kvinne, og de vil drepe meg, men deg vil de spare. Jeg sa derfor at jeg er hans søster, slik at det ville gå meg godt på grunn av deg, og mitt liv vil bli spart for din skyld. Det skjedde, da Abram gikk inn i Egypt, at egypterne så hans kone, at hun var svært vakker. Og Faraos høvdinger så henne, og de priste henne for Farao, og de førte henne inn i Faraos hus. Og Abram ble behandlet godt på grunn av henne, og han fikk sauer og kalver og esler og tjenere og tjenestekvinner og mulesler og kameler. Og Gud plaget Farao med store og onde plager, og hans hus, på grunn av Sara, Abrams hustru. Men Farao kalte Abram og sa: Hva er dette du har gjort mot meg, fordi du ikke fortalte meg at hun er din hustru? Hvorfor sa du at hun er min søster? Jeg tok henne til meg selv som kone, og nå, se, din kone er foran deg. Ta henne og dra bort. Og Farao befalte menn angående Abram å sende ham bort, og hans kone, og alt det som var hans.

13

Abram gikk opp fra Egypt, han selv og hans hustru og alt hans, og Lot med ham, inn i ørkenen. Abram var meget rik på buskap, sølv og gull. Og han gikk tilbake dit han kom fra, inn i ørkenen til Betel, til det stedet hvor teltet hans var tidligere, mellom Betel og Angai, til stedet for alteret, hvor han i begynnelsen hadde reist det, og Abram påkalte der Herrens navn. Og Lot, som reiste med Abram, hadde sauer og okser og telt. Og landet kunne ikke romme dem til å bo sammen, fordi eiendommene deres var mange, og landet kunne ikke romme dem

til å bo sammen. Og det oppsto kamp mellom gjeterne til buskapen til Abram og mellom gjeterne til buskapen til Lot, men kanaaneerne og perisittene bodde da i landet. Sa Abram til Lot: La det ikke være kamp mellom meg og deg, og mellom mine gjetere og mellom dine gjetere, fordi vi er brødre. Er ikke hele landet foran deg? Skill deg fra meg; hvis du går til venstre, går jeg til høyre, og hvis du går til høyre, går jeg til venstre. Og Lot løftet øynene sine og så hele regionen omkring Jordan, at hele var vannet, før Gud ødela Sodoma og Gomorra, som Guds paradis, og som Egypts land, inntil man kommer til Soar. Og Lot valgte for seg selv hele Jordans omkringliggende region, og Lot dro bort fra øst, og de ble skilt hver fra sin bror. Abram bodde i landet Kanaan, men Lot bodde i en by i den omkringliggende regionen og slo opp sitt telt i Sodoma. Men menneskene i Sodom var onde og syndere foran Gud i høy grad. Og Gud sa til Abram etter at Lot skilte seg fra ham, se opp med dine øyne, og se fra det stedet hvor du nå er mot nord og sør og øst og hav, fordi all den jorden som du ser, til deg vil jeg gi den og til din ætt inntil evighet. Og jeg vil gjøre din ætt som sanden på jorden; hvis noen er i stand til å telle sanden på jorden, da skal også din ætt bli talt. Stå opp og dra gjennom landet i lengden og i bredden, for jeg vil gi det til deg og din ætt for evig. Og Abram flyttet teltet sitt, kom og bosatte seg ved eiken Mamre, som var i Hebron, og bygde der et alter for Herren.

14

Det skjedde i kongedømmet til Amarphal, kongen av Sennaar, og Arioch, kongen av Ellasar, Chedorlaomer, kongen av Elam, og Thargal, kongen av nasjoner, De gjorde krig med Balla, kongen av Sodoma, og med Barsa, kongen av Gomorra, og med Sennaar, kongen av Adama, og med Symobor, kongen av Seboim, og kongen Balak – dette er Segor. Alle disse samtykte ved den salte

dalen, dette er Salthavet. I tolv år tjente de Khedorlaomer, men i det trettende året vendte de seg bort. I det fjortende året kom Kedor-Laomer og kongene med ham, og de slo ned kjempene i Astarot og Karnaim, og sterke folkeslag sammen med dem, og ommeerne i byen Saue. Og horittene i Seir-fjellene, helt til terebinten ved Paran, som ligger i ørkenen. Og etter å ha returnert kom de til kilden for dommen, dette er Kades, og de slo ned alle herskerne av Amalek, og amorittene som bodde i Hazazon-tamar. Kongen av Sodoma gikk ut, og kongen av Gomorra, og kongen av Adama, og kongen av Seboim, og kongen av Balak, det er Segor, og de stilte seg opp til krig mot dem i den salte dalen. til Khedorlaomer, konge av Elam, og Tidal, konge av nasjoner, og Amraphel, konge av Shinar, og Arioch, konge av Ellasar, de fire konger mot de fem. Dalen, den salte, hadde brønner av asfalt, men kongen av Sodoma og kongen av Gomorra flyktet, og de falt der, men de som ble igjen flyktet inn i fjellområdet. De tok alle hestene fra Sodoma og Gomorra, og all maten deres, og dro bort. De tok også Lot, sønnen til Abrams bror, og hans bagasje, og dro bort, for han bodde i Sodom.

Etter å ha ankommet rapporterte en av de reddede til Abram hebreeren, og han selv bodde ved eken til Mamre amoritten, broren til Eskol og broren til Onan, som var allierte av Abram. Etter å ha hørt at Lot, hans bror, var tatt til fange, talte Abram sine egne husholdsmedlemmer, tre hundre og atten, og forfulgte dem helt til Dan. Og han selv falt over dem om natten, og hans tjenere, og slo dem, og forfulgte dem helt til Koba, som ligger til venstre for Damaskus. Og han vendte tilbake alle hestene fra Sodom, og Lot, hans nevø, vendte han tilbake, og alle hans eiendeler, og kvinnene, og folket. Kongen av Sodom gikk ut for å møte ham, etter at han hadde vendt tilbake fra nederlaget av Khedorlaomer

og kongene som var med ham, inn i dalen Shaveh, dette var kongenes slette.

Og Melkisedek, kongen av Salem, brakte ut brød og vin, og han var prest for den høyeste Gud. Og han velsignet Abram, og sa: Velsignet være Abram for den høyeste Gud, som skapte himmelen og jorden. Og velsignet være den høyeste Gud, som overga dine fiender underkastet til deg, og Abram ga til ham tiende av alt. Kongen av Sodom sa til Abram: Gi meg mennene, men ta hesten for deg selv. Sa Abram til kongen av Sodom: Jeg vil strekke ut min hånd til Kyprios, den høyeste Gud, som skapte himmelen og jorden, Hvis jeg tar noe fra en tråd til en sandalrem av alt det dine, så du ikke skal si at jeg beriket Abram. Unntatt det som de unge menn spiste, og av andelen til de menn som gikk sammen med meg, Eskol, Onan, Mamre, disse vil ta sin andel.

15

Men etter disse ordene skjedde det at Herrens ord kom til Abram i et syn, og sa: Frykt ikke, Abram, jeg er ditt skjold, din lønn skal bli overmåte stor. Men Abram sier: Herre Herre, hva vil du gi til meg? Jeg går jo bort barnløs, og sønnen av min husholdning, Masek, denne Damaskus Eliezer. Og Abram sa: Siden du ikke har gitt meg avkom, vil en som er født i mitt hus arve meg. Og umiddelbart kom Herrens stemme til ham og sa: Denne vil ikke arve deg, men den som vil gå ut fra deg, denne vil arve deg. Han førte ham utenfor, og sa til ham: Se opp mot himmelen, og tell stjernene, hvis du er i stand til å telle dem. Og han sa: Slik skal din ætt være. Og Abram trodde Gud, og det ble regnet ham til rettferdighet. Men han sa til ham, jeg er Gud som førte deg ut fra Kaldeernes land, for å gi deg dette landet å arve. Han sa: Herre Gud, hvordan skal jeg vite at jeg skal arve den? Han

sa til ham: Ta til meg en treårig kvige, en treårig geit, en treårig vær, en turteldue og en due. Han tok alle disse til seg, og delte dem i midten, og plasserte dem overfor hverandre, men fuglene delte han ikke. Men fugler kom ned på legemene, på stykkene av dem, og Abram satt ved dem. Om solnedgang falt en ekstase over Abram, og se, en stor, mørk frykt faller over ham. Og det ble sagt til Abram: Du skal vite at din ætt vil være fremmed i et land som ikke er deres eget, og de vil gjøre dem til træler, og de vil mishandle dem, og de vil ydmyke dem, fire hundre år. Men den nasjonen som de skal tjene, vil jeg dømme, og etter dette vil de dra ut herfra med mye gods. Men du skal gå bort til dine fedre i fred, oppfostret i god alderdom. Men i den fjerde generasjonen skal de vende tilbake hit, for amorittenes synder er ennå ikke fylt opp inntil nå. Siden solen gikk mot vest, oppsto en flamme, og se, en røykende ovn og ildfakler som gikk gjennom mellom disse delte stykkene. I den dagen gjorde Herren en pakt med Abram og sa: Til din ætt vil jeg gi dette landet, fra Egypts elv til den store elven Eufrat, De kenittene, og kenisittene, og kadmonittene, og hettittene, perisittene og refaittene og amorittene, kanaanittene, hivittene, girgasittene og jebusittene.

16

Sarai, Abrams hustru, fødte ikke barn til ham. Hun hadde en egyptisk tjenestekvinne som het Hagar. Sa Sarai til Abram: Se, Herren har stengt meg fra å føde. Gå derfor inn til tjenestepiken min, så jeg kan få barn gjennom henne. Og Abram lyttet til Sarais stemme. Og Sara, Abrams hustru, tok Hagar den egyptiske, sin egen tjenestepike, etter ti år da Abram hadde bodd i landet Kanaan, og ga henne til Abram, sin mann, som hustru. Og han gikk inn til Hagar, og hun ble gravid, og hun så at hun var med barn, og fruen ble vanæret i hennes øyne. Men Sarai sa til Abram,

jeg blir urettferdig behandlet av deg, jeg har gitt min tjenestekvinner inn i din fang, men da hun så at hun var med barn, ble jeg vanæret foran henne. Må Gud dømme mellom meg og deg. Sa men Abram til Saran: Se, din tjenerinne er i dine hender, bruk henne som det behager deg. Og Sara mishandlet henne, og hun flyktet fra hennes åsyn.

Men Herrens engel fant henne ved vannkilden i ørkenen, ved kilden på veien til Shur. Og Herrens engel sa til henne: Hagar, Sarais tjenestepike, hvorfra kommer du og hvor går du? Og hun sa: Jeg flykter fra min herskerinne Sarais ansikt. Men Herrens engel sa til henne: Vend tilbake til din herskerinne, og ydmyk deg under hennes hender. Og Herrens engel sa til henne: Jeg vil mangfoldiggjøre din ætt, og den skal ikke kunne telles på grunn av mengden. Og engelen fra Herren sa til henne: Se, du er med barn og skal føde en sønn, og du skal kalle ham Ismael, fordi Herren har hørt din ydmykelse. Denne vil være en vill mann, hans hender mot alle, og alles hender mot ham, og han vil bo midt imot alle sine brødre. Og hun kalte navnet til Herren som talte til henne: Du Gud som ser meg, fordi hun sa: For jeg så virkelig ham som viste seg for meg. På grunn av dette kalte han brønnen Brønnen hvor jeg så ham foran meg. Se, den ligger mellom Kadesh og Barad. Og Hagar fødte en sønn til Abram, og Abram kalte navnet på sønnen sin, som Hagar fødte til ham, Ismael. Abram var åttiseks år gammel da Hagar fødte Ismael til Abram.

17

Det skjedde at Abram var nittini år. Og Herren viste seg for Abram, og sa til ham: Jeg er din Gud, vær velbehagelig for meg, og bli ulastelig. Og jeg vil opprette min pakt mellom meg og deg, og jeg vil mangfoldiggjøre deg storlig. Og Abram falt på sitt ansikt.

Og Gud talte til ham og sa: Og jeg, se, min pakt er med deg, og du skal være far til en mengde nasjoner. Og navnet ditt skal ikke lenger kalles Abram, men navnet ditt skal være Abraham, fordi jeg har gjort deg til far for mange nasjoner. Og jeg vil øke deg svært, svært, og jeg vil gjøre deg til nasjoner, og konger vil gå ut fra deg. Og jeg vil opprette min pakt mellom deg og din ætt etter deg gjennom deres slekter, som en evig pakt, for å være din Gud og din ætts Gud etter deg. Og jeg vil gi deg og din ætt etter deg det landet du bor i, hele landet Kanaan, til evig eie, og jeg vil være deres Gud. Og Gud sa til Abraham: Men du skal holde min pakt, du og din ætt etter deg, gjennom deres generasjoner. Og dette er pakten som du skal holde mellom meg og dere, og mellom din ætt etter deg gjennom deres slekter: hver mann av dere skal bli omskåret. Og dere skal omskjæres på kjøttet av forhudet deres, og det skal være et tegn på pakten mellom meg og dere. Og et barn på åtte dager skal omskjæres hos dere, alle menn gjennom deres generasjoner, både den hjemmefødte og den som er kjøpt med sølv fra enhver fremmed sønn, som ikke er av din sæd, Med omskjæring skal den hjemmefødte i ditt hus omskjæres, og den som er kjøpt med sølv, og min pakt skal være på deres kjøtt til en evig pakt. Og en uomskåret mann, som ikke blir omskåret i kjøttet av sin forhud på den åttende dagen, skal den sjelen utryddes fra sin slekt, fordi han har brutt min pakt. Og Gud sa til Abraham: Sarai, din kvinne, skal ikke lenger kalles Sarai, Sara skal være hennes navn. Jeg vil velsigne henne, og jeg vil gi deg et barn fra henne, og jeg vil velsigne det, og det vil bli til nasjoner, og konger av nasjoner vil komme fra ham. Og Abraham falt på sitt ansikt og lo, og sa i sitt sinn: Vil en hundre år gammel mann få en sønn? Og vil Sara, som er nitti år gammel, føde? Sa Abraham til Gud: Måtte denne Ismael leve foran deg. Sa Gud til Abraham: Ja, se, Sara, din kvinne, vil føde deg en sønn, og du skal kalle ham Isak, og jeg vil opprette min pakt med ham, til en evig pakt, å være hans Gud og hans ætt

etter ham. Om Ismael, se, jeg har hørt deg, og se, jeg har velsignet ham, og jeg vil øke ham, og jeg vil mangfoldiggjøre ham svært. Tolv nasjoner vil han avle, og jeg vil gjøre ham til en stor nasjon. Men pakten min vil jeg opprette med Isak, som Sara skal føde til deg på denne tiden, i det andre året. Han fullførte å tale til ham, og Gud gikk opp fra Abraham.

Og Abraham tok Ismael, sin egen sønn, og alle hans husholdsmedlemmer, og alle som var kjøpt med sølv, og hvert hankjønn blant mennene i Abrahams hus, og omskjær deres forhuder på den samme dag, slik som Gud hadde talt til ham. Abraham var nittini år da han omskjærte kjøttet av forhudet sitt. Ishmael, men sønnen hans, var tretten år gammel da han ble omskåret i kjøttet av forhuden sin. I den tiden på den dagen ble Abraham omskåret, og Ishmael, hans sønn, og alle mennene i hans hus, og hans hjemmefødte, og de som var kjøpt med sølv fra fremmede nasjoner.

18

Gud viste seg for ham ved eiken i Mamre, mens han satt ved inngangen til teltet sitt midt på dagen. Han så opp med sine øyne, og se, tre menn sto foran ham, og da han så dem, løp han for å møte dem fra døren til teltet sitt, og bøyde seg ned til jorden. Og han sa: Herre, hvis jeg da har funnet nåde for ditt åsyn, så gå ikke forbi din tjener. La det bli hentet vann, og la dem vaske føttene deres, og kjøl dere ned under treet. Og jeg vil ta brød, og dere skal spise. Og etter dette vil dere gå deres vei, som dere vendte av for på grunn av deres tjener. Og han sa: Gjør således, som du har sagt. Og Abraham skyndte seg til teltet, til Sarah, og sa til henne: Skynd deg, og kna tre mål finmel, og lag askekaker. Og Abraham løp inn til oksene, og tok en mør og god kalv, og ga den til tjeneren, og han

skyndte seg med å tilberede den. Han tok smør og melk og kalven som han hadde tilberedt, og satte det frem for dem, og de spiste, mens han selv sto ved siden av dem under treet.

Sa han til ham: Hvor er Sara, din hustru? Han svarte: Se, i teltet. Han sa: Når jeg returnerer, vil jeg komme til deg på denne tiden neste år, og Sara, din hustru, vil ha en sønn. Men Sara hørte ved døren til teltet, stående bak ham. Abraham og Sarah var eldre og langt fremme i dager, men det hadde opphørt for Sarah å skje de kvinnelige ting. Sara lo i seg selv og sa: Det har ikke skjedd for meg ennå, og min herre er gammel. Og Herren sa til Abraham: Hvorfor lo Sara ved seg selv og sa: Skal jeg da virkelig føde? Jeg har jo blitt gammel. Intet ord vil være umulig hos Gud; på denne tid vil jeg vende tilbake til deg om et år, og Sara vil ha en sønn. Men Sara nektet og sa: Jeg lo ikke, for hun var redd. Og han sa til henne: Jo, du lo.

Etter å ha reist seg derfra, så mennene ned mot Sodoma og Gomorra. Abraham reiste med dem og fulgte dem på veien. Men Herren sa: Jeg vil ikke skjule fra Abraham, min tjener, det som jeg gjør. Abraham vil bli til et stort og mektig folk, og alle jordens nasjoner vil bli velsignet i ham. Jeg visste at han ville befale sønnene sine og huset sitt etter ham, og de skal holde Herrens veier, å gjøre rettferdighet og rett, så Herren må bringe over Abraham alt det han talte til ham. Sa Herren: Ropet fra Sodoma og Gomorra har blitt mangedoblet mot meg, og syndene deres er overmåte store. Etter å ha steget ned vil jeg derfor se om de, ifølge deres rop som kommer til meg, blir fullført, men hvis ikke, så jeg kan vite. Og mennene vendte tilbake derfra og kom til Sodoma, men Abraham sto ennå foran Herren. Og Abraham nærmet seg og sa: Vil du ødelegge den rettferdige sammen med den ugudelige, og vil den rettferdige være som den ugudelige? Hvis det er femti

rettferdige i byen, vil du ødelegge dem? Vil du ikke skåne hele stedet på grunn av de femti rettferdige, hvis de er der? På ingen måte skal du gjøre som dette ordet, å drepe den rettferdige sammen med den ugudelige, og den rettferdige vil være som den ugudelige, på ingen måte! Du som dømmer hele jorden, skal du ikke utøve rettferdighet? Sa Herren, hvis det er i Sodoma femti rettferdige i byen, vil jeg spare hele byen og hele stedet for deres skyld. Og Abraham svarte og sa: Nå har jeg begynt å tale til min Herre, men jeg er jord og aske. Hvis men de-fall-short de femti rettferdige inn-i ført Og han fortsatte enda å tale til ham, og sa: Hvis det blir funnet førti der. Og han sa: Jeg vil ikke ødelegge på grunn av de førti. Og han sa: Ikke noe, Herre, om jeg snakker? Men om det finnes tretti der? Og han sa: Jeg vil ikke ødelegge på grunn av de tretti. Og han sa: Siden jeg har å tale til Herren, hva hvis det finnes tjue der? Og han sa: Jeg vil ikke ødelegge den hvis jeg finner tjue der. Og han sa: Herre, la meg snakke bare én gang til. Hva om det finnes ti der? Og han sa: Jeg vil ikke ødelegge den på grunn av de ti. Herren gikk bort da han opphørte med å tale til Abraham, og Abraham vendte tilbake til sitt sted.

19

De to englene kom til Sodoma om kvelden. Lot satt ved porten til Sodoma, og da Lot så dem, sto han opp for å møte dem, og han bøyde seg med ansiktet mot jorden. Og han sa: Se, mine herrer, sving av inn i deres tjeners hus og overnatt, og vask føttene deres, og når dere har stått opp tidlig skal dere dra videre på deres vei. Og de sa: Nei, men vi vil overnatte på gaten. Og han oppfordret dem innstendig, og de vendte seg mot ham og gikk inn i huset hans, og han laget drikke til dem, og usyret brød bakte han til dem, og de spiste. Før de la seg, omringet mennene fra byen, Sodomittene, huset, fra ung mann til eldre, hele folket sammen.

Og de ropte på Lot og sa til ham: Hvor er mennene som kom inn til deg i natt? Før dem ut til oss, så vi kan ha omgang med dem. Lot gikk ut til dem ved terskelen, og lukket døren etter seg. Sa men til dem: På ingen måte, brødre, gjør ikke ondt. Men jeg har to døtre som ikke har kjent mann, jeg vil føre dem ut til dere, og bruk dem som det ville behage dere, bare mot disse menn må dere ikke gjøre urett, fordi de inngikk under mine bjelkers ly. De sa til ham: Stå av der! Du kom hit for å oppholde deg midlertidig, ikke for å dømme! Nå derfor skal vi behandle deg verre enn dem. Og de presset hardt på mannen Lot, og de nærmet seg for å knuse døren. Men mennene strakte ut hendene og trakk Lot inn til seg i huset, og de stengte døren til huset. De mennene som var ved døren til huset slo de med blindhet, fra liten til stor, og de ble lammet mens de søkte døren. Sa mennene til Lot: Har du her svigersønner, eller sønner, eller døtre? Eller hvis du har noen andre i byen, før dem ut fra dette stedet, Fordi vi ødelegger dette stedet, fordi deres rop ble løftet opp foran Herren, og Herren sendte oss for å ødelegge det. Lot gikk ut og talte til svigersønnene sine, de som hadde tatt døtrene hans, og sa: Stå opp og gå ut fra dette stedet, for Herren ødelegger byen. Men det virket som om han spøkte foran svigersønnene sine. Når daggry ble, var englene ivrige etter Lot og sa: Stå opp, ta din hustru og dine to døtre som du har, og gå ut, så at ikke også du skal omkomme sammen med byens lovløsheter. Og de ble urolige, og englene grep hånden hans og hånden til konen hans og hendene til de to døtrene hans, fordi Herren ville spare ham.

Og det skjedde da de førte dem ut, og de sa: Redd din egen sjel, ikke se deg tilbake, heller ikke stå i hele det omkringliggende området, redd deg selv til fjellet, så du ikke blir revet med. Sa men Lot til dem: Jeg ber Herre, siden din tjener fant nåde for ditt åsyn, og du har forstørret din rettferdighet som du gjør mot meg, for å

holde min sjel i live, men jeg vil ikke være i stand til å bli frelst til fjellet, for at ikke det onde noen gang skal gripe meg og jeg dør. Se, denne byen er nær, slik at jeg kan flykte dit, den er liten, og der vil jeg bli frelst. Er den ikke liten? Og min sjel vil leve for din skyld. Og han sa til ham: Se, jeg har tatt hensyn til deg og til dette ordet, å ikke ødelegge den byen som du talte om. Hast derfor med å bli frelst der, for jeg vil ikke være i stand til å gjøre noe før du kommer dit. Derfor kalte han den byen Zoar. Solen gikk opp over jorden, og Lot gikk inn i Zoar. Og Herren lot det regne svovel og ild over Sodoma og Gomorra fra Herren ut av himmelen. Og han ødela disse byene og hele den omkringliggende regionen og alle innbyggerne i byene og det som vokste opp av jorden. Og kvinnen hans så seg tilbake, og hun ble en saltsøyle. Abraham stod opp tidlig om morgenen og gikk til det stedet hvor han hadde stått foran Herren. Og han så mot Sodom og Gomorrah, og mot den omkringliggende regionen, og han så, og se, det steg opp en flamme fra jorden, som dampen fra en ovn. Og det skjedde da Gud ødela alle byene i det omkringliggende området, at Gud husket Abraham, og sendte Lot ut fra midt i ødeleggelsen, da Herren ødela byene som Lot bodde i.

Lot dro opp fra Zoar og slo seg ned på fjellet, han selv og hans to døtre med ham, for han fryktet å bo i Zoar, og han bodde i hulen, han selv og hans to døtre med ham. Sa den eldre til den yngre: Vår far er gammel, og det er ingen på jorden som vil komme til oss, slik som det er skikk over hele jorden. Kom, la oss gi vår far vin å drikke og ligge med ham, og la oss få avkom fra vår far. De ga sin far vin å drikke den natten, og den eldste gikk inn og lå med sin far den natten, og han visste det ikke da han la seg, og da han sto opp. Det skjedde den neste dagen, og den eldre sa til den yngre: Se, jeg sov i går med vår far. La oss gi ham vin å drikke også i denne natten, og gå inn og ligg med ham, og la oss reise opp

sæd fra vår far. De ga også den natten deres far vin å drikke, og den yngre gikk inn og sov med sin far, og han visste det ikke da han la seg eller da han sto opp. Og de to døtrene til Lot ble gravide med sin far. Og den eldre fødte en sønn, og kalte navnet hans Moab, idet hun sa: Fra min far. Han er far til moabittene inntil den dag i dag. Og den yngre fødte også en sønn, og kalte navnet hans Ammon, og sa: sønn av min slekt, denne er far til ammonittene inntil denne dag i dag.

20

Og Abraham flyttet derfra inn i landet mot sør, og bodde mellom Kades og Sur, og oppholdt seg i Gerara. Abraham sa om Sara, konen hans, at hun var søsteren hans, for han fryktet å si at hun var konen hans, slik at ikke mennene i byen noensinne skulle drepe ham på grunn av henne, og kong Abimelek av Gerar sendte bud og tok Sara. Og Gud kom til Abimelek i søvnen om natten, og sa: Se, du skal dø på grunn av kvinnen som du tok, for hun er gift med en mann. Abimelech hadde imidlertid ikke rørt henne, og sa: Herre, vil du ødelegge et uvitende og rettferdig folk? Sa ikke han selv til meg: Hun er min søster? Og hun sa til meg: Han er min bror. Med rent hjerte og med rene hender gjorde jeg dette. Sa Gud til ham i søvnen, og jeg visste at du gjorde dette med rent hjerte, og jeg skånet deg fra å synde mot meg, derfor lot jeg deg ikke røre henne. Men nå, gi tilbake kvinnen til mannen, fordi han er en profet, og han vil be for deg, og du skal leve. Men hvis du ikke gir henne tilbake, skal du vite at du vil dø, du og alle dine. Og Abimelek stod opp tidlig om morgenen, og kalte alle tjenerne sine, og talte alle disse ordene i deres ører, og alle menneskene fryktet svært. Og Abimelek kalte Abraham og sa til ham: Hva er dette du har gjort mot oss? Har vi virkelig syndet mot deg, siden du brakte over meg og over mitt rike en stor synd? En gjerning som ingen vil

gjøre, har du gjort mot meg. Men Abimelek sa til Abraham: Hva så du som gjorde at du gjorde dette? Sa Abraham, for jeg sa, da er det ikke gudsfrykt på dette stedet, og de vil drepe meg på grunn av min kone. Og virkelig er hun min søster fra far, men ikke fra mor, og hun ble min kone. Det skjedde da Gud førte meg ut fra min fars hus, at jeg sa til henne: Denne rettferdigheten skal du gjøre mot meg: på hvert sted hvor vi kommer, si om meg at han er min bror. Abimelek tok tusen didrakmer, sauer, kalver, barn og unge kvinner, og ga dem til Abraham, og ga tilbake til ham Sara, hans kone. Og Abimelech sa til Abraham: Se, mitt land ligger foran deg; bor hvor det behager deg. Men til Sara sa han: Se, jeg har gitt tusen didrakmer til din bror. Dette skal være deg til ære for ditt ansikt, og for alle de som er med deg, og snakk sannferdig i alt. Men Abraham ba til Gud, og Gud helbredet Abimelek og hans hustru og hans tjenestepiker, og de fødte. Fordi Herren hadde stengt alle livmødre i Abimeleks hus fra utsiden, på grunn av Sara, Abrahams hustru.

21

Og Herren besøkte Sara, som han hadde sagt, og Herren gjorde for Sara som han hadde talt. Og etter å ha unnfanget fødte hun Abraham en sønn i alderdommen, på den tid som Herren hadde talt til ham. Og Abraham kalte sønnen sin som ble født til ham, som Sara fødte til ham, Isak, Men Abraham omskar Isak den åttende dagen, som Gud hadde befalt ham. Og Abraham var hundre år gammel da hans sønn Isak ble født. Sa Sarah: Herren har gjort latter til meg, for hver den som hører vil glede seg med meg. Og hvem ville ha kunngjort for Abraham at Sara ammer et barn? At jeg fødte en sønn i min alderdom. Og barnet vokste og ble avvent, og Abraham gjorde en stor fest den dagen Isak, hans sønn, ble avvent. Men Sarah så sønnen til Hagar den egyptiske,

som ble født av Abraham, leke med Isak, hennes sønn, Og hun sa til Abraham: Kast ut denne tjenestekvinnen og hennes sønn, for denne tjenestekvinnes sønn skal ikke arve sammen med min sønn Isak. Men ordet virket svært hardt for Abraham angående hans sønn. Men Gud sa til Abraham: La det ikke være tungt for deg angående gutten og angående tjenestekvinnen. Alt det Sara sier til deg, lytt til hennes stemme, for i Isak skal din ætt kalles. Og sønnen til denne unge kvinnen vil jeg også gjøre til et stort folk, fordi han er din ætt. Abraham stod opp om morgenen og tok brød og en hudflasken med vann, og ga dem til Hagar, og plasserte barnet på skulderen hennes, og sendte henne bort. Hun gikk bort og vandret i ørkenen ved edens brønn. Vannet fra vinsekkens tok slutt, og hun kastet barnet under et grantre. Havende gått bort, satt hun overfor ham langt borte, som et bueskudd, for hun sa: Jeg vil ikke se døden til barnet mitt. Og hun satt overfor ham, men barnet ropte ut og gråt. Men Gud hørte stemmen til barnet fra det stedet hvor han var, og en engel fra Gud kalte på Hagar fra himmelen, og sa til henne: Hva er det, Hagar? Ikke vær redd, for Gud har hørt stemmen til barnet fra det stedet hvor han er. Stå opp og ta barnet, og hold det med din hånd, for jeg vil gjøre det til et stort folk. Og Gud åpnet øynene hennes, og hun så en brønn med levende vann, og hun gikk og fylte vinnsekken med vann, og ga barnet å drikke. Og Gud var med barnet, og han vokste og bodde i ødemarken, og han ble bueskytter. Og han bodde i ørkenen, og moren tok en hustru til ham fra Paran i Egypt.

Det skjedde i den tiden, og Abimelek sa, sammen med Okozat, hans rådgiver, og Fikol, øverstkommanderende av hans styrke, til Abraham: Gud er med deg i alt som du gjør. Nå derfor, sverg ved Gud til meg at du ikke skal skade meg, heller ikke min ætt, heller ikke mitt navn, men i henhold til den rettferdighet som jeg viste deg, skal du gjøre mot meg og mot det landet som du har

bodd i. Og Abraham sa: Jeg vil sverge. Og Abraham irettesatte Abimelek angående brønnene med vann, som Abimeleks tjenere hadde tatt bort. Og Abimelek sa til ham: Jeg visste ikke hvem som gjorde denne tingen til deg, heller ikke har du fortalt meg det, heller ikke har jeg hørt det, før i dag. Og Abraham tok sauer og kalver, og ga dem til Abimelek, og de begge inngikk en pakt. Og Abraham satte opp syv hunlam alene. Og Abimelech sa til Abraham: Hva er disse syv lammene av sauene som du har satt til side alene? Og Abraham sa at du skal ta de syv lammene fra meg, så at de skal være til vitnesbyrd for meg at jeg gravde denne brønnen. Derfor ga han det stedet navnet Edens brønn, fordi begge sverget der. Og de inngikk en pakt ved edens brønn. Men Abimelek stod opp, Okozat, hans rådgiver, og Fikol, øverstkommanderende for hans styrke, og de vendte tilbake til filistrenes land. Og Abraham plantet en mark ved edens brønn, og kalte der på Herrens navn, den evige Gud. Abraham bodde i filistrenes land i mange dager.

22

Og det skjedde etter disse ordene at Gud testet Abraham, og sa til ham: Abraham, Abraham, og han sa: Se, her er jeg. Og han sa: Ta din elskede sønn, som du elsket, Isak, og gå til det høye landet, og ofre ham der som brennoffer på et av de fjellene som jeg vil si til deg. Og Abraham stod opp om morgenen, salte eselet sitt, tok med seg to tjenere og Isak, sønnen sin, og etter å ha kløvd ved til brennofferet, stod han opp og dro av sted, og kom til det stedet som Gud hadde sagt til ham, på den tredje dagen. Og Abraham så opp med sine øyne og så stedet langt borte. Og Abraham sa til tjenerne sine: Sitt her med eselet, men jeg og gutten vil gå hit, og etter å ha tilbedt vil vi returnere til dere. Abraham tok veden til brennofferet og la den på Isak, sønnen sin, og han tok med seg

ilden og sverdet, og de to gikk sammen. Isak sa til sin far Abraham: Far. Han svarte: Hva er det, mitt barn? Han sa: Se, her er ilden og veden, men hvor er sauen til brennofferet? Men Abraham sa: Gud vil selv sørge for et sau til brennoffer, mitt barn. Og de gikk begge sammen, De kom til det stedet som Gud hadde sagt til ham, og Abraham bygget alteret der, og la veden på det, og etter å ha bundet Isak, sønnen sin, la han ham på alteret oppå veden. Og Abraham strakte ut hånden sin for å ta sverdet, for å slakte sønnen sin. Og Herrens engel kalte på ham fra himmelen og sa: Abraham, Abraham! Og han sa: Se, her er jeg. Og han sa: Ikke legg din hånd på gutten, heller ikke gjør ham noe, for nå vet jeg at du frykter Gud, og du sparte ikke din elskede sønn for min skyld. Og Abraham så opp med sine øyne og fikk se en vær som var holdt fast i buskene Sabek ved hornene. Og Abraham gikk og tok væren, og ofret ham som brennoffer i stedet for Isak, hans sønn.

Og Abraham kalte navnet på det stedet: Herren så, så at de sier i dag: På fjellet ble Herren sett. Og Herrens engel kalte på Abraham for andre gang fra himmelen, og sa: Ved meg selv har jeg sverget, sier Herren, fordi du gjorde dette og ikke sparte din elskede sønn for min skyld, Sannelig, jeg vil velsigne deg rikelig, og jeg vil mangfoldiggjøre din ætt som stjernene på himmelen og som sanden ved havets bredd, og din ætt skal arve dine motstanderes byer. Og alle jordens nasjoner skal bli velsignet i din sæd, fordi du adlød min stemme. Abraham vendte seg bort til barna sine, og de reiste seg og dro sammen til edens brønn. Og Abraham bodde ved edens brønn.

Det skjedde etter disse ordene, og det ble rapportert til Abraham, idet de sa: Se, Melcha har også født sønner til Nahor, din bror. den førstfødte Uz, og Buz hans bror, og Kamuel far til syrerne, og Hazad, og Azau, og Phaldes, og Jeldaph, og Bethuel.

Bethuel fikk Rebecca. Disse åtte sønnene fødte Melcha til Nahor, Abrahams bror. Og medbuen hans, som het Strøm, fødte også Tebah og Gaham og Tahash og Maacah.

23

Sarahs liv ble hundre og tjuesyv år. Og Sara døde i byen Arboc, som er i dalen, denne er Hebron i landet Kanaan, og Abraham kom for å sørge over Sara og klage. Og Abraham reiste seg opp fra hans døde, og Abraham sa til sønnene av Het: En tilreisende og fremmed er jeg blant dere, gi meg derfor en gravplass blant dere, så jeg kan begrave min døde. Sønnene av Khet svarte Abraham og sa: Nei, herre. Hør oss, du er en konge fra Gud blant oss, begrav din døde i våre utvalgte graver, for ingen av oss vil hindre sin grav fra deg, fra å begrave din døde der. Men Abraham reiste seg og bøyde seg for folket i landet, sønnene til Het. Og Abraham talte til dem og sa: Hvis dere har det i deres sjel å begrave min døde fra mitt ansikt, så hør meg, og tal til Efron, sønn av Sohar, om meg. Og la ham gi til meg den doble hulen som tilhører ham, den som ligger i en del av hans mark; for sølv av verdig verdi, gi meg den blant dere til besittelse av en grav. Ephron satt i midten av Heths sønner, og Ephron hettitten svarte Abraham og sa, mens Heths sønner hørte på, og alle de som gikk inn i byen, og sa, Vær hos meg, herre, og hør meg: marken og hulen som er i den gir jeg til deg. Foran alle mine borgere har jeg gitt den til deg. Begrav din døde. Og Abraham tilbad før folket i landet. Og han sa til Efron for ørene på folket i landet: Siden du er hos meg, hør meg, ta sølvet for marken fra meg, og jeg vil begrave min døde der. Efron svarte Abraham og sa, Nei, herre, jeg har hørt, land på fire hundre sølvdidrakmer, men hva ville dette være mellom meg og deg? Begrav din døde. Og Abraham hørte Efron, og Abraham ga til Efron sølvet som han hadde talt om i påhør av

Hets sønner, fire hundre didrakmer av sølv godkjent blant kjøpmenn. Og marken til Efron sto fast, den som var ved den doble hulen, som ligger overfor Mamre, marken og hulen som var i den, og hvert tre som var på marken, og alt som er innenfor dens grenser rundt omkring, til Abraham, som besittelse foran Khets sønner og alle som gikk inn i byen. Etter dette begravde Abraham Sarah, konen sin, i hulen på den doble mark, som ligger overfor Mamre, dette er Hebron i landet Kanaan. Og marken og hulen som var i den ble ratifisert til Abraham som gravbesittelse, fra Hets sønner.

24

Og Abraham var gammel og høyt oppe i dager, og Herren velsignet Abraham i alle ting.

Og Abraham sa til sin eldste tjener i huset sitt, herskeren over alt han eide: Legg din hånd under min lår. Og jeg besvergjer deg ved Herren, himmelens Gud og jordens Gud, at du ikke tar en hustru til min sønn Isak fra kanaaneernes døtre, som jeg bor blant. Men du skal gå til mitt land, der jeg ble født, og til min stamme, og derfra ta en hustru til min sønn Isak. Sa tjeneren til ham: Hvis ikke kvinnen ønsker å gå med meg tilbake til dette landet, skal jeg da føre din sønn tilbake til det landet du dro ut fra? Abraham sa til ham: Ta deg i vare for ikke å føre sønnen min tilbake dit. Herren, himmelens Gud og jordens Gud, som tok meg fra min fars hus og fra det landet hvor jeg ble født, som talte til meg og som sverget til meg og sa: Til deg vil jeg gi dette landet og til din ætt, han selv vil sende sin engel foran deg, og du skal ta en hustru til min sønn derfra. Hvis kvinnen ikke ønsker å dra med deg inn i dette landet, skal du være fri fra min ed, bare ikke send min sønn tilbake dit. Og tjeneren plasserte sin hånd under låret til

Abraham, hans herre, og sverget til ham angående dette ord. Og tjeneren tok ti kameler av sin herres kameler, og av alle sin herres gode ting med seg, og reiste seg og dro til Mesopotamia, til byen Nahor. Og han la kamelene ned utenfor byen ved vannbrønnen mot kvelden, når de som henter vann går ut.

Og han sa: Herre, min herre Abrahams Gud, gi meg lykke i dag, og vis barmhjertighet mot min herre Abraham. Se, jeg står ved vannkilden, og døtrene til byens innbyggere kommer ut for å hente vann. Og den jomfru som jeg ville si til, Hell din vannkrukke, så at jeg kan drikke, og hun sier til meg, Drikk du, og jeg vil gi dine kameler å drikke, inntil de opphører med å drikke, henne har du forberedt til din tjener Isak, og ved dette vil jeg vite at du har vist barmhjertighet mot min herre Abraham.

Og det skjedde før han hadde fullført å tale i sitt sinn, og se, Rebekka gikk ut, hun som var født av Betuel, sønn av Milka, konen til Nahor, Abrahams bror, og hun hadde vannkrukken på skuldrene sine. Men jomfruen var svært vakker av utseende, hun var jomfru, ingen mann hadde kjent henne, og hun gikk ned til kilden, fylte sin vannkrukke, og gikk opp. Tjeneren løp henne i møte og sa: Gi meg litt vann å drikke fra krukken din. Hun sa: Drikk, herre, og skyndte seg og senket vannkrukken ned på armen sin, og ga ham å drikke inntil han sluttet å drikke. Og hun sa: Jeg vil også gi vann til kamelene dine, inntil alle har drukket. Og hun skyndte seg og tømte vannkrukken inn i trauet, og løp til brønnen for å øse igjen, og trakk vann til alle kamelene. Men mannen observerte henne og holdt seg stille for å få vite om Herren hadde latt hans vei lykkes, eller ikke. Det skjedde at da alle kamelene hadde sluttet å drikke, tok mannen gylne øreringer på en drakmes vekt og to armbånd til hendene hennes, ti gylne i vekt. Og han spurte henne og sa: Hvem sin datter er du? Fortell meg om det er

plass hos din far for oss å overnatte. Hun sa til ham: Jeg er datteren til Betuel, som Milka fødte for Nakor. Og hun sa til ham: Vi har både halm og rikelig med fôr, og plass til å overnatte. Og mannen var fornøyd og bøyde seg for Herren Og han sa: Velsignet være Herren, min herre Abrahams Gud, som ikke forlot sin rettferdighet og sin sannhet fra min herre, og Herren førte meg inn i huset til min herres bror. Og jenta løp og rapporterte til sin mors hus i samsvar med disse ordene. Rebecca hadde en bror som het Laban, og Laban løp ut til mannen ved kilden. Og det skjedde da han så øreringene og armbåndene i hendene til søsteren sin, og da han hørte ordene til Rebekka, søsteren sin, som sa: Slik har mannen talt til meg, og han kom til mannen som sto ved kamelene ved kilden. Og han sa til ham: Kom inn, du som er velsignet av Herren! Hvorfor står du utenfor? Jeg har forberedt huset og plass til kamelene. Mannen gikk inn i huset, og losset kamelene, og ga halm og fôr til kamelene, og vann til å vaske føttene hans, og føttene til mennene som var med ham. Og han satte brød foran dem å spise, og sa: Jeg vil ikke spise før jeg har talt mine ord. Og han sa: Tal.

Og sa han: Jeg er Abrahams tjener. Herren har velsignet min herre storlig, og han ble opphøyet, og ga ham sauer og kalver og sølv og gull, tjenere og tjenerinner, kameler og esler. Og Sara, min herres hustru, fødte en sønn til min herre etter at han ble gammel, og han ga ham alt som var hans. Og min herre lot meg sverge og sa: Du skal ikke ta en hustru til min sønn fra døtrene til kanaanittene, som jeg bor blant som fremmed i deres land. Men du skal gå inn i min fars hus og inn i min stamme, og du skal ta en kvinne til min sønn derfra. Jeg sa til min herre: Kanskje kvinnen ikke vil følge med meg. Og han sa til meg: Herren, den Gud som jeg har vært velbehagelig for, han selv skal sende ut sin engel med deg, og han vil gjøre din vei fremgangsrik, og du skal ta en hustru

til min sønn fra min stamme og fra min fars hus. Da vil du være uskyldig fra mine forbannelser, for når du kommer til min stamme, og de ikke gir til deg, da vil du være uskyldig fra min ed. Og da jeg kom til kilden i dag, sa jeg: Herre, Gud til min herre Abraham, hvis du lar min vei lykkes, den som jeg nå går på, Se, jeg står ved vannkilden, og byens døtre går ut for å øse vann, og det vil være den jomfruen som jeg sier til: gi meg litt vann å drikke fra krukken din, og sier til meg: Drikk du også, og jeg vil gi vann til kamelene dine, så er dette den kvinnen som Herren har forberedt for sin egen tjener Isak, og ved dette vil jeg vite at du har vist barmhjertighet mot min herre Abraham. Og det skjedde før jeg hadde fullført å tale i mitt sinn, at Rebekka umiddelbart gikk ut, med vannkrukken på skuldrene, og hun gikk ned til kilden og trakk vann, og jeg sa til henne: Gi meg å drikke. Og hun skyndte seg og senket vannkrukken ned på armen sin, og sa: Drikk du, og kamelene dine vil jeg gi å drikke, og han drakk, og kamelene ga hun å drikke. Og jeg spurte henne, og jeg sa: Datter av hvem er du? Fortell meg. Men hun sa: Jeg er datter av Betuel, sønn av Nakor, som Melka fødte til ham. Og jeg la øreringene rundt henne, og armbåndene om hendene hennes. Og da jeg var fornøyd, tilba jeg Herren, og jeg velsignet Herren, min herre Abrahams Gud, som har ført meg på sannhetens vei for å ta min herres brors datter til hans sønn. Hvis dere derfor viser barmhjertighet og rettferdighet mot min herre, men hvis ikke, så si fra til meg, slik at jeg kan vende meg til høyre eller venstre.

Laban og Betuel svarte og sa: Fra Herren gikk denne saken ut, vi vil ikke være i stand til å tale imot deg, verken ondt eller godt. Se, Rebekka er foran deg, ta henne og dra av sted, og la henne være hustru til din herres sønn, slik som Herren talte. Det skjedde at da Abrahams tjener hørte deres ord, bøyde han seg ned til jorden for Herren. Og tjeneren brakte ut sølvkar og gullkar og

klær, og ga dem til Rebekka, og han ga gaver til broren hennes og til moren hennes. Og de spiste og drakk, både han selv og mennene som var med ham, og de sov. Og da han stod opp om morgenen, sa han: Send meg av sted, så jeg kan dra til min herre. Men hennes brødre og moren sa: La jomfruen forbli hos oss omtrent ti dager, og etter dette vil hun dra bort. Men han sa til dem: Hold meg ikke tilbake, og Herren har gjort min vei velstående for meg, send meg av sted, så jeg kan dra til min herre. Men de sa: La oss kalle på jenta og spørre henne selv. Og de kalte Rebekka, og sa til henne: Vil du dra med denne mannen? Hun sa: Jeg vil dra. Og de sendte ut Rebekka, deres søster, og hennes eiendeler, og Abrahams tjener, og de som var med ham. Og de velsignet Rebekka, og de sa til henne: Vår søster, bli til tusener av titusener, og la din ætt arve fiendenes byer. Rebekka reiste seg, og tjenestepikene hennes steg opp på kamelene, og de dro av sted med mannen, og tjeneren tok Rebekka med seg og dro bort.

Isak reiste gjennom ørkenen ved synets brønn, og han selv bodde i landet mot sør. Og Isak gikk ut for å samtale på sletten mot kvelden, og da han så opp med sine øyne, så han kameler som kom. Og Rebekka så opp med øynene og så Isak, og hun hoppet ned fra kamelen. Og hun sa til tjeneren: Hvem er den mannen som går på sletten for å møte oss? Og tjeneren sa: Dette er min herre. Og hun tok sommerplagget og kledde seg i det. Og tjeneren fortalte Isak alt som han hadde gjort. Isak gikk inn i sin mors hus, og tok Rebekka, og hun ble hans hustru, og han elsket henne, og Isak ble trøstet angående Sara, sin mor.

25

Men Abraham tok seg en hustru som het Keturah. Hun fødte til ham Zombran, og Iezan, og Madal, og Midian, og Iesbok, og

Soie. Iezan avlet Saba og Dedan, og Dedans sønner var Asshurim, Letushim og Leummim. Sønnene av Midian var Gepher, Apher, Enoch, Abida og Eldaag; alle disse var sønner av Keturah. Abraham ga alle sine eiendeler til sin sønn Isak. Og til sønnene av medhustruene sine ga Abraham gaver, og sendte dem bort fra Isak, sønnen sin, mens han ennå levde, mot øst inn i østens land. Dette var årene av dagene i Abrahams liv som han levde, hundre og syttifem år. Og Abraham døde i en god alderdom som en gammel mann, full av dager, og ble samlet til sitt folk. Og Isak og Ismael, sønnene hans, begravde ham i den dobbelte hulen, i Efrons mark, sønn av Soar hettitten, som ligger overfor Mamre, Feltet og hulen som Abraham erververde fra Hets sønner, der begravde de Abraham og Sarah, hans kone. Det skjedde etter at Abraham døde, at Gud velsignet Isak, hans sønn, og Isak bodde ved Synets brønn. Disse er slektene til Ismael, Abrahams sønn, som Hagar den egyptiske, Saras tjenestepike, fødte for Abraham. Og dette er navnene på Ismaels sønner, etter navnene på hans slekter: Ismaels førstefødte, og Nebajot, og Kedar, og Nabdeel, og Massam, og Masma, og Duma og Masse, og Choddan, og Teman, og Ietur, og Naphes og Kedma. Disse er sønnene til Ismael, og dette er navnene deres i teltene deres og i leirene deres, tolv herskere etter nasjonene deres. Og dette var årene av Ismaels liv, hundre og trettisyv år, og han sviktet og døde, og ble samlet til sin slekt. Han bosatte seg fra Havilah til Shur, som ligger ved Egypt, helt til man kommer til assyrerne. Han bosatte seg overfor alle sine brødre.

Og disse er generasjonene til Isak, Abrahams sønn. Abraham avlet Isak. Isak var førti år gammel da han tok Rebekka til hustru, datter av Betuel, syreren fra Mesopotamia i Syria, søster til Laban, syreren. Isak ba til Herren om Rebekka, konen hans, fordi hun var ufruktbar, og Gud hørte ham, og Rebekka, konen hans, unnfanget.

Men barna hoppet i henne, og hun sa: Hvis det skal skje slik med meg, hvorfor da dette? Og hun gikk for å spørre Herren. Og Herren sa til henne: To nasjoner er i ditt liv, og to folk fra ditt liv vil bli skilt, og det ene folket vil overgå det andre, og den større vil tjene den mindre. Og dagene for at hun skulle føde ble oppfylt, og se, det var tvillinger i magen hennes. Den førstefødte kom ut rødaktig, helt som et hårete skinn, og han kalte ham Esau. Og etter dette kom broren hans ut, og hånden hans grep Esaus hæl, og han kalte navnet hans Jakob. Isak var seksti år da Rebekka fødte dem. De unge mennene vokste opp, og Esau var en mann som kunne jakte, en som holdt til ute, men Jakob var en enkel mann som bodde hjemme. Men Isak elsket Esau, fordi hans jakt var mat for ham, men Rebekka elsket Jakob.

Jakob kokte en stuing, og Esau kom fra sletten utmattet. Og Esau sa til Jakob: Gi meg mat av denne røde kokte maten, for jeg er matt. Derfor ble hans navn kalt Edom. Sa Jakob til Esau: Selg meg din førstefødselsrett i dag. Og Esau sa: Se, jeg går for å dø, så hva gagner denne førstefødselsretten meg? Og Jakob sa til ham: Sver til meg i dag. Og han sverget til ham, og Esau solgte førstefødselsretten til Jakob. Jakob ga Esau brød og linsegryte, og han spiste og drakk, og han reiste seg og gikk, og Esau foraktet førstefødselsretten.

26

Det skjedde en hungersnød i landet, foruten den tidligere hungersnøden som skjedde i Abrahams tid, og Isak dro til Abimelek, filistrenes konge, i Gerar. Herren viste seg for ham og sa: Gå ikke ned til Egypt, men bo i det landet som jeg vil si til deg. Og opphold deg som fremmed i dette landet, og jeg vil være med deg, og jeg vil velsigne deg, for til deg og til din sæd vil jeg gi hele

dette landet, og jeg vil opprette min ed, som jeg sverget til Abraham, din far. Og jeg vil mangfoldiggjøre den sæd din, som de stjerner av den himmel, og jeg vil gi til den sæd din all den land denne, og I stedet for dette, lydde Abraham, din far, min stemme og holdt mine befalinger, mine bud, mine forordninger og mine lover. Isak bosatte seg i Gerara. Men mennene av stedet spurte om Rebekka, konen hans, og han sa: Hun er min søster, for han fryktet å si at hun var hans kone, slik at ikke mennene av stedet noensinne skulle drepe ham på grunn av Rebekka, fordi hun var vakker av utseende. Det skjedde at han var der en lang tid, og Abimelek, kongen av Gerar, bøyde seg ned og så gjennom vinduet Isak som lekte med Rebekka, hustruen hans. Men Abimelek kalte Isak og sa til ham: Da er hun virkelig din kvinne? Hvorfor sa du at hun er din søster? Men Isak sa til ham: For jeg sa: ikke noengang skal jeg dø på grunn av henne. Sa Abimelek til ham: Hva er dette du har gjort mot oss? Nesten hadde noen fra min slekt sovet med din hustru, og du ville ha brakt uvitenhet over oss. Men Abimelek befalte alt folket sitt og sa: Enhver som rører denne mannen og hans hustru, skal være skyldig til døden. Isak sådde i det landet, og fant i det året hundredobbelt bygg, og Herren velsignet ham. Og mannen ble løftet opp, og han ble større og større, inntil han ble svært stor. Det skjedde at han fikk buskap av sauer og buskap av okser og mye jordbruk. Men filisterne misunnte ham. Og alle brønnene som hans fars tjenere hadde gravd i hans fars tid, tettet filisterne til og fylte dem med jord. Men Abimelek sa til Isak: Gå bort fra oss, fordi du ble langt sterkere enn oss. Og Isak dro bort derfra, og slo leir i Gerara-dalen, og bodde der.

Og igjen gravde Isak vannbrønnene som Abrahams, hans fars, tjenere hadde gravd, og som filisterne hadde tettet etter at Abraham, hans far, døde, og han ga dem navn i henhold til de navnene som hans far hadde gitt dem. Og Isaks tjenere gravde i

Gerars dal, og de fant der en brønn med rennende vann. Og gjeterne fra Gerar kjempet med Isaks gjetere, og hevdet at vannet var deres, og de kalte brønnen Urettferdighet, for de forurettet ham. Etter å ha dratt derfra gravde han en annen brønn, og de kranglet også om den, og han ga den navnet Fiendskap. Etter å ha dratt derfra gravde han en annen brønn, og de kjempet ikke om den, og han kalte den Romslig plass, og sa: fordi nå har Herren gitt oss rom, og latt oss vokse på jorden.

Han gikk opp derfra til edens brønn. Og Herren viste seg for ham i den natten, og sa: Jeg er Abrahams Gud, din fars Gud. Frykt ikke, for jeg er med deg, og jeg vil velsigne deg og mangfoldiggjøre din sæd for Abrahams skyld, din far. Og han bygget et alter der, og påkalte Herrens navn, og slo opp sitt telt der, og Isaks tjenere gravde en brønn der i Gerars dal. Og Abimelek gikk til ham fra Gerar, og Okozat, hans rådgiver, og Fikol, øverstkommanderende for hans styrke. Og Isak sa til dem: Hvorfor kom dere til meg? Dere hatet jo meg og sendte meg bort fra dere. Men de sa: Vi har tydelig sett at Herren var med deg, og vi sa: La det være en ed mellom oss og deg, og vi vil inngå en pakt med deg, Ikke gjør oss noe ondt, fordi vi ikke behandlet deg avskyelig, og på den måten vi behandlet deg godt og sendte deg bort i fred, og nå er du velsignet av Herren. Og han holdt et gjestebud for dem, og de spiste og drakk. Og da de hadde stått opp om morgenen, sverget hver til sin nabo, og Isak sendte dem ut, og de dro bort fra ham i fred. Det skjedde på den dagen at Isaks tjenere kom og rapporterte til ham om brønnen som de hadde gravd, og de sa: Vi fant ikke vann. Og han kalte det Ed. På grunn av dette kalte han den byen Brønn av Ed, helt til den dag i dag.

Esau var førti år gammel, og han tok til hustru Judit, datter av Beeri hettitten, og Basemat, datter av Elon hettitten. Og de var til

plage for Isak og Rebekka.

27

Det skjedde etter at Isak ble gammel, og øynene hans ble sløvet så han ikke kunne se, og han kalte Esau, sin eldste sønn, og sa til ham: Min sønn, og han sa: Se, her er jeg. Og han sa: Se, jeg har blitt gammel, og jeg vet ikke dagen for min død. Nå derfor, ta ditt kar, koggeret og buen, og gå ut på sletten og jakt bytte for meg. Og lag til meg retter, slik som jeg liker, og bring dem til meg, så jeg kan spise, så min sjel kan velsigne deg før jeg dør. Rebecca hørte Isak tale til Esau, sønnen hans, og Esau gikk ut på sletten for å jakte villebråd til sin far. Rebecca sa imidlertid til Jakob, hennes yngre sønn: Se, jeg hørte din far tale til din bror Esau og si: Bring til meg jakt, og lag til meg retter, så jeg kan velsigne deg for Herrens åsyn etter å ha spist, før jeg dør. Nå derfor, min sønn, hør meg, som jeg befaler deg. Og gå til sauene, ta til meg derfra to møre og gode kje, og jeg vil lage dem til retter for din far, slik som han liker. Og du skal bringe det inn til din far, og han vil spise, så din far kan velsigne deg før han dør. Sa men Jakob til Rebekka, moren hans: Esau, broren min, er en hårete mann, men jeg er en glatt mann. Ikke la noen gang faren røre meg, og jeg vil stå foran ham som en som forakter, og jeg vil bringe forbannelse over meg selv, og ikke velsignelse. Men moren sa til ham: På meg din forbannelse, mitt barn, bare hør min stemme, og gå og bring til meg. Han gikk og tok det, og brakte det til moren, og moren hans laget retter, slik som faren hans elsket.

Og Rebekka tok den vakre kjortelen til Esau, hennes eldste sønn, som var hos henne i huset, og kledde Jakob, hennes yngre sønn, i den. Og hun la skinnene av kjeene rundt armene hans og på de nakne delene av nakken hans. Og hun gav delikatesser og

brød som hun hadde laget, i hendene til Jakob, hennes sønn. Og han brakte det inn til sin far og sa: Far. Men han sa: Se, her er jeg. Hvem er du, mitt barn? Og Jakob sa til sin far: Jeg er Esau, din førstefødte. Jeg har gjort som du talte til meg. Reis deg opp, sitt, og spis av mitt vilt, så at din sjel må velsigne meg. Sa Isak til sønnen sin: Hva er dette som du raskt fant, mitt barn? Han svarte: Det som Herren din Gud ga meg. Men Isak sa til Jakob, kom nær til meg, og jeg vil føle deg, barn, for å se om du er sønnen min Esau, eller ikke. Jakob nærmet seg Isak, sin far, og han kjente på ham, og sa: Stemmen er Jakobs stemme, men hendene er Esaus hender. Og han gjenkjente ham ikke, for hendene hans var som hendene til Esau, hans bror, behårede, og han velsignet ham. Og han sa: Er du min sønn Esau? Og han sa: Jeg er. Og han sa: Bring til meg, og jeg vil spise av ditt vilt, mitt barn, så min sjel kan velsigne deg. Og han brakte det til ham, og han spiste, og han brakte vin til ham, og han drakk. Og Isak, hans far, sa til ham: Kom nær til meg og kyss meg, mitt barn. Og han nærmet seg og kysset ham, og luktet lukten av klærne hans, og velsignet ham, og sa: Se, lukten av min sønn er som lukten av en full mark, som Herren har velsignet. Og må Gud gi deg av himmelens dugg og av jordens rikdom, og mengde av korn og vin. Og la nasjoner tjene deg, og la herskere tilbe deg, og bli herre over din bror, og din fars sønner skal tilbe deg, den som forbanner deg være forbannet, men den som velsigner deg være velsignet.

Og det skjedde etter at Isak hadde opphørt med å velsigne Jakob, sønnen hans, og det skjedde, da Jakob gikk ut fra Isaks, farens hans, ansikt, at Esau, broren hans, kom fra jakten. Og han laget også delikatesser, og brakte dem til sin far, og sa til sin far: La min far reise seg, og la ham spise av sin sønns jakt, slik at din sjel må velsigne meg. Og Isak, hans far, sa til ham: Hvem er du? Og han sa: Jeg er din sønn, den førstfødte, Esau. Isak ble svært

sterkt forbauset, og sa: Hvem var det da som jaktet vilt til meg og brakte det inn til meg, og jeg spiste av alt før du kom? Og jeg velsignet ham, og velsignet skal han være. Det skjedde at da Esau hørte ordene fra sin far Isak, ropte han ut med stor og svært bitter stemme, og sa: Velsign da også meg, far. Han sa til ham: Din bror kom med svik og tok din velsignelse. Og han sa: Rettferdig ble hans navn kalt Jakob, for han har fortrengd meg, se, dette er andre gang. Han har tatt min førstefødselsrett, og nå har han tatt min velsignelse. Og Esau sa til sin far: Har du ikke etterlatt en velsignelse til meg, far? Men Isak svarte og sa til Esau: Hvis jeg har gjort ham til din herre, og alle hans brødre har jeg gjort til hans tjenere, med korn og vin har jeg opprettholdt ham, hva skal jeg da gjøre for deg, mitt barn? Esau sa til sin far: Har du ikke én velsignelse til meg, far? Velsign da også meg, far! Isak ble dypt rørt, og Esau ropte høyt og gråt. Men etter å ha blitt skilt fra, sa Isak, hans far, til ham: Se, din bolig skal være fra jordens rikdom og fra himmelens dugg ovenfra. Og på ditt sverd skal du leve, og din bror skal du tjene, men det vil skje når du ødelegger og løsner hans åk fra din nakke.

Og Esau bar nag til Jakob på grunn av velsignelsen som hans far hadde velsignet ham med, og Esau sa i sitt sinn: La dagene for sorg over min far nærme seg, så jeg kan drepe min bror Jakob. Det ble rapportert til Rebekka ordene til Esau, hennes eldste sønn, og hun sendte bud og kalte Jakob, hennes yngre sønn, og sa til ham: Se, Esau, din bror, truer med å drepe deg. Nå derfor, barn, hør min stemme, og reis deg og flykt til Mesopotamia, til Laban, min bror, i Haran. Og bo med ham noen dager, inntil vreden har lagt seg. og din brors sinne mot deg, og han glemmer det du har gjort mot ham, og når jeg har sendt bud, vil jeg tilkalle deg derfra, så jeg ikke noensinne skal bli berøvet begge dere på én dag. Sa Rebekka til Isak: Jeg er lei livet mitt på grunn av døtrene til sønnene av

Khet. Hvis Jakob tar seg en hustru fra døtrene i dette landet, hva skal jeg da med livet?

28

Etter å ha kalt til seg Jakob, velsignet Isak ham og befalte ham og sa: Du skal ikke ta deg hustru av Kanaanittenes døtre. Stå opp og flykt til Mesopotamia, til huset til Betuel, din mors far, og ta deg derfra en hustru blant døtrene til Laban, din mors bror. Men min Gud velsigne deg, og øke deg, og mangfoldiggjøre deg, og du skal bli til forsamlinger av nasjoner. Og må han gi deg velsignelsen til Abraham, min far, til deg og dine etterkommere etter deg, å arve landet der du oppholder deg, som Gud ga til Abraham. Og Isak sendte Jakob, og han gikk inn i Mesopotamia til Laban, sønn av Betuel, syreren, bror av Rebekka, mor til Jakob og Esau.

Se, men Esau så at Isak velsignet Jakob, og sendte ham til Mesopotamia i Syria for å ta seg en hustru derfra, da han velsignet ham, og befalte ham og sa: Du skal ikke ta en hustru fra døtrene til kanaanittene. Og Jakob hørte sin far og sin mor, og dro til Mesopotamia i Syria. Og da Esau hadde sett at Kanaans døtre var onde for Isak, hans far, Esau gikk til Ishmael, og tok Maeleth, datter av Ishmael, sønn av Abraham, søster til Nebaioth, til sine hustruer som hustru.

Og Jakob dro ut fra Edens brønn, og han reiste til Haran. Og han møtte et sted, og han sov der, for solen hadde gått ned, og han tok av steinene fra stedet, og han la dem ved hodet sitt, og han sov på det stedet. Og han drømte, og se, en stige var satt opp på jorden, hvis hode nådde inn i himmelen, og Guds engler gikk opp og ned på den. Men Herren sto ved den, og sa: Jeg er Abrahams

Gud, din fars Gud, og Isaks Gud. Frykt ikke, landet som du sover på, vil jeg gi til deg og til din ætt. Og din ætt skal være som sanden på jorden, og den skal bre seg ut mot havet, og mot sør, og mot nord, og mot øst, og alle jordens stammer skal bli velsignet i deg, og i din ætt. Og se, jeg er med deg, og vokter deg på hele veien, hvor enn du går, og jeg vil føre deg tilbake til dette landet, for jeg vil ikke forlate deg før jeg har gjort alt det jeg talte til deg. Og Jakob våknet fra søvnen sin, og sa: Herren er på dette stedet, men jeg visste det ikke. Og han fryktet, og sa: Hvor fryktelig er dette stedet! Dette er ikke annet enn Guds hus, og dette er himmelens port. Og Jakob stod opp om morgenen, og tok steinen som han hadde lagt der under hodet sitt, og reiste den som en søyle, og helte olje på toppen av den. Og han kalte navnet til det stedet Guds hus, og Luz var navnet til byen tidligere. Og Jakob ba en løfte og sa: Hvis Herren Gud er med meg og bevarer meg på denne veien som jeg går, og gir meg brød å spise og klær å kle meg med, og han vender meg tilbake med frelse til mitt fars hus, og Herren vil være min Gud. Og denne steinen, som jeg reiste som en søyle, skal være for meg Guds hus, og av alt som du gir meg, skal jeg gi tiende av det til deg.

29

Og Jakob løftet føttene og gikk inn i landet i øst, til Laban, sønn av Betuel, syreren, bror av Rebekka, mor til Jakob og Esau. Og han ser, og se, en brønn i sletten, og der var tre flokker sauer som hvilte ved den, for fra den brønnen vannet de flokkene, og en stor stein lå på munningen av brønnen. Og alle flokkene ble samlet der, og de rullet bort steinen fra brønnens munn, og vannet sauene, og satte steinen tilbake på brønnens munn til dens plass. Jakob sa til dem: Brødre, hvor er dere fra? De sa: Vi er fra Haran. Han sa til dem: Kjenner dere Laban, sønn av Nahor? De sa: Vi

kjenner ham. Sa han til dem: Er han vel? De sa: Han er vel, og se, Rakel, datteren hans, kommer med sauene. Og Jakob sa: Det er ennå mye dag igjen, det er ikke tid ennå til å samle buskapen. Vann sauene, gå bort og før dem på beite. De sa: Vi kan ikke før alle gjeterne er samlet, og de ruller bort steinen fra brønnens munn, og vi vanner sauene. Mens han ennå talte til dem, se, Rakel, datteren til Laban, kom med sauene til sin far, for hun gjetet sauene til sin far. Det skjedde at da Jakob så Rakel, datteren til Laban, sin mors bror, og sauene til Laban, sin mors bror, gikk Jakob fram og rullet steinen bort fra brønnens munn, og vannet sauene til Laban, sin mors bror. Og Jakob kysset Rachel, og han gråt med høy røst. Og han rapporterte til Rakel at han var bror av hennes far, og at han var sønn av Rebekka, og hun løp og rapporterte til sin far i samsvar med disse ordene. Det skjedde at da Laban hørte navnet Jakob, sønnen til søsteren hans, løp han for å møte ham, og omfavnet ham og kysset ham, og førte ham inn i huset sitt, og Jakob fortalte Laban alle disse ordene. Og Laban sa til ham: Du er av mine knokler og av mitt kjøtt. Og han var hos ham en måneds tid.

Sa men Laban til Jakob: Fordi du er min bror, skal du ikke tjene meg gratis. Fortell meg hva lønnen din er? Men Laban hadde to døtre, navnet til den eldste var Lea, og navnet til den yngste var Rakel. Men Leahs øyne var svake, Rachel derimot var vakker av form, og meget vakker av utseende. Men Jakob elsket Rachel, og sa: Jeg vil tjene deg i syv år for Rachel, din yngre datter. Sa Laban til ham: Det er bedre å gi henne til deg enn å gi henne til en annen mann. Bo hos meg. Og Jakob tjente i syv år for Rakel, og de var for ham som få dager, fordi han elsket henne. Jakob sa til Laban: Gi meg min kone, for dagene er fylt, så jeg kan gå inn til henne. Men Laban samlet alle mennene fra stedet og holdt bryllup. Og det ble kveld, og han tok Lea, datteren sin, og førte henne inn til Jakob,

og Jakob gikk inn til henne. Og Laban ga Lea, datteren sin, Zelpha, tjenestekvinnen sin, som tjenestekvinne. Det skjedde om morgenen, og se, det var Lea. Jakob sa til Laban: Hva er dette du har gjort mot meg? Var det ikke for Rakel jeg tjente hos deg? Og hvorfor har du bedratt meg? Men Laban svarte: Det er ikke slik på vårt sted å gi den yngre før den eldre. Fullfør derfor uken av denne, og jeg vil gi deg også denne i stedet for det arbeidet du arbeider hos meg ennå syv andre år. Jakob gjorde således, og fylte opp uken hennes, og Laban ga ham Rakel, datteren sin, til hustru. Og Laban ga sin datter Balla sin tjenerinne, til henne som tjenerinne. Og han gikk inn til Rakel, men han elsket Rakel mer enn Lea, og han tjente ham syv andre år.

Men da Herren Gud så at Lea ble hatet, åpnet han hennes livmor, men Rakel var ufruktbar. Og Lea ble med barn og fødte en sønn til Jakob, og hun kalte hans navn Ruben, og sa: Fordi Herren så min ydmykelse og ga meg en sønn, vil min mann nå elske meg. Og hun unnfanget igjen, og hun fødte en annen sønn til Jakob, og hun sa: Fordi Herren hørte at jeg er hatet, har han også gitt meg denne, og hun kalte hans navn Simeon. Og hun unnfanget fremdeles, og fødte en sønn, og sa: Nå denne gang vil min mann være knyttet til meg, for jeg har født ham tre sønner. Derfor kalte hun navnet hans Levi. Og etter å ha unnfanget igjen fødte hun en sønn, og sa: Nå vil jeg igjen takke Herren. Derfor kalte hun navnet hans Juda, og hun sluttet å føde.

30

Etter å ha sett at hun ikke hadde født barn til Jakob, ble Rakel sjalu på sin søster, og sa til Jakob: Gi meg barn, for hvis ikke, vil jeg dø. Blitt sint sa Jakob til Rachel: Er jeg ikke i stedet for Gud, som har fratatt deg livmors frukt? Sa Rakel til Jakob: Se,

tjenestepiken min Balla, gå inn til henne, og hun vil føde på mine knær, og jeg vil også bli bygget opp gjennom henne. Og hun ga ham Balla, sin tjenerinne, til hustru, og Jakob gikk inn til henne. Og Balla, Rakels tjenestepike, unnfanget og fødte Jakob en sønn. Og Rakel sa: Gud har dømt for meg, og han har hørt min stemme, og han har gitt meg en sønn, derfor kalte hun navnet hans Dan. Og Balla, Rakels tjenestepike, unnfanget igjen og fødte en andre sønn til Jakob. Og Rakel sa: Gud har kjempet for meg, og jeg har kjempet med min søster, og jeg har seiret, og hun kalte hans navn Naftali. Lea så at hun hadde stanset med å føde, og tok Zelfa, tjenestepiken hennes, og ga henne til Jakob som hustru, og han gikk inn til henne. Og Zelpha, Leahs tjenestepike, unnfanget og fødte Jakob en sønn. Og Lea sa: I lykke! Og hun kalte ham Gad. Og Zelphas, Leas tjenestepike, unnfanget atter, og fødte Jakob en annen sønn. Og Lea sa: Salig er jeg, fordi kvinnene vil kalle meg salig, og hun kalte hans navn Aser. Ruben gikk i hvetehøstens dag og fant alruner i marken, og brakte dem til Lea, sin mor. Men Rakel sa til Lea, sin søster: Gi meg av alrunene til din sønn. Lea sa: Er det ikke nok for deg at du tok mannen min? Skal du også ta alraunene til sønnen min? Men Rakel sa: Ikke så, la ham sove med deg denne natten i stedet for alraunene til sønnen din. Jakob kom inn fra marken om kvelden, og Lea gikk ut for å møte ham, og sa: Til meg skal du komme i dag, for jeg har leid deg i stedet for min sønns alruner, og han sov med henne den natten. Og Gud hørte Lea, og hun ble med barn og fødte Jakob en femte sønn. Og Lea sa: Gud har gitt meg min lønn, fordi jeg ga min tjenerinne til min mann, og hun kalte ham Issakar, som betyr lønn. Og Lea unnfanget ennå, og fødte en sjette sønn til Jakob. Og Lea sa: Gud har gitt meg en god gave i denne tid, nå vil min mann velge meg, for jeg har født ham seks sønner, og hun kalte navnet hans Sebulun. Og etter dette fødte hun en datter, og han kalte hennes navn Deina. Gud husket Rachel, og Gud lyttet til henne, og åpnet

hennes livmor. Og etter å ha unnfanget fødte hun Jakob en sønn, og Rakel sa: Gud har tatt bort min vanære. Og hun kalte ham Josef, og sa: Må Gud gi meg enda en sønn.

Det skjedde da Rakel fødte Josef, at Jakob sa til Laban: Send meg, så jeg kan dra bort til mitt sted og til mitt land. Gi tilbake mine kvinner og mine barn, som jeg har tjent deg for, slik at jeg kan dra bort, for du vet om det trellarbeidet som jeg har utført for deg. Men Laban sa til ham: Hvis jeg har funnet nåde for dine øyne, har jeg spådd det, for Gud har velsignet meg ved din ankomst. Spesifiser lønnen din til meg, og jeg vil gi den. Jakob sa: Du vet hva jeg har tjent for deg, og hvor mye kveg ditt som var hos meg. For lite var det du hadde før jeg kom, og det vokste til en mengde, og Herren Gud velsignet deg ved min fot. Når skal da jeg også gjøre meg selv et hus? Og Laban sa til ham: Hva skal jeg gi deg? Og Jakob sa til ham: Du skal ikke gi meg noe. Hvis du gjør dette for meg, vil jeg igjen gjete sauene dine og holde dem. La alle sauene dine passere i dag, og skill derfra hvert sau som er mørkt blant lammene, og alt som er stripet og flekket blant geitene, det skal være min lønn. Og min rettferdighet vil vitne for meg på den neste dag, fordi min lønn er foran deg: alt som ikke er flekket og stripet blant geitene, og mørkt blant lammene, skal regnes som stjålet hos meg. Sa Laban til ham: La det være etter ditt ord. Og han skilte ut den dagen bukkene som var spraglete og stripete, og alle geitene som var spraglete og stripete, og alt som var mørkt blant lammene, og alt som var hvitt blant dem, og ga dem i hendene på sønnene hans. Og han satte tre dagers reise mellom seg og Jakob, men Jakob gjettet Labans gjenværende sauer. Jakob tok for seg selv en frisk stav av storaks og av valnøtt og av platantre, og Jakob flådde dem i hvite striper, og ved å skrape av det grønne viste det hvite seg på stavene, som han hadde flådd, broket. Og han plasserte stavene som han hadde skrellet, i trauene

ved vanningstrug, slik at når sauene kom for å drikke, skulle de unnfange foran stavene når de kom for å drikke, og sauene skulle unnfange ved stavene. Og sauene var i brunst ved stavene, og sauene fødte rent hvite og brokete og gråflekket. Men lammene skilte Jakob, og han satte opp foran sauene hver stripet vær og alt som var variert blant lammene, og han skilte for seg selv flokker for seg selv, og han blandet dem ikke inn i Labans sauer. Det skjedde i den tiden da sauene var i brunst og mottok liv, at Jakob plasserte stavene foran sauene i trauene, for at de skulle unnfange i henhold til stavene. Når sauene fødte, plasserte han dem ikke, og det skjedde at de umerkede ble Labans, men de merkede ble Jakobs. Og mannen ble overmåte rik, og han fikk mye buskap, og okser, og tjenere, og tjenerinner, og kameler, og esler.

31

Jakob hørte ordene til sønnene til Laban, som sa: Jakob har tatt alt som tilhører vår far, og av det som tilhører vår far har han skaffet seg all denne rikdommen. Og Jakob så Labans ansikt, og se, det var ikke mot ham som i går og i forgårs. Sa men Herren til Jakob: Vend tilbake til ditt fars land og til din slekt, og jeg vil være med deg. Etter å ha sendt bud kalte Jakob Lea og Rakel til sletten der flokkene var. Og han sa til dem: Jeg ser at deres fars ansikt ikke er vendt mot meg som i går og i forgårs, men min fars Gud var med meg. Og dere vet selv at jeg har tjent deres far med all min styrke. Men deres far bedratt meg og endret lønnen min ti ganger, og Gud ga ham ikke lov til å skade meg. Hvis han sier således, skal de spraglete være din lønn, og alle sauene vil føde spraglete. Men hvis han sier, skal de hvite være din lønn, og alle sauene vil føde hvite. Og Gud tok bort all buskapen fra deres far og ga dem til meg. Og det skjedde når sauene var i unnfangelse og mottok i livmoren, og jeg så med mine øyne i søvnen, og se,

geitebukker og værer som gikk opp på sauene og geitene, hvite og flekket og askefargede spraglete. Og Guds engel sa til meg i søvnen: Jakob. Og jeg sa: Hva er det? Og han sa: Se opp med øynene dine, og se bukkene og værrene som stiger opp på sauene og geitene, stripete og spraglete og askefargede flekkete, for jeg har sett alt det som Laban gjør mot deg. Jeg er den Gud som viste seg for deg på Guds sted, hvor du salvet en søyle til meg der, og du avla et løfte til meg der, nå derfor reis deg, og gå ut fra dette landet, og dra bort til ditt fødeland, og jeg vil være med deg. Og Rakel og Lea svarte og sa til ham: Er det ikke lenger noen del eller arv for oss i vår fars hus? Er vi ikke blitt regnet som fremmede av ham? For han har solgt oss, og ved å fortære har han fortært vårt sølv. All den rikdom og den ære som Gud tok bort fra vår far, vil være vår og våre barns. Nå derfor, gjør alt som Gud har sagt til deg. Etter å ha reist seg tok Jakob kvinnene sine og barna sine på kamelene Og han førte bort alle eiendelene sine, og all bagasjen hans som han hadde skaffet seg i Mesopotamia, og alt det hans, for å dra til Isak, faren hans, inn i landet Kanaan. Laban gikk for å klippe sauene sine, men Rakel stjal avgudene til faren sin. Jakob skjulte det for syreren Laban ved ikke å kunngjøre til ham at han flyktet. Og han flydde selv, og alt det hans, og han krysset elven, og satte ut mot fjellet Gilead. Det ble rapportert til syreren Laban den tredje dagen at Jakob hadde flyktet. Og etter å ha tatt sine brødre med seg, forfulgte han ham i syv dagers vei, og innhentet ham ved fjellet Gilead. Men Gud kom til Laban, syreren, i en drøm om natten, og sa til ham: Vakt deg selv, så du aldri snakker ondt til Jakob. Og Laban innhentet Jakob, men Jakob hadde slått opp sitt telt i fjellet, og Laban satte opp sine brødre i fjellet Gilead. Sa Laban til Jakob: Hva har du gjort? Hvorfor flyktet du hemmelig og stjal deg bort fra meg, og førte bort døtrene mine som fanger tatt med sverd? Og hvis du hadde fortalt meg det, ville jeg ha sendt deg av sted med glede, og med musikk, og trommer, og lyre. Og

jeg ble ikke ansett verdig til å kysse mine barn og mine døtre, men nå har du handlet tåpelig. Og nå er min hånd sterk nok til å skade deg, men din fars Gud sa i går til meg: Vokt deg selv, så du aldri taler ondt med Jakob. Nå har du derfor dratt, for du begjærte å dra bort til din fars hus, hvorfor stjal du mine guder? Jakob svarte og sa til Laban: Fordi jeg var redd, for jeg tenkte at du kanskje ville ta bort dine døtre fra meg og alt mitt. Og Jakob sa: Hos hvem du finner gudene dine, skal ikke leve foran våre brødre. Kjenn igjen hva som er hos meg av dine ting, og ta det. Og han kjente ikke igjen noe hos ham. Men Jakob visste ikke at Rakel, hans hustru, hadde stjålet dem. Laban hadde gått inn og gjennomsøkte Leas hus, men fant ikke noe, og gikk ut fra Leas hus, og gjennomsøkte Jakobs hus, og i de to tjenestekvinners hus, men fant ikke noe, og han gikk også inn i Rakels hus. Rachel tok avgudsbildene og la dem i salsekkene på kamelen, og satt på dem. Og hun sa til sin far: La det ikke falle deg tungt, herre, jeg kan ikke reise meg foran deg, fordi jeg har kvinnenes skikk. Laban ransaket hele huset, og fant ikke avgudene. Jakob ble sint, og han kjempet med Laban. Jakob svarte og sa til Laban: Hva er uretten min, og hva er synden min, at du forfulgte meg? og at du gjennomsøkte alle karene i mitt hus; hva fant du av alle karene fra ditt hus? Sett det her foran dine brødre og mine brødre, og la dem dømme mellom oss to. Disse tjue årene har jeg vært hos deg, dine sauer og dine geiter har ikke mistet unger, værer av dine sauer har jeg ikke spist. Det som ble drept av ville dyr har jeg ikke brakt til deg, jeg betalte tilbake av egen lomme tyverier om dagen og tyverier om natten. Jeg ble om dagen brent av varmen og av frosten om natten, og søvnen forlot mine øyne. Dette er tyve år jeg har vært i ditt hus, jeg tjente deg i fjorten år for dine to døtre, og seks år med dine sauer, og du har bedratt meg i min lønn ti ganger. Hvis ikke min far Abrahams Gud og Isaks frykt hadde vært med meg, ville du nå ha sendt meg bort

tomhendt. Gud så min ydmykelse og mine henders strev, og han irettesatte deg i går.

Laban svarte og sa til Jakob: Døtrene er mine døtre, og sønnene er mine sønner, og kvegen er mitt kveg, og alt du ser er mitt, og mine døtre - hva skal jeg gjøre med dem i dag, eller med deres barn som de har født? Nå derfor, kom, la meg inngå en pakt, jeg og du, og den skal være til vitnesbyrd mellom meg og deg, men han sa til ham, se, ingen er med oss, se, Gud er vitne mellom meg og deg. Men Jakob tok en stein og reiste den som en søyle. Sa Jakob til brødrene sine: Samle steiner, og de samlet steiner, og de gjorde en haug, og de spiste der på haugen, og Laban sa til ham: Denne haugen vitner mellom meg og deg i dag. Og Laban kalte den vitnesbyrdets haug, men Jakob kalte den vitnehaug. Men Laban sa til Jakob: Se, denne haugen og denne støtten som jeg har reist mellom meg og deg, denne haugen vitner, og denne støtten vitner, derfor ble navnet kalt: Haugen vitner. Og det synet som han sa: Må Gud se på det mellom meg og deg, fordi vi vil skille oss fra hverandre. Hvis du ydmyker døtrene mine, hvis du tar kvinner i tillegg til døtrene mine, se, ingen er med oss som ser, Gud er vitne mellom meg og deg. Hvis jeg ikke krysser over til deg, skal heller ikke du krysse over til meg denne haugen og denne pilaren med onde hensikter. Abrahams Gud og Nahors Gud dømme mellom oss, og Jakob sverget ved frykten for sin far Isak. Og han ofret et offer på fjellet, og han kalte sine brødre, og de spiste og drakk, og de sov på fjellet.

32

Laban sto opp om morgenen, kysset sønnene og døtrene sine, og velsignet dem, og Laban vendte seg bort og dro til sitt sted.

Og Jakob dro av gårde på sin vei, og da han så opp, fikk han se Guds leir som hadde slått leir, og Guds engler møtte ham. Sa Jakob, da han så dem: Dette er Guds leir, og han kalte navnet på det stedet Leire.

Og Jakob sendte budbringere foran seg til Esau, hans bror, inn i landet Seir, inn i landet Edom. Og han befalte dem og sa: Således skal dere si til min herre Esau: Således sier din tjener Jakob: Jeg oppholdt meg hos Laban og forsinket meg inntil nå. Og jeg fikk okser, og esler, og sauer, og tjenere, og tjenestepiker, og jeg sendte bud for å kunngjøre dette til min herre Esau, slik at din tjener må finne nåde for ditt åsyn. Og budbringerne returnerte til Jakob og sa: Vi kom til din bror Esau, og se, han kommer deg i møte med fire hundre menn. Jakob fryktet svært og var bekymret, og han delte folket som var med ham, og oksene, og kamelene, og sauene, inn i to leire. Og Jakob sa: Hvis Esau kommer inn i den ene leiren og slår den, vil den andre leiren bli reddet. Jakob sa: Abrahams Gud, min far, og Isaks Gud, min far, Herre, du som sa til meg: Dra bort til ditt fødeland, og jeg vil gjøre det godt for deg, La det være nok for meg med all den rettferdighet og all den sannhet som du har vist din tjener, for med denne staven min krysset jeg denne Jordan, men nå har jeg blitt til to leire. Frels meg fra min brors hånd, fra Esaus hånd, fordi jeg frykter ham, at han ikke skal komme og slå meg, og mor med barn. Men du sa: Jeg vil gjøre det godt for deg, og jeg vil gjøre din sæd som sanden i havet, som ikke kan telles på grunn av mengden. Og han sov der den natten, og han tok av det han hadde med seg som gaver og sendte dem til Esau, broren sin. geiter to hundre, bukker tjue, sauer to hundre, værer tjue, kameler som dier og deres barn tretti, okser førti, okser ti, esler tjue og føll ti. Og han ga dem til sine tjenere, hver flokk for seg, men sa til sine tjenere: Gå foran meg, og hold avstand mellom hver flokk. Og han befalte den første og

sa: Hvis Esau, min bror, møter deg og spør deg: Hvem tilhører du, og hvor går du hen, og hvem tilhører disse som går foran deg? Du vil si: Din tjener Jakob har sendt gaver til min herre Esau, og se, han selv kommer etter oss. Og han befalte den første, og den andre, og den tredje, og alle de som gikk foran disse flokkene, og sa: I henhold til dette ordet skal dere tale til Esau når han finner dere, Og dere skal si: Se, din tjener Jakob kommer etter oss. For han sa: Jeg vil forsone hans ansikt med gavene som går foran ham, og etter dette vil jeg se hans ansikt, for kanskje vil han akseptere mitt ansikt. Og gavene gikk foran ham, men han selv sov den natten i leiren. Men han stod opp den natten, tok de to kvinnene, og de to tjenestepikene, og de elleve barna sine, og krysset vadstedet ved Jabbok. Og han tok dem, krysset bekken og brakte over alt det hans.

Men Jakob ble igjen alene, og en mann brøt med ham inntil morgen. Han så at han ikke var i stand til å vinne over ham, og rørte ved det hule av låret hans, og Jakobs lårmuskel ble nummen mens han brøt med ham. Og han sa til ham: Send meg, for daggryet har gått opp. Men han sa: Jeg vil ikke sende deg hvis du ikke velsigner meg. Han sa til ham: Hva er navnet ditt? Han svarte: Jakob. Og han sa til ham: Ditt navn skal ikke lenger kalles Jakob, men Israel skal ditt navn være, fordi du har kjempet med Gud, og med mennesker skal du være mektig. Jakob spurte og sa: Fortell meg ditt navn. Og han sa: Hvorfor spør du om mitt navn? Og han velsignet ham der. Og Jakob kalte det stedet Guds form, for jeg så Gud ansikt til ansikt, og min sjel ble reddet. Solen steg for ham da han hadde passert Guds åpenbaringssted, men han haltet på låret sitt. På grunn av dette skal Israels sønner ikke spise senen som ble nummen, som er på lårbredden, inntil denne dag, fordi han rørte ved lårbredden til Jakob, ved senen som ble nummen.

33

Men Jakob så opp med sine øyne, og se, Esau hans bror kom, og fire hundre menn med ham, og Jakob delte barna mellom Lea og Rakel og de to tjenestekvinne. Og han plasserte de to tjenestekvinnene og sønnene deres først, og Lea og barna hennes etter, og Rakel og Josef sist. Han selv gikk fremover foran dem, og bøyde seg ned til jorden syv ganger, inntil han nærmet seg broren sin. Og Esau løp ham i møte, og omfavnet ham og falt om halsen hans, og kysset ham, og de gråt begge to. Og da Esau så opp, så han kvinnene og barna, og sa: Hva er disse for deg? Han sa: Barna som Gud har vist miskunn mot din tjener. Og de unge kvinnene og deres barn nærmet seg, og de tilba. Og Lea og barna hennes nærmet seg og bøyde seg ned, og etter dette nærmet Rakel og Josef seg og bøyde seg ned. Og han sa: Hva er alle disse leirene som jeg har møtt for deg? Og han sa: Så at din tjener skal finne nåde for deg, herre. Men Esau sa: Jeg har mye, bror. La det som er ditt være ditt. Jakob sa: Hvis jeg har funnet nåde for ditt åsyn, så motta gavene fra mine hender, for derfor så jeg ditt ansikt, som om noen så Guds ansikt, og du vil være fornøyd med meg. Ta mine velsignelser som jeg brakte til deg, fordi Gud hadde miskunn med meg, og jeg har alt. Og han tvang ham, og han tok dem. Og han sa: La oss dra av sted og gå rett fram. Sa men til ham: Min herre vet at barna er ømme, og sauene og kyrne ammer hos meg. Hvis jeg derfor driver dem hardt én dag, vil alt buskapet dø. La min herre gå foran sin tjener, men jeg vil fortsette på veien i ro etter den reisen som er foran meg, og etter de unge menns fot, inntil jeg kommer til min herre i Seir. Men Esau sa: Jeg vil etterlate noen av folket som er med meg hos deg. Men han sa: Hvorfor dette? Det er tilstrekkelig at jeg har funnet nåde for dine øyne, herre. Men Esau vendte tilbake den dagen til sin vei til Seir. Og Jakob dro til Sukot,

og han bygde seg hus der, og til buskapen sin laget han telt. Derfor kalte han stedet Sukot.

Og Jakob kom til Salem, Sikems by, som er i landet Kanaan, da han returnerte fra Mesopotamia i Syria, og han slo leir foran byen. Og han erververt den delen av marken hvor han satte opp teltet sitt, fra Emmor, Sikems far, for hundre amnon. Og han etablerte et alter der, og kalte på Israels Gud.

34

Men Dina, datteren av Lea, som hun fødte til Jakob, gikk ut for å bli kjent med døtrene av de innfødte. Og Sikem, sønnen til Emmor hivittene, landets hersker, så henne, og han tok henne, lå med henne, og ydmyket henne. Og han festet sin sjel til Dina, Jakobs datter, og han elsket jomfruen, og han talte til jomfruens hjerte. Sikem sa til Emmor, hans far: Ta denne jenta til kone for meg. Jacob hørte at Emmors sønn hadde vanæret datteren hans Dinah, men sønnene hans var med buskapen hans på sletten, og Jacob holdt seg stille inntil de kom. Og Emmor, Sikems far, gikk ut til Jakob for å tale med ham. Men Jakobs sønner kom fra sletten, og da de hørte det, ble mennene dypt såret, og det var svært smertefullt for dem, fordi han hadde gjort en skammelig ting i Israel ved å ligge med Jakobs datter, og slik skal det ikke være. Og Emmor talte til dem og sa: Sikem, min sønn, har med sin sjel valgt deres datter, gi henne derfor til ham som hustru, Og gift dere med oss, gi oss døtrene deres, og ta våre døtre til sønnene deres. Og bo hos oss, og se, landet ligger åpent foran dere, bo der, og driv handel i det, og erverv eiendom der. Men Sikem sa til faren hennes og til brødrene hennes: Måtte jeg finne gunst hos dere, og det dere sier, vil vi gi. Multipliser medgiften svært, og jeg vil gi det dere sier til meg, og dere skal gi meg denne jenta til kone.

Men Jakobs sønner svarte Sikem og Emmor, hans far, med svik, og de talte til dem, fordi de hadde besmittet Dina, deres søster. Og Simeon og Levi, Terribles brødre, sa til dem: Vi vil ikke være i stand til å gjøre dette, å gi vår søster til en mann som har forhud, for det er en vanære for oss. Bare i dette vil vi bli som dere, og vi vil bo blant dere, hvis dere blir som vi, ved at alle deres menn blir omskåret. Og vi vil gi våre døtre til dere, og vi vil ta deres døtre til oss som hustruer, og vi vil bo blant dere, og vi vil være som ett folk. Hvis dere ikke lytter til oss om å bli omskåret, vil vi ta vår datter og dra bort. Og ordene behaget Emmor og Sykem, Emmors sønn. Og den unge mannen forsinket ikke å gjøre dette, for han var påtrengende for Jakobs datter, og han selv var den mest berømte av alle i sin fars hus. Emmor og Sykem, hans sønn, kom til porten i deres by, og de talte til mennene i deres by og sa, Disse menneskene er fredelige, la dem bo med oss på jorden og handle der. Og se, landet er vidt foran dem. Vi vil ta deres døtre til hustruer for oss, og vi vil gi våre døtre til dem. I dette alene vil menneskene bli lik oss for å bo med oss, så vi kan være ett folk, ved at hver mannlig blant oss blir omskåret, slik som de selv er omskåret. Og buskapen deres, og de firføtte dyrene, og eiendelene deres, vil de ikke bli våre? Bare i dette, la oss bli like dem, og de vil bo med oss. Og Emmor og Sykem, hans sønn, lyttet, alle de som handlet ved porten til deres by, og de ble omskåret i kjøttet av deres forhud, hver mann.

Det skjedde på den tredje dagen, da de var i smerte, at de to sønnene til Jakob, Simeon og Levi, Dinas brødre, hver tok sitt sverd og gikk inn i byen uten fare, og de drepte alle menn. Både Emmor og Sykem, sønnen hans, drepte de med sverdets munn, og de tok Dina fra Sykems hus, og de gikk ut. Men Jakobs sønner gikk inn blant de sårede og plyndret byen, der de hadde vanhelliget Dinah, deres søster. Og de tok sauene deres, oksene

deres og eselene deres, alt som var i byen og alt som var på sletten. Og alle kroppene deres, og all bagasjen deres, og kvinnene deres tok de til fange, og de plyndret alt som var i byen, og alt som var i husene. Sa Jakob til Simeon og Levi: Dere har gjort meg forhatt, så at jeg er ond for alle de som bor i landet, både blant kanaanittene og blant feresittene. Jeg er få i tall, og hvis de samler seg mot meg, vil de slå meg ned, og jeg vil bli ødelagt, jeg og mitt hus. De sa: Men skal de bruke vår søster som en hore?

35

Sa Gud til Jakob: Reis deg og gå opp til stedet Betel, og bo der, og gjør der et alter for Gud som viste seg for deg da du flyktet fra din bror Esaus ansikt. Men Jakob sa til sitt hus og alle som var med ham: Fjern de fremmede gudene som er blant dere, rens dere selv, og skift klær. Og la oss reise oss og gå opp til Betel, og la oss gjøre der et alter for Gud som lyttet til meg på trengsels dag, som var med meg, og som reddet meg på den veien jeg gikk. Og de gav Jakob de fremmede gudene som var i deres hender, og øreringene som var i deres ører, og Jakob skjulte dem under terebinten i Sikem, og ødela dem, inntil den dag i dag. Og Israel brøt opp fra Sikem, og Guds frykt kom over byene rundt dem, og de forfulgte ikke Israels sønner. Og Jakob kom til Luz som er i landet Kanaan, det er Betel, han selv og alt folket som var med ham. Og han bygde der et alter, og han kalte stedet Betel, for der hadde Gud vist seg for ham da han flyktet fra sin bror Esaus ansikt.

Deborah, Rebekkas amme, døde og ble begravet nedenfor Betel ved eiken, og Jakob kalte den eik av sorg. Gud viste seg for Jakob fremdeles i Luz, da han kom fra Mesopotamia i Syria, og Gud velsignet ham. Og Gud sa til ham: Ditt navn skal ikke lenger kalles Jakob, men Israel skal være ditt navn, og han kalte hans

navn Israel. Sa Gud til ham: Jeg er din Gud, øk og mangfoldiggjør deg, nasjoner og forsamlinger av nasjoner vil komme fra deg, og konger vil gå ut fra dine lender. Og det landet som jeg ga Abraham og Isak, til deg har jeg gitt det, til deg skal det være, og til din ætt etter deg vil jeg gi dette landet. Gud gikk opp fra ham, fra det stedet hvor han talte med ham. Og Jakob satte opp en søyle på det stedet hvor Gud talte med ham, en steinsøyle, og han utøste et drikkoffer på den, og han hellet olje på den. Og Jakob kalte navnet på det stedet, hvor Gud talte med ham der, Betel. Etter å ha dratt fra Betel, slo Jakob opp teltet sitt bortenfor Gader-tårnet, og det skjedde da han nærmet seg Kabratha for å komme til Efrata, at Rakel fødte, og hun hadde en vanskelig fødsel. Det skjedde, men da hun fødte under store smerter, sa jordmoren til henne: Ta mot, for også denne er en sønn til deg. Det skjedde at da hun slapp sjelen, for hun var døende, kalte hun navnet hans sønn av min smerte, men faren kalte navnet hans Benjamin. Rachel døde og ble begravet ved veien til hippodromen Efrata, dette er Betlehem. Og Jakob satte opp en søyle på hennes grav, denne er søylen på Rakels grav inntil denne dag. Det skjedde da Israel bodde i det landet, at Ruben gikk og sov med Ballas, konkubinen til sin far Jakob, og Israel hørte det, og det fremsto som ondt for ham. Jakobs sønner var tolv.

Leahs sønner: Jakobs førstefødte Reuben, Simeon, Levi, Juda, Issakar og Sebulon. Rachels sønner var Josef og Benjamin. Sønnene til Ballas, Rakels tjenestepike: Dan og Naftali. Sønnene til Zilpah, Leahs tjenestekvinner, var Gad og Asher. Dette var Jakobs sønner som ble født ham i Mesopotamia i Syria. Men Jakob kom til Isak, hans far, i Mamre, i byen på sletten, dette er Hebron i landet Kanaan, hvor Abraham og Isak oppholdt seg. Isaks dager ble hundre og åtti år, som han levde. Og da Isak

sviktet, døde han, og ble lagt til sin slekt, gammel og mett av dager, og Esau og Jakob, hans sønner, begravde ham.

36

Disse er slektene til Esau, han er Edom. Esau tok seg hustruer fra kanaaneernes døtre: Ada, datter av hettitten Ailom, og Olibema, datter av Ana, sønn av hivitten Sebegon. Og Basemath, Ishmaels datter, Nebaioths søster. Ada fødte Elifas til ham, og Basemat fødte Raguel. Og Olibema fødte Ieous, og Ieglom, og Kore, disse sønnene til Esau, som ble født ham i landet Kanaan. Esau tok sine kvinner, sine sønner, sine døtre, alle menneskene i sitt hus, alle sine eiendeler, alt sitt buskap, og alt han hadde skaffet seg, og alt han hadde ervervet i landet Kanaan, og Esau dro fra landet Kanaan bort fra sin bror Jakob. For deres eiendeler var mange til å bo sammen, og landet der de oppholdt seg var ikke i stand til å bære dem, på grunn av mengden av deres eiendeler. Esau bosatte seg i Seir-fjellet, Esau han er Edom. Dette er slektene til Esau, far til Edom, i fjellet Seir. Og disse er navnene på sønnene til Esau: Elifas, sønn av Adas, Esaus hustru, og Raguel, sønn av Basemat, Esaus hustru. Elifas sønner ble Taiman, Omar, Sofar, Gotom og Kenez. Thamna var medsøster til Eliphas, sønn av Esau, og hun fødte Amalek til Eliphas. Disse var sønner av Ada, Esaus hustru. Disse var sønnene til Raguel: Nahoth, Zare, Some og Moze. Disse var sønnene til Basemath, Esaus hustru. Disse er sønnene til Oholibamah, datter av Ana, sønn av Zibeon, hustru til Esau, og hun fødte for Esau Jeush, Jaalam og Korah. Disse var lederne, sønnene av Esau, sønnene av Elifas, Esaus førstefødte: leder Teman, leder Omar, leder Sofar, leder Kenes. Leder Korah, leder Gothom, leder Amalek, disse lederne til Eliphaz i landet Idumea, disse sønnene til Ada. Og disse var sønnene til Raguel, sønn av Esau: leder Nahoth, leder Zare, leder Some, leder Moze.

Disse var lederne til Raguel i landet Edom, disse var sønnene til Basemath, hustru til Esau. Disse var sønnene til Oholibamah, Esaus hustru: leder Jeush, leder Jaalam, leder Korah. Disse var lederne til Oholibamah, Anas datter, Esaus hustru. Disse er Esaus sønner, og disse er deres ledere, disse er Edoms sønner. Disse var sønnene til Seir horritten, som bodde i landet: Lotan, Shobal, Zibeon, Ana, Og Dishon, og Asar, og Rison – disse lederne av horitten, sønnene av Seir i landet Edom. Lotans sønner ble Chorri og Heman, og Lotans søster var Thamna. Disse var sønnene til Shobal: Golam, Manahath, Gaibel, Zophar og Omar. Og disse er sønnene til Sebegon: Aiah og Ana. Dette er Ana som fant Jamin i ørkenen da han gjetet lastdyrene til Sebegon, sin far. Disse var sønnene til Ana: Deson, og Oholibama, Anas datter. Disse var sønnene til Deson: Amadah, Asban, Ithran og Haran. Disse var sønnene til Asar: Balaam, Zoukam og Ioukam. Men disse var sønnene til Rison: As og Aran. Disse var lederne av horittene: leder Lotan, leder Shobal, leder Zibeon, leder Ana, Leder Dishon, leder Asar, leder Rison, disse lederne av Chorri i deres lederskapsområder i landet Edom.

Og disse er kongene som regjerte i Edom, før det regjerte en konge i Israel. Og Balak, sønn av Beor, regjerte i Edom, og navnet på byen hans var Dennaba. Balak døde, og Jobab, sønn av Zara fra Bosorra, regjerte i stedet for ham. Men Jobab døde, og Asom fra landet Thaiman regjerte i stedet for ham. Asom døde, og Adad, sønn av Barad, som slo ned Midian på sletten i Moab, regjerte i stedet for ham, og navnet på byen hans var Gethaim. Adad døde, og Samada fra Masrekah regjerte i hans sted. Samada døde, og Saul fra Rooboth ved elven regjerte i stedet for ham. Saul døde, og Ballenon, sønn av Achobor, regjerte i stedet for ham. Ballenon, sønn av Achobor, døde, og Arad, sønn av Barad, regjerte i hans sted, og navnet på hans by var Phogor, og navnet på hans kone var

Metebeel, datter av Matraith, sønn av Maizoob. Dette er navnene på lederne til Esau, i deres stammer, i henhold til deres steder, i deres land, og i deres nasjoner: leder Thamna, leder Gola, leder Jether, leder Oholibamah, leder Helas, leder Finon, leder Kenaz, leder Thaiman, leder Mazar, leder Magediel, leder Zaphoin, disse lederne av Edom, i de bebygde stedene i landet de eide, denne Esau, far til Edom.

37

Men Jakob bodde i det landet der faren hans hadde oppholdt seg, i landet Kanaan. Dette er Jakobs slekter. Josef var sytten år gammel og gjettet sauene til sin far sammen med sine brødre, idet han var ung, sammen med sønnene til Bilha og sammen med sønnene til Zilpa, sin fars hustruer, og Josef brakte ondt rykte om dem til Israel, sin far. Jacob elsket Josef mer enn alle sønnene sine, fordi han var sønn av hans alderdom, og han laget til ham en broket kjortel. Men da hans brødre så at faren elsket ham fremfor alle sine sønner, hatet de ham, og de kunne ikke tale fredelig til ham. Josef hadde drømt en drøm, og han fortalte den til brødrene sine. Og han sa til dem: Hør på denne drømmen som jeg har drømt. Jeg tenkte dere bandt knipper midt på sletten, og mitt knippe reiste seg og ble reist oppreist, men deres knipper snudde seg rundt og tilba mitt knippe. Sa brødrene hans til ham: Skal du virkelig regjere over oss, eller skal du virkelig herske over oss? Og de hatet ham enda mer på grunn av drømmene hans og på grunn av ordene hans. Han så en annen drøm, og han fortalte den til sin far og til sine brødre, og sa: Se, jeg drømte en annen drøm, der solen og månen og elleve stjerner bøyde seg ned for meg. Og hans far irettesatte ham og sa til ham: Hva er denne drømmen som du har drømt? Skal da virkelig jeg og din mor og dine brødre komme og tilbe deg på jorden? Brødrene hans misunnte ham, men faren

hans holdt på ordet. Men brødrene hans dro for å gjete sauene til faren deres i Sikem. Og Israel sa til Josef: Gjeter ikke dine brødre i Sikem? Kom, jeg vil sende deg til dem. Og han sa til ham: Se, her er jeg. Israel sa til ham: Gå og se om dine brødre og sauene har det bra, og fortell meg det. Og han sendte ham fra Hebrons dal, og han kom til Sikem. Og en mann fant ham vandrende på sletten, og mannen spurte ham og sa: Hva søker du? Men han sa: Jeg søker mine brødre. Fortell meg hvor de beiter. Mannen sa til ham: De har dratt herfra, for jeg hørte dem si: La oss dra til Dothaim. Og Josef dro etter brødrene sine, og fant dem i Dothaim.

De så ham på forhånd fra langt borte før han nærmet seg dem, og de la onde planer om å drepe ham. Sa men hver til sin bror: Se, den drømmeren der kommer. Nå derfor, kom, la oss drepe ham og kaste ham i en av brønnene, og vi vil si at et ondt vilt dyr har fortært ham, og vi skal se hva det blir av drømmene hans. Men da Ruben hørte dette, reddet han ham ut av hendene deres og sa: La oss ikke slå ham i sjelen. Sa Ruben til dem: Ikke utøs blod, kast ham i en av disse brønnene i ørkenen, men legg ikke hånd på ham, så han kan redde ham ut av hendene deres og gi ham tilbake til hans far. Det skjedde at da Josef kom til brødrene sine, strippet de av Josef den brokete tunikaen som han hadde på seg. Og etter å ha tatt ham, kastet de ham inn i gropen, men gropen var tom, den hadde ikke vann. De satte seg for å spise brød, og da de så opp, fikk de se reisende ismaelitter som kom fra Gilead, og kamelene deres var lastet med røkelse og harpiks og myrra. De var på vei for å bringe det ned til Egypt.

Men Judas sa til brødrene sine: Hva gagn er det hvis vi dreper broren vår og skjuler blodet hans? Kom, la oss selge ham til disse ismaelittene, og våre hender skal ikke være på ham, fordi han er vår bror og vårt kjøtt. Og hans brødre hørte. Og de midianittiske

kjøpmennene var på vei forbi, og de trakk Josef opp fra brønnen, og de solgte Josef til ismaelittene for tjue gullmynter. Og de brakte Josef ned til Egypt. Ruben vendte tilbake til gropen, og ser ikke Josef i gropen, og rev klærne sine. Og han returnerte til brødrene sine og sa: Gutten er ikke der, men hvor skal jeg gå nå? Etter å ha tatt Josefs tunika, slaktet de en geitebukk og tilsølte tunikaen med blodet. Og de sendte den varierte tunikaen, og de brakte den inn til sin far, og de sa: Denne har vi funnet. Kjenn igjen om det er tunikaen til din sønn, eller ikke. Og han gjenkjente ham og sa: Kjortelen til sønnen min er det. Et ondt dyr har fortært ham, et dyr har grepet Josef. Men Jakob rev klærne sine, og la sekkeklede på lendene sine, og sørget over sønnen sin i mange dager. Alle sønnene hans og døtrene ble samlet, og de kom for å trøste ham, men han ville ikke bli trøstet, og sa at han ville gå ned til sin sønn sørgende i dødsriket, og faren hans gråt over ham. Men midianittene solgte Josef til Egypt, til Potifar, Faraos hoffmann og overkok.

38

Det skjedde i den tiden at Juda gikk ned fra sine brødre, og han ankom til en viss mann, en adullamitt, hvis navn var Hira. Og der så Judas datteren til en kanaaneisk mann, som het Sua, og han tok henne, og han gikk inn til henne. Og etter å ha unnfanget fødte hun en sønn, og hun kalte ham Er. Og etter å ha unnfanget, fødte hun enda en sønn og kalte ham Onan. Og etter å ha lagt til fødte hun en sønn, og hun kalte navnet hans Shiloh, men hun var i Chasbi da hun fødte dem. Og Judas tok en hustru til Er, sin førstefødde, hvis navn var Tamar. Det skjedde at Er, Judas førstefødte, var ond for Herrens øyne, og Gud drepte ham. Sa Judas til Onan, gå inn til din brors kone, og ta henne i ekteskapsplikt, og reis opp sæd til din bror. Men da Onan visste at

sæden ikke ville være hans, skjedde det at når han gikk inn til sin brors kone, helte han den ut på jorden for ikke å gi sæd til sin bror. Men det var ondt i Guds øyne at han gjorde dette, og han drepte også ham.

Men Judas sa til Tamar, bruden hans: Sitt som enke i din fars hus, inntil Shiloh, min sønn, blir stor, for han sa: Ikke at han også noensinne dør, akkurat som hans brødre. Men Tamar gikk bort og satt i sin fars hus. Dagene ble mange, og Shuas hustru, Judas kone, døde. Etter at Judas var blitt trøstet, dro han opp til dem som klippet sauene hans, han selv og Hiras, hans gjeter, adullamitten, til Thamna. Og han rapporterte til Tamar, bruden hans, og sa: Se, din svigerfar går opp til Tamna for å klippe sauene sine. Og etter å ha tatt av seg enkeklærne, kledde hun på seg sommerklærne og pyntet seg, og hun satt ved portene til Ainan, som ligger ved veien til Thamna, for hun så at Shiloh var blitt stor, men han hadde ikke gitt henne til ham som kone. Og da Judas hadde sett henne, syntes han hun var en prostituert, for hun hadde dekket ansiktet sitt og han gjenkjente henne ikke. Han vendte av fra veien mot henne, og sa til henne: Tillat meg å komme inn til deg, for han visste ikke at hun var hans svigerdatter. Men hun sa: Hva vil du gi meg hvis du kommer inn til meg? Men han sa: Jeg sender deg et gjeitekje fra sauene mine. Men hun sa: Hvis du gir meg et pant, inntil du sender det. Men han sa: Hvilket pant skal jeg gi deg? Hun sa: Din ring, og halskjeden, og staven som er i din hånd. Og han ga henne det, og gikk inn til henne, og hun ble med barn av ham. Og hun reiste seg og gikk bort, og hun tok av seg sommerkappen sin, og hun kledde seg i enkeklærne sine. Judas sendte geitekidden med sin gjeter, Adullamitten, for å få tilbake panten fra kvinnen, men han fant henne ikke. Han spurte mennene fra stedet: Hvor er prostituerte som var i Ainan ved veien? Og de sa: Det var ingen prostituert her.

Og han vendte tilbake til Juda og sa: Jeg fant henne ikke, og mennene fra stedet sier at det ikke har vært noen prostituert her. Sa Judas, La henne ha dem, men ikke at vi noensinne blir ledd av. Jeg har jo sendt denne kidden, men du har ikke funnet henne. Det skjedde etter tre måneder at det ble rapportert til Juda, idet de sa: Tamar, din svigerdatter, har hort, og se, hun er med barn fra hor. Da sa Juda: Før henne ut, og la henne bli brent. Mens hun ble ført bort, sendte hun bud til sin svigerfar og sa: Av den mann som eier disse tingene, er jeg gravid. Og hun sa: Kjenn igjen hvem som eier denne signetringen, denne kjeden og denne staven. Judas gjenkjente, og sa: Tamar har blitt rettferdiggjort mer enn jeg, fordi jeg ikke ga henne til Shiloh, min sønn. Og han fortsatte ikke å kjenne henne. Det skjedde at da hun fødte, var det tvillinger i livmoren hennes. Det skjedde da hun fødte, at den ene stakk frem hånden, og jordmoren tok og bandt skarlagen på hånden hans og sa: Denne vil komme ut først. Men da han trakk tilbake hånden, gikk broren hans umiddelbart ut, og hun sa: Hva slags gjerde ble brutt på grunn av deg? Og hun kalte navnet hans Fares. Og etter dette gikk hans bror ut, på hvis hånd det var skarlagenet, og han kalte navnet hans Zara.

39

Josef ble brakt ned til Egypt, og Petifres, Faraos evnukk, sjefskokkken, en egyptisk mann, kjøpte ham fra hendene på ismaelittene som hadde brakt ham dit. Og Herren var med Josef, og han var en mann som lyktes, og han var i huset hos sin herre, egypteren. Men hans herre visste at Herren var med ham, og alt han gjorde, lot Herren lykkes i hans hender. Og Josef fant gunst hos sin herre, og behaget ham. Og han oppnevnte ham over sitt hus, og alt som var hans, ga han i Josefs hånd. Det skjedde at etter at han var blitt innsatt over hans hus og over alt som var hans,

velsignet Herren egypterens hus på grunn av Josef, og Herrens velsignelse kom over alle hans eiendeler i huset og på marken hans. Og han betrodde alt han eide i Josefs hender, og han visste ingenting om det som tilhørte ham, unntatt brødet som han selv spiste. Og Josef var vakker av utseende, og svært vakker å se til. Og det skjedde etter disse ordene at herrens hustru kastet sine øyne på Josef og sa: Ligg med meg. Men han var ikke villig, og sa til sin herres hustru: Min herre vet ikke om noe i sitt hus på grunn av meg, og alt som tilhører ham har han gitt i mine hender, og ingenting overgår meg i dette huset, heller ikke har noe blitt holdt tilbake fra meg, unntatt deg, fordi du er hans hustru, og hvordan skal jeg gjøre denne onde handlingen og synde for Gud? Når hun dag etter dag talte til Josef, og han ikke lystret henne om å sove med henne, om å ligge med henne. Det skjedde en slik dag, og Josef gikk inn i huset for å gjøre sine gjerninger, og ingen av de i huset var inne. Og hun grep ham i klærne og sa: Ligg med meg. Men han forlot klærne sine i hendene hennes, flyktet og gikk ut. Og det skjedde at da hun så at han hadde etterlatt plaggene sine i hendene hennes, flyktet og gått ut, Og hun kalte de som var i huset, og sa til dem: Se, han har brakt inn til oss en hebraisk gutt for å spotte oss. Han kom inn til meg og sa: Ligg med meg, og jeg ropte med høy røst. Men da han hørte at jeg hevet stemmen min og ropte ut, forlot han klærne sine hos meg, flyktet og gikk ut. Og hun forlot klærne hos seg, inntil herren kom hjem til sitt hus. Og hun talte til ham i henhold til disse ordene og sa: Den hebraiske tjeneren som du brakte til oss, kom inn til meg for å spotte meg, og han sa til meg: Jeg vil ligge med deg. Men da han hørte at jeg hevet stemmen min og ropte ut, forlot han klærne sine hos meg, flyktet og gikk ut. Det skjedde at da herren hørte ordene fra sin hustru, alt hun talte til ham da hun sa: Slik gjorde din tjener mot meg, ble han sint av vrede.

Og etter å ha tatt Josef, kastet herren ham i festningen, på det stedet hvor kongens fanger holdes der i festningen. Og Herren var med Josef, og utøste hans barmhjertighet, og ga ham nåde for den øverste fangevokterens øyne. Og den øverste fangevokteren ga fengselet i Josefs hånd, og alle de fengslede som var i fengselet, og alt som de gjorde der, det var han selv som gjorde. Den øverste fengselsvokteren kjente ikke til noe gjennom ham, for alt var gjennom Josefs hånd, fordi Herren var med ham, og alt han gjorde, gjorde Herren velstående i hans hender.

40

Det skjedde etter disse ordene at overvinnskjenken til kongen av Egypt og overbakeren syndet mot sin herre, kongen av Egypt. Og Farao ble sint på sine to hoffmenn, på den øverste munnskjenken og på den øverste bakeren, Og han plasserte dem i varetekt i fengselet, på det stedet hvor Josef var innesperret. Og den øverste fangevokteren betrodde dem til Josef, og han tjente dem, og de var noen dager i fengselet. Og jeg så at begge hadde en drøm i én natt, og synet av drømmen til den overste munnskjenken og den overste bakeren, som var hos kongen av Egypt og som var i fengselet, var dette. Josef gikk inn til dem om morgenen, og han så dem, og de var urolige. Og han spurte Faraos hoffmenn, de som var med ham i fengselet hos hans herre, og sa: Hvorfor er ansiktene deres så mørke i dag? De sa til ham: Vi så en drøm, og det er ingen som kan tolke den. Men Josef sa til dem: Kommer ikke tolkningen fra Gud? Fortell den derfor til meg. Og den overste munnskjenken fortalte sin drøm til Josef, og sa: I min søvn var det et vintre foran meg. I vinranken var det tre grener, og den blomstret, hadde frembrakt skudd, og drueklasene var modne. Og Faraos beger var i min hånd, og jeg tok druen og presset den inn i begeret, og jeg ga begeret i Faraos hånd. Og Josef

sa til ham: Dette er tolkningen: De tre grenene er tre dager. Om tre dager vil Farao huske din stilling, og han vil gjeninnføre deg i ditt embete som øverste munnskjenk, og du vil gi Farao koppen i hans hånd ifølge din tidligere stilling, som da du var munnskjenk. Men husk meg når det går deg godt, og vis meg barmhjertighet, og husk meg overfor Farao, og du vil føre meg ut fra dette fengselet. At jeg ble stjålet ved tyveri fra hebreernes land, og her har jeg ikke gjort noe, men de kastet meg i denne gropen. Og den øverste bakeren så at han tolket riktig, og sa til Josef: Og jeg så en drøm, og jeg trodde jeg løftet tre kurver med fint brød på hodet mitt, I den øverste kurven var det av alle slags mat som Farao spiser, bakearbeid, og himmelens fugler spiste det fra kurven øverst på hodet mitt. Men Josef svarte og sa til ham: Dette er tolkningen: de tre kurvene er tre dager. Om tre dager vil Farao ta bort hodet ditt fra deg, og henge deg på et tre, og himmelens fugler vil spise kjøttet ditt fra deg. Det skjedde på den tredje dagen, som var Faraos fødselsdag, at han holdt et drikkelag for alle sine tjenere, og han husket på munnskjenken og bakeren blant sine tjenere. Og han gjeninnførte den øverste munnskjenken til hans embete, og ga begeret i Faraos hånd. Men overbakeren hengte han, slik som Josef hadde tolket for dem. Og overvinnskjenken husket ikke Josef, men glemte ham.

41

Det skjedde etter to år at Farao så en drøm; han tenkte han sto ved elven. Og se, akkurat som fra elven kom det opp syv kuer, vakre av utseende og fete av kjøtt, og de beitet i sivet. Andre syv kyr kom opp etter disse fra elven, stygge i utseende og magre i kjøttet, og de beitet ved kyrne på bredden av elven. Og de syv kyr, de stygge og tynne i kjøttet, fortærte de syv kyr, de gode i utseendet og de utvalgte i kjøttet, og Farao våknet. Og han drømte

for andre gang, og se, syv aks kom opp på én stilk, utvalgte og gode. Og se, syv tynne og vindskadde aks spiret opp sammen med dem. Og de syv tynne og vindødelegte aksene slukte de syv utvalgte og fulle aksene, men Farao våknet, og det var en drøm. Det skjedde om morgenen at hans sjel ble uroet, og han sendte bud og kalte alle Egypts tydere og alle landets vise, og Farao fortalte dem sin drøm, men det var ingen som kunne tyde den for Farao. Og overvinnskjenken talte til Farao og sa: Min synd husker jeg i dag. Farao ble sint på tjenerne sine og plasserte oss i fengsel i sjefskokkens hus, meg og sjefsbakereren. Og vi så begge en drøm i en natt, jeg og han, hver så vi i henhold til sin drøm. Det var der med oss en ung hebraisk tjener av den øverste kokken, og vi fortalte ham det, og han tolket for oss. Det skjedde, som han tolket for oss, slik skjedde det også: jeg ble gjenopprettet til min stilling, men han ble hengt. Farao sendte bud og kalte Josef, og de hentet ham ut fra fengselet, og de barberte ham, og de skiftet kappen hans, og han kom til Farao. Farao sa til Josef: Jeg har sett en drøm, og det er ingen som tolker den. Men jeg har hørt om deg at folk sier at når du hører drømmer, tolker du dem. Men Josef svarte Farao: Uten Gud vil Faraos frelse ikke bli gitt. Men Farao snakket til Josef og sa: I min søvn tenkte jeg at jeg sto ved bredden av elven. Og akkurat som fra elven kom det opp syv kuer, vakre i utseendet og fete i kjøttet, og de beitet i sivet. Og se, syv andre kyr kom opp etter dem fra elven, onde og stygge av utseende, og tynne av kjøtt, slike jeg ikke hadde sett i hele Egypts land, styggere. Og de syv stygge og tynne kyrne slukte de syv første, de gode og utvalgte kyrne. Og de gikk inn i magene deres, men det ble ikke tydelig at de hadde gått inn i magene deres, og utseendene deres var stygge, som i begynnelsen. Men etter å ha våknet, sov jeg. Og jeg så igjen i søvnen min, og likesom syv aks kom opp på én stilk, fulle og gode, Andre syv aks, tynne og ødelagt av vind, spirte opp ved siden av dem. Og de syv tynne og vindødelegte aksene slukte

de syv gode og fulle aksene, sa jeg derfor til tolkerne, og det var ingen som forklarte det til meg.

Og Josef sa til Farao: Faraos drøm er én; alt det Gud gjør, har han vist Farao. De syv gode kyrne er syv år, og de syv gode aksene er syv år, Faraos drøm er én. Og de syv tynne kyrne som stiger opp etter dem, er syv år, og de syv tynne og vindødelegte aksene er syv år, det vil være syv år med hungersnød. Men det ord jeg har sagt til Farao, alt det Gud gjør, har han vist Farao. Se, syv år med stor overflod kommer i hele Egypts land. Men syv år med hungersnød vil komme etter disse, og de vil glemme metthet som skal være i hele Egypt, og hungersnøden vil fortære landet. Og overfloden vil ikke bli kjent på jorden på grunn av hungersnøden som vil komme etter dette, for den vil være overmåte sterk. Om at drømmen ble gitt til Farao to ganger, så vil ordet fra Gud være sant, og Gud vil skynde seg med å gjøre det. Nå derfor, betrakt en klok og intelligent mann, og sett ham over Egypts land. Og la Farao gjøre dette, og la ham sette toparkene over landet, og la dem samle inn alle avlingene av Egypts land fra de syv årene med velstand Og la dem samle all maten fra de syv kommende gode årene, og la kornet bli samlet under Faraos hånd, la maten bli lagret i byene. Og maten som har vært lagret i landet vil være til de syv årene av hungersnøden som vil komme i Egypts land, og landet vil ikke bli ødelagt i hungersnøden. Men ordet behaget Farao og alle hans tjenere.

Og Farao sa til alle sine tjenere: Vil vi ikke finne en slik mann, som har Guds ånd i seg? Men Farao sa til Josef: Siden Gud har vist deg alt dette, finnes det ingen mann som er visere og mer intelligent enn deg. Du skal være over mitt hus, og etter din munn skal alt mitt folk rette seg, bare i tronen skal jeg være større enn deg. Sa Farao til Josef: Se, jeg utnevner deg i dag over hele Egypts

land. Og Farao tok av ringen fra sin hånd og satte den på Josefs hånd, og kledde ham i en finkledd kjortel, og satte et gyllent halskjede om hans nakke. Og han lot ham stige opp i hans andre vogn, og en herold forkynte foran ham, og han oppnevnte ham over hele Egypts land. Sa Farao til Josef: Jeg er Farao, uten deg skal ingen løfte sin hånd over hele Egypts land. Og Farao kalte Josef ved navnet Psonthomphanech, og ga ham Aseneth, datteren til Petephre, presten i Heliopolis, til kone. Joseph var tretti år gammel da han stod foran Farao, kongen av Egypt. Joseph gikk ut fra Faraos ansikt og reiste gjennom hele landet Egypt. Og jorden ga knipper i de syv årene med velstand. Og han samlet all maten fra de syv årene, da det var overflod i landet Egypt, og han plasserte maten i byene; maten fra slettene rundt hver by plasserte han i den. Og Josef samlet korn som sanden i havet, svært mye, inntil det ikke lenger kunne telles, for det var uten tall.

Men Josef fikk to sønner før de syv hungersnødsårene kom, som Asenat, datteren til Potifera, presten i Heliopolis, fødte for ham. Men Josef kalte den førstefødte Manasse, fordi Gud hadde latt ham glemme alt strevet sitt og alt som tilhørte hans far. Men navnet på den andre kalte han Efraim, fordi Gud har økt meg i mitt ydmykelses land. Men de syv årene med velstand som var i landet Egypt gikk forbi. Og de syv årene med hungersnød begynte å komme, som Josef hadde sagt, og det ble hungersnød i hele landet, men i hele Egypts land var det brød. Og hele landet Egypt var sultent, men folket ropte til Farao om brød, og Farao sa til alle egypterne: Gå til Josef, og det han sier til dere, gjør. Og hungersnøden var over hele jorden, men Josef åpnet alle kornlagrene og solgte til alle egypterne. Og alle landene kom til Egypt for å kjøpe fra Josef, for hungersnøden hersket i hele landet.

Men da Jakob hadde sett at det var salg i Egypt, sa han til sønnene sine: Hvorfor sitter dere ledige? Se, jeg har hørt at det er korn i Egypt. Gå ned dit og kjøp til oss litt mat, slik at vi kan leve og ikke dø.

Men Josefs ti brødre dro ned for å kjøpe korn fra Egypt, Men Benjamin, Josefs bror, sendte han ikke med brødrene hans, for han sa: Det må ikke skje ham noen ulykke. Men Israels sønner kom for å kjøpe sammen med de andre som kom, for hungersnøden var i landet Kanaan. Joseph var herskeren over landet, han solgte til alt folket i landet, og da Josephs brødre kom, tilba de ham med ansiktet mot jorden. Da Josef så brødrene sine, gjenkjente han dem, og gjorde seg fremmed for dem, og talte hardt til dem, og sa til dem: Hvorfra har dere kommet? De sa: Fra landet Kanaan, for å kjøpe mat. Josef gjenkjente brødrene sine, men de gjenkjente ikke ham. Og Josef husket drømmene sine som han selv hadde sett, og sa til dem: Dere er spioner, dere har kommet for å utforske landets svakheter. De sa: Nei, herre, dine tjenere kom for å kjøpe mat. Vi er alle sønner av én mann, vi er fredelige, dine tjenere er ikke spioner. Han sa til dem: Nei, men dere kom for å se landets svake punkter. De sa: Vi er tolv brødre, dine tjenere, i landet Kanaan, og se, den yngste er hos vår far i dag, men den andre eksisterer ikke. Josef sa til dem: Dette er det jeg har sagt til dere, at dere er spioner. I dette vil dere bli vist: Ved Faraos helse, dere skal ikke gå ut herfra, hvis ikke deres yngre bror kommer hit. Send en fra dere, og ta broren deres, men dere skal bli ført bort inntil ordene deres blir synlige, om dere taler sannhet eller ikke. Men hvis ikke, ved Faraos helse, sannelig er dere spioner. Og han satte dem i fengsel i tre dager. Han sa til dem den tredje dagen: Gjør dette, og dere vil leve, for jeg frykter Gud. Hvis dere er fredelige, la en av deres brødre bli holdt tilbake i fengselet, men dere selv gå, og før med dere kjøpet av kornforsyningen

deres. Og bring deres yngre bror til meg, og deres ord vil bli trodd, men hvis ikke, vil dere dø. Og de gjorde slik. Og hver sa til sin bror: Ja, vi er i synd angående vår bror, fordi vi overså hans sjels trengsel da han bønnfalt oss, og vi lyttet ikke til ham, og på grunn av dette kom denne trengselen over oss. Men Ruben svarte og sa til dem: Talte jeg ikke til dere og sa: Skad ikke gutten, og dere lyttet ikke til meg? Og se, hans blod kreves. De visste selv ikke at Josef hørte, for tolken var mellom dem. Etter å ha vendt seg bort fra dem gråt Josef, og igjen gikk han til dem, og talte til dem, og tok Simeon fra dem, og bandt ham foran dem.

Josef befalte å fylle karene deres med korn, og å gi tilbake sølvet deres til hver i sekken hans, og å gi dem proviant til veien, og det skjedde for dem slik. Og etter å ha lastet kornet på eslene sine, dro de derfra. En løsnet sekken sin for å gi fôr til eselene sine der de overnattet, og han så sølvbunten sin, og den lå øverst i sekkens åpning. Og han sa til brødrene sine: Sølvet ble gitt tilbake til meg, og se, dette er i sekken min. Og hjertet deres ble forbauset, og de ble urolige overfor hverandre og sa: Hva er dette Gud har gjort oss? De kom til Jakob, deres far, i landet Kanaan, og de rapporterte til ham alle hendelsene som hadde rammet dem, og sa, Mannen, jordens herre, har talt hardt til oss og satte oss i fengsel som spioner av landet. Vi sa til ham: Vi er fredelige, vi er ikke spioner. Vi er tolv brødre, sønner av vår far. Den ene eksisterer ikke, men den lille er med vår far i dag i landet Kanaan. Mannen, herren over landet, sa til oss: Ved dette vil jeg vite at dere er fredelige: La en bror bli her hos meg, men ta med dere kornet dere har kjøpt til deres hus og dra. Og bring til meg deres yngre bror, og jeg vil vite at dere ikke er spioner, men at dere er fredelige, og jeg vil gi deres bror tilbake til dere, og dere skal handle i landet. Det skjedde at da de tømte sekkene sine, var hver manns bunt med sølv i sekken hans, og de så buntene med sølvet

sitt, de selv og deres far, og de ble redde. Sa Jakob, deres far, til dem: Dere har berøvet meg barn, Josef er ikke, Simeon er ikke, og Benjamin vil dere ta; alt dette har kommet over meg. Ruben sa til sin far: Drep mine to sønner hvis jeg ikke bringer ham tilbake til deg. Gi ham i min hånd, og jeg skal bringe ham tilbake til deg. Men han sa: Min sønn skal ikke dra ned med dere, fordi hans bror er død, og han alene er blitt tilbake, og hvis det skulle skje at han blir svekket på veien som dere går, vil dere bringe min alderdom med sorg ned i dødsriket.

43

Men sulten ble sterkere over landet. Det skjedde at da de hadde fullført å fortære kornet som de hadde brakt fra Egypt, sa deres far til dem: Dra igjen og kjøp til oss litt mat. Men Judas sa til ham: Mannen, jordens herre, har med vitnesbyrd vitnet for oss og sagt: Dere skal ikke se mitt ansikt, hvis ikke deres yngre bror er med dere. Hvis du derfor sender broren vår med oss, vil vi dra ned og kjøpe mat til deg. Hvis du ikke sender broren vår med oss, vil vi ikke dra, for mannen sa til oss: Dere vil ikke se mitt ansikt hvis ikke deres yngre bror er med dere. Men Israel sa: Hvorfor skadet dere meg ved å fortelle mannen at dere har en bror? Men de sa: Mannen spurte oss inngående om oss og vår slekt, og sa: Lever deres far ennå, og har dere en bror? Og vi svarte ham i samsvar med disse spørsmålene. Hvordan kunne vi vite at han ville si til oss: Ta med deres bror? Men Judas sa til Israel, sin far: Send gutten med meg, og vi vil reise oss og dra av sted, så vi kan leve og ikke dø, både vi og du og vårt gods. Jeg vil vente på ham, fra min hånd skal du søke ham, hvis jeg ikke bringer ham til deg og stiller ham foran deg, skal jeg ha syndet mot deg alle dagene. Hvis vi ikke hadde forsinket oss, ville vi allerede ha returnert to ganger. Sa Israel, deres far, til dem: Hvis det er slik, så gjør dette: Ta av

jordens frukter i deres kar, og bring ned til mannen gaver av harpiks og av honning, røkelse og myrra og terebint og nøtter. Og ta dobbelt sølv i hendene deres, det sølvet som hadde blitt returnert i sekkene deres, returner det med dere, det kan være det var en feil. Og ta deres bror, og reis dere og gå ned til mannen. Men min Gud må gi dere gunst hos mannen og sende tilbake deres ene bror og Benjamin. Jeg er jo allerede berøvet mine barn, berøvet mine barn.

Mennene tok disse gavene og det doble sølvet i sine hender og Benjamin, og de reiste seg og dro ned til Egypt, og de sto foran Josef. Josef så dem og Benjamin, hans bror av samme mor, og sa til den som var over hans hus: Før mennene inn i huset, og slakt offerdyr, og forbered, for mennene skal spise brød med meg til middag. Mannen gjorde som Josef sa, og førte mennene inn i Josefs hus. Men som hadde sett at de var blitt ført inn i Josefs hus, sa de: På grunn av sølvet som ble returnert i sekkene våre i begynnelsen, blir vi ført inn, for å anklage oss falskt og angripe oss, for å ta oss som slaver, og eselene våre. Etter å ha nærmet seg mannen som var over Josefs hus, talte de til ham ved husets port. Vi trenger, herre, at du kom ned i begynnelsen for å kjøpe mat. Det skjedde at da vi kom til herberget og åpnet sekkene våre, så var sølvet til hver enkelt i hans sekk, vårt sølv i full vekt, og vi har nå brakt det tilbake i våre hender. Og vi brakte annet sølv med oss for å kjøpe mat, vi vet ikke hvem som kastet sølvet inn i sekkene våre. Han sa til dem: Vær nådige mot dere, frykt ikke. Deres Gud, og deres fedres Gud, ga dere skatter i sekkene deres, og deres sølv har jeg mottatt som godkjent. Og han førte Simeon ut til dem. Og han brakte vann til å vaske føttene deres, og ga fôr til eselene deres. De forberedte gavene inntil Josef skulle komme ved middagstid, for de hadde hørt at han skulle spise der. Josef gikk inn i huset, og de brakte ham gavene som de hadde i hendene sine

inn i huset, og de tilba ham med ansiktet mot jorden. Han spurte dem: Hvordan har dere det? Og sa til dem: Er han frisk, deres far, den gamle mannen som dere nevnte? Lever han ennå? De sa: Vår far, din tjener, er ved god helse, han lever ennå. Og han sa: Velsignet være den mann av Gud. Og de bøyde seg ned og tilba ham. Etter å ha sett opp med sine øyne, så Josef Benjamin, sin bror av samme mor, og sa: Er dette deres yngre bror, som dere sa til meg å bringe? Og han sa: Gud vise deg nåde, mitt barn. Josef ble forstyrret, for hans innvendige deler ble rørt ved hans bror, og han søkte å gråte, men da han hadde gått inn i kammeret, gråt han der.

Og etter å ha vasket ansiktet, gikk han ut og behersket seg, og sa: Sett frem brød. Og de satte frem mat til ham alene, og til dem for seg selv, og til egypterne som spiste sammen med ham for seg selv, for egypterne var ikke i stand til å spise sammen med hebreerne, for det er en vederstyggelighet for egypterne. De satt foran ham, den førstfødte ifølge sine privilegier, og den yngre ifølge sin ungdom, og menneskene var forbauset, hver overfor sin bror. De tok opp porsjoner fra hans til seg selv, og Benjamins porsjon ble forstørret fra alle de andre porsjonene fem ganger sammenlignet med deres, og de drakk og ble glade sammen med ham.

44

Og Josef befalte den som var over hans hus, og sa: Fyll mennenes sekker med mat, så mye som de kan bære, og legg hver manns sølv øverst i sekken. Og kast min sølvkopp inn i sekken til den yngre, og prisen for hans korn. Det skjedde i henhold til Josefs ord, som han sa.

Morgenen brøt fram, og mennene ble sendt av sted, de selv og deres esler. Da de hadde gått ut av byen, hadde de ikke kommet langt, og Josef sa til den som var over huset hans: Stå opp, forfølg mennene, og når du innhenter dem, skal du si til dem: Hvorfor har dere gjengjeldt ondt i stedet for godt? Hvorfor stjal dere mitt sølvbeger? Er ikke dette det som min herre drikker av? Han praktiserer jo spådom med det. Dere har gjort noe ondt med det dere har gjort. Etter å ha funnet dem, sa han til dem i samsvar med disse ordene. De sa til ham: Hvorfor taler herren i henhold til disse ordene? Måtte det ikke skje for dine tjenere å gjøre i henhold til dette ordet. Hvis vi sannelig brakte tilbake til deg sølvet som vi fant i sekkene våre fra landet Kanaan, hvordan skulle vi da stjele sølv eller gull fra din herres hus? Hos hvem du måtte finne koppen blant barna dine, la ham dø, og vi skal være tjenere for vår herre. Men han sa: Og nå, som dere sier, slik skal det være. Hos hvem begeret blir funnet, han skal være min tjener, men dere skal være rene. Og de skyndte seg, tok ned hver sin sekk på jorden og åpnet hver sin sekk. Han undersøkte, og begynte med den eldste, inntil han kom til den yngste. Og han fant koppen i Benjamins sekk. Og de rev klærne sine, og hver la sekken sin på eselet sitt, og de vendte tilbake til byen.

Judas og brødrene hans gikk inn til Josef mens han fremdeles var der, og de falt ned for ham på jorden. Sa men Josef til dem: Hva er dette dere har gjort? Vet dere ikke at en mann som jeg spår ved spådom? Sa Judas, hva skal vi si i svar til herren, eller hva skal vi tale, eller hvordan skal vi bli rettferdiggjort? Gud har funnet urettferdigheten til dine barn, se, vi er tjenere til vår herre, både vi og han hos hvem begeret ble funnet. Men Josef sa: Det ville ikke bli meg å gjøre denne tingen. Den mann hos hvem begeret ble funnet, han selv skal være min tjener, men dere skal gå opp i fred til deres far. Judas nærmet seg ham og sa: Jeg ber deg, herre, la

din tjener tale et ord foran deg, og bli ikke sint på din tjener, fordi du er som Farao. Herre, du spurte barna dine og sa: Har dere en far eller en bror? Og vi sa til herren: Vi har en eldre far, og et barn av hans alderdom, yngre enn ham, og hans bror døde, men han alene ble igjen til sin mor, og faren elsket ham. Du sa men til barna dine: Bring ham ned til meg, og jeg vil ta vare på ham. Og vi sa til herren: Barnet vil ikke kunne forlate sin far, for hvis han forlater faren, vil han dø. Men du sa til barna dine: Hvis ikke deres yngre bror kommer ned med dere, skal dere ikke få se mitt ansikt igjen. Det skjedde at da vi gikk opp til din tjener, vår far, rapporterte vi til ham ordene til vår herre. Faren vår sa: Gå igjen og kjøp til oss litt mat. Vi sa: Vi vil ikke være i stand til å dra ned, men hvis vår yngre bror drar ned med oss, vil vi dra ned, for vi vil ikke være i stand til å se mannens ansikt når vår yngre bror ikke er med oss. Men din tjener, vår far, sa til oss: Dere vet at kvinnen fødte to til meg, Og den ene gikk ut fra meg, og dere sa at han er blitt oppslukket av ville dyr, og jeg har ikke sett ham siden. Hvis dere derfor tar også denne fra mitt ansikt, og det skjer ham en ulykke på veien, vil dere bringe min alderdom med sorg ned i dødsriket. Nå derfor, hvis jeg går inn til din sønn, vår far, og barnet ikke er med oss, men hans sjel henger av denne sjelen, Og det vil skje når han ser at barnet ikke er med oss, vil han dø, og dine tjenere vil bringe din tjeners, vår fars, alderdom med sorg ned i dødsriket. For din tjener har mottatt barnet fra faren, idet han sa: Hvis jeg ikke bringer ham til deg og stiller ham frem for deg, vil jeg ha syndet mot faren alle mine dager. Nå derfor vil jeg forbli hos deg som tjener i stedet for barnet, som tjener for herren, men la barnet gå opp med brødrene sine. Hvordan kan jeg gå opp til faren når barnet ikke er med oss? Så jeg ikke ser de onder som vil ramme min far.

Og Josef var ikke i stand til å holde ut alle de som sto ved ham, men sa: Send bort alle fra meg. Og ingen sto ved Josef da han gjorde seg kjent for sine brødre. Og han slapp stemmen med gråt, og alle egypterne hørte det, og det ble hørbart i Faraos hus. Men Josef sa til brødrene sine: Jeg er Josef, lever min far fremdeles? Og brødrene var ikke i stand til å svare ham, for de ble foruroliget. Josef sa til brødrene sine: Kom nærmere til meg, og de kom nærmere, og han sa: Jeg er Josef, broren deres, som dere solgte til Egypt. Vær derfor ikke bedrøvet nå, og la det heller ikke fremstå som hardt for dere at dere solgte meg hit, for Gud sendte meg foran dere for livets skyld. Dette er det andre året med hungersnød på jorden, og det er ennå fem år igjen, der det ikke vil være pløying, heller ikke høsting, For Gud sendte meg foran dere for å bevare en levning av dere på jorden, og for å holde en stor etterlatenskap av dere i live. Nå derfor har ikke dere sendt meg hit, men Gud, og han gjorde meg som en far for Farao, og herre over hele hans hus, og hersker over hele Egypts land. Skynd dere derfor og gå opp til min far, og si til ham: Dette sier din sønn Josef: Gud har gjort meg til herre over hele Egypt. Kom derfor ned til meg, og ikke bli. Og du vil bo i landet Gesem i Arabia, og du vil være nær meg, du og dine sønner og dine sønnesønner, dine sauer og dine okser, og alt som tilhører deg. Og jeg vil forsørge deg der, for det er ennå fem år med hungersnød, så at ikke du blir ødelagt, du og dine sønner og alle dine eiendeler. Se, deres øyne ser, og øynene til Benjamin, min bror, at det er min munn som taler til dere. Rapporter derfor til min far all min herlighet i Egypt og alt dere har sett, og skynd dere og bring min far hit. Og han falt på nakken til broren sin Benjamin og gråt, og Benjamin gråt på nakken hans. Og etter å ha kysset alle sine brødre, gråt han over dem, og etter dette talte hans brødre til ham.

Og stemmen ble vidt hørt i Faraos hus, da de sa: Josefs brødre har kommet. Og Farao gledet seg, og hans tjenere. Men Farao sa til Josef, si til brødrene dine, gjør dette, fyll sekkene deres, og dra til landet Kanaan. Og når dere har hentet deres far og deres eiendeler, kom til meg, og jeg vil gi dere alle Egypts goder, og dere skal spise landets marv. Du skal befale disse tingene: at de skal ta vogner fra Egypt til barna deres og til konene deres, og etter å ha hentet faren deres, skal de komme. Og dere skal ikke spare øynene deres på eiendelene deres, for alle Egypts gode ting skal være deres. De gjorde således, Israels sønner, og Josef ga dem vogner i henhold til det som var talt av kong Farao, og han ga dem proviant til veien, Og til alle gav han doble klær, men til Benjamin gav han tre hundre gullmynter og fem skifter av klær. Og til sin far sendte han i henhold til det samme, og ti esler som bar av alle de gode tingene fra Egypt, og ti muldyr som bar brød til sin far for reisen. Han sendte bort brødrene sine, og de dro av sted, og han sa til dem: Vær ikke sinte på veien. Og de gikk opp fra Egypt og kom inn i landet Kanaan til Jakob, deres far. Og de rapporterte til ham og sa: Din sønn Josef lever, og han selv hersker over hele Egypt. Og Jakob ble forbløffet i sinnet, for han trodde dem ikke. De talte til ham alt det som var sagt av Josef, alt han hadde sagt til dem. Men da han så vognene som Josef hadde sendt for å hente ham, ble ånden til Jakob, deres far, gjenopplivet. Israel sa: Det er stort for meg hvis Josef, min sønn, ennå lever. Jeg vil dra og se ham før jeg dør.

46

Israel dro av sted med alt han eide, kom til Edens brønn, og ofret et offer til sin far Isaks Gud. Sa Gud til Israel i et syn om natten: Jakob, Jakob! Og han sa: Hva er det? Men han sier til ham: Jeg er dine fedres Gud, frykt ikke å dra ned til Egypt, for jeg

vil gjøre deg til et stort folk der. Og jeg vil dra ned med deg til Egypt, og jeg vil føre deg opp igjen til slutten, og Josef vil legge sine hender på dine øyne. Jakob reiste seg fra Edens brønn, og Israels sønner tok med seg sin far, bagasjen og sine koner på vognene som Josef hadde sendt for å hente ham. Og etter å ha tatt med seg eiendelene sine og all den eiendom som de hadde ervervet fra landet Kanaan, gikk de inn til Egypt, Jakob og all hans ætt med ham. Sønner og sønner av hans sønner med ham, døtre og døtre av hans døtre, og all hans ætt ledet han inn i Egypt. Disse er navnene på Israels sønner som dro inn i Egypt sammen med Jakob, deres far. Jakob og hans sønner: Jakobs førstefødte, Ruben. Sønnene til Reuben var Enoch, Pallu, Hezron og Charmi. Simeons sønner var Jemuel, Jamin, Ehud, Jachin, Zohar og Saul, sønn av den kanaanittiske kvinnen. Levis sønner var Gershon, Kath og Merari. Judas sønner var Er, Onan, Shiloh, Phares og Zerah, men Er og Onan døde i landet Kanaan, og Phares sønner ble Hezron og Jemuel. Sønner av Issakar: Tola, Phua, Hashum og Shimron. Zebuluns sønner var Sered, Allon og Achoel. Disse er Leahs sønner, som hun fødte for Jakob i Mesopotamia i Syria, og Dinah, hans datter. Alle sjelene, sønner og døtre, var trettetre. Sønner av Gad: Saphon, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis og Areeleis. Ashers sønner var Jemna, Iessoua, Ieoul, Baria, og Sara deres søster. Barias sønner var Chobor og Melchiil. Disse er sønnene til Zilpah, som Laban ga til Lea, datteren sin, og hun fødte disse til Jakob, seksten sjeler. Sønnene til Rachel, Jakobs hustru, Josef og Benjamin. Det ble også sønner til Josef i landet Egypt, som Aseneth, datter av Potiphera, prest i Heliopolis, fødte til ham: Manasse og Efraim. Det ble også sønner til Manasse, som den syriske medboren fødte til ham: Makir. Makir avlet Gilead. Sønner til Efraim, Manasses bror: Sutelah og Tahan. Sønner til Sutelah: Edom. Benjamins sønner var Bala og Bochor og Asbel. Balas sønner ble Gera og Noeman og Anchis og Ros og

Mamphin, og Gera avlet Arad. Disse er Rakels sønner, som hun fødte til Jakob, alle sjeler atten i alt. Dans sønner: Asom. Og Naftalis sønner: Asiel, Guni, Issakar og Sollem. Disse er sønnene til Bilha, som Laban ga til sin datter Rachel, og som fødte disse til Jakob, i alt syv sjeler. Alle sjeler som gikk inn med Jakob til Egypt, de som gikk ut fra hans lender, bortsett fra kvinnene til Jakobs sønner, alle sjeler, sekstiseks, Sønner av Josef som ble født ham i landet Egypt, ni sjeler. Alle sjeler av Jakobs hus, de som gikk inn med Jakob inn i Egypt, syttifem sjeler.

Men Judah sendte han foran seg til Josef for å møte ham ved Heltenes by, inn i landet Rameses. Etter å ha spent Josef sine vogner for, dro han opp for å møte Israel, sin far, ved Heroenes by, og da han viste seg for ham, falt han om halsen hans og gråt bitterlig. Og Israel sa til Josef: Nå kan jeg dø, siden jeg har sett ditt ansikt, for du lever ennå. Josef sa til brødrene sine: Jeg vil gå opp og melde Farao, og jeg vil si til ham: Mine brødre og min fars hus, som var i landet Kanaan, har kommet til meg. Mennene er gjetere, for de var husdyroppdrettere, og buskapet, oksene og alt deres har de brakt med seg. Hvis Farao derfor kaller på dere og sier til dere: Hva er arbeidet deres? Dere vil si: Vi, dine tjenere, er kvegdrivere fra ungdom inntil nå, både vi og våre fedre, så dere kan bo i landet Goshen i Arabia, for alle sauehyrder er en vederstyggelighet for egypterne.

47

Josef kom og rapporterte til Farao og sa: Min far og mine brødre, med deres kveg og okser og alt de eier, har kommet fra landet Kanaan, og se, de er i landet Gosen. Fra sine brødre tok han med seg fem menn, og stilte dem frem for Farao. Og Farao sa til Josefs brødre: Hva er arbeidet deres? De sa til Farao: Dine tjenere

er sauegjetere, både vi og våre fedre. De sa til Farao: Vi har kommet for å oppholde oss i landet, for det er ikke beite til buskapen til dine barn, for sulten har styrket seg i landet Kanaan. Nå derfor vil vi bo i landet Gesem. Men Farao sa til Josef: La dem bo i landet Gesem, og hvis du vet at det er mektige menn blant dem, så sett dem som herskere over min buskap. Jakob og hans sønner kom til Josef i Egypt, og Farao, kongen av Egypt, hørte det. Og Farao sa til Josef: Din far og dine brødre har kommet til deg. Se, landet Egypt er foran deg, bosett din far og dine brødre i det beste landet. Josef førte inn sin far Jakob, og stilte ham opp foran Farao, og Jakob velsignet Farao. Farao sa til Jakob: Hvor mange år har ditt livs dager vart? Og Jakob sa til Farao: Dagene av årene i mitt liv, som jeg har bodd som fremmed, er hundre og tretti år. Små og onde har dagene av årene i mitt liv vært. De har ikke nådd dagene av årene i mine fedres liv, de dagene de bodde som fremmede. Og etter å ha velsignet Farao, gikk Jakob ut fra ham.

Og Josef bosatte sin far og sine brødre, og ga dem eiendom i landet Egypt, i det beste landet, i landet Rameses, som Farao hadde befalt. Og Josef målte ut korn til sin far og til brødrene og til hele sin fars hus, etter kropp.

Korn var det ikke i hele landet, for hungersnøden var svært sterk, og landet Egypt og landet Kanaan sviktet på grunn av hungersnøden. Men Josef samlet alt sølvet som ble funnet i landet Egypt og i landet Kanaan, for kornet som de kjøpte, og han målte ut korn til dem, og Josef brakte alt sølvet inn i Faraos hus. Og alt sølvet fra Egypts land og fra Kanaans land tok slutt, men alle egypterne kom til Josef og sa: Gi oss brød, og hvorfor skal vi dø foran deg? For vårt sølv er oppbrukt. Josef sa til dem: Bring buskapen deres, og jeg vil gi dere brød i stedet for buskapen deres, hvis sølvet deres er gått ut. De brakte buskapen sin til Josef, og

Josef ga dem brød i bytte mot hestene, og i bytte mot sauene, og i bytte mot oksene, og i bytte mot eselene, og han næret dem med brød i bytte mot all buskapen deres i det året. Det året gikk ut, og de kom til ham i det andre året og sa til ham: Må vi ikke noen gang forgå fra vår herre! For vårt sølv har løpt ut, og eiendelene og kvegen er hos deg, herren, og det er ikke noe igjen til oss foran vår herre, bortsett fra vår egen kropp og vårt land. Så at vi derfor ikke dør foran deg, og landet blir øde, kjøp oss og vårt land i stedet for brød, og vi vil være, vi og vårt land, tjenere til Farao. Gi såkorn, så at vi kan så og leve og ikke dø, og landet vil ikke bli øde. Og Josef erververde all jorden av egypterne til Farao, for egypterne solgte jorden deres til Farao, for hungersnøden hersket over dem, og jorden ble Faraos. Og han gjorde folket til slaver for ham som tjenere, fra Egypts ytterste grenser til de ytterste. Bortsett fra prestenes jord alene, ervervet ikke Josef denne, for Farao ga prestene en gave, og de spiste den gaven som Farao ga dem, derfor solgte de ikke sin jord. Sa Josef til alle egypterne: Se, jeg har kjøpt dere og deres land i dag til Farao. Ta dere selv frø og så landet. Og avlingen vil være dens, og dere skal gi den femte delen til Farao, men de fire delene vil være til dere selv til såkorn for jorden, og til mat for dere, og for alle de i husene deres. Og de sa: Du har reddet oss, vi har funnet nåde hos vår herre, og vi vil være tjenere for Farao. Og Josef ga dem en befaling som varte til denne dag, over Egypts land, at Farao skulle motta en femtedel, bortsett fra prestenes jord alene, som ikke tilhørte Farao.

Israel bosatte seg i landet Egypt, i landet Gesem, og de arvet det, og de vokste og ble mangedoblet overmåte. Jakob levde i landet Egypt i sytten år, og dagene til Jakob, årene av hans liv, ble hundre og førtisyv år. Men dagene nærmet seg for Israel å dø, og han kalte sin sønn Josef og sa til ham: Hvis jeg har funnet gunst for deg, legg din hånd under min lår, og du skal vise meg

barmhjertighet og sannhet ved ikke å begrave meg i Egypt, Men jeg vil hvile med mine fedre, og du skal ta meg bort fra Egypt, og du skal begrave meg i deres grav. Han sa: Jeg vil gjøre etter ditt ord. Han sa: Sver til meg, og han sverget til ham, og Israel bøyde seg ned over enden av staven sin.

48

Det skjedde etter disse ordene, og det ble rapportert til Josef at din far er syk, og han tok med seg sine to sønner Manasse og Efraim og kom til Jakob. Det ble rapportert til Jakob: Se, din sønn Josef kommer til deg. Og Israel styrket seg og satte seg opp i sengen. Og Jakob sa til Josef: Min Gud viste seg for meg i Luz i landet Kanaan, og velsignet meg, Og han sa til meg: Se, jeg vil øke deg og mangfoldiggjøre deg, og jeg vil gjøre deg til forsamlinger av nasjoner, og jeg vil gi deg dette landet, og til din sæd etter deg, til evig besittelse. Nå derfor er dine to sønner, som ble født til deg i landet Egypt før jeg kom til deg i Egypt, mine, Efraim og Manasse, som Ruben og Simeon vil de være for meg. Men avkommet som du avler etter disse, vil være under brødrenes navn; de vil bli kalt under deres arvedeler. Men jeg, da jeg var på vei fra Mesopotamia i Syria, døde Rachel, din mor, i landet Kanaan, da jeg nærmet meg Chabratha hippodrom i landet, for å komme til Efrata, og jeg begravde henne ved veien til hippodromen, dette er Betlehem.

Men da Israel så Josefs sønner, sa han: Hvem er disse til deg? Men Josef sa til sin far: Mine sønner er de, som Gud ga meg her. Og Jakob sa: Bring dem til meg, slik at jeg kan velsigne dem. Israels øyne var blitt svake av alderdom, og han var ikke i stand til å se, og han førte dem nær til seg, og han kysset dem, og han omfavnet dem. Og Israel sa til Josef: Se, jeg har ikke blitt fratatt ditt ansikt, og se, Gud har vist meg også din ætt. Og Josef førte

dem ut fra knærne hans, og de tilba ham med ansiktet mot jorden. Og Josef tok sine to sønner, Efraim ved sin høyre hånd, på Israels venstre side, og Manasse ved sin venstre hånd, på Israels høyre side, og førte dem nær til ham. Men Israel strukket ut den høyre hånden og la den på hodet til Efraim, og han var den yngste, og den venstre på hodet til Manasse, kryssvis med hendene.

Og han velsignet dem og sa: Gud, som mine fedre Abraham og Isak behaget, Gud som har næret meg fra min ungdom inntil denne dag, Engelen som befrir meg fra alt ondt, velsigne disse barna, og mitt navn skal bli kalt i dem, og mine fedres navn, Abraham og Isak, og måtte de formere seg til en stor mengde på jorden. Da Josef så at hans far la sin høyre hånd på Efraims hode, syntes det tungt for ham, og Josef tok tak i sin fars hånd for å flytte den fra Efraims hode til Manasses hode. Josef sa til sin far: Ikke slik, far, for denne er den førstefødte. Legg din høyre hånd på hans hode. Og han ville ikke, men sa: Jeg vet, mitt barn, jeg vet, og denne vil bli til et folk, og denne vil bli opphøyet, men hans yngre bror vil bli større enn ham, og hans ætt vil bli til en mengde nasjoner. Og han velsignet dem på den dagen og sa: I dere vil Israel bli velsignet, idet de sier: Måtte Gud gjøre deg som Efraim og som Manasse. Og han plasserte Efraim foran Manasse. Sa Israel til Josef: Se, jeg dør, og Gud vil være med dere, og han vil føre dere tilbake til fedrenes land. Jeg gir deg Sikem som noe eksepsjonelt fremfor dine brødre, som jeg tok fra amorittenes hånd med mitt sverd og bue.

49

Men Jakob kalte sine sønner og sa til dem: Samles, så jeg kan fortelle dere hva som vil møte dere i de siste dager. Samle dere, og hør meg, Jakobs sønner, hør Israel, hør deres far. Reuben, min

førstefødte, du min styrke og begynnelsen av mine barn, hard å bære og hard og selvrådig. Du har opptrådt arrogant som vann, kok ikke over, for du gikk opp på din fars seng, da vanhelliget du leiet hvor du gikk opp. Simeon og Levi, brødre, fullførte sin urettferdighet etter eget valg. Inn i deres råd må ikke min sjel komme, og med deres sammenslutning må ikke mitt indre krangle, fordi de i sin vrede drepte mennesker, og i sitt begjær skar de senene av oksen. Forbannet være deres vrede, fordi den er selvrådige, og deres harme, fordi den ble forherdet. Jeg vil dele dem i Jakob og spre dem i Israel. Judah, deg skal dine brødre prise, dine hender på dine fienders rygg, din fars sønner skal bøye seg for deg. Løveunge av Juda, fra skuddet, min sønn, du gikk opp, du la deg ned og sov som en løve og som en unge, hvem vil reise ham opp? Herskeren fra Juda vil ikke svikte, og lederen fra hans lender, inntil det kommer det som er forbeholdt ham, og han er nasjonenes forventning. Han binder sin fole til vintreet, og sin eselunge til ranken. Han skal vaske sin kjortel i vin, og sitt dekke i druens blod. Øynene hans er glitrende av vin, og tennene hans er hvitere enn melk. Zebulun vil bo ved kysten, og han vil være ved skipshavn, og vil strekke seg helt til Sidon. Issachar ønsket det gode, hvilende mellom loddene. Og da han så at hvilen var god, og at jorden var fet, bøyde han sin skulder til å arbeide, og han ble en bonde. Dan vil dømme sitt folk, som også en stamme i Israel. Og la Dan bli en slange på veien, som sitter i vente på stien, som biter hestens hæl, og rytteren vil falle bakover, ventende på Herrens frelse. Gad, en røverskare skal overfalle ham, men han skal overfalle dem i hælene. Asher, hans brød er fett, og han vil gi luksus til herskere. Naphtali er en utbredt stamme som gir skjønnhet i sitt avkom. Sønn som har vokst, Josef, min vokste misundte sønn, min yngste sønn, vend tilbake til meg. Mot ham som de overveide, hånte de, og pilenes mestre holdt nag til ham. Og deres buer ble knust med kraft, og senene i armene og hånden

deres ble utmattet, gjennom Jakobs herskers hånd, derfra den mektige i Israel, fra din fars Gud. Og min Gud hjalp deg, og velsignet deg med velsignelse fra himmelen ovenfor, og velsignelse fra jorden som har alt, på grunn av velsignelsene fra bryst og livmor. Velsignelsene fra din far og din mor overgikk velsignelsene fra de evige fjell, og velsignelsene fra de evigflytende høyder, de skal være på Josefs hode, og på toppen av ham som ble betraktet blant brødre. Benjamin er en rovdyraktig ulv; om morgenen skal han ennå spise, og om kvelden gir han næring. Alle disse var Jakobs tolv sønner, og dette talte deres far til dem, og han velsignet dem, hver etter sin velsignelse velsignet han dem. Og han sa til dem: Jeg blir lagt til mitt folk, begrav meg med mine fedre i hulen som er på hettitten Efrons mark. i den doble hulen, den som ligger overfor Mamre, i landet Kanaan, som Abraham ervervede hulen fra Efron, hettitten, som erverv av grav. Der begravde de Abraham og Sara, kona hans. Der begravde de Isak og Rebekka, kona hans. Der begravde de Lea, I erverv av marken og av hulen som var i den, fra Khets sønner. Og Jakob opphørte med å befale sønnene sine, og løftet føttene sine opp på sengen, ga opp ånden, og ble samlet til sitt folk.

50

Og Josef falt over farens ansikt, gråt over ham og kysset ham. Og Josef befalte tjenerne sine, balsamererne, å balsamere faren sin, og balsamererne balsamerte Israel. Og de fullførte hans førti dager, for således regnes dagene for begravelsen, og Egypt sørget over ham i sytti dager. Siden sørgedagene var gått forbi, talte Josef til Faraos herskere og sa: Hvis jeg har funnet nåde for deres øyne, tal om meg til Farao og si: Faren min lot meg sverge og sa: I den graven som jeg gravde for meg selv i landet Kanaan, der skal du begrave meg. Nå derfor, når jeg har dratt opp, vil jeg begrave min

far, og jeg vil returnere. Og Farao sa til Josef: Gå opp og begrav din far, akkurat som han lot deg sverge. Og Josef gikk opp for å begrave sin far, og med ham kom alle Faraos tjenere, og de eldste i hans hus, og alle de eldste i Egypts land, Og hele Josefs husstand, og hans brødre, og hele hans faderlige hus, og hans slektninger, og sauene, og oksene lot de igjen i landet Gosen. Og stridsvogner og ryttere gikk opp sammen med ham, og leiren ble svært stor. Og de ankom treskegulvet ved Atad, som er bortenfor Jordan, og de sørget over ham med stor og svært sterk klage, og han holdt sorg for sin far i syv dager. Og innbyggerne av landet Kanaan så sørgen på treskeplassen Atad, og de sa: Dette er en stor sørge for egypterne. Derfor kalte han stedet Sørgen over Egypt, som ligger bortenfor Jordan. Og sønnene hans gjorde således til ham. Og hans sønner tok ham opp til landet Kanaan, og de begravde ham i den doble hulen, som Abraham erververde som gravsted fra Efron hettitten, overfor Mamre. Og Josef returnerte til Egypt, han og brødrene hans, og de som hadde dratt opp sammen for å begrave faren hans.

Men da Josefs brødre så at deres far hadde dødd, sa de: Kanskje Josef vil bære nag til oss og gjengjelde oss alt det onde som vi har vist mot ham. Og da de hadde ankommet til Josef, sa de: Din far lot oss sverge før han døde, og sa: Således sa dere til Josef: Tilgi dem deres urett og deres synd, fordi de viste deg ondt, og motta nå uretten fra tjenerne til din fars Gud. Og Josef gråt mens de talte til ham. Og da de hadde kommet til ham, sa de: Vi er dine tjenere. Og Josef sa til dem: Frykt ikke, for jeg tilhører Gud. Dere planla ondt mot meg, men Gud planla godt for meg, slik at det skulle skje som i dag, og et stort folk skulle næres. Og han sa til dem: Frykt ikke, jeg vil forsørge dere og husene deres. Og han trøstet dem og talte til deres hjerte. Og Josef bodde i Egypt, han selv og brødrene hans, og hele farens husholdning, og Josef levde

hundre og ti år. Og Josef så Efraims barn inntil tredje generasjon, og sønnene til Makir, Manasses sønn, ble født på Josefs lår. Og Josef sa til brødrene sine: Jeg dør, men Gud vil visselig besøke dere og føre dere opp fra dette landet inn i det landet som Gud sverget til våre fedre, Abraham, Isak og Jakob. Og Josef lot Israels sønner sverge, og sa: Når Gud besøker dere, skal dere bære mine ben herfra med dere. Og Josef døde, hundre og ti år gammel, og de begravde ham og la ham i kisten i Egypt.

Utgangen

1

Dette er navnene på sønnene til Israel som dro inn i Egypt sammen med Jakob, deres far; hver av dem dro inn med hele sin husstand. Reuben, Simeon, Levi, Juda, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan og Naphtali, Gad og Asher. Josef var i Egypt, og alle sjeler fra Jakob var fem og sytti. Josef døde, og alle brødrene hans, og hele den generasjonen. Men Israels sønner økte og ble mangfoldiggjort og ble tallrike og vokste overmåte sterkt, og landet mangfoldiggjorde dem. Det stod opp en annen konge over Egypt, som ikke kjente Josef. Han sa til sitt folk: Se, Israels barns ætt er en stor mengde, og de er sterkere enn oss. Kom derfor, la oss handle lurt mot dem, for at de ikke skal bli mange, og når det skulle skje oss krig, skal også disse slutte seg til fiendene, og etter å ha ført krig mot oss, skal de dra ut av landet. Og han satte oppsyn over dem for arbeidene, så de skulle plage dem i arbeidene. Og de bygde befestede byer til Farao, både Pitom og Ramesse og On, som er Solens by. Men jo mer de ydmyket dem, desto flere ble de, og de vokste overmåte sterke, og egypterne avskydde Israels sønner. Og egypterne undertrykte Israels sønner med makt. Og de plaget deres liv med de harde arbeidene, med leire og mursteinsproduksjon, og med alle arbeidene i markene, med alle de arbeidene som de tvang dem til med vold.

Og kongen av egypterne sa til jordmødrene for hebreerne, den ene av dem het Sefora, og den andre het Fua, Og han sa: Når dere hjelper de hebraiske kvinnene med fødselen, hvis det er en gutt, så drep den, men hvis det er en jente, så bevar den. Men jordmødrene fryktet Gud, og de gjorde ikke slik som kongen av Egypt hadde befalt dem, og de holdt de mannlige barna i live. Men

kongen av Egypt kalte jordmødrene og sa til dem: Hvorfor har dere gjort denne tingen og bevart guttebarna i live? Jordmødrene sa til Farao: De hebraiske kvinnene er ikke som Egypts kvinner, for de føder før jordmødrene kommer til dem, og de hadde allerede født. Vel, men Gud gjorde godt mot jordmødrene, og folket mangfoldiggjorde seg, og de ble overmåte sterke. Siden jordmødrene fryktet Gud, gjorde de seg hus. Farao befalte hele sitt folk og sa: Alle guttebarn som blir født av hebreerne, skal dere kaste i elven, men alle jentebarn skal dere la leve.

2

Det var en mann fra Levi stamme som tok en av Levis døtre. Og hun ble med barn, og fødte en gutt, og da de så at han var vakker, skjulte de ham i tre måneder. Siden de ikke lenger var i stand til å skjule det, tok moren hans en kurv, og smurte den med asfaltbek, og la barnet inn i den, og plasserte den i myren ved elven. Og søsteren hans observerte fra langt borte, for å lære hva som ville skje med ham.

Faraos datter gikk ned for å bade ved elven, og tjenestepikene hennes gikk forbi ved elven, og da hun så kurven i sumpen, sendte hun tjenestepiken og tok den opp. Etter å ha åpnet den, ser hun et barn som gråter i kurven, og Faraos datter skånet ham, og sa: Dette er fra hebreernes barn. Og søsteren hans sa til Faraos datter: Vil du at jeg kaller til deg en ammende kvinne fra hebreerne, og hun vil amme barnet for deg? Men Faraos datter sa: Gå. Og den unge kvinnen kom og kalte barnets mor. Faraos datter sa til henne: Bevar dette barnet for meg, og amme det for meg, så vil jeg gi deg lønn. Kvinnen tok barnet og ammet det. Etter at barnet hadde vokst opp, brakte hun det til Faraos datter, og det ble

hennes sønn, og hun ga ham navnet Moses, idet hun sa: Fra vannet tok jeg ham opp.

Det skjedde i de mange dagene at Moses, som var blitt stor, gikk ut til sine brødre, Israels sønner, og da han hadde forstått deres slit, ser han en egyptisk mann som slår en hebraisk mann, en av hans egne brødre av Israels sønner. Etter å ha sett seg omkring her og der, og ikke sett noen, slo han egypteren og skjulte ham i sanden. Etter å ha gått ut den andre dagen, ser han to hebraiske menn som slåss, og han sier til den som gjør urett: Hvorfor slår du din neste? Men han sa: Hvem har utnevnt deg til hersker og dommer over oss? Vil du ikke drepe meg på samme måte som du drepte egypteren i går? Moses ble redd og sa: Hvis dette har blitt så åpenbart. Farao hørte dette ordet, og søkte å drepe Moses. Men Moses trakk seg tilbake fra Faraos ansikt, og bodde i landet Midian, og da han kom inn i landet Midian, satte han seg ved brønnen. Men presten i Midian hadde syv døtre som gjette sauene til deres far Jetro, og da de kom, trakk de vann inntil de fylte reservoarene for å vanne sauene til deres far Jetro. Men da hyrdene kom, drev de dem bort, men Moses reiste seg og reddet dem, og han øste vann til dem, og han vannet sauene deres. De kom til Raguel, deres far, og han sa til dem: Hvorfor hastet dere med å komme i dag? De sa: En egyptisk mann reddet oss fra gjeterne, og han trakk vann til oss og vannet sauene våre. Men han sa til døtrene sine: Og hvor er han? Og hvorfor har dere forlatt mannen? Kall ham derfor, slik at han kan spise brød. Moses ble bosatt hos mannen, og han ga sin datter Sippora til Moses som hustru. I livmoren, og etter å ha unnfanget, fødte kvinnen en sønn, og Moses kalte ham Gershom, idet han sa at han var en fremmed i et fremmed land. Men etter de mange dagene døde kongen av Egypt, og Israels sønner stønnet over arbeidene, og ropte ut, og deres rop steg opp til Gud fra arbeidene. Og Gud hørte deres

stønning, og Gud husket sin pakt med Abraham og Isak og Jakob. Og Gud så på Israels sønner, og han ble kjent for dem.

3

Og Moses var gjeter for sauene til Jetro, hans svigerfar, presten i Midian, og han førte sauene til ørkenen, og kom til fjellet Horeb. En Herrens engel viste seg for ham i ild av flamme fra busken, og han ser at busken brenner i ild, men busken ble ikke brent opp. Moses sa: Jeg vil gå forbi og se dette store synet, fordi busken ikke blir brent opp. Da Herren så at han nærmet seg for å se, kalte Herren ham fra busken og sa: Moses, Moses. Han svarte: Hva er det? Men han sa: Ikke nærm deg her, løs sandalen fra føttene dine, for stedet du står på er hellig jord. Og han sa: Jeg er din fars Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud og Jakobs Gud. Men Moses vendte bort sitt ansikt, for han var redd for å se direkte på Gud. Herren sa til Moses: Jeg har sett lidelsen til mitt folk i Egypt, og jeg har hørt deres rop fra arbeidsdriverne, for jeg kjenner deres smerte, Og jeg gikk ned for å befri dem fra egypternes hånd, og for å føre dem ut fra det landet, og for å bringe dem inn i et godt og vidt land, inn i et land som flyter med melk og honning, inn i kanaaneernes, hettittenes, amorittenes, ferizzittenes, girgasittenes, hivittenes og jebusittenes land. Og nå, se, ropet fra Israels sønner har kommet til meg, og jeg har sett undertrykkelsen som egypterne undertrykker dem med. Og nå, kom hit, jeg vil sende deg til Farao, kongen av Egypt, og du skal føre mitt folk, Israels sønner, ut av Egypts land.

Og Moses sa til Gud: Hvem er jeg, at jeg skal gå til Farao, kongen av Egypt, og at jeg skal føre Israels sønner ut av Egypt? Men Gud sa til Moses: Jeg vil være med deg, og dette skal være tegnet for deg på at jeg sender deg: Når du fører mitt folk ut av

Egypt, skal dere tjene Gud på dette fjellet. Og Moses sa til Gud: Se, jeg vil gå ut til Israels sønner, og jeg vil si til dem: Våre fedres Gud har sendt meg til dere. De vil spørre meg: Hva er hans navn? Hva skal jeg si til dem? Og Gud sa til Moses: Jeg er den Værende, og han sa: Således skal du si til Israels sønner: Den Værende har sendt meg til dere. Og Gud sa igjen til Moses: Slik skal du si til Israels sønner: Herren, våre fedres Gud, Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud, har sendt meg til dere. Dette er mitt evige navn, og mitt minne fra slekt til slekt. Etter å ha kommet, skal du derfor samle rådet av de eldste av Israels sønner, og du skal si til dem: Herren, våre fedres Gud, har vist seg for meg, Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud, og sagt: Jeg har besøkt dere og sett alt som har hendt dere i Egypt. Og han sa: Jeg vil føre dere opp fra egypternes lidelse, inn i kanaaneernes, hettittenes, amorittenes, ferizzittenes, girgasittenes, hivittenes og jebusittenes land, inn i et land som flyter med melk og honning. Og de vil høre din stemme, og du vil gå inn, og Israels eldsteråd, til Farao, kongen av Egypt, og du vil si til ham: Hebreernes Gud har kalt oss. Vi vil derfor gå tre dagers vei inn i ørkenen, slik at vi kan ofre til vår Gud. Jeg vet at Farao, kongen av Egypt, ikke vil slippe dere for å gå, med mindre det skjer med en mektig hånd. Og når jeg strekker ut min hånd, vil jeg slå egypterne med alle mine undergjerninger som jeg vil gjøre blant dem, og etter dette vil han sende dere bort. Og jeg vil gi dette folket nåde for egypterne, og når dere drar bort, skal dere ikke dra bort tomhendte, Men hver kvinne skal be sin nabo og sin medbeboer om sølvkar og gullkar og klær, og dere skal legge dem på sønnene deres og på døtrene deres, og dere vil plyndre egypterne.

4

Moses svarte og sa: Hvis de ikke tror meg, og heller ikke lytter til min stemme, vil de si: Gud har ikke vist seg for deg. Hva skal jeg si til dem? Men Herren sa til ham: Hva er dette i din hånd? Han sa: En stav. Og han sa: Kast den på jorden, og han kastet den på jorden, og den ble en slange, og Moses flyktet fra den. Og Herren sa til Moses: Strekk ut hånden din og ta tak i halen. Da han hadde strukket ut hånden, tok han tak i halen, og den ble til en stav i hans hånd. Så de måtte tro deg, at Gud til fedrene deres har vist seg for deg, Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud. Sa Herren til ham igjen: Legg hånden din inn i barmen din, og han la hånden sin inn i barmen sin, og tok hånden sin ut av barmen sin, og hånden hans ble som snø. Og han sa igjen: Legg hånden din inn i barmen din. Og han la hånden inn i barmen sin, og tok den ut fra barmen sin, og igjen ble den gjenopprettet til fargen av kjøttet dens. Hvis de ikke tror deg, og heller ikke lytter til stemmen av det første tegnet, vil de tro deg ved stemmen av det andre tegnet. Og det vil skje at hvis de ikke tror deg angående disse to tegnene, og heller ikke lytter til din stemme, skal du ta vann fra elven og helle det ut på det tørre, og vannet som du tar fra elven, vil bli til blod på det tørre. Moses sa til Herren: Jeg ber deg, Herre, jeg er ikke kapabel, verken før i går eller før den tredje dagen, heller ikke fra da du begynte å tale til din tjener. Jeg er svak av stemme og treg av tunge. Sa Herren til Moses: Hvem ga munnen til mennesket? Og hvem gjorde tunghørt og døv, seende og blind? Er det ikke jeg, Gud? Og nå, gå, og jeg vil åpne din munn, og jeg vil undervise deg i det du skal tale. Og Moses sa: Jeg ber deg, Herre, utnevn en annen som er i stand, en som du vil sende. Og Herren ble sint i vrede på Moses og sa: Er ikke Aron din bror levitten? Jeg vet at han vil tale til deg, og se, han vil gå ut for å møte deg, og når han ser deg vil han glede seg. Og du vil si til ham, og du vil gi mine ord inn i hans munn, og jeg vil åpne din munn og hans munn, og jeg vil instruere dere i hva dere skal gjøre. Og han vil tale til folket for

deg, og han vil være din munn, men du vil være for ham det som angår Gud. Og denne staven, den som ble forvandlet til en slange, skal du ta i hånden din, som du skal gjøre tegnene med.

Moses gikk og vendte tilbake til Jetro, svigerfaren sin, og sier: Jeg vil gå og vende tilbake til mine brødre i Egypt, og jeg vil se om de ennå lever. Og Jetro sa til Moses: Gå i god helse. Etter de mange dagene døde kongen av Egypt. Herren sa til Moses i Midian: Gå, dra til Egypt, for alle de som søkte din sjel har dødd. Etter å ha tatt med seg kona og barna, satte Moses dem opp på lastdyrene og vendte tilbake til Egypt, og Moses tok staven fra Gud i sin hånd. Sa men Herren til Moses: Når du går og vender tilbake til Egypt, se alle de undere som jeg har gitt i dine hender, du skal gjøre dem foran Farao, men jeg vil forherde hans hjerte, og han vil ikke sende folket ut. Men du skal si til Farao: Dette sier Herren: Israel er min førstefødte sønn. Jeg sa til deg, send ut mitt folk, så de kan tjene meg. Hvis du derfor ikke ønsker å sende dem ut, se, jeg vil drepe din førstefødte sønn. Det skjedde på veien ved herberget at Herrens engel møtte ham, og søkte å drepe ham. Og Seppfora tok en stein, omskåret forhuden av sønnen hennes, falt ned for føttene hans og sa: Blodet av omskjærelsen av barnet mitt har stått. Og hun gikk bort fra ham, fordi hun sa: Blodet fra omskjærelsen av barnet mitt har stanset. Men Herren sa til Aaron: Gå inn i ørkenen for å møte Moses. Og han gikk, og møtte ham ved Guds fjell, og de kysset hverandre. Og Moses rapporterte til Aaron alle Herrens ord som han hadde sendt, og alle ordene som han hadde befalt ham. Moses og Aron gikk, og de samlet eldsterådet til Israels sønner. Og Aron talte alle disse ordene som Gud talte til Moses, og gjorde tegnene foran folket. Og folket trodde og gledet seg, fordi Gud hadde besøkt Israels sønner, og fordi han hadde sett deres trengsel, og folket bøyde seg og tilba.

5

Og etter dette gikk Moses og Aron inn til Farao, og sa til ham: Dette sier Herren, Israels Gud: Send ut mitt folk, så de kan feire for meg i ørkenen. Og Farao sa: Hvem er han som jeg skal lytte til hans stemme, så jeg sender bort Israels sønner? Jeg kjenner ikke Herren, og Israel sender jeg ikke bort. Og de sier til ham: Hebreernes Gud har kalt oss. Vi vil derfor gå tre dagers vei inn i ørkenen, så Og kongen av Egypt sa til dem: Hvorfor forleder Moses og Aron folket fra deres arbeid? Gå bort, hver av dere, til sitt arbeid. Og Farao sa: Se, nå er folket tallrikt, så la oss ikke stoppe dem fra arbeidene. Farao befalte oppsynsmennene over folket og skriverne og sa, Dere skal ikke lenger gi halm til folket til mursteinsmakingen, akkurat som i går og i forgårs, men de skal selv gå og samle halm til seg selv. Og den daglige mengden murstein som de selv lager, skal du pålegge dem, du skal ikke ta bort noe, for de er ledige, derfor har de ropt ut og sagt: La oss reise oss og ofre til vår Gud. La arbeidene tynge disse mennene, og la dem være bekymret for dette, og la dem ikke være bekymret for tomme ord.

Oppsynsmennene og skriverne hastet dem, og sa til folket: Dette sier Farao: Jeg gir dere ikke lenger halm. Dere selv må gå og samle halm for dere selv, der dere kan finne det, for ingenting blir tatt bort fra deres oppgave. Og folket ble spredt i hele Egypt for å samle stubb til halm. Men oppsynsmennene presset dem og sa: Fullfør de pålagte arbeidene hver dag, akkurat som da halmen ble gitt dere. Og skriverne av Israels barns slekt, de som var innsatt over dem av Faraos oppseeere, ble pisket, idet de sa: Hvorfor har dere ikke fullført deres kvoter av mursteinsmakingen akkurat som i går og i forgårs, og i dag? Men skriverne til Israels sønner gikk inn og ropte til Farao og sa: Hvorfor gjør du slik med dine tjenere?

Halm blir ikke gitt til tjenerne dine, og de sier til oss å lage murstein, og se, tjenerne dine har blitt pisket, du vil derfor gjøre urett mot folket ditt. Og han sa til dem: Dere er ledige, dere er dovne. Derfor sier dere: La oss gå og ofre til vår Gud. Nå derfor, gå og arbeid, for halm vil ikke bli gitt til dere, og dere skal levere den fastsatte mengden murstein. Men skriverne av Israels sønner så seg selv i onder, sigende: Dere skal ikke forlate den foreskrevne mengden av mursteinsmakingen for dagen. De møtte Moses og Aron som kom dem i møte, da de gikk ut fra Farao. Og de sa til dem: Måtte Gud se dere og dømme, fordi dere har gjort lukten vår avskyelig foran Farao og foran hans tjenere, så han gir sverd i hendene hans for å drepe oss. Moses returnerte til Herren og sa: Jeg ber deg, Herre, hvorfor har du mishandlet dette folket? Og hvorfor har du sendt meg? Og fra jeg gikk til Farao for å tale i ditt navn, har han plaget dette folket, og du har ikke reddet ditt folk.

6

Og Herren sa til Moses: Nå skal du se hva jeg vil gjøre med Farao, for med mektig hånd skal han sende dem bort, og med høy arm skal han drive dem ut fra sitt land. Gud talte til Moses og sa til ham: Jeg er Herren. Og jeg viste meg for Abraham og Isak og Jakob som deres Gud, og mitt navn Herre åpenbarte jeg ikke for dem. Og jeg etablerte min pakt med dem, for å gi dem landet til kanaaneerne, det landet som de hadde oppholdt seg i, og som de bosatte seg i. Og jeg hørte klagen fra Israels sønner, som egypterne gjør til slaver, og jeg husket deres pakt. Gå, jeg sa til Israels sønner: Jeg er Herren, og jeg vil føre dere ut fra egypternes makt, og jeg vil befri dere fra slaveriet, og jeg vil forløse dere med høy arm og stor dom, Og jeg vil ta dere til meg selv som mitt folk, og jeg vil være deres Gud, og dere vil vite at jeg er Herren, deres Gud, den som førte dere ut fra egypternes undertrykkelse. Og jeg

vil føre dere inn i det landet som jeg strakte ut min hånd for å gi til Abraham, Isak og Jakob, og jeg vil gi dere det som arv, jeg Herren. Moses talte slik til Israels sønner, men de lyttet ikke til Moses på grunn av motløsheten og på grunn av de harde gjerningene. Herren sa til Moses: Gå inn, snakk til Farao, kongen av Egypt, slik at han sender ut Israels sønner fra hans land. Men Moses talte til Herren og sa: Se, Israels sønner har ikke lyttet til meg, og hvordan vil Farao høre på meg? Jeg er jo uveltalende. Sa men Herren til Moses og Aron, og befalte dem å gå til Farao, kongen av Egypt, så han skulle sende Israels sønner bort fra Egypts land.

Og disse var ledere for deres fedrehus, sønnene til Ruben, Israels førstefødte: Enok og Pallu, Hesron og Karmi, dette var Rubens slekt. Og Simeons sønner: Jemuel, og Jamin, og Ehud, og Jachin, og Zohar, og Saul, sønn av den kanaanittiske kvinnen. Dette er familiene til Simeons sønner. Og dette er navnene på Levis sønner etter deres slektskap: Gershon, Kohath og Merari, og Levis leveår var hundre og trettisyv. Og disse var Gershons sønner: Libni og Shimei, deres familier. Og sønnene til Kaath: Ambram, Issaar, Chebron og Ozeiēl, og Kaaths leveår var hundre og trettitre år. Og sønnene av Merari: Mahli og Mushi. Disse er fedrenes hus av Levi etter deres slektskap. Og Amram tok Jokhebed, datter av hans fars bror, til hustru for seg selv, og hun fødte ham både Aaron og Moses, og Miriam deres søster. Og årene av Amrams liv var hundre og trettito år. Og sønnene til Issachar: Korah, Naphek og Zechri. Og Uzziels sønner: Mishael, Elizaphan og Segrei. Aaron tok Elizabeth, datter av Aminadab, søster til Nahshon, til hustru, og hun fødte ham Nadab og Abiud og Eleazar og Ithamar. Sønnene til Korah var Asir, Elkanah og Abiasar; dette er Korahs slekter. Og Eleazar, Arons sønn, tok en av Phutiel's døtre til hustru, og hun fødte ham Phinehas. Dette er familiehodene for levittene, etter deres slekter. Dette er Aaron og

Moses, til hvem Gud sa at de skulle føre Israels sønner ut fra Egypt med deres styrke. Disse er de som talte med Farao, kongen av Egypt, og de førte Israels sønner ut fra Egypts land, nemlig Aron og Moses. den dagen Herren talte til Moses i landet Egypt. Og Herren talte til Moses og sa: Jeg er Herren, tal til Farao, kongen av Egypt, alt jeg sier til deg. Og Moses sa før Herren: Se, jeg er svak i tale, og hvordan vil Farao høre meg?

7

Og Herren sa til Moses: Se, jeg har gjort deg til en gud for Farao, og Aron, din bror, skal være din profet. Du skal tale til ham alt det jeg befaler deg, og Aron, din bror, vil tale til Farao, så han sender Israels sønner bort fra hans land. Men jeg vil forherdes Faraos hjerte, og jeg vil mangfoldiggjøre mine tegn og mine under i Egypts land. Og Farao vil ikke høre på dere, og jeg vil legge min hånd på Egypt, og jeg vil føre ut med min styrke mitt folk, Israels sønner, fra Egypts land med stor hevn. Og alle egypterne vil kjenne at jeg er Herren, når jeg strekker ut min hånd over Egypt, og jeg vil føre Israels sønner ut fra deres midte. Moses og Aaron gjorde akkurat som Herren befalte dem, slik gjorde de. Moses var åtti år, og Aaron, hans bror, var åttitre år da de talte til Farao. Og sa Herren til Moses og Aron: Og hvis Farao taler til dere og sier: Gi oss et tegn eller et under, så skal du si til Aron, din bror: Ta staven og kast den på jorden foran Farao og foran hans tjenere, og den skal bli en drage. Moses og Aron gikk inn foran Farao og hans tjenere, og de gjorde slik, akkurat som Herren hadde befalt dem, og Aron kastet staven foran Farao og foran hans tjenere, og den ble til en drage. Men Farao kalte sammen sofistene i Egypt og trollmennene, og egypternes besvergere gjorde likeså med sine trolldommer. Og hver kastet sin stav, og de ble til draker, og Arons

stav slukte deres staver. Og Faraos hjerte forherdet seg, og han lyttet ikke til dem, akkurat slik som Herren hadde befalt dem.

Herren sa til Moses: Faraos hjerte har blitt forherdet, så han ikke vil sende folket bort. Gå til Farao om morgenen, se han går ut til vannet, og du skal møte ham ved bredden av elven, og staven som ble vendt til en slange skal du ta i din hånd. Og du vil si til ham: Herren, de hebreernes Gud, har sendt meg til deg og sier: Send ut mitt folk, så de kan tjene meg i ørkenen, og se, du har ikke lyttet inntil nå. Dette sier Herren: Ved dette skal du kjenne at jeg er Herren. Se, jeg slår med staven som er i min hånd på vannet i elven, og det skal forvandles til blod. Og fisken i elven vil dø, og elven vil stinke, og egypterne vil ikke være i stand til å drikke vann fra elven. Sa Herren til Moses: Si til Aron, din bror: Ta din stav i din hånd og strekk ut din hånd over vannene i Egypt, og over elvene deres, og over kanalene deres, og over myrene deres, og over alt samlet vann deres, og det vil bli blod. Og det ble blod i hele landet Egypt, både i trærne og i steinene. Og Moses og Aron gjorde således, akkurat som Herren hadde befalt dem, og han løftet staven sin og slo vannet i elven foran Farao og foran tjenerne hans, og forandret alt vannet i elven til blod. Og fisken i elven døde, og elven stanket, og egypterne var ikke i stand til å drikke vann fra elven, og det var blod i hele Egypts land. De gjorde likeså også trollmennene fra Egypt med sine trolldommer, og Faraos hjerte ble forherdet, og han lyttet ikke til dem, akkurat som Herren sa. Etter å ha snudd seg gikk Farao inn i sitt hus, og han festet ikke sin oppmerksomhet på dette heller. Men alle egypterne gravde rundt elven for å drikke vann, og de var ikke i stand til å drikke vann fra elven. Og syv dager ble fullført, etter at Herren slo elven.

Sa Herren til Moses, gå inn til Farao, og du skal si til ham: Dette sier Herren, send ut mitt folk, så de kan tjene meg. Hvis du ikke ønsker å sende dem bort, se, jeg slår alle dine grenser med frosker. Og elven vil spy ut frosker, og de vil stige opp og komme inn i husene dine, og inn i lagringsrommene til soveværelsene dine, og på sengene dine, og på husene til tjenerne dine og folket ditt, og i deigtrauene dine, og i ovnene dine. Og på deg, og på dine tjenere, og på ditt folk, vil froskene stige opp.

8

Sa Herren til Moses, si til Aron, din bror, strekk ut din hånd med din stav over elvene, og over kanalene, og over sumpene, og bring opp froskene. Og Aron strukket ut hånden over vannene i Egypt, og brakte opp froskene, og frosken kom opp og dekket landet Egypt. Men trollmennene i Egypt gjorde likeså med sine trolldommer, og brakte froskene opp over Egypts land. Og Farao kalte Moses og Aron, og sa: Be for meg til Herren, og la ham fjerne froskene fra meg og fra mitt folk, og jeg vil sende dem ut, og de skal ofre til Herren. Moses sa til Farao: Bestem når jeg skal be for deg, for dine tjenere og for ditt folk, om å ødelegge froskene fra deg, fra ditt folk og fra deres hus, unntatt i elven skal de bli igjen. Men han sa: I morgen. Da sa han: Som du har sagt, så du kan vite at det ikke finnes noen annen enn Herren. Og froskene vil bli fjernet fra deg, og fra husene deres, og fra gårdsplassene, og fra tjenerne dine, og fra folket ditt, unntatt i elven vil de bli igjen. Moses og Aron gikk ut fra Farao, og Moses ropte til Herren om avtalen angående froskene, slik som Farao hadde satt den. Herren gjorde akkurat som Moses sa, og froskene døde i husene, og i gårdene, og i markene. Og de samlet dem i hauger på hauger, og landet stanket. Da Farao så at det hadde blitt lindring, ble hjertet hans forherdet, og han lyttet ikke til dem, akkurat som Herren

hadde talt. Sa Herren til Moses: Si til Aron: Strekk ut hånden med staven din, og slå støvet på jorden, og det skal bli mygg blant menneskene og blant firføttene og i hele landet Egypt. Aron strakte derfor ut hånden med staven, og slo jordens støv, og myggene ble til blant menneskene og blant de firføtte dyrene, og i alt jordens støv ble myggene til. De gjorde likeså, og trollmennene med sine trolldomskunster forsøkte å føre ut myggene, men de var ikke i stand til det, og myggene ble både på menneskene og på de firføtte dyrene. Sa derfor trollmennene til Farao: Dette er Guds finger, og Faraos hjerte ble forherdet, og han lyttet ikke til dem, akkurat som Herren hadde talt. Sa men Herren til Moses: Reis opp tidlig om morgenen og stå foran Farao, og se, han selv vil gå ut til vannet, og du skal si til ham: Dette sier Herren: Send ut mitt folk, så de kan tjene meg i ørkenen. Hvis du men ikke ønsker å sende bort folket mitt, se, jeg sender hundefluer på deg, og på dine tjenere, og på ditt folk, og på deres hus, og husene til egypterne vil bli fylt av hundefluene, og inn i landet som de er på. Og jeg vil gjøre underfulle gjerninger på den dagen i landet Gesem, hvor mitt folk bor, der hvor hundefluen ikke skal være, så du kan vite at jeg er Herren, Gud over hele jorden. Og jeg vil gjøre en forskjell mellom mitt folk og ditt folk, og i morgen skal dette skje på jorden. Men Herren gjorde således, og hundefluemengden kom inn i Faraos hus, og inn i husene til hans tjenere, og inn i hele Egypts land, og landet ble ødelagt av hundefluen.

Farao kalte Moses og Aron og sa: Kom og ofre til Herren deres Gud i landet. Og Moses sa: Det er ikke mulig å gjøre slik, for vi skal ofre vederstyggelighetene til egypterne til Herren vår Gud. Hvis vi ofrer vederstyggelighetene til egypterne foran dem, vil vi bli steinet. Vi vil gå tre dagers vei inn i ørkenen, og vi vil ofre til vår Gud, akkurat som Herren sa til oss. Og Farao sa: Jeg sender dere, og dere skal ofre til deres Gud i ørkenen, men dere skal ikke

gå langt bort. Be derfor for meg til Herren. Sa Moses: Men jeg vil gå ut fra deg, og jeg vil be til Gud, og hundefluene vil forlate dine tjenere og ditt folk i morgen. Men Farao må ikke fortsette å bedra ved å nekte å sende folket bort for å ofre til Herren. Moses gikk ut fra Farao, og ba til Gud. Men Herren gjorde akkurat som Moses sa, og fjernet hundefluen fra Farao og hans tjenere og hans folk, og det ble ikke etterlatt en eneste. Og Farao gjorde sitt hjerte tungt også denne gangen, og han ville ikke sende folket bort.

9

Sa men Herren til Moses, gå inn til Farao, og du skal si til ham, dette sier Herren, de hebreernes Gud, send ut mitt folk, så de kan tjene meg. Hvis du derfor ikke ønsker å sende bort mitt folk, men fremdeles holder det tilbake, Se, Herrens hånd vil komme over buskapen din som er på slettene, over hestene og lastdyrene og kamelene og oksene og sauene, en overmåte stor død. Og jeg vil gjøre underverker i den tiden mellom egypternes buskap og Israels sønners buskap; ikke vil noe uttalt ord dø fra alle Israels sønner. Og Gud satte en grense og sa: I morgen vil Herren gjøre dette på jorden. Og Herren gjorde dette ordet den neste dag, og alt kveg av egypterne døde, men av kveg av Israels sønner døde ingenting. Men da Farao så at ikke noe av alt buskapen til Israels sønner hadde dødd, ble Faraos hjerte forherdet, og han sendte ikke folket bort. Herren sa til Moses og Aron: Ta dere fulle hender med sot fra ovnen, og la Moses strø det mot himmelen foran Farao og hans tjenere. Og la det bli støv over hele landet Egypt, og det vil være over menneskene og over de firføtte dyrene, sår og blemmer som bryter ut både på menneskene og på de firføtte dyrene, i hele landet Egypt. Og Moses tok soten fra ovnen foran Farao og spredte den mot himmelen, og det oppsto sår og blemmer som brøt ut på

menneskene og på firbeinte dyr. Og trollmennene var ikke i stand til å stå foran Moses på grunn av verkene, for verkene hadde oppstått på trollmennene og i hele Egypts land. Men Herren forherdet Faraos hjerte, og han lyttet ikke til dem, slik som Herren hadde befalt. Herren sa til Moses: Stå opp tidlig om morgenen og still deg foran Farao, og du skal si til ham: Så sier Herren, de hebreernes Gud: Send ut mitt folk, slik at de kan tjene meg. For i den nå tiden sender jeg ut alle mine plager inn i ditt hjerte, og dine tjeneres, og ditt folks, så at du må vite at det ikke finnes noen annen som jeg i hele landet. Nå, for jeg har sendt ut min hånd, vil jeg slå deg og ditt folk vil jeg drepe, og du vil bli utslettet fra jorden. Og på grunn av dette ble du bevart, så jeg kunne vise min styrke i deg, og så mitt navn kunne bli forkynt over hele jorden. Holder du fortsatt mitt folk tilbake og nekter å sende dem bort? Se, jeg lar det regne hagl i morgen denne tiden, svært mye hagl, slik som det ikke har vært i Egypt fra den dagen det ble skapt til denne dagen. Nå derfor, skynd deg å samle buskapen din og alt som tilhører deg på sletten, for alle menneskene og buskapen som tilhører deg på sletten, alle menneskene og buskapen som blir funnet på slettene og ikke går inn i hus, men haglet faller på dem, vil dø. Den som fryktet Herrens ord blant Faraos tjenere, samlet buskapen sin inn i husene. Men den som ikke festet sitt sinn til Herrens ord, forlot buskapen ute på markene.

Sa Herren til Moses: Strekk ut din hånd mot himmelen, og det vil komme hagl over hele Egypt, over menneskene og buskapen og over alle urter på jorden. Moses strakte ut hånden mot himmelen, og Herren ga lyder og hagl, og ilden løp over jorden, og Herren lot hagl regne over hele Egypts land. Det var hagl og ild som flammet i haglet, og haglet var svært kraftig, slik som det ikke hadde vært i Egypt fra den dag nasjonen ble grunnlagt der. Haglet slo i hele Egypts land, fra menneske til dyr,

og haglet slo all urtevekst som var på sletten, og haglet knuste alle trærne som var på slettene. Unntatt i landet Gesem, hvor Israels sønner var, kom det ikke hagl. Etter å ha sendt bud kalte Farao Moses og Aron, og sa til dem: Jeg har syndet nå, Herren er rettferdig, men jeg og mitt folk er ugudelige. Be derfor for meg til Herren, og la Guds stemmer, hagl og ild opphøre, og jeg vil sende dere bort, og dere skal ikke lenger bli holdt tilbake. Men Moses sa til ham: Så snart jeg går ut av byen, vil jeg rekke ut mine hender mot Herren, og tordenen vil opphøre, og haglet og regnet vil ikke være mer, så du må vite at jorden tilhører Herren. Og du og tjenerne dine, jeg vet at dere ennå ikke har fryktet Herren. Men linet og bygget ble slått, for bygget stod der, og linet var i aks. Men hveten og spelten ble ikke slått, for de var sene. Moses gikk ut fra Farao utenfor byen, og strakte ut hendene mot Herren, og stemmene opphørte, og haglet og regnet falt ikke lenger på landet. Men da Farao så at regnet og haglet og stemmene hadde opphørt, syndet han igjen, og han forherdet sitt hjerte og sine tjeneres hjerter. Og Faraos hjerte ble forherdet, og han sendte ikke ut Israels sønner, akkurat som Herren hadde talt til Moses.

10

Sa men Herren til Moses: Gå inn til Farao, for jeg har forherdet hans hjerte og hans tjeneres hjerter, så at disse tegnene kommer over dem, så at dere kan fortelle det inn i ørene på barna deres, og til barna av barna deres, alt det jeg har hånet egypterne med, og mine tegn som jeg gjorde blant dem, og dere skal vite at jeg er Herren. Moses og Aron gikk inn for Farao, og sa til ham: Dette sier Herren, hebreernes Gud: Hvor lenge vil du ikke la deg beskjemme av meg? Send ut mitt folk, så de kan tjene meg. Men hvis du ikke vil sende bort folket mitt, se, jeg bringer i morgen på denne tiden mange gresshopper over alle dine grenser. Og det vil

dekke synet av jorden, og du vil ikke være i stand til å se jorden, og det vil fortære alt det overskytende av jorden som er igjen, som haglet forlot til dere, og det vil fortære hvert tre som vokser for dere på jorden. Og dine hus vil bli fylt, og husene til dine tjenere, og alle husene i hele egypternes land, som dine fedre aldri har sett, heller ikke deres oldefedre, fra den dagen de ble til på jorden, inntil denne dagen. Og Moses vendte seg bort og gikk ut fra Farao. Og Faraos tjenere sier til ham: Hvor lenge skal dette være en snare for oss? Send mennene ut, så de kan tjene sin Gud. Eller ønsker du å vite at Egypt har gått til grunne? Og de vendte Moses og Aron tilbake til Farao, og han sa til dem: Gå og tjen Herren deres Gud, men hvem og hvem er de som skal gå? Og Moses sier: Med de unge menn og de eldre vil vi gå, med sønnene og døtrene, og sauene og oksene våre, for det er Herrens fest. Og han sa til dem: La Herren være med dere, slik som jeg sender dere avsted – ikke sant, og deres bagasje også? Se at ondskap ligger hos dere. Ikke således, men la mennene gå, og la dem tjene Gud, for dette er det dere selv søker, men de kastet dem ut fra Faraos ansikt. Men Herren sa til Moses: Strekk ut din hånd over Egypts land, og la gresshoppen stige opp over landet, og den skal fortære all urt av jorden, og all frukt av trærne, som haglet etterlot. Og Moses løftet staven mot himmelen, og Herren brakte en sørvind over landet hele den dagen og hele natten. Om morgenen skjedde det, og sørvinden tok opp gresshoppen. Og den brakte den opp over hele Egypts land, og den hvilte over alle Egypts grenser i svært store mengder. Før den hadde det ikke forekommet en slik gresshoppe, og etter dette vil det ikke være slik. Og det dekket synet av jorden, og jorden ble ødelagt, og det fortærte all urten av jorden, og all frukten av trærne som ble igjen fra haglet. Ikke noe grønt ble igjen i trærne, og i all urten på sletten, i hele landet Egypt.

Farao hastet med å kalle Moses og Aron, og sa: Jeg har syndet mot Herren deres Gud, og mot dere. Aksepter derfor min synd ennå nå, og be til Herren deres Gud, og la ham fjerne fra meg denne døden. Moses gikk ut fra Farao, og ba til Gud. Og Herren forandret vinden fra havet til en sterk vind, og den tok opp gresshoppene og kastet dem inn i det Røde hav, og det ble ikke igjen en eneste gresshoppe i hele Egypts land. Og Herren forherdet Faraos hjerte, og han sendte ikke Israels sønner ut. Men Herren sa til Moses: Strekk ut hånden din mot himmelen, og la det bli mørke over Egypts land, et følbart mørke. Moses strukket ut hånden mot himmelen, og det ble mørke, mørke og storm over hele Egypt i tre dager, Og ingen så sin bror i tre dager, og ingen reiste seg opp fra sin seng i tre dager, men alle Israels sønner hadde lys i alle steder hvor de bodde. Og Farao kalte Moses og Aron og sa: Gå og tjen Herren deres Gud, men sauene og oksene skal bli igjen, og bagasjen deres kan gå med dere. Og Moses sa: Men du må også gi oss brennoffer og slaktoffer, som vi skal ofre til Herren, vår Gud. Og vårt kveg vil gå med oss, og vi vil ikke etterlate en hov, for fra dem vil vi ta for å tjene Herren vår Gud, men vi vet ikke hva vi vil tjene Herren vår Gud med, inntil vi kommer dit. Herren herdet Faraos hjerte, og han ønsket ikke å sende dem bort. Og Farao sier: Gå bort fra meg! Pass på deg selv, ikke våg å se mitt ansikt igjen, for den dag du viser deg for meg, skal du dø. Men Moses sier: Du har sagt at jeg ikke lenger vil vise meg for deg ansikt til ansikt.

11

Herren sa til Moses: Ennå en plage vil jeg bringe over Farao og over Egypt, og etter dette skal han sende dere bort herfra. Men når han sender dere ut med alt, vil han drive dere ut med makt. Snakk derfor hemmelig inn i ørene til folket, og la hver be sin nabo

om kar av sølv og gull og klær. Herren ga sitt folk gunst hos egypterne, og de lånte til dem, og mannen Moses ble meget stor hos egypterne, og hos Farao, og hos hans tjenere. Og Moses sa: Dette sier Herren: Midt på natten går jeg inn i Egypt, Og hver førstfødt i landet Egypt vil dø, fra Faraos førstfødte, som sitter på tronen, og inntil tjenestekvinnen som er ved kvepнsteinen sin førstfødte, og inntil all husdyrs førstfødte. Og det vil være et stort rop over hele Egypts land, som aldri har vært slik, og slik vil det aldri mer bli. Og blant alle Israels sønner skal ikke en hund knurre med sin tunge, fra menneske til dyr, slik at du må vite hvor mye Herren vil gjøre et skille mellom egypterne og Israel. Og alle disse tjenerne dine vil komme ned til meg, og de skal bøye seg for meg og si: Gå ut du, og alt folket ditt som du leder, og etter dette vil jeg gå ut. Men Moses gikk ut fra Farao med vrede. Herren sa til Moses: Farao vil ikke høre på dere, så jeg kan mangfoldiggjøre mine tegn og undere i Egypts land. Moses og Aron gjorde alle disse tegnene og underene i landet Egypt foran Farao, men Herren forherdet Faraos hjerte, og han ville ikke sende Israels sønner bort fra Egypts land.

12

Herren sa til Moses og Aron i Egypts land: Denne måneden er sannelig for dere begynnelsen av måneder, den første er for dere i årets måneder. Snakk til hele Israels barns forsamling og si: Den tiende dag i denne måneden skal hver ta et lam etter sine fedres hus, hver et lam for hvert hus. Hvis de er for få i huset, så de ikke er tilstrekkelige for et sau, skal han ta med seg sin nabo, den nærmeste naboen. I henhold til antall sjeler skal hver bli talt inn for et sau etter det som er tilstrekkelig for ham. Et perfekt hannkjønn sau, ett år gammelt, skal dere ha, fra lammene og geitene skal dere ta det. Og det skal holdes av dere inntil den

fjortende dag i denne måneden, og hele mengden av Israels sønners forsamling skal slakte det mot kvelden. Og de skal ta av blodet og sette det på de to dørstolpene og på overliggeren, i de husene hvor de skal spise det. Og de vil spise kjøttet denne natten stekt over ild, og usyret brød på bitre urter skal de spise. Dere skal ikke spise av det rått, heller ikke kokt i vann, men stekt over ild, hodet med føttene og innvollene. Dere skal ikke etterlate noe av det til morgenen, og dere skal ikke bryte ben av det, men det som blir etterlatt av det til morgenen skal dere brenne i ild. Således skal dere spise det: med lendene ombundet, sandalene på føttene, og stavene i hendene, og dere skal spise det i hast. Det er påske for Herren. Og jeg vil passere gjennom landet Egypt i denne natten, og jeg vil slå alle førstefødte i landet Egypt, fra menneske til dyr, og over alle egypternes guder vil jeg utføre hevn, jeg Herren. Og blodet skal være for dere et tegn på husene der dere er, og jeg vil se blodet og beskytte dere, og det skal ikke være blant dere noen plage til ødeleggelse når jeg slår landet Egypt.

Og denne dagen skal være et minne for dere, og dere skal feire den som en fest for Herren gjennom alle deres generasjoner; som en evig lov skal dere feire den. Syv dager usyret brød skal dere ete, fra den første dagen skal dere fjerne surdeig fra husene deres, hver den som eter surdeig, den sjelen skal utryddes fra Israel, fra den første dagen til den syvende dagen. Og den første dagen skal kalles hellig, og den syvende dagen skal være kalt hellig for dere, intet trellarbeid skal dere gjøre på dem, unntatt det som skal gjøres for hver sjel, dette alene skal gjøres for dere. Og dere skal holde dette budet, for på denne dagen vil jeg føre deres styrke ut fra Egypts land, og dere skal gjøre denne dagen til en evig lov for deres generasjoner. Begynnende den fjortende dagen av den første måneden, fra kvelden skal dere ete usyret brød, inntil den tjueførste dagen av måneden, inntil kvelden. I syv dager skal det

ikke finnes surdeig i husene deres. Enhver som spiser surdeigbrød, den sjelen skal utryddes fra Israels forsamling, både blant de fremmede og de innfødte i landet. Ethvert syret brød skal dere ikke spise, men i ethvert bosted deres skal dere spise usyret brød.

Men Moses kalte hele eldsterådet til Israels sønner, og sa til dem: Gå bort, ta dere sau etter deres slekter, og ofre påskelammet. Dere skal ta en bunt isop, og etter å ha dyppet den i blodet som er ved døren, skal dere stryke det på dørstolpen og på begge dørstolpene, med blodet som er ved døren, men dere skal ikke gå ut, hver fra døren til sitt hus, før morgenen. Og Herren vil passere forbi for å slå egypterne, og vil se blodet på dørstolpen og på begge dørstolpene, og Herren vil passere forbi døren, og ikke tillate ødeleggeren å entre inn i husene deres for å slå. Og vokt dette ordet som en lov for deg selv og for sønnene dine, inntil evig tid. Hvis dere går inn i det landet som Herren vil gi dere, slik som han talte, skal dere holde denne tjenesten. Og det vil skje hvis deres sønner sier til dere: Hva er denne tjenesten? Og dere skal si til dem: Dette påskeoffer er for Herren, som dekket husene til Israels sønner i Egypt, da han slo egypterne, men reddet våre hus. Og folket bøyde seg og tilba. Og Israels sønner gikk bort og gjorde som Herren hadde befalt Moses og Aron, således gjorde de.

Det skjedde midt i natten, og Herren slo alle førstefødte i landet Egypt, fra Faraos førstefødte som satt på tronen, til den fangne kvinnens førstefødte som var i gropen, og til alle dyrs førstefødte. Og Farao reiste seg om natten, og hans tjenere, og alle egypterne, og det oppsto et stort rop i hele landet Egypt, for det var ikke noe hus der det ikke var en død i det. Og Farao kalte Moses og Aron om natten, og sa til dem: Stå opp og gå ut fra mitt folk, både dere og Israels sønner, gå og tjen Herren deres Gud,

som dere sier. Og ta med dere sauene og oksene deres og dra, og velsign også meg. Og egypterne presset på folket med iver for å kaste dem ut av landet, for de sa: Vi dør alle. Folket tok opp deigen sin før den ble surdeiet, den knedet deigen deres bundet opp i klærne deres på skuldrene. Men Israels sønner gjorde som Moses hadde befalt dem, og de ba egypterne om kar av sølv og gull og klær. Og Herren ga sitt folk gunst hos egypterne, og de lånte til dem, og de plyndret egypterne.

Israels sønner dro ut fra Rameses til Sukkot, seks hundre tusen mann til fots, bortsett fra bagasjen. Og en stor blandet flokk gikk opp med dem, og sauer, og okser, og svært mye buskap. Og de bakte deigen som de hadde brakt ut fra Egypt, til usyrede askekaker, for den var ikke syret. Egypterne hadde drevet dem ut, og de hadde ikke kunnet bli værende, og de hadde heller ikke laget proviant for seg selv til veien. Bosetningen av Israels sønner, som de bodde i landet Egypt og i landet Kanaan, var fire hundre og tretti år. Og det skjedde etter de fire hundre og tretti år, at all Herrens makt gikk ut fra Egypts land om natten. En vakt er til Herren, for å føre dem ut fra Egypts land. Den natten, denne vakten til Herren, skal være for alle Israels sønner gjennom deres generasjoner. Sa Herren til Moses og Aron: Dette er loven om påsken, ingen fremmed skal spise av den, Og enhver tjener som er kjøpt med sølv skal du omskjære, og da skal han spise av den. En innbygger eller leiearbeider skal ikke spise av den. I ett hus skal det spises, og dere skal ikke bringe kjøttet ut fra huset, og dere skal ikke knuse noe bein av det. Hele Israels barns forsamling skal gjøre det. Hvis en fremmed nærmer seg dere for å feire påsken for Herren, skal du omskjære alle hans menn, og da skal han få nærme seg for å feire den, og han skal være akkurat som den innfødte i landet. Ingen uomskåret skal spise av den. En lov vil være for den innfødte og for den fremmede som har kommet til

dere. Og Israels sønner gjorde som Herren hadde befalt Moses og Aron til dem, således gjorde de. Og det skjedde på den dagen at Herren førte Israels sønner ut fra Egypts land med deres makt.

13

Sa Herren til Moses: Hellig til meg hver førstefødte som åpner livmoren blant Israels sønner, fra menneske til dyr; de er mine. Moses sa til folket: Husk denne dagen, da dere gikk ut fra Egypts land, fra slaveriets hus, for med mektig hånd førte Herren dere ut herfra, og surdeig skal ikke spises. I dag drar dere ut i de unges måned. Og det skal skje når Herren din Gud fører deg inn i landet til kanaaneerne, hettittene, amorittene, hivittene, jebusittene, girgasittene og perisittene, som han sverget til dine fedre å gi deg, et land som flyter med melk og honning, da skal du holde denne tjenesten i denne måneden. I seks dager skal dere spise usyret brød, men den syvende dagen er Herrens fest. Usyret brød skal dere spise i syv dager, syret brød skal ikke bli sett hos deg, heller ikke skal det være surdeig hos deg innenfor alle dine grenser. Og du skal kunngjøre det til din sønn på den dagen, og si: På grunn av dette gjorde Herren Gud dette for meg, da jeg gikk ut fra Egypt. Og det skal være for deg et tegn på din hånd, og et minne foran dine øyne, slik at Herrens lov blir i din munn, for med mektig hånd førte Herren Gud deg ut fra Egypt. Og vokt denne loven ifølge fastsatte tider, fra dag til dag.

Og det vil være slik at når Herren din Gud bringer deg inn i kanaaneernes land, på den måten han sverget til dine fedre, så vil han gi deg det. Og du skal sette av alt som åpner livmoren, hannkjønnene til Herren, alt som åpner livmoren fra buskaper eller i buskapen din, så mange som måtte bli til deg, hannkjønnene skal du hellige til Herren. Hver esel som åpner

livmoren skal du bytte med et sau, men hvis du ikke bytter det, skal du løskjøpe det, hver førstfødt av menneske blant sønnene dine skal du løskjøpe. Hvis men din sønn spør deg etter dette og sier: Hva er dette?, da skal du si til ham at med mektig hånd førte Herren oss ut fra Egypts land, fra slaveriets hus. Når Farao forherdet seg og nektet å sende oss bort, drepte han alle førstefødte i landet Egypt, fra førstefødte av mennesker til førstefødte av kveg. På grunn av dette ofrer jeg alle som åpner livmoren, hannkjønnene, til Herren, og alle førstefødte av mine sønner vil jeg løskjøpe. Og det skal være til et tegn på din hånd, og urokkelig for dine øyne, for med mektig hånd førte Herren deg ut fra Egypt.

Da Farao sendte folket ut, ledet Gud dem ikke veien gjennom filistrenes land, fordi den var nær, for Gud sa: For at ikke folket skal angre når de ser krig, og vende tilbake til Egypt. Og Gud ledet folket på veien inn i ørkenen, til det Røde hav, og i den femte generasjon dro Israels sønner opp fra Egypts land. Og Moses tok Josefs bein med seg, for han hadde med ed latt Israels sønner sverge, idet han sa: Herren vil visselig besøke dere, og dere skal bære mine bein herfra med dere.

Men Israels sønner brøt opp fra Sukkot og slo leir i Etam ved ørkenen. Men Gud ledet dem, om dagen i en skysøyle for å vise dem veien, og om natten i en ildsøyle. Søylen av skyen om dagen og søylen av ilden om natten opphørte ikke foran hele folket.

14

Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til Israels sønner, og etter å ha vendt tilbake skal de slå leir overfor bosetningen, mellom Migdol og havet, overfor Baal-sefon; foran dem skal du slå

leir ved havet. Og Farao vil si til folket sitt: Disse Israels sønner vandrer villt i landet, for ørkenen har stengt dem inne. Jeg vil forherde Faraos hjerte, og han vil forfølge dem, og jeg vil bli herliggjort i Farao og i hele hans hær, og alle egypterne vil vite at jeg er Herren, og de gjorde slik. Og det ble rapportert til kongen av egypterne at folket hadde flyktet, og hjertet til Farao og hans tjenere ble snudd mot folket, og de sa: Hva er dette vi har gjort, å sende bort Israels sønner så de ikke tjener oss? Farao spente derfor stridsvognene sine, og førte alt folket sitt med seg, Og han tok seks hundre utvalgte stridsvogner, og alle hestene til egypterne, og offiserer over dem alle. Og Herren forherdet hjertet til Farao, kongen av Egypt, og hans tjeneres hjerter, og han forfulgte Israels sønner, men Israels sønner dro ut med oppreist hånd. Og egypterne forfulgte dem, og fant dem leiret ved havet, og alle hestene og vognene til Farao, og rytterne, og hæren hans lå overfor leiren, overfor Beelsefon. Og Farao nærmet seg, og Israels sønner så opp med øynene, og egypterne hadde slått leir bak dem, og de fryktet svært, og Israels sønner ropte til Herren. Og de sa til Moses: Fordi det ikke fantes graver i Egypt, har du ført oss ut for å dø i ørkenen? Hva er dette du har gjort mot oss ved å føre oss ut fra Egypt? Var ikke dette det ordet vi talte til deg i Egypt, da vi sa: La oss være, så vi kan tjene egypterne? For det er bedre for oss å tjene egypterne enn å dø i denne ørkenen.

Men Moses sa til folket: Ta mot, stå fast og se frelsen fra Herren, som han vil gi oss i dag. For på den måten dere har sett egypterne i dag, skal dere ikke lenger se dem inn i evighetens tid. Herren vil kjempe for dere, og dere skal være stille. Sa Herren til Moses: Hvorfor roper du til meg? Tal til Israels barn, og la dem bryte opp. Og du, løft din stav og strekk ut din hånd over havet og del det, og la Israels sønner gå inn i midten av havet på det tørre. Og se, jeg vil forherde hjertet til Farao og alle egypterne, og de vil

entre etter dem, og jeg vil bli herliggjort i Farao og i hele hans hær og i vognene og i hestene hans. Og alle egypterne skal kjenne at jeg er Herren, når jeg blir herliggjort i Farao, og i hans vogner og hester. Guds engel, som gikk foran Israels barns leir, flyttet seg og gikk bak dem, og skysøylen flyttet seg fra deres forside og stilte seg bak dem. Og den gikk inn mellom egypternes leir og mellom egypternes leir og mellom Israels leir, og den sto der, og det ble mørke og mørke, og natten gikk, og de blandet seg ikke med hverandre hele natten. Men Moses strakte ut hånden over havet, og Herren drev havet tilbake med en voldsom sørvind hele natten, og gjorde havet til tørt land, og vannet ble delt. Og Israels sønner gikk inn midt i havet på det tørre, og vannet var en mur på høyre side og en mur på venstre side.

Og egypterne forfulgte dem, og de gikk inn etter dem – alle Faraos hester, streidevognene og rytterne – inn i midten av havet. Det skjedde i morgenvakten at Herren så ned på egypternes leir i ild- og skysøylen, og kastet egypternes leir i forvirring, Og han bandt akslene på stridsvoguene deres, og ledet dem med vold, og egypterne sa: La oss flykte fra Israels ansikt, for Herren kjemper for dem mot egypterne. Sa Herren til Moses: Strekk ut hånden din over havet, og la vannet vende tilbake, og la det dekke egypterne, både vognene og rytterne. Moses strakte ut hånden over havet, og vannet vendte tilbake ved daggry over landet. Egypterne flyktet mot vannet, og Herren kastet egypterne midt i havet. Og vannet som vendte tilbake dekket stridsvognene og rytterne, og hele Faraos styrke, de som hadde gått inn etter dem i havet, og det ble ikke etterlatt av dem en eneste en. Men Israels sønner gikk gjennom det tørre i midten av havet, og vannet var for dem en vegg på høyre side og en vegg på venstre side. Og Herren reddet Israel på den dagen fra egypternes hånd, og Israel så egypterne døde ved havets kant. Israel så den store hånden som Herren

gjorde mot egypterne, og folket fryktet Herren, og de trodde på Gud og på Moses, hans tjener.

15

Da sang Moses og Israels sønner denne sangen til Gud, og de sa: La oss synge for Herren, for han er blitt herliggjort, hest og rytter kastet han i havet. En hjelper og beskytter ble han for meg til frelse, denne er min Gud, og jeg vil forherlige ham, min fars Gud, og jeg vil opphøye ham. Herren knuser kriger, Herre er hans navn. Faraos stridsvogner og hans makt kastet han i havet, utvalgte ryttere og offiserer ble slukt opp i det røde havet. Havet dekket dem, de sank i dypet som en stein. Din høyre hånd, Herre, har blitt herliggjort i styrke; din høyre hånd, Herre, knuste fiender. Og i din herlighets mengde knuste du motstanderne, du sendte din vrede som fortærte dem som stubb. Og gjennom din vredes ånd delte vannet seg, vannene stivnet som en vegg, bølgene stivnet midt i havet. Fienden sa: Jeg vil forfølge og innhente, jeg vil dele byttet, jeg vil fylle min sjel, jeg vil drepe med mitt sverd, min hånd vil herske. Du sendte din ånd, havet dekket dem, de sank som bly i mektige vann. Hvem er lik deg blant gudene, Herre? Hvem er lik deg? Æret blant de hellige, vidunderlig i herlighet, du som gjør undere. Du strakte ut din høyre hånd, jorden slukte dem. Du ledet med din rettferdighet dette ditt folk som du forløste, du trøstet dem med din styrke inn til ditt hellige herberge. Nasjonene hørte det, og de ble sinte; smerter grep beboerne av Filistea. Da skyndte lederne av Edom seg, og herskerne over moabittene – skjelving tok dem, alle som bodde i Kanaan smeltet. Måtte skjelving og frykt falle over dem, ved din arms storhet la dem bli som stein, inntil ditt folk passerer, Herre, inntil ditt folk passerer, dette som du har ervervet. Etter å ha ført dem inn, plant dem på din arvs fjell, i den ferdige boligen din som

du forberedte, Herre, helligdommen, Herre, som dine hender forberedte. Herren regjerer i evighet, og til evighet, og fremdeles. Fordi Faraos hest med vogner og ryttere gikk inn i havet, og Herren lot havets vann komme over dem, men Israels sønner gikk gjennom på tørt land midt i havet.

Men Miriam, profetinnen, Arons søster, tok tamburinen i hånden, og alle kvinnene gikk ut etter henne med trommer og dans. Miriam begynte foran dem og sa: La oss synge til Herren, for han har blitt herliggjort på herlig vis; hest og rytter kastet han i havet. Moses førte Israels sønner bort fra det røde hav, og ledet dem inn i ørkenen Shur, og de gikk tre dager i ørkenen, og de fant ikke vann å drikke. De kom til Merra, og de var ikke i stand til å drikke fra Merra, for det var bittert. På grunn av dette kalte han stedet Bitterhet. Og folket murret mot Moses og sa: Hva skal vi drikke? Men Moses ropte til Herren, og Herren viste ham et tre, og han kastet det inn i vannet, og vannet ble søtet. Der ga han ham forordninger og dommer, og der testet han ham. Og han sa: Hvis du virkelig hører Herrens, din Guds stemme, og gjør det som er behagelig for ham, og lytter til hans bud, og holder alle hans forordninger, da vil jeg ikke bringe over deg noen av de sykdommene som jeg brakte over egypterne, for jeg er Herren, din Gud, som helbreder deg. Og de kom til Elim, og der var tolv vannkilder og sytti palmestammer, og de slo leir der ved vannet.

16

De dro bort fra Elim, og hele forsamlingen av Israels sønner kom inn i ørkenen Sin, som er mellom Elim og Sinai. Den femtende dag i den andre måned etter at de hadde dratt ut fra Egypts land, Hele Israels barns forsamling murret mot Moses og Aron. Og Israels sønner sa til dem: Gid vi hadde dødd, slått av

Herren i Egypts land, når vi satt ved kjøttgrytene og spiste brød til metthet, fordi dere brakte oss inn i denne ørkenen for å drepe hele denne forsamlingen i hungersnød. Men Herren sa til Moses: Se, jeg lar det regne brød fra himmelen til dere, og folket skal gå ut og samle det som trengs for hver dag, slik at jeg kan prøve dem om de vil vandre etter min lov eller ikke. Og på den sjette dagen vil de forberede det de bringer inn, og det vil være dobbelt så mye som det de samler dag for dag. Og Moses og Aron sa til hele forsamlingen av Israels sønner: Om kvelden skal dere vite at Herren ledet dere ut fra Egypts land, Og om morgenen skal dere se Herrens herlighet når han hører deres knurring mot Gud, men vi, hva er vi, siden dere knurrer mot oss? Og Moses sa: Når Herren gir dere kjøtt å spise om kvelden, og brød om morgenen til metthet, fordi Herren har hørt deres knurring som dere knurrer mot oss - men hva er vi? For deres knurring er ikke mot oss, men mot Gud.

Moses sa til Aaron: Si til hele forsamlingen av Israels sønner: Kom frem for Gud, for han har hørt deres knurring. Når Aron talte til hele forsamlingen av Israels sønner, og de vendte seg mot ørkenen, viste Herrens herlighet seg i en sky. Og Herren talte til Moses og sa, Jeg har hørt knurringen fra Israels sønner. Snakk til dem og si: Om kvelden skal dere spise kjøtt, og om morgenen skal dere bli mettet av brød, og dere skal vite at jeg er Herren, deres Gud. Det skjedde om kvelden at vaktler steg opp og dekket leiren. Om morgenen, da duggen opphørte rundt leiren, skjedde det. Og se, på ørkenens overflate lå det noe tynt som koriander, hvitt som frost på jorden. Etter å ha sett det, sa Israels sønner til hverandre: Hva er dette? For de visste ikke hva det var. Men Moses sa til dem: Dette er brødet som Herren har gitt dere å spise. Dette er ordet som Herren befalte: Samle av det, hver til det som passer, en gomor per hode etter antall sjeler dere har, hver med sine teltfeller

skal dere samle. De gjorde således, Israels sønner, og de samlet, den ene det mye og den andre det mindre. Og da de hadde målt med gomor, hadde ikke den som hadde mye mer, og den som hadde lite hadde ikke mindre, hver hadde samlet det som passet for seg selv. Men Moses sa til dem: Ingen skal la noe bli igjen av det til morgenen.

Og de lyttet ikke til Moses, men noen forlot noe av det til morgenen, og det fikk mark, og det stank, og Moses ble bitter på dem. Og de samlet det hver morgen, hver den foreskrevne mengde for seg, og når solen oppvarmet, smeltet det. Det skjedde på den sjette dagen at de samlet det nødvendige dobbelt, to gomor for hver enkelt. Alle lederne av forsamlingen gikk inn og rapporterte til Moses. Sa Moses til dem: Er ikke dette det ord som Herren talte? Sabbaten er en hellig hvile for Herren i morgen. Det dere vil bake, bak, og det dere vil koke, kok, og alt det overskytende legg til side til oppbevaring til morgenen. Og de lot det ligge til om morgenen, som Moses hadde befalt dem, og det stanket ikke, og det ble heller ikke orm i det. Men Moses sa: Spis i dag, for i dag er det sabbat for Herren, det vil ikke bli funnet på sletten. Seks dager skal dere samle, men den syvende dag er sabbat, fordi det ikke vil være noe da. Det skjedde på den syvende dagen at noen fra folket gikk ut for å samle, men de fant ikke. Men Herren sa til Moses: Hvor lenge vil dere ikke lytte til mine bud og min lov? Se, for Herren ga dere sabbaten denne dagen, derfor ga han dere på den sjette dagen brød for to dager, bli sittende hver i deres hus, ingen skal gå ut fra sitt sted på den syvende dagen. Og folket holdt sabbat den syvende dagen. Og Israels sønner ga det navnet Manna, og det var som hvitt korianderfrø, og smaken var som kake med honning. Moses sa: Dette er det ord som Herren befalte: Fyll gomoren med manna til oppbevaring for deres generasjoner, så at de kan se det brødet som dere spiste i ørkenen, da Herren

førte dere ut fra Egypts land. Og Moses sa til Aaron: Ta en gyllen krukke, og legg i den en full gomor av mannaen, og du skal plassere det foran Gud, til bevaring for deres generasjoner, På den måten Herren befalte Moses, la Aron det foran vitnesbyrdet til bevaring. Men Israels sønner spiste mannaen i førti år, inntil de kom inn i den bebodd verden. De spiste mannaen inntil de ankom en del av Fønikia. Men gomoren var den tiende del av de tre målene.

17

Og hele Israels barns forsamling dro bort fra ørkenen Sin etter deres leire, på Herrens ord, og de slo leir i Rafidim, men det var ikke vann til folket å drikke. Og folket kranglet med Moses og sa: Gi oss vann, så vi kan drikke. Og Moses sa til dem: Hvorfor krangler dere med meg, og hvorfor prøver dere Herren? Folket tørstet der etter vann, og folket knurret der mot Moses og sa: Hvorfor dette? Førte du oss opp fra Egypt for å drepe oss og våre barn og vår buskap med tørst? Men Moses ropte til Herren og sa: Hva skal jeg gjøre med dette folket? Om lite vil de steine meg. Og Herren sa til Moses: Gå foran dette folket, og ta med deg noen av folkets eldste, og staven som du slo elven med, ta den i hånden din, og du skal gå. Se, jeg står der foran deg på klippen i Horeb, og du skal slå klippen, og vann skal gå ut fra den, og folket skal drikke. Og Moses gjorde slik foran Israels sønner. Og han ga det stedet navnet Prøvelse og Bebreidelse, på grunn av Israels sønners bebreidelse, og på grunn av at de prøvde Herren, idet de sa: Er Herren blant oss, eller ikke?

Amalek kom og kjempet mot Israel i Rafidim. Sa Moses til Josva: Velg for deg selv mektige menn, og gå ut og kjempe mot Amalek i morgen, og se, jeg står på toppen av høyden, og Guds

stav er i min hånd. Og Josva gjorde akkurat som Moses sa til ham, og han gikk ut og stilte opp til slag mot Amalek, og Moses og Aron og Hur gikk opp på toppen av høyden. Og det skjedde at når Moses løftet hendene, seiret Israel, men når han senket hendene, seiret Amalek. Hendene til Moses var tunge, og de tok en stein og la den under ham, og han satt på den, og Aron og Hur støttet hendene hans fra den ene siden, og fra den andre siden, og hendene til Moses ble støttet fast inntil solens nedgang. Og Josva slo Amalek på flukt, og alt folket hans med sverdets egg. Sa Herren til Moses: Skriv ned dette til minne i en bok, og gi det i Josvas ører, at jeg fullstendig vil viske ut minnet om Amalek fra det som er under himmelen. Og Moses bygde et alter for Herren, og han ga det navnet: Herren er min tilflukt. Fordi Herren kjemper med hemmelig hånd mot Amalek fra slekt til slekt.

18

Jetro, prest i Midian, Moses svigerfar, hørte om alt det Herren hadde gjort for Israel, sitt eget folk, for Herren hadde ført Israel ut fra Egypt. Men Jetro, Moses svigerfar, tok Sippora, Moses hustru, etter frigivelsen hennes, og de to sønnene hennes, navnet til den ene av dem var Gershom, idet han sa: Jeg var en fremmed i et fremmed land, Og navnet til den andre var Eliezer, idet han sa: For min fars Gud var min hjelper, og han reddet meg fra Faraos hånd. Og Jetro, Moses svigerfar, og sønnene og hustruen gikk ut til Moses inn i ødemarken, der han hadde slått leir ved Guds fjell. Det ble rapportert til Moses: Se, din svigerfar Jetro kommer til deg, og din hustru og dine to sønner er med ham. Moses gikk ut for å møte sin svigerfar, og han bøyde seg for ham, og kysset ham, og de hilste på hverandre, og han førte dem inn i teltet. Og Moses fortalte svigerfaren alt det Herren hadde gjort mot Farao og alle egypterne for Israels skyld, og all den møye som

hadde rammet dem på veien, og at Herren hadde utfridd dem fra Faraos hånd og fra egypternes hånd. Jetro ble forbauset over alle de gode ting som Herren hadde gjort for dem, fordi han hadde reddet dem fra egypternes hånd og fra Faraos hånd. Og Jetro sa: Velsignet være Herren, fordi han utfridde dem fra egypternes hånd og fra Faraos hånd. Nå visste jeg at Herren er stor fremfor alle gudene, på grunn av dette, at de angrep dem. Og Jetro, Moses svigerfar, tok brennoffer og ofringer til Gud, og Aron og alle Israels eldste kom for å spise brød med Moses svigerfar, foran Gud.

Og det skjedde den neste dag at Moses satt ned for å dømme folket, og alt folket sto ved Moses fra morgen til kveld. Og da Jetro hadde sett alt det du gjør for folket, sier han: Hva er dette som du gjør for folket? Hvorfor sitter du alene, mens hele folket står ved deg fra morgen til kveld? Og Moses sier til svigerfaren: Folket kommer til meg for å søke dom fra Gud. Når det oppstår en tvist mellom dem, og de kommer til meg, dømmer jeg hver enkelt, og jeg gjør Guds bud og hans lov kjent for dem. Sa men Moses svigerfar til ham: Du gjør ikke dette riktig. Med ødeleggelse vil du bli ødelagt av utålmodighet, både du og alt dette folket som er med deg. Denne saken er for tung for deg; du vil ikke være i stand til å gjøre dette alene. Nå derfor lytt til meg, og jeg vil råde deg, og Gud vil være med deg, bli du for folket det som angår Gud, og du skal bære deres ord opp til Gud. Og du skal høytidelig advare dem om Guds bud og hans lov, og du skal vise dem de veiene som de skal gå på, og de gjerningene som de skal gjøre. Og du skal selv velge ut fra hele folket mektige menn, gudfryktige, rettferdige menn som hater arroganse, og du skal utnevne dem til høvdinger over tusen, over hundre, over femti og over ti. Og de skal dømme folket hele tiden, men det overdrevent arrogante ordet skal de bringe til deg, og de små sakene skal de dømme selv, og de vil lette din byrde, og

de vil hjelpe deg. Hvis du gjør dette, vil Gud styrke deg, og du vil være i stand til å stå, og alt dette folket vil komme til sitt eget sted med fred. Moses hørte stemmen til svigerfaren, og gjorde alt han sa til ham. Og Moses valgte mektige menn fra hele Israel, og gjorde dem til tusenbefal og hundrebefal og femtibefal og tibefal over dem. Og de dømte folket hele tiden, men hver tyngende sak brakte de til Moses, mens hver lett sak dømte de selv. Moses sendte bort sin svigersønn, og han dro til sitt land.

19

I den tredje måned etter Israels barns avreise fra Egypt, på denne dag, kom de inn i Sinai ørken. Og de dro fra Rafidein, og de kom inn i Sinai-ørkenen, og Israel slo leir der overfor fjellet. Og Moses gikk opp på Guds fjell, og Gud kalte ham fra fjellet og sa: Dette skal du si til Jakobs hus, og du skal forkynne for Israels sønner. Dere selv har sett alt jeg har gjort med egypterne, og jeg tok dere opp som på ørnvinger, og jeg brakte dere til meg selv. Og nå, hvis dere virkelig hører min stemme og holder min pakt, skal dere være mitt spesielle folk blant alle nasjoner, for hele jorden er min. Men dere skal være for meg et kongelig presteskap og et hellig folk. Disse ordene skal du si til Israels sønner. Men Moses kom, og kalte de eldste av folket, og la frem for dem alle disse ordene som Gud hadde befalt dem. Men hele folket svarte i enighet, og de sa: Alt det Gud har sagt, vil vi gjøre og vi vil høre. Og Moses brakte disse ordene til Gud. Sa Herren til Moses: Se, jeg kommer til deg i en skysøyle, så at folket hører meg tale til deg, og tror på deg til evig tid. Og Moses rapporterte folkets ord til Herren. Og Herren sa til Moses: Gå ned og advar folket, og rens dem i dag og i morgen, og la dem vaske klærne sine. og la dem være klare til den tredje dag, for på den tredje dag vil Herren stige ned på fjellet Sinai, foran hele folket. Og du skal skille folket rundt

omkring, og si: Pass på dere selv, så dere ikke går opp på fjellet og ikke rører noe av det. Hver den som rører fjellet, skal dø. Ingen hånd skal røre ham, for han skal bli steinet med steiner, eller skutt med pil, enten det er dyr eller menneske, skal han ikke leve. Når stemmene og trompetene og skyen går bort fra fjellet, skal de gå opp på fjellet.

Moses gikk ned fra fjellet til folket, og helliget dem, og de vasket klærne. Og han sa til folket: Bli klare, i tre dager skal dere ikke nærme dere kvinne. Det skjedde på den tredje dagen ved daggry, og det ble stemmer og lyn og en mørk sky på fjellet Sinai, trompetens stemme lydet sterkt, og alt folket i leiren ble forferdet. Og Moses førte folket ut fra leiren til møte med Gud, og de sto ved fjellet. Fjellet Sinai røykte helt, fordi Gud hadde kommet ned på det i ild, og røyken steg opp som røyk fra en ovn, og alt folket ble meget forbløffet. Stemmene fra trompeten ble stadig sterkere. Moses talte, og Gud svarte ham med sin stemme. Herren kom ned på fjellet Sinai, på toppen av fjellet, og Herren kalte Moses til toppen av fjellet, og Moses gikk opp. Og Gud sa til Moses: Gå ned og advar folket, så de ikke noensinne nærmer seg Gud for å forstå, og en mengde av dem faller. Og prestene som nærmer seg Herren Gud, la dem bli helliget, for at ikke Herren skal ødelegge dem.

Og Moses sa til Gud: Folket vil ikke være i stand til å stige opp til fjellet Sinai, for du har vitnet for oss og sagt: Sett av fjellet og hellige det. Sa Herren til ham: Gå, gå ned, og gå opp igjen, du og Aron med deg, men prestene og folket må ikke trenge seg frem for å gå opp til Gud, så ikke Herren skal ødelegge noen av dem. Moses gikk ned til folket og sa til dem.

20

Og Herren talte alle disse ordene og sa, Jeg er Herren din Gud, som førte deg ut fra landet Egypt, fra slaveriets hus. Du skal ikke ha andre guder enn meg. Du skal ikke gjøre deg noe bilde, heller ikke noen likhet av alt som er i himmelen der oppe, og alt som er på jorden der nede, og alt som er i vannet under jorden. Du skal ikke tilbe dem, heller ikke tjene dem, for jeg er Herren din Gud, en nidkjær Gud, som gjengjelder fedrenes synder på barna inntil tredje og fjerde slekt av dem som hater meg, og viser barmhjertighet mot tusener, til dem som elsker meg og holder mine befalinger. Du skal ikke ta Herrens, din Guds, navn forfengelig, for Herren, din Gud, vil ikke holde den uskyldig som tar hans navn forfengelig. Husk sabbatsdagen og hellighold den. I seks dager skal du arbeide og gjøre alt ditt arbeid. Men den syvende dagen er sabbat for Herren din Gud. Du skal ikke gjøre noe arbeid på den, verken du eller din sønn eller din datter, din tjener eller din tjenestepike, din okse eller ditt lastdyr eller noe av din buskap, heller ikke den fremmede som bor hos deg. For på seks dager gjorde Herren himmelen og jorden og havet og alt som er i dem, og han hvilte på den syvende dagen. Derfor velsignet Herren den syvende dagen og helliget den. Ær din far og din mor, slik at det går deg godt, og slik at du blir langlivet på den gode jord som Herren din Gud gir deg. Du skal ikke begå ekteskapsbrudd. Du skal ikke stjele. Du skal ikke myrde. Du skal ikke bære falskt vitnesbyrd mot din neste. Du skal ikke begjære din nabos kone, du skal ikke begjære din nabos hus, hverken hans mark, hverken hans barn, hverken hans tjenestepike, hverken hans okse, hverken hans lastdyr, hverken noe av hans husdyr, hverken noe som tilhører din nabo.

Og alt folket så stemmen og faklene og stemmen av trompeten og fjellet som røykte, og alt folket sto langt borte, fylt av frykt. Og de sa til Moses: Snakk du til oss, og la ikke Gud snakke til

oss, så vi ikke dør. Og Moses sier til dem: Ta mot, for Gud kom til dere for å teste dere, slik at frykten for ham ville bli i dere, slik at dere ikke skal synde. Folket stod langt borte, men Moses gikk inn i mørket hvor Gud var. Herren sa til Moses: Disse ting skal du si til Jakobs hus, og du skal forkynne for Israels sønner: Dere har sett at jeg har talt til dere fra himmelen. Dere skal ikke lage dere guder av sølv, og guder av gull skal dere ikke lage dere. Et alter av jord skal dere gjøre til meg, og dere skal ofre på det deres brennoffer, og deres frelseoffer, og deres sauer, og deres kalver på hvert sted hvor jeg lar mitt navn bli nevnt der, og jeg vil komme til deg, og jeg vil velsigne deg. Hvis du men gjør et alter av steiner til meg, skal du ikke bygge dem av hugget stein, for du har svunget din dolk over dem, og de har blitt vanhelliget. Du skal ikke gå opp med trinn til alteret mitt, så du ikke avdekker din nakenhet på det.

21

Og disse er de bestemmelsene som du skal legge frem for dem. Hvis du erverver et hebraisk barn, skal han tjene deg i seks år, men i det syvende året skal han gå bort fri uten vederlag. Hvis han selv alene inngår, skal han også gå ut alene. Men hvis en kvinne inngår med ham, skal også hans kvinne gå ut. Og hvis herren gir ham en kvinne, og hun føder ham sønner eller døtre, skal kvinnen og barna tilhøre hans herre, men han skal gå ut alene. Men hvis tjeneren svarer og sier: Jeg har elsket min herre, og konen, og barna, vil jeg ikke gå bort som fri, hans herre skal bringe ham til Guds domstol, og da skal han bringe ham til døren eller dørstolpen, og hans herre skal gjennombore øret hans med en syl, og han skal tjene ham for evig.

Hvis noen selger sin egen datter som tjener, skal hun ikke avreise slik som de kvinnelige slavene gjør. Hvis hun ikke skulle

behage hennes herre, som han hadde avtalt med henne, skal han løskjøpe henne. Til et fremmed folk har han ikke rett til å selge henne, fordi han brøt avtalen med henne. Hvis han derimot lover henne til sønnen, skal han gjøre med henne i henhold til døtrenes rett. Hvis han tar en annen for seg selv, skal han ikke frata henne de nødvendige ting og klærne og omgangen. Hvis han ikke gjør disse tre tingene for henne, skal hun gå ut fritt uten sølv. Hvis noen slår en annen og han dør, skal han straffes med døden. Den som ikke gjorde det villig, men som Gud overleverte i hans hender – jeg vil gi deg et sted hvor morderen kan flykte. Hvis noen angriper sin neste for å drepe ham ved svik og tar tilflukt, skal du ta ham fra mitt alter for å drepe ham. Den som slår sin far eller sin mor, skal drepes. Den som taler ondt om sin far eller sin mor, skal dø. Hvis noen skulle stjele en av Israels sønner, og etter å ha undertrykt ham selger ham, og han blir funnet hos ham, skal han dø. Hvis to menn fornærmer og slår naboen med stein eller neve, og han ikke dør, men ligger på sengen, Hvis mannen står opp og går ute med stav, skal den som slo ham være uskyldig, unntatt at han skal betale for hans ledighet og helbredelseskostnadene. Hvis noen slår sitt barn eller sin tjenestepike med stav, og han dør for hans hånd, skal det hevnes med rettferdighet. Hvis hun skulle overleve en dag eller to, skal han ikke straffes, for det er hans sølv. Hvis to menn kjemper, og slår en kvinne som har barn i magen, og barnet hennes går ut uten å være formet, skal han straffes med bot, slik som kvinnens mann pålegger, skal han gi etter verdivurdering. Hvis det derimot er formet, skal han gi sjel i stedet for sjel. Øye for øye, tann for tann, hånd for hånd, fot for fot, Brenning i stedet for brenning, sår i stedet for sår, blåmerke i stedet for blåmerke. Hvis noen slår øyet til sin tjener, eller øyet til sin tjenestekvinne, og blinder det, skal han sende dem bort som frie i stedet for øyet deres. Hvis han slår ut tannen til tjeneren, eller tannen til tjenerinnen hans, skal han sende dem bort som frie

i stedet for tannen deres. Hvis en okse dreper en mann eller kvinne og de dør, skal oksen bli steinet, og kjøttet skal ikke bli spist, men eieren av oksen skal være uskyldig. Hvis oksen er en stanger fra før i går og før den tredje dag, og de vitner til herren hans, og han ikke fjerner den, men den dreper en mann eller kvinne, skal oksen bli steinet, og herren hans skal bli drept. Hvis det derimot blir pålagt ham løsepenger, skal han gi løsepenger for sitt liv, så mye som de pålegger ham. Hvis han gorer en sønn eller datter, skal de gjøre med ham i henhold til denne retten. Hvis oksen gorer et barn eller en ung kvinne, skal han gi tretti sølv-didrakmer til deres herre, og oksen skal steines. Hvis noen åpner en grop eller graver en grop, og ikke dekker den, og en kalv eller et esel faller der, Gropens eier skal betale, han vil gi sølv til deres eier, men det som har dødd skal være hans. Hvis men en okse stanger naboen sin okse, og den dør, skal de selge den levende oksen, og de skal dele sølvet fra den, og den døde oksen skal de dele. Hvis det blir gjort kjent at oksen er stangande fra før i går og før den tredje dag, og de har vitnet til dens eier, og han ikke fjerner den, skal han betale okse i stedet for okse, men den døde oksen skal være hans.

Hvis noen stjeler en kalv eller et sau, og slakter eller selger den, skal han betale fem kalver i stedet for kalven og fire sauer i stedet for sauen.

22

Hvis tyven blir funnet under innbruddet og blir slått og dør, er det ikke drap mot ham. Hvis solen går opp over ham, er han skyldig og skal dø i gjengjeld. Men hvis han ikke har noe, skal han selges i stedet for tyveriet. Hvis det stjålne blir funnet i hans hånd, fra esel til sau, levende, skal han betale dem dobbelt. Hvis noen

beiter ned en mark eller vingård, og slipper dyret sitt til å beite ned en annens mark, skal han betale fra sin egen mark i henhold til dens avling. Men hvis han beiter ned hele marken, skal han betale med det beste fra sin egen mark og det beste fra sin egen vingård. Hvis ild som har gått ut finner torner, og brenner opp treskegulv eller aks eller slette, skal den som har tent ilden betale.

Hvis noen gir til sin nabo sølv eller kar å vokte, og det blir stjålet fra mannens hus, hvis tyven blir funnet, skal han betale det dobbelte. Hvis tyven ikke blir funnet, skal husets herre tre frem for Gud og sverge at han sannelig ikke har handlet ondt mot hele sin nabos depositum. I henhold til enhver uttalt urett, angående både kalv og kjøredyr og sau og plagg og ethvert påberopt tap, hva det enn måtte være, skal dommen av begge komme frem for Gud, og den som blir funnet skyldig ved Gud, skal betale dobbelt til naboen. Hvis noen gir til naboen et lastdyr eller en kalv eller et sau eller et husdyr å vokte, og det blir knust eller dør eller blir tatt til fange, og ingen vet det, En ed vil være av Gud mellom dem begge, at han sannelig ikke har handlet ondsinnet i det hele tatt angående naboens depositum, og således vil hans herre akseptere dette, og han skal ikke betale. Hvis den er stjålet fra ham, skal han betale herren. Hvis det men blir drept av ville dyr, skal han føre ham til byttet, og han skal ikke betale. Hvis noen ber om noe fra naboen, og det blir knust eller dør eller blir tatt til fange, men eieren ikke er med ham, skal han betale. Men hvis herren er med ham, skal han ikke betale, men hvis han er leid arbeider, vil det være til ham i stedet for lønnen hans.

Hvis noen bedrar en uforfestet jomfru og ligger med henne, skal han utstyre henne med medgift som hustru til seg. Hvis faren nekter bestemt og ikke ønsker å gi henne til ham som kone, skal han betale sølv til faren i henhold til så mye som medgiften til

jomfruene er. Trollmenn skal dere ikke holde i live. Enhver som ligger med et dyr skal dere drepe. Den som ofrer til guder skal bli utryddet ved døden, unntatt til Herren alene.

Og dere skal ikke mishandle den fremmede, heller ikke skal dere undertrykke ham, for dere var fremmede i landet Egypt. Dere skal ikke mishandle noen enke eller foreldreløs. Hvis dere i ondskap mishandler dem, og de roper ut til meg, vil jeg virkelig lytte til deres stemme, Og jeg vil bli sint i vrede, og jeg vil drepe dere med sverd, og konene deres vil bli enker, og barna deres foreldreløse. Hvis du låner ut sølv til den fattige broren hos deg, skal du ikke presse ham, du skal ikke legge rente på ham. Hvis du tar naboens kappe som pant, skal du gi den tilbake til ham før solnedgang, For dette er hans dekning, bare dette er plagget for hans nakenhet, hva skal han sove i? Hvis han derfor roper ut til meg, vil jeg høre ham, for jeg er barmhjertig. Du skal ikke tale ondt om guder, og du skal ikke si noe vondt om folkets herskere. Førstegrøden av treskegulvet og vinpressen din skal du ikke forsinke, de førstefødte av sønnene dine skal du gi til meg. Således skal du gjøre med kalven din og sauen din og pakdyret ditt: syv dager skal det være hos moren, men på den åttende dagen skal du gi det tilbake til meg. Og dere skal være hellige menn for meg, og kjøtt som er drept av ville dyr skal dere ikke spise, kast det til hunden.

23

Du skal ikke motta falsk rykte, du skal ikke inngå avtale med den urettferdige om å bli et urettferdig vitne. Du skal ikke være med de flere i ondskap, du skal ikke slutte deg til mengden for å vende deg bort med de flere, slik at dommen blir forvrengt. Og du skal ikke ha medlidenhet med den fattige i dommen. Hvis du

møter oksen til fienden din, eller lastdyret hans som vandrer, skal du vende tilbake og gi det tilbake til ham. Hvis du ser lastedyret til fienden din falt under lasten hans, skal du ikke gå forbi det, men du skal hjelpe å løfte det sammen med ham.

Ikke skal du forvrenge dommen til den fattige i hans rettssak. Fra ethvert urettferdig ord skal du holde deg borte, den uskyldige og rettferdige skal du ikke drepe, og du skal ikke rettferdiggjøre den ugudelige på grunn av gaver. Og du skal ikke ta gaver, for gaver blinder øynene til dem som ser, og ødelegger rettferdige ord. Og dere skal ikke undertrykke den fremmede, for dere vet den fremmedes sjel, dere selv var jo fremmede i landet Egypt. I seks år skal du så din jord, og du skal samle inn dens avlinger. I det syvende året skal du gi frigjøring, og du skal la den hvile, og de fattige av folket ditt skal spise, og det som blir igjen skal de ville dyrene spise. Slik skal du gjøre med vingården din og olivenlunden din. I seks dager skal du gjøre dine gjerninger, men den syvende dag hvile, så at din okse må hvile, og ditt pakdyr, og så at sønnen til din tjenestepike og den fremmede må bli forfrisket. Alt som jeg har sagt til dere, skal dere holde, og navn på andre guder skal dere ikke minnes, heller ikke skal det høres fra munnen deres.

Tre ganger i året skal dere feire til meg. Hold festen for de usyrede brød i syv dager. Dere skal ete usyret brød, akkurat som jeg befalte deg, på den fastsatte tiden i den nye månedens måned, for i den gikk du ut fra Egypt. Du skal ikke vises tom for meg. Og du skal holde høstfest for førstegrøden av dine gjerninger, som du sår i din mark, og fullførelsesfest ved årets utgang i forsamlingen av dine gjerninger fra din mark. Tre ganger i året skal alt mannkjønn hos deg vise seg for Herren din Gud. Når jeg driver ut nasjonene fra ditt ansikt og utvider dine grenser, skal du ikke ofre

mitt blod på surdeig, og heller ikke skal fettet av min fest ligge til morgen. Førstegrøden av de første avlingene fra landet ditt skal du bringe inn i Herrens, din Guds hus, du skal ikke koke lam i melken til moren hans. Og se, jeg sender min engel foran deg, så han skal vokte deg på veien, så han kan føre deg inn i det landet som jeg har forberedt for deg. Ta vare på deg selv, og lytt til ham, og vær ikke ulydig mot ham, for han vil ikke holde tilbake deg, for mitt navn er over ham. Hvis dere virkelig hører min stemme, og du gjør alt det jeg befaler deg, og dere holder min pakt, skal dere være mitt spesielle folk blant alle nasjoner, for hele jorden er min, og dere skal være for meg et kongerike av prester og et hellig folk. Disse ord skal du si til Israels sønner: Hvis dere virkelig hører min stemme, og dere gjør alt det jeg sier til deg, skal jeg være fiende av dine fiender, og jeg skal motsette meg dine motstandere. For min engel vil gå som leder for deg og bringe deg til amorittene, hettittene, perissittene, kanaanittene, girgasittene, hivittene og jebusittene, og jeg vil ødelegge dem. Du skal ikke tilbe deres guder, heller ikke tjene dem, du skal ikke gjøre etter deres gjerninger, men du skal rive dem ned i ødeleggelse, og du skal knuse deres søyler fullstendig. Og du skal tjene Herren din Gud, og jeg vil velsigne ditt brød og din vin og ditt vann, og jeg vil vende sykdom bort fra dere. Det vil ikke være noen ufruktbar, heller ikke noen ufruktbar i ditt land; antallet av dine dager vil jeg fylle. Og jeg vil sende frykten foran deg, og jeg vil slå alle de nasjoner med panikk som du går inn i, og jeg vil gjøre alle dine fiender til flyktninger. Og jeg vil sende hornettene foran deg, og du vil drive ut amorittene, hivittene, kanaaneerne og hettittene fra deg. Jeg vil ikke drive dem ut på ett år, så at ikke landet blir øde, og de ville dyr av jorden blir mange mot deg. Litt etter litt vil jeg drive dem ut fra deg, inntil du vokser og arver landet. Og jeg vil sette dine grenser fra Det røde hav til Filistrenes hav, og fra ørkenen til den store elven Eufrat, og jeg vil overgi innbyggerne i landet i deres

hender, og jeg vil drive dem ut fra deg. Ikke skal du inngå pakt med dem og deres guder. Og de skal ikke bosette seg i ditt land, så de ikke får deg til å synde mot meg, for hvis du tjener deres guder, vil disse være en snublestein for deg.

24

Og Moses sa: Gå opp til Herren, du og Aron, og Nadab, og Abiud, og sytti av Israels eldste, og de skal tilbe Herren fra langt borte. Og Moses alene vil komme nær til Gud, men de selv vil ikke nærme seg, og folket vil ikke gå opp sammen med dem. Moses gikk inn og fortalte folket alle Guds ord og forordningene, og hele folket svarte med én stemme og sa: Alle de ordene som Herren talte, vil vi gjøre, og vi vil høre. Og Moses skrev alle Herrens ord, og Moses sto tidlig opp om morgenen og bygde et alter ved foten av fjellet, og tolv steiner for de tolv stammene av Israel. Og han sendte ut de unge mennene av Israels sønner, og de brakte brennoffer og ofret frelseoffer til Gud, kalver. Etter å ha tatt den ene halvdelen av blodet, helte Moses det i boller, men den andre halvdelen av blodet helte han ut mot alteret. Og etter å ha tatt paktens bok, leste han den for folkets ører, og de sa: Alt det Herren har talt, vil vi gjøre og vil vi høre. Etter å ha tatt blodet stenket Moses det på folket og sa: Se, blodet av pakten som Herren gjorde med dere angående alle disse ordene.

Og Moses og Aaron gikk opp, og Nadab, og Abiud, og sytti av Israels eldsteråd. Og jeg så stedet hvor Israels Gud sto, og det under hans føtter var som et verk av safirmurstein, og som selve himmelens himmelhvelv i renhet. Og av Israels utvalgte omkom ikke en eneste, og de ble sett på Guds sted, og de spiste og drakk. Og Herren sa til Moses: Gå opp til meg på fjellet og vær der, og jeg vil gi deg steintavlene, loven og budene som jeg skrev for å lovgi

for dem. Og Moses reiste seg, og Josva som sto ved hans side, og de gikk opp på Guds fjell. Og til de eldste sa de: Vær stille her, inntil vi vender tilbake til dere, og se, Aron og Hur er med dere. Hvis det oppstår noen dom, la dem nærme seg dem. Og Moses og Josva gikk opp på fjellet, og skyen dekket fjellet. Og Guds herlighet kom ned på fjellet Sinai, og skyen dekket det i seks dager, og Herren kalte på Moses på den syvende dag fra midten av skyen. Formen av Herrens herlighet var som brennende ild på toppen av fjellet, foran Israels sønner. Og Moses gikk inn i midten av skyen, og gikk opp på fjellet, og var der på fjellet i førti dager og førti netter.

25

Og Herren talte til Moses og sa, Jeg sa til Israels sønner: Ta imot førstegrøde fra alle som har det i hjertet å gi, og dere skal motta min førstegrøde. Og dette er førstegrøden som dere skal ta imot fra dem: gull, sølv og bronse. og hyacinth, og purpur, og skarlagen dobbelt, og fint lin spunnet, og geitehår, og skinn av vær farget røde, og hyasintblå skinn, og uforgjengeligt tre, og steiner av Sardius, og steiner til graveringen til skulderplaten, og den lange kjortelen. Og du vil gjøre en helligdom til meg, og jeg vil vise meg blant dere. Og du skal gjøre til meg i samsvar med alt det jeg viser deg på fjellet, eksemplet på teltet og eksemplet på alle dets kar, slik skal du gjøre. Og du skal gjøre en ark for vitnesbyrdet av uforgjengelig tre, to og en halv alen i lengden, og en og en halv alen i bredden, og en og en halv alen i høyden. Og du skal overlegge det med rent gull, innvendig og utvendig skal du overlegge det, og du skal lage gullne, vridde lister rundt det. Og du skal lage fire gullringer til den, og du skal feste dem på de fire sidene, to ringer på den ene siden, og to ringer på den andre siden. Du skal gjøre bærestenger av uforgjengeligt tre, og du skal

overtrukke dem med gull, Og du skal føre stengene inn i ringene på sidene av arken, for å bære arken med dem. I ringene på arken skal stengene være ubevegelige. Og du skal legge inn i arken de vitnesbyrdene som jeg vil gi deg. Og du skal lage et nådestol som dekke av rent gull, to og en halv alen i lengden, og en og en halv alen i bredden. Og du skal lage to keruber av hamret gull, og du skal sette dem på begge sider av nådestolen. De skal bli gjort: én kjerub fra den ene siden, og én kjerub fra den andre siden av nådestolen, og du skal gjøre de to keruber på de to sidene. Kjerubene vil strekke vingene sine ovenfra, og overskygge nådestolen med vingene sine, og ansiktene deres vil være vendt mot hverandre; mot nådestolen vil kjerubenes ansikter være. Og du skal plassere nådestolen på arken ovenfra, og inn i arken skal du legge vitnene som jeg gir deg. Og jeg vil gjøre meg kjent for deg derfra, og jeg vil tale til deg fra over nådesetet, mellom de to kjerubene som er på vitnebyrdet ark, og i samsvar med alt det jeg befaler deg angående Israels sønner. Og du skal lage et gyllent bord av rent gull, to alen i lengde, og én alen i bredde, og halvannen alen i høyde. Og du skal lage vridd gylne lister rundt den, og du skal lage en kant på en håndsbredd rundt den,

Og du skal lage en vridd list rundt kronen. Og du skal lage fire gullringer, og du skal sette de fire ringene på de fire delene av føttene dens ved kronen. Og ringene skal være til hylstre for bærestengene, slik at bordet kan løftes med dem. Og du skal lage stengene av uforgjengelig tre, og du skal overlegge dem med rent gull, og bordet skal bæres med dem. Og du skal lage skålene dens, og røkelseskarene, og drikkoffer-skålene, og koppene som du skal helle i dem, av rent gull skal du lage dem. Og du skal plassere skuebrød på bordet foran meg kontinuerlig.

Og du skal lage en lysestake av rent gull, hamret skal du lage lysestaken, dens skaft, og grenene, og bollene, og knoppene, og liljene skal være av den. Seks grener gikk ut fra sidene, tre grener av lysestaken fra den ene siden av den, og tre grener av lysestaken fra den andre siden. Og tre boller gravert mandelformet, i den ene grenen en knopp og en lilje, således for de seks grenene som går ut fra lysestaken. Og i lysestaken fire boller gravert mandelformet; i den ene grenen knotter og liljene av den. Knoppen ved de to rørene fra den, og knoppen ved de fire rørene fra den, således for de seks grenene som går ut fra lysestaken, og i lysestaken fire boller gravert mandelformet. Knoppene og grenene skal være ut av den, hele som drevet arbeid av ett stykke rent gull. Og du skal lage syv lamper til den, og du skal sette lampene på plass, og de skal lyse fra den ene siden. Og du skal gjøre røkelseskaret dens og basene dens av rent gull. Alle disse karene veide ett talent rent gull. Se, du skal gjøre det i henhold til den formen som ble vist deg på fjellet.

26

Og teltet skal du gjøre av ti forhenger av tvinnet finlin, og blått, og purpur, og skarlagen tvinnet, med keruber i vevet arbeid skal du gjøre dem. Lengden av det ene teppet skal være åtte og tyve alen, og bredden fire alen skal det ene teppet være, det samme målet skal være for alle teppene. Fem tepper skal være festet sammen, det ene til det andre, og fem tepper skal være sammenfestet, det ene til det andre. Og du skal gjøre blå løkker på kanten av det ene gardinets ene del ved sammenføyningen, og slik skal du gjøre på kanten av det ytre gardinet ved den andre sammenføyningen. Femti kroker skal du gjøre på det ene forhenget, og femti kroker skal du gjøre på den delen av forhenget ved sammenføyningen av det andre, motsatte som faller mot

hverandre på hver. Og du skal lage femti gullringer, og du skal sammenføye forhenget, det ene til det andre, med ringene, og teltet vil være ett. Og du skal lage hårete skinn som dekning over teltet; elleve skinn skal du lage. Lengden av det ene teppet skal være tretti alen, og bredden av det ene teppet fire alen; det samme målet skal være for de elleve teppene. Og du skal føye sammen de fem hudene, og de seks hudene, og du skal brette den sjette huden dobbelt foran teltet. Og du skal lage femti kroker på kanten av det ene teppet, det som er i midten ved sammenføyningen, og femti kroker skal du lage på kanten av teppet som føyer sammen det andre.

Og du skal lage femti bronseringer, og du skal føye ringene gjennom løkkene, og du skal føye skinnene sammen, og det vil være ett. Og du skal legge det overskytende av teltets tepper under, den gjenværende halvdelen av teppet skal du dekke over det overskytende av teltets tepper, du skal dekke baksiden av teltet. En alen fra denne siden og en alen fra den siden, av det overskytende av gardinene, av lengden av gardinene til teltet, skal henge ned over sidene av teltet på begge sider, slik at det dekker. Og du skal lage et dekke til teltet av værhud farget rødt, og dekker av hyasintblå skinn ovenpå.

Og du skal lage pilarer til teltet av uforgjengelig tre. Ti alen skal du gjøre den ene søylen, og én og en halv alen bredden av den ene søylen. To tapper til hver stolpe, tilsvarende den ene til den andre, slik skal du gjøre for alle stolpene til teltet. Og du skal gjøre søyler til teltet, tjue søyler på siden som vender mot nord. Og du skal lage førti sølvbaser til de tyve søylene, to baser til hver søyle på begge sider av den, og to baser til hver søyle på begge sider av den. Og den andre siden mot sør, tjue søyler, og førti sølvbaser til dem, to baser til den ene søylen på begge sider av den, og to baser

til den ene søylen på begge sider av den. Og bak på teltet, på den delen som vender mot havet, skal du gjøre seks søyler. Og du skal gjøre to søyler på hjørnene av teltet på baksiden. Og det vil være likt nedenfra, i samsvar med det samme vil de være like fra hodene inn i ett møte. Slik skal du gjøre med begge de to hjørnene, la dem være like. Og det skal være åtte søyler, og basene deres skal være av sølv, seksten, to baser for den ene søylen på begge sider av den, og to baser for den ene søylen. Og du skal lage stenger av uforgjengelig tre, fem til den ene søylen på den ene siden av teltet, og fem stenger til stolpen på den ene siden av teltet, den andre, og fem stenger til stolpen på den bakre siden av teltet mot havet. Og den midtre stangen mellom søylene skal strekke seg fra den ene siden til den andre siden. Og søylene skal du overlegge med gull, og ringene skal du gjøre av gull, som du skal føre stengene inn i, og stengene skal du overlegge med gull. Og du skal reise opp teltet ifølge den form som ble vist deg på fjellet.

Og du skal lage et forheng av blått, purpur og spunnet skarlagen, og vevd fint lin; et vevd arbeid skal du gjøre det med kjeruber. Og du skal plassere det på fire uforgjenelige søyler overtrukket med gull, og kapitelene deres skal være av gull, og de fire basene deres skal være av sølv. Og du skal plassere forhenget på søylene, og du skal bringe arken med vitnesbyrdet inn der, innenfor forhenget, og forhenget skal skille for dere mellom det hellige og det aller helligste. Og du skal dekke arken med vitnesbyrdet med forhenget i det Aller helligste. Og du skal plassere bordet utenfor forhenget, og lysestaken overfor bordet på den delen av teltet som vender mot sør, og bordet skal du plassere på den delen av teltet som vender mot nord. Og du skal lage et dekke til døren av teltet av blått og purpur og skarlagen spunnet garn og tvinnet fint lin, et brodert arbeid. Og du skal lage fem søyler til forhenget, og du skal overlegge dem med gull, og

kapitelene deres skal være gylne, og du skal støpe fem bronsebaser til dem.

27

Og du skal gjøre et alter av uforgjengelig tre, fem alen i lengde og fem alen i bredde, alteret skal være firkantet, og tre alen i høyde. Og du skal lage hornene på de fire hjørnene, hornene skal være ut av det, og du skal dekke dem med bronse. Og du skal lage en krans til alteret, og dekselet til det, og skålene til det, og kjøttkrokene til det, og ildkaret til det, og alle karene til det skal du lage av bronse. Og du skal gjøre til det et rist i nettverk av bronse, og du skal gjøre til risten fire bronseringer under de fire sidene. Og du skal legge dem under alterets rist fra nedenfor, og risten skal nå til alterets halvdel. Og du skal lage bærestenger til alteret av uforgjengelig tre, og du skal overtrekke dem med bronse. Og du skal føre stengene inn i ringene, og la dem være stenger langs siden av alteret når det skal løftes. Hult og sømløst skal du gjøre det, i henhold til det som ble vist deg på fjellet, slik skal du gjøre det. Og du skal gjøre en gård til teltet, på den siden som vender mot sør, forheng til gården av tvinnet fint lin, lengde hundre alen på den ene siden. Og søylene deres var tjue, og basene deres var tjue av bronse, og ringene deres og holderne var av sølv. Således på den siden som vender mot øst: tepper på hundre alens lengde, og deres søyler var tjue, og deres baser var tjue av bronse, og ringene og hektene på søylene, og deres baser var overtrukket med sølv. Men bredden av gården mot havet: forheng på femti alen, deres søyler ti, og deres baser ti. Og bredden av gården mot sør: forheng på femti alen, deres søyler ti, og deres baser ti. Og forhenget på den ene siden var femten alen høyt, med tre pilarer og tre baser. Og den andre siden femten alen av gardinene i høyden, søylene deres tre, og basene deres tre. Og ved porten til

gården var det et dekke, tjue alen i høyden, av blått, purpur og skarlagen tvinnet garn, og fint lin tvinnet med brodereriets mangfoldighet, deres søyler var fire, og deres baser var fire. Alle søylene i gården rundt var overtrukket med sølv, og kapitelene deres var av sølv, og basene deres var av bronse. Men lengden av gården var hundre på hundre, og bredden femti på femti, og høyden fem alen av tvinnet fin lin, og basene deres var av bronse. Og hele konstruksjonen og alle verktøyene og pluggene til gården var av bronse.

Og du skal befale Israels sønner å ta til deg ren, banket olje fra upressede oliven til lys, for at lampen skal brenne stadig. I vitnesbyrdets telt, utenfor forhenget som er over pakten, skal Aron og hans sønner brenne det fra kveld til morgen, foran Herren, en evig forordning for deres generasjoner fra Israels sønner.

28

Og du skal bringe nær til deg selv både Aaron, din bror, og hans sønner, fra Israels sønner, for å tjene som prester for meg: Aaron, og Nadab, og Abiud, og Eleazar, og Ithamar, Aarons sønner. Og du skal gjøre en hellig kjortel til Aaron, din bror, til ære og herlighet. Og du, snakk til alle de vise i sinn, som jeg fylte med visdoms ånd og oppfatning, og de skal lage den hellige kjortelen til Aron for det hellige, som han skal tjene som prest for meg i. Og disse er klærne som de skal lage: brystplaten, skulderplagget, langkjolen, den vevde tunikaen, turbanen og beltet, og de skal lage hellige klær til Aron og hans sønner for å tjene som prester for meg. Og de selv skal ta gullet, hyasinten, purpuret, skarlagenet og finlinnet. Og de skal lage skulderplagget av tvunnet finlin, et vevd arbeid av en vever. To skulderstykker som sammenføyer vil være til ham, den ene til den andre, tilpasset

på de to delene. Og stoffet til skulderstykkene som er på den, skal i henhold til arbeidet være av rent gull, og blått, og purpur, og skarlagen tvinnet garn, og tvinnet finlin. Og du skal ta de to smaragdsteinene og gravere navnene til Israels sønner i dem. Seks navn på den ene steinen, og de seks gjenværende navnene på den andre steinen etter deres fødsler. Steinhuggingsarbeid, gravering av segl skal du skjære inn i de to steinene med navnene til Israels sønner. Og du skal plassere de to steinene på skuldrene av efoden, steiner til minne er de for Israels sønner, og Aron skal bære navnene til Israels sønner foran Herren på sine to skuldre, til minne om dem. Og du skal lage skulderstykker av rent gull. Og du skal lage to frynsede kjeder av rent gull, sammenvevd med blomster, et arbeid av fletting, og du skal feste de frynsede, flettede kjedene på skulderstykkene, ved deres skulderstykker på forsiden.

Og du skal lage en brystplate for dommene, et vevers arbeid, i samsvar med efodens mønster skal du lage den av gull, og blått, og purpur, og skarlagen tvinnet garn, og fint lin tvinnet. Du skal gjøre det firkantet, det vil være dobbelt, et spann i lengde og et spann i bredde. Og du skal veve i det et stoff satt med steiner i fire rader; en rad av steiner vil være sardius, topas og smaragd, den første raden. Og den andre raden: karfunkel, safir og jaspis. Og den tredje raden: ligurium, agat, ametyst. Og den fjerde raden: krysoлitt, beryll og onyks, innkapslet i gull og bundet sammen i gull, skal de være ordnet etter sin rad. Og steinene skal være fra navnene til Israels sønner, tolv i henhold til deres navn, inngraveringer av segl, hver i henhold til navnet skal de være for tolv stammer. Og du skal lage flettede kanter på oraklet, et kjedeliknende arbeid av rent gull. Og Aaron skal ta navnene på Israels sønner på dommens brystsmykke på brystet, når han går inn i helligdommen, som et minne foran Gud. Og du skal plassere

manifestasjonen og sannheten på dommens brystplate, og den skal være på Arons bryst når han går inn i det hellige foran Herren, og Aron skal bære Israels sønners dommer på brystet foran Herren kontinuerlig. Og du skal lage et helt blått underplagg som er en lang kjortel. Og åpningen skal være i midten av den, med en kant rundt åpningen, vevd arbeid, sammenføyningen sammenvevd av den, slik at den ikke skal revne. Og du skal gjøre små granatepler under båndet av kjortelen nedenfra, som blomstrende granatepler, av blått, purpur og skarlagen spunnet, og fint lin tvinnet, under båndet av kjortelen rundt omkring. Den samme form: gylne små granatepler og bjeller mellom disse rundt omkring. Fra et gyllent granateple og en dodona, og blomstret på kanten av kjortelen rundt, Og Aarons stemme skal være hørbar når han tjener, når han går inn i helligdommen foran Herren, og når han går ut, så han ikke dør. Og du skal lage en ren gylden plate, og du skal gravere på den en seglgravering: Helligdom for Herren. Og du skal plassere det på tvinnet blått stoff, og det skal være på turbanen, på forsiden av turbanen skal det være. Og det vil være på Arons panne, og Aron vil løfte bort syndene ved de hellige ting, så mange som Israels sønner ville hellige av alle deres hellige gaver, og det vil være på Arons panne kontinuerlig, akseptabelt for dem foran Herren.

Og de prydede kjortlene av fint lin, og du skal lage en turban av fint lin, og et belte skal du lage, et brodert arbeid. Og til Aarons sønner skal du gjøre tuniker og belter, og turbaner skal du gjøre til dem til ære og herlighet. Og du skal kle dem på Aron, din bror, og hans sønner med ham, og du skal salve dem, og du skal fylle deres hender, og du skal hellige dem, så de kan tjene som prester for meg. Og du skal lage linen bukser til dem for å dekke deres kropps nakenhet; fra midjen til lårene skal de være. Og Aron og hans sønner skal ha dem når de går inn i vitnesbyrdets telt, eller når de

nærmer seg for å tjene ved det hellige alter, og de skal ikke bringe synd over seg selv, så de ikke dør. Dette er en evig lov for ham og for hans ætt etter ham.

29

Og dette er det du skal gjøre med dem: du skal hellige dem, slik at de kan tjene som prester for meg. Du skal ta en kalv fra oksene, og to vær uten lyte, og usyret brød eltet i olje, og usyrede vafler salvet i olje, av finmel fra hvete skal du gjøre dem. Og du skal plassere dem i en kurv, og du skal bringe dem i kurven, og kalven, og de to værene. Og du skal bringe Aaron og sønnene hans til døren av vitnesbyrdets telt, og du skal vaske dem med vann. Og etter å ha tatt klærne, skal du kle Aron, din bror, med den lange kjortelen, skulderstykket og brystplaten, og du skal feste brystplaten til skulderstykket på ham. Og du skal plassere turbanen på hodet hans, og du skal plassere den hellige platen på turbanen. Og du skal ta salvingsoljen, og du skal helle den på hodet hans, og du skal salve ham. Og du skal bringe hans sønner fram, og du skal kle dem i tuniker. Og du skal binde beltene på dem, og du skal sette turbanene på dem, og prestedømmet skal være deres til meg for evig tid, og du skal innvie Arons hender og hendene til sønnene hans. Og du skal bringe kalven til døren av vitnesbyrdets telt, og Aron og hans sønner skal legge sine hender på kalvens hode, foran Herren, ved døren av vitnesbyrdets telt. Og du skal slakte kalven foran Herren, ved døren til vitnesbyrdets telt. Og du skal ta av blodet fra kalven, og du skal plassere det på hornene av alteret med fingeren din, men alt det gjenværende blodet skal du helle ut ved foten av alteret. Og du skal ta alt fettet som er på magen, og lappen av leveren, og de to nyrene, og fettet som er på dem, og du skal legge det på alteret. Men kjøttet av

kalven, og huden, og møkken skal du brenne opp med ild utenfor leiren, for det er synd.

Og du skal ta den ene væren, og Aron og hans sønner skal legge sine hender på værens hode. Og du skal slakte ham, og etter å ha tatt blodet skal du helle det rundt alteret. Og væren skal du skjære i to etter lemmene, og du skal vaske innvollene og føttene med vann, og du skal legge dem på stykkene sammen med hodet. Og du skal ofre hele væren på alteret, et brennoffer til Herren, til en duft av vellukt, det er røkelse til Herren. Og du skal ta den andre væren, og Aron og hans sønner skal legge sine hender på værens hode. Og du skal slakte ham, og du skal ta av hans blod, og du skal legge det på loben av Arons høyre øre, og på spissen av den høyre hånden, og på spissen av den høyre foten, og på lobene av hans sønners høyre ører, og på spissene av deres høyre hender, og på spissene av deres høyre føtter. Og du skal ta av blodet fra alteret og av salvingsoljen, og du skal sprinkle på Aron og på hans kjortel, og på hans sønner og på hans sønners kjortler sammen med ham, og han selv skal bli helliggjort og hans kjortel, og hans sønner og hans sønners kjortler sammen med ham, men blodet av væren skal du helle rundt alteret. Og du skal ta fra væren fettet hans, og fettet som dekker buken, og lappen av leveren, og de to nyrene, og fettet som er på dem, og den høyre armen, for dette er fullførelse. Og ett brød med olje, og en kake fra kurven med det usyrede brødet som var satt frem for Herren. Og du skal plassere alt på hendene til Aron og på hendene til sønnene hans, og du skal avsondre dem som et offer foran Herren. Og du skal ta dem fra hendene deres, og du skal ofre dem opp på brennofferets alter til en velluktende duft foran Herren; det er et offer til Herren. Og du skal ta brystplaten fra innvielsens vær, som er Arons, og du skal avsondre den som en gave foran Herren, og den skal være din del. Og du skal hellige brystet som er et bidrag, og armen som er et

heveofferet, som er skilt ut og som er tatt bort fra innvielsens vær, fra Aron og fra sønnene hans. Og det skal være for Aron og hans sønner en evig lov fra Israels barn, for dette er et bidrag, og det skal være en offergave fra Israels barn av frelsesofringene fra Israels barn, en offergave til Herren.

Og den hellige kledningen som tilhører Aron, skal tilhøre sønnene hans etter ham, for å salve dem i den og innvie hendene deres. Syv dager skal den prest av hans sønner som trer i hans sted iføre seg dem, han som skal gå inn i vitnesbyrdets telt for å tjene i helligdommen. Og du skal ta innvielsesværen, og du skal koke kjøttet på et hellig sted. Og Aron og hans sønner skal spise kjøttet av væren og brødene i kurven ved døren til vitnesbyrdets telt. De skal ete dem som de ble helliget med, for å innvie deres hender og hellige dem, og en fremmed skal ikke ete av dem, for de er hellige. Hvis noe blir etterlatt av kjøttet fra innvielsesofferet og av brødene til om morgenen, skal du brenne opp restene med ild, det skal ikke spises, for det er hellig.

Og du skal gjøre med Aaron og sønnene hans således ifølge alt det jeg befalte deg, i syv dager skal du innvie deres hender. Og syndekalven skal du gjøre på renselsens dag, og du skal rense alteret når du helliger deg ved det, og du skal salve det for å hellige det. Syv dager skal du rense alteret, og du skal hellige det, og alteret vil være hellig av det hellige, enhver som rører ved alteret, skal bli helliggjort. Og dette er det du skal gjøre på alteret: to årsgamle lam uten lyte hver dag på alteret kontinuerlig, et kontinuerlig offer.

Det ene lammet skal du gjøre om morgenen, og det andre lammet skal du gjøre om kvelden. Og en tiendedel fin mel blandet i slått olje, en fjerdedel av en hin, og et drikkoffer på en fjerdedel

av en hin vin til det ene lammet. Og det andre lammet skal du gjøre om kvelden, ifølge morgenofferet og ifølge dets drikkoffer, skal du gjøre det til en velluktende duft, et offer til Herren. Et stadig offer gjennom deres generasjoner, ved døren til vitnesbyrdets telt foran Herren, der jeg vil gjøre meg kjent for deg derfra, for å tale til deg. Og jeg vil utnevne der for Israels sønner, og jeg vil bli helliget i min herlighet. Og jeg vil hellige vitnesbyrdets telt og alteret, og Aron og hans sønner vil jeg hellige til å tjene som prester for meg. Og jeg skal bli påkalt blant Israels sønner, og jeg vil være deres Gud. Og de skal kjenne at jeg er Herren deres Gud, han som førte dem ut fra Egypts land, for å bli påkalt av dem og være deres Gud.

30

Og du skal gjøre et alter for røkelse av uforgjengelig ved. Og du skal gjøre det én alen i lengde og én alen i bredde, det skal være firkantet, og to alen i høyde, hornene skal være ut fra det. Og du skal overlegge med rent gull risten hans, og veggene hans rundt omkring, og hornene hans, og du skal lage til den en vridd gyllen krone rundt omkring. Og du skal lage to rene gullringer under den vridde kronen, på de to sidene skal du lage dem, og de skal være holdere for stengene, slik at man kan bære det med dem. Og du skal lage stenger av uforgjengelig tre, og du skal overlegge dem med gull. Og du skal plassere det foran forhenget som er over vitnebyrdens ark, der jeg vil åpenbare meg for deg. Og Aron skal brenne fin sammensatt røkelse på det hver morgen, når han stelle lampene, skal han brenne røkelse på det. Og når Aron tender lampene sent, skal han brenne røkelse på det. Stadig røkelse, alltid foran Herren, gjennom deres slekter. Og han skal ikke bringe annen røkelse på det, offering, offer, og drikkoffer skal du ikke helle på det. Og Aron skal gjøre soning på dets horn en gang i året

med renselsens blod, han skal rense det for deres generasjoner, det er det aller helligste for Herren.

Og Herren talte til Moses og sa, Hvis du tar folketellingen av Israels sønner ved deres inspeksjon, og hver av dem vil gi løsepenger for sin sjel til Herren, så vil det ikke være fall blant dem ved deres inspeksjon. Og dette er det de vil gi, så mange som passerer over inspeksjonen: den halve didrakma, det som er i henhold til den hellige didrakma, tjue oboler er didrakmaen, og den halve didrakma er et bidrag til Herren. Alle som passerer gjennom mønstringen fra tjue år gammel og oppover, skal gi bidraget til Herren. Den rike skal ikke legge til, og den fattige skal ikke gi mindre enn halvparten av didrakmen når de gir bidraget til Herren, for å sone for sjelene deres. Og du skal ta sølvet fra bidragene fra Israels sønner, og du skal gi det til tjenesten ved vitnesbyrdets telt, og det skal være et minnemerke for Israels sønner foran Herren, til å sone for deres sjeler. Og Herren talte til Moses og sa, Gjør et bronsekar, og en bronsesokkel til det, for å vaske seg, og du skal plassere det mellom vitnesbyrdets telt og alteret, og du skal helle vann i det. Og Aron og sønnene hans skal vaske hendene og føttene med vann fra det. Når de går inn i vitnesbyrdets telt, skal de vaske seg med vann, og de skal ikke dø, når de nærmer seg alteret for å tjene og ofre brennofrene til Herren. De skal vaske hendene og føttene med vann når de går inn i vitnesbyrdets telt, de skal vaske seg med vann, så de ikke dør, og det skal være en evig lov for dem, for ham og hans etterkommere etter ham. Og Herren talte til Moses og sa, Og du skal ta krydder, den utvalgte myrraens blomst fem hundre sikler, og av velluktende kanel halvdelen av dette to hundre og femti, og av velluktende kalmus to hundre og femti, og av iris fem hundre sikler av det hellige, og olje fra oliven, én hin. Og du skal lage det til en hellig salvingsolje, en salve laget med salvemakeres kunst,

en hellig salvingsolje skal det være. Og du skal salve fra det vitnesbyrdets telt, og arken til vitnesbyrdets telt, og alle dens kar, og lysestaken og alle karene dens, og røkelsealteret, og alteret for brennofrene og alle dets kar, og bordet og alle dets kar, og vaskekarret. Og du skal hellige dem, og de vil være det aller helligste, alle som rører ved dem vil bli helliget. Og du skal salve Aaron og sønnene hans, og du skal hellige dem til å tjene som prester for meg. Og til Israels sønner skal du tale og si: Hellig salvingsolje skal dette være for dere gjennom deres generasjoner. På menneskets kjøtt skal det ikke salves, og i henhold til denne sammensetningen skal dere ikke gjøre det samme for dere selv, hellig er det, og en helligdom skal det være for dere. Den som gjør likeledes, og den som gir av det til en fremmed, skal bli utryddet fra sitt folk.

Og Herren sa til Moses: Ta for deg selv krydderier, myrra, onyks, velluktende galbanum og gjennomsiktig røkelse, det skal være like deler av hver. Og de vil lage røkelse til ham, salveblanders arbeid, blandet, et rent og hellig arbeid. Og du skal slå noe fint fra disse, og du skal plassere det foran vitnebyrdet i vitnesbyrdets telt, hvorfra jeg vil gjøre meg kjent for deg, det aller helligste skal røkelsen være for dere. I henhold til denne sammensetningen skal dere ikke gjøre noe for dere selv, det skal være en helligdom for dere til Herren. Hvem som gjør likeledes for å lukte på det, vil omkomme fra sitt folk.

31

Og Herren talte til Moses og sa, Se, jeg har kalt ved navn Besalel, sønn av Uri, sønn av Hur, fra Judas stamme. Og jeg fylte ham med guddommelig ånd av visdom og forstand og kunnskap, til å tenke i hver gjerning, og å designe, å arbeide gullet og sølvet

og bronsen og hyasinten og purpuren og det spunnede skarlagenet, og steinarbeidet, og i tømrerarbeidet med tre, å arbeide etter alle arbeidene. Og jeg ga ham og Eliab, sønn av Ahisamach, fra Dans stamme, og til hvert forstandig hjerte har jeg gitt forstand, Og de vil lage alt det jeg befalte deg: vitnesbyrdets telt, paktens ark, nådestolen som er på den, og teltets utstyr, og altrene, og bordet og alle karene dets, og den rene lysestaken og alle karene dens og bassenget og basen hans og de liturgiske kledene til Aaron, og kledene til sønnene hans for å tjene som prester for meg, og salvingsoljen, og røkelsen av den hellige sammensetning, i henhold til alt som jeg befalte deg, skal de gjøre.

Og Herren talte til Moses og sa, Og du skal befale Israels sønner og si: Se, og mine sabbater skal dere holde, det er et tegn mellom meg og dere gjennom deres generasjoner, så dere skal vite at jeg er Herren som helliger dere. Og dere skal holde sabbatene, fordi dette er hellig for Herren for dere. Den som vanhelliger det, skal døden dø. Enhver som gjør arbeid på det, den sjel skal bli utryddet fra midten av sitt folk. I seks dager skal du gjøre gjerninger, men den syvende dag er sabbat, en hellig hvile for Herren. Enhver som gjør arbeid på den syvende dag skal drepes. Og Israels sønner skal holde sabbatene, å feire dem gjennom sine generasjoner En evig pakt mellom meg og Israels sønner, et evig tegn mellom meg og dem, fordi Herren på seks dager skapte himmelen og jorden, og på den syvende dagen hvilte han og tok hvile. Og han gav Moses, da han sluttet å tale til ham på fjellet Sinai, de to tavlene med vitnesbyrdet, steintavler skrevet med Guds finger.

Og da folket så at Moses hadde forsinket å gå ned fra fjellet, kom folket sammen ved Aron, og de sier til ham: Stå opp og gjør oss guder som vil gå foran oss, for denne Moses, mannen som førte oss ut fra Egypts land, vi vet ikke hva som har blitt med ham. Og Aaron sier til dem: Ta av de gylne øreringene som er i ørene til kvinnene deres og døtrene, og bring dem til meg. Og alt folket tok av seg de gylne øreringene som var i ørene deres, og brakte dem til Aron. Og han mottok dem fra deres hender, og formet dem med griffelen, og gjorde dem til en støpt kalv, og sa: Disse er dine guder, Israel, som førte deg opp fra Egypts land. Og da Aaron hadde sett dette, bygde han et alter foran det, og Aaron forkynte og sa: I morgen er det fest for Herren. Og han stod tidlig opp neste dag, brakte opp brennoffer og bar fram frelseoffer, og folket satte seg ned for å spise og drikke, og de reiste seg for å leke.

Og Herren talte til Moses og sa: Gå med hast, stig ned herfra, for ditt folk som du førte ut fra Egypts land, har handlet lovløst. De overtrådte raskt fra den veien som jeg befalte dem. De gjorde seg selv en kalv, og de har tilbedt den, og de har ofret til den, og de sa: Disse er dine guder, Israel, som førte deg opp fra Egypts land. Og nå, tillat meg, og i min vrede mot dem vil jeg ødelegge dem, og jeg vil gjøre deg til et stort folk. Og Moses ba inntrengende foran Herren Gud, og sa: Hvorfor, Herre, vredes du i vrede mot ditt folk, som du førte ut fra Egypts land med stor styrke og med din høye arm? La aldri egypterne si: Med ondskap førte han dem ut for å drepe dem i fjellene og for å ødelegge dem fra jorden. Stans din vredes harm, og vær nådig mot ditt folks ondskap, Etter å ha husket Abraham og Isak og Jakob, dine tjenere, som du sverget til ved deg selv, og du talte til dem og sa: Jeg vil mangfoldiggjøre deres ætt som stjernene på himmelen i mengde, og hele dette landet som du sa du ville gi dem, og de skal eie det til evig tid. Og Herren ble forsont for å bevare sitt folk.

Og Moses vendte tilbake og gikk ned fra fjellet, og de to tavlene av vitnesbyrdet var i hendene hans, steintavler innskrevet på begge av deres deler, på den ene siden og på den andre siden var de skrevet. Og tavlene var Guds verk, og skriften var Guds skrift inngravert i tavlene. Og da Josva hadde hørt stemmen av folket som ropte ut, sier han til Moses: Det er stemme av krig i leiren. Og han sier: Det er ikke stemmen til de som leder i styrke, heller ikke stemmen til de som leder flukten, men stemmen til de som leder vinsangen hører jeg.

Og da han nærmet seg leiren, ser han kalven og dansene, og Moses ble sint i sinne og kastet de to tavlene fra hendene sine, og knuste dem ved foten av fjellet. Og etter å ha tatt kalven som de hadde laget, brant han den i ild, og malte den til fint støv, og strødde den i vannet, og ga det å drikke til Israels sønner. Og Moses sa til Aaron: Hva har dette folket gjort mot deg, siden du har brakt en så stor synd over dem? Og Aron sa til Moses: Ikke vær sint, herre, for du vet jo dette folkets drift. De sier nemlig til meg: Gjør oss guder som skal gå foran oss, for denne Moses, mannen som førte oss ut av Egypt, vi vet ikke hva som har skjedd med ham. Og jeg sa til dem: Hvis noen har gullsmykker, ta dem av, og de ga dem til meg, og jeg kastet dem inn i ilden, og denne kalven kom ut. Og da Moses så at folket var blitt spredt, for Aron hadde spredt dem til spott for deres motstandere Moses stod ved leirens port og sa: Hvem er for Herren? La ham komme til meg. Da kom alle Levis sønner sammen til ham. Og han sier til dem: Dette sier Herren, Israels Gud: Sett hver sitt sverd på låret, og gå gjennom og vend tilbake fra port til port gjennom leiren, og drep hver sin bror, og hver sin nabo, og hver sin nærmeste. Og Levis sønner gjorde som Moses talte til dem, og det falt av folket på den dagen omkring tre tusen menn. Og Moses sa til dem: Dere har fylt

deres hender i dag for Herren, hver i sin sønn eller i sin bror, for å få gitt over dere velsignelse.

Og det skjedde dagen etter at Moses sa til folket: Dere har syndet en stor synd, og nå vil jeg gå opp til Gud, så jeg kan gjøre soning for synden deres. Moses returnerte til Herren og sa: Jeg ber deg, Herre, dette folket har syndet en stor synd, og de har gjort seg selv gylne guder. Og nå, hvis du virkelig forlater dem deres synd, så forlat den, men hvis ikke, så utslett meg fra din bok som du har skrevet. Og Herren sa til Moses: Hvis noen har syndet for meg, vil jeg viske dem ut fra min bok. Nå, men gå, gå ned, og led dette folket inn i det stedet som jeg sa til deg. Se, min engel vil gå foran deg, men den dagen jeg besøker dem, vil jeg bringe deres synd over dem. Og Herren slo folket på grunn av det de hadde gjort med kalven, som Aaron hadde laget.

33

Og Herren sa til Moses: Gå foran, dra opp herfra, du og ditt folk, som du førte ut fra Egypts land, inn i det landet som jeg sverget til Abraham og Isak og Jakob, da jeg sa: Til deres ætt vil jeg gi det. Og jeg vil sende min engel foran deg, og han vil drive ut amorittene, hettittene, perissittene, girgasittene, hivittene, jebusittene og kanaanittene. Og jeg vil føre deg inn i et land som flyter med melk og honning, men jeg vil ikke gå opp med deg, fordi du er et stivnakket folk, så jeg ikke skal fortære deg på veien. Og da folket hørte dette onde ordet, sørget de. Og Herren sa til Israels sønner: Dere er et stivnakket folk, se til, at jeg ikke bringer en annen plage over dere og fortærer dere. Ta derfor nå av dere deres prydelseskapper og verdslige pynt, og jeg vil vise deg hva jeg vil gjøre med deg. Og Israels sønner tok av seg sine prydelser og sine klær fra fjellet Horeb. Og Moses tok sitt telt og slo det opp

utenfor leiren, langt fra leiren, og det ble kalt Vitnesbyrdets telt, og det skjedde at alle som søkte Herren gikk ut til teltet som var utenfor leiren. Når Moses gikk inn i teltet utenfor leiren, sto alle folket og så på, hver ved døren til sitt telt, og de observerte Moses som gikk bort inntil han gikk inn i teltet. Så snart Moses gikk inn i teltet, kom skysøylen ned og stod ved døren til teltet, og talte til Moses. og talte til Moses. Og alle folket så skysøylen stå ved inngangen til teltet, og alle folket reiste seg og tilba, hver fra inngangen til sitt eget telt. Og Herren talte til Moses, ansikt til ansikt, som når noen taler til sin egen venn, og han returnerte til leiren, men tjeneren Josva, Nuns sønn, en ung mann, forlot ikke teltet.

Og Moses sa til Herren: Se, du sier til meg: Før dette folket opp, men du har ikke gjort kjent for meg hvem du vil sende med meg. Men du sa til meg: Jeg kjenner deg fremfor alle, og du har nåde hos meg. Hvis jeg derfor har funnet nåde for ditt åsyn, så åpenbar deg selv for meg, slik at jeg tydelig må se deg, så jeg må være en som har funnet nåde for ditt åsyn, og slik at jeg må vite at ditt folk er denne store nasjonen. Og han sier: Selv vil jeg gå foran deg, og jeg vil gi deg hvile. Og han sier til ham: Hvis ikke du selv går med, så før meg ikke opp herfra. Og hvordan vil det sannelig bli kjent at jeg og ditt folk har funnet nåde hos deg, hvis ikke ved at du reiser med oss? Og jeg og ditt folk vil bli herliggjort fremfor alle nasjoner som er på jorden. Og Herren sa til Moses: Også dette ordet som du har talt, vil jeg gjøre. For du har funnet nåde for mitt åsyn, og jeg kjenner deg fremfor alle andre. Og han sier: Vis deg selv for meg. Og han sa: Jeg vil passere forbi foran deg i min herlighet, og jeg vil kalle på mitt navn, Herren, foran deg, og jeg vil vise miskunn mot den jeg viser miskunn, og jeg vil ha medfølelse med den jeg har medfølelse med. Og han sa: Du vil ikke være i stand til å se mitt ansikt, for intet menneske kan se mitt ansikt og

leve. Og Herren sa: Se, det er et sted hos meg, du skal stå på klippen, Når min herlighet passerer forbi, vil jeg plassere deg i en kløft i klippen, og jeg vil dekke deg med min hånd, inntil jeg har passert forbi. Og jeg vil fjerne hånden, og da vil du se det som er bak meg, men ansiktet mitt skal ikke sees av deg.

34

Og Herren sa til Moses: Hugg ut for deg selv to steintavler, som de første, og gå opp til meg på fjellet, og jeg vil skrive på tavlene de ord som var på de første tavlene, som du knuste. Og bli klar til morgenen, og du skal gå opp på fjellet Sinai, og du skal stå for meg der på toppen av fjellet. Og ingen skal gå opp med deg, heller ikke skal noen bli sett på hele det fjellet, og sauene og oksene skal ikke beite i nærheten av det fjellet. Og han hugg ut to steintavler, akkurat som de første, og Moses stod tidlig opp og gikk opp på fjellet Sinai, slik som Herren hadde befalt ham, og Moses tok med seg de to steintavlene. Og Herren gikk ned i en sky, og sto ved ham der, og kalte på Herrens navn. Og Herren gikk forbi foran hans ansikt, og Herren Gud kalte: medfølende og barmhjertig, tålmodig og rik i barmhjertighet og sann, og bevarer rettferdighet og barmhjertighet inn i tusener, tar bort lovløsheter og urettferdighet og synder, og vil ikke rense den skyldige, bringer fedrenes lovløsheter over barn og over barns barn til tredje og fjerde generasjon. Og Moses skyndte seg, bøyde seg ned mot jorden og tilbad, Og han sa: Hvis jeg har funnet nåde for dine øyne, la min Herre gå med oss, for folket er stivnakket, og du vil ta bort våre synder og vår lovløshet, og vi vil være dine.

Og Herren sa til Moses: Se, jeg oppretter en pakt med deg foran hele ditt folk, jeg vil gjøre herlige ting som ikke har skjedd i hele jorden og i noen nasjon, og hele folket, blant hvilke du er, skal

se Herrens gjerninger, for underfulle er de ting som jeg vil gjøre for deg. Gi akt, du, på alt som jeg befaler deg. Se, jeg driver ut foran dere amoritten og kanaaneeren og perissitten og hettitten og hivitten og girgasitten og jebusitten. Ta vare på deg selv, at du aldri inngår pakt med innbyggerne i det landet som du drar inn i, så det ikke blir en snublestein for dere. Altrene deres skal dere rive ned, søylene deres skal dere knuse, lundene deres skal dere hugge ned, og de utskårne bildene av gudene deres skal For dere skal ikke tilbe andre guder, for Herren Gud har et nidkjært navn, Gud er nidkjær. Ikke noensinne sett en pakt med de som bor på jorden, og de prostituerer seg etter deres guder, og de ofrer til deres guder, og de inviterer deg, og du spiser av deres offer. og du tar av deres døtre til dine sønner, og gir av dine døtre til deres sønner, og dine døtre driver hor etter deres guder, og dine sønner driver hor etter deres guder. Og du skal ikke gjøre støpte guder for deg selv. Og du skal holde de usyrede brøds fest i syv dager, du skal spise usyret brød, akkurat som jeg har befalt deg, på den fastsatte tid i de unges måned, for i de unges måned gikk du ut fra Egypt. Hvert hankjønn som åpner livmoren skal tilhøre meg, hver førstfødte kalv og førstfødte sau. Og den førstefødte av åkdyr skal du løskjøpe med sau, men hvis du ikke løskjøper det, skal du gi pris. Hver førstefødt av dine sønner skal du løskjøpe. Du skal ikke vises tom for meg.

I seks dager skal du arbeide, men den syvende skal du hvile, i såingen og i høstingen skal det være hvile. Og du skal gjøre en fest for ukene til meg, begynnelsen av hvetehøsten, og en fest for forsamlingen midt på året. Tre ganger i året skal hver mann av dine fremtre for Herren, Israels Gud. Når jeg driver ut nasjonene foran deg og utvider dine grenser, skal ingen begjære ditt land når du går opp for å vise deg for Herren din Gud tre ganger i året. Du skal ikke slakte blodet av mitt offer på surdeig, og påskehøytidens

offer skal ikke bli liggende til om morgenen. Førstegrøden av din jord skal du legge i Herrens, din Guds hus, du skal ikke koke lam i melken til moren hans. Og Herren sa til Moses: Skriv ned disse ordene for deg selv, for på grunnlag av disse ordene har jeg inngått en pakt med deg og med Israel. Og Moses var der foran Herren i førti dager og førti netter, han spiste ikke brød og han drakk ikke vann, og han skrev på tavlene disse ordene av pakten, de ti ordene.

Da Moses kom ned fra fjellet med de to tavlene i hendene sine, visste ikke Moses, mens han steg ned fra fjellet, at synet av fargen på ansiktet hans var blitt herliggjort når han talte til ham. Og Aron og alle de eldste i Israel så Moses, og synet av fargen i ansiktet hans var herliggjort. Og de fryktet å nærme seg ham. Og Moses kalte dem, og Aron og alle herskerne av forsamlingen vendte tilbake til ham, og Moses talte til dem.

Og etter dette kom alle Israels sønner til ham, og han befalte dem alt det Herren hadde befalt ham på fjellet Sinai. Og siden han sluttet å tale til dem, la han et dekke over ansiktet sitt. Når Moses gikk inn for Herren for å tale med ham, ble dekket tatt bort inntil han gikk ut, og etter å ha gått ut talte han til alle Israels sønner alt som Herren hadde befalt ham. Og Israels sønner så Moses ansikt, at det var blitt herliggjort, og Moses la et dekke over sitt eget ansikt, inntil han skulle gå inn for å tale med ham.

35

Og Moses samlet hele Israels barns forsamling, og sa: Dette er de ord som Herren har befalt å gjøre. I seks dager skal du gjøre arbeider, men den syvende dag er hvile, hellig, sabbat, hvile for Herren; enhver som gjør arbeid på den, la ham dø. Dere skal ikke

tenne ild i noen av deres boliger på sabbatens dag, jeg er Herren. Og Moses sa til hele Israels barns forsamling: Dette er det ord som Herren befalte: Ta fra dere selv en gave til Herren; hver den som er villig i sitt hjerte, skal bringe førstegrøden til Herren: gull, sølv og bronse, Hyacinth, purpur, skarlagen dobbelt tvinnet, og fint lin tvinnet, og geitehår, og skinn av vær farget røde, og hyasintblå skinn, og uforgjenelig tre og steiner av sardis, og steiner til graveringen til skulderplaget og den lange kjortelen. Og alle som er vise i hjertet blant dere, la dem komme og arbeide med alt det Herren har befalt. Teltet, og dekkene, og slørene, og tverrbjælkene, og stengene, og søylene, Og arken til vitnesbyrdet, og bærestengene til den, og nådestolen til den, og forhenget, og bordet og alle karene som hører til det, og lysestaken for lyset og alle dens kar, og alteret og alle karene hans, og de hellige kledene til Aron presten, og de kledene som de skal tjenestegjøre i, og kjortlene til Arons sønner av prestedømmet, og salvingsoljen, og røkelsen av sammensetningen.

Og hele Israels barns forsamling gikk ut fra Moses. Og hver brakte det som hjertet deres bar, og så mange som det syntes godt for sjelen deres, brakte en gave, og de brakte en gave til Herren til alle arbeidene ved vitnesbyrdets telt, og til all tjeneste ved det, og til alle de hellige klær. Og mennene brakte fra kvinnene, hver som det syntes godt for i sinnet, de brakte segl og øreringer og ringer og sammenflettede kjeder og armbånd, alle gjenstander av gull. Og alle som brakte gullbidrag til Herren, og hos hvem det ble funnet fin lin, og hyasintblå skinn og rødfarget værhud, brakte dem. Og alle som ga et offer, brakte sølv og bronse som offergaver til Herren, og de hos hvem det ble funnet uforgjengeligt trevirke, brakte det til alle arbeidene med forberedelsen. Og hver vis kvinne spant med sine hender og brakte det spunne: hyasinten, purpuret, skarlagenet og det fine linet. Og alle kvinnene som det syntes

riktig for deres sinn i visdom, spant geitehårene. Og herskerne brakte smaragdsteinene og innfatningssteinene til skulderstykket og brystplaten, og sammensetningene, og til salvingsoljen, og sammensetningen av røkelsen. Og hver mann og kvinne, hvis sinn brakte dem til å gå inn for å gjøre alle de gjerninger som Herren befalte å gjøre gjennom Moses, brakte Israels sønner som en offergave til Herren. Og Moses sa til Israels sønner: Se, Gud har kalt ved navn Besalel, sønn av Uri, sønn av Hur, fra Judas stamme, og fylte ham med guddommelig ånd av visdom og forstand, og kunnskap om alt, å være arkitekt i henhold til alle arkitekturens verker, å arbeide med gull og sølv og bronse og å bearbeide steinen, og å arbeide med treverket, og å utføre ethvert verk med visdom. Og han ga evnen til å undervise i hans sinn, og til Eliab, sønn av Ahisamach, fra Dans stamme, Og han fylte dem med visdom, forstand og innsikt til å forstå og utføre alle de hellige gjerninger, og de vevde og broderte ting, å veve med skarlagen og det fine lin, å utføre ethvert arbeid med arkitektur og brodering.

36

Og Besalel og Eliab gjorde, og alle vise i sinnet, hvem det ble gitt visdom og kunnskap, å forstå å gjøre alle gjerningene, i henhold til de hellige plikter, i henhold til alt det som Herren befalte. Og Moses kalte Besalel og Eliab, og alle dem som hadde visdom, som Gud ga kunnskap i hjertet, og alle dem som villig ønsket å komme til arbeidet, så de kunne fullføre det. Og de tok fra Moses alle bidragene som Israels sønner hadde brakt til alt arbeidet med helligdommen for å utføre det, og de mottok fortsatt de gavene som ble brakt av dem som kom om morgenen. Og alle de vise som gjorde arbeidet for helligdommen kom, hver i henhold til sitt arbeid som de selv utførte. Og han sa til Moses at folket

bringer i overflod i henhold til de arbeidene som Herren befalte å gjøre. Og Moses befalte, og han forkynte i leiren og sa: Mann og kvinne skal ikke lenger arbeide med førstefrukter til det hellige. Og folket ble forhindret fra fremdeles å ofre. Og arbeidene var tilstrekkelige for dem til å utføre konstruksjonen, og de hadde til overs. Og alle vise blant de arbeidende gjorde de hellige klærne, som er for Aron presten, slik som Herren befalte Moses. Og han laget skulderplagget av gull, blått, purpur, skarlagen spunnet garn og tvinnet finlin. Og gullbladene ble skåret i tråder, så de kunne veves sammen med den blå, og den purpur, og med det spunnede skarlagen, og det tvinnede fine linet. Et vevd arbeid gjorde de det. skulderstykker som holder sammen fra begge deler, et vevd arbeid sammenvevd inn i hverandre i seg selv. De laget det av hans materialer i henhold til hans utforming, av gull og blått og purpur og skarlagen spunnet tråd og tvinnet fint lin, slik som Herren hadde befalt Moses. Og de laget begge smaragdsteinene festet sammen og innfattet i gull, graverte og utskårne som et seglstempel med navnene til Israels sønner, Og han plasserte dem på skuldrene av efoden, steiner til minne om Israels sønner, som Herren hadde befalt Moses.

Og de gjorde et brystplate, et vevet arbeid i varietet ifølge arbeidet til ephoden, av gull og blått og purpur og spunnet skarlagen og tvinnet finlinned, Firkantet og dobbelt laget de brystplaten, et spann i lengde og et spann i bredde, dobbelt. Og det ble vevet sammen i det et stoff satt med steiner i fire rader, en rad av steiner: sardius og topas og smaragd, den første raden, og den andre raden, karfunkel og safir og jaspis, og den tredje raden, ligurium og agat og ametyst, Og den fjerde raden: krysolitt og beryll og onyks, omgitt av gull og bundet sammen med gull. Og steinene var fra navnene til Israels sønner, tolv, fra deres navne gravd inn som segl, hver med sitt eget navn for de tolv stammene.

Og de laget på brystplaten sammenflettet frynser, et flettet arbeid, av rent gull. Og de laget to gylne skulderstykker og to gylne ringer, og de festet de to gylne ringene på begge endene av brystplaten. Og de plasserte de sammenvevde kjedene av gull på ringene på begge deler av brystplaten, Og inn i de to bidragene plasserte de de to sammenflettede kjedene. Og de festet dem på de to skulderstykkene, og de festet dem på skuldrene av efoden, på forsiden, motsatt. Og de laget to gullringer, og de festet dem på de to finnene på toppen av brystplaten, og på toppen av den bakre delen av efoden innenfra, Og de laget to gullringer, og de festet dem på begge skuldrene av efoden nedenfra, mot forsiden ved sammenføyningen ovenfor det vevde arbeidet av efoden, Og han festet brystplaten fra ringene på den inn i ringene på efoden, festet med den blå tråden, flettet sammen inn i stoffet på efoden, slik at brystplaten ikke skulle løsnes fra efoden, som Herren hadde befalt Moses. Og de laget underkledningen under skulderstykket, vevd arbeid, helt blå. Men åpningen av kjortelen var gjennomvevd i midten, sammenvevd, med en kant rundt åpningen som var uoppløselig. Og de gjorde på kanten av tunikaen nedenfra små granatepler, som blomstrende granatepler, av blått og purpur og skarlagen spunnet og fint lin tvinnet. Og de gjorde gylne bjeller, og de plasserte bjellene på sømmen av kjortelen rundt, mellom granateplene, En gylden bjelle og et granateple på kanten av den undre kjortelen rundt omkring, for å tjene, slik som Herren befalte Moses. Og de laget tuniker av fin lin, vevd arbeid, for Aron og sønnene hans, og turbanene av fint lin, og turbanen av fint lin, og buksene av tvinnet fint lin, og beltene deres av fin lin, blått, purpur og skarlagen spunnet garn, broderert arbeid, slik Herren hadde befalt Moses. Og de laget den gylne platen, et hellig bidrag av rent gull, og han skrev på den inngraverte bokstaver som et segl: Helligdom til Herren, Og de plasserte på det blå båndet, slik

at det lå på turbanen ovenfra, på den måten Herren hadde befalt Moses.

37

Og de laget ti gardiner til teltet, Åtte og tjue alen var lengden av det ene teppet, det samme var for alle, og fire alen var bredden av det ene teppet. Og de gjorde forhenget av blått, purpur og skarlagen spunnet garn, og tvinnet fint lin, et vevd arbeid med kjeruber, Og de plasserte det på fire uforgjenelige søyler som var forgylt med gull, og kapitelene deres var gylne, og de fire basene deres var av sølv. Og de gjorde forhenget til døren av vitnesbyrdets telt av blått, purpur og skarlagen spunnet garn, og tvinnet fint lin, et vevd arbeid med kjeruber, Og deres fem søyler, og ringene, og deres kapiteler, og deres kroker overtrukket de med gull, og deres fem baser var av bronse.

Og de gjorde gården mot sør, forheng av gården av tvinnet fin lin, hundre på hundre, og søylene deres var tjue, og basene deres var tjue. Og siden mot nord, hundre på hundre, og siden mot sør, hundre på hundre, og deres søyler tjue, og deres baser tjue. Og siden mot havet hadde gardiner på femti alen, ti søyler og ti baser, Og siden mot øst var femti alen med forheng, femten alen på baksiden, og søylene deres var tre, og basene deres var tre, Og på ryggen av den andre, fra den ene side og fra den andre side ved porten til gården, forheng på femten alen, deres tre søyler, og deres tre baser. Alle gardinene til teltet var av tvinnet finlin. Og basene til søylene deres var av bronse, og krokene deres var av sølv, og kapitelene deres var overtrukket med sølv, og søylene var overtrukket med sølv, alle søylene til gården. og forhenget til porten av gården, et arbeid av en broderer, av blått, og purpur, og skarlagen spunnet, og fint lin tvinnet, tjue alen i lengden, og

høyden og bredden fem aler, tilsvarende hengene av gården, Og søylene deres var fire, og basene deres var fire av bronse, og krokene deres var av sølv, og kapitelene deres var overtrukket med sølv. Og alle pluggene til gården rundt var av bronse, og de selv var overtrukket med sølv. Og dette er ordningen for vitnebyrdet telt, som ble befalt Moses, at tjenesten skulle være av levittene gjennom Ithamar, Arons sønn, presten.

Og Bezalel, sønn av Uri, fra Judas stamme, gjorde som Herren befalte Moses, og Eliab, sønn av Ahisamach, fra Dans stamme, som var den øverste håndverker av de vevde tingene og de broderte tingene og kunstneriske arbeidene, å veve det skarlagensrøde og det fine linnet.

38

Og Beselel gjorde arken, og han overtrukket den med rent gull innvendig og utvendig, Og han støpte fire gullringer til denne, to på den ene siden og to på den andre siden, vid til stengene, slik at den kan løftes med dem. Og han gjorde nådestolen ovenpå arken av rent gull, og de to gullkjerubene, En keruben på den ene spissen av nådestolen, og en keruben på den andre spissen av nådestolen, overskyggende med vingene sine over nådestolen. Og han gjorde det fremlagte bordet av rent gull, Og han støpte fire ringer til den, to på den ene siden og to på den andre siden, brede, slik at den kunne løftes med stengene i dem. Og han laget stengene til arken og til bordet, og overtrukket dem med gull. Og han laget karene til bordet, både skålene og røkelseskarene og koppene og drikkoffer-karene som han skal helle ut i, av gull. Og han gjorde den gylne lysestaken som opplyser, solid stammen, og stikkene fra begge sider av den, Fra rørstengene dens, skuddene utstikkende fra rørstengene dens, tre fra denne og tre fra denne,

gjort like hverandre. Og lampene deres, som er på ytterpunktene, er nøtteformet av dem, og soklene av dem, slik at lampene er på dem, og den syvende sokkel, den på toppen av lampestativet, på kronen ovenfra, solid, hel og gyllen, Og syv gylne lamper på den, og dens gylne slukketenger, og deres gylne kanner. Denne overtrukket pilarene med sølv, og støpte gylne ringer til pilaren, og forgylte stengene med gull, og overtrukket forhengets pilarer med gull, og laget gylne kroker. Denne gjorde de gylne ringene til teltet, og ringene til gården, og bronseringene til å strekke ut dekket ovenfra, Denne støpte de sølvkapitelene til teltet, og de bronsjekapitelene til døren av teltet, og porten til gården, og han laget sølvkroker til stolpene. På stolpene overtrukket han dem med sølv. Denne laget pluggene til teltet og pluggene til gården av bronse. Denne laget bronsealter fra bronsildpinnene som tilhørte mennene som hadde gjort opprør med Korahs forsamling, Denne laget alle karene til alteret, og ildkaret hans, og basen, og skålene, og kjøttkrokene av bronse. Denne laget et dekke til alteret, et nettverks-lignende arbeid fra nedenfor av ildstedet under det inntil halvdelen av det, og han plasserte på det fire bronseringer fra de fire delene av dekket til alteret, vide til stengene, slik at de kunne løfte alteret med dem. Denne gjorde den hellige salvingsoljen, og den rene sammensetningen av røkelsen, et parfymemakerverk. Denne gjorde bassenget av bronse og basen hans av bronse fra speilene til de fastende, de som fastet ved dørene til vitnesbyrdets telt på den dagen han slo det opp.

Og han gjorde bassenget, slik at Moses og Aron og hans sønner kunne vaske sine hender og føtter fra det, når de gikk inn i vitnesbyrdets telt, eller når de nærmet seg alteret for å tjene, vasket de fra det, akkurat som Herren befalte Moses.

Alt gullet som ble bearbeidet til verkene i henhold til alt arbeidet med de hellige tingene, ble gull av førstegrøden, ni og tjue talenter, og syv hundre tjue sikler i henhold til den hellige sikelen. Og sølvgaven fra de inspiserte mennene i forsamlingen var hundre talenter, og tusen syv hundre sytti-fem sikler, én drakme per hode, den halve sikel, i henhold til den hellige sikel, Alle som ble mønstret fra tjue år og oppover: seksti ti-tusener og tre tusen fem hundre og femti. Og de hundre talenter av sølvet ble brukt til støpingen av de hundre kapitelene til teltet og til kapitelene til forhenget, Hundre kapiteler for de hundre talentene, ett talent per kapitel. Og de tusen syv hundre og sytti-fem siklene brukte han til kroker på søylene, og han overtrukket kapitelene deres med gull, og han prydet dem.

Og bronsen fra offergaven var sytti talenter og tusen fem hundre sikler, Og de laget basene til døren av vitnesbyrdets telt fra det, og basene til gården rundt omkring, og basene til porten av gården, og pluggene til teltet, og pluggene til gården rundt omkring, og bronsedekkeet til alteret, og alle karene til alteret, og alle redskapene til vitnesbyrdets telt, Og Israels sønner gjorde som Herren hadde befalt Moses, således gjorde de. Det gjenværende gullet av offergaven gjorde de til kar for å tjene med dem foran Herren. Og av den gjenværende hyasint, purpur og skarlagen laget de klær til tjeneste for Aron, slik at han kunne tjenestegjøre i dem i helligdommen, Og de brakte klærne til Moses, og teltet, og karene til det, basene og stengene til det, og stolpene, og alteret, og alle karene hans.

Og salvingsoljen, og sammensetningsrøkelsen, og den rene lysestaken, og lampene dens, lampene for brenningen, og oljen for lyset, Og bordet for skuebrødene, og alle karene til det, og brødene som var lagt frem, Og de hellige kledene som er Arons, og kledene

til sønnene hans til prestedømmet, Og seilene til gården, og pilarene, og forhenget til døren til teltet, og til porten til gården, Og alle karene til teltet, og alle verktøyene til det, og skinnene, skinn av vær farget røde, og de blå dekkene, og av de gjenværende dekkene, og pluggene, og alle verktøyene til arbeidene ved vitnesbyrdets telt, Alt som Herren befalte Moses, således gjorde Israels sønner all bagasjen. Og Moses så alle arbeidene, og de hadde gjort dem på den måten Herren hadde befalt Moses, således hadde de gjort dem, og Moses velsignet dem.

40

Og Herren talte til Moses og sa, På den første dag av den første måned, ved nymåne, skal du sette opp vitnesbyrdets telt. Og du skal plassere vitnebyrds ark, og du skal dekke arken med forhenget. Og du skal bringe inn bordet, og du skal sette frem det som hører til det, og du skal bringe inn lysestaken, og du skal tenne lampene på den. Og du skal plassere det gylne alteret for å brenne røkelse foran arken, og du skal plassere forhengets dekke på døren til vitnesbyrdets telt. Og alteret for offergavene skal du plassere ved dørene til vitnesbyrdets telt, Og du skal sette opp teltet, og du skal hellige alt som hører til det, rundt omkring. Og du skal ta salvingsoljen, og du skal salve teltet og alt som er i det, og du skal hellige det og alle dets kar, og det skal være hellig. Og du skal salve alteret for offergavene og alle dets kar, og du skal hellige alteret, og alteret skal være det aller helligste. Og du skal bringe Aaron og sønnene hans til døren av vitnesbyrdets telt, og du skal vaske dem med vann. Og du skal kle Aaron i de hellige klærne, og du skal salve ham, og du skal hellige ham, og han vil tjene som prest for meg. Og du skal bringe hans sønner fram, og du skal kle dem i tuniker. Og du skal salve dem på samme måte som du salvet deres far, og de skal tjene som prester for meg, og

det skal være slik at salvingen til prestedømmet skal være deres til evig tid, gjennom deres generasjoner. Og Moses gjorde alt som Herren hadde befalt ham, således gjorde han.

Og det skjedde i den første måneden, det andre året, da de dro ut fra Egypt, på nymånedagen ble teltet satt opp. Og Moses satte opp teltet, la på kapitelene, satte inn stengene og reiste stolpene. Og han strakte ut gardinene over teltet, og la dekket over teltet oppå det ovenfra, slik som Herren hadde befalt Moses. Og etter å ha tatt vitnene, kastet han dem inn i arken, og han plasserte stengene under arken. Og han brakte arken inn i teltet, og han la på dekket av forhenget, og dekket vitnesbyrdets ark, på den måten Herren befalte Moses. Og han plasserte bordet i vitnesbyrdets telt, på nordsiden utenfor forhenget i teltet. Og han la skuebrødene på den foran Herren, på den måten Herren befalte Moses. Og han plasserte lysestaken i vitnesbyrdets telt, på den siden av teltet som vender mot sør. Og han plasserte lampene foran Herren, på den måten Herren hadde befalt Moses. Og han plasserte det gylne alteret i vitnesbyrdets telt foran forhenget, Og han brente røkelse i den, røkelse av sammensetningen, akkurat som Herren befalte Moses. Og han plasserte offergavenes alter ved døren til teltet.

Tallene

1

Og Herren talte til Moses i ørkenen Sinai, i vitnesbyrdets telt, den første dagen i den andre måneden, i det andre året etter at de hadde gått ut fra Egypts land, og sa: Ta en telling av hele Israels forsamling ifølge slektskap, ifølge deres fedrenes hus, ifølge antall fra deres navn, hode for hode, Hver mann fra tjue år gammel og oppover, hver den som drar ut i Israels hær, skal dere mønstre dem etter deres styrke, du og Aron skal mønstre dem. Og med dere vil det være én fra hver stamme, herskere over sine fedrenes hus.

Og dette er navnene på de mennene som skal stå med dere, av Ruben, Elisur, sønn av Sediur, Av Simeons stamme, Salamiel, sønn av Surisadai. Av Judah: Nahshon, sønn av Aminadab. Av Issakar, Natanael, sønn av Sogar, Av Zebulun, Eliab, sønn av Helon, av Josefs sønner, av Efraim, Elishama, sønn av Ammihud, av Manasse, Gamaliel, sønn av Pedasur. Av Benjamins stamme, Abidan, sønn av Gideoni. Av Dan, Akieser, sønn av Ammisaddai. Av Asher, Phagaiel, sønn av Echran. Av Gad, Elisaph, sønn av Raguel. Av Naphtali, Ahira, sønn av Enan. Disse var de utpekte i forsamlingen, herskere over stammene etter deres familier, Israels tusenmenn-ledere.

Og Moses og Aaron tok disse mennene som var kalt ved navn. Og de samlet hele forsamlingen den første dagen i den andre måneden av det andre året, og de ble innrullert etter sine slekter, etter sine familier, etter antall av sine navn, fra tjue år og oppover, alle menn, hode for hode. på den måten Herren befalte Moses, og de ble talt i ørkenen ved Sinai.

Og sønnene av Ruben, Israels førstefødte, ble registrert etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall navn, hode for hode, alle menn fra tjue år og oppover, hver den som kunne dra ut i hæren, Tellingen deres fra Rubens stamme: førtiseks tusen fem hundre. Til Simeons sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, etter deres hode, alle hankjønn fra tjue år og oppover, hver den som drar ut i styrken, Tellingen deres fra Simeons stamme: ni og femti tusen og tre hundre.

Til Judas sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, hode for hode, alle menn fra tjue år og oppover, hver den som drar ut i hæren, Tellingen deres fra Judas stamme: fire og sytti tusen seks hundre.

Til Issakars sønner ifølge deres familier, ifølge deres klaner, ifølge deres fedrenes hus, ifølge antallet av deres navn, ifølge deres hode, alle menn fra tjue år gammel og oppover, hver den som gikk ut i styrken, Tellingen deres fra Issakars stamme: fire og femti tusen og fire hundre. Til Zebuluns sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, etter deres hode, alle menn fra tjue år og oppover, hver den som går ut i styrken, Tellingen deres fra Zebuluns stamme: syv og femti tusen og fire hundre.

Til sønnene av Josef, sønnene av Efraim, ifølge deres slektskap, ifølge deres klaner, ifølge deres fedres hus, ifølge antallet av deres navn, ifølge deres hode, alle menn fra tjue år og oppover, alle som gikk ut i hæren Tellingen av dem fra Efraims stamme: førti tusen og fem hundre. Til Manasses sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, etter deres hode, alle menn, fra tjue år og

oppover, hver den som drar ut i hæren, Tellingen deres fra stammen Manasse: to og tretti tusen og to hundre. Til Benjamins sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, etter deres hode, alle menn fra tjue år og oppover, alle som dro ut i styrken, Tellingen av dem fra Benjamins stamme: fem og tretti tusen og fire hundre. Til Gads sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, etter deres hode, alle hankjønn fra tjue år og oppover, hver den som gikk ut i styrken, Tellingen deres, fra stammen Gad, førtifem tusen seks hundre og femti.

Til Dans sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, etter deres hode, alle menn fra tjue år og oppover, alle som gikk ut i styrken, Tellingen deres fra stammen Dan: sekstito tusen og sju hundre. Til Ashers sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, etter deres hode, alle menn fra tjue år og oppover, alle som gikk ut i styrken, Tellingen deres fra Asher stamme: førtiéntusenfemhundre.

Til Naftalis sønner etter deres slektskap, etter deres klaner, etter deres fedrenes hus, etter antall av deres navn, etter deres hode, alle menn fra tjue år og oppover, alle som dro ut i styrken, Tellingen deres fra Naftali stamme: tre og femti tusen og fire hundre.

Dette var tellingen som Moses og Aron og Israels herskere foretok, tolv menn, en mann for hver stamme, for hver stamme av familiers hus. Og det skjedde at hele tellingen av Israels sønner med deres styrke, fra tjue år og oppover, alle som går ut for å stille

seg i slagorden i Israel seks hundre tusen og tre tusen og fem hundre og femti.

Men levittene fra deres familiestamme ble ikke talt blant Israels sønner. Og Herren talte til Moses og sa, Se, stammen Levi skal du ikke ta folketelling av, og deres antall skal du ikke ta, blant Israels sønner. Og du skal sette opp levittene over vitnesbyrdets telt, og over alle karene som hører til det, og over alt som er i det. De selv skal bære teltet og alle karene som hører til det, og de selv skal tjene i det, og rundt teltet skal de slå leir. Og når teltet skal fjernes, skal levittene ta det ned, og når teltet skal slås opp, skal de reise det. Og den fremmede som nærmer seg, la ham dø. Og Israels sønner skal slå leir, hver mann i sin egen orden og hver mann i henhold til sitt eget lederskap, med deres styrke. Men levittene skal slå leir rundt vitnesbyrdets telt, så det ikke skal være synd blant Israels sønner. Og levittene selv skal holde vakt over vitnesbyrdets telt. Og Israels sønner gjorde i henhold til alt som Herren befalte Moses og Aron, slik gjorde de.

2

Og Herren talte til Moses og Aron og sa, Hver mann skal holde seg til sin plass etter orden, etter banner, etter sine fedres hus. La Israels sønner leire seg rundt vitnesbyrdets telt, de skal leire seg på motsatt side. Og de som slo leir først mot øst, leiren til Juda i sin orden med deres styrke, og herskeren over Judas sønner, Naassson, sønn av Aminadab. Hans styrke, de som ble mønstret, var fire og sytti tusen og seks hundre. Og de som slår leir ved siden av Issakars stamme, og herskeren over Issakars sønner, Natanael, Sogars sønn. Hans styrke, de som ble inspisert: fire og femti tusen og fire hundre. Og de som slår leir ved siden av Sebuluns stamme, og herskeren over Sebuluns sønner, Eliab, sønn

av Helon. Hans styrke som ble inspisert: syvogfemti tusen og fire hundre. Alle de inspekterte fra Judas leir, hundre og åtti tusen og seks tusen og fire hundre, skal med sin styrke sette ut først. Rubens leir-legioner mot sør, deres styrke, og herskeren over Rubens sønner, Elisur, sønn av Sediur. Hans styrke, de som ble inspisert, var seks og førti tusen og fem hundre. Og de som slår leir ved siden av hans stamme Simeon, og herskeren over Simeons sønner, Salamiel, sønn av Surisadai. Hans styrke, de som ble mønstret, var femtini tusen og tre hundre. Og de som slår leir ved siden av hans stamme Gad, og herskeren over Gads sønner, Elisaf, sønn av Raguel. Hans styrke, de som ble mønstret, var førtifem tusen seks hundre og femti. Alle de som ble inspisert av Rubens leir, hundre og femti-en tusen fire hundre og femti, skal med deres styrke bryte opp som nummer to.

Og vitnesbyrdets telt vil bli tatt bort, og levittenes leir midt mellom leirene, som de slår leir, således skal de også bryte opp hver holdende seg til lederskapet. Efraims leirorden ved havet med deres styrke, og herskeren over Efraims sønner, Elisama, sønn av Ammiud. Hans styrke, de som ble inspisert, var førti tusen og fem hundre.

Og de som leirer seg ved siden av Manasses stamme, og herskeren over Manasses sønner, Gamaliel, sønn av Phadassur. Hans styrke som ble inspisert, to og tretti tusen og to hundre. Og de som slår leir ved siden av Benjamins stamme, og herskeren over Benjamins sønner, Abidan, sønn av Gideoni. Hans styrke, de som ble inspisert: trettifem tusen fire hundre. Alle de inspekterte av Efraims leir, hundre tusen og åtte tusen og hundre, skal med deres styrke sette ut som tredje.

Orden til leiren Dan mot nord med deres styrke, og herskeren over Dans sønner, Ahiezer, sønn av Ammishaddai. Hans styrke, de som ble inspisert: seksti-to tusen og sju hundre. Og de som leirer seg ved siden av hans stamme er Asher, og herskeren over Ashers sønner er Phagiel, sønn av Echran. Hans styrke, de som ble mønstret, var én og førti tusen og fem hundre. Og de som slo leir ved siden av Neftalims stamme, og herskeren over Neftalims sønner, Akire, sønn av Ainan. Hans styrke, de som ble inspisert: femtitre tusen fire hundre. Alle de inspekterte av Dans leir, hundre og femtisyv tusen og seks hundre, skal sette ut sist i henhold til deres orden.

Dette er tellingen av Israels sønner ifølge deres fedres hus, hele tellingen av leirene med deres styrker, seks hundre tusen og tre tusen fem hundre og femti. Men Levittene ble ikke talt sammen med dem, slik som Herren hadde befalt Moses. Og Israels sønner gjorde alt det Herren hadde befalt Moses, således slo de leir i henhold til sin orden, og således brøt de opp, hver ved sin klan, i henhold til sine fedrehus.

3

Og dette er generasjonene til Aaron og Moses, på den dagen Herren talte til Moses på fjellet Sinai. Og dette er navnene på Arons sønner: den førstefødte Nadab, og Abihu, Eleasar og Itamar. Dette er navnene på Arons sønner, prestene de salvede, som de innvidde til å tjene som prester. Og Nadab og Abiud døde foran Herren da de ofret fremmed ild foran Herren i Sinai ørken, og de hadde ingen barn, og Eleasar og Ithamar tjente som prester sammen med Aron, deres far.

Og Herren talte til Moses og sa, Ta stammen Levi, og du skal stille dem opp foran Aron, presten, og de skal tjene ham. Og de skal holde vaktene hans og vaktene til Israels sønner foran vitnesbyrdets telt, for å utføre arbeidet ved teltet. Og de skal holde alle karene til vitnesbyrdets telt, og vaktene til Israels sønner i henhold til alt arbeidet til teltet. Og du skal gi levittene til Aron og til sønnene hans, prestene; disse er gitt som gave til meg fra Israels sønner. Og Aaron og hans sønner skal du innsette over vitnesbyrdets telt, og de skal vokte sitt prestedømme, og alt som hører til alteret, og innenfor forhenget, og den fremmede som rører ved skal dø. Og Herren talte til Moses og sa, Og se, jeg har tatt levittene fra midten av Israels sønner i stedet for alle førstefødte som åpner livmoren fra Israels sønner, de skal være deres løsepenger, og levittene skal være mine. For meg tilhører hver førstfødt, på den dagen jeg slo hver førstfødt i Egypts land, helliget jeg til meg hver førstfødt i Israel, fra menneske til dyr skal de være mine, jeg Herren.

Og Herren talte til Moses i Sinai ørken og sa, Besøk Levis sønner etter deres fedres hus, etter deres klaner, hver mannlig fra en måned gammel og oppover, tell dem. Og Moses og Aron besøkte dem gjennom Herrens stemme, på den måten Herren hadde befalt dem.

Og disse var Levis sønner etter deres navn: Gershon, Kohath og Merari. Og dette er navnene på Gershons sønner etter deres klaner: Lobeni og Shimei. Og Kaaths sønner ifølge deres klaner: Amram og Issaar, Chebron og Oziel. Og Meraris sønner ifølge deres klaner, Mooli og Mushi, disse er Levittenes klaner ifølge deres fedrenes hus. Til Gershon: folket av Lobeni og folket av Shimei; disse er folkene av Gershon. Tellingen deres etter antall av alle menn fra én måned gammel og oppover var syv tusen fem

hundre. Og Gershons sønner skal slå leir bak teltet ved havet. Og herskeren over familiens hus av Gershons folk, Elisaph, sønn av Dael. Og vakten til Gershons sønner i vitnesbyrdets telt: teltet og dekket, og dekket til døren til vitnesbyrdets telt, og seilene til gården, og forhenget til porten til gården som var ved teltet, og restene av alle hans gjerninger.

Til Kahat: folket Amram ett, og folket Issar ett, og folket Hebron ett, og folket Ussiel ett. Disse er folkene til Kahat, etter tall. Hver mann fra én måned gammel og oppover, åtte tusen seks hundre, som voktet de hellige tingene. Kahatittenes folkestammer skal slå leir på sørsiden av teltet. Og herskeren over fedrenes hus av Kaaths folk var Elisafan, sønn av Ussiel.

Og vakten deres var arken, og bordet, og lysestaken, og altrene, og karene til helligdommen som de tjener med, og dekket, og alle arbeidene deres. Og herskeren over Levittenes herskere, Eleasar, sønn av presten Aron, oppnevnt til å vokte vaktene over de hellige ting. Til Merari: folket Mooli og folket Mushi. Disse er folkene av Merari. Tellingen deres etter antall, hvert hankjønn fra én måned gammel og oppover, var seks tusen og femti. Og herskeren over fedrenes hus av Meraris folk, Zuriel, sønn av Abihail, skal slå leir på nordsiden av teltet. Tellingen av vakten til Meraris sønner: kapitelene til teltet, og bommene dens, og søylene dens, og basene dens, og alle karene deres, og arbeidene deres, og søylene til gården rundt omkring, og basene deres, og pluggene, og tauene deres.

De som slår leir foran vitnebyrdet telt fra øst, Moses og Aron og hans sønner, som vokter vaktene av det hellige for vaktene av Israels sønner, og den fremmede som rører ved det, han skal dø. All tellingen av levittene, som Moses og Aron besøkte gjennom

Herrens stemme ifølge deres klaner, alle hankjønn fra én måned gammel og oppover, to og tjue tusen.

Og Herren sa til Moses: Undersøk hver førstefødt mann av Israels sønner fra én måned gammel og oppover, og ta antallet etter navn. Og du skal ta levittene til meg, jeg Herren, i stedet for alle de førstefødte av Israels sønner, og levittenes kveg i stedet for alle de førstefødte i kvegen til Israels sønner. Og Moses besøkte hver førstfødt blant Israels sønner på den måten Herren hadde befalt. Og alle de førstefødte hannene ble ifølge tall fra navn, fra én måned gammel og oppover, fra deres folketelling, to og tjue tusen og to hundre og sytti-tre. Og Herren talte til Moses og sa, Ta levittene i stedet for alle de førstefødte sønnene av Israel, og buskapen til levittene i stedet for deres buskap, og levittene skal være mine, jeg Herren. Og løsepengene for de to hundre og sytti og tre overskytende fra levittene, av Israels førstefødte sønner Og du skal ta fem sikler per hode, ifølge den hellige didrakmen skal du ta, tjue oboler per sikel. Og du skal gi sølvet til Aron og til sønnene hans, som løsepenger for de overskytende blant dem. Og Moses tok sølvet, løsepengene for de overskytende, til innløsning av levittene. Fra de førstefødte av Israels sønner tok han sølvet, tusen tre hundre og sekstifem sikler, etter den hellige sikkelen. Og Moses gav løsepengene for de overskytende til Aron og hans sønner, gjennom Herrens stemme, på den måten Herren hadde befalt Moses.

4

Og Herren talte til Moses og Aron og sa, Ta tellingen av sønnene til Kaath fra midten av sønnene til Levi, i henhold til deres klaner, i henhold til deres fedres hus. Fra tjuefem år og

oppover til femti år, hver den som går inn for å tjene, for å utføre alle gjerningene i vitnesbyrdets telt.

Og disse er gjerningene til sønnene av Kahat i vitnesbyrdets telt, de aller helligste ting. Og Aron og hans sønner vil entre når leiren fjernes, og de vil ta ned forhenget som dekker, og de vil dekke arken av vitnesbyrdet med det, Og de skal legge et blått skinnsdekke på det, og de skal spre et helt blått plagg over den ovenfra, og de skal sette stengene gjennom.

Og på det fremlagte bordet skal de legge et helt purpurfarget klede, og skålene, og røkelseskarene, og begrene, og drikkofrene som han heller i, og brødene som stadig skal være på det. Og de skal legge et skarlagenplagg på den, og de skal dekke den med et blått lærsdekke, og de skal sette stengene gjennom den. Og de vil ta et blått plagg, og de vil dekke lysestaken som gir lys, og lampene dens, og saksen dens, og karene for helling dens, og alle oljekarene som de tjener med. Og de skal legge den og alle karene dens i et blått lærskinnsdekke, og de skal plassere den på bærerammer. Og på det gylne alteret skal de legge et blått klede, og de skal dekke det med et blått lærovertrekk, og de skal sette stengene gjennom.

Og de skal ta alle de tjenestelige kar som de tjener med i de hellige steder, og de skal legge dem i et blått plagg, og de skal dekke dem med et blått lærovertrekk, og de skal legge dem på bærestenger. Og han skal legge dekket på alteret, og de vil dekke det med et helt purpurrødt plagg. Og de skal legge på det alle karene som de tjener med på det, og ildpannene, og kjøttkrokene, og skålene, og dekselet, og alle karene til alteret, og de skal legge på det et dekke av blått lær, og de skal sette gjennom stengene hans, og de skal ta et purpurplagg, og de skal dekke vaskekarret og foten hans, og de skal legge det i et dekke av blått lær, og de skal

legge det på stenger. Og Aron og hans sønner skal fullføre dekkingen av de hellige ting og alle de hellige kar når leiren skal brytes opp, og etter dette skal Kahats sønner komme inn for å bære dem, men de skal ikke røre de hellige ting, så de ikke skal dø. Dette skal Kahats sønner bære i vitnesbyrdets telt.

Tilsynsmann Eleazar, sønn av presten Aaron, olien til lyset, og røkelsen av sammensetningen, og offeret som bringes hver dag, og salvingsolien, tilsynet med hele teltet, og alt som er i det i det hellige, i alle gjerningene.

Og Herren talte til Moses og Aron og sa, Dere skal ikke ødelegge Kahats folk av stammen fra levittenes midte. Dette skal dere gjøre for dem, så de vil leve og ikke dø når de nærmer seg de hellige ting av de hellige ting: Aron og hans sønner skal gå frem, og de skal utnevne dem hver enkelt i henhold til hans oppgave og de må ikke entre for å se de hellige tingene plutselig, ellers vil de dø.

Og Herren talte til Moses og sa, Ta tellingen av Gershons sønner, og disse etter deres fedrenes hus, etter deres klaner, Fra fem og tjue år gammel og oppover inntil femti år gammel skal du undersøke dem, hver den som går inn for å tjene, for å utføre sine gjerninger i vitnesbyrdets telt. Dette er tjenesten til Gershons folk, å tjene og å bære. Og han skal løfte opp hudene til teltet, og vitnesbyrdets telt, og dekket til det, og det blå dekket som er over det ovenfra, og dekket til døren av vitnesbyrdets telt, og seilene til gården som er på vitnesbyrdets telt, og de gjenværende, og alle de tjenestelige karene som de tjener med, skal de gjøre. I henhold til Arons og hans sønners ord skal Gersons sønners tjeneste være, i henhold til alle deres tjenester og i henhold til alle deres arbeider, og du skal føre tilsyn med dem ved navn over alt som er forberedt

av dem. Dette er tjenesten til sønnene av Gershon i vitnesbyrdets telt, og deres vakt er i hånden til Ithamar, sønn av Aron, presten.

Sønnene til Merari, ifølge deres klaner og deres fedres hus, skal dere mønstre. Fra fem og tjue år gammel og oppover inntil femti år gammel, tell dem, alle den som inntrer for å tjene i vitnesbyrdets telt. Og disse er forordningene for dem som bærer disse tingene, i samsvar med alt deres arbeid i vitnesbyrdets telt: tabernaklets kapiteler, og bommene, og søylene, og fotplatene, og dekket, og deres fotplater, og deres søyler, og dekket over døren til teltet, og stolpene i gården rundt omkring, og basene deres, og stolpene til forhenget ved gårdens port, og basene deres, og pluggene deres, og tauene deres, og alle karene deres, og alle tjenestegjenstandene deres – ved navn skal dere inspisere dem – og alle karene som hører til vakten over det som bæres av dem. Dette er tjenesten til Meraris sønner i alle deres gjerninger i vitnesbyrdets telt, under Itamars hånd, sønn av Aron, presten.

Og Moses og Aron og Israels herskere besøkte Kahats sønner etter deres klaner, etter deres fedres hus, Fra fem og tjue år gammel og oppover inntil femti år gammel, enhver som går inn for å tjene og utføre arbeid i vitnesbyrdets telt. Og tellingen deres ifølge deres klaner ble to tusen syv hundre og femti. Dette er tellingen av Kohaths folk, alle som tjenestegjorde i vitnesbyrdets telt, slik Moses og Aron talte dem etter Herrens befaling gjennom Moses.

Og sønnene av Gershon ble talt etter deres klaner, etter deres fedres hus, Fra fem og tyve år gammel og oppover inntil femti år gammel, alle som går inn for å tjene og utføre arbeidet i vitnesbyrdets telt. Og tellingen deres skjedde, i henhold til deres klaner, i henhold til deres fedrenes hus, to tusen seks hundre og

tretti. Dette er tellingen av folket, Gershons sønner, alle som tjente i vitnesbyrdets telt, som Moses og Aron talte gjennom Herrens stemme, ved Moses hånd.

Også folket av Meraris sønner ble talt opp ifølge deres klaner, ifølge deres fedres hus, Fra fem og tyve år gammel og oppover inntil femti år gammel, alle den som inntrer for å tjene ved gjerningene til vitnesbyrdets telt. Og tellingen deres skjedde ifølge deres klaner, ifølge deres fedrenes hus, tre tusen og to hundre. Dette er tellingen av folket, Meraris sønner, som Moses og Aron besøkte gjennom Herrens stemme, ved Moses hånd. Alle de som ble inspisert, som Moses og Aron og Israels ledere besøkte, Levittene, etter klaner og etter deres fedrenes hus, Fra fem og tyve år gammel og oppover inntil femti år gammel, hver den som går inn til arbeidet med arbeidene, og arbeidene som bæres i vitnesbyrdets telt. Og de som ble talt, ble åtte tusen fem hundre og åtti. Gjennom Herrens stemme besøkte han dem ved Moses hånd, mann for mann angående deres gjerninger, og angående det de bærer, og de ble talt, på den måten Herren befalte Moses.

5

Og Herren talte til Moses og sa, Befal Israels sønner, og la dem sende bort fra leiren alle spedalske, og alle med utflod, og alle som er urene på grunn av en sjel. Fra mann til kvinne, send dem ut utenfor leiren, så de ikke skal vanhellige leirene sine, der jeg bor blant dem. Og Israels sønner gjorde således, og de sendte dem bort utenfor leiren, som Herren talte til Moses, således gjorde Israels sønner.

Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til Israels sønner og si: Hvis en mann eller kvinne gjør noe av alle de menneskelige

synder, og ved å overse overser og begår en overtredelse, den sjel, han skal bekjenne den synden han gjorde, og han vil gi tilbake for overtredelsen, hovedsummen, og han vil legge til sin femtedel på den, og han vil gi tilbake til den han begikk overtredelse mot. Hvis det ikke er noen hevner for mannen, slik at overtredelsen kan gjengjeldes til ham, skal overtredelsen som gjengjeldes tilhøre Herren, det vil si presten, bortsett fra forsoningens vær, som han skal gjøre soning med angående ham.

Og all førstegrøde ifølge alle de hellige ting blant Israels sønner, så mange som de bringer til Herren, skal tilhøre presten. Og hver manns helligede ting skal være hans, og det en mann gir til presten, skal være hans.

Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til Israels sønner, og du skal si til dem: Hvis en manns hustru overtrer og ser ned på ham og overser ham, og noen ligger med henne i seng med sæd, og det unnslipper øynene til hennes mann, og hun skjuler det, men hun er blitt besmittet, og det var ikke noe vitne med henne, og hun ikke er blitt grepet, og en ånd av sjalusi kommer over ham, og han blir sjalu på konen sin, og hun har blitt besmittet, eller en ånd av sjalusi kommer over ham, og han blir sjalu på konen sin, men hun er ikke besmittet Og mannen vil lede sin kone til presten, og han skal bringe gaven for henne, den tiendedel av en efa byggmel. Han skal ikke helle olje på det, heller ikke skal han legge virak på det, for det er et sjalusisoffer, et minnesoffer, som bringer synd til erindring.

Og presten skal bringe henne, og han skal stille henne foran Herren. Og presten vil ta rent, levende vann i et leirkar, og av jorden som er på gulvet i vitnesbyrdets telt, og presten vil, etter å ha tatt det, kaste det inn i vannet. Og presten skal stille kvinnen

foran Herren, og avdekke hodet til kvinnen, og legge i hennes hender minneofferet, sjalusiofferet, men i prestens hånd skal det være irettesettelsens vann av denne forbannelsen. Og presten skal sette henne under ed, og vil si til kvinnen: Hvis ingen har ligget med deg, hvis du ikke har overtrådt og blitt besmittet under din egen mann, vær uskyldig fra dette vannet av bebreidelse, av forbannelse. Men hvis du har overtrådt mens du var gift, eller har blitt besmittet, og noen ga sin seng til deg, unntatt din mann, Og presten skal la kvinnen sverge med denne forbannelsens eder, og presten skal si til kvinnen: Må Herren gi deg som en forbannelse og en ed blant ditt folk, når Herren lar din lår falle bort og din mage hovne. Og det forbannede vannet vil gå inn i din buk for å svelle buken og få din lår til å falle bort, og kvinnen vil si: Måtte det skje, måtte det skje.

Og presten skal skrive disse forbannelsene i en bok, og han skal viske dem ut i forbannelsens bitre vann. Og han skal gi kvinnen å drikke vannet av den forbannede irettesettelsen, og det forbannede vannet av irettesettelsen skal gå inn i henne.

Og presten vil ta sjalusiens offer fra kvinnens hånd, og han vil plassere offeret foran Herren, og han vil bringe det til alteret. Og presten skal ta minneofferet fra offeret og ofre det opp på alteret, og etter dette skal han gi kvinnen vannet å drikke. Og det vil være hvis hun er besmittet og det unnslipper hennes mann, og vannet av irettesettelse, det forbannende, vil entre inn i henne, og magen vil bli oppblåst, og hennes lår vil falle fra hverandre, og kvinnen vil være til forbannelse for sitt folk. Hvis kvinnen ikke er besmittet og er ren, da vil hun være uskyldig og vil unnfange sæd. Dette er loven om sjalusi, når en gift kvinne overtrer den og blir uren. Eller en mann som, hvis en ånd av sjalusi kommer over ham, og han er sjalu på konen sin, og han stiller konen sin foran Herren, og

presten vil gjøre alt etter denne loven med henne. Og mannen vil være uskyldig fra synd, og den kvinnen vil ta sin synd.

6

Og Herren talte til Moses og sa: Tal til Israels sønner, Og du vil si til dem: En mann eller kvinne som avlegger et høytidelig løfte om å hellige seg i renhet for Herren, Fra vin og sterk drikk skal han renses, og eddik av vin og eddik av sterk drikk skal han ikke drikke, og alt som produseres av druer skal han ikke drikke, og ferske druer og rosiner skal han ikke spise alle dagene av sitt løfte. fra alt som blir til av vintreet, vin fra drueskall til druefrø, skal han ikke spise alle dagene av renselsen En barberkniv skal ikke komme på hans hode, inntil de dager er oppfylt som han lovet Herren. Han skal være hellig og la håret på hodet vokse alle de dager av løftet til Herren. Ved enhver sjel som har dødd, skal han ikke gå inn til far og mor, og ved bror og ved søster skal han ikke bli uren ved dem når de har dødd, fordi hans Guds løfte er på ham, på hans hode

Alle dagene av hans løfte skal han være hellig for Herren. Hvis noen plutselig dør hos ham, vil umiddelbart hodet av hans løfte bli urent, og han skal barbere hodet sitt den dagen han blir renset, på den syvende dagen skal han barberes. Og på den åttende dagen skal han bringe to turtelduene eller to dueunger til presten, ved døren til vitnesbyrdets telt.

Og presten vil gjøre en for synd og en til brennoffer, og presten skal sone for ham for det han syndet angående sjelen, og han skal hellige hans hode på den dagen da han ble helliget for Herren, dagene av løftet, Og han skal bringe et årsgammelt lam

som soffer for overtredelse, og de tidligere dagene skal være ugyldige, fordi hans innviede hode ble besmittet.

Og dette er loven for den som har bedt, på den dagen han fyller sine løfters dager, skal han selv bringe ved dørene til vitnesbyrdets telt. Og han skal bringe sin gave til Herren: ett årsgammelt lam uten lyte til brennoffer, og ett årsgammelt hunlam uten lyte til syndoffer, og en vær uten lyte til frelseoffer, og en kurv med usyret brød av fint mel blandet i olje, og usyrede flatbrød salvet i olje, og deres offer, og deres drikkoffer. Og presten skal bringe det frem for Herren, og han skal gjøre soningen for hans synd og hans brennoffer. Og væren vil han gjøre til et frelsesoffer for Herren på kurven med det usyrede brødet, og presten vil gjøre hans offer og hans drikkoffer. Og den som har avlagt løfte skal barbere sitt hode ved døren til vitnets telt, og han skal legge hårene på ilden som er under frelsesofferet.

Og presten vil ta den kokte armen fra væren, og ett usyret brød fra kurven, og en usyret kake, og vil legge dem på hendene til den som har avlagt løfte, etter at han har barbert av seg sitt løfte. Og presten skal bringe dem som et offer foran Herren, det skal være hellig for presten på brystet av offeret, og på armen av løftofferet, og etter dette skal den som har avlagt løfte drikke vin. Dette er loven for den som har bedt, som ville avlegge løfte til Herren om sin gave til Herren angående sitt løfte, bortsett fra det hans hånd ville finne, i samsvar med styrken av sitt løfte som han ville avlegge i henhold til renhetens lov.

Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til Aaron og til sønnene hans og si: Slik skal dere velsigne Israels sønner, idet dere sier til dem, Herren velsigne deg og vokte deg. Måtte Herren la sitt ansikt skinne over deg og være deg nådig. Måtte Herren løfte sitt ansikt

mot deg og gi deg fred. Og de skal legge mitt navn på Israels sønner, og jeg, Herren, vil velsigne dem.

7

Og det skjedde den dagen Moses fullførte reisingen av teltet, at han salvet det og helliget det, og alle karene som hørte til det, og alteret, og alle karene som hørte til det, og han salvet dem og helliget dem. Og Israels herskere brakte fram, tolv herskere over deres fedrehus, disse stammenes herskere, disse som stod ved inspeksjonen. Og de brakte gaven sin foran Herren: seks dekkede vogner og tolv okser, én vogn fra to herskere og én kalv fra hver, og de brakte dem foran teltet. Og Herren sa til Moses: Ta fra dem, og de skal være til arbeidene ved vitnesbyrdets telt, og du skal gi dem til levittene, hver etter sin tjeneste. Og Moses tok vognene og oksene og ga dem til levittene. Og han ga de to vognene og de fire oksene til Gershons sønner i henhold til deres tjeneste. Og de fire vognene og de åtte oksene ga han til Meraris sønner i henhold til deres tjeneste, gjennom Ithamar, sønn av Aron, presten. Og til Kahats sønner ga han ikke noe, fordi de har de hellige tjenestegjenstandene som de skal bære på skuldrene.

Og herskerne brakte gaver til innvielsen av alteret på den dagen det ble salvet, og herskerne brakte sine gaver foran alteret. Og Herren sa til Moses: En leder for hver dag, en leder for hver dag, skal de bringe sine gaver til innvielsen av alteret.

Og den som frembar sin gave på den første dagen var Nahshon, sønn av Aminadab, herskeren over Judas stamme. Og han brakte sin gave: en sølvbolle, hundre og tretti i vekt, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikel, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer. Ett røkelseskar av ti gull, fullt av

røkelse. En kalv fra oksene, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem værer, fem bukker, fem årsgamle lam. Dette var gaven fra Naassson, sønn av Aminadab.

Den andre dagen brakte Natanael, sønn av Sogar, herskeren over Issakars stamme, sitt offer. Og han brakte sin gave: en sølvbolle, hundre og tretti i vekt, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikel, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer. Ett røkelseskar av ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et ettårig lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle lam. Dette var gaven fra Natanael, Sogars sønn.

Den tredje dagen hersker av Zebuluns sønner, Eliab, Helons sønn. Gaven hans: en sølvbolle med vekt på hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer, Et røkelseskar på ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle lam. Dette var gaven fra Eliab, sønn av Helon.

Den fjerde dagen hersker av Rubens sønner, Elisur, sønn av Sediur. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer, Ett røkelseskar av ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra oksene, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle hunlam. Dette var gaven fra Elisur, sønn av Sediur.

Den femte dagen herskeren av Simeons sønner, Salamiel, sønn av Surisadai. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av finmel blandet i olje til offer. Ett røkelseskar på ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle hunlam. Dette var gaven fra Salamiel, sønn av Surisadai.

Den sjette dagen, herskeren over Gads sønner, Eliasaph, sønn av Raguel. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer. Ett røkelseskar av ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene angående synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle lam. Dette var gaven fra Elisaf, sønn av Raguel.

Den syvende dag: herskeren av Efraims sønner, Elisama, sønn av Ammihud. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer. Ett røkelseskar av ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra oksene, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle lam. Dette var gaven fra Elisama, sønn av Ammiud.

Den åttende dagen hersker over Manasses sønner, Gamaliel, sønn av Fadasur. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer. Et røkelseskar på ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et årsgammelt lam til

brennoffer, og en geitebukk fra geitene om synd, Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle lam. Dette var gaven fra Gamaliel, sønn av Phadassur.

Den niende dag, herskeren over Benjamins sønner, Abidan, sønn av Gideoni. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av finmel blandet i olje til offer, Ett røkelseskar av ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle lam. Dette var gaven fra Abidan, sønn av Gadeoni.

Den tiende dagen hersker over Dans sønner, Akieser, Ammisaddais sønn. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer. Ett røkelseskar av ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og som frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle hunlam. Dette var gaven fra Ahiezer, sønn av Ammishaddai.

Den ellevte dagen kom herskeren over Ashers sønner, Phagiel, sønn av Echran. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer. Et røkelseskar på ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle lam. Dette var gaven fra Fagiel, Ekrans sønn.

Den tolvte dagen hersker over Naftalis sønner, Akire, Ainans sønn. Gaven hans: en sølvbolle, vekten hans hundre og tretti, en sølvskål på sytti sikler etter den hellige sikelen, begge fulle av fint mel blandet i olje til offer. Ett røkelseskar av ti gull, fullt av røkelse. En kalv fra okser, en vær, et årsgammelt lam til brennoffer, og en geitebukk fra geitene for synd. Og til frelseoffer: to kviger, fem vær, fem bukker, fem årsgamle hunlam. Dette var gaven fra Akhire, sønn av Ainan.

Dette var innvielsen av alteret den dagen han salvet det, fra herskerne av Israels sønner: tolv sølvskåler, tolv sølvboller, tolv gullene røkelseskar. Hundre og tretti sikler, den ene bollen, og sytti sikler den ene skålen, alt sølvet av karene, to tusen og fire hundre sikler, i den hellige sikel. Tolv gylne røkelseskar fulle av røkelse, alt gullet av røkelseskarene, hundre og tjue gylne. Alle oksene til brennoffer: tolv kalver, tolv vær, tolv årsgamle lam, og deres matofringer, og deres drikkofringer, og tolv gjetebukker av geiter til syndoffer. Alle oksene til frelseoffer, tjuefire kviger, seksti værer, seksti årgamle geitebukker, seksti årgamle ulastelige lam, dette var innvielsen av alteret, etter at hans hender ble fylt, og etter at han ble salvet.

I det Moses gikk inn i vitnesbyrdets telt for å tale til ham, hørte han Herrens stemme som talte til ham fra ovenifra nådestolen, som er på vitnesbyrdets ark, mellom de to kjeruber, og han talte til ham.

8

Og Herren talte til Moses og sa: Tal til Aron, Og du skal si til ham: Når du setter opp lampene, skal de syv lampene lyse mot forsiden av lysestaken. Og Aaron gjorde således: fra den ene siden

mot forsiden av lysestaken festet han lampene dens, slik som Herren hadde befalt Moses, Og dette var konstruksjonen av lysestaken: solid, gyllen, dens stamme og dens liljer, solid i det hele, i samsvar med den form som Herren viste Moses, således gjorde han lysestaken.

Og Herren talte til Moses og sa, Ta levittene fra midten av Israels sønner, og du skal rense dem. Og således skal du gjøre med deres renselse: du skal sprinkle dem med renselsesvann, og en barberhøvel skal komme over hele deres kropp, og de skal vaske sine klær, og de skal være rene.

Og de skal ta en kalv fra oksene, og av denne et offer av finmel blandet i olje, og en ettårig kalv fra oksene skal du ta angående synd. Og du skal bringe levittene frem foran vitnesbyrdets telt, og du skal samle hele Israels barns forsamling, Og du skal bringe levittene frem for Herren, og Israels sønner skal legge sine hender på levittene, Og Aron skal avsondre levittene som en gave før Herren fra Israels sønner, og de skal være slik at de kan utføre Herrens gjerninger. Men levittene skal legge hendene på hodene til kalvene, og du skal ofre den ene som syndoffer og den ene som brennoffer til Herren, for å sone for dem.

Og du skal stille opp levittene foran Herren, og foran Aron, og foran sønnene hans, og du skal gi dem som en gave foran Herren, Og du skal skille levittene fra Israels sønner, og de skal være mine. Og etter dette skal levittene entre for å utføre arbeidet ved vitnesbyrdets telt, og du skal rense dem og fremstille dem for Herrens åsyn. fordi disse er gitt til meg som en gave fra Israels sønner, i stedet for alle de førstefødte som åpner hver livmor blant Israels sønner, har jeg tatt dem til meg. Fordi hver førstfødt blant Israels sønner tilhører meg, fra mennesker til husdyr. Den dagen

jeg slo hver førstfødt i Egypts land, helliget jeg dem til meg, Og jeg tok levittene i stedet for alle førstefødte blant Israels sønner. Og jeg har gitt levittene som gave til Aron og hans sønner fra Israels barns midte, for å utføre arbeidene til Israels barn i vitnesbyrdets telt, og for å sone for Israels barn, og det skal ikke være blant Israels barn noen som nærmer seg de hellige ting.

Og Moses og Aron og hele Israels barns menighet gjorde med levittene som Herren hadde befalt Moses angående levittene, således gjorde Israels barn med dem. Og levittene renset seg selv, og de vasket klærne sine, og Aron ga dem som en gave for Herrens åsyn, og Aron sonet for dem for å rense dem. Og etter dette gikk levittene inn for å utføre sin tjeneste i vitnesbyrdets telt foran Aron og foran hans sønner, slik som Herren hadde befalt Moses angående levittene, således gjorde de med dem.

Og Herren talte til Moses og sa, Dette er det om levittene: fra fem og tjue år gammel og over, skal de entre for å tjene i vitnesbyrdets telt. Og fra femtiårsalderen skal han tre tilbake fra tjenesten, og han skal ikke arbeide lenger. Og hans bror skal tjene i vitnesbyrdets telt for å holde vakt, men han skal ikke utføre arbeid. Slik skal du gjøre med levittene i deres vakter.

9

Og Herren talte til Moses i ørkenen Sinai i det andre året, etter at de hadde gått ut fra Egypts land, i den første måned, og sa, Jeg sa, og la Israels sønner holde påsken på dens fastsatte tid, Den fjortende dagen i den første måneden, mot kvelden, skal du gjøre det i henhold til tidene, i henhold til loven hans, og i henhold til tolkningen hans skal du gjøre det. Og Moses talte til Israels sønner om å holde påsken som begynte den fjortende dag i måneden, i

Sinais ørken. Som Herren befalte Moses, slik gjorde Israels sønner.

Og mennene som var urene på grunn av en manns sjel kom, og de var ikke i stand til å holde påsken på den dagen, og de kom frem for Moses og Aron på den dagen. Og de mennene sa til ham: Vi er urene på grunn av et menneskes sjel, skal vi derfor ikke få frembære gaven til Herren på hans fastsatte tid blant Israels sønner? Og Moses sa til dem: Stå her, og jeg vil høre hva Herren vil befale om dere. Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til Israels sønner og si: Enhver mann som blir uren ved en manns sjel, eller er på en lang reise bort fra dere, eller i deres generasjoner, skal holde påske for Herren i den andre måneden på den fjortende dag. Mot kvelden vil de gjøre det, på usyret brød og bitre urter vil de spise det. De skal ikke etterlate noe av det til morgenen, og de skal ikke knuse noe ben av det, i henhold til påskeloven skal de gjøre det. Og en mann som er ren, og ikke er på en lang reise, og forsømmer å holde påsken, den sjel skal bli utryddet fra sitt folk, fordi han ikke brakte gaven til Herren i rett tid, den mann skal bære sin synd. Hvis en fremmed nærmer seg dere i deres land, og holder påske for Herren, i henhold til loven om påsken og i henhold til dens ordning, skal han gjøre det, én lov skal være for dere og for den fremmede og for den innfødte i landet.

Og den dagen teltet ble reist, dekket skyen teltet, vitnesbyrdets hus, og om kvelden var det over teltet som en form av ild inntil morgenen. Således var det kontinuerlig: skyen dekket den om dagen, og ildskikkelse om natten. Og når skyen steg opp fra teltet, dro Israels sønner bort, og på det stedet hvor skyen stod stille, der slo Israels sønner leir. Gjennom Herrens befaling skal Israels sønner slå leir, og gjennom Herrens befaling skal de dra ut.

Alle de dagene som skyen overskygger teltet, skal Israels sønner slå leir. Og når skyen er trukket over teltet i flere dager, skal Israels sønner holde Guds vakt, og de skal ikke bryte opp. Og det vil være slik at når skyen dekker over teltet i et antall dager, skal de slå leir etter Herrens stemme, og etter Herrens befaling skal de bryte opp. Og det vil være slik at når skyen er der fra kveld til morgen, og skyen stiger opp om morgenen, da skal de bryte opp, dag eller natt. Når skyen ble værende over den i en måneds dager, slo Israels sønner leir, og de dro ikke bort. Fordi de dro ut gjennom Herrens befaling, holdt de Herrens vakt gjennom Herrens befaling ved Moses hånd.

10

Og Herren talte til Moses og sa: Gjør deg to sølvtrompeter, Slåtte skal du gjøre dem, og de skal være til deg for å kalle sammen forsamlingen og for å bryte opp leirene. Og du skal blåse i dem, og hele menigheten vil bli samlet ved døren til vitnesbyrdets telt, Hvis de lyder trompeten én gang, vil alle herskerne, lederne av Israel, komme til deg. Og dere skal blåse et trompetsignal, og de som slår leir mot øst skal bryte opp. Og dere skal blåse det andre signalet, og leirene som leirer seg mot sør skal bryte opp, og dere skal blåse det tredje signalet, og leirene som leirer seg ved havet skal bryte opp, og dere skal blåse det fjerde signalet, og leirene som leirer seg mot nord skal bryte opp, med signal skal de blåse ved deres oppbrudd. Og når dere samler forsamlingen, skal dere blåse i trompet, men ikke med signal. Og Arons sønner, prestene, skal blåse i trompetene, og det skal være dere en evig lov for deres generasjoner. Hvis dere drar ut i krig i deres land mot motstanderne som har motsatt seg dere, og dere blåser i trompetene, da skal dere bli husket for Herrens åsyn, og dere skal bli frelst fra deres fiender. Og i deres gledesdager, og i deres

høytider, og ved deres nymåner, skal dere blåse i trompetene over brennofrene og over frelseofrene deres, og det skal være til erindring for dere foran deres Gud, jeg Herren deres Gud.

Og det skjedde i det andre året, i den andre måneden, på den tjuende dagen av måneden, at skyen steg opp fra vitnesbyrdets telt. Og Israels sønner brøt opp med sine forsyninger i Sinai ørken, og skyen stod stille i Parans ørken. Og de brøt opp først etter Herrens befaling gjennom Moses hånd.

Og de brøt opp, leiren til Judas sønner først med sin styrke, og over deres styrke var Nasson, sønn av Aminadab. og over styrken til Issakars sønners stamme, Natanael, sønn av Sogar. og over makten til stammen av Sebuluns sønner, Eliab, sønn av Helon. Og de vil rive ned teltet, og Gedsons sønner og Meraris sønner, som bærer teltet, vil bryte opp.

Og de brøt opp, leiren til Ruben i sin orden med sin styrke, og over deres styrke var Elisur, sønn av Sediur. Og over styrken til Simeons sønners stamme, Salamiel, sønn av Surisadai. Og over styrken til Gads sønners stamme, Elisaf, sønn av Raguel. Og Kahats sønner skal sette ut bærende de hellige tingene, og de skal sette opp teltet inntil de ankommer. Og de skal sette ut leiren til Efraim i orden med deres styrke, og over deres styrke, Elisama, sønn av Ammiud.

Og over styrken til stammen av Manasses sønner, Gamaliel, sønn av Fadasur. Og over styrken til Benjamins sønners stamme, Abidan, sønn av Gideoni. Og de skal sette ut i orden, leiren til Dans sønner, sist av alle leirene, med deres styrke, og over deres styrke Akieser, sønn av Ammisaddai. Og over styrken til stammen av Asers sønner, Fagiel, sønn av Ekran. Og over styrken til Naftalis

sønners stamme var Akira, sønn av Enan. Disse hærene til Israels sønner dro ut med sin styrke.

Og Moses sa til Hobab, sønn av Raguel, midianitteren, Moses svigerfar: Vi drar bort til det stedet som Herren sa: Dette vil jeg gi dere. Kom med oss, og vi vil gjøre godt mot deg, fordi Herren har talt godt om Israel. Og han sa til ham: Jeg vil ikke gå, men til mitt land og til min slekt. Og han sa: Ikke forlat oss, fordi du var med oss i ørkenen, og du vil være en eldste blant oss. Og det vil være slik at hvis du går med oss, så vil de gode tingene som Herren vil gjøre mot oss, også komme deg til gode, og vi vil gjøre godt mot deg.

Og de brøt opp fra Herrens fjell tre dagers reise, og Herrens pakts ark gikk foran dem tre dagers reise for å speide ut hvilested for dem. Og det skjedde når arken ble løftet opp, at Moses sa: Våkn opp, Herre, og la dine fiender bli spredt, la alle som hater deg flykte. Og i hvilen sa han: Vend tilbake, Herre, til tusenvis og titusener i Israel. Og skyen ble en overskyggelse over dem om dagen, når de brøt opp fra leiren.

11

Og folket var knurrende ondt foran Herren, og Herren hørte det, og ble sint i vrede, og ild fra Herren ble tent blant dem, og fortærte en del av leiren. Og folket ropte til Moses, og Moses ba til Herren, og ilden opphørte. Og det stedet ble kalt Brann, fordi ilden ble tent blant dem fra Herren. Og den blandede flokken blant dem begjærte sterkt, og de satte seg ned og gråt, også Israels sønner, og de sa: Hvem skal gi oss kjøtt å spise? Vi husket fisken som vi spiste fritt i Egypt, og agurkene, og melonene, og purren, og løken, og hvitløken. Men nå er vår sjel fullstendig tørr, våre

øyne ser ingenting unntatt manna. Men mannaen var som korianderfrø, og utseendet til den var som krystall. Og folket reiste omkring og samlet, og malte det i kvernen, og gned det i mortelen, og kokte det i gryten, og gjorde det til kaker, og smaken var som kake av olje. Og når duggen gikk ned på leiren om natten, kom mannaen ned på den.

Og Moses hørte deres gråt ifølge deres klaner, hver ved sin dør, og Herren ble svært sint i vrede, og det var ondt for Moses. Og Moses sa til Herren: Hvorfor har du mishandlet din tjener, og hvorfor har jeg ikke funnet nåde for ditt åsyn, så du legger dette folkets byrde på meg? Tok ikke jeg alle disse folkene i livmoren, eller fødte jeg dem? Hvorfor sier du til meg: Ta ham i fanget ditt, som en amme bærer det diende barnet, inn i det landet som du sverget til deres fedre? Hvorfra skal jeg få kjøtt til å gi til hele dette folket? For de gråter til meg og sier: Gi oss kjøtt, så vi kan spise. Jeg vil ikke være i stand til alene å bære dette folket, fordi dette ordet er for tungt for meg. Hvis du gjør slik mot meg, drep meg med en gang, dersom jeg har funnet nåde hos deg, slik at jeg ikke ser min plage.

Og Herren sa til Moses: Samle til meg sytti menn fra Israels eldste, som du selv vet at er folkets eldste og skrivere, og du skal føre dem til vitnesbyrdets telt, og de skal stå der sammen med deg. Og jeg vil gå ned, og jeg vil tale der med deg, og jeg vil ta bort fra ånden som er på deg, og jeg vil legge den på dem, og de vil hjelpe deg med folkets byrde, og du skal ikke bære den selv alene. Og til folket skal du si: Rens dere selv til i morgen, og dere skal spise kjøtt, fordi dere gråt foran Herren og sa: Hvem skal gi oss kjøtt å spise? For det var godt for oss i Egypt. Og Herren vil gi dere kjøtt å spise, og dere skal spise kjøtt. Ikke én dag skal dere spise, ikke to, ikke fem dager, ikke ti dager, ikke tjue dager, Inntil en måneds

dager skal dere spise, inntil det går ut fra neseborene deres, og det vil være til kvalme for dere, fordi dere var ulydige mot Herren, som er blant dere, og dere gråt foran ham og sa: Hvorfor dro vi ut fra Egypt? Og Moses sa: Folket er seks hundre tusen mann til fots, som jeg er blant, og du sa: Jeg vil gi dem kjøtt å spise, og de skal spise i en måneds tid. Skal ikke sau og okser bli slaktet til dem, og vil det være nok til dem? Eller skal all fisken i havet bli samlet til dem, og vil det være nok til dem? Og Herren sa til Moses: Vil ikke Herrens hånd være nok? Du vil snart få vite om mitt ord vil innhente deg eller ikke.

Og Moses gikk ut og talte til folket Herrens ord, og han samlet sytti menn fra folkets eldste, og han stilte dem opp rundt teltet. Og Herren kom ned i en sky og talte til ham, og tok bort fra ånden som var på ham og la den på de sytti menn, de eldste. Og da ånden hvilte på dem, profeterte de, men de fortsatte ikke lenger. Og to menn ble igjen i leiren, den enes navn var Eldad, og den andres navn var Medad, og ånden hvilte på dem, og disse var blant de registrerte, og de kom ikke til teltet, og de profeterte i leiren. Og den unge mannen løp til og rapporterte til Moses, og sa: Eldad og Medad profeterer i leiren. Og Josva, Nuns sønn, som sto ved Moses, den utvalgte, svarte og sa: Herre Moses, stopp dem. Og Moses sa til ham: Er du sjalu på mine vegne? Gid alle Herrens folk var profeter, når Herren gir sin Ånd over dem! Og Moses gikk bort inn i leiren, han selv og Israels eldste.

Og en ånd gikk ut fra Herren, og brakte vaktler fra havet, og la dem over leiren en dagsreise herfra, og en dagsreise herfra, rundt leiren, omtrent to alen fra jorden. Og folket reiste seg og samlet vakler hele dagen og hele natten og hele den neste dagen, og den som samlet lite, samlet ti kor, og de kjølte dem for seg selv rundt leiren. Kjøttet var ennå i tennene deres før det sviktet, og Herren

ble sint på folket, og Herren slo folket med et meget stort slag. Og det stedet ble kalt Begjærets graver, fordi de der begravet folket som begjærte. Fra Gravmælenes begjær brøt folket opp til Aseroth, og folket var i Aseroth.

12

Og Miriam og Aron talte mot Moses på grunn av den etiopiske kvinnen som Moses hadde tatt, fordi han hadde tatt en etiopisk kvinne. Og de sa: Har Herren bare talt til Moses alene? Har han ikke også talt til oss? Og Herren hørte det. Og mannen Moses var svært ydmyk fremfor alle mennesker som var på jorden. Og Herren sa umiddelbart til Moses og Aron og Miriam: Gå ut, dere tre, til vitnesbyrdets telt. Og de tre gikk ut til vitnesbyrdets telt, og Herren kom ned i en skysøyle, og sto ved døren til vitnesbyrdets telt, og Aron og Miriam ble kalt, og de gikk begge ut. Og han sa til dem: Hør mine ord. Hvis det blir en profet blant dere for Herren, vil jeg bli kjent for ham i et syn, og i søvn vil jeg tale til ham. Ikke således min tjener Moses; i hele mitt hus er han trofast. Munn til munn vil jeg snakke til ham, i synlig form, og ikke gjennom gåter, og han så Herrens herlighet, og hvorfor var dere ikke redde for å snakke imot min tjener Moses? Og Herrens vrede og sinne kom over dem, og han gikk bort. Og skyen vendte bort fra teltet, og se, Miriam var spedalsk som snø, og Aron så på Miriam, og se, hun var spedalsk. Og Aaron sa til Moses: Jeg ber deg, herre, ikke legg synd på oss, fordi vi handlet uvitende da vi syndet. Må hun ikke bli som en død, som et foster som kommer ut fra morens livmor og fortærer halvparten av hennes kjøtt. Og Moses ropte til Herren og sa: Gud, jeg ber deg, helbred henne. Og Herren sa til Moses: Hvis hennes far spyttende hadde spyttet henne i ansiktet, ville hun ikke bli skamfull i syv dager? La henne bli stengt ute i syv dager utenfor leiren, og etter dette skal hun komme inn.

Og Miriam ble holdt atskilt utenfor leiren i syv dager, og folket brøt ikke opp før Miriam ble renset.

Og etter dette brøt folket opp fra Aseroth, og de slo leir i ørkenen Paran.

13

Og Herren talte til Moses og sa: Send ut menn for deg selv, Og la dem speide ut kanaaneernes land, som jeg gir til Israels sønner til besittelse. Du skal sende dem, én mann fra hver stamme, i henhold til deres fedres klaner, alle ledere blant dem.

Og Moses sendte dem ut fra ørkenen Paran gjennom Herrens stemme; alle disse menn var ledere av Israels sønner. Og dette er navnene deres, av Rubens stamme: Samuel, sønn av Zakkur. Av Simeons stamme, Saphat, sønn av Souri. Av stammen Juda: Kaleb, sønn av Jefunne. Av stammen Issakar, Igal, sønn av Josef. Av stammen Efraim, Ause, sønn av Naue. Av stammen Benjamin, Palti sønn av Raphu. Av stammen Zebulun, Gudi'el, sønn av Sudi. Av Josefs stamme, av Manasses sønner, Gaddi, sønn av Susi. Av stammen Dan, Ammiel, sønn av Gemalli. Av stammen Asher, Sathour, sønn av Michael. Av stammen Naftali, Nabi, sønn av Sabi. Av stammen Gad, Gudiel, sønn av Makki. Dette er navnene på de mennene som Moses sendte for å utspionere landet, og Moses ga Ause, Nuns sønn, navnet Josva.

Og Moses sendte dem for å spionere ut landet Kanaan, og sa til dem: Gå opp gjennom denne ørkenen, og dere skal gå opp til fjellet, Og dere vil se landet hva det er, og folket som bor på det, om de er sterke eller svake, om de er få eller mange. Og hva slags land er det som disse bor i, er det godt eller ondt, og hva slags byer

er det som disse bor i, om de er i befestede eller i ubefestede steder. Og hvordan er jorden, eller fruktbar eller utarmet, om det er trær i den, eller ikke, og ved å holde ut skal dere ta av fruktene fra jorden. Og dagene var vårens dager, forløpere for druen.

Og etter å ha gått opp, utforsket de landet fra ørkenen Sin helt til Rehob, ved inngangen til Hamath. Og de gikk opp gjennom ørkenen, og de gikk bort til Hebron, og der var Ahiman, og Sheshai, og Talmai, etterkommere av Anak, og Hebron ble bygget syv år før Tanis i Egypt. Og de kom til Drueklasedalen, og de utforsket den, og de skar ned derfra en gren med en drueklase på, og de bar den på bærestenger, og også granatepler og fikener. Og de kalte det stedet Druklasdalen, på grunn av drueklase som Israels sønner skar ned derfra. Og de vendte tilbake derfra etter å ha utforsket landet i førti dager.

Og etter å ha gått, kom de til Moses og Aron og til hele forsamlingen av Israels sønner, inn i ørkenen Paran ved Kades, og de svarte dem med ord og hele forsamlingen, og de viste frukten av landet. Og de fortalte ham, og de sa: Vi kom inn i landet som du sendte oss til, et land som flyter med melk og honning, og dette er frukten av det. Men nasjonen som bor der er dristig, og byene er befestede, murede og svært store, og vi har sett Anaks ætt der. Og Amalek bor i landet mot sør, og hittittene, hivittene, jebusittene og amorittene bor i fjellområdet, og kanaanittene bor ved havet og ved elven Jordan. Og Kaleb stilnet folket overfor Moses, og sa til ham: Nei, men vi vil dra opp, og vi skal ta det i arv, for vi er sterke nok til å beseire dem. Og menneskene som hadde gått opp sammen med ham, sa: Vi går ikke opp, fordi vi ikke er i stand til å gå opp mot nasjonen, siden den er sterkere enn oss. Og de brakte forbløffende rapport om landet som de hadde utforsket til Israels sønner, og sa: Landet som vi dro gjennom for å utforske det, er et

land som fortærer dem som bor i det, og alle menneskene som vi så der, var menn av stor størrelse. Og der har vi sett kjempene, og vi var for dem som gresshopper, men slik var vi også for dem.

14

Og hele forsamlingen ga seg til å rope høyt, og folket gråt hele den natten. Og alle Israels sønner knurret mot Moses og Aron, og hele menigheten sa til dem, Gid vi hadde dødd i Egypt, eller i denne ødemarka, om vi hadde dødd, og hvorfor fører Herren oss inn i dette landet for å falle i krig? Våre kvinner og barn vil bli til plyndring. Nå er det derfor bedre å vende tilbake til Egypt. Og den ene sa til den andre: La oss velge en leder og vende tilbake til Egypt. Og Moses og Aaron falt på sitt ansikt foran hele forsamlingen av Israels sønner.

Josva, Nuns sønn, og Kaleb, Jefunnes sønn, av dem som hadde speidet ut landet, rev sine klær, Og de sa til hele forsamlingen av Israels sønner: Landet som vi har utforsket, er svært godt. Hvis Herren velger oss, vil han føre oss inn i dette landet og gi det til oss, et land som flyter med melk og honning. Men bli ikke opprørere mot Herren, og dere skal ikke frykte landets folk, fordi de er mat for dere, for deres tid er gått bort fra dem, og Herren er hos oss, frykt dem ikke.

Og hele forsamlingen sa å steine dem med steiner, og Herrens herlighet ble sett i skyen over vitnesbyrdets telt for alle Israels sønner. Og Herren sa til Moses: Hvor lenge skal dette folket provosere meg? Og hvor lenge skal de ikke tro på meg, til tross for alle de tegnene som jeg gjorde blant dem? Jeg vil slå dem i hjel, og jeg vil ødelegge dem, og jeg vil gjøre deg og din fars hus til et stort folk, og mye større enn dette. Og Moses sa til Herren, og Egypt vil

høre at du førte dette folket opp fra dem med din styrke. Men alle de som bor på denne jorden har hørt at du, Herre, er blant dette folket, du som viser deg øye til øye, Herre, og din sky står over dem, og du går foran dem i en skysøyle om dagen og i en ildsøyle om natten. Og du vil ødelegge dette folket som en mann, og nasjonene, så mange som har hørt ditt navn, vil si: fordi Herren ikke var i stand til å føre dette folket inn i landet som han hadde sverget dem, la han dem ned i ørkenen. Og nå la din styrke bli opphøyet, Herre, på den måten du sa, da du talte, Herren er tålmodig og rik på barmhjertighet og sann, han fjerner lovløsheter og urettferdigheter og synder, og ved renselse vil han ikke rense den skyldige, han gjengjelder fedres synder på barn inntil tredje og fjerde generasjon. Forlat synden til dette folket i henhold til din store barmhjertighet, akkurat som du var nådig mot dem fra Egypt inntil nå.

Og Herren sa til Moses: Jeg er nådig mot dem i henhold til ditt ord. Men jeg lever, og mitt navn lever, og Herrens herlighet vil fylle hele jorden. Fordi alle de menn som så min herlighet og de tegn som jeg gjorde i Egypt og i ørkenen, og de testet meg denne tiende gang, og ikke lyttet til min stemme, Sannelig, de skal ikke se det landet som jeg sverget til deres fedre, men bare barna deres som er med meg her, så mange som ikke kjenner godt eller ondt, hver yngre og uerfaren, til disse vil jeg gi landet, men alle de som provoserte meg, skal ikke se det. Men min tjener Kaleb, fordi en annen ånd er i ham, og han fulgte meg, vil jeg føre ham inn i det landet som han gikk inn i der, og hans ætt skal arve det. Men amalekittene og kanaaneerne bor i dalen. I morgen skal dere vende tilbake og dra ut i ørkenen, veien mot det røde hav.

Og sa Herren til Moses og Aron: Inntil når denne onde forsamlingen? Knurringen av Israels sønner, som de selv knurrer

foran meg, som de knurret angående dere, har jeg hørt. Jeg sa til dem: Så sant jeg lever, sier Herren, sannelig, på den måten dere har talt inn i mine ører, slik vil jeg gjøre mot dere. I denne ørkenen skal deres lemmer falle, og hele deres mønstring, og deres tallede fra tjueårsalderen og oppover, så mange som knurret mot meg, Hvis dere vil entre inn i landet som jeg strakte ut min hånd over for å la dere bo på det, men bare Kaleb, sønn av Jefunne, og Josva, sønn av Nun. Og barna som dere sa skulle bli til plyndring, dem vil jeg føre inn i landet, og de skal arve landet som dere vendte dere bort fra. Og deres lemmer vil falle i denne ødemarken. Men sønnene deres vil vandre i ørkenen i førti år og bære straffen for deres horkjøp, inntil deres lemmer er fortært i ørkenen. I henhold til antallet dager som dere speidet ut landet, førti dager, én dag for hvert år, skal dere bære syndene deres i førti år, og dere skal kjenne min vredes harm. Jeg, Herren, talte: Sannelig, således vil jeg gjøre med denne onde forsamlingen som har samlet seg mot meg. I denne ødemark skal de bli fortært, og der skal de dø.

Og menneskene som Moses sendte for å speide ut landet, knurret mot det til forsamlingen etter at de hadde ankommet, og brakte ut onde ord om landet, Og menneskene som hadde talt ondt om landet døde i plagen foran Herren. Og Josva, Nuns sønn, og Kaleb, Jefunnes sønn, levde av de mennene som hadde gått for å speide ut landet. Og Moses talte disse ordene til alle Israels sønner, og folket sørget dypt.

Og da de hadde stått opp tidlig om morgenen, gikk de opp til toppen av fjellet og sa: Se, vi vil gå opp til det stedet som Herren sa, for vi har syndet. Og Moses sa: Hvorfor overtreder dere Herrens ord? Det vil ikke gå dere godt. Ikke gå opp, for Herren er ikke med dere, og dere vil falle for fiendenes ansikt. Fordi amalekittene og kanaaneerne er der foran dere, og dere vil falle for

sverdet, fordi dere vendte dere bort og var ulydige mot Herren, og Herren vil ikke være med dere. Og etter å ha tvunget seg frem, gikk de opp på toppen av fjellet, men paktens ark fra Herren og Moses ble ikke flyttet fra leiren. Og amalekittene og kanaaneerne som bodde i det fjellet kom ned, og de slo dem på flukt, og de hugg dem ned helt til Horma, og vendte tilbake til leiren.

15

Og Herren sa til Moses: Tal til Israels sønner, Og du vil si til dem: Når dere går inn i bosetningslandet deres, som jeg gir dere, Og du skal gjøre brennoffer til Herren, heloffer eller offer, for å oppfylle et løfte, eller som frivillig gave, eller ved deres høytider, for å gjøre en velluktende duft til Herren, enten fra oksene eller fra sauene. Og han som frembærer skal bringe sin gave til Herren, et offer av finmel, en tiendedel av efaen, blandet i olje, en fjerdedel av hinen. Og vin til drikkoffer, den fjerde del av en hin, skal dere gjøre på det helbrente offeret, eller på offeret, til det ene lammet. Du skal gjøre så mye som et offer, en lukt av vellukt til Herren. Og til væren, når dere gjør ham til brennoffer eller til offer, skal du gjøre et offer av fin mel, to tiendedeler blandet i olje, den tredje del av en hin, Og vin til drikkoffer, den tredje del av en hin, skal dere bringe som en velluktende duft for Herren.

Hvis dere gjør fra oksene til brennoffer eller til offer for å oppfylle et løfte, eller til takkoffer for Herren, og han skal bringe et offer av fin mel på kalven, tre tiendedeler blandet i olje, en halv hin. Og vin til drikkoffer, den halve hin, et offer med velluktende duft til Herren.

Således skal du gjøre med den ene kalven, eller med den ene væren, eller med det ene lammet fra sauene eller fra geitene, I

henhold til antallet som dere gjør, slik skal dere gjøre for hver enkelt, i henhold til deres antall.

Hver innfødt vil gjøre slik for å ofre slike gaver til en velluktende duft for Herren. Hvis en fremmed blant dere kommer til i deres land, eller den som måtte bli blant dere i deres generasjoner, og vil gjøre et offer med vellukt til Herren, på den måten som dere gjør, slik skal forsamlingen gjøre for Herren.

En lov skal gjelde for dere og for de fremmede som bor blant dere, en evig lov for deres generasjoner; som dere, så skal den fremmede være for Herren. En lov vil være og en rett vil være for dere og for den fremmede som bor blant dere.

Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til Israels sønner, og du skal si til dem: Når dere går inn i landet som jeg fører dere inn i, Og det skal være at når dere spiser av brødene fra jorden, skal dere sette til side en gave som offer til Herren, førstegrøden av deigen deres. Brød skal dere sette av som en gave, slik som en gave fra treskeplassen, således skal dere sette det av, Førstegrøden av deigen deres skal dere gi Herren som en offergave gjennom alle deres generasjoner.

Når dere overtreder og ikke gjør alle disse befalingene som Herren talte til Moses, som Herren befalte dere gjennom Moses hånd, fra den dagen Herren befalte dere og videre inn i deres generasjoner, Og det skal være hvis det skjer utilsiktet for forsamlingens øyne, og hele forsamlingen skal gjøre en kalv fra oksene uten lyte til brennoffer til en duft av vellukt for Herren, og offer av dette og drikkoffer ifølge ordningen, og en kje fra geitene angående synd. Og presten skal sone for hele Israels barns forsamling, og det skal bli tilgitt dem, fordi det er ufrivillig, og de

har brakt sin gave som offer til Herren angående sin synd foran Herren, angående sine ufrivillige handlinger. Og det skal bli tilgitt hele Israels barns menighet, og den fremmede som bor blant dere, fordi det var ufrivillig for hele folket.

Hvis en sjel synder ufrivillig, skal han bringe en ettårig geit angående synd. Og presten skal gjøre soning for den sjel som har syndet utilsiktet, og som har syndet utilsiktet foran Herren, for å gjøre soning for ham. For den innfødte blant Israels sønner og for den fremmede som bor blant dem, skal det være én lov for dem som handler ufrivillig.

Og en sjel som handler med arroganse, enten fra de innfødte eller fra de tilreisende, denne provoserer Gud, den sjelen skal bli utryddet fra sitt folk, fordi han foraktet Herrens ord og spredte hans befalinger, skal den sjelen fullstendig ødelegges, synden hennes er i henne.

Og Israels sønner var i ørkenen, og de fant en mann som samlet ved på sabbatsdagen. Og de som hadde funnet ham samle ved på sabbatsdagen, brakte ham til Moses og Aron, og til hele forsamlingen av Israels sønner. Og de satte ham i fengsel, for de hadde ikke avgjort hva de skulle gjøre med ham. Og Herren talte til Moses og sa: Mannen skal døden dø, hele forsamlingen skal steine ham med steiner. Og hele forsamlingen førte ham utenfor leiren, og hele forsamlingen steinet ham med steiner utenfor leiren, slik som Herren hadde befalt Moses.

Og sa Herren til Moses: Snakk til Israels sønner, og du skal si til dem: La dem lage frynser for seg selv på hjørnene av klærne sine for sine generasjoner, og dere skal feste en blå tråd på frynsene ved hjørnene. Og det skal være til dere i duskene, og dere

skal se dem, og dere skal huske alle Herrens bud, og dere skal gjøre dem, og dere skal ikke bli ført bort etter deres egne tanker og etter deres øyne, som dere horer dere med, slik at dere må huske og gjøre alle mine bud og dere skal være hellige for deres Gud. Jeg er Herren deres Gud som førte dere ut fra Egypts land, for å være deres Gud, jeg er Herren deres Gud.

16

Og Kore, sønn av Isaar, sønn av Kaath, sønn av Levi, talte, og Dathan og Abeiron, sønner av Eliab, og Aun, sønn av Phaleth, sønn av Ruben, Og de reiste seg opp foran Moses, og menn av Israels sønner, to hundre og femti, ledere av forsamlingen, innkalte til rådet, og navngitte menn. De samlet seg mot Moses og Aron, og de sa: La det være nok for dere, for hele forsamlingen, de er alle hellige, og Herren er blant dem, så hvorfor opphøyer dere dere over Herrens forsamling? Og da Moses hørte dette, falt han på sitt ansikt. Og han talte til Korah og til hele hans forsamling og sa: Gud har besøkt og kjent de som er hans og de hellige, og han har brakt dem nær til seg selv, og dem han utvalgte for seg selv, har han brakt nær til seg selv. Dette gjør: Ta dere ildkar, Korah og hele hans forsamling, Og legg ild på dem, og legg røkelse på dem foran Herren i morgen, og den mannen som Herren har valgt, han skal være hellig. La det være nok for dere, Levis sønner. Og Moses sa til Korah: Lytt til meg, Levis sønner. Er ikke dette lite for dere, at Gud skilte dere ut fra Israels forsamling, og brakte dere nær til seg selv for å utføre tjenestene ved Herrens telt, og for å stå foran teltet for å tjene dem? Og han vant deg over og alle dine brødre, Levis sønner, sammen med deg, og dere søker også å tjene som prester? Således er du og hele din menighet samlet mot Gud, og hvem er Aron at dere knurrer mot ham?

Og Moses sendte bud for å kalle Dathan og Abiram, sønnene til Eliab, og de sa: Vi går ikke opp. Er det ikke lite dette, at du brakte oss opp til et land som flyter av melk og honning, for å drepe oss i ørkenen, fordi du hersker over oss? Er du en hersker, og har du ført oss inn i et land som flyter med melk og honning, og har du gitt oss arv av mark og vingårder? Ville du stukket ut øynene på de mennene? Vi går ikke opp. Og Moses ble svært bedrøvet, og sa til Herren: Vend ikke oppmerksomheten mot deres offer, jeg har ikke tatt noe begjærlig fra noen av dem, heller ikke har jeg gjort urett mot noen av dem. Og Moses sa til Korah: Hellige din forsamling, og vær dere klare foran Herren, du og Aron og de selv, i morgen. Og ta hver sitt ildkar, og dere skal legge røkelse på dem, og dere skal bringe frem for Herren hver sitt ildkar, to hundre og femti ildkar, og du og Aron hver sitt ildkar.

Og hver tok sitt røkelseskar, og de plasserte ild på dem, og de la røkelse på dem, og de sto ved dørene til vitnesbyrdets telt, Moses og Aron. Og Korah samlet hele sin forsamling mot dem ved døren til vitnesbyrdets telt, og Herrens herlighet viste seg for hele forsamlingen. Og Herren talte til Moses og Aron og sa, Separer dere fra midten av denne forsamlingen, og jeg vil fortære dem på en gang. Og de falt på sitt ansikt, og sa: Gud, Gud over åndene og alt kjøtt, hvis en mann har syndet, skal da Herrens vrede komme over hele menigheten? Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til forsamlingen og si: Trekk dere bort rundt Korahs forsamling.

Og Moses reiste seg og gikk til Dathan og Abiram, og alle Israels eldste gikk sammen med ham. Og han talte til forsamlingen og sa: Separer dere fra teltene til disse harde mennene, og rør ikke ved noe av det som tilhører dem, så dere ikke omkommer sammen med dem i all deres synd. Og de trakk seg tilbake fra Korahs telt rundt omkring, og Dathan og Abiram

gikk ut og sto ved dørene til teltene sine, sammen med kvinnene sine, barna sine og bagasjen sin.

Og Moses sa: I dette vil dere kjenne at Herren sendte meg for å gjøre alle disse gjerningene, og at det ikke er fra meg selv. Hvis disse vil dø i henhold til alle menneskers død, hvis deres undersøkelse vil være i henhold til alle menneskers undersøkelse, har ikke Herren sendt meg. Men eller i et syn vil Herren vise, og jorden vil åpne sin munn og sluke dem ned, og deres hus, og deres telt, og alt som tilhører dem, og de vil gå ned levende til dødsriket, og dere vil vite at disse menneskene provoserte Herren.

Da han opphørte å tale alle disse ordene, ble jorden brutt under dem. Og jorden ble åpnet, og svelget dem, og husene deres, og alle menneskene som var med Korah, og husdyrene deres. Og de gikk ned, og alt som var deres, levende, inn i dødsriket, og jorden dekket dem, og de gikk til grunne fra forsamlingens midte. Og hele Israel rundt dem flyktet fra deres stemme, fordi de sa: Må ikke jorden noen gang sluke oss. Og ild gikk ut fra Herren og fortærte de to hundre og femti mennene som frembærer røkelsen.

17

Og Herren sa til Moses, Og til Eleazar, sønn av Aron, presten: Ta opp ildfatene av bronse fra midten av de forbrente, og spred denne fremmede ilden der, fordi de har helliget ildfatene til disse synderne med sine sjeler, Og gjør dem til hamrede plater som dekning til alteret, fordi de ble ofret foran Herren og ble helliget, og de ble til et tegn for Israels sønner. Og Eleasar, sønn av Aron, presten, tok de bronse ildkarene som de brente hadde brakt, og de la dem til som dekke til alteret. Et minnemerke til Israels sønner, slik at ingen fremmed som ikke er av Arons ætt skulle nærme seg

for å legge røkelse frem for Herren, og ikke bli som Kore og hans forsamling, slik som Herren talte gjennom Moses til ham.

Og Israels sønner knurret den neste dagen mot Moses og Aron og sa: Dere har drept Herrens folk. Og det skjedde da forsamlingen samlet seg mot Moses og Aron, og de stormet mot vitnesbyrdets telt, og skyen dekket det, og Herrens herlighet viste seg. Og Moses og Aaron gikk inn foran vitnesbyrdets telt. Og Herren talte til Moses og Aron og sa, Dra bort fra denne forsamlingen, og jeg vil fortære dem straks, og de falt på sitt ansikt. Og Moses sa til Aaron: Ta røkelseskaret, og legg ild fra alteret på det, og kast røkelse på det, og bær det hurtig inn i leiren, og gjør soning for dem, for vrede har gått ut fra Herrens ansikt, han har begynt å ødelegge folket. Og Aaron tok akkurat som Moses talte til ham, og løp inn i forsamlingen, og allerede hadde plagen begynt blant folket, og han kastet røkelsen og sonet for folket. Og han stod mellom de døde og de levende, og plagen opphørte. Og de døde i plagen ble fjorten tusen og syv hundre, foruten de døde på grunn av Korah. Og Aaron returnerte til Moses ved døren til vitnesbyrdets telt, og plagen opphørte.

Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til Israels sønner, og ta fra dem en stav, en stav for hver slekt, fra alle deres herskere, for hver av deres slekter, tolv staver, og skriv hver manns navn på hans stav. Og Aarons navn skal du skrive på Levis stav, for det er én stav for hver stamme av deres fedrehus som de skal gi. Og du skal plassere dem i vitnesbyrdets telt, overfor vitnesbyrdet, der hvor jeg vil gjøre meg kjent for deg. Og det vil være den mann som jeg velger, hans stav vil spire, og jeg vil fjerne fra meg Israels sønners knurring, som de selv knurrer mot dere.

Og Moses talte til Israels sønner, og alle deres herskere ga ham en stav, til hver hersker én stav i henhold til hersker, i henhold til deres fedres hus, tolv staver, og Arons stav var mellom deres staver. Og Moses la stavene foran Herren i vitnesbyrdets telt. Og det skjedde den neste dag at Moses og Aron gikk inn i vitnesbyrdets telt, og se, Arons stav hadde spiret for Levis hus, og den brakte frem skudd, og den blomstret med blomster, og den bar nøtter. Og Moses brakte ut alle stavene fra Herrens ansikt til alle Israels sønner, og de så, og hver tok sin stav.

Og Herren sa til Moses: Legg bort Arons stav foran vitnesbyrdene til bevaring, som et tegn for de ulydiges sønner, og la deres knurring mot meg opphøre, så de ikke skal dø. Og Moses og Aaron gjorde som Herren hadde befalt Moses, således gjorde de. Og Israels sønner sa til Moses: Se, vi blir fortært, vi har omkommet, vi blir ødelagt. Enhver som rører teltet til Herren dør, skal vi da til slutt dø?

18

Og Herren sa til Aron: Du og dine sønner og din fars hus skal ta på dere syndene ved de hellige ting, og du og dine sønner skal ta på dere syndene ved deres prestedømme. Og bring dine brødre, Levis stamme, ditt fars folk, nær til deg selv, og la dem bli føyet til deg, og la dem tjene deg, og du og dine sønner med deg foran vitnesbyrdets telt. Og de skal holde dine vakter og vaktene ved teltet. Men til de hellige karene og til alteret skal de ikke komme nær, så skal verken de eller dere dø. Og de vil bli føyd til deg, og de skal holde vakt ved vitnesbyrdets telt i all tjeneste ved teltet, og den fremmede skal ikke nærme seg deg. Og dere skal holde vakt over de hellige ting og vakt over alteret, og det skal ikke være vrede blant Israels sønner. Og jeg har tatt deres brødre, levittene,

fra midten av Israels sønner som en gave gitt til Herren, for å tjene med tjenestene ved vitnesbyrdets telt. Og du og dine sønner med deg skal bevare deres prestedømme i henhold til all måte ved alteret og det som er innenfor forhenget, og dere skal tjene tjenestene som gave av deres prestedømme, og den fremmede som nærmer seg skal dø.

Og Herren talte til Aron, og se, jeg har gitt dere ansvaret for førstegrødene fra alt det som er helliget til meg av Israels sønner. Til deg har jeg gitt dem som en ære, og til dine sønner med deg, som en evig lov. Og dette skal være til dere av de helliggjorte hellige ting, av ofringene, fra alle gavene deres, og fra alle ofrene deres, og fra alle overtredelsene deres, og fra alle syndene deres, så mye som de gir tilbake til meg av alle de hellige tingene, til deg skal det være og til sønnene dine. I det aller helligste skal dere spise dem, hver mann skal spise dem, du og dine sønner, det skal være hellig for deg.

Og dette skal være til dere som førstegrøde av deres gaver, fra alle offergavene til Israels sønner. Til deg har jeg gitt dem, og til dine sønner og til dine døtre med deg, en evig lov. Alle som er rene i ditt hus skal spise dem.

Alle førstegrøden av olje, og alle førstegrøden av vin, førstegrøden av korn, alt de gir til Herren, har jeg gitt til deg. Alle førstefruktene som er i deres land, så mange som de bringer til Herren, skal være dine. Enhver som er ren i ditt hus skal spise dem.

Alt som er viet blant Israels sønner, skal tilhøre deg. Og hver åpnende livmor fra alt kjøtt, så mange som de frembærer til Herren, fra menneske til dyr, skal være til deg, men de førstefødte

av menneskene skal løskjøpes med løsepenger, og de førstefødte av de urene dyrene skal du løskjøpe. Og innløsningen hans, fra én måned gammel, verdsettelsen er fem sikler, i henhold til den hellige sikel som er tyve oboler. Unntatt de førstefødte av kalver og de førstefødte av sauer, og de førstefødte av geiter, skal du ikke innløse; de er hellige, og blodet deres skal du helle ut mot alteret, og fettet skal du ofre som et offer til en velluktende duft for Herren.

Og kjøttet skal være ditt, likesom brystet av svingofferet og den høyre armen skal være ditt. Hver offergave av de hellige ting, som Israels sønner framsetter for Herren, har jeg gitt til deg og til dine sønner og til dine døtre med deg, som en evig lov. Det er en evig saltpakt foran Herren, til deg og til din ætt etter deg.

Og Herren talte til Aron: I deres land skal du ikke arve, og du skal ikke ha noen del blant dem, fordi jeg er din del og din arv blant Israels sønner.

Og til Levis sønner, se, jeg har gitt all tiende i Israel som arv i stedet for deres tjenester, så mange som de selv utfører tjeneste i vitnesbyrdets telt. Og Israels sønner skal ikke lenger komme til vitnesbyrdets telt for å pådra seg dødelig synd. Og Levitten skal selv utføre tjenesten ved vitnesbyrdets telt, og de skal selv bære deres synder, en evig lov for deres generasjoner, og blant Israels sønner skal de ikke arve noen arv. Fordi tiendene av Israels sønner, så mange som de setter av for Herren som en offergave, har jeg gitt til levittene som arv, derfor har jeg sagt til dem at de ikke skal arve noen arv blant Israels sønner.

Og Herren talte til Moses og sa, Og til levittene skal du tale, og du vil si til dem: Hvis dere tar imot tienden fra Israels sønner,

som jeg har gitt dere fra dem som arv, så skal dere sette av et offer til Herren, en tiende av tienden. Og deres fradrag vil bli regnet til dere som korn fra treskegulvet, og som en gave fra vinpressen. Således skal dere sette dem til side, også dere, fra alle Herrens offergaver, fra alle deres tiender, så mange som dere mottar fra Israels sønner, og dere skal gi fra dem en offergave til Herren, til Aron presten. Fra alle gavene deres skal dere sette til side et offer til Herren, eller fra alle førstegrødene det helligede fra dem. Og du skal si til dem: Når dere tar bort førstegrøden fra den, skal det regnes for levittene som avling fra treskeplassen og som avling fra vinpressen. Og dere skal spise det på ethvert sted, dere og deres hjem, fordi denne lønnen er til dere i stedet for deres tjenester i vitnesbyrdets telt. Og dere skal ikke pådra dere synd gjennom det, fordi dere tar bort førstegrøden fra det, og dere skal ikke vanhellige de hellige ting av Israels sønner, så dere ikke dør.

19

Og Herren talte til Moses og Aron og sa, Dette er forskriften av loven, så mye som Herren befalte, da han sa: Tal til Israels sønner, og la dem ta til deg en rød, lyteløs kvige, som ikke har noen lyte i seg, og som det ikke er lagt åk på. Og du skal gi den til presten Eleazar, og de skal føre den ut utenfor leiren til et rent sted, og de skal slakte den foran ham. Og Eleasar skal ta av blodet, og han skal sprinkle foran vitnesbyrdets telt av blodet syv ganger. Og de skal brenne den opp foran ham, og dens hud og kjøtt og blod skal bli brent sammen med dens møkk. Og presten vil ta sedertre og ysop og skarlagen, og de vil kaste dem inn i midten av brenningen av kvigen.

Og presten skal vaske sine klær, og han skal bade sitt legeme i vann, og etter dette vil han gå inn i leiren, og presten vil være uren

inntil kvelden. Og den som brenner den skal vaske klærne sine, og han skal bade kroppen sin, og han vil være uren inntil kvelden. Og en ren mann skal samle asken av kvigen, og han skal legge den utenfor leiren på et rent sted, og den skal være for Israels barns menighet til bevaring. Vann til sprengning, det er renselse. Og den som samler asken av kvigen, skal vaske klærne sine, og han vil være uren inntil kvelden, og det skal være for Israels sønner og for de fremmede som bor blant dem en evig lov.

Den som rører den døde av enhver menneskesjel, skal være uren i syv dager. Denne skal renses den tredje dagen og den syvende dagen, og han skal være ren, men hvis han ikke renses den tredje dagen og den syvende dagen, skal han ikke være ren. Enhver som rører den døde fra en menneskesjel, hvis han dør og ikke blir renset, har besmittet Herrens telt. Den sjel skal bli utryddet fra Israel, fordi renselsens vann ikke ble sprengt på ham. Han er uren, ennå er hans urenhet i ham. Og dette er loven: hvis en mann dør i et hus, skal alle som går inn i huset, og alt som er i huset, være urene i syv dager. Og hvert åpnet kar som ikke har bånd bundet på seg, er urent. Og enhver som berører en drept mann eller en død eller et menneskelig bein eller en grav på markens overflate, skal være uren i syv dager.

Og de vil ta til den urene fra asken av den brente renselsen, og de skal helle levende vann på den inn i et kar. Og han vil ta isop og dyppe den i vannet, en ren mann, og han vil sprinkle på huset og på karene og på sjelene, så mange som måtte være der, og på den som har berørt det menneskelige benet eller den sårede eller den døde eller graven. Og den rene skal stenke på den urene på den tredje dagen og på den syvende dagen, og han skal bli renset på den syvende dagen, og han skal vaske sine klær, og han skal bade i vann, og han vil være uren inntil kvelden. Og den mann som blir

urenset og ikke blir renset, den sjel skal bli utryddet fra forsamlingens midte, fordi han urenset Herrens helligdom, fordi renselsens vann ikke ble stenket på ham, han er uren. Og det skal være for dere en evig lov, og den som stenker renselsesvannet, skal vaske sine klær, og den som rører ved renselsesvannet, skal være uren inntil kvelden. Og alt som den urene berører, vil være urent, og den sjel som berører, vil være uren inntil kveld.

20

Og Israels sønner kom, hele menigheten, inn i ørkenen Sin i den første måned, og folket ble i Kades, og Miriam døde der, og hun ble begravet der. Og det var ikke vann til menigheten, og de samlet seg mot Moses og Aron. Og folket kranglet med Moses og sa: Gid vi hadde dødd da våre brødre omkom foran Herren. Og hvorfor brakte dere Herrens forsamling inn i denne ørkenen for å drepe oss og vårt kveg? Og hvorfor dette? Dere har ført oss opp fra Egypt for å komme til dette onde stedet, et sted hvor det ikke blir sådd, hvor det ikke er fikentrær, ikke vinranker, ikke granatepler, og ikke vann å drikke.

Og Moses og Aron kom fra forsamlingens ansikt til døren av vitnesbyrdets telt, og de falt på sitt ansikt, og Herrens herlighet viste seg for dem. Og Herren talte til Moses og sa, Ta din stav, og samle forsamlingen, du og Aron, din bror, og tal til klippen foran dem, og den vil gi sitt vann, og dere skal bringe ut vann til dem fra klippen, og dere skal gi forsamlingen å drikke, og deres buskap. Og Moses tok staven som var foran Herren, slik som Herren hadde befalt. Og Moses og Aron samlet menigheten foran klippen, og sa til dem: Hør meg, dere ulydige! Skal vi ikke fra denne klippen bringe ut vann til dere? Og Moses løftet sin hånd og slo klippen med staven to ganger, og det kom ut mye vann, og

menigheten drakk, og deres kveg. Og Herren sa til Moses og Aron: Fordi dere ikke trodde så dere kunne hellige meg før Israels sønner, derfor skal ikke dere bringe denne forsamlingen inn i det landet som jeg har gitt til dem. Dette er vannet av Motsigelse, fordi Israels sønner ble hånet foran Herren, og han ble helliget i dem.

Og Moses sendte budbringere fra Kades til kongen av Edom og sa: Dette sier din bror Israel: Du vet om all den møye som har rammet oss. Og våre fedre dro ned til Egypt, og vi oppholdt oss i Egypt i mange dager, og egypterne mishandlet oss og våre fedre. Og vi ropte til Herren, og Herren hørte vår stemme, og han sendte en engel og førte oss ut av Egypt, og nå er vi i byen Kadesh, ved grensen av ditt område. Vi vil passere gjennom landet ditt, vi vil ikke gå gjennom marker, heller ikke gjennom vingårder, heller ikke skal vi drikke vann fra brønnen din, vi vil gå den kongelige vei, vi vil ikke vike av til høyre eller til venstre, inntil vi passerer gjennom dine grenser. Og Edom sa til ham: Du skal ikke passere gjennom mitt land, men hvis du gjør det, vil jeg gå ut i krig for å møte deg. Og Israels sønner sier til ham: Vi vil passere ved fjellet. Hvis jeg og min buskap skulle drikke av ditt vann, vil jeg gi deg betaling, men saken er ingenting, vi vil passere ved fjellet. Men han sa: Du skal ikke passere gjennom meg. Og Edom gikk ut for å møte ham med en stor folkemengde og med sterk hånd. Og Edom var ikke villig til å gi Israel lov til å passere gjennom hans grenser, og Israel vendte seg bort fra ham. Og de dro bort fra Kadesh, og Israels sønner, hele forsamlingen, kom til fjellet Hor.

Og Herren sa til Moses og Aron på fjellet Hor ved grensene til landet Edom, og sa, La Aaron bli lagt til sitt folk, fordi dere ikke skal gå inn i det landet som jeg har gitt Israels sønner, fordi dere provoserte meg ved fornærmelsens vann. Ta Aaron og Eleazar,

hans sønn, og før dem opp på fjellet Hor, foran hele forsamlingen, Og avkle Aaron kappen hans, og ikle Eleasar, sønnen hans, og la Aaron, etter å ha blitt samlet til sine fedre, dø der. Og Moses gjorde som Herren befalte ham, og brakte ham opp på fjellet Hor, foran hele forsamlingen, Og han avkledd Aron hans klær, og kledd dem på Eleasar, hans sønn, og Aron døde på toppen av fjellet, og Moses og Eleasar gikk ned fra fjellet. Og hele menigheten så at Aron var død, og de gråt over Aron i tretti dager, hele Israels hus.

21

Og den kanaaneiske kongen Arad, som bodde i ørkenen, hørte at Israel kom veien til Atarein, og han kjempet mot Israel og tok noen av dem til fange. Og Israel ba en bønn til Herren, og sa: Hvis du overgir dette folket i min hånd, vil jeg fullstendig ødelegge dem og deres byer. Og Herren hørte Israels stemme, og overleverte kanaaneeren under deres kontroll, og viet ham til ødeleggelse, og byene hans, og de kalte det stedet Forbannelse.

Og etter å ha dratt ut fra fjellet Hor, på veien mot det Røde hav, omringet de landet Edom, og folket ble motløst på veien. Og folket talte mot Gud og mot Moses, og sa: Hvorfor dette? Du førte oss ut fra Egypt for å drepe oss i ørkenen? For det er ikke brød, heller ikke vann, og vår sjel avskyr dette verdiløse brødet. Og Herren sendte de dødelige slangene inn blant folket, og de bet folket, og mange av Israels sønner døde. Og da folket hadde kommet til Moses, sa de: Vi har syndet, fordi vi talte imot Herren og imot deg. Be derfor til Herren, og la ham ta bort slangen fra oss. Og Moses ba til Herren angående folket, og Herren sa til Moses: Gjør deg selv en slange, og sett den på et tegn, og det skal være slik at hvis en slange biter en mann, skal hver den som har blitt bitt leve når han ser den. Og Moses gjorde en slange av

bronse og satte den opp på et tegn, og det skjedde at når en slange bet en mann og han så på bronseormen, så levde han.

Og Israels sønner dro bort, og de slo leir i Oboth. Og etter å ha brutt opp fra Oboth, slo de leir i Achalga på den andre siden i ørkenen, som ligger mot Moab, mot soloppgang. Og derfra dro de bort, og de slo leir i Zared-dalen. Og derfra dro de ut og slo leir på den andre siden av Arnon i ørkenen, det området som stikker fram fra amorittenes grenser, for Arnon er grensen til Moab, mellom Moab og amoritten. På grunn av dette er det sagt i boken: Herrens krig satte Zahab i brann, og bekkene ved Arnon. Og han oppnevnte bekkene til å bosette Er, og det er lagt til grensene til Moab.

Og derfra kom brønnen, denne brønnen som Herren talte om til Moses: Samle folket, og jeg vil gi dem vann å drikke. Da sang Israel denne sangen ved brønnen: Begynn for den, brønn, Herskere gravde det, konger av nasjoner hugg det ut i sitt rike, da de hersket, og fra brønnen til Manthanaein, og fra Manthanaein til Naaliel, og fra Naaliel til Bamoth, og fra Bamoth til Ianin, som er på sletten Moab, fra toppen av det uthugne, det som ser mot ørkenen.

Og Moses sendte eldste til Sihon, amorittenes konge, med fredelige ord og sa, Vi vil passere gjennom landet ditt, vi vil gå på veien. Vi vil ikke vende til side, verken inn i mark eller inn i vingård. Vi skal ikke drikke vann fra din brønn, vi vil gå den kongelige veien inntil vi passerer gjennom dine grenser. Og Sihon ga ikke Israel lov til å passere gjennom hans grenser, og Sihon samlet alt sitt folk, og dro ut for å kjempe mot Israel i ørkenen, og kom til Jahaz, og stilte seg opp til kamp mot Israel. Og Israel slo ham med sverdets mord, og tok besittelse av hans land, fra Arnon

til Jabbok, til Ammons sønner, fordi Jazer er grensene til Ammons sønner. Og Israel tok alle disse byene, og Israel bodde i alle byene til amorittene, i Hesbon, og i alle de som grenset til denne. For Hesbon er byen til Sihon, kongen av amorittene, og han kjempet mot kongen av Moab tidligere, og de tok hele hans land, fra Aroer til Arnon. Derfor vil gåtesolverne si: Kom til Hesbon, så Sihons by kan bygges og etableres, fordi ild gikk ut fra Hesbon, flamme fra Sihons by, og den fortærte inntil Moab, og den slukte Arnons søyler. Ve deg Moab, folket til Kamosh har gått til grunne, deres sønner ble gitt over for å bli bevart, og deres døtre ble fanger til Sihon, kongen av amorittene. Og deres sæd vil forgå, fra Hesbon til Daibon, og kvinnene tennte ennå videre ild over Moab.

Israel bosatte seg i alle amorittenes byer. Og Moses sendte folk for å speide ut Jazer, og de inntok den og landsbyene dens, og de drev ut amorittene som bodde der. Og etter å ha vendt tilbake, gikk de opp veien inn i Basan, og Og, kongen av Basan, gikk ut for å møte dem, og hele hans folk til krig i Edrei. Og Herren sa til Moses: Frykt ham ikke, for jeg har gitt ham i dine hender, og alt hans folk, og hele hans land, og du skal gjøre med ham som du gjorde med Sihon, amorittenes konge, som bodde i Hesbon. Og de slo ham og sønnene hans og hele folket hans, inntil det ikke var noen overlevende igjen, og de arvet landet hans.

22

Og etter å ha dratt av sted slo Israels sønner leir vest for Moab ved Jordan, ved Jeriko. Og da Balak, sønn av Sepphor, så alt det Israel hadde gjort mot amorittene, Og Moab fryktet folket svært fordi de var mange, og Moab følte avsky for Israels sønner. Og Moab sa til de eldste i Midian: Nå vil denne forsamlingen slikke opp alt rundt oss, som kalven slikker opp det grønne fra sletten, og

Balak, sønn av Sepphor, var konge av Moab på den tiden. Og han sendte ambassadører til Bileam, sønn av Beor i Petor, som ligger ved elven i hans folks sønners land, for å kalle ham, og sa: Se, et folk har kommet ut fra Egypt, og se, det har dekket jordens overflate, og dette folket har slått seg ned ved siden av meg. Og nå kom hit og forbann for meg dette folket, fordi dette er sterkere enn vi, hvis vi skal være i stand til å slå dem, og jeg vil drive dem ut fra landet, fordi jeg vet at de som du velsigner er velsignet, og de som du forbanner er forbannet. Og eldsterådet i Moab og eldsterådet i Midian gikk, med spådommene i hendene sine, og de kom til Bileam og sa til ham Balaks ord. Og han sa til dem: Losjér her i natt, og jeg vil svare dere i de saker som Herren vil tale til meg. Og herskerne fra Moab ble hos Bileam.

Og Gud kom til Bileam og sa til ham: Hva vil disse mennene hos deg? Og sa Bileam til Gud: Balak, sønn av Sippor, kongen av Moab, sendte dem til meg og sa, Se, et folk har kommet ut fra Egypt, og det har dekket jordens overflate, og dette folket sitter ved siden av meg, og nå kom og forbann det for meg, om jeg da kanskje vil være i stand til å slå det og drive det ut fra landet. Og Gud sa til Balaam: Du skal ikke gå med dem, heller ikke forbanne folket, for det er velsignet. Og Bileam sto opp om morgenen og sa til Balaks herskere: Dra tilbake til deres herre, Gud slipper meg ikke å gå med dere. Og herskerne av Moab reiste seg og kom til Balak, og sa: Balaam vil ikke gå med oss.

Og Balak sendte enda flere herskere, som var mer ærede enn disse. Og de kom til Balaam og sa til ham: Dette sier Balak, sønn av Sippor: Jeg ber deg, ikke nøl med å komme til meg. Ærefullt vil jeg ære deg, og alt du sier vil jeg gjøre for deg, så kom og forbann dette folket for meg. Og Bileam svarte og sa til Balaks herskere: Hvis Balak gir meg sitt hus fullt av sølv og gull, vil jeg ikke være i

stand til å overtre Herrens, Guds, ord, å gjøre det lite eller stort i mitt sinn. Og nå vent dere også her denne natten, så jeg vil få vite hva Herren videre vil tale til meg. Og Gud kom til Balaam om natten, og sa til ham: Hvis disse menneskene er kommet for å kalle deg, så stå opp og følg dem, men det ordet som jeg vil tale til deg, dette skal du gjøre.

Og Bileam stod opp om morgenen, salte eselet sitt, og dro av sted med herskerne fra Moab. Og Gud ble sint i vrede fordi han selv gikk, og Guds engel reiste seg for å motarbeide ham, og han selv hadde steget opp på eselinnen sin, og hans to tjenere var med ham. Og da eselet hadde sett Guds engel stå imot i veien, og sverdet dratt i hans hånd, vendte eselet til side fra veien og gikk inn på sletten, og han slo eselet med sin stav for å lede det tilbake på veien.

Og Guds engel stod i furene av vingården, gjerde på den ene siden og gjerde på den andre siden, Og da eselet hadde sett Guds engel, presset det seg mot veggen og knuste Bileams fot mot veggen, og han fortsatte å slå det.

Og Guds engel la til, og gikk bort og stod fast på et smalt sted, hvor det ikke var mulig å vike til høyre eller venstre. Og da eselet hadde sett Guds engel, satte det seg ned under Bileam, og Bileam ble sint, og slo eselet med staven. Og Gud åpnet munnen til eselet, og det sier til Bileam: Hva har jeg gjort mot deg, siden du har slått meg tre ganger? Og Bileam sa til eselet: Du har spottet meg, og hvis jeg hadde hatt et sverd i hånden, ville jeg allerede ha gjennomboret deg. Og eselet sier til Balaam: Er ikke jeg eselet ditt som du har ridd på fra din ungdom inntil den dag i dag? Har jeg noensinne pleiet å gjøre slik mot deg? Men han sa: Nei. Men Gud åpnet øynene til Bileam, og han ser Herrens engel stående imot i

veien med sverdet trukket i hånden, og han bøyde seg ned og tilba med ansiktet mot jorden. Og engelen av Gud sa til ham: Hvorfor slo du eselet ditt denne tredje gangen? Og se, jeg gikk ut mot deg, fordi veien din ikke var rett foran meg, og da eselet så meg, vendte det seg bort fra meg denne tredje gangen. Og hvis hun ikke hadde vendt seg bort, så ville jeg nå ha drept deg, men henne ville jeg ha spart. Og Bileam sa til Herrens engel: Jeg har syndet, for jeg visste ikke at du hadde stilt deg imot meg på veien for å møte meg, og nå, hvis det ikke er nok for deg, vil jeg vende tilbake. Og engelen av Gud sa til Bileam: Gå med mennene, men det ord som jeg sier til deg, dette skal du holde deg til å tale. Og Bileam gikk med Balaks herskere.

Og da Balak hadde hørt at Bileam var kommet, gikk han ut for å møte ham, til en by i Moab, som ligger ved grensene til Arnon, som er ved den ytterste delen av grensene. Og Balak sa til Balaam: Sendte jeg ikke bud til deg for å kalle deg? Hvorfor kom du ikke til meg? Kan jeg virkelig ikke ære deg? Og Bileam sa til Balak: Se, jeg har kommet til deg nå. Vil jeg være i stand til å tale noe? Det ord som Gud legger i min munn, det vil jeg tale. Og Balaam gikk med Balak, og de kom inn i byer av gårder. Og Balak ofret sauer og kalver, og sendte til Balaam og til herskerne som var med ham. Og det skjedde om morgenen, og Balak tok Balaam med seg og førte ham opp på Baals søyle, og viste ham derfra en del av folket.

23

Og Bileam sa til Balak: Bygg til meg her syv altere, og forbered til meg her syv kalver og syv vær. Og Balak gjorde slik som Balaam sa til ham, og ofret opp en kalv og en vær på alteret. Og Bileam sa til Balak: Stå ved offeret ditt, og jeg vil gå hvis Gud vil vise seg for meg i møte, og det ord han viser meg, vil jeg

kunngjøre for deg. Og Balak sto ved offeret sitt. Og Bileam gikk for å spørre Gud, og han gikk rett frem, og Gud viste seg for Bileam, og Bileam sa til ham: De syv altrene har jeg forberedt, og jeg har ofret opp en kalv og en vær på alteret. Og Gud la ord i munnen til Bileam, og sa, vendt mot Balak: Slik skal du tale. Og han vendte seg mot ham, og han sto ved sine brennoffer, og alle Moabs herskere var med ham, og Guds ånd kom over ham. Og han tok opp sin lignelse og sa: Fra Mesopotamia sendte Balak, Moabs konge, bud etter meg fra fjellene i øst, og sa: Kom og forbann Jakob for meg, og kom og forbann Israel for meg. Hva skulle jeg velsigne som Herren ikke velsigner? Eller hva skulle jeg forbanne som Gud ikke forbanner? Fordi jeg vil se ham fra fjellenes topp, og jeg vil observere ham fra høydene, se, folket vil bo alene, og blant nasjonene vil det ikke bli regnet. Hvem har perfeksjonert Jakobs ætt, og hvem vil telle Israels klaner? Måtte min sjel dø blant de rettferdiges sjeler, og måtte min ætt bli som disses ætt.

Og Balak sa til Balaam: Hva har du gjort meg? Jeg har kalt deg for å forbanne mine fiender, og se, du har velsignet dem med velsignelse. Og Balaam sa til Balak: Skal jeg ikke tale det som Gud legger i min munn? Og Balak sa til ham: Kom enda med meg til et annet sted hvorfra du ikke vil se ham, men bare en del av ham vil du se, men ikke alle, og forbann ham for meg derfra.

Og han tok ham med til feltets vokttårn på toppen av det uthugne, og han bygget der syv altere, og ofret opp en kalv og en vær på alteret. Og Bileam sa til Balak: Stå ved offeret ditt, men jeg vil gå for å spørre Gud. Og Gud møtte Bileam, og la et ord i munnen hans, og sa: Vend tilbake til Balak, og dette skal du tale. Og han vendte seg mot ham, og han sto ved sitt brennoffer, og alle Moabs herskere var med ham, og Balak sa til ham: Hva talte Herren? Og han tok opp sin lignelse og sa: Stå opp, Balak, og lytt,

gi øre, du vitne, Sippors sønn. Gud er ikke som en mann som lyver, heller ikke som en menneskesønn som trues. Har han selv sagt det, vil han ikke gjøre det? Vil han tale og ikke holde fast ved det? Se, jeg har påtatt meg å velsigne, jeg vil velsigne, og jeg vil ikke vende tilbake. Det vil ikke være strev i Jakob, heller ikke vil møye bli sett i Israel. Herren hans Gud er med ham, de herrlige herskere er i ham. Gud som førte ham ut av Egypt, som en enhjørnings herlighet for ham. For det er ikke spådom i Jakob, heller ikke spådom i Israel; i rette tid vil det bli sagt til Jakob og til Israel: Hva vil Gud fullføre? Se, et folk vil reise seg som en løveunge, og juble som en løve; det vil ikke sove før det spiser bytte, og drikker blod av sårede.

Og Balak sa til Balaam: Verken forbann ham for meg, eller velsign ham. Og Bileam svarte og sa til Balak: Talte jeg ikke til deg og sa: Det ord som Gud taler, det vil jeg gjøre? Og Balak sa til Balaam: Kom, jeg skal ta deg til et annet sted, hvis det vil behage Gud, og forbann ham for meg derfra. Og Balak tok Balaam med seg opp på toppen av Phogor, som strekker seg ut mot ørkenen. Og Balaam sa til Balak: Bygg til meg her syv altarer, og forbered til meg her syv kalver og syv værer. Og Balak gjorde likesom Bileam sa til ham, og ofret opp en kalv og en vær på alteret.

24

Og da Bileam så at det var godt for Herren å velsigne Israel, gikk han ikke som han pleide til møte med varslene, og han vendte ansiktet sitt mot ørkenen. Og da Bileam løftet opp sine øyne, ser han Israel leiret etter stammer, og Guds ånd kom over ham. Og da han tok opp sin lignelse, sa han: Sier Bileam, sønn av Beor, sier mannen som sannelig ser, Han sier, mens han hører ord fra den sterke, han som så Guds syn i søvn, med hans øyne avdekket. Så

gode er dine hjem, Jakob, dine telter, Israel! Som skyggende daler, og som hager ved en elv, og som telt som Herren slo opp, og som sedrer ved vann. En mann vil gå ut fra hans sæd, og han vil herske over mange nasjoner, og Gog-riket vil bli opphøyet, og hans rike vil vokse. Gud ledet ham ut av Egypt, som en enhjørnings herlighet. Han skal fortære sine fienders nasjoner og suge margen ut av deres ben, og med sine piler skal han skyte gjennom fienden. Etter å ha lagt seg ned hvilte han som en løve og som en løveunge; hvem skal reise ham opp? De som velsigner deg, er velsignet, og de som forbanner deg, er forbannet.

Og Balak ble sint på Balaam, og slo hendene sine sammen, og Balak sa til Balaam: For å forbanne min fiende har jeg kalt deg, og se, du har velsignet dem for tredje gang. Nå derfor, flykt til ditt sted. Jeg sa: Jeg vil ære deg, men nå har Herren fratatt deg æren. Og sa Balaam til Balak: Talte jeg ikke også til budbringerne dine som du sendte til meg, da jeg sa: Hvis Balak gir meg sitt hus fullt av sølv og gull, vil jeg ikke være i stand til å overtre Herrens ord for å gjøre det godt eller ondt av meg selv; hva enn Gud sier, det vil jeg si. Og nå, se, jeg drar bort til mitt sted; kom, jeg vil gi deg råd om hva dette folket vil gjøre mot ditt folk i de siste dager.

Og etter å ha tatt opp sin lignelse, sa han,

Bileam, sønn av Beor, sier, mannen som virkelig ser sier, han som hører Guds ord, som kjenner kunnskap fra den Høyeste, og som ser Guds syn i søvn, hans øyne er avdekket. Jeg vil vise ham, men ikke nå, jeg vil velsigne, men det nærmer seg ikke. En stjerne vil stige opp fra Jakob, en mann vil reise seg fra Israel, og han vil knuse lederne av Moab, og vil plyndre alle Sets sønner. Og Edom skal bli en arv, og Esau, hans fiende, skal bli en arv, og Israel handlet i styrke. Og en vil bli vekket fra Jakob, og vil ødelegge den

som blir frelst fra byen. Og da han så Amalek, og tok opp sin lignelse, sa han: Begynnelsen av nasjoner er Amalek, og deres sæd vil forgå. Og da han så kenitten, og tok opp sin lignelse, sa han: Sterk er din bolig, og hvis du setter din rede i klippen, Og hvis det blir til Beor et rede av list, vil assyrerne ta deg til fange. Og da han hadde sett Og og tatt opp sin lignelse, sa han: O, o, hvem vil leve når Gud setter disse ting? Og det vil gå ut fra Kittims hånd, og de vil mishandle Assyria, og de vil mishandle hebreerne, og de selv vil enstemmig omkomme. Og Bileam reiste seg og dro bort, idet han vendte tilbake til sitt sted, og Balak dro bort til sitt.

25

Og Israel slo seg ned i Shittim, og folket ble vanhelliget ved å bedrive hor med Moabs døtre. Og de kalte dem til offringene for avgudene deres, og folket spiste av offringene deres, og de tilba avgudene deres. Og Israel ble innviet til Baal-peor, og Herren ble sint i vrede mot Israel. Og Herren sa til Moses: Ta alle lederne av folket og henrett dem for Herren i solens påsyn, og Herrens brennende vrede vil vende bort fra Israel. Og Moses sa til Israels stammer: Drep hver den av deres egne som ble innviet til Baal-peor. Og se, en mann av Israels sønner kom og brakte sin bror til den midianittiske kvinnen foran Moses og foran hele Israels sønners forsamling, mens de gråt ved døren til vitnesbyrdets telt. Og da Pinehas, sønn av Eleasar, sønn av Aron, presten, hadde sett dette, reiste han seg opp fra midten av menigheten, og tok kjettingdrageren i hånden, Han gikk inn etter israelitten inn i teltet, og gjennomboret begge, både mannen, israelitten, og kvinnen gjennom livmoren hennes, og plagen opphørte fra Israels sønner. Og de døde i plagen ble fire og tjue tusen.

Og Herren talte til Moses og sa, Phinehas, sønn av Eleazar, sønn av Aron, presten, stoppet min vrede fra Israels sønner, ved å vise min nidkjærhet blant dem, og jeg ødela ikke Israels sønner i min nidkjærhet. Således sa jeg, se, jeg gir ham en fredspakt, Og det vil være for ham og for hans ætt etter ham en evig prestedømmepakt, fordi han var nidkjær for sin Gud og sonet for Israels sønner. Men navnet på mannen, israelitten som ble slått ned, som ble slått ned sammen med den midianittiske kvinnen, var Zambri, sønn av Salmon, hersker over familiens hus av Simeon. Og navnet til den midianittiske kvinnen som ble slått, var Chasbi, datter av Zur, hersker over nasjonen Ommoth, av familiens hus i Midian.

Og Herren talte til Moses og sa: Tal til Israels sønner og si: Vær fiendtlige mot midianittene og slå dem, fordi de selv er fiendtlige mot dere i svik, så mye som de bedrar dere gjennom Phogor, og gjennom Chasbi, datteren til høvdingen av Midian, deres søster, hun som ble slått på dagen for plagen på grunn av Phogor.

26

Og det skjedde etter plagen, og Herren talte til Moses og Eleazar, presten, og sa, Ta begynnelsen av hele forsamlingen av Israels sønner fra tjue år og oppover etter deres fedrehus, alle som drar ut til kamp i Israel.

Og Moses og presten Eleazar talte i Araboth Moab ved Jordan overfor Jeriko og sa, fra tjue år gammel og oppover, på den måten Herren befalte Moses, og Israels sønner som hadde dratt ut fra Egypt, Reuben, Israels førstefødte, og Reubens sønner: Enok, og Enoks folk; til Pallu, Pallus folk. Til Asron, folket av Asronei; til

Charmi, folket av Charmi. Disse var folkene til Ruben, og deres folketelling ble tre og førti tusen, sju hundre og tretti.

Og Pallus sønner: Eliab. Og sønnene til Eliab: Nemuel, og Dathan, og Abiram. Disse var kalt av forsamlingen, disse er de som reiste seg opp mot Moses og Aaron i Korahs forsamling, i oppreisningen mot Herren. Og jorden åpnet sin munn og svelget dem og Korah, i hans menighets død, da ilden fortærte de to hundre og femti, og de ble til et tegn, Men Korahs sønner døde ikke.

Og sønnene til Simeon, folket av Simeons sønner: til Namuel, folket namuelittene; til Jamin, folket jaminittene; til Jakin, folket jakinittene, Til Zara hører folket Zarai, til Saul hører folket Sauli. Disse folkene til Simeon fra deres folketelling, to og tjue tusen og to hundre.

Sønner av Juda: Er og Onan, og Er og Onan døde i landet Kanaan. Og Judas sønner ble inndelt etter sine klaner: til Shiloh, Shelanittenes folk, til Phares, Perezittenes folk, til Zerah, Zerahittenes folk. Og sønnene av Phares ble: til Hezron, folket asronittene; til Iamun, folket iamunittene. Disse folkene av Juda i henhold til deres undersøkelse: seks og sytti tusen og fem hundre.

Og Issakars sønner ifølge deres klaner: til Tola, folket Tolaittene, til Phua, folket Punittene, Til Iasoub, folket Iasoubi; til Samram, folket Samrami. Disse folk av Issakar fra deres telling: fire og seksti tusen og fire hundre.

Zebuluns sønner etter deres klaner: til Sered, folket Seredittene; til Allon, folket Allonittene; til Allel, folket Allelittene.

Disse folkene fra Zebulun etter deres folketelling: seksti tusen og fem hundre.

Gads sønner ifølge deres klaner: til Safon, folket Safonittene; til Haggi, folket Haggittene; til Shuni, folket Shunittene, til Azene, folket av Azene, til Addi, folket av Addi, til Arod, folket Aroadi, til Ariel, folket Arieli. Disse var folkene av Gads sønner fra deres telling: førti-fire tusen og fem hundre.

Ashers sønner etter deres klaner: til Jamin, folket Jaminittene, til Jesou, folket Jesouittene, til Baria, folket Bariaittene. Til Kober, folket Koberi, til Melchiel, folket Melchieli. Og navnet på Ashers datter var Sarai. Disse folkene fra Asher fra deres telling, tre og førti tusen og fire hundre.

Josefs sønner ifølge deres klaner, Manasse og Efraim.

Manassehs sønner. Til Makir, det makirittiske folk, og Makir avlet Gilead, til Gilead, det gileadittiske folk. Og disse var Gileads sønner: Ahiezer, Ahiezerittenes folk, Cheleg, Chelegittenes folk. Til Esriel, folket Esrieli, til Sykem, folket Sykemi, Til Symaer, folket Symaeri, og til Opher, folket Opheri. Og Salpaad, sønn av Opher, fikk ikke sønner, men døtre, og disse er navnene på døtrene til Salpaad: Mala, Noua, Egla, Melcha og Thersa. Disse folkene til Manasse fra deres telling: to og femti tusen og sju hundre.

Og disse var Efraims sønner: til Sutala, folket sutalittene, til Tanák, folket tanakittene. Disse er sønnene av Suthala, til Eden, folket av Eden. Disse folkene til Efraim fra deres telling, to og tretti tusen og fem hundre, disse folkene til Josefs sønner etter deres klaner.

Benjamins sønner etter deres klaner: til Bale, Balitt-klanen, til Asjber, Asjberitt-klanen, til Jakiran, Jakiranitt-klanen.

Til Sophan, folket til Sophanes. Og sønnene til Bale ble Adar og Noeman; til Adar hørte folket Adari, og til Noeman hørte folket Noemani. Disse er Benjamins sønner etter deres klaner, fra deres folketelling: trettifem tusen og fem hundre.

Og Dans sønner etter deres klaner: til Shuham, folket Shuhamittene; disse er Dans folk etter deres klaner. Alle Shuhamittenes folk ifølge deres mønstring: fire og seksti tusen og fire hundre.

Naftalis sønner ifølge deres klaner: til Asiel, Asielittenes folk, til Gauni, Gunittenes folk. Til Jeser, folket Jeseri, til Sellem, folket Sellemi. Disse folk av Naftali fra deres telling, førti tusen og tre hundre.

Dette var folketellingen av Israels sønner: seks hundre tusen og tusen og syv hundre og tretti.

Og Herren talte til Moses og sa, Til disse skal landet bli delt for å arves etter antall navn. Til de flere skal du øke arven, og til de færre skal du minske deres arv; til hver skal deres arv gis slik som de ble talt. Gjennom lodder skal landet bli delt etter navnene, i henhold til deres fedrestammer skal de arve. Fra loddet skal du dele deres arv mellom mange og få.

Og Levis sønner etter deres klaner: til Gershon, Gershonittenes folk, til Kahat, Kahatittenes folk, til Merari, Merarittenes folk. Disse er folkene til Levis sønner: folket Lobeni, folket Hebroni, folket Kore og folket Mousi, og Kaat avlet Amram.

Navnet på hans hustru var Jokabed, datter av Levi, som fødte disse til Levi i Egypt, og hun fødte til Amram Aron og Moses, og Mirjam deres søster. Og Aaron fikk Nadab, og Abiud, og Eleazar, og Ithamar. Og Nadab og Abiud døde da de ofret fremmed ild for Herren i Sinai ødemark. Og de ble fra deres telling tre og tjue tusen, hver hankjønn fra én måned gammel og oppover, for de ble ikke talt sammen blant Israels sønner, fordi det ikke gis til dem lodd blant Israels sønner.

Og dette var tellingen av Moses og Eleazar, presten, som tellet Israels sønner i Moabs Araboth, ved Jordan overfor Jeriko. Og blant disse var det ikke noen mann av dem som ble inspisert av Moses og Aron, da de besøkte Israels sønner i Sinai ørken. Fordi Herren sa til dem: Ved død skal de dø i ørkenen, og det ble ikke etterlatt en eneste av dem, unntatt Kaleb, sønn av Jefunne, og Josva, sønn av Nun.

27

Og døtrene til Salpaad, sønn av Ofer, sønn av Galaad, sønn av Makir, av Manassehs folk, av Josefs sønner, nærmet seg, og disse var navnene deres: Maala, og Noua, og Egla, og Melka, og Thersa, og stående før Moses og før Eleazar, presten, og før herskerne, og før hele forsamlingen ved døren til vitnesbyrdets telt, sier de Vår far døde i ørkenen, og han selv var ikke blant forsamlingen som samlet seg foran Herren i Korahs forsamling, fordi han døde på grunn av sin egen synd, og han fikk ingen sønner. La ikke vår fars navn bli utslettet fra hans folk, fordi han ikke har noen sønn. Gi oss eiendom blant vår fars brødre. Og Moses brakte deres sak frem for Herren.

Og Herren talte til Moses, Si, døtrene til Salpaad har talt riktig. Du skal gi dem en besittelse som arv blant deres fars brødre, og du skal overføre deres fars arv til dem. Og til Israels sønner skal du tale, sigende, hvis en mann dør og han ikke har en sønn, skal dere overføre hans arv til hans datter, Hvis han ikke har en datter, skal dere gi arven til hans bror. Hvis han ikke har brødre, skal dere gi arven til hans fars bror. Hvis det men ikke er brødre av hans far, skal dere gi arven til den nærmeste slektning fra hans stamme, for å arve hans eiendeler, og dette skal være en rettferdig dom for Israels sønner, slik som Herren befalte Moses.

Og Herren sa til Moses: Gå opp på fjellet som er på den andre siden av Jordan, dette fjellet Nabau, og se landet Kanaan, som jeg gir til Israels sønner i besittelse. Og du vil se den, og du vil bli samlet til folket ditt, du også, slik som Aron, din bror, ble samlet på fjellet Hor. Fordi dere vendte dere bort fra mitt ord i ørkenen Sin, da forsamlingen motsatte seg, skulle dere hellige meg, men dere helliget meg ikke ved vannet foran dem. Dette er motsigelseens vann i Kades i ørkenen Sin. Og Moses sa til Herren, La Herren, åndenes og alt kjødets Gud, oppnevne en mann over denne forsamlingen, Hvem som vil gå ut foran dem, og hvem som vil gå inn foran dem, og hvem som vil føre dem ut, og hvem som vil føre dem inn, og Herrens menighet vil ikke være som sauer som ikke har hyrde. Og Herren talte til Moses og sa: Ta til deg Josva, Nuns sønn, en mann som har ånd i seg, og du skal legge dine hender på ham, Og du skal sette ham opp foran presten Eleasar, og du skal befale ham foran hele forsamlingen, og du skal befale angående ham foran dem. Og du vil gi av din herlighet på ham, slik at Israels sønner må adlyde ham. Og han vil stå før Eleazar, presten, og de skal spørre ham om dommen ved visningen før Herren. På hans ord skal de gå ut, og på hans ord

skal de gå inn, han selv og Israels sønner i enighet, og hele forsamlingen.

Og Moses gjorde som Herren hadde befalt ham, og han tok Josva og stilte ham frem for presten Eleasar og for hele menigheten, Og han la hendene sine på ham og innsatte ham, akkurat som Herren hadde befalt Moses.

28

Og Herren talte til Moses og sa, Befall Israels sønner, og du skal si til dem: Mine gaver, mine gaver, mine offergaver til en velluktende duft skal dere sørge for å ofre til meg på mine fester. Og du skal si til dem: Dette er de offergavene som dere skal bringe til Herren: to årsgamle lam uten lyte hver dag som brennoffer, kontinuerlig. Lammet, det ene, skal du gjøre om morgenen, og lammet, det andre, skal du gjøre mot kvelden.

Og du skal gjøre en tidel av en efa finmel til et offer blandet i olje, i en firedel av en hin. Vedvarende brent offer, det som ble gitt på fjellet Sinai til en velluktende duft for Herren. Og hans drikkoffer, den fjerde del av en hin til det ene lammet, skal du utøse i helligdommen som et drikkoffer av sterk drikk til Herren, Og det andre lammet skal du gjøre mot kvelden, i henhold til dets offer og i henhold til dets drikkoffer skal dere gjøre det til en velluktende duft for Herren. Og på sabbatsdagen skal dere bringe to ettårige lam uten lyte, og to tiendedeler fint mel blandet i olje til offer og drikkoffer, Brennoffer for sabbatene på sabbatene, i tillegg til det stadige brennofferet og dets drikkoffer.

Og på nymånedagene skal dere frembære brennoffer til Herren: to kalver av storfe, én vær, syv årsgamle lam uten lyte, Tre

tiendedeler fint mel blandet i olje til den ene kalven, og to tiendedeler fint mel blandet i olje til den ene væren, En tiendedel finmel blandet i olje til hvert lam, et offer, en duft av vellukt, et offer til Herren. Drikkoffer deres skal være en halv hin til den ene kalven, og en tredjedel av en hin skal være til den ene væren. Og en fjerdedel av en hin skal være til det ene lammet av vin, dette brennofferet måned for måned gjennom årets måneder.

Og en geit fra geitene om synd til Herren, ved det stadig brennofferet skal det bli gjort, og dets drikkoffer.

Og i den første måned, på den fjortende dag av måneden, er det påske for Herren. Og på den femtende dagen av denne måneden er det fest, i syv dager skal dere spise usyret brød. Og den første dagen skal kalles hellig for dere, dere skal ikke gjøre noe trellarbeid. Og dere skal bringe brennoffer som offer til Herren: to kalver av okser, én vær, syv årgamle lam; de skal være ulastelige for dere. Og deres offer skal være finmel blandet i olje, tre tiendedeler til den ene kalven, og to tiendedeler til den ene væren. En tiendedel skal du gjøre til hvert lam, til de syv lammene. Og en geitebukk fra geitene om synd, for å sone for dere, Unntatt det hele brennofferet som bringes kontinuerlig om morgenen, som er det kontinuerlige brennofferet. Disse ting skal dere gjøre i henhold til dette hver dag i de syv dagene, en gave, et offer til en velluktende duft for Herren; på det stadig helbrente offeret skal du gjøre dets drikkoffer. Og den syvende dag skal være kalt hellig for dere, dere skal ikke gjøre noe trelaktig arbeid på den.

Og på de unges dag, når dere bringer et nytt offer til Herren for ukene, skal det være en hellig sammenkomst for dere, dere skal ikke gjøre noe tjenerarbeid. Og dere skal frembære brennoffer til en velluktende duft for Herren: to kalver av okser, én vær, syv

årsgamle lam uten lyte. Offeret deres av finmel blandet i olje, tre tiendedeler til den ene kalven, og to tiendedeler til den ene væren. En tiendedel til hvert lam, til de syv lammene, og en geit fra geitene som syndoffer, for å sone for dere, i tillegg til brennofferet som bæres frem stadig Og dere skal gjøre deres offer til meg, de skal være lyteløse for dere, og deres drikkoffer.

29

Og i den syvende måned, på den første dag av måneden, skal det være en hellig sammenkomst for dere. Dere skal ikke gjøre noe trelaktig arbeid. Det skal være en signaldag for dere. Og dere skal gjøre brennoffer til en velluktende duft for Herren: en kalv av okser, en vær, syv årgamle lam uten lyte. Offeret deres finmel blandet i olje, tre tiendedeler til den ene kalven, og to tiendedeler til den ene væren, En tiendedel til hvert lam, til de syv lammene, Og en geitebukk fra geitene om synd, for å sone for dere, Unntatt de brente ofringene ved nymånen, og deres offere, og deres drikkoffer, og det kontinuerlige brente offeret, og deres offere og deres drikkoffer i henhold til deres tolkning til en velluktende duft for Herren.

Og den tiende av denne måneden skal være kalt hellig for dere, og dere skal plage deres sjeler, og dere skal ikke gjøre noe arbeid. Og dere skal bringe brennoffer til en duftende lukt for Herren, offer til Herren: en kalv av okser, en vær, syv årgamle lam; de skal være ulastelige for dere. Offeret deres finmel blandet i olje, tre tiendedeler til den ene kalven, og to tiendedeler til den ene væren, En tiendedel til hvert lam, for de syv lammene, Og en geit fra geitene angående synd, for å sone for dere, unntatt det angående syndens soning, og brennofferet som er stadig, dets

offer og dets drikkoffer ifølge tolkningen, til en duft av vellukt, et offer til Herren.

Og på den femtende dag av denne syvende måned skal det være en hellig sammenkomst for dere, dere skal ikke gjøre noe tjenestearbeid, og dere skal feire denne fest for Herren i syv dager. Og dere skal bringe brennoffer som offer til en velluktende duft for Herren, på den første dag tretten kalver fra okser, to vær, fjorten årsgamle lam, de skal være ulastelige. Ofrene deres av finmel blandet i olje: tre tiendedeler til den ene kalven, til de tretten kalvene, og to tiendedeler til den ene væren, til de to værene, En tiendedel til hvert lam, for de fjorten lammene, Og en geit fra geitene angående synd, foruten det stadige brennofferet, deres ofringer og deres drikkoffer.

Og på den andre dagen tolv kalver, to vær, fjorten ettårige lam uten lyte. Offeret deira og drikkeofferet deira til kalvane og til værane og til lamma i samsvar med talet deira, i samsvar med tolkinga deira. og en geitebukk fra geiter om synd, unntatt det stadig helbrente offeret, deres ofringar og deres drikkofringar.

På den tredje dagen: elleve kalver, to vær, fjorten årsgamle lam uten lyte. Offeret deira og drikkeofferet deira til kalvane og til værane og til lamma i samsvar med talet deira, i samsvar med tolkinga deira. Og en geit fra geitene angående synd, foruten det stadige brennofferet, deres ofringer og deres drikkoffer.

På den fjerde dagen ti kalver, to vær, fjorten årsgamle lam uten lyte. Deres offergaver og drikkeoffergaver til kalvene og værrene og lammene i henhold til deres antall, i henhold til deres forskrift. Og en geit fra geitene angående synd, foruten det stadige brennofferet, deres ofringer og deres drikkoffer.

Den femte dagen: ni kalver, to vær, fjorten ettårige lam uten lyte. Ofringene deres og drikkeofringene deres til kalvene og værane og lamma etter tallet deres, etter forskriften deres. Og en geit fra geitene angående synd, unntatt det stadige brennofferet, deres offere og deres drikkoffer.

Den sjette dagen: åtte kalver, to vær, fjorten ettårige lam uten lyte. Ofringene deres og drikkeofringene deres til kalvene og værane og lamma etter tallet deres, etter forskriften deres. Og en geitebukk fra geitene om synd, unntatt det stadige brennofferet, deres ofringer og deres drikkoffer.

Den syvende dagen: syv kalver, to vær, fjorten ettårige lam uten lyte. Ofringene deres og drikkeofringene deres til kalvene og værane og lamma i samsvar med tallet deres, i samsvar med tolkingen deres. Og en geit fra geitene angående synd, foruten det stadige brennofferet, deres ofringer og deres drikkoffer. Og på den åttende dag skal det være en avslutningsforsamling for dere, dere skal ikke gjøre noe trellearbeid på den. Og dere skal bringe brennoffer til Herren som en velluktende duft, offergaver: en kalv, en vær, syv årgamle lam uten lyte. Deres offere og deres drikkeoffere til kalven og til væren og til lammene i henhold til deres antall, i henhold til deres ordning. Og en geit fra geitene for synd, foruten det stadig brennofferet, deres ofringer og deres drikkoffer.

Disse ting skal dere gjøre for Herren i deres fester, unntatt deres bønner, og deres frivillige offer, og deres brennoffer, og deres slaktoffer, og deres drikkoffer, og deres frelseoffer.

Og Moses talte til Israels sønner i samsvar med alt det Herren hadde befalt Moses. Og Moses talte til herskerne over Israels sønners stammer og sa: Dette er det ord som Herren befalte. En mann som lover et løfte til Herren, eller sverger en ed, eller binder seg med en forpliktelse angående sin sjel, skal ikke vanhellige sitt ord, alt som går ut fra hans munn, skal han gjøre. Hvis en kvinne avlegger et løfte til Herren, eller binder seg til en forpliktelse i sin fars hus i sin ungdom, Og dersom faren hennes hører hennes bønner og hennes forpliktelser som hun har påtatt seg angående sin sjel, og faren hennes tier, da skal alle hennes bønner og alle de forpliktelsene som hun har påtatt seg angående sin sjel forbli gyldige. Hvis faren hennes nekter på den dagen han hører om alle hennes bønner og de forpliktelsene som hun har pålagt sin sjel, skal de ikke stå ved lag, og Herren skal rense henne, fordi faren hennes nektet.

Hvis hun, etter å ha blitt gift, blir bundet til en mann, og hennes bønner hviler på henne i henhold til det som kom fra hennes lepper, som hun bandt mot sin sjel, Og hvis mannen hennes hører det og forblir taus den dagen han hører det, da vil alle hennes bønner stå ved lag, og hennes forpliktelser som hun har påtatt seg mot sin sjel, vil stå ved lag. Hvis hennes mann nekter på den dagen han hører det, så forblir ikke alle hennes bønner og de forpliktelser hun har pålagt sin sjel, fordi mannen nektet henne, og Herren vil rense henne.

Og en enkes og en utstøtts løfte, alt hun måtte love ved sin sjel, skal forbli for henne. Hvis men i mannens hus var hennes løfte, eller dekretet angående hennes sjel med ed, Og hvis mannen hennes hører det, og forblir taus overfor henne, og ikke nekter henne det, da vil alle hennes bønner stå ved lag, og alle hennes forpliktelser som hun har pålagt sin sjel, vil stå ved lag mot henne.

Hvis mannen hennes fjerner det den dagen han hører det, så vil ikke alt som går ut fra hennes lepper ifølge hennes bønner og ifølge forpliktelsene angående hennes sjel forbli; mannen hennes har fjernet det, og Herren vil rense henne. Alle løfter og alle eder som binder for å skade sjelen, skal hennes mann opprette, og hennes mann skal fjerne dem. Hvis han forblir stille dag etter dag, så skal han stadfeste alle hennes bønner og de forpliktelser som hviler på henne, han skal stadfeste dem, fordi han var stille den dagen han hørte det. Hvis mannen hennes fjerner det etter den dagen han hørte det, da vil han ta på seg sin synd. Dette er de lovene som Herren befalte Moses, mellom en mann og hans hustru, og mellom en far og hans datter i hennes ungdom i farens hus.

31

Og Herren talte til Moses og sa, Hevn hevningen for Israels sønner fra midianittene, og deretter vil du bli samlet til ditt folk. Og Moses talte til folket og sa: Væpne menn fra deres rekker, og still dem opp i slagorden foran Herren mot Midian, for å utføre Herrens hevn mot Midian. Tusen fra hver stamme, tusen fra hver stamme, fra alle Israels sønners stammer, send dem til kamp. Og de talte ut fra Israels tusener tusen fra hver stamme, tolv tusen bevæpnet til kamp. Og Moses sendte dem, tusen fra hver stamme, tusen fra hver stamme med deres styrke, og Pinehas, sønn av Eleasar, sønn av Aron presten, og de hellige kar, og trompetene for signalene i deres hender.

Og de stilte seg opp til kamp mot Midian, slik som Herren hadde befalt Moses, og de drepte alle menn. Og kongene av Midian drepte de sammen med deres sårede, og Evi, og Rekem, og Sur, og Hur, og Reba, fem konger av Midian, og Bileam, sønn av

Beor, drepte de med sverd sammen med deres sårede, Og de plyndret kvinnene i Midian, og bagasjen deres, og buskapen deres, og alle eiendelene deres, og styrken deres plyndret de, Og alle deres byer i deres bosettinger, og deres gårder brente de i ild. Og de tok alt plyndringsgodset deres og alt byttet deres, fra menneske til husdyr. Og de brakte til Moses og til Eleazar, presten, og til alle Israels sønner, fangene og byttet og plyndringen inn i leiren i Araboth Moab, som er ved Jordan, ved Jeriko. Og Moses og presten Eleazar og alle lederne av forsamlingen gikk ut for å møte dem utenfor leiren. Og Moses ble sint på overseerne av styrken, tusenbefal og hundrebefal som kom fra krigens slaglinje. Og Moses sa til dem: Hvorfor har dere spart alle kvinnene? Disse var for Israels sønner i henhold til Balaams ord, for å vende dem bort og få dem til å overse Herrens ord på grunn av Phogor, og plagen rammet Herrens forsamling. Og nå drep alle menn blant alt byttet, og alle kvinner som har kjent manns seng, drep dem. Og alt utstyret til kvinnene som ikke kjenner manns seng, skal dere la leve. Og dere skal slå leir utenfor leiren i syv dager. Hver den som har drept og den som rører den drepte skal bli renset på den tredje dagen og på den syvende dagen, dere og deres fanger. Og hvert dekke og hver kar av skinn, og alt arbeid av geiteskinn, og hver kar av tre skal dere rense.

Og Eleasar, presten, sa til mennene i hæren som kom fra krigens slagorden: Dette er lovens forskrift som Herren befalte Moses. Unntatt gullet og sølvet og bronse og jern og bly og tinn, Hver ting som vil passere gjennom ild, skal bli renset, men ellers skal den renses med renselsens vann, og alt som ikke passerer gjennom ild, skal passere gjennom vann. Og dere skal vaske klærne på den syvende dag, og dere vil bli renset, og etter dette skal dere gå inn i leiren.

Og Herren talte til Moses og sa, Ta det totale av byttet fra fangenskapet, fra mann til dyr, du og Eleazar, presten, og lederne over familiene til menigheten. Og dere skal dele byttet mellom krigerne som dro ut til kamp, og hele forsamlingen. Og dere skal sette til side en avgift til Herren fra mennene, krigerne som har dratt ut i slagorden, én sjel fra fem hundre, fra mennene, og fra buskapen, og fra oksene, og fra sauene, og fra eselene, Og fra deres halvdel skal dere ta. Og du skal gi presten Eleasar Herrens førstegrøde. Og fra halvdelen av Israels sønner skal du ta én fra femti av menneskene, og av oksene, og av sauene, og av eslene, og av alt buskapet, og du skal gi dem til levittene som holder vakt i Herrens telt.

Og Moses og presten Eleazar gjorde som Herren hadde befalt Moses. Og overskuddet av byttet som krigerne tok, var av sauene seks hundre og sytti-fem tusen. Og okser, syttito tusen, Og esler, én og seksti tusen, Og sjeler av mennesker fra kvinnene som ikke hadde kjent manns seng, alle sjeler, to og tretti tusen. Og halvdelen, porsjonen av dem som hadde dratt ut i krigen, utgjorde av antallet sauer tre hundre og syttiogtrettisju tusen og fem hundre. Og Herrens andel av sauene ble seks hundre og sytti-fem, Og okser, seks og tretti tusen, og avgiften til Herren, to og sytti, Og esler, tretti tusen fem hundre, og enden til Herren, en og seksti, Og sjeler av mennesker, seksten tusen, og deres avgift til Herren, trettito sjeler.

Og Moses gav enden til Herren, offeret av Gud, til Eleasar presten, slik som Herren befalte Moses, fra den halve porsjonen av Israels sønner, som Moses skilte fra krigernes menn. Og halvdelen fra forsamlingen av sauene ble tre hundre og tretti tusen og syv tusen og fem hundre. Og okser, seksogtredve tusen, Esler, tretti tusen og fem hundre, Og sjeler av mennesker, seksten tusen. Og

Moses tok fra Israels sønners halvdel én fra femti, både av menneskene og av buskapen, og ga dem til levittene som holdt vakt ved Herrens telt, slik som Herren hadde befalt Moses.

Og alle de utnevnte til tusendeler av styrken kom til Moses, tusenbefal og hundrebefal, Og de sa til Moses: Dine tjenere har tatt det totale antallet av krigerne som var hos oss, og ikke en eneste mann har vært savnet blant dem. Og vi har ofret gaven til Herren, hver mann det han fant av gyllent kar og armbånd og ankelring og ring og armring og halskjede, for å sone for oss foran Herren. Og Moses og presten Eleazar tok gullet fra dem, alle kar som var blitt laget. Og alt gullet i offeret som de tok til Herren, ble seksten tusen, sju hundre og femti sikler fra kommandørene over tusen og fra hundreførerne. Og krigerne plyndret hver for seg selv. Og Moses og presten Eleazar tok gullet fra kommandørene og fra hundreførerne, og brakte det inn i vitnesbyrdets telt, en minnegave for Israels sønner foran Herren.

32

Og buskapen var i stor mengde hos Rubens sønner og hos Gads sønner, en svært stor mengde, og de så landet Jaser og landet Gilead, og plassen var en plass for buskap. Og da Rubens sønner og Gads sønner hadde nærmet seg, sa de til Moses og til presten Eleazar og til menighetens ledere: Ataroth, og Daibon, og Jazer, og Nimrah, og Heshbon, og Elealeh, og Sebama, og Nebo, og Baian, det landet som Herren har gitt over før Israels sønner, er land for kveg, og dine tjenere har kveg. Og de sa: Hvis vi har funnet nåde for dine øyne, la dette landet bli gitt til dine tjenere i eie, og la oss ikke krysse over Jordan.

Og Moses sa til Gads sønner og til Rubens sønner: Deres brødre går ut i krigen, og dere skal sitte her? Og hvorfor forvrir dere sinnet til Israels sønner, så de ikke krysser inn i landet som Herren gir dem? Gjorde ikke fedrene deres slik da jeg sendte dem fra Kadesh Barnea for å utforske landet? Og de gikk opp til Druklusters dal, og de utspeidet landet, og de vendte hjertene til Israels sønner bort, slik at de ikke skulle gå inn i det landet som Herren hadde gitt dem. Og Herren ble sint i vrede den dagen, og han sverget og sa: Hvis disse menneskene som gikk opp fra Egypt, fra tjue år gamle og oppover, de som kjenner det gode og det onde, vil se det landet som jeg sverget til Abraham og Isak og Jakob, for de fulgte ikke etter meg,

unntatt Kaleb, sønn av Jefunne, den som ble skilt ut, og Josva, Nuns sønn, fordi de fulgte etter Herren. Og Herren ble sint i vrede på Israel, og spredte dem i ørkenen i førti år, inntil hele generasjonen som gjorde det onde for Herrens åsyn ble fortært. Se, dere har reist dere opp i stedet for fedrene deres, en ødeleggelse av syndige mennesker, for å legge ennå mer til Herrens vredesharme over Israel. Fordi dere vil vende dere bort fra ham for enda å forlate ham i ørkenen, og dere vil handle lovløst mot hele denne forsamlingen.

Og de kom til ham, og sa: Vi vil bygge sauegårder her for vår buskap, og byer for våre familier. Og vi har bevæpnet oss som forvakt foran Israels sønner, inntil vi fører dem inn til deres eget sted, og bagasjen vår vil bo i befestede byer på grunn av de som bor i landet. Ikke skal vi vende tilbake til våre hus før Israels sønner blir fordelt, hver til sin arv. Og vi skal ikke lenger arve sammen med dem fra den andre siden av Jordan og videre, fordi vi har mottatt våre lodder på den andre siden av Jordan i øst.

Og Moses sa til dem, hvis dere gjør i henhold til dette ord, hvis dere bevæpner dere foran Herren til krig, Og alle deres væpnede menn vil dra over Jordan foran Herren, inntil hans fiende er blitt ødelagt fra hans åsyn, og landet blir undertvunget foran Herren, og etter dette skal dere vende tilbake, og dere vil være uskyldige foran Herren og fra Israel, og dette landet vil være til dere i besittelse foran Herren. Hvis dere ikke gjør således, vil dere synde for Herren, og dere vil kjenne deres synd når det onde overtaker dere. Og dere vil bygge for dere selv byer for bagasjen deres og gårder for kvegen deres, og det som går ut fra munnen deres vil dere gjøre.

Og Rubens sønner og Gads sønner sa til Moses: Dine tjenere vil gjøre som vår Herre befaler. Bagasjen vår, konene våre og all buskapen vår vil være i byene i Gilead. Men alle dine barn vil passere bevæpnet og oppstilt foran Herren inn i krigen, på den måten herren sier.

Og Moses oppnevnte for dem Eleazar, presten, og Josva, sønn av Nun, og høvdingene over familiene til Israels stammer. Og Moses sa til dem: Hvis Rubens sønner og Gads sønner krysser over Jordan med dere, alle bevæpnet til krig foran Herren, og dere underlegger landet foran dere, så skal dere gi dem landet Gilead i besittelse. Hvis de men ikke krysser over væpnet sammen med dere inn i krigen foran Herren, så skal dere bringe deres bagasje, deres kvinner og deres buskap før dere inn i landet Kanaan, og de skal arve sammen med dere i landet Kanaan. Og Rubens sønner og Gads sønner svarte og sa: Alt det Herren sier til sine tjenere, det vil vi gjøre. Vi skal krysse væpnet før Herren inn i landet Kanaan, og dere skal gi besittelsen til oss på den andre siden av Jordan.

Og Moses gav til dem, til Gads sønner og til Rubens sønner og til den halve stammen Manasse, Josefs sønner, riket til Sihon, amorittenes konge, og riket til Og, kongen av Basan, landet og byene med deres grenser, byene i landet rundt omkring. Og Gads sønner bygget Dibon, og Ataroth, og Aroer, og Sofar, og Jazer, og de opphøyet dem, og Namram og Baitharan, befestede byer, og sauegårder. Og Rubens sønner bygget Hesbon, og Eleale, og Kirjataim, og Beelmeon, som var omringet, og Sebama, og de ga byene som de bygde, navn etter deres egne navn. Og sønnen av Makir, sønn av Manasse, gikk til Gilead og tok den, og ødela amorittene som bodde i den. Og Moses gav Gilead til Makir, sønn av Manasse, og han bodde der. Og Jair, sønn av Manasseh, gikk og tok gårdene deres, og kalte dem Jairs gårder. Og Nabau dro av sted, og tok Kaath og landsbyene som hørte til, og kalte dem Naboth etter sitt eget navn.

33

Og dette er etappene til Israels sønner, da de dro ut fra Egypt med sin styrke under Moses og Arons ledelse. Og Moses skrev ned deres avreiser og deres etapper etter Herrens ord, og dette er etappene av deres reise. De dro bort fra Rameses i den første måneden, på den femtende dagen av den første måneden, dagen etter påsken gikk Israels sønner ut med høy hånd foran alle egypterne. Og egypterne begravde alle sine døde som Herren hadde slått, hver førstefødt i landet Egypt, og mot deres guder utførte Herren hevn. Og etter å ha dratt ut fra Rameses, slo Israels sønner leir i Sukkot. Og etter å ha dratt ut fra Sokkot, slo de leir i Butan, som er en del av ørkenen. Og de dro bort fra Buthan, og de slo leir ved munningen av Eiroth, som ligger overfor Beelsephon, og de slo leir overfor Magdolou. Og de dro bort fra stedet overfor Eiroth, og de krysset gjennom midten av havet inn i ørkenen, og

de gikk tre dagers vei gjennom ørkenen, og de slo leir i Pikríais. Og de dro bort fra de Bitre vannene, og de kom til Elim, og i Elim var det tolv vannkilder og sytti palmestammer, og de slo leir der ved vannet. Og de dro bort fra Elim, og de slo leir ved Det røde hav. Og de dro bort fra det røde hav, og de slo leir i ørkenen Sin.

Og de dro bort fra ørkenen Sin, og de slo leir i Rephaka. Og de dro bort fra Rafaka og slo leir i Ailus. Og de dro bort fra Ailous, og de slo leir i Rafidim, og det var ikke vann der til folket å drikke. Og de dro bort fra Raphidin og slo leir i Sinai ørken. Og de dro bort fra ørkenen Sinai, og de slo leir ved begjerets graver. Og de dro bort fra begjærets graver, og de slo leir i Aseroth. Og de dro bort fra Aseroth og slo leir i Ratama.

Og de dro bort fra Ratama og slo leir i Remmon Fares. Og de dro bort fra Remmon Phares, og de slo leir i Lebona. Og de dro bort fra Lebona og slo leir i Ressan. Og de dro bort fra Ressan og slo leir i Makellath. Og de dro bort fra Makellath og slo leir i Safar. Og de dro bort fra Safar og slo leir i Karadat. Og de dro bort fra Charadath og slo leir i Makeloth. Og de dro bort fra Makeloth og slo leir i Kataath. Og de dro bort fra Kataath og slo leir i Tarath. Og de dro bort fra Tarath og slo leir i Mathekka. Og de dro bort fra Mathekka og slo leir i Selmona. Og de dro bort fra Selmona, og de slo leir i Masuruth. Og de dro bort fra Masuruth og slo leir i Banaia. Og de avreiste fra Banaia, og de slo leir ved fjellet Gadgad.

Og de dro bort fra fjellet Gadgad, og de slo leir i Etebatha. Og de dro fra Etebatha, og de slo leir i Ebronah. Og de dro bort fra Ebronah og slo leir i Ezion Geber. Og de dro bort fra Ezion-Geber, og de slo leir i ørkenen Sin. Og de dro bort fra ørkenen Sin, og de slo leir i ørkenen Paran; dette er Kadesh. Og de dro bort fra Kadesj, og de slo leir ved fjellet Hor nær landet Edom.

Og Aron, presten, gikk opp på grunn av Herrens befaling, og døde der i det førtiende året av Israels sønners utgang fra Egypts land, i den femte måned, den første dagen av måneden. Og Aron var hundre og tjuetre år gammel da han døde på fjellet Hor. Og da den kananeiske kongen Arad hadde hørt, og denne bodde i landet Kanaan, da Israels sønner var på vei inn, Og de dro bort fra fjellet Hor, og de slo leir i Selmona. Og de dro bort fra Selmona og slo leir i Phinon. Og de dro bort fra Finon og slo leir i Oboth.

Og de dro bort fra Oboth, og de slo leir i Gai, på den andre siden av Moabs grenser. Og de dro bort fra Gai, og de slo leir i Daibon Gad. Og de dro bort fra Daibon Gad og slo leir i Gelmon Deblathaim. Og de dro bort fra Gelmon Deblathaim, og de slo leir på Abarim-fjellene, overfor Nabau. Og de dro bort fra Abarims fjell, og de slo leir vest for Moab, ved Jordan overfor Jeriko. Og de slo leir ved Jordan mellom Aesimoth og Belsa vest i Moab.

Og Herren talte til Moses på slettene ved Moab, ved Jordan, ved Jeriko, og sa, Snakk til Israels sønner, og du skal si til dem: Dere krysser over Jordan inn i landet Kanaan. Og dere skal ødelegge alle de som bor i landet foran dere, og dere skal fjerne deres utkikkspunkter, og alle deres støpte avgudsbilder skal dere ødelegge, og alle deres søyler skal dere fjerne. Og dere skal ødelegge alle som bor i landet, og dere skal bo i det, for til dere har jeg gitt deres land ved lodd. Og dere skal arve deres land ved loddkasting ifølge deres stammer. Til de flere skal dere øke deres besittelse, og til de færre skal dere minske deres besittelse. Der navnet hans går ut, der skal hans være. Ifølge deres fedres stammer skal dere arve. Hvis dere ikke ødelegger innbyggerne i landet fra deres ansikt, vil de som dere forlater av dem være torner i deres øyne og piler i deres sider, og de vil være fiender mot dere i

landet hvor dere skal bo. Og det vil være slik at som jeg bestemte å gjøre med dem, vil jeg gjøre med dere.

34

Og Herren talte til Moses og sa, Befal Israels sønner, og du skal si til dem: Dere går inn i landet Kanaan, dette skal være deres arv, landet Kanaan med dets grenser. Og den sørlige siden skal være deres fra ørkenen Sin inntil grensen mot Edom, og den sørlige grensen skal være deres fra den østlige delen av Salthavet. Og grensen skal gå rundt dere fra sør mot Akrabbims høyde, og den skal passere forbi Ennak, og utløpet skal være mot sør til Kadesh-Barnea, og den skal gå ut til bosetningen Arad, og den skal passere forbi Asemona. Og grensene vil gå rundt fra Asemona til Egypts bekk, og utløpet vil være havet. Og grensene ved havet vil være til dere, det store havet skal markere grensen, dette vil være til dere grensene ved havet.

Og dette vil være deres grenser mot nord: fra det store hav skal dere måle for dere selv ved fjellet. Og fra fjellet skal dere måle fjellet til dem når de går inn i Hamath, og dets utløp vil være grensene til Saradak. Og grensene vil gå ut fra Dephrona, og utgangen hans vil være Arsenain, dette vil være for dere grenser fra nord. Og grensene vil gå ned fra Sephephamar til Bela fra øst til kildene, og grensene vil gå ned fra Bela på ryggen av Chinnereth-havet fra øst. Og grensene vil gå ned fra Sephamar til Bela fra øst ved kildene, og grensene vil gå ned fra Bela på ryggen av Chinnereth-havet fra øst. Og grensene vil gå ned til Jordan, og utløpet vil være Salthavet, dette vil være til dere landet og dets grenser rundt omkring.

Og Moses befalte Israels sønner og sa: Dette er det landet som dere skal arve ved lodd, slik som Herren befalte å gi det til de ni stammene og den halve stammen Manasse. Fordi Rubens sønners stamme og Gads sønners stamme ifølge deres fedres hus tok, og den halve Manasses stamme mottok deres lodder. To stammer og en halv stamme tok sine lodder på den andre siden av Jordan ved Jeriko, sør mot øst.

Og Herren talte til Moses og sa, Disse er navnene på mennene som vil tildele dere landet: Eleasar, presten, og Josva, Nuns sønn. Og dere skal ta én leder fra hver stamme for å fordele landet til dere som arv.

Og dette er navnene på mennene av Judas stamme: Kaleb, sønn av Jefunne. Av stammen Simeon, Salamiel, sønn av Semiud. Av stammen Benjamin, Eldad, sønn av Chaslon, Av stammen Dan, hersker Bakchir, sønn av Egli. Av Josefs sønner, Manasses sønners stamme, hersker Aniel, sønn av Souphi. Av Efraims sønners stamme, herskeren Kamuel, Sabathans sønn. Av stammen Zebulun, høvdingen Elisaphan, sønn av Parnach. Av Issakars sønners stamme, hersker Faltiel, sønn av Osa. Av stammen til Ashers sønner, herskeren Achior, sønn av Selemi. Av stammen Naftali, herskeren Fadael, sønn av Iamioud.

Disse befalte Herren å dele til Israels sønner i landet Kanaan.

35

Og Herren talte til Moses vest for Moab ved Jordan, ved Jeriko, og sa, Befall Israels sønner, og de skal gi levittene byer å bo i fra deres arvedelers besittelse, og forstedene rundt byene skal de gi til levittene. Og byene skal være til dem for å bo i, og

innhegningene deres skal være til buskapen deres og alle deres firføtte dyr. Og de tilstøtende områdene av de byene som dere skal gi til levittene, fra byens mur og utover to tusen alen rundt omkring. Og du skal måle utenfor byen: siden mot øst to tusen alen, og siden mot sør to tusen alen, og siden mot havet to tusen alen, og siden mot nord to tusen alen, og byen skal være i midten av dette for dere, og grensene til byene. Og byene dere skal gi til levittene: de seks tilfluktsbyene som dere skal gi for at morderen kan flykte dit, og i tillegg til disse førtito byer. Alle byene dere skal gi til levittene er førtiåtte byer, disse og deres forsteder. Og byene som dere skal gi fra Israels sønners besittelse, fra dem som har mye, mange, og fra dem som har mindre, færre, hver i henhold til sin arv som de vil ta i besittelse, skal de gi fra byene til levittene.

Og Herren talte til Moses og sa, Snakk til Israels sønner, og du skal si til dem: Dere krysser over Jordan inn i landet Kanaan. Og dere skal sette av for dere byer, tilfluktssteder vil være for dere å flykte dit for drapsmannen, enhver som har slått en sjel ufrivillig. Og byene skal være tilfluktssteder for dere fra blodhevneren, og morderen skal ikke dø før han står foran menigheten til doms. Og de seks byene som dere skal gi, skal være tilfluktssteder for dere. De tre byene skal dere gi på den andre siden av Jordan, og de tre byene skal dere gi i landet Kanaan.

Et tilflukt vil være for Israels sønner, og for den fremmede, og for den bosatte blant dere, disse byene vil være til tilflukt, å flykte dit for enhver som har slått en sjel ufrivillig.

Hvis noen slår ham med en gjenstand av jern, og han dør, er han en morder; la morderen bli drept. Men hvis han slår ham med en stein fra hånden, som han kan dø av, og han dør, er han en morder; morderen skal straffes med døden. Hvis noen slår en

annen med en tregjenstand som han holder i hånden, og som kan drepe, og han dør, er han en morder. Morderen skal straffes med døden.

Blodhevneren vil drepe morderen når han møter ham. Men hvis han i fiendskap skyver ham og kaster en gjenstand på ham fra bakhold, og han dør, Eller gjennom vrede slo han ham med hånden, og han dør, så skal den som slo bli drept med døden, han er en morder, med døden skal morderen bli drept, blodhevneren skal drepe morderen når han møter ham.

Men hvis han plutselig, ikke av fiendskap, skyver ham, eller kaster en gjenstand på ham, ikke fra bakhold, eller med enhver stein som han kan dø av, uten å vite det, og den faller på ham, og han dør, men han selv var ikke hans fiende, og heller ikke søkte han å skade ham, og forsamlingen skal dømme mellom den som slo og blodhevneren, i henhold til disse dommene. Og forsamlingen skal utfri draperen fra blodhevneren, og forsamlingen skal føre ham tilbake til hans tilfluktsstad, dit han flyktet, og han skal bo der inntil den store presten dør, han som de salvet med den hellige oljen.

Hvis morderen går ut av grensene til byen som han flyktet til, og blodshevneren finner ham utenfor grensene til hans tilfluktsby, og blodshevneren dreper drapsmannen, er han ikke skyldig. I tilfluktsbyen skal han bo inntil den store presten dør, og etter at den store presten dør, skal drapsmannen vende tilbake til sitt eiendomsland.

Og dette skal være for dere en rettens forordning gjennom alle deres slekter i alle deres bosetninger. Hver som har slått en sjel, gjennom vitner skal du myrde morderen, og ett vitne skal ikke

vitne mot en sjel til å dø. Og dere skal ikke ta løsepenger for sjelen fra morderen som er skyldig til å bli drept, for han skal drepes. Dere skal ikke ta løsepenger for å flykte til en tilfluktsstad, for igjen å bo i landet, før den store presten dør. Og dere skal ikke myrde landet som dere bor i, for dette blodet myrder landet, og landet vil ikke bli sonet fra det blodet som ble utøst på det, men ved blodet til den som utøser det. Og dere skal ikke vanhellige landet som dere bor i, der jeg bor blant dere, for jeg er Herren som bor midt blant Israels sønner.

36

Og høvdingene fra stammen til Gileads sønner, sønn av Makir, sønn av Manasse, fra Josefs sønners stamme, kom til, og de talte foran Moses, og foran presten Eleasar, og foran høvdingene over Israels sønners fedrehus, Og de sa: Herren befalte vår herre å gi landet som arv ved loddtrekning til Israels sønner, og Herren befalte vår herre å gi arven etter vår bror Salpaad til hans døtre. Og de vil være hustruer til en av Israels sønners stammer, og deres lodd vil bli tatt bort fra våre fedres besittelse, og vil bli lagt til arven av den stammen som de blir hustruer til, og fra vår arvs lodd vil det bli tatt bort. Hvis det derimot skjer en frigjøring av Israels sønner, vil deres arv bli lagt til arven til den stammen som de blir kvinner til, og fra arven til vår families stamme vil deres arv bli tatt bort.

Og Moses befalte Israels sønner gjennom Herrens befaling og sa: Således sier Josefs sønners stamme. Dette er ordet som Herren befalte døtrene til Salpaad, og sa: Hvem som behager dem, la dem bli hustruer, men bare fra deres fars folk skal de bli hustruer. Og arven skal ikke overføres til Israels sønner fra stamme til stamme, fordi hver av Israels sønner skal holde fast ved arven til sin

families stamme. Og hver datter som arver arv fra stammene til Israels sønner, skal bli koner for en av folket til hennes far, så at Israels sønner hver kan arve sin faderlige arv. Og lodden skal ikke bli overført fra stamme til en annen stamme, men hver skal holde fast ved sin arv, Israels sønner.

På den måten Herren befalte Moses, således gjorde Salpaads døtre. Og Thersas, Eglas, Melchas, Nouas og Malaas døtre av Salpaad ble gift med sine fettere, Fra folket av Manasse, Josefs sønner, ble de kvinner, og arven deres ble hos stammen til deres fars folk. Disse er budene og forordningene og dommene som Herren befalte gjennom Moses hånd vest for Moab ved Jordan, like ved Jeriko.

Andre Lov

1

Dette er de ordene som Moses talte til hele Israel bortenfor Jordan i ørkenen mot vest, nær det Røde hav, mellom Paran, Tofel, Lobon, Aulon og Katakrysea. Elleve dagers vei fra Horeb ved fjellet Seir til Kadesh Barnea. Og det skjedde i det førtiende året, i den ellevte måned, den første dagen av måneden, at Moses talte til alle Israels sønner, i henhold til alt det Herren hadde befalt ham å si til dem, etter å ha slått Sihon, amorittenes konge, som bodde i Heshbon, og Og, kongen av Bashan, som bodde i Ashtaroth og i Edrei, I det hinsidige av Jordan i landet Moab, begynte Moses å forklare denne loven, idet han sa, Herren vår Gud talte til oss i Horeb og sa: Det skal være nok for dere å bo ved dette fjellet. Vend tilbake og dra av sted, og gå inn i amorittenes fjell, og til alle naboene i Arabah, i fjell og slette, og til sør, og kystlandet til kanaaneerne, og Anti-Libanon inntil den store elven, elven Eufrat. Se, han har gitt landet over til dere. Gå inn og ta i besittelse det landet som jeg sverget til deres fedre, Abraham, Isak og Jakob, å gi til dem og til deres etterkommere etter dem.

Og jeg sa til dere på den tiden: Jeg vil ikke være i stand til alene å bære dere. Herren deres Gud har mangfoldiggjort dere, og se, dere er i dag som stjernene på himmelen i mengde. Herren, deres fedres Gud, må legge til dere tusenfoldig som dere er, og velsigne dere slik han talte til dere. Hvordan skal jeg alene kunne bære deres byrde og deres grunnlag og deres tvister? Gi dere selv vise, kyndige og forstandige menn fra deres stammer, og jeg vil sette dem over dere som deres ledere. Og dere svarte meg og sa: Det er godt det ordet du talte, å gjøre. Og jeg tok fra dere vise, kunnskapsrike og forstandige menn, og oppnevnte dem til å lede

over dere som tusenmenn-førere, hundremenn-førere, femtimenn-førere, timenn-førere og skrivere til deres dommere. Og jeg befalte deres dommere på den tiden, og sa: Hør mellom deres brødre, og døm rettferdig mellom mann og bror og hans fremmed. Du skal ikke vise personsanseelse i dommen, du skal dømme den lille og den store likt, du skal ikke vise partiskhet overfor noe menneske, fordi dommen tilhører Gud, og den sak som er for vanskelig for dere, skal dere bringe til meg, og jeg vil høre den. Og jeg befalte dere på den tiden alle de ordene som dere skal gjøre.

Og etter å ha dratt ut fra Horeb, gikk vi gjennom hele den store og fryktelige ørkenen som dere så, på veien til amorittenes fjell, slik Herren vår Gud hadde befalt oss, og vi kom til Kadesh Barnea. Og jeg sa til dere: Dere kom til amorittenes fjell, som Herren vår Gud gir dere. Se, Herren deres Gud har gitt landet over til dere foran deres ansikt. Gå opp og ta det i besittelse, slik som Herren, deres fedres Gud, sa til dere. Frykt ikke og vær ikke redd. Og dere kom alle til meg og sa: La oss sende menn foran oss, og la dem speide ut landet for oss, og la dem forkynne for oss svar om veien som vi skal gå opp på, og byene som vi skal gå inn i. Og det behaget meg, og jeg tok fra dere tolv menn, én mann fra hver stamme. Og etter å ha vendt tilbake, gikk de opp i fjellet, og de kom til Druklasdalen og speidet den ut. Og de tok i hendene sine av fruktene fra landet, og de brakte dem til dere, og de sa: Godt er det landet som Herren vår Gud gir oss.

Og dere var ikke villige til å gå opp, men dere var ulydige mot ordet fra Herren vår Gud. Og dere murret i teltene deres og sa: Fordi Herren hater oss, førte han oss ut fra Egypt for å overgi oss i amorrittenes hender og ødelegge oss. Hvor skal vi gå opp? Men deres brødre vendte bort deres hjerte og sa: En stor og tallrik

nasjon, sterkere enn vår, og store og befestede byer helt til himmelen, og vi har til og med sett gigantenes sønner der. Og jeg sa til dere: Vær ikke forferdet, og vær heller ikke redd for dem. Herren deres Gud, den som går foran dere, han vil kjempe sammen med dem ved deres side i samsvar med alt det han gjorde for dere i landet Egypt, og i denne ørkenen som dere så, på veien til Amorittenes fjell, som å bære deg, Herren den Gud din, som en mann bærer sin sønn, på hele den veien dere gikk inntil dere kom til dette stedet.

Og i dette ordet trodde dere ikke på Herren, vår Gud, som går foran dere først på veien for å velge et sted til dere, veileder dere i ild om natten, viser dere veien som dere skal gå, og i sky om dagen.

Og Herren hørte stemmen av ordene deres, og ble provosert og sverget, og sa: Hvis noen av disse mennene vil se dette gode landet som jeg sverget til deres fedre, unntatt Kaleb, sønn av Jefonne, han vil se det, og til ham vil jeg gi det landet som han besteg, og til sønnene hans, fordi han var hengivet til Herren. Og Herren ble sint på meg på grunn av dere, og sa: Heller ikke du skal gå inn der. Josva, Nuns sønn, som står ved din side, han vil entre der. Styrk ham, for han skal gi den som arv til Israel. Og alle unge barn som ikke vet godt eller ondt i dag, disse skal gå inn der, og jeg vil gi dem det, og de skal arve det. Og dere vendte tilbake og slo leir i ørkenen, på veien ved Det røde hav.

Og dere svarte og sa: Vi har syndet mot Herren vår Gud. Vi vil dra opp og føre krig i samsvar med alt det Herren vår Gud befalte oss. Og hver tok opp sine krigsredskaper, og dere samlet dere og dro opp til fjellet. Og Herren sa til meg: Si til dem: Dere skal ikke gå opp, og dere skal ikke kjempe, for jeg er ikke med dere, og dere

skal ikke bli knust foran deres fiender. Og jeg talte til dere, og dere lyttet ikke til meg, og dere overtrådte Herrens ord, og dere handlet trotsig og gikk opp på fjellet. Og amoritten som bodde i det fjellet gikk ut for å møte dere, og forfulgte dere som bier ville gjøre, og såret dere fra Seir til Horma. Og da dere hadde satt dere ned, gråt dere for Herrens, vår Guds, åsyn, og Herren hørte ikke deres stemme, heller ikke gav han akt på dere.

Og dere satt i Kadesh mange dager, så mange dager som dere noensinne satt.

2

Og etter å ha vendt tilbake, dro vi bort inn i ørkenen, veien mot det røde hav, på den måten Herren talte til meg, og vi gikk rundt fjellet Seir i mange dager. Og sa Herren til meg, La det være nok for dere å gå rundt dette fjellet, snu dere derfor mot nord. Og til folket befalte han og sa: Dere drar gjennom grensene til deres brødre, Esaus sønner, de som bor i Seir, og de vil frykte dere og vokte seg for dere svært. Ikke engasjer i krig mot dem, for jeg gir dere ikke noe fra deres land, heller ikke en fotbred, fordi jeg ved loddkasting har gitt Esaus sønner fjellet Seir. For sølv skal dere kjøpe mat fra dem og spise, og vann skal dere ta fra dem ved mål for sølv og drikke. For Herren vår Gud velsignet deg i all dine henders gjerning. Legg merke til hvordan du gikk gjennom den store og fryktelige ørkenen. Se, i førti år var Herren din Gud med deg, du manglet ingenting.

Og vi gikk forbi våre brødre, Esaus sønner, som bodde i Seir, fra veien gjennom Arabah fra Aijalon og fra Ezion Geber, og etter å ha vendt om gikk vi forbi ørkenen Moab. Og Herren sa til meg: Vær ikke fiendtlig mot moabittene, og gå ikke i krig mot dem, for

jeg vil ikke gi dere noe av deres land som arvelodd, for jeg har gitt Aroer til Lots sønner til arv. De Ommin hadde tidligere bosatt seg der, et stort og tallrikt og sterkt folk, akkurat som anakittene. De vil bli regnet som Rephaim, og disse akkurat som Anakim, og moabittene kaller dem Emim. Og i Seir bodde horitten tidligere, og Esaus sønner ødela dem, og utryddet dem fra deres ansikt. Og de ble bosatt i stedet for dem, på samme måte som Israel gjorde med landet som var hans arv, som Herren hadde gitt dem. Nå derfor, reis dere og dra av sted, og pass gjennom dalen Zaret.

Og dagene som vi reiste fra Kadesh Barnea inntil vi passerte dalen Zaret, var tretti og åtte år, inntil hele generasjonen av krigermenn falt døende fra leiren, fordi Herren hadde sverget Gud dem. Og Guds hånd var over dem for å ødelegge dem fra leirens midte inntil de omkom.

Og det skjedde da alle mennene, krigerne, var dødd og falt bort fra folkets midte, at han talte Herren sa til meg: Du vil i dag passere gjennom grensene. Moab, den Aroer, Og dere skal komme nær Ammons sønner, vær ikke fiendtlige mot dem, og engasjer dem heller ikke i krig, for jeg vil ikke gi deg noe av Ammons sønners land som arv, fordi jeg har gitt det til Lots sønner som arv. Landet Rephaim vil bli regnet som det, for på det bodde Rephaim tidligere, og Ammonittene kaller dem Zamzummim. En stor og tallrik nasjon, sterkere enn dere, akkurat som Enakeim, og Herren ødela dem foran deres ansikt, og de arvet og ble bosatt i stedet for dem inntil denne dag. Akkurat som de gjorde for Esaus sønner som bodde i Seir, på den måten de utryddet horittene fra deres ansikt, og de arvet dem, og de bosatte seg i stedet for dem inntil denne dag. Og euaioene som bodde i Asedoth helt til Gaza, og kappadokierne som hadde dratt ut fra Kappadokia, utryddet dem og bosatte seg i stedet for dem.

Nå derfor, reis dere og dra av sted, og kryss over dalen Arnon. Se, jeg har gitt Sihon, kongen av Hesbon, amoritten, og landet hans i dine hender. Begynn å ta det i besittelse, innled krig mot ham på denne dagen. Begynn å legge din skjelving og din frykt over alle folkeslagene under himmelen, som når de har hørt ditt navn, vil bli foruroliget og ha smerter på grunn av deg.

Og jeg sendte ambassadører fra ørkenen Kedemot til Sihon, kongen av Hesbon, med fredelige ord og sa, Jeg vil passere gjennom landet ditt, på veien vil jeg gå, jeg vil ikke snu til høyre eller til venstre. Mat for sølv skal du selge til meg, og jeg vil spise, og vann for sølv skal du selge til meg, og jeg vil drikke, bortsett fra at jeg vil passere gjennom til fots, Som Esaus sønner som bor i Seir gjorde mot meg, og moabittene som bor i Aroer, inntil jeg passerer Jordan inn i det landet som Herren vår Gud gir oss. Og Sihon, kongen av Heshbon, var ikke villig til å la oss passere gjennom hans land, fordi Herren vår Gud forherdet hans ånd og styrket hans hjerte, slik at han skulle bli levert i dine hender, som på denne dag.

Og Herren sa til meg: Se, jeg har begynt å overlevere Sihon, kongen av Hesbon, amoritten, og landet hans foran deg, og begynn å arve landet hans. Og Sihon, kongen av Hesbon, gikk ut for å møte oss, han og alt folket hans, til krig ved Jahaz. Og Herren vår Gud utleverte ham for oss, og vi slo ham og hans sønner og hele hans folk. Og vi tok alle byene hans på den tiden, og vi ødela fullstendig hver by, og kvinnene deres og barna deres – vi lot ingen i live. Unntatt buskapen plyndret vi, og byttet fra byene tok vi. Fra Aroer, som ligger ved bredden av bekken Arnon, og byen som ligger i dalen, og helt til fjellet Gilead, fantes det ikke noen by som unnslapp oss. Dem alle overgav Herren vår Gud i våre hender. Unntatt nær Ammons sønner nærmet vi oss ikke alle de

tilstøtende ved strømmen Jabbok, og byene i fjellområdet, slik som Herren vår Gud befalte oss.

3

Og vi vendte tilbake og gikk opp veien inn i Basan, og Og, kongen av Basan, gikk ut for å møte oss, han selv og hele hans folk, til krig i Edraim. Og Herren sa til meg: Frykt ham ikke, for jeg har gitt ham i dine hender, og alt hans folk, og hele hans land, og du skal gjøre med ham akkurat som du gjorde med Sihon, amorittenes konge, som bodde i Hesbon. Og Herren vår Gud utleverte ham i våre hender, og Og, kongen av Basan, og hele hans folk, og vi slo ham, så vi ikke lot hans sæd bli igjen.

Og vi tok alle byene hans på den tiden, det var ikke noen by som vi ikke tok fra dem, seksti byer, hele området Argob, kong Og i Basan, Alle byer var befestet, med høye murer, porter og bommer, unntatt byene til perissittene som var svært mange. Vi utslette fullstendig, akkurat som vi gjorde med kong Sihon av Hesbon, og vi utslette fullstendig hver by etter tur, og kvinnene, og barna, Og alt kvegen, og byttet fra byene plyndret vi for oss selv.

Og vi tok på den tid landet fra hendene til to konger av amorittene, de som var bortenfor Jordan fra bekken Arnon og helt til Hermon, Palmetre kaller Hermon for Sanior, og amorittene kalte det Senir. Alle byer i Misor, og hele Gilead, og hele Basan inntil Elcha og Edraim, byene i kongedømmet til Og i Basan, Fordi bare Og, kongen av Basan, ble etterlatt fra refaittene, se, sengen hans var en seng av jern, se, denne er i Rabbat hos Ammons barn, ni alen er lengden dens, og fire alen er bredden dens i en manns alen. Og det landet arvet vi på den tiden, fra Aroer som ligger ved bredden av bekken Arnon, og halvdelen av fjellet Gilead og byene

der gav jeg til Ruben og til Gad. Og resten av Gilead, og hele Bashans rike under Og, ga jeg til den halve stamme av Manasse, og hele området rundt Argob, hele dette Bashan, vil bli regnet som Refaittenes land. Og Jair, sønn av Manasse, tok hele den omkringliggende regionen Argob inntil grensene til Gargasi og Machathi, han kalte dem etter sitt navn, Bashan Thauoth Jaeir, inntil denne dag. Og til Machir ga jeg Gilead. Og til Ruben og til Gad har jeg gitt ved Gilead inntil bekken Arnon, midten av bekken som grense, og inntil Jabbok, bekken som grense til Ammons sønner. Og Arabah og Jordan grenser mot Mahanareth, og inntil Arabahs hav, salthavet ved Asedoth-Phasga i øst.

Og jeg befalte dere på den tiden og sa: Herren deres Gud ga dere dette landet som arv, bevæpnet skal dere gå foran deres brødre, Israels sønner, alle som er kampføre. Unntatt kvinnene deres og barna deres og buskapen deres – jeg vet at dere har mye buskap – la dem bo i byene deres som jeg ga dere, inntil Herren gir hvile Gud gir hvile til deres brødre, akkurat som til dere, og disse skal også arve landet som Herren vår Gud gir dem på den andre siden av Jordan, og dere skal returnere hver til sin arv som jeg gav dere.

Og til Josva befalte jeg på den tid, og sa: Deres øyne har sett alt det som Herren vår Gud gjorde med disse to kongene, således vil Herren vår Gud gjøre med alle de kongeriker som du krysser over til der. Dere skal ikke frykte dem, fordi Herren vår Gud selv vil kjempe for dere.

Og jeg ba til Herren på den tiden og sa, Herre Gud, du begynte å vise din tjener din styrke og din kraft og den mektige hånd og den høye arm, for hvem er Gud i himmelen eller på jorden som vil gjøre som du gjorde, og i henhold til din styrke?

Etter å ha krysset vil jeg derfor se dette gode landet som ligger på den andre siden av Jordan, dette gode fjellet og Antilibanon.

Og Herren overså meg på grunn av dere, og hørte ikke på meg, og Herren sa til meg: La det være nok for deg, ikke tal mer om denne saken. Gå opp på toppen av den huggede fjellkammen, og løft blikket ditt mot havet og nord og sør og øst, og se med dine egne øyne, for du skal ikke krysse denne Jordan. Og befal Josva og styrk ham og oppmuntre ham, fordi han vil krysse over foran dette folket, og han vil gi dem som arv hele landet som du har sett. Og vi satte oss ned i dalen nær Phogors hus.

4

Og nå, Israel, lytt til forordningene og dommene som jeg lærer dere i dag å gjøre, så dere må leve og bli mangfoldiggjort, og når dere går inn, må dere arve landet som Herren, deres fedres Gud, gir dere. Dere skal ikke legge til det ord som jeg befaler dere, og dere skal ikke ta bort fra det, hold Herrens vår Guds bud, så mange som jeg befaler dere i dag. Deres øyne har sett alt det Herren vår Gud gjorde med Baal Peor, fordi Herren deres Gud utslettet fra dere hver mann som gikk etter Baal Peor. Men dere som holder fast ved Herren deres Gud, lever alle den dag i dag.

Se, jeg har vist dere forskrifter og dommer, slik som Herren befalte meg, for å gjøre slik i landet som dere går inn i der for å arve det. Og dere skal holde og gjøre dette, fordi dette er deres visdom og forstand foran alle nasjonene, så mange som hører alle disse forordningene, og de vil si: Se, et vist og kunnskapsrikt folk, denne store nasjonen. Fordi hvilket stort folk har en Gud som nærmer seg dem, slik som Herren vår Gud gjør i alt når vi kaller

på ham? Og hvilken stor nasjon har forordninger og rettferdige dommer i henhold til hele denne loven, som jeg gir dere i dag?

Pass på deg selv, og vakt din sjel overmåte. Ikke glem alle de ordene som dine øyne har sett, og la dem ikke vike fra ditt hjerte alle dine livs dager. Du skal lære dem til dine sønner og dine sønnesønner, om den dagen da dere sto foran Herren vår Gud ved Horeb på forsamlingens dag, da han sa Herren sa til meg: Samle folket til meg, og la dem høre mine ord, slik at de skal lære å frykte meg alle de dager de lever på jorden, og de skal lære sine sønner. Og dere nærmet dere og sto ved fjellet, og fjellet brant med ild helt til himmelen – mørke, mørke, storm. Og Herren talte til dere fra midt av ilden med ordenes røst, som dere hørte, og dere så ingen skikkelse, men bare røsten, Og han kunngjorde for dere sin pakt, som han befalte dere å holde, de ti bud, og han skrev dem på to steintavler.

Og Herren befalte meg på den tiden å lære dere forordninger og dommer, slik at dere skulle gjøre dem i det landet som dere går inn i der for å arve det. Og dere skal bevare deres sjeler svært nøye, fordi dere ikke så noen likhet på den dagen da Herren talte til dere i Horeb på fjellet fra midten av ilden. Ikke handle lovløst og gjøre dere selv et utskåret bilde, noen avbildning av mannlig eller kvinnelig, likhet av alle dyr som er på jorden, likhet av alle vingede fugler som flyr under himmelen, Likhet av ethvert krypende dyr som kryper på jorden, likhet av enhver fisk som er i vannene under jorden. Og ikke ha sett opp til himmelen, og ha sett solen og månen og stjernene, og hele himmelens verden, og blitt ført vill, tilbe dem og tjene dem, som Herren din Gud tildelte dem til alle nasjonene under himmelen. Men dere tok Gud, og han førte dere ut fra Egypts land, fra jernovnen, for å være hans eiendomsfolk, som på denne dag.

Og Herren Gud ble sint på meg på grunn av det som ble sagt av dere, og sverget at jeg ikke skulle krysse over denne Jordan, og at jeg ikke skulle gå inn i det landet som Herren din Gud gir deg som arv. Jeg dør nemlig i dette landet, og jeg krysser ikke denne Jordan, men dere krysser over, og dere skal arve dette gode landet. Pass på dere selv, at dere ikke glemmer pakten til Herren vår Gud, som han inngikk med dere, og handler lovløst og lager for dere selv et utskåret bilde av alt det som Herren din Gud befalte deg. Fordi Herren din Gud er en fortærende ild, en nidkjær Gud.

Hvis du føder sønner og sønnesønner, og dere blir lenge i landet, og dere handler lovløst, og dere lager et hugget bilde av noe som helst, og dere gjør det onde for Herrens øyne Deres Gud å provosere ham, jeg vitner for dere i dag, både himmelen og jorden, at dere fullstendig vil omkomme fra det landet som dere krysser over Jordan for å arve der. Dere vil ikke leve lenge på det, men dere vil bli fullstendig ødelagt. Og Herren vil spre dere blant alle nasjonene, og dere vil bli etterlatt få i antall blant alle nasjonene som Herren vil føre dere inn i der. Og dere vil tjene der andre guder, verk av menneskers hender, tre og steiner, som ikke vil se, og heller ikke vil høre, og heller ikke vil spise, og heller ikke vil lukte. Og dere vil søke der Herren deres Gud, og dere vil finne ham når dere søker ham av hele ditt hjerte og av hele din sjel i din trengsel. Og alle disse ordene vil finne deg i de siste dager, og du vil vende tilbake til Herren din Gud, og du vil høre hans stemme, Fordi Gud er medfølende, Herren din Gud, vil han ikke forlate deg, heller ikke ødelegge deg, han vil ikke glemme pakten med dine fedre, som Herren sverget til dem.

Spør om de tidligere dagene som skjedde før din tid, fra den dagen da Gud skapte mennesket på jorden, og fra den ene enden

av himmelen til den andre enden av himmelen, om det har skjedd i samsvar med dette store ordet, om slikt noe har blitt hørt, om noen nasjon har hørt stemmen Guds levende tale fra midten av ilden, slik som du har hørt og levde, Hvis Gud testet ved å gå inn for å ta for seg selv en nasjon fra midten av en nasjon, i prøvelse, og i tegn, og i under, og i krig, og med mektig hånd, og med høy arm, og i store syner, i henhold til alt det Herren vår Gud gjorde i Egypt foran dine seende øyne, så at du må vite at Herren din Gud, han er Gud, og det finnes ingen annen enn ham. Fra himmelen ble stemmen hans hørbar for å undervise deg, og på jorden viste han deg sin store ild, og du hørte hans ord fra midten av ilden.

Fordi han elsket dine fedre, valgte han deres ætt etter dem, dere, og han selv førte deg ut fra Egypt med sin store styrke, å ødelegge store nasjoner som er sterkere enn deg foran ditt ansikt, å føre deg inn for å gi deg deres land til arv, slik som du har det i dag.

Og du skal vite i dag, og vende om i ditt sinn, at Herren din Gud, han er Gud i himmelen der oppe og på jorden der nede, og det finnes ingen annen enn ham. Og hold hans bud og hans forskrifter, så mange som jeg befaler deg i dag, så det går deg godt og dine sønner etter deg, så dere blir langlevde på den jord som Herren din Gud gir deg alle dager. Da avskilte Moses tre byer på den andre siden av Jordan mot øst, å flykte dit, morderen som skulle myrde sin neste uten å vite det, og som ikke hatet ham før i går og i forgårs, og han skal flykte til en av disse byene, og han vil leve, Bosor i ørkenen i slettelandet til Ruben, og Ramot i Gilead til Gad, og Gaulon i Basan til Manasse.

Dette er loven som Moses la fram for Israels sønner. Disse vitnesbyrdene, forordningene og dommene talte Moses til Israels

sønner etter at de hadde gått ut fra Egypt. i det bortenfor Jordan, i dalen, nær huset til Phogor, i landet til Sihon, konge av amorittene, som bodde i Heshbon, som Moses og Israels sønner slo, etter at de hadde dratt ut fra landet Egypt. Og de arvet hans land, og landet til Og, kongen av Basan, to konger av amorittene, som var på den andre siden av Jordan mot soloppgang, Fra Aroer, som er på kanten av strømmen Arnon, og på fjellet Sihon, som er Hermon, hele Arabah bortenfor Jordan mot solens oppgang ved Asedoth, den hugne.

5

Og Moses kalte hele Israel sammen, og sa til dem: Hør, Israel, de forordninger og dommer som jeg taler i deres ører på denne dag, og dere skal lære dem, og dere skal holde dem og gjøre dem. Herren deres Gud gjorde en pakt med dere i Horeb. Ikke til deres fedre gjorde Herren denne pakten, men til dere, dere som alle lever her i dag. Ansikt til ansikt talte Herren til dere på fjellet fra midten av ilden. Og jeg sto mellom Herren og dere på den tiden for å kunngjøre Herrens ord til dere, fordi dere fryktet ildens ansikt og ikke gikk opp på fjellet, og sa Jeg er Herren din Gud, som førte deg ut fra Egypt, fra slaveriets hus.

Du skal ikke ha andre guder foran mitt ansikt.

Du skal ikke gjøre deg noe bilde, heller ikke noen likhet av alt som er i himmelen der oppe, og av alt som er på jorden der nede, og av alt som er i vannet under jorden. Du skal ikke tilbe dem, heller ikke tjene dem, fordi jeg er Herren din Gud, en nidkjær Gud, som gjengjelder fedrenes synder på barn i tredje og fjerde generasjon blant dem som hater meg, og viser barmhjertighet mot tusener, til dem som elsker meg og holder mine befalinger. Du

skal ikke ta Herrens, din Guds, navn forfengelig, for Herren, din Gud, vil ikke la den ustraffet som tar hans navn forfengelig.

Vokt sabbatsdagen for å helligholde den, slik som Herren din Gud befalte deg. Seks dager skal du arbeide og gjøre alt ditt arbeid, Men på den syvende dagen er det sabbat for Herren din Gud. Du skal ikke gjøre noe arbeid på denne dagen, verken du eller din sønn eller din datter, din tjener eller din tjenestepike, din okse eller ditt pakdyr, eller noe av ditt husdyr, eller den fremmede som bor hos deg, så at din tjener og din tjenestepike og ditt pakdyr kan hvile, akkurat som du. Og du skal huske at du var tjener i landet Egypt, og Herren din Gud førte deg ut derfra med mektig hånd og med høy arm, på grunn av dette befalte Herren din Gud deg å holde sabbatens dag og å hellige den. Ær din far og din mor, slik Herren din Gud befalte deg, så det går deg godt, og så du blir langlivet på den jord som Herren din Gud gir deg. Du skal ikke myrde. Du skal ikke begå ekteskapsbrudd. Du skal ikke stjele. Du skal ikke bære falskt vitnesbyrd mot din neste. Du skal ikke begjære din nabos kone, du skal ikke begjære din nabos hus, hverken hans mark, hans barn, hans tjenestepike, hans okse, hans pakdyr, noe av hans husdyr, eller noe som tilhører din nabo.

Disse ordene talte Herren til hele deres forsamling på fjellet fra ildens midte, mørke, mørke, storm, stor stemme, og han la ikke til mer, og han skrev dem på to steintavler og ga dem til meg. Og det skjedde da dere hørte stemmen fra midten av ilden, og fjellet brant i ild, at dere kom til meg, alle lederne av deres stammer og deres eldsteråd, Og dere sa: Se, Herren vår Gud viste oss sin herlighet, og vi hørte hans stemme fra midten av ilden. På denne dag så vi at Gud vil tale til mennesket, og det vil leve. Og nå, la oss ikke dø, fordi denne store ilden vil fortære oss hvis vi fortsetter å høre stemmen til Herren vår Gud, og vi vil dø. For

hvem er det av kjød som har hørt stemmen til den levende Gud tale fra midten av ilden, som vi, og vil leve? Kom nær du, og hør alt det Herren vår Gud vil si, og du skal tale til oss alt det Herren vår Gud vil tale til deg, og vi vil høre, og vi vil gjøre.

Og Herren hørte stemmen av deres ord da de talte til meg, og Herren sa til meg: Jeg hørte stemmen av ordene til dette folket, alt det de talte til deg; riktig alt det de talte. Hvem vil gi dem et slikt hjerte, så de frykter meg og holder alle mine bud alle dagene, så det går dem godt, og deres sønner, gjennom evigheten? Gå, sa jeg til dem, vend tilbake til husene deres, Men du, stå her hos meg, og jeg vil tale til deg budene og lovene og dommene som du skal lære dem, og la dem gjøre slik i landet som jeg gir dem i arv. Og dere skal holde å gjøre på den måten Herren din Gud befalte deg, dere skal ikke vende til side verken til høyre eller til venstre, I samsvar med hele den veien som Herren din Gud har befalt deg å gå på, slik at han gir deg hvile, og det går deg godt, og dere må leve lenge i det landet dere skal arve.

6

Og disse er budene og forordningene og dommene som Herren vår Gud befalte å lære dere å gjøre i det landet som dere går inn i for å arve det. Så dere må frykte Herren deres Gud, holde alle hans forordninger og hans bud som jeg befaler deg i dag, du og dine sønner og dine sønnesønner, alle ditt livs dager, så dere må leve lenge.

Og hør, Israel, og pass på å gjøre, så det går deg godt, og så dere blir tallrike, akkurat som Herren, din fedres Gud, talte om å gi deg et land som flyter med melk og honning. Og dette er forordningene og dommene som Herren befalte Israels sønner i

ørkenen, da de hadde dratt ut fra Egypts land. Lytt, Israel: Herren vår Gud, Herren er én. Og du skal elske Herren din Gud av hele ditt sinn, og av hele din sjel, og av hele din styrke. Og disse ordene, så mange som jeg befaler deg i dag, vil være i ditt hjerte og i din sjel. Og du skal lære dem til sønnene dine, og du skal tale om dem når du sitter i huset, og når du går på veien, og når du legger deg ned, og når du står opp. Og du skal binde dem som et tegn på hånden din, og det vil være urokkelig foran øynene dine. Og dere skal skrive dem på dørstolpene til husene deres og på portene deres.

Og det vil skje når Herren din Gud bringer deg inn i det landet som han sverget til dine fedre, til Abraham, og til Isak, og til Jakob, å gi deg store og gode byer som du ikke bygget, hus fulle av alle gode ting som du ikke fylte, brønner uthugget som du ikke hugget ut, vingårder og olivenlunder som du ikke plantet, og når du har spist og blitt mett, pass på deg selv at du ikke glemmer av Herren din Gud, som førte deg ut fra landet Egypt, fra trelldomshuset. Herren din Gud skal du frykte, og ham alene skal du tjene, og til ham skal du holde deg, og ved hans navn skal du sverge.

Dere skal ikke gå etter andre guder fra nasjonene som er rundt dere, fordi Gud er en nidkjær Herre, din Gud i deg, så ikke Herren din Gud i vrede blir sint på deg og ødelegger deg fra jordens overflate.

Du skal ikke friste Herren din Gud, slik som dere fristet ham i fristelsen. Voktende skal du vokte budene til Herren din Gud, vitnesbyrdene og forordningene, så mange som han befalte deg. Og du skal gjøre det som er behagelig og godt foran Herren din Gud, slik at det går deg godt, og du går inn og arver det gode

landet som Herren sverget til dine fedre, å drive ut alle dine fiender foran deg, slik som Herren talte.

Og det vil være når din sønn spør deg i morgen og sier: Hva er vitnesbyrdene, og forordningene og dommene, som Herren vår Gud befalte oss? Og du skal si til din sønn: Vi var tjenere for Farao i landet Egypt, og Herren førte oss ut derfra med mektig hånd og med høy arm. Og Herren gav store og onde tegn og undere i Egypt mot Farao og hans hus foran våre øyne Og han ledet oss ut derfra for å gi oss dette landet, som han hadde sverget å gi våre fedre. Og Herren befalte oss å gjøre alle disse forordningene, å frykte Herren vår Gud, slik at det går oss godt alle dagene, slik at vi lever akkurat som i dag. Og det vil være barmhjertighet til oss hvis vi holder å gjøre alle disse budene foran Herren vår Gud, som han befalte oss.

7

Hvis Herren din Gud bringer deg inn i landet som du går inn i der for å arve det, og driver ut store nasjoner fra ditt ansikt, hittittene og girgasittene og amorittene og kanaanittene og perissittene og hivittene og jebusittene, syv nasjoner mange og sterkere enn dere, Og Herren din Gud vil utlevere dem i dine hender, og du vil slå dem, med ødeleggelse skal du utslette dem, du skal ikke gjøre pakt med dem, heller ikke skal dere vise dem barmhjertighet. Heller ikke skal dere gifte dere med dem, din datter skal du ikke gi til hans sønn, og hans datter skal du ikke ta til din sønn. For han vil vende din sønn bort fra meg, og han vil tjene andre guder, og Herren vil bli vred i sinne mot dere, og han vil ødelegge deg raskt. Men således skal dere gjøre med dem: deres altarer skal dere rive ned, og deres pilarer skal dere knuse, og deres lunder skal dere hugge ned, og de utskårne bilder av

deres guder skal dere brenne opp med ild. Fordi du er et hellig folk for Herren din Gud, og Herren din Gud utvalgte deg til å være for ham et folk som en skatt blant alle nasjonene som er på jordens overflate.

Det var ikke fordi dere er tallrike blant alle nasjonene at Herren valgte dere, og Herren valgte dere, for dere er få blant alle nasjonene. Men fordi Herren elsker dere, og fordi han holder den eden som han sverget til deres fedre, førte Herren dere ut med mektig hånd, og Herren frigjorde deg fra slaveriets hus, fra Faraos, Egypts konges hånd. Og du vil kjenne at Herren din Gud, denne Gud, er en trofast Gud, den som holder pakten og barmhjertigheten mot dem som elsker ham og holder hans bud, inn i tusen slekter. og han gjengjelder de som hater ham, ansikt til ansikt, for å ødelegge dem, og han vil ikke nøle overfor de som hater ham, ansikt til ansikt vil han gjengjelde dem.

Og du skal holde disse budene, forordningene og dommene, så mange som jeg befaler deg i dag å gjøre. Og det vil skje når dere hører disse forordningene, og dere holder dem og gjør dem, da vil Herren din Gud beskytte for deg pakten og barmhjertigheten som han sverget til deres fedre. Og han vil elske deg, og velsigne deg, og formere deg, og velsigne ditt livs avkom, og din jords frukt, ditt korn, og din vin, og din olje, dine oksehjorder, og dine saueflokker på den jord som Herren sverget til dine fedre å gi deg. Velsignet skal du være fremfor alle folkene, det skal ikke være noen ufruktbar blant dere, heller ikke noen ufruktbar, og heller ikke blant buskapen din. Og Herren din Gud skal fjerne fra deg all sykdom og alle Egypts onde sykdommer som du har sett og så mange som du kjente. Han skal ikke legge dem på deg, men han skal legge dem på alle dem som hater deg.

Og du skal ete alt byttet fra de nasjonene som Herren din Gud gir deg, ditt øye skal ikke spare dem, og du skal ikke tjene deres guder, fordi dette er en snare for deg.

Hvis du sier i ditt sinn at denne nasjonen er mye større enn jeg, hvordan skal jeg være i stand til å ødelegge dem? Ikke skal du frykte dem, du vil huske hva Herren din Gud gjorde med Farao og alle egypterne, De store prøvelsene som dine øyne så, de store tegnene og underene, den mektige hånden og den høye armen, som Herren din Gud førte deg ut med, slik vil Herren deres Gud gjøre med alle de folkene som du frykter på grunn av dem. Og Herren din Gud vil sende hvepsene inn blant dem, inntil de gjenværende og de skjulte fra deg er ødelagt. Du skal ikke bli slått av dem, fordi Herren din Gud er med deg, en stor og mektig Gud. Og Herren din Gud vil fortære disse nasjonene fra ditt ansikt litt etter litt. Du vil ikke være i stand til å ødelegge dem raskt, så at ikke landet blir øde, og de ville dyrene multipliseres mot deg. Og Herren din Gud vil levere dem inn i dine hender, og du vil ødelegge dem med stor ødeleggelse, inntil du fullstendig har utryddet dem, Og han vil levere kongene deres i hendene deres, og dere skal utslette navnet deres fra det stedet. Ingen vil stå imot deg, inntil du har utryddet dem.

De utskårne bildene av deres guder skal dere brenne med ild, du skal ikke begjære sølv, heller ikke gull fra dem skal du ta for deg selv, så du ikke snubler gjennom det, fordi det er en vederstyggelighet for Herren din Gud. Og du skal ikke bringe noen vederstyggelighet inn i ditt hus, og du vil bli forbannet akkurat som dette. Du skal avsky det som en vederstyggelighet, og du skal avsky det som en vederstyggelighet, fordi det er forbannet.

Alle budene som jeg befaler dere i dag, skal dere holde og gjøre, så dere lever og blir mangfoldiggjort, og går inn og arver det landet som Herren deres Gud sverget til deres fedre. Og du skal huske hele den veien som Herren din Gud ledet deg i ørkenen, for at han kunne ydmyke deg og prøve deg, og for at det skulle bli kjent hva som var i ditt hjerte, om du ville holde hans bud eller ikke. Og han plaget deg, og han lot deg sulte, og han matet deg med manna, som dine fedre ikke kjente, for at han kunne kunngjøre for deg at mennesket ikke skal leve av brød alene, men av hvert ord som utgår fra Guds munn skal mennesket leve. Plaggene dine ble ikke gamle på deg, sandalene dine ble ikke slitt ut på deg, føttene dine ble ikke hard av hud – se, førti år.

Og du skal kjenne i ditt hjerte at som en mann oppdrar sin sønn, slik vil Herren din Gud oppdra deg. Og du skal holde budene til Herren din Gud, å vandre i hans veier og å frykte ham.

For Herren din Gud vil føre deg inn i et godt og stort land, hvor bekker av vann og kilder fra dypet springer frem gjennom slettene og gjennom fjellene, Land av hvete og bygg, vintrær, fikentrær, granatepler, land av oliven, olje og honning, Et land hvor du ikke skal spise ditt brød i fattigdom, og hvor du ikke skal mangle noe, et land hvor steinene er jern, og fra dets fjell skal du utvinne bronse.

Og du skal spise og bli fylt, og du skal velsigne Herren din Gud for det gode landet som han har gitt deg. Ta vare på deg selv, så du ikke glemmer Herren din Gud, ved ikke å vokte hans bud og hans dommer og hans forskrifter som jeg befaler deg i dag, Ikke etter å ha spist og blitt mett, og bygget gode hus og bodd i dem, og når oksene dine og sauene dine blir mangedoblet for deg, sølv og gull blir mangedoblet for deg, og alt som du vil ha blir

mangedoblet for deg, du blir opphøyet i hjertet og glemmer Herren din Gud, den som førte deg ut fra landet Egypt, fra slaveriets hus, av ham som førte deg gjennom den store og fryktelige ørkenen, hvor det var bitende slanger og skorpioner og tørst, hvor det ikke var vann, av ham som førte ut til deg fra den skarpe klippen en kilde med vann av den som matet deg med manna i ørkenen, som du ikke kjente, og som dine fedre ikke kjente, for at han skulle ydmyke deg og prøve deg, og gjøre deg godt i dine siste dager. Ikke si i ditt hjerte: Min styrke og min hånds makt har gitt meg denne store kraften. Og du skal huske Herren din Gud, fordi han selv gir deg styrke til å gjøre kraft, og for at han skal opprette sin pakt som Herren sverget til dine fedre, som i dag.

Og det vil skje hvis du glemmer Herren din Gud, og du går etter andre guder, og du tjener dem, og du tilber dem, så vitner jeg for dere i dag med himmelen og jorden, at dere vil omkomme i ødeleggelse. Som de gjenværende nasjonene som Herren Gud ødelegger foran deres ansikt, slik skal dere omkomme, fordi dere ikke hørte Herrens, deres Guds, stemme.

9

Lytt, Israel, du krysser i dag Jordan for å entre og arve nasjoner som er store og sterkere enn dere, store og befestede byer helt opp til himmelen Et folk stort og tallrikt og høyvokst, Anaks sønner, som du kjenner, og du har hørt: Hvem vil stå imot Anaks sønner? Og du vil vite i dag at Herren din Gud, denne vil gå foran deg, han er en fortærende ild, han vil ødelegge dem, og han vil vende dem bort fra ditt ansikt, og han vil ødelegge dem i hast, akkurat som Herren sa til deg. Ikke si i ditt hjerte når Herren din Gud ødelegger disse nasjonene foran deg, sigende: På grunn av

min rettferdighet har Herren ført meg inn for å arve dette gode landet. Ikke på grunn av din rettferdighet, heller ikke på grunn av ditt hjertes hellighet, går du inn for å arve deres land, men på grunn av disse nasjonenes ugudelighet vil Herren ødelegge dem fra ditt ansikt, og for at han skal opprette pakten som Herren sverget til våre fedre, til Abraham og til Isak og til Jakob.

Og du skal vite i dag at det ikke er på grunn av din rettferdighet at Herren din Gud gir deg dette gode landet å arve, for du er et stivnakket folk. Husk, glem ikke hvor mye du provoserte Herren din Gud i ørkenen, fra den dagen dere dro ut fra Egypt og til dere kom til dette stedet, dere fortsatte å være ulydige mot Herren.

Og i Horeb provoserte dere Herren, og Herren ble sint på dere for å ødelegge dere, Da jeg steg opp på fjellet for å ta de steintavlene, paktens tavler som Herren gjorde med dere, forble jeg på fjellet i førti dager og førti netter, jeg spiste ikke brød og jeg drakk ikke vann. Og Herren ga meg de to steintavlene skrevet med Guds finger, og på dem var skrevet alle de ord som Herren talte til dere på fjellet på forsamlingens dag. Og det skjedde etter førti dager og førti netter at Herren ga meg de to steintavlene, paktens tavler. Og Herren sa til meg: Stå opp, gå raskt ned herfra, fordi ditt folk, som du førte ut fra Egypts land, har handlet lovløst. De har raskt forlatt den veien som jeg befalte dem, og de har laget seg et støpebilde.

Og Herren sa til meg: Jeg har talt til deg en gang og to ganger og sagt: Jeg har sett dette folket, og se, det er et stivnakket folk. Og nå, tillat meg å ødelegge dem, og jeg vil viske ut deres navn under himmelen, og jeg vil gjøre deg til en stor og sterk nasjon, og mye større enn denne. Og etter å ha vendt tilbake, gikk jeg ned fra

fjellet, og fjellet brant med ild helt til himmelen, og de to tavlene med vitnesbyrdene var i mine to hender. Og da jeg så at dere hadde syndet mot Herren deres Gud, og dere hadde laget dere et støpt bilde, og dere hadde overtrådt den veien som Herren hadde befalt dere å følge, Og etter å ha tatt tak i de to tavlene, kastet jeg dem fra mine to hender, og knuste dem foran dere. Og jeg ba til Herren andre gang, akkurat som den første, i førti dager og førti netter. Jeg spiste ikke brød og jeg drakk ikke vann, på grunn av alle deres synder som dere syndet ved å gjøre det onde for Herrens, Guds, øyne og provosere ham. Og jeg er redd på grunn av vreden og sinnet, fordi Herren ble provosert mot dere til å ødelegge dere, og Herren hørte meg også denne gangen. Og Herren ble sint på Aaron for å ødelegge ham, og jeg ba også for Aaron på den tid. Og synden deres som dere gjorde, kalven, tok jeg den og brente den i ild, og jeg knuste den ved å male den grundig inntil den ble fin, og den ble som støv, og jeg kastet støvet inn i bekken som strømmet ned fra fjellet.

Og i brenningen, og i prøvelsen, og ved begjærets graver provoserte dere Herren. Og da Herren sendte dere ut fra Kades Barne og sa: Gå opp og ta i besittelse det landet som jeg gir dere, var dere ulydige mot Herrens, deres Guds, ord, og dere stolte ikke på ham, og dere lyttet ikke til hans stemme. Dere var ulydige mot Herren fra den dagen han ble kjent av dere. Og jeg ba før Herren i førti dager og førti netter, så lenge som jeg ba, for Herren hadde sagt at han ville ødelegge dere. Og jeg ba til Gud, og jeg sa: Herre, gudenes konge, måtte du ikke fullstendig ødelegge ditt folk og din del, som du forløste, dem du førte ut fra Egypts land i din store styrke, og i din mektige hånd, og i din høye arm. Husk Abraham og Isak og Jakob, dine tjenere, som du sverget til ved deg selv. Se ikke på hardheten til dette folket, og de ugudelige gjerningene, og på deres synder. La ikke de som bor i landet hvorfra du førte oss

ut derfra, si: Fordi Herren ikke var i stand til å bringe dem inn i landet som han lovet dem, og fordi han hatet dem, førte han dem ut i ørkenen for å drepe dem. Og disse er ditt folk og din lodd, som du førte ut fra Egypts land med din store styrke, og med din mektige hånd, og med din høye arm.

10

I den tiden sa Herren til meg: Hugg ut for deg to steintavler, akkurat som de første, og gå opp til meg på fjellet, og du skal lage for deg en ark av tre. Og du skal skrive på tavlene de ordene som var på de første tavlene som du knuste, og du skal legge dem inn i arken. Og jeg laget en ark av uforgjengelig tre, og jeg hugg steintavlene som de første, og jeg gikk opp på fjellet med de to tavlene i mine hender. Og han skrev på tavlene i henhold til den første skriften de ti ordene som Herren talte til dere på fjellet fra midten av ilden, og Herren ga dem til meg. Og etter å ha vendt tilbake gikk jeg ned fra fjellet, og jeg la tavlene inn i arken som jeg hadde laget, og de var der, slik som Herren hadde befalt meg. Og Israels sønner dro bort fra Beeroth, Jakans sønners Moserah. Der døde Aron, og ble begravet der, og Eleasar, hans sønn, tjente som prest i hans sted. Derfra dro de til Gadgad, og fra Gadgad til Etebatha, et land med vannstrømmer.

I den tiden avsatte Herren Levi stamme til å bære paktens ark, til å stå for Herrens åsyn, til å tjene og til å be i hans navn inntil denne dag. Derfor har ikke levittene del og lodd blant sine brødre, Herren selv er deres lodd, slik han sa til ham. Og jeg sto på fjellet i førti dager og førti netter. Og Herren hørte meg også denne gangen, og Herren ville ikke ødelegge dere. Og Herren sa til meg: Gå, sett ut foran dette folket, og la dem dra inn og ta i besittelse det landet som jeg sverget å gi til deres fedre.

Og nå, Israel, hva ber Herren din Gud fra deg, annet enn å frykte Herren din Gud, og å vandre i alle hans veier, og å elske ham, og å tjene Herren din Gud av hele ditt hjerte, og av hele din sjel, å holde budene til Herren din Gud og hans forordninger, så mange som jeg befaler deg i dag, så det går deg godt; Se, Herrens din Guds er himmelen og himlenes himmel, jorden og alt som er i den. Unntatt fedrene deres valgte Herren å elske dem, og han valgte deres ætt etter dem, dere, blant alle folkeslagene, slik som det er denne dag. Og dere skal omskjære hjertets hårdhet, og dere skal ikke herde nakken deres. For Herren deres Gud, han er gudenes Gud og herrenes herre, den store Gud, sterk og fryktinngytende, som ikke viser personfavorisering og heller ikke tar imot gaver, som gjør rett for den fremmede og den foreldreløse og enken, og som elsker den fremmede og gir ham brød og klær. Og dere skal elske den fremmede, for dere var fremmede i landet Egypt.

Herren, din Gud, skal du frykte, og ham skal du tjene, og til ham skal du holde deg, og ved hans navn skal du sverge. Dette er din stolthet, og dette er din Gud, som gjorde hos deg disse store og herlige ting, som dine øyne så. I sytti sjeler dro dine fedre ned til Egypt, men nå har Herren din Gud gjort deg som himmelens stjerner i mengde.

11

Og du skal elske Herren din Gud, og du skal holde hans forordninger, hans lover, hans bud og hans dommer alle dager. Og dere vil vite i dag at det ikke er barna deres, så mange som ikke kjenner og heller ikke har sett opplæringen fra Herren, deres Gud, og hans store gjerninger, og den mektige hånden, og den høye armen, og tegnene hans og undergjerningene hans, så mange som

han gjorde midt i Egypt, til Farao, Egypts konge, og i hele hans land og alt han gjorde mot egypternes styrke, og deres vogner, og deres hester, og deres styrke, hvordan vannet fra det Røde hav oversvømmet dem mens de forfulgte dere bakfra, og Herren ødela dem inntil denne dag, og alt han gjorde for oss i ørkenen inntil dere kom til dette stedet og alt han gjorde mot Dathan og Abiram, sønnene til Eliab, sønn av Reuben, som jorden svelget ved å åpne sin munn, sammen med deres hus, deres telt og all deres eiendom som var med dem, midt i hele Israel, Fordi deres øyne har sett alle Herrens store gjerninger som han gjorde blant dere i dag.

Og dere skal holde alle hans bud, så mange som jeg befaler deg i dag, så dere kan leve og bli tallrike, og når dere går inn, kan dere arve landet som dere krysser over Jordan for å arve. Så dere må leve lenge i det landet som Herren svor å gi til deres fedre og til deres ætt etter dem, et land som flyter med melk og honning. For det landet som du drar inn i der for å arve det, er ikke slik som Egypts land, som dere har dratt ut fra derfra, når de sår såkornet og vanner med føttene sine, som en grønnsakshage, Men landet som du går inn i for å arve det, er et fjellaktig land og sletteland, som vil drikke vann fra himmelens regn. Et land som Herren din Gud kontinuerlig overvåker, Herrens din Guds øyne er på det fra årets begynnelse og inntil årets slutt.

Hvis dere virkelig hører alle de budene som jeg befaler deg i dag, å elske Herren din Gud, og å tjene ham av hele ditt hjerte, og av hele din sjel, og vil gi regn til ditt land i rett tid, tidlig og sen, og du skal høste inn ditt korn, og din vin, og din olje, og vil gi fôr i markene dine til buskapen din, og etter å ha spist og blitt mettet, Ta vare på deg selv at ikke hjertet ditt blir fett, og dere overtre og tjener andre guder og tilber dem, Og når Herren blir sint i vrede på dere, og stenger himmelen, og det ikke vil være regn, og jorden

ikke vil gi sin frukt, og dere vil omkomme i hast fra det gode landet som Herren ga dere.

Og dere skal legge disse ordene i hjertet deres og i sjelen deres, og dere skal binde dem som et tegn på hånden deres, og det skal være urokkelig foran øynene deres, Og dere skal lære barna deres å snakke om dem når dere sitter i huset, og når dere går på veien, og når dere legger dere, og når dere står opp. Og dere skal skrive dem på dørstolpene til husene deres og på portene deres. så at dere må leve lenge, og sønnenes dager på jorden som Herren svor å gi til deres fedre, som himmelens dager på jorden. Og det vil skje hvis dere virkelig hører alle disse budene som jeg befaler dere i dag å gjøre, å elske Herren vår Gud, og å vandre i alle hans veier, og å holde fast ved ham. Og Herren vil kaste ut alle disse nasjonene fra deres ansikt, og dere vil arve nasjoner som er større og sterkere enn dere. Alle steder hvor fotsporet deres tråkker, skal være deres, fra ørkenen og Antilibanus, og fra den store elven, elven Eufrat, og inntil havet i vest skal grensene dine være. Ingen vil stå imot dere, og Herren deres Gud vil legge frykt for dere og skrekk for dere over hele jorden som dere trer på, slik som han talte til dere.

Se, jeg gir dere i dag velsignelsen og forbannelsen, Velsignelsen, hvis dere hører Herrens, deres Guds bud, så mange som jeg befaler dere i dag, og forbannelsen, hvis dere ikke hører budene til Herren deres Gud, så mange som jeg befaler dere i dag, og dere blir ført vill fra den veien som jeg befalte dere, ved å gå bort for å tjene andre guder som dere ikke kjenner. Og det skal skje når Herren din Gud bringer deg inn i landet som du krysser inn i for å arve det, da skal du gi velsignelsen på fjellet Garizim og forbannelsen på fjellet Gaibal. Er ikke disse hinsides Jordan, bak veien mot solens vest i landet Kanaan, det som bor i vest, ved

siden av Golgol, nær den høye eik? Dere krysser jo over Jordan for å gå inn og arve det landet som Herren vår Gud gir dere som arv for alle dager, og dere skal bo i det.

Og dere skal holde alle hans bud og disse dommer, så mange som jeg gir for dere i dag.

12

Og disse er befalingene og dommene som dere skal holde for å gjøre i det landet som Herren, deres fedres Gud, gir dere i arv, alle de dager dere lever på jorden. Med ødeleggelse skal dere ødelegge alle de stedene hvor de tjente sine guder, som dere arver fra dem, på de høye fjellene og på haugene og under tette trær, Og dere skal ødelegge deres altere, og dere skal knuse deres pilarer, og dere skal hugge ned deres lunder, og dere skal brenne opp de utskårne bilder av deres guder med ild, og dere skal ødelegge deres navn fra det stedet. Dere skal ikke gjøre således til Herren, deres Gud. Men eller inn til det stedet som Herren din Gud ville velge i en av byene deres for å navngi sitt navn der og bli påkalt, og dere skal søke og dere skal komme dit. Og dere skal bringe dit deres brennoffer, deres offer, deres førstegrøde, deres bønner, deres frivillige gaver, deres løfter, det førstefødte av deres okser og av deres sauer. Og dere skal spise der foran Herren deres Gud, og dere vil glede dere over alt som dere legger hånd på, dere og deres husholdninger, fordi Herren din Gud har velsignet deg.

Dere skal ikke gjøre alt det vi gjør her i dag, hver det som er behagelig i hans øyne, For dere har ikke kommet inntil nå inn i hvilen og inn i arven som Herren vår Gud gir dere. Og dere vil krysse Jordan, og dere vil bo i det landet som Herren vår Gud gir dere som arv, og han vil gi dere hvile fra alle deres fiender rundt

omkring, og dere vil bo i trygghet. Og det vil være det stedet som Herren din Gud skal velge for å la sitt navn bli kalt der, der skal dere bringe alt det jeg befaler dere i dag, deres brennoffer og deres slaktoffer og deres tiender og førstegrøden av deres hender og alle utvalgte av deres gaver, så mange som dere måtte love Herren deres Gud. Og dere vil glede dere for Herren deres Gud, dere og deres sønner, og deres døtre, og deres tjenere, og deres tjenestekvinner, og levitten som er ved deres porter, fordi han ikke har noen del eller lodd med dere. Ta vare på deg selv, ikke bring dine brennoffer på ethvert sted du ser. Men inn i det stedet som Herren din Gud vil velge i en av dine stammer, der skal dere bringe opp deres brennoffer, og der skal du gjøre alt det jeg befaler deg i dag. Men i all din begjær skal du ofre, og du skal spise kjøtt i henhold til den velsignelsen fra Herren din Gud, som han ga deg i hver by. Den urene blant dere og den rene skal spise det på samme måte, som gaselle eller hjort. Unntatt blodet skal dere ikke spise, på jorden skal dere helle det ut som vann.

Du vil ikke kunne spise i dine byer tiendedelen av ditt korn, og av din vin, og av din olje, de førstefødte av ditt storfe, og av dine sauer, og alle de løfter som dere måtte avlegge, og deres avtaler, og førstefrukten av dine hender. Men du skal spise det før Herren din Gud på det stedet som Herren din Gud velger for seg, du og din sønn og din datter, din tjener og din tjenestepike, og den fremmede som er i dine byer, og du skal glede deg før Herren din Gud over alt som du legger din hånd på.

Ta vare på deg selv at du ikke forlater levitten i all den tid du lever på jorden.

Hvis Herren din Gud utvider dine grenser, akkurat som han talte til deg, og du sier: Jeg vil spise kjøtt, hvis din sjel begjærer å

spise kjøtt, så skal du spise kjøtt etter all din sjels begjær. Hvis stedet er langt fra deg, som Herren din Gud ville velge der for å la sitt navn bli kalt der, og du skal ofre av oksene dine og av sauene dine som Gud gir deg, slik som jeg befalte deg, og du skal spise i dine byer etter din sjels begjær. Som gasellen og hjorten spises, slik skal du spise det, den urene hos deg og den rene skal likeledes spise. Ta sterkt vare på ikke å spise blod, fordi blod er hans sjel; sjelen skal ikke spises sammen med kjøttet. Dere skal ikke spise det, dere skal helle det ut på jorden som vann. Ikke spis det, så det går deg godt og dine sønner etter deg, hvis du gjør det gode og det behagelige for Herren din Gud. Unntatt dine hellige ting, hvis de blir til deg, og havende tatt dine bønner, skal du komme til det stedet som Herren din Gud ville velge for at hans navn skal bli påkalt der. Og du skal gjøre dine brennoffer, kjøttet skal du ofre opp på alteret til Herren din Gud, og blodet av dine ofringer skal du helle ut mot bunnen av alteret til Herren din Gud, og kjøttet skal du spise. Vokt deg og hør, og du skal gjøre alle de ordene som jeg befaler deg, så det går deg vel og dine sønner gjennom evigheten, hvis du gjør det som er behagelig og godt for Herren din Gud.

Hvis Herren din Gud ødelegger de nasjonene som du går inn til der for å arve deres land, fra ditt ansikt, og du tar det i besittelse, og du bor i deres land, Ta vare på deg selv, så du ikke undersøker nøye for å følge etter dem etter at de er blitt fullstendig ødelagt fra ditt ansikt, og sier: Hvordan gjør disse folkeslagene for sine guder? Det vil jeg også gjøre. Ikke skal du gjøre således mot din Gud, for de stygghetene som Herren hatet, de gjorde til sine guder, fordi de brenner sine sønner og sine døtre i ild til sine guder.

Hvert ord som jeg befaler dere i dag, skal du holde og gjøre. Du skal ikke legge noe til det, heller ikke skal du ta noe bort fra det.

Men hvis det står opp blant deg en profet eller en som drømmer en drøm, og han gir deg et tegn eller et under, og kommer det tegnet eller underet som han talte til deg, og sa: La oss gå og tjene andre guder som dere ikke kjenner, Dere skal ikke høre på ordene til den profeten eller til den som drømmer den drømmen, fordi Herren deres Gud prøver dere for å vite om dere elsker deres Gud av hele deres hjerte og av hele deres sjel. Etter Herren deres Gud skal dere gå, og ham skal dere frykte, og hans røst skal dere høre, og til ham skal dere holde fast. Og den profeten eller den som drømmer den drømmen, han skal dø, for han talte for å villede deg fra Herren din Gud, som førte deg ut fra Egypts land, som innløste deg fra slaveriet, for å drive deg bort fra den veien som Herren din Gud befalte deg å gå på, og du skal fjerne det onde fra dere.

Hvis men din bror fra din far eller fra din mor skulle oppfordre deg, eller din sønn, eller din datter, eller din hustru i ditt fang, eller en venn lik din sjel, hemmelig sier: la oss gå og tjene andre guder, som du ikke kjente, verken du eller dine fedre, fra gudene til nasjonene som er rundt dere, de som nærmer seg deg eller de som er langt fra deg, fra jordens ende til jordens ende, Du skal ikke samtykke med ham, og du skal ikke høre på ham, og ditt øye skal ikke spare ham, du skal ikke ha medlidenhet med ham, og du skal heller ikke skjule ham, Forkynne skal du om ham, og dine hender skal være på ham først for å drepe ham, og hendene til hele folket til sist. Og de skal stene ham med steiner, og han skal dø, fordi han søkte å vende deg bort fra Herren din Gud, som førte deg ut fra landet Egypt, fra trelldomshuset. Og hele

Israel, når de hører det, vil frykte, og de vil ikke lenger gjøre denne onde gjerningen blant dere.

Hvis du hører i en av dine byer, som Herren din Gud gir deg å bo i der, at de sier, Lovløse menn gikk ut fra dere, og vendte bort alle de som bodde i landet deres, og sa: La oss gå og tjene andre guder, som dere ikke kjente, og spenninger og spørsmål, og du skal granske grundig, og se, talen er tydelig sann, denne vederstyggeligheten har skjedd blant dere, Ved å fjerne skal du ødelegge alle som bor i det landet med sverdets mord, dere skal vie det til forbannelse og alt som er i det. Og alt byttet fra den skal du samle i gatene dens, og du skal brenne byen i ild, og alt byttet fra den med hele folket foran Herren din Gud, og den skal være ubebodd til evig tid, den skal ikke bli gjenoppbygd igjen. Og ingenting av den innviede tingen skal feste seg i din hånd, så at Herren vender seg bort fra sin vredes glød, og gir deg barmhjertighet, og forbarmer seg over deg, og mangfoldiggjør deg, på den måten han sverget til dine fedre, hvis du hører Herrens, din Guds stemme, holder hans bud, så mange som jeg befaler deg i dag, og gjør det gode og behagelige for Herren, din Gud.

14

Dere er sønner av Herren deres Gud, dere skal ikke lage skallet mellom øynene deres på grunn av en død. Fordi du er et hellig folk for Herren din Gud, og Herren din Gud valgte deg til å bli et folk for ham, en særegen eiendom, fra alle nasjonene på jordens overflate. Dere skal ikke spise noen vederstyggelighet. Disse husdyrene skal dere ete: kalv fra okser, og lam fra sauer, og kje fra geiter. hjort, gaselle, pygarg, oryks og giraff. Hvert dyr som deler hoven og kløver to hover, og tygger drøv blant dyra, disse skal dere ete. Og disse skal dere ikke spise av de som tygger drøv,

og av de som har kløvde hover, og har kløer: kamelen, og haren, og fjellgrevlingen, fordi de tygger drøv, men ikke har kløvde hover, urene er disse for dere. Og grisen, fordi den deler hoven og kløver klørne av hoven, men ikke tygger drøv, er uren for dere. Av kjøttet deres skal dere ikke spise, og de døde kroppene deres skal dere ikke røre.

Og disse skal dere spise av alt det som er i vannet: alt som har finner og skjell, det skal dere spise. Og alt som ikke har finner og skjell, skal dere ikke spise, det er urent for dere. Hver ren fugl skal dere spise. Og disse skal dere ikke spise av: ørnen, griffen og fiskeørnen, og gribb, glente og de som ligner dem, og spurv, og ugle og måke, og hegre, og svane, og ibis, og skarven, og hauken, og de som ligner den, og hærfuglen, og nattravnen, og pelikanen og loen og de som ligner den, og purpurhønen og flaggermusen Alle de krypende tingene av fuglene er urene for dere, dere skal ikke spise av dem. Hver ren fugl skal dere spise. Hver død ting skal dere ikke spise, til den innboende i byene dine skal det bli gitt og han vil spise, eller du skal selge det til den fremmede, fordi du er et hellig folk til Herren din Gud. Du skal ikke koke lam i melk fra mor hans.

Tiende skal du gi av all avling av din sæd, avlingen av din mark, år etter år. Og du skal spise det på det stedet som Herren din Gud velger for å la sitt navn bli kalt der. Dere skal bringe tiendelene av kornet ditt, og av vinen din, og av oljen din, de førstefødte av oksene dine og av sauene dine, så du kan lære å frykte Herren din Gud alle dine dager. Hvis men veien blir lang fra deg, og du ikke er i stand til å bære dem opp, fordi plassen som Herren din Gud ville velge for å la hans navn bli kalt der, er langt fra deg, fordi Herren din Gud vil velsigne deg, Og du skal selge dem for sølv, og du skal ta sølvet i hendene dine, og du skal gå til

det stedet som Herren din Gud ville velge. Og du skal gi sølv for alt det din sjel begjærer, for okser eller for sauer, eller for vin eller for sterk drikk, eller for sterk drikk, eller for alt det din sjel begjærer, og du skal spise der foran Herren din Gud, og du skal glede deg, du og ditt hus, og levitten i byene dine, fordi han ikke har noen del eller lodd med deg.

Etter tre år skal du bringe ut hele tienden av dine produkter, i det året skal du plassere den i dine byer. Og Levitten vil komme, fordi han ikke har noen del eller lodd med deg, og den fremmede og den foreldreløse og enken som er i dine byer, og de skal spise og bli mettet, så at Herren din Gud må velsigne deg i alle de gjerninger som du gjør.

15

Hvert syvende år skal du gjøre frigivelse. Og således er befalingen om frigivelsen: Du skal frigi all gjeld som din neste skylder deg, og du skal ikke kreve noe av din bror, for det er kalt en frigivelse for Herren din Gud. Den fremmede skal du kreve tilbake fra alt som er hos ham til deg, men din bror skal du gi ettergivelse av gjelden. Fordi det ikke vil være noen manglende blant deg, for Herren din Gud vil velsigne deg i det landet som Herren din Gud gir deg som arvelodd til å arve.

Hvis dere virkelig lytter til stemmen til Herren deres Gud, og holder og gjør alle disse budene som jeg befaler deg i dag, fordi Herren din Gud har velsignet deg slik han talte til deg, og du vil låne til mange nasjoner, men du vil ikke låne, og du vil herske over mange nasjoner, men de vil ikke herske over deg.

Hvis det blir en manglende blant dine brødre i en av dine byer i det landet som Herren din Gud gir deg, skal du ikke forherde ditt hjerte, heller ikke skal du lukke din hånd for din trengende bror. Du skal åpne hendene dine for ham, og du skal låne ham så mye som han trenger, fordi han er i nød. Ta vare på deg selv at det ikke blir et skjult ord i hjertet ditt, en lovløshet, som sier: Det syvende året nærmer seg, frigivelsens år, og at øyet ditt blir ondt mot din bror som er i nød, og du ikke vil gi til ham, og han vil rope ut mot deg til Herren, og det vil være en stor synd i deg. Du skal gi til ham, og du skal låne til ham så mye som han trenger, fordi han er i nød, og du skal ikke bli bedrøvet i ditt hjerte når du gir til ham, fordi på grunn av dette ordet vil Herren din Gud velsigne deg i alle dine gjerninger og i alt du legger din hånd på. For den fattige skal ikke mangle i ditt land, derfor befaler jeg deg å gjøre dette og sier: Du skal åpne dine hender til din bror, den fattige og den som er i nød i ditt land.

Hvis din hebraiske bror eller hebraiske søster blir solgt til deg, skal han tjene deg i seks år, og i det syvende året skal du sende ham fri fra deg. Når du sender ham bort som fri fra deg, skal du ikke sende ham bort tomhendt. Du skal forsyne ham rikelig fra dine sauer, fra ditt korn og fra din vin; som Herren din Gud har velsignet deg, skal du gi til ham.

Og du skal huske at du var tjener i Egypts land, og Herren din Gud fridde deg derfra. Derfor befaler jeg deg å gjøre dette. Hvis han derimot sier til deg: Jeg vil ikke gå fra deg, fordi han har elsket deg og ditt hus, fordi det er godt for ham hos deg. Og du skal ta alen, og du vil bore øret hans mot døren, og han vil være din tjener for alltid, og med din tjenestepike skal du gjøre likeledes. Det skal ikke være hardt for deg når de sendes bort som frie fra deg, fordi han har tjent deg i seks år for den årlige lønnen

til en leid arbeider, og Herren din Gud vil velsigne deg i alt det du gjør.

Hver hannlig førstfødt som blir født blant oksene dine og blant sauene dine, skal du hellige til Herren din Gud. Du skal ikke arbeide med den førstfødte kalven din, og du skal ikke klippe de førstfødte av sauene dine. Før Herren skal du spise det år etter år på det sted Herren din Gud velger, du og ditt hus. Hvis det men er en lyte i det, halt eller blind, en ond lyte, skal du ikke ofre det til Herren din Gud.

I byene dine skal du spise det, den urene blant dere og den rene skal likeledes spise det som gaselle eller hjort. Unntatt blod skal dere ikke spise; på jorden skal dere helle det ut som vann.

16

Vokt måneden for de unge, og du skal holde påsken for Herren din Gud, fordi du i måneden for de unge gikk ut fra Egypt om natten. Og du skal ofre påsken til Herren din Gud, sauer og okser, på det stedet som Herren din Gud velger for å la sitt navn bli påkalt der. Du skal ikke spise surdeig på det, syv dager skal du spise usyret brød på det, trengselsbrød, fordi dere i hast gikk ut fra Egypt, så dere skal huske dagen for deres utgang fra Egypts land alle dagene i deres liv. Surdeig skal ikke sees hos deg innenfor alle dine grenser i syv dager, og intet av kjøttet som du ofrer om kvelden den første dagen skal bli liggende til morgenen. Du vil ikke kunne ofre påsken i noen av dine byer, som Herren din Gud gir deg men eller inn i det stedet som Herren din Gud ville velge for å la sitt navn bli kalt der, skal du ofre påsken om kvelden mot solens nedgang, på den tiden da du gikk ut fra Egypt. Og du skal koke og steke og spise på det stedet som Herren din Gud velger, og

du skal vende tilbake om morgenen og komme til ditt hus. I seks dager skal du ete usyret brød, og på den syvende dag er det avslutningshøytid, en fest for Herren din Gud. Du skal ikke gjøre noe arbeid på denne dagen, unntatt det som skal gjøres for hver sjel.

Syv uker skal du telle for deg selv. Når du begynner med sigden på høsten, skal du begynne å telle syv uker. Og du skal holde ukenes fest for Herren din Gud, etter som din hånd makter, så mye som Herren din Gud gir deg.

Og du skal fryde deg foran Herren din Gud, du og din sønn og din datter, din tjener og din tjenestepike, og levitten og den fremmede og den farløse og enken som er blant dere, på det stedet som Herren din Gud skal velge for å la sitt navn bli påkalt der.

Og du skal huske at du ble tjener i landet Egypt, og du skal holde og gjøre disse budene. Løvhyttefesten skal du holde i sju dager når du samler inn fra din treskegulv og fra din vinpresse. Og du skal glede deg i din fest, du og din sønn og din datter, din tjener og din tjenestepike, og levitten og den fremmede og den farløse og enken som er i dine byer. Syv dager skal du feire for Herren din Gud på det stedet som Herren din Gud måtte velge, hvis Herren din Gud velsigner deg i all din avling og i alt dine henders gjerning, og du skal være gledende.

Tre ganger i året skal hver mann av dine vises for Herren din Gud på det stedet som Herren velger, i de usyrede brøds høytid, og i ukenes høytid, og i løvhyttenes høytid. Du skal ikke vises for Herren din Gud tomhendt. Hver etter kraften i deres hender, i samsvar med velsignelsen fra Herren din Gud som han ga deg.

Dommere og skriftlærde skal du innsette for deg selv i dine byer, som Herren din Gud gir deg ifølge stammene, og de skal dømme folket med rettferdig dom. De vender ikke bort dommen, og de vil heller ikke ta imot gaver, for gaver blinder de vises øyne og fjerner de rettferdiges ord. Rettferdig skal du forfølge det rettferdige, slik at dere kan leve og, etter å ha gått inn, arve det landet som Herren din Gud gir deg.

Du skal ikke plante for deg selv en lund, intet tre ved alteret til din Gud skal du gjøre for deg selv. Du skal ikke reise deg en støtte, som Herren din Gud hatet.

17

Du skal ikke ofre til Herren din Gud en kalv eller sau som har en lyte, noe ondt, for det er en vederstyggelighet for Herren din Gud.

Hvis det men blir funnet i en av byene dine, som Herren din Gud gir deg, en mann eller kvinne som vil gjøre det onde for Herrens, din Guds, øyne, ved å bryte hans pakt, og etter å ha kommet, kan de tjene andre guder og tilbe dem, solen eller månen eller noe av himmelens hær, som jeg ikke har befalt deg. og det blir rapportert til deg og du skal undersøke nøye, og se, sannelig har ordet blitt oppfylt, denne vederstyggeligheten har skjedd i Israel, Og du skal føre ut den mannen, eller den kvinnen, og dere skal steine dem med steiner, og de skal dø. På grunnlag av to vitner eller tre vitner skal den dødsdømte dø, han skal ikke dø på grunnlag av ett vitne. Og vitnenes hånd skal være på ham først for å drepe ham, og folkets hånd til sist, og du skal fjerne det onde fra dere selv.

Hvis men det skulle være umulig for deg å avgjøre i dom mellom blod og blod, og mellom dom og dom, og mellom berøring og berøring, og mellom tvist og tvist, saker til dom i byene deres, så skal du reise deg opp og gå opp til det stedet som Herren din Gud ville velge der, og du vil gå til prestene, levittene, og til dommeren som er der i de dagene, og etter å ha søkt råd vil de forkynne dommen for deg. Og du skal gjøre ifølge den sak som de rapporterer til deg fra det sted som Herren din Gud velger, og du skal passe på å gjøre alt som blir foreskrevet til deg. I henhold til loven og dommen som de sier til deg, skal du gjøre. Du skal ikke vende deg bort fra det ordet som de rapporterer til deg, verken til høyre eller til venstre.

Og den mann som handler i arroganse, så han ikke adlyder presten som står og tjener i Herrens, din Guds, navn, eller dommeren som er der i de dager, den mann skal dø, og du skal fjerne det onde fra Israel. Og alt folket som har hørt det vil frykte, og ikke handle ugudelig lenger.

Hvis du går inn i det landet som Herren din Gud gir deg, og du arver det, og du bor i det, og du sier: Jeg vil innsette en hersker over meg selv, som også de andre nasjonene rundt meg, Du skal innsette over deg selv en hersker som Herren Gud velger, fra dine brødre skal du innsette over deg selv en hersker. Du skal ikke kunne innsette over deg selv en fremmed mann, fordi han ikke er din bror. Fordi han ikke skal mangfoldiggjøre hester for seg selv, og heller ikke vende folket tilbake til Egypt, slik at han ikke skal mangfoldiggjøre hester for seg selv, men Herren sa: Dere skal ikke vende tilbake på denne veien lenger. Og han skal ikke ta seg mange hustruer, så at ikke hans hjerte vender seg bort, og sølv og gull skal han ikke samle seg i store mengder.

Og når han sitter på sin trone, skal han skrive for seg selv denne femte Mosebok i en bok fra levittenes prester, og den skal være med ham, og han skal lese i den alle dagene av sitt liv, så han må lære å frykte Herren din Gud og å holde alle disse bud og å gjøre disse forordninger så at ikke hans hjerte skal opphøyes over hans brødre, så at han ikke skal avvike fra budene til høyre eller venstre, så at han kan forlenge dagene i sitt herredømme, han selv og hans sønner blant Israels sønner.

18

Prestene, levittene, hele Levis stamme, skal ikke ha noen del eller lodd sammen med Israel. Herrens offergaver er deres lodd, dem skal de spise. Men de skal ikke ha noen lodd blant sine brødre, Herren selv er deres lodd, slik som han sa til dem. Og dette er dommen for prestene fra folket, fra de som ofrer ofringene, enten kalv eller sau: du skal gi armen til presten, og kinnbeinene, og magen. Og førstegrøden av kornet ditt, og av vinen din, og av oljen din, og førstegrøden av ullklippingen fra sauene dine skal du gi til ham. Fordi Herren utvalgte ham fra alle stammene dine, til å stå foran Herren Gud, til å tjene og til å velsigne i hans navn, han og sønnene hans blant Israels sønner.

Hvis levitten ankommer fra en av byene blant alle Israels sønner, hvor han selv bor som fremmed, i samsvar med at hans sjel begjærer, til det stedet som han måtte velge, han skal tjene i Herrens, sin Guds navn, akkurat som alle hans brødre levittene som står der foran Herren, din Gud. En delt porsjon skal han spise, bortsett fra salget som følger slekten. Hvis du går inn i det landet som Herren din Gud gir deg, skal du ikke lære å gjøre etter vederstyggelighetene til de folkeslagene.

Det skal ikke finnes hos deg noen som renser sin sønn og sin datter i ild, noen som spår spådommer, noen som praktiserer varseltegn, og noen som praktiserer fuglevarsel, med trolldom En som synger besvergelser, en som maner frem ånder, og en som tyder varsler ved å rådspørre de døde. For det er en vederstyggelighet for Herren din Gud, alle som gjør disse ting, for på grunn av disse vederstyggelighetene vil Herren ødelegge dem for ditt ansikt. Perfekt skal du være for Herren din Gud. For disse nasjonene, som du fordriver, de vil høre på varsler og spådommer, men til deg har ikke Herren din Gud gitt slik.

En profet fra dine brødre, som meg, vil Herren din Gud reise opp til deg, ham skal dere høre, I samsvar med alt det du ba om fra Herren din Gud i Horeb på forsamlingens dag, da dere sa: Vi vil ikke lenger høre Herrens, vår Guds stemme, og denne store ilden vil vi ikke se mer, for at vi ikke skal dø. Og Herren sa til meg: Alt de talte til deg var riktig. En profet vil jeg reise opp for dem fra deres brødre, akkurat som deg, og jeg vil gi ordene i hans munn, og han vil tale til dem i henhold til alt jeg befaler ham. Og den mann som ikke hører alt det profeten taler i mitt navn, jeg vil straffe ham. Unntatt den profeten som handler ugudeligt ved å tale i mitt navn et ord som jeg ikke befalte å tale, og som taler i andre guders navn, skal den profeten dø. Hvis du men sier i ditt hjerte, hvordan skal vi vite det ordet som ikke Herren talte? Alt som den profeten taler i Herrens navn, og det ikke blir, og det ikke skjer, dette er det ord som Herren ikke talte. I ugudelighet talte den profeten, dere skal ikke frykte ham.

19

Hvis Herren din Gud ødelegger de nasjoner som Gud gir deg landet, og dere arver dem, og dere bor i deres byer og i deres hus,

Tre byer skal du skille ut for deg selv midt i landet ditt, som Herren din Gud gir deg. Sikt deg ut veien, og du skal dele grensene av landet ditt i tre deler, som Herren din Gud fordeler til deg, og det skal være tilflukt for enhver morder. Dette vil være befalingen angående drapsmannen som flykter dit og vil leve: den som slår sin nabo uten å vite det, og som ikke hatet ham før i går og i forgårs. Og hvis noen går inn med sin nabo inn i skogen for å samle ved, og hans hånd skulle gli med øksen når han hugger veden, og jernet faller av treet og treffer naboen, og han dør, da skal denne fly til en av disse byene, og han vil leve. Så at ikke blodets hevner forfølger drapsmannen, fordi hjertet har blitt opphetet, og innhenter ham hvis veien er lengre, og slår hans sjel, og denne ikke har dødsdom, fordi han ikke hatet ham før i går, heller ikke før den tredje dagen. Gjennom dette befaler jeg deg dette ordet, idet jeg sier: Tre byer skal du skille ut for deg selv.

Men hvis Herren din Gud utvider dine grenser, på den måten han sverget til dine fedre, og Herren gir deg alt det landet som han sa å gi til dine fedre, Hvis du lyder og gjør alle disse budene som jeg befaler deg i dag, å elske Herren din Gud, å vandre i alle hans veier alle dager, skal du legge til enda tre byer til disse tre. Og uskyldig blod skal ikke bli utøst i det landet som Herren din Gud gir deg til arv, og du skal ikke være skyldig i blod.

Hvis det men blir blant deg en mann som hater sin nabo, og ligger i bakhold for ham, og reiser seg opp mot ham, og slår hans sjel, og han dør, og flykter inn i en av disse byene, Og eldsterådet i hans by vil sende bud, og de skal hente ham derfra, og de vil overlevere ham i hendene på blodets hevnere, og han skal dø. Ditt øye skal ikke spare ham, og du skal rense det uskyldige blod fra Israel, og det vil gå deg godt.

Ikke skal du flytte grensene til din nabo, som dine fedre satte i den arv du har arvet i det land som Herren din Gud gir deg i lodd. Ett vitne skal ikke forbli for å vitne mot en mann angående all urettferdighet og angående hver synd og angående all synd som han synder. På to vitners munn og på tre vitners munn skal hvert ord stå fast. Hvis et urettferdig vitne står frem mot en mann og anklager ham for ugudelighet, Og de to menneskene som har tvisten mellom seg, skal stå frem for Herren og for prestene og for dommerne som er der i de dager. Og dommerne skal undersøke nøye, og se, et falskt vitne har vitnet falskt mot sin bror, Og dere skal gjøre med ham på samme måte som han ondt forsøkte å gjøre mot sin bror, og dere skal fjerne det onde fra dere. Og de gjenværende som har hørt vil frykte, og de skal ikke lenger gjøre etter dette onde ordet blant dere. Ditt øye skal ikke spare ham, sjel for sjel, øye for øye, tann for tann, hånd for hånd, fot for fot.

20

Hvis du drar ut i krig mot dine fiender, og du ser hest og rytter og et folk større enn ditt, skal du ikke frykte dem, fordi Herren din Gud er med deg, han som førte deg opp fra Egypts land. Og det skal skje når du nærmer deg krigen, at presten skal tre frem og tale til folket, Og han vil si til dem: Hør, Israel! Dere går i dag ut i krig mot deres fiender. La ikke deres hjerte bli svakt, frykt ikke, bli heller ikke knust, og vend ikke bort fra deres ansikt. Fordi Herren deres Gud, som går foran dere, skal kjempe sammen med dere mot deres fiender for å redde dere.

Og skriftlærde skal tale til folket og si: Hvem er den mann som har bygget et nytt hus og ikke har innviet det? La ham gå og vende tilbake til sitt hus, så han ikke dør i krigen, og en annen mann innvier det. Og hvem er den mannen som har plantet en

vingård og ikke har gledet seg over den? La ham gå og vende tilbake til sitt hus, så han ikke dør i krigen, og en annen mann vil glede seg over den. Og hvem er den mannen som har trolovet seg med en kvinne, og ikke har tatt henne? La ham gå og vende tilbake til sitt hus, så han ikke dør i krigen, og en annen mann tar henne. Og skriverne skal fortsette å tale til folket, og de vil si: Hvem er den mannen som er redd og feig i hjertet? La ham gå og vende tilbake til sitt hus, så han ikke gjør sin brors hjerte feigt, akkurat som sitt eget. Og det vil skje når skriftlærde slutter å tale til folket, og de vil utnevne hærførere til å lede folket.

Hvis du nærmer deg en by for å føre krig mot dem, skal du først tilkalle dem med fred. Hvis de virkelig svarer deg fredelig og åpner for deg, vil alt folket som finnes der være dine tributære og undersåtter. Hvis de derimot ikke lyder deg, og de fører krig mot deg, skal du beleire den, inntil Herren din Gud leverer den til deg i dine hender, og du skal slå ned alle menn i den med sverd, Unntatt kvinnene og bagasjen, og alt buskapet, og alt som måtte finnes i byen, og alt utstyret skal du plyndre for deg selv, og du skal spise alt byttet fra fiendene dine, som Herren din Gud gir til deg. Således skal du gjøre med alle de byer som er svært langt fra deg, ikke med byene til disse folkeslagene, av hvilke Herren din Gud gir deg å arve deres land. Dere skal ikke bevare noe pustende vesen i live, Men ved en forbannelse skal dere vie dem til forbannelse: hettitten og amoritten og kanaaneeren og perisitten og hivitten og jebusitten og girgasitten, på den måten Herren din Gud befalte deg, så at de ikke skal lære dere å gjøre alle deres avskyeligheter, som de gjorde for sine guder, og dere vil synde for Herren deres Gud.

Hvis du beleirer en by i flere dager for å føre krig mot den til du inntar den, skal du ikke ødelegge trærne ved å legge jern på

dem, men du skal spise fra dem, men du skal ikke hugge dem ned. Er ikke treet på marken et menneske som skal gå inn fra ditt ansikt inn i palisaden? Men treet som du vet at ikke er fruktbærende, dette skal du ødelegge og hugge ned, og du skal bygge beleringsverk mot den byen som fører krig mot deg, inntil den blir overgitt.

21

Hvis men en såret ble funnet i det landet som Herren din Gud gir deg til arv, liggende falt på sletten, og de ikke vet hvem som slo ham, Din eldsteråd og dine dommere vil gå ut, og de vil måle til byene rundt den drepte mannen. Og den by som er nærmest den sårede mann, og eldsterådet i den by skal ta en kvige fra okser, som ikke har vært brukt til arbeid, og som ikke har trukket åk, Og rådet av eldste i den byen skal bringe ned kvigen inn i en ru dal, som ikke har blitt dyrket og heller ikke blir sådd, og de skal bryte nakken av kvigen i dalen. Og prestene, levittene, skal komme, fordi Herren Gud valgte dem til å stå foran ham og til å velsigne i hans navn, og ved deres munn skal all tvist og all berøring avgjøres. Og hele eldsterådet i den byen, de som nærmer seg den sårede, skal vaske hendene over hodet på kvigen hvis nakke ble brukket i dalen, Og de vil svare og si: Våre hender har ikke utøst dette blodet, og våre øyne har ikke sett det. Vær nådig mot ditt folk Israel, som du frikjøpte, Herre, så uskyldiges blod ikke blir i ditt folk Israel, og blodet vil bli sonet for dem. Du skal fjerne det uskyldige blodet fra dere, hvis du gjør det gode og det behagelige for Herren din Gud.

Hvis du drar ut i krig mot dine fiender, og Herren din Gud gir dem i dine hender, og du plyndrer deres bytte, og du ser i byttet en vakker kvinne, og du begjærer henne, og du tar henne til deg selv

som hustru, og du bringer henne inn i huset ditt, og du skal barbere hodet hennes og klippe neglene hennes, Og du skal fjerne fangenskapets klær fra henne, og hun skal sitte i ditt hus, og hun skal gråte over sin far og sin mor i en måneds dager, og etter dette skal du gå inn til henne og leve sammen med henne, og hun skal være din hustru.

Og det skal være slik at hvis du ikke vil ha henne, skal du sende henne bort som fri, og hun skal ikke bli solgt for sølv. Du skal ikke behandle henne som verdiløs, fordi du ydmyket henne.

Hvis en mann får to kvinner, en av dem elsket og en av dem hatet, og den elskede og den hatede føder barn til ham, og den førstfødte sønnen blir av den hatede, Og det vil være at på den dag han tildeler sønnene sine hans eiendeler som arv, vil han ikke kunne gi førstefødselsrett til sønnen til den elskede, ved å overse sønnen til den forhadte, den førstefødte, Men han skal anerkjenne den førstfødte sønnen til den hatede ved å gi ham dobbelt av alt som finnes hos ham, fordi denne er begynnelsen på hans barn, og til ham tilhører førstefødselsretten. Hvis noen har en ulydig og opprørsk sønn som ikke lyder sin fars stemme og sin mors stemme, og de disiplinerer ham, og han ikke lytter til dem, Og etter å ha grepet ham, skal hans far og hans mor føre ham frem for eldsterådet i hans by og til porten av stedet, Og de vil si til mennene i deres by: Denne sønnen vår ulyder og opphisser, han lyder ikke vår stemme, han er falskmyntner og drikker overdrevent. Og mennene i hans by skal stene ham med steiner, og han skal dø, og du skal fjerne det onde fra dere, og de gjenværende som hører det vil frykte.

Hvis det i noen blir en synd som medfører dødsdom, og han dør, og dere henger ham på et tre, Kroppen hans skal ikke ligge på

treet, men dere skal begrave den samme dag, fordi enhver som henger på et tre er forbannet av Gud, og dere skal ikke vanhellige landet som Herren din Gud gir deg som arv.

22

Når du ser kalven til din bror, eller sauen hans, gå villfaren på veien, skal du ikke overse dem, men vende dem tilbake til din bror og gi dem til ham. Hvis din bror ikke bor i nærheten av deg, eller du ikke kjenner ham, skal du ta det inn i ditt hus, og det skal være hos deg inntil din bror søker etter det, og du skal gi det tilbake til ham. Således skal du gjøre med eselet hans, og således skal du gjøre med kappen hans, og således skal du gjøre med alt som er tapt av din bror, alt som skulle gå tapt fra ham og som du finner – du skal ikke kunne overse det. Du skal ikke se eselet til din bror eller kalven hans falt i veien og overse dem, du skal reise dem opp sammen med ham.

Det skal ikke være manns kar på en kvinne, heller ikke skal en mann ta på seg en kvinnekjole, fordi enhver som gjør disse ting er en vederstyggelighet for Herren din Gud. Hvis du møter et fuglereir foran deg på veien eller i et tre eller på jorden, med unger eller egg, og moren ruger på ungene eller på eggene, skal du ikke ta moren sammen med ungene. Du skal sende moren bort, men barna skal du ta for deg selv, så det går deg godt og du blir langlivet.

Hvis du bygger et nytt hus, skal du gjøre et rekkverk til taket ditt, så du ikke bringer blodskyld over huset ditt hvis noen faller ned fra det. Du skal ikke så forskjellige frø i vingården din, så ikke avlingen og sæden du sår blir helliget sammen med vingårdens avling. Du skal ikke pløye med kalv og esel sammen. Du skal ikke

kle deg i forfalsket stoff, ull og lin sammen. Vridde snorer skal du gjøre for deg selv på de fire kantene av dine klær, som du kler deg i.

Hvis noen tar en kone og bor sammen med henne, og hater henne, og han legger falske beskyldninger på henne, og bringer hennes navn i vanry, og sier: Denne kvinnen har jeg tatt til ekte, og da jeg gikk inn til henne, fant jeg ikke hennes jomfrudom, Og faren til jenta og moren skal, etter å ha tatt dem, bære fram bevisene på jentas jomfrudom til eldsterådet ved porten. Og faren til barnet vil si til eldsterådet: Denne min datter har jeg gitt til denne mannen som hustru, og han har hatet henne Nå legger denne mann påskuddsord på henne, og sier: Jeg har ikke funnet din datter jomfruelig, men dette er min datters jomfrudom. Og de skal brette ut kappen foran byens eldsteråd. Og eldsterådet i den byen vil ta den mannen, og de vil instruere ham, Og de skal bøtelegge ham hundre sikler, og de vil gi dem til faren til den unge kvinnen, fordi han brakte et ondt navn over en israelittisk jomfru, og hun skal være hans hustru, han vil ikke være i stand til å sende henne bort i all sin tid.

Hvis men dette ord blir til sannhet, og jomfrudom ikke ble funnet hos den unge kvinne, Og de skal føre den unge kvinnen ut til døren av hennes fars hus, og de skal steine henne med steiner, og hun skal dø, fordi hun gjorde dårskap blant Israels sønner ved å bedrive hor i hennes fars hus, og du skal fjerne det onde fra dere.

Hvis en mann blir funnet sovende med en kvinne som er gift med en mann, skal dere drepe begge, mannen som sover med kvinnen, og kvinnen, og du skal fjerne det onde fra Israel. Hvis det blir slik at en jomfru som er trolovet med en mann, og et menneske har funnet henne i byen og ligger med henne, Dere skal

føre dem begge ut til porten i deres by, og de skal bli steinet med steiner, og de skal dø, den unge kvinnen fordi hun ikke ropte i byen, og mannen fordi han ydmyket naboens kvinne, og du skal fjerne det onde fra dere. Men hvis en mann i sletten finner den trolovede jenta, og han har tvunget henne og ligget med henne, skal dere drepe bare den som lå med henne. Og for den unge kvinnen er det ikke synd som fortjener død, som når en mann reiser seg opp mot sin neste og myrder hans sjel, således er denne saken. fordi han fant henne i marken, ropte den trolovede unge kvinnen, og det var ingen som kunne hjelpe henne.

Hvis noen finner jomfruen som ikke har blitt trolovet, og tvinger henne og ligger med henne, og de blir funnet, Mannen som har sovet med henne, vil gi den unge kvinnens far femti sølvdidrakmer, og hun vil være hans kvinne. Fordi han ydmyket henne, vil han ikke være i stand til å sende henne bort i all tid.

23

En mann skal ikke ta sin fars kone, og han skal ikke avsløre sin fars dekke.

Ingen som er knust i testiklene, heller ikke noen avskåret, vil entre inn i Herrens forsamling. Ingen fra en prostituert vil entre inn i Herrens forsamling.

En ammonitt og moabitt skal ikke entre inn i Herrens forsamling, og inntil tiende generasjon skal de ikke entre inn i Herrens forsamling, ja, inntil i evigheten. fordi de ikke møtte dere med brød og vann på veien da dere dro ut fra Egypt, og fordi de leide Balaam, sønn av Beor, fra Mesopotamia til å forbanne deg. Og Herren din Gud var ikke villig til å lytte til Bileam, og Herren

din Gud snudde forbannelsene til velsignelse, fordi Herren din Gud elsket deg. Du skal ikke tilby dem fred eller fordeler alle dine dager, i evighet. Ikke skal du avsky en idumeer, fordi han er din bror; ikke skal du avsky en egypter, fordi du var fremmed i hans land. Sønner, hvis de er født til dem, vil i tredje generasjon entre inn i Herrens forsamling.

Hvis du går ut for å slå leir mot dine fiender, skal du holde deg fra hvert ondt ord. Hvis det er blant dere en mann som ikke vil være ren fra hans utflod om natten, skal han gå ut utenfor leiren, og han skal ikke entre inn i leiren. Og mot kvelden skal han bade sitt legeme i vann, og når solen har gått ned, skal han gå inn i leiren. Og et sted skal være for deg utenfor leiren, og du skal gå ut dit utenfor. Og en pinne skal være til deg på beltet ditt, og det skal være slik at når du setter deg ned utenfor, skal du grave med den, og etter å ha gjort det skal du dekke nakenheten din Fordi Herren din Gud vandrer om i leiren din for å utfri deg og overlevere fienden din foran ditt ansikt, skal leiren din være hellig, og det skal ikke sees noen uanstendighet i deg, ellers vil han vende seg bort fra deg.

Du skal ikke utlevere en slave til hans herre som har søkt tilflukt hos deg fra sin herre. Med deg skal han bo, i dere skal han bo hvor det måtte behage ham, du skal ikke plage ham. Det skal ikke være noen prostituert blant Israels døtre, og det skal ikke være noen som prostituerer seg blant Israels sønner, det skal ikke være noen innvier blant Israels døtre, og det skal ikke være noen som blir innviet blant Israels sønner. Du skal ikke bringe betaling fra en prostituert, heller ikke bytte fra en hund, inn i Herrens, din Guds hus, for noe løfte, fordi det er en vederstyggelighet for Herren din Gud, både det ene og det andre.

Du skal ikke låne ut med rente til din bror: rente av sølv, og rente av matvarer, og rente av enhver ting som du låner ut. Til den fremmede skal du kreve rente, men til din bror skal du ikke kreve rente, så at Herren din Gud må velsigne deg i alle dine gjerninger på den jorden som du går inn i der for å arve den.

Hvis du lover et løfte til Herren din Gud, skal du ikke forsinke å innfri det, fordi Herren din Gud vil kreve det av deg, og det vil være synd hos deg. Men hvis du ikke vil be, er det ikke synd i deg. Det som utgår gjennom leppene dine skal du holde, og du skal gjøre på den måten du lovet Herren din Gud en gave, det du talte med din munn.

Hvis du går inn i høsten til naboen din og samler aks i hendene dine, skal du ikke legge sigd på høsten til naboen din. Hvis du går inn i vingården til naboen din, skal du spise druer, så mye som din sjel trenger for å bli mettet, men i kar skal du ikke legge noe.

24

Hvis noen tar en hustru og lever sammen med henne, og det skjer at hun ikke finner nåde for hans øyne fordi han fant noe usømmelig hos henne, og han skriver henne et skilsmissebrev og gir det i hennes hender og sender henne bort fra sitt hus, og etter å ha gått bort blir hun en annen manns hustru, og den siste mannen hater henne, og skriver henne en skilsmissebok og gir den i hennes hender og sender henne bort fra sitt hus, og den siste mannen dør, som tok henne til kone for seg selv, Den tidligere mannen som sendte henne bort, vil ikke kunne ta henne tilbake som hustru for seg selv etter at hun er blitt besmittet, fordi det er

en vederstyggelighet for Herren din Gud, og dere skal ikke besmitta landet som Herren din Gud gir deg i arv.

Hvis noen nylig tar seg en kone, skal han ikke dra ut i krig, og ingen sak skal legges på ham. Han skal være fri i sitt hus i ett år og glede sin kone som han tok.

Du skal ikke ta en kvernstein som pant, heller ikke en øvre kvernstein, fordi denne tar en sjel som pant. Hvis en mann blir grepet i å stjele en sjel fra sine brødre av Israels sønner, og har undertrykt ham og selger ham, skal den tyven dø, og du skal fjerne det onde fra dere. Pass på deg selv ved berøring av spedalskhet. Du skal nøye følge hele loven som prestene, levittene, kunngjør for deg, slik som jeg befalte deg. Vokt deg for å gjøre dette. Husk alt Herren din Gud gjorde med Miriam på veien, da dere dro ut fra Egypt.

Hvis det er gjeld hos din nabo, gjeld av hva som helst slag, skal du ikke gå inn i hans hus for å ta hans pant. Utenfor skal du stå, og den mann som har lånet ditt hos seg, skal bringe pantet ut til deg. Hvis mannen er fattig, skal du ikke ligge i pantet hans. Ved solnedgang skal du returnere pantet hans, og han vil sove i kappen sin, og han vil velsigne deg, og det vil være barmhjertighet for deg foran Herren din Gud. Du skal ikke gjøre urett mot lønnen til fattig og manglende fra dine brødre, eller fra de fremmede i dine byer. På samme dag skal du gi tilbake lønnen hans, solen skal ikke gå ned over ham, fordi han er fattig, og i den har han sitt håp, og han vil rope ut mot deg til Herren, og det vil være synd hos deg. Fedre skal ikke dø for barn, og sønner skal ikke dø for fedre, hver skal dø for sin egen synd. Du skal ikke vende bort dommen til en fremmed, en foreldreløs og en enke. Du skal ikke ta en enkes plagg

som pant, og du skal huske at du var tjener i Egypt, og Herren din Gud forløste deg derfra. Derfor befaler jeg deg å gjøre dette.

Hvis du høster høsten i marken din, og du glemmer et neg i marken din, skal du ikke vende tilbake for å ta det. Det skal være til den fremmede og til den foreldreløse og til enken, så at Herren din Gud må velsigne deg i alle dine henders gjerninger. Hvis du plukker oliven, skal du ikke vende tilbake for å samle det som er igjen etter deg. Det skal være til den fremmede og til den foreldreløse og til enken, og du skal huske at du var tjener i landet Egypt. På grunn av dette befaler jeg deg å gjøre dette. Hvis du høster vingården din, skal du ikke sanke den igjen etter deg, til den fremmede og til den foreldreløse og til enken skal det være. Og du skal huske at du var tjener i landet Egypt, derfor befaler jeg deg å gjøre dette.

25

Hvis det oppstår en tvist mellom mennesker, og de kommer for retten, og de dømmer, og de rettferdiggjør den rettferdige, og de fordømmer den ugudelige, Og det vil være, hvis den ugudelige er verdig av slag, skal du la ham legges ned for dommerne, og de vil hudflette ham foran dem i henhold til hans ugudelighet. Og i antall førti skal de piske ham, ikke legge til mer. Men hvis du legger til å piske utover disse slagene, vil din bror bli vanæret foran deg. Ikke skal du munnkurve en okse som tresker.

Hvis brødre bor sammen, og en av dem dør uten å ha avkom, skal ikke den dødes hustru giftes med en fremmed mann. Hennes manns bror skal gå inn til henne og ta henne til hustru for seg selv, og bo sammen med henne. Og det barn som hun føder, skal bli

opprettet i den avdødes navn, og hans navn skal ikke bli utslettet fra Israel.

Hvis mannen ikke ønsker å ta sin brors kone, skal kvinnen gå opp til porten, til eldsterådet, og si: Broren til min mann vil ikke reise opp sin brors navn i Israel, broren til min mann var ikke villig. Og eldsterådet i hans by vil kalle ham, og de vil si til ham, og når han står der og sier, jeg ønsker ikke å ta henne, Og kvinnen til broren hans skal nærme seg foran eldsterådet, og hun skal fjerne den ene sandalen hans fra foten hans, og hun skal spytte ham i ansiktet, og hun skal svare og si: Således skal de gjøre med den mann som ikke vil bygge sin brors hus i Israel. Og navnet hans skal kalles i Israel: huset til den som har løst sandalen.

Hvis menn kjemper mot hverandre, en mann med sin bror, og konen til en av dem kommer for å redde sin mann fra hånden til den som slår ham, og hun strekker ut hånden og griper hans testikler, Du skal hugge av hånden, ditt øye skal ikke spare den.

Du skal ikke ha i posen din to forskjellige vekter, en stor eller en liten. Det skal ikke være i ditt hus to mål, ett stort eller ett lite. Vekt sann og rettferdig skal du ha, og mål sann og rettferdig skal du ha, slik at du kan leve lenge på den jorden som Herren din Gud gir deg i arv. Fordi enhver som gjør disse ting er en vederstyggelighet for Herren din Gud, enhver som gjør urett.

Husk alt det Amalek gjorde mot deg på veien, da du dro ut fra Egypt, hvordan han sto imot deg på veien, og slo av baktroppen din, de utmattede bak deg, mens du var sulten og utmattet, og han fryktet ikke Gud. Og det skal skje, når Herren din Gud gir deg hvile fra alle dine fiender rundt deg i det landet som Herren din

Gud gir deg til arv, skal du utslette Amaleks navn fra det som er under himmelen, og du skal ikke glemme.

26

Og det skal skje at hvis du går inn i det landet som Herren din Gud gir deg til å arve, og du tar det i besittelse og bor i det, Og du skal ta av førstegrøden av fruktene fra jorden din, som Herren din Gud gir til deg, og du skal legge dem i en kurv, og du skal gå til det stedet som Herren din Gud vil velge for at hans navn skal bli påkalt der. Og du skal gå til den prest som vil være der i de dager, og du skal si til ham: Jeg kunngjør i dag for Herren min Gud at jeg har kommet inn i det land som Herren sverget til våre fedre å gi oss. Og presten vil ta kurven fra hendene dine, og han vil plassere den foran alteret til Herren din Gud. Og svarende vil han si før Herren din Gud: Syria forlot min far, og han dro ned til Egypt, og oppholdt seg der i lite antall, og det skjedde der til en stor nasjon og en stor mengde. Og egypterne mishandlet oss, og ydmyket oss, og la hardt arbeid på oss, Og vi ropte til Herren vår Gud, og Herren hørte vår stemme, og så vår ydmykelse, og vårt strev, og vår trengsel. Og Herren førte oss ut fra Egypt, han selv med sin store styrke, og med mektig hånd, og med høy arm, og med store syner, og med tegn, og med undere. Og han brakte oss inn i dette stedet, og han gav oss dette landet, et land som flyter med melk og honning. Og nå, se, jeg har brakt førstegrøden av jordens avling, som du ga meg, Herre, et land som flyter med melk og honning, og du skal legge det ned foran Herren din Gud, og du skal tilbe foran Herren din Gud, Og du skal glede deg over alle de gode tingene som Herren din Gud ga deg, og ditt hus, og levitten, og den fremmede som er hos deg.

Hvis du fullfører å tiende hele tienden av din avling i det tredje året, skal du gi den andre tienden til levitten og til den fremmede og til den foreldreløse og til enken, og de skal spise i dine byer, og de skal glede seg.

Og du skal si foran Herren din Gud: Jeg har fjernet de hellige tingene fra mitt hus, og jeg ga dem til levitten og til den fremmede og til den farløse og til enken, i henhold til alle budene som du befalte meg. Jeg har ikke overtrådt ditt bud, og jeg har ikke glemt. Og jeg spiste ikke av dem i min smerte, jeg tok ikke frukt av dem til noe urent, jeg ga ikke av dem til den døde, jeg adlød Herrens, vår Guds stemme, jeg gjorde som du befalte meg. Se ned fra ditt hellige hus fra himmelen, og velsign ditt folk Israel, og det landet som du gav til dem, slik som du sverget til våre fedre, å gi oss et land som flyter med melk og honning.

I denne dagen befalte Herren din Gud deg å gjøre alle disse forordningene og dommene, og dere skal holde og gjøre dem av hele deres hjerte og av hele deres sjel. Du har i dag valgt Gud til å være din Gud, og å gå i alle hans veier, og å holde forordningene og dommene, og å adlyde hans stemme. Og Herren valgte deg i dag til å bli hans eiendomsfolk, akkurat som han sa, for å vokte hans bud, og at du skal være over alle nasjonene, som han gjorde deg navngitt og til ros og ære, at du skal være et hellig folk for Herren din Gud, slik som han talte.

27

Og Moses og Israels eldsteråd befalte og sa: Hold alle disse budene som jeg befaler dere i dag. Og det vil være den dagen dere krysser over Jordan inn i landet som Herren din Gud gir deg, og du skal reise for deg selv store steiner, og du skal pusse dem med

kalk. Og du skal skrive på disse steinene alle ordene av denne loven, når dere krysser over Jordan, når dere går inn i landet som Herren, dine fedres Gud, gir deg, et land som flyter med melk og honning, slik som Herren, dine fedres Gud, sa til deg. Og det skal skje når dere krysser Jordan, skal dere reise disse steinene som jeg befaler deg i dag, på fjellet Gaibal, og du skal kalkstrøke dem med kalk. Og du skal bygge der et alter for Herren din Gud, et alter av steiner, du skal ikke legge jern på det, Med hele steiner skal du bygge et alter for Herren din Gud, og du skal ofre brennoffer på det til Herren din Gud. Og du skal ofre der et frelseoffer, og du skal spise og bli mett, og du skal glede deg for Herren din Gud. Og du skal skrive på steinene hele denne loven meget tydelig.

Og Moses og prestene, levittene, talte til hele Israel og sa: Vær stille og hør, Israel! På denne dagen har du blitt til et folk for Herren din Gud, og du vil høre Herrens, din Guds stemme, og du vil gjøre alle hans bud og hans forordninger, så mange som jeg befaler deg i dag.

Og Moses befalte folket på den dagen, og sa, Disse skal stå for å velsigne folket på fjellet Garizim etter å ha krysset Jordan: Simeon, Levi, Juda, Issakar, Josef og Benjamin. Og disse skal stå på forbannelsens fjell Gaibal: Ruben, Gad og Asher, Sebulon, Dan og Naftali.

Og etter å ha svart, vil levittene si til hele Israel med høy røst Forbannet er den mann som vil gjøre et skåret og støpt bilde, en vederstyggelighet for Herren, et arbeid av håndverkeres hender, og vil plassere det i det skjulte, og alt folket skal svare og si: Måtte det skje. Forbannet er den som vanærer sin far eller sin mor, og alt folket skal si: Så være det. Forbannet er den som flytter naboens grenser, og hele folket skal si: Så være det. Forbannet er den som

villeder en blind på veien, og alt folket skal si: Måtte det skje. Forbannet er den som vender bort dommen til en fremmed, en foreldreløs og en enke, og alt folket skal si: Så skal det være. Forbannet er den som sover med sin fars kvinne, fordi han har avdekket sin fars dekke, og alt folket skal si: Så være det. Forbannet er den som ligger med et dyr, og alt folket skal si: Så være det. Forbannet er den som ligger med sin søster fra sin far eller sin mor. Og alt folket skal si: Så skal det være. Forbannet er den som ligger med sin svigerdatter, og hele folket skal si: Så skal det være. Forbannet er den som ligger med sin kones søster, og hele folket skal si: Så skal det være. Forbannet er den som slår sin neste med svik, og hele folket skal si: Måtte det skje. Forbannet er den som tar gaver for å slå en uskyldig sjel til blods, og hele folket skal si: Så være det. Forbannet er enhver mann som ikke holder fast ved alle ordene i denne loven for å gjøre dem, og alt folket skal si: Måtte det skje.

28

Og det vil skje hvis du virkelig lyder Herrens, din Guds røst, og holder og gjør alle disse budene som jeg befaler deg i dag, da vil Herren din Gud sette deg høyt over alle jordens nasjoner, Og alle disse velsignelsene vil komme over deg, og de vil finne deg, hvis du hører på stemmen til Herren din Gud, Velsignet er du i byen, og velsignet er du på marken. Velsignet er avkommet av ditt liv, og avlingen av din jord, og hjordene av ditt storfe, og flokkene av dine sauer. Velsignet være dine forrådshus og dine rester. Velsignet skal du være når du går inn, og velsignet skal du være når du går ut.

Herren din Gud skal gi dine fiender som har motsatt seg deg, knuste over til deg før ditt ansikt. På én vei skal de gå ut mot deg,

og på syv veier skal de flykte fra ditt ansikt. Herren skal sende velsignelsen over deg i dine forrådskamre og over alt du legger din hånd på, i det landet som Herren din Gud gir deg. Herren skal reise deg opp for seg selv som et hellig folk, slik han sverget til dine fedre, hvis du hører Herrens, din Guds stemme, og går i alle hans veier, Og alle jordens nasjoner skal se deg, fordi Herrens navn er blitt kalt over deg, og de skal frykte deg. Og Herren din Gud vil formere deg til gode ting i din livmors avkom, og i ditt buskaps avkom, og i din jords avkom, på ditt land som Herren sverget til dine fedre å gi deg.

Herren skal åpne for deg sin gode skattkammer, himmelen, for å gi regn til ditt land i rette tid, for å velsigne alle dine henders gjerninger, og du skal låne ut til mange nasjoner, men du skal ikke låne. Og du skal herske over mange nasjoner, men de skal ikke herske over deg. Herren din Gud skal etablere deg som hode og ikke som hale, og du skal da være over og ikke være under, hvis du hører på Herrens, din Guds stemme, alt det jeg befaler deg i dag å holde. Du skal ikke overtre noen av budene som jeg befaler deg i dag, verken til høyre eller til venstre, ved å gå etter andre guder for å tjene dem.

Og det vil skje hvis du ikke lytter til stemmen av Herren din Gud, å holde alle hans bud som jeg befaler deg i dag, så vil alle disse forbannelsene komme over deg og overta deg. Forbannet skal du være i byen, og forbannet skal du være på marken. Forbannede være dine lagerhus og dine rester. Forbannet er avkommet av ditt liv, og avlingen av din jord, hjordene av ditt storfe, og flokkene av dine sauer, Forbannet skal du være når du går inn, og forbannet skal du være når du går ut.

Herren skal sende på deg mangel og svinning og fortæring på alt du legger din hånd på, inntil han ødelegger deg, og inntil han ødelegger deg i hast på grunn av dine onde gjerninger, fordi du forlot meg. Må Herren la døden klynge seg til deg, inntil han fullstendig fortærer deg fra det landet som du går inn i for å arve det. Herren skal slå deg med vanskelighet, og med feber, og med skjelving, og betennelse, og tørke, og gulsott, og de skal forfølge deg inntil de ødelegger deg. Og himmelen over hodet ditt vil være bronse, og jorden under deg vil være jern. Må Herren din Gud gi regnen til ditt land som støv, og støv fra himmelen vil komme ned, inntil han ødelegger deg, og inntil han ødelegger deg i hast. Må Herren gi deg nederlag foran dine fiender. På en vei vil du dra ut mot dem, og på syv veier vil du flykte fra deres ansikt, og du vil være en spredning i alle jordens kongeriker. Og deres døde vil være mat til himmelens fugler og jordens dyr, og det vil ikke være noen som skremmer dem bort. Herren skal slå deg med egyptisk sår på setet, og med vill skabb, og med kløe, slik at du ikke skal kunne bli helbredet. Herren skal slå deg med galskap, blindhet og sinnets forvirring. Og du vil famle ved middagstid, som en blind som famler i mørket, og du vil ikke lykkes på dine veier, og du vil da bli urettferdig behandlet og plyndret alle dagene, og det vil ikke være noen som hjelper.

Du skal ta deg en kone, og en annen mann vil ha henne, du vil bygge et hus, og ikke bo i det, du vil plante en vingård, og ikke høste den. Din kalv slaktet foran deg, og du skal ikke spise av den, din esel røvet fra deg, og den vil ikke bli gitt tilbake til deg, dine sauer gitt til dine fiender, Og det vil ikke være noen som hjelper deg. Dine sønner og dine døtre vil bli gitt til et annet folk, og dine øyne vil se på dem mens de svikter, men din hånd vil ikke være i stand til å hjelpe. Avlingen av jorden din og alle arbeidene dine skal en nasjon som du ikke kjenner spise, og du skal være

urettferdig behandlet og knust alle dager. Og du vil bli slått med galskap på grunn av de synene dine øyne ser, som du vil skue.

Herren skal slå deg med ondt sår på knærne og på leggene, slik at du ikke skal kunne bli helbredet fra sålen av dine føtter inntil toppen av ditt hode.

Herren måtte lede deg bort og dine herskere som du ville utnevne over deg selv, til et folk som verken du eller dine fedre kjenner, og der skal du tjene andre guder av tre og stein. Og du vil være der som en gåte og lignelse og fortelling blant alle de folkene som Herren fører deg bort til.

Mye såkorn skal du bære ut på sletten, og lite skal du bringe inn, fordi gresshoppen vil fortære det. En vingård vil du plante og arbeide, og vin vil du ikke drikke, heller ikke vil du glede deg av den, fordi marken vil fortære den. Oliventrær vil du ha i alle dine grenser, men olje vil du ikke salve, fordi ditt oliventre vil flyte ut. Sønner og døtre skal du føde, men de skal ikke være dine, for de skal gå bort i fangenskap. All ditt treverk og avlingene av din jord vil rusten fortære. Den fremmede som er hos deg, vil stige høyere og høyere, men du vil synke dypere og dypere. Denne vil låne til deg, men du vil ikke låne til denne, denne vil være hodet, men du vil være halen.

Og alle disse forbannelsene vil komme over deg, og de vil forfølge deg, og de vil innhente deg, inntil han ødelegger deg, og inntil han ødelegger deg, fordi du ikke lyttet til Herrens, din Guds, stemme, for å vokte hans bud og de forordninger som han befalte deg. Og det vil være tegn i deg, og undere i din ætt inntil tidens ende. I stedet for at du ikke tjente Herren din Gud i glede og med godt sinn på grunn av overfloden av alt.

Og du skal tjene dine fiender, som Herren vil sende på deg, i sult og tørst og nakenhet og mangel på alt, og du vil legge jernlenke på nakken din, inntil han ødelegger deg. Herren vil bringe over deg et folk langveisfra, fra jordens ytterste ende, lik en ørns angrep, et folk hvis språk du ikke vil forstå, En skamløs nasjon, som ikke vil respektere en gammel manns ansikt, og som ikke vil ha miskunn med den unge. Og den vil fortære avkommet av husdyrene dine og avlingene av jorden din, så den ikke etterlater til deg korn, vin, olje, besetningene av oksene dine og flokkene av sauene dine, inntil den ødelegger deg. Og han vil ødelegge deg i dine byer, inntil de høye og befestede murene som du har satt din lit til, blir revet ned i hele ditt land, og han vil plage deg i dine byer som han ga deg. Og du skal spise avkommet av ditt liv, kjøttet av dine sønner og døtre, så mange som han ga deg, i din nød og i din trengsel som din fiende trenger deg med.

Den myke i deg og den svært delikate, vil misunne med sitt øye sin bror, og sin kone i sitt fang, og de gjenværende barna som blir tilbake. til ham, så at han ikke gir noen av dem noe av kjøttet fra barna hans som han spiser, fordi ingenting er blitt etterlatt til ham i din nød og i din trengsel, som dine fiender påfører deg i alle dine byer.

Og den ømme blant dere og den delikate, hvis fot ikke tok prøven med å gå på jorden på grunn av delikatheten og på grunn av ømheten, vil misunne med sitt øye sin mann som er i hennes fang, og sin sønn og sin datter, og etterbyrden hennes som har gått ut gjennom lårene hennes, og barnet hennes som hun føder, for hun vil fortære dem på grunn av mangelen på alt, hemmelig i trengselen din og i trengsel din, som fienden din vil bringe over deg i byene dine. Hvis du ikke lytter for å gjøre alle ordene i denne loven, de som er skrevet i denne boken, for å frykte dette ærede,

vidunderlige navnet, HERREN din GUD. Og Herren vil gjøre slagene dine underfulle, og slagene til din ætt, store og underfulle slag, og onde og vedholdende sykdommer. Og han vil vende tilbake all den onde smerten fra Egypt, som du unngikk fra deres ansikt, og den vil klebe seg til deg. Og all sykdom, og all plage som ikke er skrevet, og all som er skrevet i denne lovens bok, vil Herren bringe over deg, inntil han ødelegger deg. Og dere vil bli etterlatt i lite antall, i stedet for at dere var som stjernene på himmelen i mengde, fordi dere ikke lyttet til stemmen til Herren din Gud.

Og det vil være slik at på samme måte som Herren gledet seg over dere for å gjøre vel mot dere og mangfoldiggjøre dere, slik vil Herren glede seg over dere for å ødelegge dere, og dere vil bli tatt bort i hast fra det landet som dere går inn i for å arve det. Og Herren din Gud vil spre deg blant alle nasjonene, fra den ene enden av jorden til den andre enden av jorden, og du vil tjene der andre guder, av tre og stein, som verken du eller dine fedre stolte på. Men selv i de nasjonene vil han ikke gi deg hvile, og det vil ikke bli ro for din fots fotsåle, og Herren vil gi deg der et annet ulydende hjerte, og sviktende øyne, og en hentærende sjel. Og livet ditt vil henge foran øynene dine, og du skal frykte dag og natt, og du vil ikke tro på livet ditt. Om morgenen vil du si: Hvordan kunne det bli kveld? Og om kvelden vil du si: Hvordan kunne det bli morgen? På grunn av frykten i ditt hjerte som du skal frykte, og på grunn av synene for dine øyne som du vil se. Og Herren vil føre deg tilbake til Egypt i skip, på den veien som jeg sa du ikke skulle se igjen, og dere skal bli solgt der til deres fiender som gutter og tjenestepiker, og det vil ikke være noen kjøper.

Dette er ordene i pakten som Herren befalte Moses å etablere med Israels sønner i Moabs land, i tillegg til pakten som han

gjorde med dem i Horeb.

29

Og Moses kalte alle Israels sønner, og sa til dem: Dere har sett alt det Herren gjorde i Egypts land foran dere, mot Farao og hans tjenere, og hele hans land, de store prøvelsene som dine øyne har sett, tegnene og de store underverkene. Og Herren Gud gav ikke til dere hjerte å vite, og øyne å se, og ører å høre inntil denne dag. Og han ledet dere førti år i ørkenen, deres klær ble ikke gamle, og deres sandaler ble ikke slitt ut på føttene deres. Brød spiste dere ikke, vin og sterk drikk drakk dere ikke, så dere skulle vite at jeg er Herren, deres Gud. Og dere kom til dette stedet, og Sihon, kongen av Heshbon, og Og, kongen av Bashan, gikk ut for å møte oss i krig. Og vi slo dem, og vi tok deres land, og jeg ga den i lodd til Ruben, og til Gad, og til den halve stamme Manasse. Og dere skal holde alle ordene i denne pakten og gjøre dem, så dere vil forstå alt det dere skal gjøre.

Dere står alle i dag foran Herren, deres Gud, deres høvdinger og deres råd av eldste, og deres dommere og deres offiserer, hver mann av Israel, deres kvinner, og deres avkom, og den fremmede i midten av deres leir, fra deres vedhoggere og inntil deres vannbærere, å tre inn i pakten til Herren deres Gud, og i hans forbannelser, som Herren din Gud inngår med deg i dag, så at han kan etablere deg som sitt folk, og han vil være din Gud, slik han sa til deg, og slik han sverget til dine fedre Abraham og Isak og Jakob. Og ikke til dere alene etablerer jeg denne pakten og denne forbannelsen, men og de som er her med dere i dag foran Herren deres Gud, og de som ikke er med dere her i dag.

Fordi dere vet hvordan vi bodde i Egypt, hvordan vi passerte gjennom midten av de folkeslagene som dere passerte. Og se deres vederstyggeligheter og deres avguder, tre og stein, sølv og gull, som er hos dem. Ikke noen er blant dere, mann eller kvinne eller slekt eller stamme, hvis sinn har vendt seg bort fra Herren deres Gud ved å ha gått for å tjene gudene til de nasjonene, ikke noen er blant dere en rot som vokser oppover i galle og bitterhet, Og det vil være hvis han hører ordene av denne forbannelsen, og han sier i sitt hjerte: hellige ting ville bli til meg, fordi jeg vil gå i mitt hjertes villfarelse, så at ikke synderen ødelegger den syndfrie, Gud vil ikke ønske å være nådig mot ham, men da vil Herrens vrede og hans nidkjærhet bli tent mot den mannen, og alle forbannelsene i denne pakten, de som er skrevet i denne boken, vil klynge seg til ham, og Herren vil utslette hans navn fra under himmelen. Og Herren vil skille ham ut til det onde fra alle Israels sønner, i henhold til alle paktens forbannelser som er skrevet i denne lovens bok.

Og den andre generasjonen, deres sønner som vil reise seg opp etter dere, og den fremmede som kommer fra et land langt borte, de vil se plagene som har rammet det landet og sykdommene som Herren sendte over det, Guddommelig svovel og salt oppbrent, hele landet vil ikke bli sådd, heller ikke vil det spire, heller ikke skal noe grønt gå opp på det. Akkurat som Sodoma og Gomorra, Adama og Seboim ble styrtet, som Herren styrtet i vrede og harme, Og alle nasjonene vil si: Hvorfor gjorde Herren slik mot dette landet? Hva er denne store vreden? Og de vil si at de forlot pakten til Herren, deres fedres Gud, som han inngikk med deres fedre da han førte dem ut fra Egypts land, og etter å ha gått tjente de andre guder, som de ikke kjente, og som han heller ikke hadde tildelt dem, Og Herren ble sint i vrede på det landet, for å bringe over det alle de forbannelsene som er

skrevet i denne lovens bok. Og Herren fjernet dem fra deres land i sinne og vrede og svært stort raseri, og han drev dem ut til et annet land som nå.

De skjulte ting tilhører Herren vår Gud, men de synlige ting tilhører oss og våre barn til evig tid, for å gjøre alle ordene i denne loven. De skjulte ting tilhører Herren vår Gud, men de synlige ting tilhører oss og våre barn til evig tid, for å gjøre alle ordene i denne loven.

30

Og det vil være slik at når alle disse ord kommer over deg, velsignelsen og forbannelsen som jeg gav foran ditt ansikt, og du tar dem inn i ditt hjerte blant alle de nasjoner hvor Herren sprer deg der, og du vil vende tilbake til Herren din Gud, og du vil høre hans stemme i samsvar med alt jeg befaler deg i dag, av hele ditt hjerte og av hele din sjel Og Herren vil helbrede syndene dine, og han vil ha miskunn med deg, og igjen vil han samle deg fra alle nasjonene som Herren spredte deg til. Hvis spredningen din er fra den ene ende av himmelen til den andre ende av himmelen, derfra vil Herren din Gud samle deg, og derfra vil Herren din Gud ta deg. Og din Gud vil bringe deg derfra inn i det landet som dine fedre arvet, og du skal arve det, og han vil gjøre deg vel, og han vil gjøre deg mer tallrik enn dine fedre. Og Herren vil grundig rense ditt hjerte og ditt avkoms hjerte, til å elske Herren din Gud av hele ditt hjerte og av hele din sjel, så at du må leve.

Og Herren din Gud vil gi disse forbannelsene på dine fiender og på dem som hater deg, de som forfulgte deg. Og du vil vende tilbake og vil høre Herrens, din Guds stemme, og du vil gjøre hans bud, så mange som jeg befaler deg i dag. Og Herren din Gud vil

velsigne deg i all gjerning av dine hender, i etterkommerne av ditt liv, og i etterkommerne av ditt buskap, og i avlingen av din jord, fordi Herren din Gud vil vende tilbake for å glede seg over deg til gode ting, slik som han gledet seg over dine fedre, Hvis du lytter til stemmen til Herren din Gud, for å holde hans bud, og hans forordninger, og hans dommer som er skrevet i denne lovens bok, hvis du vender tilbake til Herren din Gud av hele ditt hjerte, og av hele din sjel. Fordi denne befalningen som jeg befaler deg i dag, ikke er for vanskelig, heller ikke er den langt fra deg. Det er ikke i himmelen der oppe, så man sier: Hvem vil stige opp for oss til himmelen og hente den til oss, så vi, etter å ha hørt den, vil gjøre den? Heller ikke er det bortenfor havet, med å si: Hvem vil krysse over for oss til det bortenfor havet, og ta det til oss, og gjøre det hørbart for oss, og vi vil gjøre det? Ordet er svært nær deg, i din munn og i ditt hjerte og i dine hender, for å gjøre det.

Se, jeg har i dag lagt frem for deg livet og døden, det gode og det onde. Hvis du lytter til budene fra Herren din Gud, som jeg befaler deg i dag, å elske Herren din Gud, å vandre i alle hans veier, og å holde hans forordninger og hans dommer, da vil dere leve, og dere vil bli mange, og Herren din Gud vil velsigne deg i hele det landet som du går inn i der for å arve det. Og hvis hjertet ditt vender seg bort, og du ikke lytter, og du blir ført vill og tilber andre guder og tjener dem, Jeg erklærer for deg i dag at dere vil omkomme i ødeleggelse, og dere skal ikke bli langlivede i det landet som dere krysser over Jordan for å arve.

Jeg vitner for dere i dag med både himmelen og jorden: livet og døden har jeg gitt for deres ansikt, velsignelsen og forbannelsen. Velg livet, så at du må leve, du og din ætt. å elske Herren din Gud, å lytte til hans stemme, og å holde fast ved ham, fordi dette er ditt liv og dine dagers lengde, å bo på den jord som

Herren sverget til dine fedre Abraham og Isak og Jakob å gi til dem.

31

Og Moses fullførte å tale alle disse ordene til alle Israels sønner. Og han sa til dem: Jeg er hundre og tjue år gammel i dag, jeg vil ikke lenger være i stand til å gå inn og gå ut, men Herren sa til meg: Du vil ikke krysse denne Jordan. Herren din Gud, som går foran deg, han vil ødelegge disse nasjonene for deg, og du skal arve dem, og Josva går foran deg, slik som Herren talte. Og Herren din Gud vil gjøre med dem som han gjorde med Sihon og Og, de to kongene av amorittene som var bortenfor Jordan, og med deres land, da han fullstendig ødela dem. Og Herren leverte dem til dere, og dere skal gjøre med dem slik som jeg befalte dere. Vær modig og vær sterk, ikke frykt, og ikke vær redd, og ikke vær forferdet for deres ansikt, fordi Herren din Gud, han som går foran dere, er med dere. Han vil verken forlate deg eller svikte deg. Og Moses kalte Josva, og sa til ham foran hele Israel: Vær modig og vær sterk, for du vil gå foran dette folket inn i landet som Herren sverget til deres fedre å gi til dem, og du skal gi det til dem som arv. Og Herren som følger med deg, vil ikke slippe deg, heller ikke vil han forlate deg, frykt ikke, heller ikke vær feig.

Og Moses skrev ordene av denne loven inn i en bok, og ga den til prestene, Levis sønner, som bar Herrens pakts ark, og til de eldste av Israels sønner.

Og Moses befalte dem på den dagen, og sa: Etter syv år, i frigjøringsårets tid, under løvhyttenes fest, når hele Israel reiser sammen for å bli sett foran Herren deres Gud, på det stedet som Herren skal velge, skal dere lese denne loven foran hele Israel inn

i deres ører, Etter å ha forsamlet folket, mennene og kvinnene og avkommet og fremlingen i byene deres, så de kan høre, og så de kan lære å frykte Herren deres Gud, og de vil høre for å gjøre alle ordene i denne loven. Og sønnene deres som ikke vet, vil høre og vil lære å frykte Herren din Gud alle de dager som de lever på den jord som dere krysser over Jordan for å arve den.

Og Herren sa til Moses: Se, dine dødsdager har nærmet seg. Kall Josva, og stå ved dørene til vitnesbyrdets telt, og jeg vil befale ham. Og Moses og Josva gikk inn i vitnesbyrdets telt, og de sto ved dørene til vitnesbyrdets telt. Og Herren kom ned i en sky, og sto ved dørene til vitnesbyrdets telt, og skysøylen sto ved dørene til vitnesbyrdets telt. Og Herren sa til Moses: Se, du skal sove med dine fedre, og dette folket vil reise seg og bedrive hor etter fremmede guder i det landet som de går inn i, og de vil forlate meg og bryte min pakt som jeg opprettet med dem. Og jeg vil bli sint i vrede mot dem på den dagen, og jeg vil forlate dem, og jeg vil vende mitt ansikt bort fra dem, og det vil bli til fortæring, og mange onder og trengsler vil finne ham, og han vil si på den dagen: fordi Herren min Gud ikke er hos meg, har disse ondene funnet meg. Jeg vil vende bort mitt ansikt fra dem på den dagen, på grunn av all den ondskap som de gjorde, fordi de vendte seg til fremmede guder.

Og nå, skriv ordene av denne sangen, og lær den til Israels sønner, og legg den i deres munn, så at denne sangen blir for meg et vitne overfor Israels sønner. For jeg vil føre dem inn i det gode landet som jeg sverget til deres fedre å gi dem, et land som flyter med melk og honning, og de vil spise og bli mette og tilfredse, og de vil vende seg til fremmede guder og tjene dem, og de vil provosere meg og bryte min pakt. Og denne sangen vil stå som et vitne mot dem, for den skal ikke bli glemt fra deres munn, og fra

deres etterkommeres munn, for jeg vet deres ondskap, alt det de gjør her i dag, før jeg bringer dem inn i det gode landet, som jeg sverget til deres fedre.

Og Moses skrev denne sangen på den dagen, og lærte den til Israels sønner. Og han befalte Josva og sa: Vær modig og vær sterk, for du skal føre Israels sønner inn i det landet som Herren sverget til dem, og han vil være med deg.

Når Moses fullførte å skrive alle ordene i denne loven i en bok, helt til enden, Og han befalte levittene som bar Herrens paktskiste, og sa, Etter å ha tatt denne lovens bok, skal dere plassere den ved siden av pakten til Herren deres Guds ark, og den skal være der hos dere som et vitnesbyrd. Fordi jeg kjenner din provokasjon og din harde nakke, for ennå mens jeg lever med dere i dag, var dere opprørske mot Gud, hvordan vil dere ikke være det etter min død? Samle til meg deres stammehøvdinger og deres eldste og deres dommere og deres skrivere, så jeg kan tale alle disse ord inn i deres ører, og jeg kaller både himmelen og jorden til vitne for dem. Jeg vet at etter min død vil dere handle lovløst i lovløshet, og dere skal vende dere bort fra den veien som jeg befalte dere, og ondene vil møte dere i de siste dagene, fordi dere vil gjøre det onde for Herrens åsyn, for å provosere ham med deres henders gjerninger.

Og Moses talte inn i ørene til hele forsamlingen ordene av denne sangen helt til slutten.

32

Gi akt, himmel, og jeg vil tale, og la jorden høre ord fra min munn. La mitt utsagn bli ventet som regn, og la mine ord komme

ned som dugg, som regn på gress, og som snøfall på gress. Fordi jeg påkalte Herrens navn, gi storhet til vår Gud. Gud, sanne er hans gjerninger, og alle hans veier er dommer. Gud er trofast, og det er ingen urettferdighet. Rettferdig og hellig er Herren. De syndet, ikke hans barn – klanderverdige, en kroket og pervertert generasjon. Disse tingene gjengjelder dere Herren? Slikt folk, dumt og ikke vist? Har ikke han selv, din far, ervervet deg og gjort deg og formet deg? Husk fortidens dager, forstå årene gjennom generasjonene. Spør din far, og han vil kunngjøre det for deg, dine eldste, og de vil si det til deg.

Når den Høyeste delte nasjonene, da han spredte Adams sønner, satte han opp grenser for nasjonene etter antallet av Guds engler. Og hans folk Jakob ble Herrens del, Israel ble hans målte arv. Han opprettholdt ham i ørkenen, i tørst av brennende hete i et vannløst land. Han omringet ham og oppdro ham, og han bevarte ham som øyets pupill. Som en ørn dekker sitt rede, og lengtet over sine unger, spredte han sine vinger og mottok dem, og tok dem opp på sin rygg. Herren alene ledet dem, det var ikke noen fremmed gud med dem. Han brakte dem opp på jordens styrke, han fødte dem med markenes avlinger, de diet honning fra klippen og olje fra den faste klippen. Smør av okser og melk av sauer, med fett av lam og vær, sønner av okser og geitebukker, med fett av nyrer av hvete, og blod av drue drakk han vin. Og Jakob åt og ble fylt, og den elskede sparket bort, ble fet, ble tykk, ble bred, og forlot Gud som hadde skapt ham, og vendte seg bort fra Gud, hans frelser.

De provoserte meg med fremmede guder, med sine vederstyggeligheter forbittret de meg. De ofret til demoner og ikke til Gud, til guder som de ikke kjente, nye og nylige som har

kommet, som deres fedre ikke kjente. Gud, den som avlet deg, forlot du, og du glemte Gud, den som nærer deg.

Og Herren så, og ble sjalus, og ble provosert til sinne over sine sønner og døtre, Og han sa, jeg vil vende mitt ansikt bort fra dem, og jeg vil vise hva som vil skje med dem i de siste dager, fordi det er en pervers generasjon, sønner som det ikke er troskap i.

De selv gjorde meg sjalu på det som ikke er Gud, de provoserte meg med avgudene sine, og jeg skal gjøre dem sjalue på det som ikke er et folk, på et uforstandig folk skal jeg provosere dem til vrede. Fordi ild har blitt tent fra min vrede, vil den brenne ned til hades, vil fortære jorden og dens avlinger, vil sette fjellenes fundamenter i brann. Jeg vil samle onder over dem, og mine piler vil jeg bruke i kamp mot dem. Hensvinnende av sult og ved fuglenes mat, og uhelbredelig stivkrampe, ville dyrs tenner vil jeg sende mot dem, med raseri av de som sleper på jorden. Utenfra vil sverdet gjøre dem barnløse, og fra forrådskamrene frykt, den unge mannen med jomfruen, det diende barnet med den gamle mannen. Jeg sa: Jeg vil spre dem, jeg vil utrydde deres minne blant menneskene. Hvis ikke på grunn av fiendenes sinne, så de ikke skulle forlenge det, så motstanderne ikke skulle angripe sammen, så de ikke skulle si: Vår høye hånd, og ikke Herren, gjorde alt dette.

En nasjon som har mistet råd, og det er ikke kunnskap i dem. De tenkte ikke på å forstå, la dem ta imot disse tingene i den kommende tid. Hvordan vil én forfølge tusen, og to fortrenge titusener, hvis ikke Gud solgte dem, og Herren utleverte dem? Fordi deres guder ikke er som vår Gud, men våre fiender er uforstandige. For fra Sodomas vintre kommer deres vintre, og deres gren fra Gomorra; deres drue er en drue av galle, en klase av

bitterhet for dem. Vreden av drager er vinen deres, og vreden av aspider er uhelbredelig. Er ikke disse ting samlet hos meg og forseglet i mine skatter? På hevnens dag vil jeg gjengjelde, når deres fot snubler, fordi ødeleggelsens dag er nær for dem, og det som er beredt er tilstede for dere. Fordi Herren vil dømme sitt folk, og over sine tjenere vil han bli trøstet, for han så dem svekket og utmattet ved påføring og utslitte. Og sa Herren: Hvor er deres guder som de hadde satt sin lit til? av hvilke det fett av deres ofringer dere spiste, og dere drakk vinen av deres drikkoffer; la dem stå opp og hjelpe dere og bli dere beskyttere. Se, se at jeg er, og det er ikke noen Gud unntatt meg. Jeg dreper, og jeg gir liv, jeg slår, og jeg helbreder, og det er ingen som kan befri fra mine hender. Fordi jeg vil løfte min hånd til himmelen, og jeg vil sverge ved min høyre hånd, og jeg vil si: Jeg lever i evighet, Fordi jeg vil skjerpe mitt sverd som lyn, og min hånd vil gripe dommen, og jeg vil gi straff til fiendene, og til dem som hater meg vil jeg gjengjelde. Jeg vil gjøre pilene mine drukne av blod, og sverdet mitt vil ete kjøtt av blod fra de sårede og de fangne, fra fiendenes herskers hode.

Gled dere, himler, sammen med ham, og la alle Guds engler tilbe ham. Gled dere, nasjoner, med hans folk, og la alle Guds sønner bli styrket ved ham, fordi blodet til hans sønner blir hevnet, og han vil hevne og gjengjelde straff til fiendene, og til dem som hater vil han gjengjelde, og Herren vil rense sitt folks land.

Og Moses skrev denne sangen på den dagen, og lærte den til Israels sønner, og Moses gikk inn, og talte alle ordene av denne loven inn i folkets ører, han selv og Josva, Nuns sønn. Og Moses fullførte å tale til hele Israel. Og han sa til dem: Gi akt med hjertet på alle disse ordene som jeg vitner for dere i dag, som dere skal

befale deres sønner å vokte og gjøre alle ordene i denne loven. Fordi dette ikke er et tomt ord for dere, for dette er deres liv, og på grunn av dette ord skal dere leve lenge på den jord som dere krysser over Jordan for å arve der. Og Herren talte til Moses på denne dagen og sa, Gå opp til Abarim-fjellet, dette Nabau-fjellet som er i Moabs land overfor Jeriko, og se Kanaans land, som jeg gir til Israels sønner, Og dø på det fjellet som du går opp til der, og bli samlet til ditt folk, på samme måten som Aron, din bror, døde på fjellet Hor og ble samlet til sitt folk. Fordi dere var ulydige mot mitt ord blant Israels sønner ved tvistevannet i Kades i ørkenen Sin, fordi dere ikke helliget meg blant Israels sønner. Du vil se landet foran deg, men der vil du ikke entre.

33

Og dette er den velsignelsen som Moses, Guds mann, velsignet Israels sønner med før sin død. Og han sa: Herren har kommet fra Sinai og har vist seg for oss fra Seir, og skyndte seg fra fjellet Paran med myriader fra Kades, fra hans høyre hånd engler med ham. Og han sparte sitt folk, og alle de helligede ved dine hender, og disse er under deg, og han mottok hans ord. en lov som Moses befalte oss, en arv for Jakobs forsamlinger. Og det vil være i den elskede hersker, når herskere av folkene er samlet sammen med Israels stammer. La Ruben leve, og la ham ikke dø, og la han være tallrik.

Og dette er Juda, hør Herre Judas stemme, og måtte du komme til hans folk, hans hender skal kjempe for ham, og du skal være en hjelper mot fiendene.

Og til Levi sa han: Gi Levi hans klare tegn, og hans sannhet til den hellige mann, som de testet i prøvelse, de hånte ham ved

motsigelses vann. Den som sier til sin far og sin mor: Jeg har ikke sett deg, og som ikke anerkjente sine brødre, og som fornektet sine sønner, han holdt dine ord, og han overholdt din pakt. De skal erklære dine forordninger til Jakob, og din lov til Israel. De skal legge røkelse i din vrede stadig på ditt alter. Velsign, Herre, hans styrke, og motta hans henders gjerninger, knus lendene til fiendene som har reist seg opp mot ham, og la ikke dem som hater ham reise seg opp. Og til Benjamin sa han: Den elskede av Herren vil bo trygt, og Gud overskygger ham alle dager, og mellom hans skuldre hvilte han.

Og til Josef sa han, fra Herrens velsignelse hans land, fra himmelens årstider, og dugg, og fra avgrunnens kilder nedenfra, og i henhold til tiden for avlingene ved solens vendepunkter, og fra månedenes sammenkomster Fra toppen av fjellenes begynnelse, og fra toppen av de evigflytende høydene, og ifølge jordens fyllelses time, og det akseptable for ham som ble sett i busken, la dem komme på Josefs hode, og på toppen av ham som ble herliggjort blant brødrene. Førstefødde okses skjønnhet er hans, enhjørningens horn er hans horn, med dem vil han stange nasjoner sammen, inntil jordens ende, disse er Efraims titusener, og disse er Manasses tusener. Og til Zebulun sa han: Gled deg, Zebulun, i din avreise, og Issakar i sine telt. Nasjoner skal de ødelegge, og dere skal kalle der, og dere skal ofre der et offer av rettferdighet, fordi havets rikdom skal nære deg, og handelen fra kystboerne.

Og til Gad sa han: Velsignet er den som utvider Gad. Som en løve hvilte han, og knuste arm og hersker. Og han så sin førstegrøde, fordi der ble landet delt av herskere som var samlet sammen med ledere av folk. Herren gjorde rettferdighet, og hans dom med Israel.

Og til Dan sa han: Dan er en løveunge, og han vil sprette ut fra Bashan. Og til Naphtali sa han: Naphtali, full av akseptable ting, og la det bli fylt med velsignelse fra Herren, havet og sørlandet skal han arve. Og til Asher sa han: Velsignet av barn er Asher, og han vil være akseptabel for sine brødre, han vil dyppe sin fot i olje. Jern og bronse skal sandalen hans være, og som dine dager, så din styrke.

Det er ingen som Gud til den elskede, han som treder på himmelen som din hjelper, og den praktfulle i himmelhvelvingen. Og Guds begynnelse vil dekke deg, og ved de evige armers styrke, og han vil kaste ut fienden fra ditt ansikt og si: Må du forgå. Og Israel vil bo trygt, alene på Jakobs jord, med korn og vin, og himmelen vil være skyet med dugg for deg. Velsignet er du Israel, hvem er lik deg, et folk som blir frelst av Herren? Din hjelper vil forsvare deg, og sverdet er din stolthet, og dine fiender vil lyve for deg, og du vil tråkke på deres nakke.

34

Og Moses gikk opp fra Araboth i Moab til fjellet Nabau, til toppen av Phasga, som ligger overfor Jeriko, og Herren viste ham hele landet Gilead inntil Dan og hele landet Neftalim, og hele landet Efraim og Manasse, og hele landet Juda inntil det ytterste havet, og ørkenen, og områdene rundt Jeriko, palmenes by, inntil Soar. Og Herren sa til Moses: Dette er landet som jeg sverget til Abraham og Isak og Jakob, da jeg sa: Til deres ætt vil jeg gi det. Jeg har vist det for dine øyne, men dit skal du ikke gå inn.

Og Moses, Herrens tjener, døde i Moabs land gjennom Herrens ord. Og de begravde ham i Gai nær huset til Fogor, og ingen så begravelsen hans inntil denne dag. Moses var hundre og

tjue år gammel da han døde, hans øyne ble ikke formørket, og heller ikke ble hans skilpadder ødelagt.

Og Israels sønner gråt over Moses i Araboth Moab ved Jordan ved Jeriko i tretti dager, og dagene med sorg og gråt over Moses ble fullført. Og Josva, Nuns sønn, ble fylt av forstandens ånd, for Moses hadde lagt sine hender på ham, og Israels sønner lyttet til ham, og de gjorde slik som Herren hadde befalt Moses.

Og det oppsto ikke ennå en profet i Israel som Moses, hvem Herren kjente ansikt til ansikt i alle tegnene og underverkene som Herren sendte ham for å gjøre i landet Egypt for Farao og hans tjenere og hele hans land, underene de store og den mektige hånden som Moses gjorde foran hele Israel.

Josvas bok

1

Og det skjedde etter Moses død at Herren sa til Josva, Nuns sønn, Moses assistent, Moses, min tjener, har dødd. Nå derfor, reis deg og kryss Jordan, du og hele dette folket, inn i landet som jeg gir dem. Hvert sted som dere tråkker på med fotsålen av deres føtter, skal jeg gi dere, slik som jeg har sagt til Moses. Ørkenen og Antilibanon, inntil den store elven, elven Eufrat, og inntil det ytterste havet, fra solens undergang, vil være deres grenser. Ingen mann vil stå imot deg alle dine livs dager, og akkurat som jeg var med Moses, slik vil jeg være med deg, og jeg vil ikke forlate deg eller overse deg. Vær sterk og vær modig, for du skal dele ut til dette folket det landet som jeg sverget til deres fedre å gi dem. Vær derfor sterk og modig, å holde og å gjøre slik som Moses, min tjener, befalte deg, og du skal ikke vike fra dem til høyre eller til venstre, slik at du lykkes i alt som du gjør. Og lovens bok skal ikke vike fra din munn, og du skal grunde på den dag og natt, så du kan vite å gjøre alt det som er skrevet, da skal du lykkes, og du skal gjøre dine veier vellykkede, og da skal du forstå. Se, jeg har befalt deg: Vær sterk og modig, ikke vær redd og heller ikke frykt, fordi Herren din Gud er med deg overalt hvor du går. Og Josva befalte folkets skrivere og sa, Gå inn i midten av folkets leir, og befal folket og si: Forbered forsyninger, for om tre dager skal dere krysse over denne Jordan for å gå inn og ta i besittelse landet som Herren, deres fedres Gud, gir dere.

Og til Ruben, og til Gad, og til den halve stamme Manasse sa Josva, Husk det ordet som Moses, Herrens tjener, befalte dere, da han sa: Herren deres Gud ga dere hvile, og ga dere dette landet. Deres kvinner og deres barn og deres buskap skal bo i det landet

som han ga dere, men dere skal krysse over væpnet før deres brødre, hver den som er sterk, og dere skal hjelpe dem. inntil Herren vår Gud gir deres brødre hvile, akkurat som han har gitt dere, og disse også arver det landet som Herren vår Gud gir dem, og dere skal dra bort, hver til sin arv, som Moses ga dere på den andre siden av Jordan mot solens oppgang. Og de svarte Josva og sa: Alt det du befaler oss, vil vi gjøre, og til alle steder du sender oss, vil vi gå. I henhold til alt vi hørte Moses, vil vi høre deg, bare må Herren vår Gud være med deg, slik han var med Moses. Den mann som ulyder deg, og som ikke hører dine ord når du befaler ham, la ham dø, men vær sterk og modig.

2

Og Josva, Nuns sønn, sendte to unge menn fra Shittim for å spionere, og sa: Gå opp og se landet og Jeriko. Og de to unge mennene dro av sted og gikk inn i Jeriko, og de gikk inn i huset til en kvinne som var prostituert, hvis navn var Rahab, og de overnattet der.

Og det ble rapportert til kongen av Jeriko: Menn av Israels sønner har kommet hit for å utspionere landet. Og kongen av Jeriko sendte bud og sa til Rahab: Før ut de mennene som gikk inn i huset ditt i natt, for de har kommet for å spionere ut landet. Og kvinnen tok de to mennene og skjulte dem, og sa: Mennene har kommet til meg, Men da porten ble stengt i mørket, og mennene gikk ut, vet jeg ikke hvor de har gått. Forfølg dem, hvis dere vil innhente dem. Men hun brakte dem opp på taket og skjulte dem i linhalmene som var stablet opp der på taket. Og mennene forfulgte etter dem på veien til Jordan ved vadestedene, og porten ble stengt.

Og det skjedde da de forfulgende gikk ut etter dem, og før de la seg til å sove, gikk hun opp til dem på taket, Og hun sa til dem: Jeg vet at Herren har gitt dere landet, for frykten for dere har falt over oss. Vi har hørt at Herren Gud tørket ut det røde havet foran dere da dere dro ut fra Egypts land, og alt han gjorde mot de to kongene av amorittene som var på den andre siden av Jordan, Sihon og Og, som dere ødela. Og da vi hørte dette, ble vi forbauset i vårt hjerte, og det stod ikke lenger ånd i noen av oss på grunn av deres ansikt, fordi Herren deres Gud er Gud i himmelen oppe og på jorden nede. Og nå, sver til meg ved Herren Gud, at siden jeg viser dere barmhjertighet, skal også dere vise barmhjertighet mot min fars hus, og spar levende min fars hus, min mor og mine brødre, og hele mitt hus, og alt som tilhører dem, og dere skal utfri min sjel fra døden.

Og mennene sa til henne: Vår sjel i stedet for deres inn i døden. Og hun sa: Når Herren gir dere byen, skal dere vise meg barmhjertighet og sannhet. Og hun lot dem ned gjennom vinduet, Og hun sa til dem: Gå inn i fjellområdet, så forfølgerne ikke møter dere, og skjul dere der i tre dager inntil forfølgerne vender tilbake, og deretter kan dere gå deres vei.

Og mennene sa til henne: Vi er uskyldige i denne eden din. Se, vi går inn i en del av byen, og du skal plassere tegnet, denne skarlagensrøde snoren skal du la ned i vinduet som du lot oss ned gjennom, men din far og din mor og dine brødre og hele din fars hus skal du samle til deg i ditt hus. Og alle som går ut døren av huset ditt til utsiden, vil være skyldige for seg selv, men vi vil være uskyldige angående denne eden din, og for så mange som blir med deg i huset ditt, vil vi være skyldige. Hvis noen skader oss eller avslører disse ordene våre, vil vi være uskyldige overfor denne eden din. Og han sa til dem: La det være i henhold til deres ord, og

han sendte dem ut, og de gikk. Og de kom inn i fjellområdet og ble der i tre dager, og forfulgende søkte alle veiene, men de fant dem ikke.

Og de to unge mennene returnerte, og de gikk ned fra fjellet, og de krysset over til Josva, sønn av Nun, og de fortalte ham om alle hendelsene som hadde skjedd med dem. Og de sa til Josva at Herren har gitt hele landet i vår hånd, og alle som bor i det landet har smeltet bort for oss.

3

Og Josva stod tidlig opp om morgenen, og dro bort fra Sittim, og de kom til Jordan, og de overnatte der før de krysset over. Og det skjedde etter tre dager at de skriftlærde gikk gjennom leiren, Og de befalte folket og sa: Når dere ser paktens ark til Herren vår Gud, og våre prester og levittene som bærer den, skal dere bryte opp fra deres steder og gå etter den. Men la det være langt mellom dere og den, så mye som to tusen alen skal dere stå, dere skal ikke nærme dere den, så at dere kan vite veien som dere skal gå, for dere har ikke gått veien fra i går og i forgårs.

Og Josva sa til folket: Hellige dere til i morgen, fordi Herren i morgen vil gjøre underfulle ting blant dere. Og Josva sa til prestene: Løft Herrens pakts ark, og gå foran folket. Og prestene løftet Herrens pakts ark, og de gikk foran folket. Og Herren sa til Josva: På denne dag begynner jeg å opphøye deg foran alle Israels sønner, så de skal vite at slik som jeg var med Moses, således vil jeg være med deg. Og nå befal prestene som bærer paktens ark, og si: Når dere går inn i en del av Jordans vann, skal dere stå stille i Jordan.

Og Josva sa til Israels sønner: Kom hit, og hør Herrens, vår Guds, ord. I dette skal dere kjenne at den levende Gud er i dere, og han vil ødelegge fra vårt ansikt kanaanittene, hettittene, perissittene, hivittene, amorittene, girgasittene og jebusittene. Se, paktkisten til hele jordens Herre krysser Jordan. Velg til dere tolv menn fra Israels sønner, én fra hver stamme. Og det vil skje, når føttene til prestene som bærer Herrens pakts ark over hele jorden hviler i Jordans vann, vil Jordans vann svikte, og vannet som strømmer ned vil stanse.

Og folket dro bort fra teltene sine for å krysse Jordan, og prestene bar Herrens pakts ark foran folket. Som prestene som bar paktens ark gikk inn i Jordan, og føttene til prestene som bar Herrens pakts ark ble dyppet i en del av Jordans vann, og Jordan var fylt helt opp til bredden sin, som i dager for hvetehøst, Og vannene som steg ned fra oven, sto stille som en frossen masse, stående langt borte, overmåte voldsomt, inntil delen Kariathiarim. Men det som steg ned, gikk ned i havet Araba, salthavet, inntil det til slutt opphørte, og folket sto overfor Jeriko. Og prestene som bar paktens ark med Herren sto på tørt land midt i Jordan, og alle Israels sønner krysset gjennom på tørt land, inntil hele folket var ferdig med å krysse Jordan.

4

Og siden alt folket hadde fullført å krysse Jordan, sa Herren til Josva: havende tatt menn fra folket, én fra hver stamme, Beϕal dem, og ta opp tolv ferdige steiner fra midten av Jordan, og bær disse over sammen med dere, sett dem i leiren deres, hvor dere slår leir den natten.

Og Joshua kalte sammen tolv menn av de fremstående fra Israels sønner, én fra hver stamme, Han sa til dem: Gå fram foran meg, for Herrens ansikt, inn i midten av Jordan, og hver av dere skal ta opp en stein derfra og bære den på sine skuldre, i samsvar med tallet på Israels tolv stammer, så at disse kan være for dere et tegn som ligger der stadig, så at når din sønn spør deg i morgen og sier, hva er disse steinene for oss? Og du skal vise din sønn, og si: Jordan-elven opphørte fra ansiktet til paktsarken til Herren over hele jorden, da den krysset den, og disse steinene skal være et minnemerke for dere, for Israels sønner, inntil tidsalderens ende.

Og Israels sønner gjorde således, fordi Herren hadde befalt Joshua, og de tok opp tolv steiner fra midten av Jordan, akkurat som Herren hadde befalt Joshua ved fullførelsen av Israels sønners kryssing, og de bar dem over sammen med seg selv inn i leiren, og de plasserte dem der. Josva satte også opp tolv andre steiner i selve Jordan, på det stedet under føttene til prestene som bar Herrens pakts ark, og de er der inntil denne dag.

Men prestene som bar paktens ark stod i Jordan, inntil Josva hadde fullført alt som Herren hadde befalt å kunngjøre til folket, og folket skyndte seg, og de krysset over. Og det skjedde da hele folket hadde fullført å krysse, at Herrens pakts ark krysset, og steinene foran dem. Og Rubens sønner, Gads sønner og den halve stamme av Manasse krysset over forberedt foran Israels sønner, akkurat som Moses hadde befalt dem. Førti tusen væpnede menn krysset over foran Herren til krig mot byen Jeriko. I den dagen økte Herren Josvas anseelse foran hele Israels folk, og de fryktet ham, akkurat som de fryktet Moses, så lenge han levde.

Og Herren sa til Josva: Befall prestene som bærer Herrens vitnesbyrdspakts ark, å gå ut fra Jordan. Og Josva befalte prestene

og sa: Kom ut av Jordan. Og det skjedde da prestene som bar paktens ark til Herren gikk ut fra Jordan, og de satte føttene på jorden, styrtet vannet i Jordan tilbake til sitt sted, og det gikk som i går og i forgårs gjennom hele bredden.

Og folket gikk opp fra Jordan den tiende dagen av den første måneden, og Israels sønner slo leir i Gilgal på den østre delen mot solen fra Jeriko. Og disse tolv steinene, som han tok fra Jordan, reiste Josva opp i Gilgal, sigende: Når sønnene deres spør dere: Hva er disse steinene? Forkynn til sønnene deres at Israel krysset denne Jordan på tørt land. da Herren vår Gud tørket ut vannet i Jordan foran dem, inntil de krysset over, akkurat som Herren vår Gud gjorde med det Røde Hav, som Herren vår Gud tørket ut foran oss, inntil vi dro gjennom, Slik at alle jordens nasjoner må vite at Herrens makt er sterk, og slik at dere må tilbe Herren vår Gud i hver gjerning.

5

Og det skjedde da kongene av amorittene som var bortenfor Jordan, og kongene av Fønikia som var ved havet, hørte at Herren Gud hadde tørket ut elven Jordan foran Israels sønner da de krysset over, smeltet deres sinn, og de ble slått med frykt, og det var ingen klokskap i dem overfor Israels sønner.

På denne tiden sa Herren til Josva: Gjør deg steinsverd av skarpkantet stein, og sett deg ned og omskjær Israels sønner for andre gang. Og Josva laget skarpe steinsverd, og omskjærte Israels sønner på det stedet som kalles Forhudenes haug. På hvilken måte Josva renset Israels sønner, så mange som noen gang ble på veien, og så mange som noen gang var uomskårne av dem som hadde gått ut fra Egypt, Alle disse omskjærte Josva, for

Israel hadde vandret i førti og to år i ørkenen Mabaritidt. Derfor var de fleste av deres krigsmenn som hadde kommet ut fra Egypts land uomskårne, de som var ulydige mot Guds bud, til hvem han også fastsatte at de ikke skulle se det landet som Herren hadde sverget til deres fedre å gi, et land som flyter med melk og honning. I stedet for disse innsatte han sønnene deres, som Josva omskjærte, fordi de var blitt født uomskårne underveis. Etter å ha blitt omskåret, hadde de ro der, sittende i leiren, inntil de ble helbredet. Og Herren sa til Josva, Nuns sønn: I dag har jeg fjernet Egypts vanære fra dere. Og han kalte det stedet Gilgal.

Og Israels sønner holdt påske den fjortende dag i måneden fra kvelden ved vest for Jeriko, på den andre siden av Jordan, på sletten. Og de spiste usyret brød og nytt korn fra jorden. I denne dagen opphørte mannaen etter at de hadde spist av kornet fra jorden, og det var ikke lenger manna til Israels sønner, men de høstet landet med palmene i det året.

Og det skjedde da Josva var i Jeriko, og han så opp med øynene og så en mann stående foran seg, og sverdet var trukket i hånden hans, og Josva nærmet seg og sa til ham: Er du vår, eller av motstanderne? Men han sa til ham: Jeg er øverstkommanderende for Herrens styrke, nå har jeg ankommet. Og Josva falt på ansiktet til jorden, og sa til ham: Herre, hva befaler du din tjener? Og Herrens øverstkommanderende sier til Josva: Løsne sandalen fra føttene dine, for stedet du nå står på er hellig.

6

Og Jeriko var stengt og befestet, og ingen gikk ut fra den, og heller ikke gikk noen inn. Og Herren sa til Josva: Se, jeg gir Jeriko

i din hånd, og kongen av den, de mektige som er i styrke. Men du, stasjonér de krigerske mennene rundt denne i en sirkel. Og det vil være slik at når dere lyder i trompeten, skal alt folket rope sammen, og når de har ropt, vil murene til byen falle av seg selv, og alt folket skal gå inn, hver mann rett fram, inn i byen.

Og Josva, Nuns sønn, gikk inn til prestene, Og han sa til dem: Befall folket å gå rundt og omsirkle byen, og la krigerne marsjere forbi bevæpnet foran Herren. Og syv prester som har syv hellige trompeter, la dem passere likeledes foran Herren, og la dem lyde kraftig, og Herrens pakts ark la den følge. Men krigsmennene skal marsjere foran, og prestene som følger etter Herrens pakts ark, skal blåse i trompetene. Til folket befalte Josva og sa: Ikke rop ut, og la ingen høre deres stemme, inntil den dagen han selv forkynner å rope ut, og da skal dere rope ut. Og etter å ha gått rundt, dro Guds pakts ark umiddelbart inn i leiren og hvilte der.

Og den andre dagen stod Josva opp tidlig om morgenen, og prestene løftet Herrens pakts ark. Og de syv prestene som bar de syv trompetene, marsjerte foran Herren, og etter dette gikk krigerne inn, og den gjenværende folkemengden gikk bak paktens ark til Herren. Og prestene blåste i trompetene, og hele den gjenværende mengden omkretset byen seks ganger fra nær hold, og gikk tilbake igjen til leiren. Slik gjorde de i seks dager.

Og på den syvende dagen sto de opp ved daggry, og marsjerte rundt byen den dagen syv ganger. Og det skjedde ved den syvende omgangen at prestene blåste, og Josva sa til Israels sønner: Rop ut, for Herren har overgitt byen til dere. Og byen vil være forbannet, den selv og alt som er i den, for Herren Sebaot, unntatt skjøgen Rahab - spar henne og alt som er i hennes hus. Men dere skal holde dere svært unna de viede tingene, for at ikke dere selv,

etter å ha betraktet det, tar fra de viede tingene, og gjør Israels sønners leir til en forbannelse, og ødelegger oss. Og alt sølv eller gull, eller bronse eller jern, skal være hellig for Herren og bringes inn i Herrens skattkammer.

Og prestene blåste i trompetene, og da folket hørte trompetene, ropte hele folket sammen med et stort og sterkt krigsrop, og hele muren falt rundt omkring, og hele folket gikk opp inn i byen. Og Josva viede den til ødeleggelse, og alt som var i byen, fra mann til kvinne, fra ung mann til gammel mann, og kalv og lastdyr, med sverdets munn.

Og til de to unge mennene som hadde spionert, sa Josva: Gå inn i kvinnens hus, og før henne ut derfra, og alt som er hennes. Og de to unge mennene som hadde speidet ut byen, gikk inn i kvinnens hus og førte ut Rahab, skjøgen, og hennes far og hennes mor og hennes brødre og hennes slektninger og alt som var hennes, og brakte dem utenfor Israels leir. Og byen ble brent i ild med alt som var i den, unntatt sølv og gull og bronse og jern som de ga for å bli brakt inn i Herrens skattkammer.

Og Rahab, prostituerte, og hele hennes farshus reddet Josva i live, og de bosatte seg i Israel inntil den dag i dag, fordi hun gjemte spionene som Josva hadde sendt for å utspionere Jeriko. Og Josva lot sverge på den dagen for Herren, og sa: Forbannet være den mannen som bygger den byen, i sin førstefødte skal han grunnlegge den, og i sin yngste skal han sette opp portene dens. Og slik gjorde Uzzen fra Betel: i Abiron, sin førstefødte, grunnla han den, og i sin yngste som ble spart, satte han opp portene dens.

Og Herren var med Josva, og hans navn var kjent i hele landet.

7

Og Israels sønner begikk en stor overtredelse, og de tok for seg selv av de viede tingene, og Akar, sønn av Karmi, sønn av Zambri, sønn av Zara, fra Judas stamme, tok av de viede tingene, og Herren ble sint med vrede mot Israels sønner.

Og Josva sendte menn til Gai, som ligger ved Betel, og sa: Spioner ut Gai. Og mennene gikk opp og spionerte ut Gai. Og de returnerte til Josva og sa til ham: La ikke hele folket gå opp, men la omtrent to tusen eller tre tusen menn gå opp og beleire byen. Ikke før hele folket dit opp, for de er få. Og omtrent tre tusen menn gikk opp, og de flyktet fra mennene i Gai. Og mennene fra Gai drepte av deres menn trettiseks mann, og de forfulgte dem fra porten, og de knuste dem fra nedoverbakken, og folkets hjerte ble skremt, og det ble som vann.

Og Josva rev sine klær, og Josva falt på jorden på sitt ansikt foran Herren inntil kvelden, han selv og Israels eldste, og de kastet støv på sine hoder. Og Josva sa: Jeg ber deg, Herre, hvorfor brakte din tjener dette folket over Jordanen for å overlevere dem til amoritten, for å ødelegge oss? Og hvis vi hadde blitt og bosatt oss ved Jordanen. Og hva skal jeg si siden Israel vendte nakken overfor sin fiende? Og når kanaaneeren og alle som bor i landet hører dette, vil de omringe oss, og de vil utslette oss fra jorden, og hva vil du gjøre med ditt store navn?

Og Herren sa til Josva: Stå opp, hvorfor har du falt på ditt ansikt? Folket har syndet og overtrådt pakten som jeg inngikk med dem, idet de stjal fra de viede tingene og la dem i sine egne kar. Og Israels sønner vil ikke være i stand til å motstå sine fienders ansikt, de vil snu nakken tilbake foran sine fiender, fordi

de ble en forbannelse. Jeg vil ikke lenger være med dere, hvis dere ikke fjerner forbannelsen fra dere. Stå opp og helliggjør folket, og si at de skal bli helliggjort i morgen. Dette sier Herren, Israels Gud: Den forbannede tingen er blant dere. Dere vil ikke være i stand til å stå imot fiendene deres før dere fjerner den forbannede tingen fra dere. Og dere skal alle samles om morgenen etter stammer, og den stamme som Herren viser, skal dere føre frem etter klaner, og den klan som Herren viser, skal dere føre frem etter hus, og det hus som Herren tar, skal dere føre frem mann for mann. Og den som blir vist frem, skal brennes i ild, og alt som tilhører ham, fordi han overtrådte Herrens pakt, og gjorde en lovløs handling i Israel.

Og Josva sto tidlig opp og brakte folket frem etter stammer, og stammen Juda ble utpekt. Og ble brakt frem etter klaner, og Zerahs folk ble utpekt. Og ble brakt frem etter mann, Og Akar, sønn av Sambri, sønn av Sara, ble tatt.

Og Josva sa til Akar: Gi ære i dag til Herren, Israels Gud, og avlegg din bekjennelse, og fortell meg hva du har gjort, og skjul det ikke for meg. Og Akar svarte Josva, og sa: Sannelig, jeg har syndet mot Herren, Israels Gud, slik og slik gjorde jeg. Jeg så i plyndringen en bar, broket kappe, og to hundre didrakmer av sølv, og en gyllen tunge på femti didrakmer, og da jeg betraktet dem tok jeg dem, og se, de er skjult i teltet mitt, og sølvet er skjult under dem. Og Josva sendte budbringere, og de løp inn i teltet i leiren, og disse tingene var skjult i hans telt, og sølvet under dem. Og de brakte dem ut fra teltet, og de brakte dem til Josva og Israels eldste, og de plasserte dem foran Herren.

Og Josva tok Akar, sønn av Zara, og førte ham opp til Akor-dalen, og sønnene hans, og døtrene hans, og kalvene hans, og

lastdyrene hans, og alle sauene hans, og teltet hans, og alle eiendelene hans, og alt folket med ham, og førte dem opp til Emek-akor. Og Josva sa til Akan: Hvorfor har du ødelagt oss? Herren skal ødelegge deg, som i dag. Og hele Israel steinet ham med steiner, og de reiste over ham en stor steinhaug, og Herren opphørte med vredens sinne. På grunn av dette kalte han det Emek achor inntil denne dag.

8

Og Herren sa til Josva: Ikke frykt, og vær heller ikke redd, ta med deg alle mennene, krigerne, og stå opp og gå opp til Gai. Se, jeg har gitt kongen av Gai i dine hender, og hans land. Og du skal gjøre med Gai på samme måte som du gjorde med Jeriko, og med kongen av den, og plyndringen av kveg skal du plyndre for deg selv, men sett for deg selv et bakhold for byen bakfra.

Og Josva sto opp og alle krigsfolket for å gå opp til Gai. Men Josva valgte tretti tusen menn, mektige i styrke, og sendte dem om natten. Og han befalte dem og sa: Dere skal ligge i bakhold bak byen, ikke vær langt fra byen, og dere skal alle være klare. Og jeg og alle de som er med meg vil nærme oss byen, og det vil skje at når innbyggerne i Gai går ut for å møte oss, akkurat som nylig, så vil vi flykte fra dem. Og når de går ut etter oss, vil vi trekke dem bort fra byen, og de vil si: Disse flykter fra vårt ansikt, på samme måte som før. Men dere vil reise dere opp fra bakholdet, og dere skal gå inn i byen. I følge dette ordet skal dere gjøre, se, jeg har befalt dere. Og Josva sendte dem, og de gikk inn i bakholdet og satte seg mellom Betel og Gai, vest for Gai.

Og Josva sto tidlig opp om morgenen og mønstret folket, og han selv og de eldste gikk opp foran folket mot Ai. Og alle krigerne

med ham gikk opp, og de kom gående rett overfor byen fra øst. Og bakholdene til byen fra havet, Og det skjedde da kongen av Gai så dette, skyndte han seg og gikk ut for å møte dem, rett inn i krigen, han selv og alt folket som var med ham, og han visste ikke at det var et bakhold for ham bak byen. Og han så, og Josva og Israel trakk seg tilbake fra dem. Og de forfulgte Israels sønner, og de selv trakk seg tilbake fra byen. Det ble ikke etterlatt noen i Gai som ikke forfulgte Israel, og de forlot byen åpen og forfulgte Israel.

Og Herren sa til Josva: Strekk ut hånden din med spydet som er i hånden din mot byen, for jeg har gitt den i dine hender, og bakholdet skal reise seg opp i hast fra sitt sted. Og Josva strakte ut hånden sin med spydet mot byen, Og bakholdet reiste seg raskt fra sitt sted, og de gikk ut da han strakte ut hånden, og de gikk inn i byen og grep den, og de skyndte seg og brente byen med ild. Og innbyggerne i Gai så seg om bakover, og de så røyk stige opp fra byen mot himmelen, og de hadde ikke lenger noe sted å flykte, verken hit eller dit. Og Josva og hele Israel så at bakholdet hadde tatt byen, og at røyken fra byen steg opp mot himmelen, og de snudde seg og slo mennene fra Gai. Og disse gikk ut fra byen for å møte dem, og de ble fanget mellom leiren, disse herfra og disse herfra, og de slo dem til det ikke ble etterlatt av dem noen overlevende og ingen som slapp unna. Og de grep kongen av Gai levende og brakte ham til Josva.

Og da Israels sønner sluttet å drepe alle i Gai, og de på slettene, og på fjellet ved nedstigningen, hvor de forfulgte dem derfra til enden, da vendte Josva tilbake til Gai, og slo den med sverdets munn. Og de som falt den dagen, fra mann til kvinne, ble tolv tusen, alle innbyggerne i Gai. Unntatt byttene i byen tok Israels sønner alt de plyndret for seg selv i henhold til Herrens befaling, slik som Herren hadde befalt Josva.

Og Josva brente byen i ild, han gjorde den til en ubebodd haug for alltid inntil denne dag. Og kongen av Gai hengte han på et tvillingtre, og han var på treet inntil kvelden, og da solen gikk ned befalte Josva, og de tok ned legemet hans fra treet, og kastet det inn i gropen, og reiste over ham en haug av steiner, inntil denne dag.

9

Da kongene av amorittene hørte dette, de som var på den andre siden av Jordan, de i fjellområdene, og de på sletten, og de ved hele kysten av det store havet, og de ved Anti-Libanon, og hettittene, og kanaaneerne, og perissittene, og hivittene, og amorittene, og girgasittene, og jebusittene,

De kom sammen for å føre krig mot Josva og Israel, alle sammen.

Og de som bodde i Gibeon hørte alt det Herren hadde gjort med Jeriko og Gai. Og de handlet selv med list, og etter å ha kommet forsynte de seg og forberedte seg, og de tok gamle sekker på skuldrene sine, og gamle vinsekker som var revet opp og bundet sammen, Og de hule delene av sandalene deres, og sandalene deres var gamle og lappede på føttene deres, og klærne deres var utslitte på dem, og brødet deres av forsyningene var tørt og muggent og smuldret.

Og de kom til Josva i Israels leir i Gilgal, og de sa til Josva og Israel: Fra et land langt borte har vi kommet, og nå, inngå en pakt med oss. Og Israels sønner sa til horitten: Se, bor du ikke blant oss, og hvordan skal jeg da inngå pakt med deg? Og de sa til Josva: Vi er dine tjenere. Og Josva sa til dem: Hvor er dere fra, og hvor

har dere kommet fra? Og de sa: Fra et land langt borte har dine tjenere kommet i Herrens, din Guds, navn, for vi har hørt om hans navn og alt det han gjorde i Egypt, og alt han gjorde med kongene av amorittene, som var bortenfor Jordan, med Sihon, kongen av amorittene, og med Og, kongen av Basan, som bodde i Astarot og i Edrai. Og da de hadde hørt dette, sa våre eldste og alle som bor i vårt land til oss: Ta med dere proviant for reisen, og gå dem i møte, og si til dem: Vi er dine tjenere, og gjør nå en pakt med oss. Disse brødene, vi forsynte dem varme den dagen vi gikk ut for å komme til dere, men nå er de tørket opp og har blitt spist. Og disse vinsekkene som vi fylte nye, har sprukket, og våre klær og våre sandaler har blitt utslitt fra den svært lange reisen.

Og herskerne tok av forsyningene deres, og de spurte ikke Herren. Og Josva gjorde fred med dem, og de inngikk en pakt med dem for å redde dem, og herskerne over forsamlingen sverget til dem.

Og det skjedde etter tre dager etter at de hadde inngått pakt med dem, at de hørte at de var fra nær dem, og at de bodde blant dem. Og Israels sønner dro bort, og de kom til byene deres. Men byene deres var Gabaon og Kefira og Beerot, og Jarins byer. Og Israels sønner kjempet ikke mot dem, fordi alle herskerne hadde sverget ved Herren, Israels Gud, og hele forsamlingen knurret mot herskerne.

Og herskerne sa til hele forsamlingen: Vi har sverget til dem ved Herren, Israels Gud, og nå vil vi ikke være i stand til å røre dem. Dette vil vi gjøre: fange dem levende, og vi vil bevare dem, og det vil ikke være vrede mot oss på grunn av eden som vi sverget til dem. De vil leve, og de vil være vedhuggere og vannbærere for hele forsamlingen, akkurat som herskerne sa til dem.

Og Josva kalte dem sammen og sa til dem: Hvorfor lurte dere meg og sa: Vi er meget langt fra deg, når dere er naboer av de som bor blant oss? Og nå er dere forbannede, det skal aldri opphøre å være blant dere slaver, heller ikke vedhoggere, heller ikke vannbærere til meg og til min Gud. Og de svarte Josva og sa: Det ble rapportert til oss alt som Herren din Gud befalte Moses, hans tjener, å gi dere dette landet og å ødelegge oss og alle som bor i det for deres ansikt, og vi fryktet svært for våre liv for deres ansikt, og derfor gjorde vi denne saken. Og nå, se, vi er underlagt dere; som det behager dere og som det synes riktig for dere, gjør med oss.

Og de gjorde således med dem, og Josva reddet dem på den dagen fra Israels sønners hender, og de drepte dem ikke. Og Josva utnevnte dem på den dagen til vedhoggere og vannbærere for hele menigheten, og for Guds alter, på grunn av dette ble de som bodde i Gibeon vedhoggere og vannbærere for Guds alter inntil den dag i dag, og for det stedet som Herren ville velge.

10

Da Adonibezek, kongen av Jerusalem, hørte at Josva hadde tatt Gai og fullstendig ødelagt den, på samme måte som de hadde gjort med Jeriko og kongen dens, slik hadde de også gjort med Gai og kongen dens, og at de som bodde i Gabaon hadde desertert til Josva og til Israel, Og de fryktet dem svært, for han visste at Gibeon var en stor by, som en av de kongelige byene, og alle dens menn var sterke. Og Adonibezek, kongen av Jerusalem, sendte bud til Elam, kongen av Hebron, og til Pidon, kongen av Jarmuth, og til Jephtha, kongen av Lachish, og til Dabir, kongen av Odollam, og sa, Kom, gå opp til meg og hjelp meg, og la oss kjempe mot Gibeon, for de har desertert til Joshua og til Israels sønner. Og de fem kongene av jebusittene gikk opp: kongen av

Jerusalem, kongen av Hebron, kongen av Jarmuth, kongen av Lakish og kongen av Odollam, de selv og alt deres folk. Og de slo leir rundt Gibeon og beleired det.

Og de som bodde i Gibeon sendte bud til Josva i Israels leir i Gilgal og sa: Ikke trekk dine hender fra dine tjenere, kom opp til oss raskt, og hjelp oss, og befri oss, fordi alle kongene av amorittene som bor i fjellbygdene har samlet seg mot oss. Og Josva gikk opp fra Gilgal, han og alt krigsfolket med ham, alle mektige i styrke.

Og Herren sa til Josva: Frykt dem ikke, for jeg har gitt dem i dine hender, ingen av dem vil bli igjen foran dere.

Og siden Josva kom plutselig over dem, hadde han marsjert hele natten fra Gilgal. Og Herren forvirret dem fra Israels sønners ansikt, og Herren knuste dem med stor knusing i Gibeon, og de forfulgte dem på oppstigningsveien til Bet-horon, og de slo dem ned helt til Aseka og helt til Makkeda. Men da de flyktet fra Israels sønners ansikt på nedstigningen ved Horonin, kastet Herren haglsteiner på dem fra himmelen helt til Aseka, og de som døde på grunn av haglsteinene ble flere enn dem som Israels sønner drepte med sverd i krigen.

Da talte Josva til Herren den dagen Gud overgav amorittene under Israels hånd, da han knuste dem i Gibeon, og de ble knust for Israels sønners ansikt, og Josva sa: La solen stå stille over Gibeon, og månen over Ajalons dal. Og solen stod stille og månen i stillstand, inntil Gud forsvarte deres fiender, og solen stod midt på himmelen og gikk ikke fremover mot vest før enden av én dag. Og det skjedde ikke en slik dag, hverken før eller siden, så at Gud hørte på et menneske, fordi Herren kjempet sammen med Israel.

Og disse fem kongene flyktet, og de gjemte seg i hulen i Makkeda. Og det ble rapportert til Josva: De fem kongene er blitt funnet skjult i hulen i Makkeda. Og Josva sa: Rull steiner foran inngangen til hulen, og utnevn menn til å vokte dem. Dere skal ikke stå stille, men forfølge fiendene deres bakfra, og gripe baktroppen deres, og ikke tillate dem å entre inn i byene deres, for Herren vår Gud har overgitt dem i våre hender. Og det skjedde da Josva og hver sønn av Israel hvilte fra å hugge dem med svært store hugg helt til enden, og de overlevende flyktet inn i de befestede byene.

Og alt folket vendte tilbake til Josva i Makkeda trygge, og ingen av Israels sønner knurret med tungen sin.

Og Josva sa: Åpne hulen og før disse fem kongene ut fra hulen. Og de førte ut de fem kongene fra hulen: kongen av Jerusalem, kongen av Hebron, kongen av Jarmuth, kongen av Lakisj og kongen av Odollam. Og siden de førte dem ut til Josva, kalte Josva sammen hele Israel og krigens ledere som hadde fulgt ham, og sa til dem: Gå fram og sett føttene deres på nakkene deres. Og de gikk fram og satte føttene sine på nakkene deres. Og Josva sa til dem: Ikke frykt dem, og vær ikke redde. Vær modige og sterke, fordi slik vil Herren gjøre med alle deres fiender som dere kjemper mot. Og Josva drepte dem, og hengte dem på fem trær, og de var hengende på trærne inntil kveld. Og det skjedde mot solnedgang at Josva befalte, og de tok dem ned fra trærne, og de kastet dem inn i hulen som de hadde flyktet til, og de rullet steiner på hulen inntil denne dag.

Og de tok Makkedah på den dagen, og de drepte alt i den med sverdets munn, og de ødela fullstendig alt som pustet som var i den, og ingen ble etterlatt i den, verken reddet eller unnsluppet, og

de gjorde med kongen av Makkedah på samme måte som de hadde gjort med kongen av Jeriko.

Og Josva og hele Israel med ham dro bort fra Makkeda til Libna, og beleired Libna. Og Herren overgav den i Israels hender, og de tok den og kongen dens, og de myrdet den med sverdets munn, og alt som pustet i den, og det ble ikke etterlatt noen reddet eller unnsluppet i den, og de gjorde med kongen dens på samme måte som de gjorde med kongen av Jeriko.

Og Josva og hele Israel med ham dro bort fra Lebna til Lakis, og beleiret den. Og Herren overgav Lakis i Israels hender. Og de tok den på den andre dagen, og de myrdet den med sverdets munn, og de utslettet den, på samme måte som de gjorde med Lebna. Da gikk Elam, kongen av Gezer, opp for å hjelpe Lakis, og Josva slo ham med sverdets egg, og folket hans, inntil det ikke ble etterlatt noen overlevende eller underkommen av dem.

Og Josva dro bort, og hele Israel med ham, fra Lakis til Odollam, og beleiret den og inntok den. Og Herren overga den i Israels hånd, og de tok den på den dagen, og de myrdet den med sverdets munn, og alle pustende vesener myrdet de i ødeleggelse, på samme måte som de gjorde med Lakis.

Og Josva og hele Israel med ham dro til Hebron, og beleiret den. Og de slo den med sverd, og alle levende vesener som var i den, ingen ble spart, på samme måte som de gjorde med Odollam, de ødela den fullstendig, og alle som var i den.

Og Josva og hele Israel vendte tilbake til Debir, og beleired den, De tok den, og kongen hennes, og landsbyene hennes, og slo den med sverdets munn, og de utslettede den fullstendig, og alt

som pustet i den, og de lot ikke noen overlevende være igjen, på samme måte som de gjorde med Hebron og kongen hennes, slik gjorde de med Debir og kongen hennes.

Og Josva slo hele landet i fjellbygdene, og Negev, og lavlandet, og Asedoth, og kongene deres. De lot ingen overlevende være igjen av dem, og alt som pustet liv ødela han fullstendig, på den måten Herren, Israels Gud, hadde befalt. fra Kades Barnea til Gaza, hele Gosem til Gibeon. Og alle deres konger og deres land slo Josva på en gang, fordi Herren, Israels Gud, kjempet med Israel.

11

Da Jabis, kongen av Asor, hørte dette, sendte han bud til Jobab, kongen av Maron, og til kongen av Symoon, og til kongen av Aziph, og til kongene ved det store Sidon, inn i fjellbygdene og inn i Arabah overfor Keneroth, og inn i sletten, og inn i Phenaeddor, og inn til de kystnære kanaaneerne fra øst, og inn til de kystnære amorittene, og hettittene, og perizzittene, og jebusittene i fjellet, og hivittene, og de ved Hermon inn i landet Massyma. Og de gikk ut, og kongene deres med dem, akkurat som sanden i havet i mengde, og hester og vogner, svært mange. Og alle kongene kom sammen og ankom til samme sted, og de slo leir ved vannet Maron for å kjempe mot Israel.

Og Herren sa til Josva: Frykt ikke for dem, for i morgen ved denne tiden vil jeg overgi dem rutet foran Israel. Du skal skjære hasene på hestene deres, og vognene deres skal du brenne opp i ild. Og Josva kom, og alle krigsfolket, plutselig over dem ved vannet Maron, og de falt over dem i fjellområdet. Og Herren leverte dem i Israels hender, og de slo dem og forfulgte dem inntil

det store Sidon, og inntil Maseron, og inntil slettene ved Massoch mot øst, og de slo dem ned inntil det ikke ble etterlatt noen overlevende av dem. Og Josva gjorde med dem slik som Herren hadde befalt ham: deres hester hamstrengte han, og deres vogner brente han med ild.

Og Josva vendte tilbake i den tiden, og grep Hasor og kongen av den. Men Hasor var tidligere herskende over alle disse rikene. Og de drepte alt som pustet i byen med sverd, og de utslettede alle, og det ble ikke etterlatt noe som pustet i den, og Hasor brente de i ild. Og alle byene i rikene og kongene deres tok Josva, og han drepte dem med sverdets munn, og de ødela dem fullstendig, på den måten Moses, Herrens tjener, hadde befalt. Men Israel brente ikke alle de befestede byene, bare Hasor brente Israel. Og alt byttet plyndret Israels sønner for seg selv, men dem alle utslettet de med sverdets munn, inntil de hadde ødelagt dem. De lot ikke noe som pustet være igjen av dem. På den måten Herren befalte Moses, sin tjener, og Moses likeledes befalte Josva, og således gjorde Josva det. Han overtrådte ingenting av alt det Moses hadde befalt ham.

Og Josva tok hele det fjellrike landet, og hele Negeb, og hele Goshen, og slettene, og landet mot vest, og Israels fjell, og lavlandet de ved fjellet fra fjellet Chelcha, og det som går opp mot Seir, og helt til Balagad, og slettene i Libanon under fjellet Hermon, og alle kongene deres tok han og ødela og drepte. Og Josva førte krig mot disse kongene i mange dager.

Og det var ikke noen by som Israel ikke tok, de tok alle i krig. At det gjennom Herren skjedde å styrke deres hjerte til å møte Israel i krig, så at de skulle bli ødelagt, så at det ikke skulle bli gitt

dem barmhjertighet, men så at de skulle bli ødelagt, på den måten Herren sa til Moses.

Og Josva kom i den tid, og utryddet anakittene fra fjellbygdene, fra Hebron og fra Debir og fra Anaboth og fra hele Juda med deres byer, og Josva utryddet dem. Ingen av anakittene ble etterlatt fra Israels sønner, men unntatt i Gaza, og i Gath, og i Ashdod ble de etterlatt.

Og Josva tok hele landet, slik som Herren hadde befalt Moses, og Josva ga dem i arv til Israel i fordeling etter deres stammer, og landet fikk hvile fra krig.

12

Og disse er kongene av landet som Israels sønner drepte, og de tok i arv deres land bortenfor Jordan fra solens oppgang, fra Arnons dal til Hermon-fjellet, og hele landet Araba i øst. Sihon, kongen av amorittene, som bodde i Hesbon og hersket fra Arnon, som ligger i dalen ved den delen av dalen, og halvdelen av Gilead inntil Jabbok, grensene til Ammons sønner. Og Arabah inntil havet Chinnereth mot øst, og inntil havet Arabah, salthavet fra øst, veien mot Beth-jeshimoth, fra Teman ved Asedoth Phasga. Og, kongen av Bashan, var igjen av gigantene, han som bodde i Ashtaroth og i Edrei. Hersker fra fjellet Hermon og fra Secchai, og hele Bashan inntil grensene til Gergesi, og Machi, og den halve Gilead, grensene til Sihon, kongen av Heshbon. Moses, Herrens tjener, og Israels sønner slo dem, og Moses ga den i arv til Ruben og Gad og den halve stamme av Manasse.

Og disse var kongene av amorittene, som Josva og Israels sønner drepte på den andre siden av Jordan, fra sjøen Balagad i

Libanons slette, og helt til Chelcha-fjellet som går opp mot Seir, og Josva ga det til Israels stammer til arv i henhold til deres lodd, i fjellet, og i sletten, og i Arabah, og i Asedoth, og i ørkenen, og Negev, hettitten, og amoritten, og kanaanitten, og perisitten, og hivitten, og jebusitten.

Kongen av Jeriko, og kongen av Gai, som er nabo til Betel, kongen av Jerusalem, kongen av Hebron, kongen av Jarmuth, kongen av Lachish, kongen av Porch, kongen av Gezer, kong Debir, kong Gader, kong Hermath, kong Ader, kongen av Lebna, kongen av Odollam, Kongen gikk, kong Taphout, kong Opher, kong Ophek av Arok, kong Asom, kong Symeon, kong Mambroth, kong Aziph, kongen av Kadesh, kongen Zahhak, konge Maredoth, konge Iekom av Karmel, kongen av Odollam ved Pheneador, kongen av Gei i Galilea, kongen av Tirzah, alle disse kongene tjueni.

13

Og Josva var gammel, fremskredet i dager, og Herren sa til Josva: Du er fremskredet i dager, og det gjenstår mye land til arv. Og dette er landet som ble forlatt, grensene til Filisterne, Gesuritten og Kanaaneeren, Fra det ubebodde landet som ligger mot Egypt inntil grensene til Akkaron på venstre side av kanaaneerne, regnes det til de fem satrapiene til filisterne: gasaeren, asdoditten, askelonitten, gittitten, akkaronitten og euaierne. fra Teman og hele landet Kanaan foran Gaza, og sidonierne inntil Afek, inntil amorittenes grenser og hele landet Galiath til filisterne, og hele Libanon fra solens oppgang fra Gilgal ved fjellet Hermon inntil inngangen til Hamat, Alle som bor i fjellstrøket fra Libanon til Maseref Memfomaim. Alle sidonierne,

jeg vil ødelegge dem fra Israels ansikt, men fordel den i lodd til Israel, på den måten jeg befalte deg.

Og nå del dette landet som arv til de ni stammene og den halve stammen Manasse. Fra Jordan inntil det store havet mot solens nedgang skal du gi det, det store havet skal danne grensen. Til de to stammene og til den halve stammen Manasse, til Ruben og til Gad, gav Moses land på den andre siden av Jordan, mot øst der solen står opp. Moses, Herrens tjener, har gitt dette til dem. fra Aroer, som er på bredden av strømmen Arnon, og byen som er midt i dalen, og hele Misor fra Medeba, Alle byene til Sihon, amorittenes konge, som regjerte i Heshbon inntil grensene til Ammons sønner, Og Galaaditis, og grensene til Gesiri, og Machati, hele fjellet Hermon, og hele Basanitis inntil Acha, Hele riket til Og i Basan, som regjerte i Ashtaroth og i Edrei, denne var blitt igjen fra gigantene, og Moses slo ham og ødela. Og Israels sønner utryddet ikke gesurittene, maakittene og kanaaneerne, og kongen av Gesur og maakittene bodde blant Israels sønner inntil den dag i dag.

Unntatt for Levi stamme ble det ikke gitt noen arv, Herren Israels Gud, han er deres arv, slik Herren sa til dem, og dette er fordelingen som Moses fordelte til Israels sønner i Araboth Moab på den andre siden av Jordan ved Jeriko.

Og Moses ga stammen Ruben land etter deres klaner. Og deres grenser ble fra Aroer, som er ved ansiktet av Arnon-dalen, og byen som er i Arnon-dalen, og hele Misor, inntil Hesbon, og alle byene som var i Misor, og Daibon, og Bamot Baal, og huset Meelbot, og Bashan, og Bamoth, og Mephaath og Kiriathaim, og Sebama, og Serada, og Sion i fjellet Enab, og Baithphogor, og Asedoth Phasga, og Baiththaseinoth, og alle byene i Misor, og hele

riket til Sihon, kongen av amorittene, som Moses slo, ham og lederne av Midian, og Evi, og Rekem, og Zur, og Hur, og Reba, herskeren over de slåtte i Sion, og de som bodde i Sion.

Og de drepte seeren Balaam, sønn av Beor, i vendingen.

Det skjedde at grensene til Ruben ble Jordan som grense. Dette var arven til Rubens sønner i henhold til deres klaner, deres byer og deres gårder.

Moses ga til Gads sønner etter deres klaner. Og grensene deres ble Jazer, alle byene i Gilead, og halvparten av Ammons sønners land inntil Arabah, som er overfor Arad. Og fra Hesbon til Araboth ved Mizpa, og Botanim, og Maan til grensene av Daibon, og Enadom og Othargai og Bainthanabra og Sokchotha og Saphan og det gjenværende kongedømmet til Sihon, kongen av Heshbon, og Jordan skal markere grensen inntil en del av Chinnereth-sjøen på den andre siden av Jordan fra øst. Dette er arven til Gads sønner ifølge deres klaner og ifølge deres byer, ifølge deres klaner. Nakken vil de vende foran sine fiender, fordi det skjedde ifølge deres klaner, deres byer og deres gårder.

Og Moses gav til den halve stammen Manasse ifølge deres klaner. Og grensene deres ble fra Maan, og hele kongeriket Basan, og hele kongeriket til Og, kongen av Basan, og alle landsbyene til Jair, som er i Basan, seksti byer. Og den halve del av Gilead, og i Ashtaroth, og i Edrei, byene i Ogs kongerike i Bashan, til sønnene av Machir, sønnene av Manasseh, og til den halve del av sønnene av Machir, sønnene av Manasseh, i henhold til deres klaner. Disse som Moses ga arv bortenfor Jordan i Araboth Moab, bortenfor Jordan ved Jeriko fra øst.

14

Og disse var de som fordelte arv til Israels sønner i landet Kanaan, som Eleasar presten, og Josva, Nuns sønn, og stammehøvdingene til Israels sønners familier fordelte som arv til dem. I henhold til loddkasting arvet de, slik som Herren hadde befalt gjennom Josva til de ni stammene og den halve stammen fra landet hinsides Jordan. Og til levittene ga han ikke noen arvelodd blant dem, fordi Josefs sønner var to stammer, Manasse og Efraim, og det ble ikke gitt noen del i landet til levittene, men bare byer å bo i, og deres avsatte områder til buskapen og deres buskap. På den måten Herren befalte Moses, således gjorde Israels sønner, og de delte landet.

Og Judas sønner nærmet seg Josva i Gilgal, og Kaleb, sønn av Jefunne, kenisitten, sa til ham: Du vet det ord som Herren talte til Moses, Guds mann, om meg og deg i Kades Barnea. Førti år gammel var jeg da Moses, Guds tjener, sendte meg fra Kadesh Barnea for å utspionere landet, og jeg svarte ham med ord i samsvar med hans sinn. Mine brødre som gikk opp med meg, forandret folkets hjerte, men jeg var fullt bestemt på å følge Herren min Gud. Og Moses sverget på den dagen og sa: Landet som du trådte på, skal være din arvelodd og dine barns inn i evigheten, fordi du var hengiven til å følge etter Herren vår Gud. Og nå har Herren gitt meg næring på den måten han sa, dette førtiende og femte år, fra da Herren talte dette ord til Moses, og Israel vandret i ørkenen, og nå se, jeg er i dag åttifem år, Jeg er fortsatt sterk i dag, som da Moses sendte meg, likeledes er jeg sterk nå til å dra ut og dra inn i krigen. Og nå ber jeg deg om dette fjellet, som Herren sa den dagen, fordi du har hørt dette ordet den dagen. Men nå er Anakim der, befestede og store byer. Hvis derfor

Herren er med meg, vil jeg ødelegge dem, slik som Herren sa til meg.

Og Josva velsignet ham, og ga Hebron til Kaleb, sønn av Jefunne, sønn av Kenas, som arvelodd. Derfor ble Hebron gitt til Kaleb, sønn av Jefunne, kenisitten, som arv inntil denne dag, fordi han fulgte befalingen fra Herren, Israels Gud. Men navnet på Hebron var tidligere byen Argob, anakittenes hovedstad, og landet fikk fred fra krigen.

15

Og det skjedde at grensene for Judas stamme, ifølge deres klaner, gikk fra grensene av Idumea, fra ørkenen Sin inntil Kades mot sør.

Og deres grenser ble fra Sør til den delen av Salthavet fra den ryggen som fører mot Sør. Og den passerer overfor stigningen til Akrabin, og går rundt Sena, og stiger opp fra sør til Kades Barnea, og går ut til Asron, og stiger opp til Sarada, og går ut til Kades i vest, og går ut mot Salmona, og passerer gjennom til Egyptens dal, og dets utløp av grensene vil være ved havet, dette er deres grenser fra sør.

Og grensene mot øst: hele det salte havet inntil Jordan. Og deres grenser fra nord, og fra havets rygg og fra Jordans del. Grensen går opp til Bethaglaam, og den passerer fra nord til Betharabah, og grensen går opp til steinen til Baion, sønn av Ruben, Og grensen går opp til den fjerde del av Akor-dalen, og går ned til Gilgal, som ligger overfor Adummim-skaret, som er sør for dalen, og den går videre til vannet ved Solkilden, og dens utløp vil være Rogel-kilden, Og grensen går opp til Hinnoms ravine, på

ryggen av jebusitten fra sør – dette er Jerusalem – og grensen går videre til toppen av fjellet som ligger mot Hinnoms ravine ved havet, som er i den nordlige delen av Refaims land, Og grensen går fra toppen av fjellet til vannkilden Naftho, og går videre til fjellet Efron, og grensen vil føre til Baal, dette er byen Jarim. Og grensen vil gå rundt fra Baal ved havet, og vil passere inn i fjellet Assar på baksiden av byen Jarin fra nord, dette er Chaslon, og vil gå ned til solens by, og vil passere forbi mot sør, Og grensen går gjennom baksiden av Ekron mot nord, og grensene vil gå ut til Sukkot, og vil passere forbi grensene mot sør, og vil gå ut til Lebna, og utløpet av grensene vil være ved havet, Og grensene deres fra havet, det store havet skal danne grensen. Dette er grensene til Judas sønner rundt omkring etter deres klaner.

Og til Kaleb, sønn av Jefonne, ga han en del midt blant Judas sønner på grunn av Guds befaling, og Josva ga ham byen Arbok, Anaks hovedstad, denne er Hebron. Og Kaleb, sønn av Jefunne, ødela derfra de tre sønnene av Anak: Sesai og Talmai og Akiman. Og Kaleb gikk opp derfra mot innbyggerne i Debir, og Debirs navn var tidligere Skriftenes by.

Og Kaleb sa: Den som tar og inntar Skriftenes by og tar den i besittelse, ham vil jeg gi min datter Aksa til kone. Og Otniel, sønn av Kenaz, Kalebs bror, tok den, og han ga ham Aksa, sin datter, til hustru. Og det skjedde da hun dro ut, at hun rådførte seg med ham og sa: Jeg skal be min far om jord. Og hun ropte fra eselet, og Kaleb sa til henne: Hva er det med deg? Og hun sa til ham: Gi meg en velsignelse, fordi du har gitt meg land i Negeb, gi meg Bothanis. Og han ga henne Gonathlah i høyden og Gonathlah i lavlandet.

Dette er arven til Judas sønners stamme. Deres byer ble byer til Judas sønners stamme på Edoms grenser i ørkenen, og Baseeleel, og Ara, og Asor, og Ikam, og Regma og Arouel, og Kadesh, og Asorionain, og Mainam, og Balmaana, og landsbyene deres, og byene Asheron, denne er Hazor, og Sjin, og Salma, og Moladah, og Seri og Baalath, og Cholasheola, og Beersheba, og landsbyene deres, og gårdene deres, Bala, og Bakok, og Asom, og Elboudad, og Bethel og Hormah, og Ziklag, og Macharim, og Sethennak, og Labos, og Sale, og Eromoth, tjueni byer, og landsbyene deres.

I sletten: Ashtaol, Zorah og Eshtaol. Og Sydde, og Strukket, og Iluthoth, og Jordmor, og Jermouth, og Odollam, og Membra, og Saocho, og Iazeka, og Sakarim og Gadera og gårdene dens, fjorten byer, og landsbyene deres. Seneh, og Adasan, og Magadalgad, og Dalad, og Mizpah, og Iachareel, og Basedoth, og Ideadalea, og Chabra, og Maches, og Maachos, og Gedor, og Bagadiel, og Noman, og Machedan, seksten byer, og landsbyene deres, Lebna, og Ithak, og Enoch, og Iana og Nasib, og Keilam, og Akiezi, og Kezib, og Bathesar, og Ailom, ti byer, og landsbyene deres, Ekron, og landsbyene dens, og gårdene deres, fra Ekron til Gemna, og alle som er naboer til Asedoth, og landsbyene deres, Asiedoth, og landsbyene dens, og gårdene dens, Gaza, og landsbyene dens, og gårdene dens inntil bekken av Egypt, og det store havet avgrenser.

Og i fjellbygdene Samir, og Jether, og Sokoh, og Renna, og Skriftenes by, denne er Dabir, og Anon, og Into, og Manna, og Aisam, og Gosem, og Halu, og Hanna, og Gilom, elleve byer, og landsbyene deres, Airem, og Remna, og Soma, og Jemain, og Baethachu, og Phakoua, Og Euma, og byen Arbok, denne er Hebron, og Sorath, ni byer, og gårdene deres, Maon, og Carmel, og

Ziph, og Juttah, og Jariel, og Arikam og Zakanaim, og Gibea og Timna, ni byer, og landsbyene deres, Ailoua, og Beth zur, og Geddon, og Magaroth, og Bethanam, og Thekoum, seks byer, og landsbyene deres, Kiriath baal, det vil si byen Jarim, og Sotheba, to byer, og gårdene deres, og Baddargeis, og Tharabaam, og Lovprisende / Aenon / Ainon og Aiochioza, og Naflazon, og byene Sadon, og Arkades, syv byer, og landsbyene deres.

Og jebusitten bodde i Jerusalem, og Judas sønner var ikke i stand til å ødelegge dem, og jebusittene bodde i Jerusalem inntil denne dag.

16

Og grensene til Josefs sønner ble fra Jordan ved Jeriko fra øst, og vil gå opp fra Jeriko inn i fjellandet, ørkenen, inn i Betel Luz. Og den vil gå ut til Betel, og vil passere over grensene til Ahatarthi. Og den vil passere gjennom på havet ved grensene til Aptalim inntil grensene til Bethoron det nedre, og deres utgang vil være ved havet. Og Josephs sønner, Ephraim og Manasseh, arvet.

Og grensene til Efraims sønner ble fastlagt ifølge deres klaner, og grensene for deres arv gikk fra øst, Atarot og Erok, inntil Bethoron den øvre, og Gazara. Og grensene vil komme til sjøen ved Ikasmon fra Nord Varm, vil gå rundt mot øst til Thenasa og Selles, og vil passere forbi fra øst til Ianoka, og inn i Macho og Ataroth og landsbyene deres, og vil komme til Jeriko og vil gå ut til Jordan. Og fra Grav vil grensene gå til havet ved Chelkana, og deres utgang vil være ved havet, dette er arven til Efraims stamme ifølge deres klaner.

Og byene som ble satt av til Efraims sønner mellom Manasses sønners arv, alle byene og deres landsbyer. Og Efraim ødela ikke kanaaneeren som bodde i Gezer, og kanaaneeren bodde i Efraim inntil denne dag, inntil Farao, kongen av Egypt, gikk opp og tok den og brente den i ild, og de gjennomboret kanaaneerne og feresittene og de som bodde i Geser, og Farao ga den som medgift til datteren hans.

17

Og det skjedde at grensene for Manasses sønners stamme, fordi denne var førstfødt til Josef, til Makir, Manasses førstfødte, far til Gilead – for han var en krigsmann – var i Gilead og i Basan. Og det skjedde for de gjenværende sønnene av Manasse ifølge deres klaner, for sønnene av Iezi, og for sønnene av Kelez, og for sønnene av Ieziel, og for sønnene av Sychem, og for sønnene av Symarim, og for sønnene av Ofer, disse menn ifølge deres klaner.

Og Salpaad, sønn av Hepher, hadde ikke sønner, men døtre, og disse er navnene på Salpaads døtre: Maala, Noua, Egla, Melcha og Thersa. Og de sto før Eleasar presten, og før Josva, og før herskerne, og sa: Gud befalte gjennom Moses hånd å gi oss arv blant våre brødre, og det ble gitt dem gjennom Herrens befaling en lodd blant deres fars brødre. Og tauet deres falt fra Anassa, og sletten Labek ut av landet Gilead, som er bortenfor Jordan, Fordi døtrene til Manasses sønner arvet arv blant deres brødre, men landet Gilead ble gitt til de gjenværende sønnene av Manasse.

Og grensene til Manasses sønner ble Delehanath, som er ved Anaths sønners område, og går til grensene ved Jamin og Jassib ved kilden Taphthoth. Til Manasse vil det være, og Tafet på grensene av Manasse, til sønnene av Efraim. Og grensene vil gå

ned til ravinen Charan mot sør ved ravinen Jariel, terebinten til Efraim mellom byen Manasse, og grensene til Manasse mot nord til bekken, og utløpet vil være havet. Fra sør til Efraim, og på nord Manasse, og havet vil være grenser for dem, og ved Aser skal de møte på nord, og ved Issakar fra øst. Og Manasse vil få i Issakar og i Asher Baitan og landsbyene deres, og de som bor i Dor og landsbyene dens, og de som bor i Megiddo og landsbyene dens, og den tredje del av Mapheta og landsbyene dens.

Og Manassehs sønner var ikke i stand til å ødelegge disse byene, og kanaaneeren begynte å bo i dette landet. Og det skjedde at da Israels sønner seiret, gjorde de kanaaneerne til undersåtter, men dem ødela de ikke fullstendig.

Men Josefs sønner svarte Josva og sa: Hvorfor ga du oss bare ett lodd og én målt del? Vi er jo et stort folk, og Gud har velsignet oss. Og Josva sa til dem: Hvis dere er et stort folk, gå opp i skogen og rydd for dere selv, hvis Efraims fjell inneslutter dere. Og de sa: Efraims fjell behager oss ikke, og kanaanittene som bor der i Betsan og i landsbyene der, i Jisreeldalen, har utvalgte hester og jern. Og Josva sa til Josefs sønner: Hvis du er et stort folk og har stor styrke, skal du ikke ha bare én lodd, For skogen vil være din, fordi den er skog og du vil rydde den, og den vil være din, og når du fullstendig ødelegger kanaaneeren, fordi han har utvalgte hester, for du overvinner ham.

18

Og hele forsamlingen av Israels sønner ble samlet i Shiloh, og de slo opp der vitnesbyrdets telt, og landet ble underlagt av dem.

Og Israels sønner som ikke hadde arvet ble igjen, syv stammer. Og Josva sa til Israels sønner: Hvor lenge vil dere nøle med å arve landet som Herren vår Gud ga? Gi tre menn fra hver stamme, og la dem reise og gå gjennom landet, og la dem beskrive det foran meg, slik som det vil være nødvendig å dele det. Og de gikk til ham, Og han delte dem i syv porsjoner. Juda vil ha sin grense fra sør, og Josefs sønner vil ha sin fra nord. Dere skal dele landet i sju deler og bringe dem hit til meg, og jeg vil kaste lodd for dere før Herren, vår Gud. Ikke for er det noen del for Levis sønner blant dere, for Herrens prestedømme er hans del, og Gad og Ruben og den halve stamme av Manasse tok sin arv på den andre siden av Jordan mot øst, som Moses, Herrens tjener, ga dem.

Og mennene reiste seg og gikk, og Josva befalte mennene som gikk for å kartlegge landet, og sa: Gå og kartlegg landet, og kom til meg, og her vil jeg kaste lodd for dere foran Herren i Silo. Og de dro av sted og gjennomvandret landet, og de så det og skrev det ned etter byer, syv deler i en bok, og de brakte den til Josva. Og Josva kastet lodd for dem i Silo foran Herren.

Og loddet gikk ut for Benjamins stamme først, i henhold til deres klaner, og grensene for deres lodd gikk ut mellom Judas sønner og Josefs sønner.

Og deres grenser ble fra nord, fra Jordan skal grensene gå opp langs ryggen av Jeriko fra nord, og skal gå opp på fjellet mot havet, og utløpet vil være Mabdaritis Baithon. Og derfra vil grensene passere gjennom Luz på ryggen av Luz fra sør av den, dette er Betel, og grensene vil gå ned til Matarot Orech på fjellområdet, som er mot sør til nedre Bethoron.

Og grensen vil passere gjennom og vil gå forbi den delen som vender mot sjøen fra sør, fra fjellet ved Bethoron mot sør, og dens utløp vil være ved Kiriath Baal, dette er Kiriath jearim, sønnene av Judas by, dette er delen mot sjøen.

Og delen mot sør fra Kariath Baal, og den vil gå gjennom grensene inn i Gasin, ved vannkilden Naphto. Og grensene vil gå ned på en del, dette er mot dalen Sonnam, som er fra delen av Emek Rafain fra nord, og vil gå ned til Gaienna på ryggen av Jebousai fra sør, vil gå ned til kilden Rogel, Og den vil passere gjennom ved kilden Betsamesj, og vil passere forbi Galilot, som ligger overfor oppstigningen til Etam, og vil gå ned til steinen til Baions sønner av Ruben. og vil passere gjennom bak Betarabah fra nord, og vil gå ned til grensene bak havet fra nord. Og utløpet av grensene vil være ved ryggen av Salthavet mot nord, ved den delen av Jordan fra sør; dette er grensene fra sør.

Og Jordan skal danne grensen fra østsiden, dette er Benjamins sønners arv, dens grenser rundt etter deres klaner.

Og byene til Benjamins sønner ble ifølge deres klaner Jeriko, og Bethegai, og Amekasis, og Baithabara, og Sarai, og Besana, og Aien, og Phara, og Ephrathah, og Caraphah, og Chephirah, og Moni, og Gibeah, tolv byer, og landsbyene deres, Gibeon, og Ramah, og Beeroth, og Mass, og Miron og Amok, og Phira, og Kaphan, og Nakan, og Zelekan og Thareela, og Jebus, dette er Jerusalem, og Gabaoth, Jarim, tretten byer, og landsbyene deres, dette er arven til Benjamins sønner etter deres klaner.

19

Og den andre lodden gikk ut til Simeons sønner, og arven deres ble mellom Judas sønners lodder. Og deres lodd ble Beersheba, og Samaa, og Moladah, og Arsola, og Bola og Jason, og Erthoula, og Planer, og Horma, og Sicelac, og Baithmachereb og Sarsusin, og Batharoth, og deres marker, tretten byer, og deres landsbyer. Quiet, og Varm, og Jether, og Tørr, fire byer og landsbyene deres, rundt om byene deres inntil Balek, gående Bameth mot sør, dette er arven til stammen av Simeons sønner etter deres klaner. Fra Judas lodd kom arven til Simeons sønners stamme, fordi Judas sønners del ble større enn deres, og Simeons sønner arvet midt i deres lodd.

Og den tredje lodden gikk ut til Zebulun ifølge deres klaner, grensene for deres arv vil være Esedekgola, deres grenser, havet og Magelda, og vil møte ved Betharaba inn i kløften som er foran Jeknam. Og den returnerte fra Seddouk fra øst, motsatt Betsjemesj, ved grensene til Khaselotait, og den vil passere gjennom Dabirot, og den skal gå opp til Fanggai. Og derfra vil den gå rundt fra motsatt side mot øst til Gebe, til byen Katasem, og vil passere gjennom til Remmona Matharaoza. Og grensene vil gå rundt mot nord ved Hamath, og deres utgang vil være ved Ziphron, og Katanath, og Nabaal, og Symoon, og Jeriko, og Baithman. Dette er arven til Zebuluns sønners stamme etter deres klaner, byene og landsbyene deres.

Og den fjerde lodd gikk ut til Issakar. Og deres grenser ble Iaziel, og Chasaloth, og Sunam, og Agis, og Siona, og Reeroth, og Anachereth, og Dabiron, og Kishon og Rebes, Og Remmas, og Ieon, og Tomman, og Aimarek, og Bersaphes. Og grensene vil møtes ved Gathbor og ved Salim mot havet, og Beth-shemesh, og utløpet av grensene hans vil være Jordan. Dette er arven til

Issakars sønners stamme ifølge deres klaner, byene og landsbyene deres.

Og den femte lodden gikk ut til Asher etter deres klaner. Og grensene deres ble Exeleketh, og Aleph, og Baithok, og Keaph, og Elimelech, og Ammiel, og Maasah, og vil møte Karmel ved havet, og Zion, og Labanath. Og den vil vende fra solens oppgang og Bethgeneth, og vil møte Zebulun og Ekgai, og Iphtahel mot nord, og vil entre grensene til Saphthaibaithme og Inael, og vil passere gjennom inn i Chobamasomel. og Elbon, og Rahab, og Ememaon, og Kantan helt til det store Sidon. Og grensene vil vende tilbake til Rama, og inntil kilden Masphassat og tyrerne, og grensene vil vende tilbake til Jasiph, og utløpet hans vil være havet, og Apoleb og Echozob. og Archob, og Aphek og Rhaau. Dette er arven til Asher stamme ifølge deres klaner, byene og landsbyene deres.

Og til Naphtali gikk den sjette lodd ut. Og grensene deres ble Moolam, og Mola, og Besemiin, og Arme, og Nabok, og Iephthamai, inntil Dodam, og gjennomgangene hans ble Jordan. Og grensene vil vende mot havet ved Aththabor, og derfra vil den passere Iakana, og den vil møte Zebulun fra sør, og Asher vil møte ved havet, og Jordan fra solens oppgang.

Og de befestede byene til tyrerne: Tyros, Omathadaketh og Kenereth, og Armath, og Arael og Asor, og Kades, og Assari, og kilden Asor, og Keroe, og Megalaarim, og Baiththame, og Thessamys. Dette er arven til Naftalis sønners stamme.

Og til Dan gikk den syvende lodd ut, Og grensene deres ble Sarath, og Asa, og byene Sammaus, og Salamis, og Ammon, og Silatha, og Elon, og Timna, og Ekron, og Alkatha, og Begeton, og Gebeelan, og Azor, og Banaibakat og Gethremmon, og fra havet

ved Hawks, grensen nær Joppa. Dette er arven til Dans sønners stamme ifølge deres klaner, deres byer og deres landsbyer.

Og Dans sønner gikk og kjempet mot Lakis, og grep den, og slo den med sverdets munn, og bosatte seg i den, og kalte dens navn Lasendan.

Og de gikk for å ta i besittelse landet ifølge deres grense, og Israels sønner ga lodd til Josva, Nuns sønn, blant dem. gjennom Guds befaling, og de ga ham den byen som han ba om, Thamnasaarch, som er i Efraims fjell, og han bygde byen, og han bodde i den.

Dette er inndelingene som Eleasar presten, og Josva, Nuns sønn, og familiehodene i Israels stammer tildelte som arv ved loddkasting i Silo foran Herren, ved inngangen til vitnesbyrdets telt, og de dro for å ta landet i besittelse.

20

Og Herren talte til Josva og sa, Snakk til Israels sønner og si: Gi byene som skal være tilfluktssteder, slik som jeg sa til dere gjennom Moses. Tilflukt til drapsmannen, til den som slo en sjel utilsiktet, og byene skal være tilflukt for dere, og drapsmannen skal ikke dø ved blodets hevner, inntil han står foran forsamlingen til dom. Og han avsatte Kadesh i Galilea i Naftali-fjellet, og Sikem i Efraim-fjellet, og byen Arbok, dette er Hebron, i Juda-fjellet.

Og på den andre siden av Jordan ga han Bosor i ørkenen på slettelandet fra Rubens stamme, og Aremot i Gilead fra Gads stamme, og Gaulon i Basan fra Manasses stamme.

Disse byene ble utpekt for Israels sønner og for den fremmede som bor blant dem, for å fly dit for enhver som slår en sjel utilsiktet, så at han ikke dør for hånden av blodhevneren, inntil han står foran forsamlingen til dom.

21

Og høvdingfedrene til Levis sønner kom frem til presten Eleasar, og til Josva, Nuns sønn, og til høvdinglederne for familiene fra Israels stammer, Og jeg sa til dem i Shiloh i landet Kanaan: Herren befalte gjennom Moses å gi oss byer å bo i, og beitemarker til buskapen vår. Og Israels sønner ga til levittene ved arvetildelingen, gjennom Herrens befaling, byene og deres beiteområder.

Og loddet gikk ut til folket Kahat, og det ble til sønnene Aron, prestene, levittene, fra stammen Juda og fra stammen Simeon og fra stammen Benjamin ved lodd, tretten byer.

Og til de gjenværende sønnene av Kahat fra stammen Efraim og fra stammen Dan og fra den halve stammen Manasse, ved lodd, ti byer.

Og til Gershons sønner fra Issakars stamme og fra Ashers stamme og fra Naftalis stamme og fra den halve Manasses stamme i Basan, tretten byer.

Og til Meraris sønner, etter deres klaner, fra Rubens stamme og fra Gads stamme og fra Sebulons stamme, ved loddtrekning, tolv byer.

Og Israels sønner ga levittene byene og deres beiteområder, på den måten Herren hadde befalt Moses, ved loddtrekning.

Og Judas sønners stamme og Simeons sønners stamme og Benjamins sønners stamme gav disse byene, og de ble kalt til Aarons sønner fra Kaaths folk av Levis sønner, fordi loddet tilfalt disse. Og han ga dem Kariatharbók, hovedstaden til Anak, dette er Khebron i Judas fjell, og beitemarker rundt den, Og markene til byen og landsbyene som hørte til den, ga Josva til sønnene av Kaleb, Jefunnes sønn, i eie.

Og til Arons sønner ga han tilfluktsbyen for drapsmenn, Hebron, og de avsondrede områdene som hørte til den, og Lemna, og de avsondrede områdene som hørte til den, Og Ailom med dens utlagte områder, og Tema med dens utlagte områder, Og Latter med dens utmark, og Debir med dens utmark, Og Asa med sine utmarker, og Tanu med sine utmarker, og Baithsamys med sine utmarker, ni byer fra disse to stammene. Og fra Benjamins stamme: Gibeon med sine utlagte områder, og Gath med sine utlagte områder, Og Anatot med sine utmarker, og Gamala med sine utmarker, fire byer. Alle byene til Aarons sønner, prestene, tretten.

Og til folkene, sønnene av Kahat, levittene som var tilbake av Kahats sønner, ble deres presteby fra Efraims stamme, Og de ga dem tilfluktsbyen for drapsmenn, Sikem, og dens avsondrede områder, og Gasara og dens tilhørende områder, og dens avsondrede områder, Og Bethoron, og de avsondrede byene som tilhører denne, fire byer. Og fra Dans stamme, Elkothaim og dens utmerkede områder, og Gethedan og dens utmerkede områder, Og Aijalon med tilhørende områder, og Getheremmon med tilhørende områder, fire byer. Og fra den halve stamme Manasse:

Tanakh med dens avsondrede områder, og Iebatha med dens avsondrede områder, to byer. Alle ti byer, og de som var avsondret til disse, til folkene av Kahats gjenværende sønner.

Og til Gershons sønner, levittene, fra den halve stammen Manasseh: byene som var avsatt til drapsmennene, Gaulon i Bashan med dens tilhørende områder, og Bezer med dens tilhørende områder, to byer. Og fra Issakars stamme: Kison med sine utlagte områder, og Debba med sine utlagte områder, Og Ramoth med dens avsondrede områder, og Skriftenes kilde med dens avsondrede områder, fire byer. Og fra Asher stamme Basellath og dens avsondrede områder, og Dabbon og dens avsondrede områder, Og Chelkat og dens utmerkede områder, og Rahab og dens utmerkede områder, fire byer. Og fra Naftalis stamme: byen som var avsatt til den som hadde myrdet, Kades i Galilea, og dens avsatte områder, og Nemmat og dens avsatte områder, og Temmon og dens avsatte områder, tre byer. Alle Gershons byer ifølge deres klaner, tretten byer.

Og til Meraris sønners folk, de gjenværende levittene, fra Sebulons stamme: Maan med beitemarker, og Kades med beitemarker, Og Sella, og dens beitemarker, tre byer. Og bortenfor Jordan ved Jeriko, fra Rubens stamme: byen som var tilfluktssted for drapsmenn, Bosor i ørkenen, Miso og dens beitemarker, og Jaser og dens beitemarker, og Dekmon med beitemarker, og Mapha med beitemarker – fire byer. Og fra Gads stamme: tilfluktstaden for drapsmenn, og Ramot i Gilead med beitemarker, Mahanaim med beitemarker, og Hesbon med sine beitemarker, og Jaser med sine beitemarker, alle byene fire. Alle byene til Meraris sønner ifølge deres klaner av de gjenværende fra Levis stamme, og grensene ble tolv byer.

Alle levittenes byer midt i Israels sønners besittelse, førti-åtte byer, og deres beitemarker. rundt om disse byene, by og beitemarker rundt om byen – alle disse byene

Og Herren gav Israel hele det landet han hadde sverget å gi til deres fedre, og de arvet det og bosatte seg der. Og Herren lot dem hvile rundt omkring, slik som han hadde sverget til deres fedre. Ingen reiste seg mot dem av alle deres fiender, alle deres fiender overgav Herren i deres hender. Ikke ett av alle de gode ordene som Herren talte til Israels sønner falt bort, alle kom til oppfyllelse.

22

Då kalte Josva sammen Rubens sønner og Gads sønner og den halve stammen av Manasse, Og han sa til dem: Dere har hørt alt det Moses, Herrens tjener, befalte dere, og dere har adlydt min stemme i alt det han befalte dere. Dere har ikke forlatt deres brødre disse mange dagene, inntil den dag i dag har dere holdt budet fra Herren deres Gud. Nå har Herren vår Gud gitt våre brødre hvile, slik han sa til dem. Vend derfor nå om og dra hjem til deres hus og til deres eiendomsland, som Moses ga dere på den andre siden av Jordan. Men vokt dere meget for å gjøre budene og loven, som Moses, Herrens tjener, befalte oss å gjøre: å elske Herren vår Gud, å vandre alle hans veier, å vokte hans bud, og å være hengivet til ham, og å tjene ham av hele deres sinn og av hele deres sjel. Og Josva velsignet dem og sendte dem ut, og de gikk til sine hjem.

Og til den halve stammen Manasse ga Moses land i Basan, og til den andre halvdelen ga Josva land sammen med hans brødre på den andre siden av Jordan ved havet, og da Josva sendte dem

hjem til deres hus, velsignet han dem. Og med mye rikdom dro de hjem til sine hus, og svært mye kveg, og sølv, og gull, og jern, og mye klær, de delte byttet fra fiendene med sine brødre.

Og sønnene av Ruben, og sønnene av Gad, og den halve stammen av Manasse dro bort fra Israels sønner i Silo i landet Kanaan for å dra inn i Gilead, inn i deres eiendomsland, som de hadde arvet gjennom Herrens befaling ved Moses hånd.

Og de kom til Gilead ved Jordan, som er i landet Kanaan, og Rubens sønner og Gads sønner og den halve stamme av Manasse bygget der et alter ved Jordan, et stort alter å se.

Og Israels sønner hørte det ble sagt: Se, Rubens sønner og Gads sønner og den halve stamme av Manasse har bygget et alter på grensene til Kanaans land, ved Gilead ved Jordan, på den andre siden av Israels sønner. Og alle Israels sønner var samlet sammen i Shiloh, så at de, etter å ha dratt opp, kunne føre krig mot dem.

Og Israels sønner sendte til Rubens sønner og til Gads sønner og til sønnene av den halve stammen Manasse inn i landet Gilead, Pinehas, sønn av Eleasar, sønn av Aron, ypperstepresten. og ti av herskerne med ham, én hersker fra hver familie fra alle Israels stammer, herskere over familiers hus er tusenbefal i Israel. Og de kom til Rubens sønner, og til Gads sønner, og til den halve stamme Manasse inn i landet Gilead, og de talte til dem og sa, Dette sier hele Herrens forsamling: Hva er denne overtredelsen som dere har begått foran Israels Gud, ved å vende dere bort i dag fra Herren, idet dere har bygget dere selv et alter, og bli frafalte fra Herren? Er ikke synden ved Phogor liten for oss, fordi vi ikke ble renset fra den inntil denne dag? Og det skjedde en plage i Herrens menighet. Og dere har vendt dere bort i dag fra Herren, og det vil

skje at hvis dere forlater Herren i dag, så vil vreden i morgen komme over hele Israel. Og nå, hvis landet deres, deres besittelse, er lite, så kryss over inn i Herrens land, besittelsen hvor Herrens telt bor, og dere skal arve blant oss. Bli ikke opprørere mot Gud, og avvik heller ikke fra Herren ved å bygge dere et alter utenfor Herrens alter, vår Guds alter. Så ikke Akar, sønn av Zara, begå en overtredelse mot de viede tingene, og det kom vrede over hele Israels menighet? Og denne ene mann døde ikke i sin egen synd.

Og Rubens sønner, Gads sønner og den halve stamme av Manasse svarte og talte til Israels tusenførere og sa, Gud, Gud Herren er, og Gud, Gud selv vet, og Israel selv vil vite: hvis vi i frafall har overtrådt mot Herren, må han ikke redde oss på denne dag. Og hvis vi bygget oss selv et alter for å avvike fra Herren vår Gud, for å bringe brennoffer på det, for å gjøre frelseoffer på det, vil Herren søke det ut.

Men på grunn av forsiktighet med ordet gjorde vi dette, idet vi sa: så at ikke barna deres i morgen skal si til våre barn: Hva har dere med Herren, Israels Gud, å gjøre? Og Herren plasserte grenser mellom oss og dere, Jordan, og det er ikke til dere noen del i Herren, og deres sønner vil fremmedgjøre våre sønner, så de ikke må tilbe Herren. Og vi sa å gjøre slik, å bygge dette alteret ikke på grunn av offergaver og heller ikke på grunn av ofringer, Men så at dette skal være et vitnesbyrd mellom oss og dere, og mellom våre slekter etter oss, for å tjene Herrens tjeneste foran ham, med våre offergaver og med våre ofringer og med våre frelsesofringer, og så at ikke deres barn skal si til våre barn i morgen: Dere har ingen del i Herren. Og vi sa: Hvis det noen gang skjer at de snakker til oss, eller til våre generasjoner i morgen, og de sier: Se likheten av Herrens alter, som våre fedre gjorde, ikke på grunn av offergaver og heller ikke på grunn av ofringer, men

det er et vitnesbyrd mellom dere og mellom oss, og mellom våre sønner. Måtte det derfor ikke bli slik at vi vender oss bort fra Herren på denne dagen i dag, å vike fra Herren, så at vi bygger oss et alter for fruktofringene og for ofringene til Salamis og for frelsesofferet, bortsett fra Herrens alter som er foran hans telt.

Og da Pinehas, presten, og alle herskerne av Israels menighet som var med ham, hørte de ordene som Rubens sønner og Gads sønner og den halve stammen Manasse talte, behaget det dem. Og Pinehas, presten, sa til Rubens sønner og til Gads sønner og til den halve stamme av Manasse: I dag har vi forstått at Herren er med oss, fordi dere ikke har begått overtredelse for Herrens åsyn, og fordi dere har utfridd Israels sønner fra Herrens hånd. Og Pinehas, presten, og herskerne vendte tilbake fra Rubens sønner og fra Gads sønner og fra den halve stammen Manasse fra Gilead inn i landet Kanaan til Israels sønner, og de svarte dem med ordene. Og det behaget Israels sønner, og de talte til Israels sønner, og de velsignet Israels sønners Gud, og de sa at de ikke lenger skulle dra opp mot dem til krig for å ødelegge Rubens sønners og Gads sønners og den halve Manasse stammes land, og de bosatte seg på det.

Og Josva kalte alteret til Ruben og Gad og den halve stamme Manasse, og sa at det er et vitnesbyrd mellom dem, at Herren deres Gud er.

23

Og det skjedde etter mange dager, etter at Herren hadde gitt Israel hvile fra alle deres fiender rundt omkring, og Josva var blitt gammel og fremskredet i dager. Og Josva kalte sammen alle Israels sønner og deres eldsteråd og deres herskere og deres

dommere og deres skriftlærde, og sa til dem: Jeg har blitt gammel og har kommet langt i dager. Dere har sett alt som Herren vår Gud gjorde mot alle disse folkeslagene foran oss, fordi Herren deres Gud er den som har kjempet for dere. Se at jeg har kastet til dere de nasjonene som er gjenværende for dere, disse i arveloddene til stammene deres, fra Jordan alle nasjonene som jeg har ødelagt, og fra det store havet skal det avgrense ved solens nedgang.

Herren vår Gud vil ødelegge dem fra vårt ansikt, inntil de omkommer, og han vil sende de ville dyr mot dem, inntil han ødelegger dem og deres konger fra deres ansikt, og dere skal arve deres land, slik som Herren vår Gud talte til dere. Vær derfor svært sterke til å vokte og gjøre alt det skrevne i Mose lovs bok, så dere ikke vender bort til høyre eller venstre, så at dere ikke går inn blant disse folkene som er blitt igjen, og navnene på deres guder skal ikke nevnes blant dere, og dere skal hverken tjene eller tilbe dem, Men dere skal klamre dere til Herren vår Gud, akkurat som dere har gjort inntil denne dag. Og Herren vil ødelegge dem fra deres ansikt, store og sterke nasjoner, og ingen har stått imot oss inntil denne dag. Én av dere forfulgte tusen, fordi Herren vår Gud kjempet for dere, akkurat som han sa til oss.

Og vakt dere meget for å elske Herren, vår Gud. Hvis dere vender dere bort og slutter dere til disse gjenværende nasjonene som er blant dere, og inngår giftermål med dem, og blander dere sammen med dem og de med dere, Dere vet at Herren ikke lenger vil ødelegge disse folkeslagene fra deres ansikt, og de vil være for dere til feller og til snublesteiner og til nagler i deres hæler og til piler i deres øyne, inntil dere omkommer fra dette gode landet som Herren deres Gud ga dere.

Jeg går bort den vei som alle de på jorden, og dere vil kjenne i deres hjerte og i deres sjel, fordi ikke ett ord falt fra alle de ord som Herren vår Gud sa til alle de ting som tilhører oss, ikke ett feilet av dem. Og det vil være slik at på samme måte som alle de gode ord som Herren talte over dere har kommet til oss, således vil Herren Gud bringe over dere alle de onde ord, inntil han ødelegger dere fra dette gode land som Herren ga dere, i det dere overtrer den pakt Herren vår Gud befalte oss, og dere går bort og tjener andre guder og tilber dem.

24

Og Josva samlet alle Israels stammer i Silo, og han kalte sammen deres eldste og deres skriftlærde og deres dommere, og han stilte dem opp foran Gud.

Og Josva sa til hele folket: Disse ting sier Herren, Israels Gud: Bortenfor elven bosatte fedrene deres seg fra begynnelsen, Tera, Abrahams far, og Nakors far, og de tjente andre guder. Og jeg tok deres far Abraham fra landet bortenfor elven, og jeg ledet ham gjennom hele landet, og jeg mangfoldiggjorde hans ætt, og jeg ga ham Isak, Og til Isak ga jeg Jakob og Esau, og jeg ga til Esau fjellet Seir å arve, og Jakob og hans sønner gikk ned til Egypt, og de ble der til et stort og tallrikt og mektig folk, og egypterne mishandlet dem. Og jeg slo Egypt med de tegn som jeg gjorde blant dem. Og etter dette ledet han våre fedre ut fra Egypt, og dere gikk inn i det Røde hav, og egypterne forfulgte våre fedre med vogner og hester inn i det Røde hav. Og vi ropte til Herren, og han ga sky og mørke mellom oss og egypterne, og han brakte havet over dem og dekket dem, og deres øyne så alt det Herren gjorde i landet Egypt, og dere var i ødemarken mange dager.

Og han ledet oss inn i amorrittenes land, de som bodde bortenfor Jordan, og Herren overgav dem i våre hender, og dere arvet deres land, og dere ødela dem for deres ansikt.

Og Balak, sønn av Sippor, Moabs konge, reiste seg og stilte opp til kamp mot Israel, og han sendte bud og kalte Bileam for å forbanne oss. Og Herren din Gud ville ikke ødelegge deg, og han velsignet oss med velsignelser, og han reddet oss fra deres hender, og han utleverte dem. Og dere krysset Jordan og dere kom til Jeriko, og de kjempet mot oss, de som bodde i Jeriko: amoritten og kanaanitten og perisitten og hivitten og jebusitten og hettitten og girgasitten, og Herren utleverte dem i våre hender. Og han sendte hvepsen foran dere, og den drev dem bort fra vårt ansikt, tolv konger av amorittene, ikke ved ditt sverd og heller ikke ved din bue.

Og han gav dere land som dere ikke arbeidet på, og byer som dere ikke har bygget, og dere bosatte dere i dem, og vingårder og olivenlunder som dere ikke plantet, spiser dere av.

Og nå frykt Herren, og tjen ham i oppriktighet og rettferdighet, og fjern de fremmede guder som våre fedre tjente på den andre siden av elven og i Egypt, og tjen Herren. Hvis det ikke behager dere å tjene Herren, velg i dag for dere selv hvem dere vil tjene, enten gudene til fedrene deres, de som var på den andre siden av elven, eller gudene til amorittene, i hvis land dere bor, men jeg og mitt hus vil tjene Herren, fordi han er hellig.

Og folket svarte og sa: Det må aldri skje at vi forlater Herren for å tjene andre guder. Herren vår Gud, han er Gud, han førte oss og våre fedre opp fra Egypt, og bevarte oss på hele den veien vi gikk, og blant alle de folkeslagene som vi passerte gjennom. Og

Herren kastet ut amorittene og alle folkene som bodde i landet fra vårt ansikt, men vi vil også tjene Herren, for denne er vår Gud.

Og Josva sa til folket: Dere er ikke i stand til å tjene Herren, fordi Gud er hellig, og han er nidkjær og vil ikke tilgi syndene deres og lovløse gjerningene deres. Når dere forlater Herren og tjener andre guder, vil han komme over dere og skade dere og fortære dere, i stedet for det gode han gjorde dere. Og folket sa til Josva: Nei, men Herren vil vi tjene.

Og Josva sa til folket: Dere er vitner mot dere selv at dere har valgt Herren for å tjene ham. Og nå ta bort de fremmede gudene som er blant dere, og rett deres hjerter mot Herren, Israels Gud. Og folket sa til Josva: Herren vil vi tjene, og hans stemme vil vi høre.

Og Josva inngikk en pakt med folket på den dagen, og ga dem lov og rett i Silo foran Israels Guds telt. Og han skrev disse ordene inn i Guds lovbok, og tok en stor stein, og Josva reiste den ved terebinten foran Herren. Og Josva sa til folket: Se, denne steinen vil være blant dere til et vitnesbyrd, fordi den selv har hørt alt som ble sagt til den av Herren, som talte til dere i dag, og denne vil være blant dere til et vitnesbyrd i de siste dager, når dere handler falskt mot Herren min Gud. Og Josva sendte folket, og de gikk hver til sitt sted. Og Israel tjente Herren alle Josvas dager, og alle dagene til de eldste som forlenget tiden etter Josva, og som så alle Herrens gjerninger som han gjorde for Israel.

Og det skjedde etter dette at Josva, Nuns sønn, Herrens tjener, døde, hundre og ti år gammel. Og de begravde ham ved grensene av hans arvelodd i Thamnasarach i Efraims fjellområde, nord for Gileads fjell.

Og beinene til Josef brakte Israels sønner opp fra Egypt, og de begravde dem i Sikem, i den del av marken som Jakob erververvede fra amorittene som bodde i Sikem for hundre lam, og han ga den til Josef som arvedel.

Og det skjedde etter disse ting at Eleasar, sønn av Aron, ypperstepresten, døde, og han ble begravet i Gibea som tilhørte Pinehas, hans sønn, som han hadde gitt til ham i Efraims fjellområde.